

NORSK LOVTIDEND

2^{NE}N AVDELING

Samling av lover, forordninger m. m.

Utgitt etter offentlig tiltak.

1942

2^{net} hefte

Utgiver: *Byråsjef C. Lampe.*

GRØNDAHL & SØNS BOKTRYKKERI OSLO

ningsmaterialer som omfattes av Landbruksdepartementets 31 mars. forordning av 16 mai 1941 om rasjonering av trelast, jfr. endringslov av 12 mars 1942 nr. 10.

Skrivelse *) fra Innenriksdepartementet om regler for 31 mars. brannvernet i Sortland bygningskommune, Nordland fylke.

Skrivelse *) fra Sosialdepartementet om vedtekt om 31 mars. gjennomføring av husleieloven i Fredrikstad, jfr. lov av 16 juni 1939 § 41.

Skrivelse *) fra Sosialdepartementet, hvorved det med 31 mars. hjemmel i lov om tvungen avståelse av bruksrett til husrom av 25 mai 1917 nr. 2 § 8, jfr. § 1 og § 2, jfr. lov av 12 juni 1920 nr. 1, fastsettes at Råde herred, Østfold fylke, skal kunne kreve avstått mot erstatning bruken av forenings- og forsamlingslokaler og av ledige leiligheter til beboelse eller annen bruk innen kommunens grenser.

Skrivelse *) fra Sosialdepartementet om vedtekt om 31 mars. gjennomføring av husleieloven i Furnes herred, Hedmark fylke, jfr. lov av 16 juni 1939 § 41.

Skrivelse *) fra Sosialdepartementet om vedtekt om 31 mars. gjennomføring av husleieloven i Sør-Vågsøy herred, Sogn og Fjordane fylke, jfr. lov av 16 juni 1939 § 41.

Skrivelse *) fra Sosialdepartementet om vedtekt om 31 mars. gjennomføring av husleieloven i Hadsel herred, Nordland fylke, jfr. lov av 16 juni 1939 § 41.

Forordning. *) (Forsyningsdepartementet.)

1 april.

Omsetning og bruk av kjøtt og spekk
av hval.

I medhold av midlertidig lov av 19 mars 1942 om sikring av landets forsyning med livsfornødenheter og andre varer bestemmes:

§ 1. Som hval regnes i denne forordning blåhval, finnhval, seiwhal, bottlenose, vågehval, spekkhugger, springer, nise og spermhval.

*) Kunngj. 11 april i Lovtid. 1 nr. 21.

1 april. § 2. Med godkjent oppkjøper menes person som Direktoratet for proviantering og rasjonering har gitt tillatelse til å drive virksomhet som oppkjøper av kjøtt og spekk av hval. Direktoratet kan sette vilkår for godkjenningen.

§ 3. Hvalfanger plikter å levere kjøtt av spermhval til godkjent oppkjøper eller til førmelfabrikk for fremstilling av førmel.

Godkjent oppkjøper plikter å videreselge kjøtt av spermhval til førmelfabrikk for fremstilling av førmel.

§ 4. Hvalfangere kan beholde så meget hvalkjøtt som de trenger for bruk i egen husholdning. For øvrig plikter de å selge alt kjøtt av hval til godkjent oppkjøper eller til kjøper som Fordelingskontort for slakt anviser, jfr. dog § 3, første ledd.

Oppkjøper plikter å levere alt kjøtt av hval til den som Fordelingskontoret for slakt anviser, jfr. dog § 3, annet ledd.

§ 5. Fordelingskontoret for slakt fordeler hvalkjøtt mellom de forskjellige kommuner, forsåvidt det ikke i det enkelte tilfelle er truffet annen bestemmelse om disponeringen. Forsyningsnemnda plikter å fordele tildelt hvalkjøtt mellom engros- og detaljforretninger som er godkjent i medhold av forordning av 24 juni 1941 om omsetning av hester, storfe m. v. med tilhørende forskrifter.

§ 6. Forretninger som er blitt tildelt hvalkjøtt, skal omsette det etter de regler som i følge forordning av 24 juni 1941 om omsetning av hester, storfe m. v. med tilhørende forskrifter gjelder for omsetning av alminnelig kjøtt.

§ 7. Med mindre annet er bestemt av Direktoratet for proviantering og rasjonering eller den det bemyndiger, plikter hvalfanger å levere spekk av hval til:

- a. Trandamperier som er registrert ved Fiskeridirektoratet i henhold til lov av 22 juni 1928 og 26 juni 1929 om kvalitetskontroll med medisintan, jfr. reglement av 4 oktober 1935, eller
- b. sildoljefabrikker, eller
- c. hvalstasjoner som har konsesjon i henhold til lov av 16 juni 1939 om fangst av hval, eller
- d. godkjent oppkjøper.

Godkjent oppkjøper som ikke selv har bedrift som nevnt i første ledd, bokstav a, b eller c, skal selge spekket videre til slik bedrift.

Hvalfanger plikter å levere spekk og hode av spermhval til godkjent oppkjøper eller til bedrift som nevnt i første ledd, bokstav b eller c. Oppkjøper plikter å videreselge spekk og

hode av spermhval til bedrift som nevnt i første ledd, bokstav 1 april.
b eller c.

Bedrifter som er omhandlet i første ledd, bokstav a, b eller c, kan ikke selge spekket videre, men skal opparbeide det til olje. Olje utvunnet av spermhval må ikke blandes sammen med annen olje.

§ 8. Kjøp eller annen ervervelse av kjøtt og spekk av hval i strid med denne forordning er forbudt.

§ 9. Snarest mulig etter at en hval er fanget, skal hvalfangeren sende melding om dette til nærmeste distriktskontor av Fordelingskontoret for slakt. I meldingen skal det oppgis hva slags hval det er, hvor meget den antas å veie og hvem den er eller aktes solgt til.

Snarest mulig etter at en oppkjøper har ervervet en hval, skal han sende melding om dette til nærmeste distriktskontor av Fordelingskontoret for slakt. I meldingen skal det oppgis hva slags hval det er og hvor meget kjøtt den har utbrakt.

§ 10. Ved utgangen av hver måned skal de godkjente oppkjøpere sende Handelsdepartementet, Forsyningsdepartementet (Direktoratet for proviantering og rasjonering) og Fordelingskontoret for slakt oppgave over kjøp og salg i måneden. Oppgaven skrives på skjema utarbeidet av Direktoratet for proviantering og rasjonering, og må være innsendt innen 5 i den påfølgende måned.

§ 11. For hval fanget eller innbrakt i Finnmark fylke utøver fylkesforsyningsnemnda de funksjoner som i denne forordning er tillagt Fordelingskontoret for slakt. Oppgaver etter §§ 9 og 10 skal sendes til fylkesforsyningsnemnda.

§ 12. Direktoratet for proviantering og rasjonering kan gjøre unntak fra bestemmelsene i denne forordning.

Direktoratet for proviantering og rasjonering kan gi pålegg om behandling av kjøtt og spekk av hval og produkter av kjøtt og spekk av hval.

§ 13. Overtredelse eller medvirkning til overtredelse av denne forordning eller pålegg gitt i medhold av den straffes på samme måte som fastsatt i § 1 i forordning om straff for svarthandel og snikhandel av 28 januar 1942. Bestemmelsene om inndraging i samme forordnings § 4 gis tilsvarende anvendelse.

§ 14. Ved denne forordnings ikrafttreden oppheves forordning av 9 juni 1941 om omsetning og behandling av kjøtt og spekk av hval med tilleggsforordning av 27 august 1941.

7 april. **Forordning. *)** (Sjøfartsdepartementet.)

Bestemmelser om ytelse av lån m. v. utferdiget i medhold av § 7 i lov om Lånefondet for sjømenns pårørende av 26 mars 1942.

§ 1. Søknad om lån skrives på skjema fastsatt av Sjøfartsdepartementet.

Søknaden sendes inn gjennom rederiet som eier det skip sjømannen er eller var ombord i ifølge siste underretning om ham.

§ 2. Lånet utbetales av vedkommende rederi etter at dette har fått underretning fra Sjøfartsdepartementet om at lån er bevilget og om lånets størrelse. Lånene utbetales etter 20 i den måned de gjelder for.

Lånsøkeren sendes underretning fra Sjøfartsdepartementet om lånet er innvilget.

§ 3. Følgende vil være berettiget til lån såfremt betingelsene for øvrig foreligger:

- a. Sjømannens hustru, såfremt hun ikke har eller kan ha arbeid som gir tilstrekkelig inntekt fordi alder, helbred eller husholdning for barn hindrer det, eller fordi hun ikke kan få passende arbeid på sitt hjemsted eller i nærheten. Enslige under 40 år må skaffe tilfredsstillende attest (legeattest eller attest fra Arbeidsformidlingen) om grunnen til at de ikke har arbeid.
- b. Barn under 16 år.
- c. Barn over 16 år såfremt de holder på med utdanning eller ikke kan ha arbeid av grunner som nevnt under a.
- d. Foreldre som ikke har alderstrygd og som ikke har barn i landet som kan forsørge dem, og som ikke har eller kan arbeide som gir tilstrekkelig inntekt av grunner som nevnt under a.

§ 4. Lånebeløpet fastsettes i alminnelighet etter vedkommende sjømanns forsørgelsesbyrde således:

1 person å forsørge	kr. 85
2 personer å forsørge	» 140
3 —————	» 160
4 —————	» 180
5 —————	» 190

Lånets størrelse må for underordnede mannskaper (elektrikere og radiotelegrafister unntatt) ikke overstige kr. 140.

§ 5. Tilstrekkelige midler som uten vesentlig tap eller vanskelighet kan nyttes til underhold, og som derfor utelukker

*) Kunngj. 18 april i Lovtid. 1 nr. 22.

fra lån (lovens § 2, 3 ledd), anses å være til stede hvor lån- 7 april.
søkeren har kontanter eller bankinnskudd som overstiger
kr. 1 000 eller har fast eiendom, verdipapirer, livspolise e. l.
som kan belånes med et beløp over kr. 1 000.
Sjøfartsdepartementet fastsetter i hvert enkelt tilfelle
hvor stor inntekt utelukker fra lån eller betinger reduksjon i
lånebeløpet (lovens § 2, 3 ledd).

§ 6. Hvis vedkommende sjømann er i nøytral fart eller
fart for Tyskland eller dets allierte, fastsettes lånets størrelse
og betingelsene for øvrig for hvert enkelt tilfelle.

Rundskrivelse fra Justisdepartementet til fylkesmennene. 7 april.

Lov om enkelte bestemmelser angående underfogder av 19 mars 1937.

Ved Justisdepartementets forordning av 30 mars 1942
er det bestemt at ovennevnte lov skal tre i kraft fra 1 juli
1942, jfr. forordningens avsnitt I. Samtidig er det i samsvar
med lovens § 4, i forordningens avsnitt II, utferdiget nærmere
bestemmelser til gjennomføring av loven. Disse regler omfatter
bestemmelser om underfogdenes sikkerhetstillelse, regnskaps-
ordning og forretningsføring, og om revisjon og kasseettersyn
ved underfogedkontorene. Bestemmelsene trer i kraft samtidig
med loven, jfr. avsnitt II D.

Lovens § 1 bestemmer at enhver underfoged plikter å
stille sikkerhet for det ansvar han ved egen eller
underordnetes rettstridige atferd pådrar seg i tjenesten.
Forordningens avsnitt II A som inneholder de nærmere be-
stemmelser om underfogdenes sikkerhetstillelse, fastsetter i
punkt 1 at sikkerheten skal stilles i form av forsikring eller
bankgaranti etter polise eller garantierklæring utferdiget i
samsvar med skjema som Justisdepartementet fastsetter.
De skjemaer for polise og bankgarantierklæring som departe-
mentet har fastsatt, er inntatt nedenfor.

Idet en for øvrig viser til de nevnte bestemmelser om sik-
kerhetstillelse i loven og forordningen, skal en her bare hen-
lede oppmerksomheten på overgangsbestemmelsen i forord-
ningens avsnitt II D, hvorefter bestemmelsene om sikkerhet-
stillelse ikke skal gjelde overfor de underfogder som allerede
har stilt sikkerhet, før fra den tid denne sikkerhet utløper
eller tidligst kan bringes til opphør.

Men hensyn til utgiftene ved sikkerhetstillelse er det
bestemt at de skal dekkes av underfogden eller vedkommende
kommune, jfr. forordningens avsnitt II A punkt 2, tredje ledd.
I det alt overveiende antall av de tilfelle hvor det for tiden

7 april. er stilt sikkerhet for underfogdenes ansvar, dekkes utgiftene til sikkerhetstillegg av vedkommende kommune. Det har vært departementets forutsetning at denne ordning skal fortsette å gjelde som før. I det hele har en gått ut fra at kommunen regelmessig bør bære disse utgifter. Det bemerkes at det ikke har vært meningen med denne ordning å gjennomføre noen endring i de gjeldende regler hvor det er tale om kommunenes ansvar for underfogdenes oppbehold.

I § 2 i loven av 1937 er det bestemt at vedkommende kommune uten utgift for staten plikter å la utføre revisjon og kasseettersyn ved stedets underfogedkontor. Etter den nyordning av den kommunale revisjon som er gjennomført ved forordningen av 9 oktober 1940, er revisjonen lagt under Innenriksdepartementet, slik at utgiftene ved revisjonen dekkes av staten mot refusjon fra kommunene. I samsvar hermed bestemmer forordningen i avsnitt II C, punkt 1, at revisjonen ved underfogedkontorene påhviler de revisorer som forestår den kommunale revisjon. For revisjonen gjelder den alminnelige kommunale revisjonsinstruks, jfr. Justisdepartementets rundskrivelse om normalinstrukser for kommunekasserere og kommunerevisorer av 18 februar 1939 (inntatt i Norsk lovtidend 2nen avdeling), med de supplerende bestemmelser som er gitt i forordningens avsnitt II C.

Etter underfogedlovens § 3 skal kommunen utferdige instruks for stedets underfoged. Instruksene skal godkjennes av Justisdepartementet som også kan påby forandringer i tidligere utferdigede instruks. Lovens og forordningens bestemmelser vil formentlig over alt gjøre det påkrevd at det foretas en revisjon av gjeldende instruks. Hvor instruks ikke er utarbeidet, må det utferdiges ny instruks. Departementet anser det maktpåliggende at arbeidet med utferdigelse av ny instruks, eventuelt revisjon av allerede gjeldende instruks, snarest blir tatt opp av kommunen. Til hjelp ved dette arbeid har departementet utarbeidd en normalinstruks som er inntatt nedenfor. Da underfogdenes gjøremål på de forskjellige steder veksler sterkt, har det ikke latt seg gjøre å ta inn i normalinstruksen bestemmelser om alle de forhold som vil måtte reguleres ved den enkelte instruks; særlig gjelder dette hvor underfogden også er kemner, statens skatteoppkrever eller liknende. De spesielle bestemmelser som er nødvendige på grunn av særlige forhold på stedet, må derfor utformes av kommunen. Det er forutsetningen at det under dette arbeid i tilfelle søkes samarbeid med underfogdens overordnede oppbeholdsbetjent (skattefoged etc.). For øvrig bør normalinstruksen legges til grunn i den utstrekning den etter for-

holdene på stedet passer. Underfogden må gis adgang til å 7 april. uttale seg før instruksen blir fastsatt.

Hvor det antas at den gjeldende instruks ikke trenger revisjon som følge av de nye bestemmelser, bes et eksemplar sendt inn til departementet med opplysning herom. For øvrig ber en utkast til ny eller revidert instruks sendt inn til godkjenning snarest mulig. Et eksemplar av den til enhver tid godkjente instruks skal bero i departementet.

Bestemmelsene om underfogdenes regnskapsordning og forretningsføring er tatt inn i forordningens avsnitt II B. Idet en viser til forordningens bestemmelser, skal en bare gjøre oppmerksom på bestemmelsen i punkt 1, siste ledd, hvorefter det hvor særlige forhold foreligger, i instruks kan fastsettes regler som avviker fra forordningens bestemmelser om bokføringen. Bestemmelsen sikter særlig til de tilfelle hvor det allerede er, eller hvor det i samband med nyordningen ønskes innført maskinelt bokholderi. I disse tilfelle må de nødvendige regler om bokføringen tas inn i instruksen.

Det bemerkes at de nye bestemmelser vil avløse de hittil gjeldende bestemmelser om regnskapsføring i bidragsaker, jfr. Sosialdepartementets rundskrivelse av 7 desember 1915, punkt 8. Utgiftene til anskaffelse av særskilt kontobok for bidragsaker vil som før bli dekket av staten.

Etter punkt 4 skal underfogdene hvert år sende inn til Justisdepartementet en beretning om virksomheten ved kontoret i det år som er gått. Beretningen skal vedlegges de statistiske oppgaver som til enhver tid blir krevd, herunder en oversikt over de inntekter og utgifter som er forbundet med stillingen etter skjema som Justisdepartementet fastsetter. Justisdepartementet har fastsatt at slik inntekts- og utgiftsoppgave som nevnt skal gis første gang innen utløpet av januar måned 1943 for året 1942. Det fastsatte skjema er inntatt nedenfor.

Skjema for forsikringspolise til bruk ved underfogders sikkerhetstillelse.

Forsikringspolise.

Vi (selskapets navn) overtar herved i henhold til de alminnelige forsikringsvilkår som er nevnt nedenfor, for et år fra ..... til ....., og for ethvert etterfølgende tidsrom som denne polise blir fornyet for, en forsikring stor kr. .... skriver ..... for underfoged .....

7 april. Denne forsikring tjener inntil grensen av forsikringssummen som sikkerhet for ethvert ansvar som underfoged eller hans underordnete ved rettstridig atferd pådrar seg i tjenesten.

(Datum, underskrift.)

Forsikringsvilkår.

§ 1. Forsikringen trer i kraft fra den foran nevnte datum. Den fornyes uforandret ved forfall hvis den ikke av underfoged eller selskapet er sagt opp med 3 måneders varsel.

Overfor Justisdepartementet gjelder dog politen under enhver omstendighet inntil 2 måneder etterat det av selskapet er blitt varslet i rekommandert brev om at forsikringen ikke vil bli fornyet.

§ 2. Blir forsikringen forlenget, er selskapets ansvar for hele den tid forsikringen har vært løpende, begrenset til det forsikringsbeløp som er anført i politen.

§ 3. Selskapet hefter for ethvert ansvar som er oppstått i forsikringstiden, med mindre det er falt bort ved foreldelse eller på annen måte, jfr. lov om enkelte bestemmelser angående underfogder av 19 mars 1937 § 1, dog med den begrensning som er nevnt i forordning av 30 mars 1942 om ikrafttredelse og gjennomføring av foran nevnte lov, avsnitt II A punkt 3.

§ 4. For tap som er oppstått for selskapet ifølge denne politen, har det full regress mot forsikringstakeren såfremt ikke annet er avtalt med selskapet.

§ 5. Av premien betales ikke ristorno.

§ 6. Når disse vilkår ikke bestemmer noe annet, kommer lov om forsikringsavtaler av 6 juni 1930 til anvendelse.

Skjema for bankgarantierklæring til bruk ved underfogders sikkerhetstillelse.

Bankgarantierklæring.

For et tidsrom av 1 år fra ..... til ..... og for ethvert følgende tidsrom som denne forpliktelse blir fornyet for, jfr. nedenfor under punkt 1, innestår vi (bankens navn) som selvskyldnere for et beløp av inntil kr. .... skriver ..... for ethvert ansvar som underfoged eller hans underordnete ved rettstridig atferd pådrar seg i tjenesten.

Foruten reglene i lov om enkelte bestemmelser angående underfogder av 19 mars 1937 § 1 og forordning av 30 mars 1942 om ikraftttredelse og gjennomføring av den nevnte lov avsnitt II A, skal forpliktelsen være underkastet følgende bestemmelser:

1. Den fornyes uforandret ved forfall hvis den ikke er sagt opp av underfoged . . . . . eller banken med 3 måneders varsel. Overfor Justisdepartementet gjelder dog forpliktelsen under enhver omstendighet inn til 2 måneder etterat det av banken i rekommandert brev er varslet om at forpliktelsen ikke vil bli fornyet.
2. Banken hefter for ethvert ansvar som er oppstått i det tidsrom forpliktelsen gjelder, med mindre det er falt bort ved foreldelse eller på annen måte, jfr. lovens § 1, dog med den begrensning som er nevnt i forordningens avsnitt II A, punkt 3.

Normalinstruks for underfogder.

§ 1. Tilsetting.

Underfogden tilsettes av ordføreren i møte med formennene eventuelt etter innstilling fra rådmannen. Tilsetting skjer etter kunngjøring i samsvar med de regler som til enhver tid gjelder om kunngjøringer av stillinger i kommunen.

Kunngjøringen skal foruten de alminnelige tilsettings- og tjenestevilkår, inneholde forbehold om at underfogden har plikt til uten vederlag å finne seg i endring i forretningskretsen og regulering av distriktet (byutvidelse).

§ 2. Tilsettings- og tjenestevilkår.

Underfogden er underkastet bestemmelsene i denne instruks og tilsettes for øvrig på disse vilkår:

1. . . . . (lønn, kontorholdsgodtgjøring, kontorhjelp m. v.)
2. . . . . (lønnsregulering).
3. Utgiftene til underfogdens sikkerhetstillegg i samsvar med de bestemmelser som til enhver tid gjelder herom, dekkes av kommunen (underfogden).
4. Renter av bankinnskudd tilfaller kommunen (underfogden).

For øvrig er underfogden undergitt bestemmelsene i lov av 19 mars 1937 om enkelte bestemmelser angående underfogder og forordning av 30 mars 1942 om ikraftttredelse og gjennomføring av nevnte lov.

7 april.

§ 3. Gjøremål.

Det påligger underfogden å utføre disse gjøremål:

1. ....
2. ....
3. ....

osv.

(Bestemmelser for underfogden i egenskap av kemner m. v. forutsettes tatt inn i særskilte paragrafer etter § 3.)

§ 4. Tilsetting av funksjonærer.

Funksjonærer ved underfogedkontoret som kommunen har bevilget lønn til, tilsettes av ordføreren etter innstilling fra underfogden og eventuelt fra rådmannen. Funksjonær som kommunen bare har bevilget lønnsbidrag til, kan bare tilsettes med kommunens godkjenning.

§ 5. Kontorer.

Underfogdens kontorlokaler skal godkjennes av ordføreren.

§ 6. Ferie og forfall.

De bestemmelser som til enhver tid gjelder for kommunens øvrige funksjonærer om rett til tjenestefrihet under ferie, sykdom m. v. gjelder tilsvarende for underfogden.

Melding om ferie og forfall skal sendes ordføreren.

Underfogden antar med godkjenning av ordføreren en varamann som til enhver tid kan overta utføring av underfogedforretningene på underfogdens ansvar når denne under ferie eller ved forfall er hindret fra selv å utføre dem.

§ 7. Oppsigelse.

Har underfogden mindre enn 3 års tjenestetid, kan ordføreren si ham opp med 3 måneders varsel. Har han tjenstgjort lenger enn 3 år, kan han sies opp om hans stilling blir overflødig eller nedlegges. Oppsigelsesfristen er i dette tilfelle 6 måneder.

Underfogden kan si opp sin stilling med 3 måneders varsel.

§ 8. Midlertidig fjernelse fra stillingen.

Når det antas å foreligge gyldig grunn til å gi underfogden avskjed og tjenestens tarv krever at han straks fjernes, kan ordføreren midlertidig fjerne ham fra stillingen. Står grunnen til fjernelsen i samband med underfogdens

gjøremål for staten, har Justisdepartementet samme myn- 7 april.
dighet.

Melding om fjernelsen og årsaken til denne skal straks sendes ordføreren og Justisdepartementet gjennom fylkesmannen.

Underfogden kan kreve lønn inntil ordføreren i møte med formennene har gjort vedtak om avskjed.

§ 9. Avskjed.

Ordføreren kan i møte med formennene avskjedige underfogden

- a. når han viser seg varig uskikket til forsvarlig å utføre sitt arbeid, eller ikke lenger har de egenskaper som er nødvendige eller gyldig foreskrevet for stillingen,
- b. når han gjør seg skyldig i grov uforstand i tjenesten, med vilje krenker sin tjenesteplikt, tross tidligere skriftlig irettesettelse fra Justisdepartementet eller ordføreren, viser forsømmelighet eller slurv i tjenesten, har vært beruset i tjenesten, eller når han ved drikkfeldighet eller ved usømmelig atferd i eller utenfor tjenesten viser seg uverdig til sin stilling eller nedbryter den aktelse eller tillit som stillingen krever.

Han kan videre avskjediges når han har nådd den alder eller tjenestetid som til enhver tid er fastsatt for rett til pensjon.

§ 10. Anke over vedtak om avskjed m. v.

Vedtak etter § 7, første ledd, vedtak i samband med § 8, første punktum, eller vedtak om avskjed etter § 9, første ledd, kan underfogden innanke for Justisdepartementet til prøvelse.

Anken har oppsettende virkning.

§ 11. Endringer i instruks.

Endringer i denne instruks kan bare skje med samtykke av Justisdepartementet, jfr. lov om enkelte bestemmelser angående underfogder av 19 mars 1937 § 3.

7 april.

Inntekt- og utgiftsoppgave for underfogedstillingen

for året 19

fra

Merk: En må ikke slå postene sammen, men fylle dem ut hver for seg.

	Kr.	Kr.
<i>Inntekter:</i>		
A. Ved stillingen:		
1. Fast lønn med alderstillegg, men uten fradrag av pensjonsinnskudd		
2. Kontorbidrag		
3. Bidrag til kontorhjelp		
4. Andre faste inntekter (spesifiseres):		
..... kr.		
..... »		
Uvisse inntekter:		
5. Forretninger for Norges brannkasse:		
a. Innfordringsgodtgj. for bygningsavdelingen		
b. Innfordringsgodtgj. for løsøreavd.		
c. Takstomkostninger i alt kr.		
÷ branntakstmennenes		
godtgjørelse		
..... »		
6. Innfordringsgodtgjørelse for kommuneskatter, oppfostringsbidrag m. v. . .		
7. Utpantings- og avskrivningsgebyrer..		
8. Gebyrer for forkynnelser av forliksklager, påkrav, stevninger, dommer m. v. samt for vekselprotester		
9. Godtgjørelse (salærer, gebyrer for tilsigelser, utskrifter, oppslag) m. v. . .		
10. Godtgjørelser (utferdigelse av påkrav, forberedelse, avhold, tilsigelser og utskrifter) vedk. auksjoner		
11. Gebyrer for utleggs-, avsetnings-, utkastelses- og andre tvangsforretninger		
Overføres		

7 april.

Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
	Overført		
12.	Gebyrer for attester og utskrifter som ikke er medtatt foran		
13.	Betaling for husrom		
14.	Andre uvisse inntekter (spesifiseres):		
	..... kr.		
	..... »		
	..... »		
	.....		
B. Utenfor stillingen:			
15.	Godtgjørelse ved frivillige auksjoner (herunder godtgjørelse for avhold, innfordringsgodtgjørelse osv.)		
16.	Godtgjørelse for annen inkasso		
17.	Provisjon ved eiendomsalg		
18.	Dokumentskriving		
19.	For ordning av lån og bobestyrrelse ..		
20.	For møter i forliksråd, kredittopplysninger, agenturer m. v.		
21.	For andre forretninger m. v. (spesifiseres):		
	..... kr.		
	..... »		
	..... »		
	..... »		
	..... »		
	.....		
	Samlet bruttoinntekt		

	Kr.	Kr.
Utgifter:		
C. Utgifter ved og utenfor stillingen:		
1. Kontorlokale		
(fordeling av husleie m. v. mellom kontor- og privatleilighet).		
2. Lys og varme		
Betales leie, lys m. v. for kontor og privatleilighet under ett eller eier De		
Overføres		

7 april.

Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
	Overført		
	det huset som kontoret er i, bes følgende opplyst:		
	Antall kontorrom		
	Antall rom til privatbruk		
	Samlet utgift til lys og varme kr.		
	Samlet husleie kr.		
3.	Renhold		
4.	Kontorrekvisita, porto og telefon		
	Er det i beløpet innbefattet noen utgifter av ekstraordinær art som f. eks. skrivemaskin og i tilfelle til hvilket beløp?		
5.	Kontante lønninger *) til personalet (spesifiseres for hver enkelt):		
	..... kr.		
	..... »		
	..... »		
6.	Avskrivinger på inventar (se post D. I)		
7.	Garantipremie		
8.	Andre omkostninger **):		
	..... kr.		
	..... »		
	..... »		
9.	Skyssutgifter (spesifiseres):		
	..... kr.		
	..... »		
	..... »		
10.	Pensjonsinnskudd		
	Samlet utgift		
	Samlet bruttoinntekt kr.		
	» utgift		
	Nettoinntekt		
	kr.		

*) Kommunebidrag til betjent tas med i dennes lønn.

**) Herunder ikke foreningskontingenter, skatter og premie til frivillig ulykkesforsikring. Heller ikke avskrivinger på utestående fordringer, med mindre disse tidligere er inntektsført.

D. Avskrivningstabell:

7 april.

	Opprinnelig an- skaffelsespris *)	Tidl. ned- skrevet til	Nyinnkjøp i årets løp (til- legges *)	Avskrivning i år (fratrekkes)	Nå ned- skrevet til
1. Kontorinventar					

..... den ..... 19....

(Underskrift,)

*) Herunder må ikke tas med anskaffelser som er ført direkte til utgift blant omkostninger.

Forordning (Innenriksdepartementet), hvorved etter § 1 8 april. i landkommuneloven soknegrensen mellom Grytten og Kors sokn i Grytten herred, Møre og Romsdal fylke, bestemmes å gå slik:

Grensen mellom soknene Grytten og Kors i Grytten herred går fra sørvest mot nordøst etter grensene mellom motstående matrikulerte eiendommer slik: Grensen begynner i Norddals og Volls grense på høyeste fjelltoppen sørvest for Alnesvatnet, går omtrent i rett linje nordøst til nordenden av Alnesvatnet, videre i omtrent samme retning opp til vestre hjørnet av Stigbotnhorn, går herfra først i østlig og deretter i nordøstlig retning etter høyeste rygg på Stigbotnhorn og Breitind til Semletind, svinger her mot nord og går til toppen 4 832 fot o. h. sørøstligst i Trolltindene. Herfra går grensen i nesten rett linje mot nordøst til Rauma elv, omtrent 400 m nordvest for plassen Skjerre, går så nordover etter djupålen i elven omtrent 700 m, svinger her mot nordøst og går i nesten rett linje opp til Romsdalshorn, der grensen mot Hen sokn og herred støter i mot.

Ovennevnte navn og tall står på Norges geografiske oppmålings originalkart over grensestrøket fra 1873, de fleste også på fylkeskartet over Møre og Romsdal, utgave 1939.

Lov *) om veterinærers meldeplikt ved 9 april. opprettelse av privat praksis. Nr. 1.

Når en veterinær vil nedsette seg for å drive privat praksis i et distrikt eller vil flytte eller regelmessig utstrekke sin virksomhet til et annet distrikt, plikter han å melde dette til

*) Kunngj. 18 april i Lovtid. 1 nr. 22.

- 9 april. Innenriksdepartementet gjennom fylkesmannen. Hvis befolkningen i distriktet på forhånd har rimelig adgang til veterinærhjelpe, kan departementet nekte ham å praktisere der.

Når en veterinær slutter sin praksis i et distrikt, plikter han å melde dette på tilsvarende måte.

Oslo 9 april 1942.

Quisling.
Ministerpresident.

Hagelin.

R. J. Fuglesang.

- 9 april. Lov *) om tillegg til lav om vassdragsreguleringer av 14 desember 1917.

§ 1. Når reguleringstillatelse i henhold til lov om vassdragsreguleringer av 14 desember 1917 er gitt, kan Arbeidsdepartementet samtykke i at nødvendig grunn m. v. (jfr. vassdragsreguleringslovens § 16, punkt 1) skal avstås før erstatningen er fastsatt og uten frist etter skjønnslovens § 55. Tilsvarende gjelder for skade og ulempe som reguleringen kan føre med seg.

Ekspropriasjonskjønn må begjæres snarest mulig og senest innen en frist som Arbeidsdepartementet fastsetter. Erstatningen forfaller til betaling så snart den er endelig fastsatt.

Staten inntar for at erstatningen blir betalt. Departementet kan kreve at eksproprianten stiller slik sikkerhet for erstatningen som departementet fastsetter.

§ 2. Bestemmelsene i § 1 gjelder tilsvarende så langt de passer, for vassdragsregulering som skal utføres for statens regning.

Oslo 9 april 1942.

Quisling.
Ministerpresident.

Sverre Riisnæs.

R. J. Fuglesang.

- 9 april. Lov *) om rådgjerdet mot bruk av far-
Nr. 3. koster til ulovlig virksomhet.

§ 1. I sjødistrikt plikter eier eller i tilfelle annen besitter av fiskefartøy, mindre fraktfartøy, lystfartøy eller annen småbåt å føre tilsyn med at farkosten ikke brukes til ulovlig virksomhet og skal treffe de nødvendige tiltak for å hindre slik bruk.

*) Kunngj. 18 april i Lovtid. 1 nr. 22.

Sjefen for Sikkerhetspolitiet eller den han bemyndiger kan utferdige nærmere forskrifter herom. 9 april.
Nr. 3.

§ 2. Overtredelse av denne lov eller forskrifter utferdiget med hjemmel i den straffes med bøter eller fengsel inntil 6 år. Også den uaktsomme overtredelse er straffbar.

Når særlige grunner foreligger kan påtalemyndigheten utferdige forelegg uten hensyn til bestemmelsen i straffeprosesslovens § 287, annet ledd.

Oslo 9 april 1942.

Quisling.

Ministerpresident.

Jonas Lie.

R. J. Fuglesang.

Lov *) om tillegg til lov om syketrygd av 6 juni 1930. 9 april.
Nr. 4.

I.

Medlem av trygdekasse eller dermed likestilt godkjent sykekasse og jernbanesykekasse, som blir innkalt som menig i Arbeidstjenesten, blir stående som premiefritt medlem så lenge arbeidstjenesten varer. Er han syk ved arbeidstjenestens slutt, gjelder det samme så lenge sykebehandlingen etter loven om syke- og ulykkestrygd for menige og lagførere m. v. i Arbeidstjenesten ikke er avsluttet.

Stønad av syketrygden ytes ikke medlem eller bipersoner så lenge de har rett til stønad etter lov om syke- og ulykkestrygd for menige og lagførere m. v. i Arbeidstjenesten.

II.

Lagførere i Arbeidstjenesten er unntatt fra trygdeplikt etter syketrygdloven av 6 juni 1930 § 1.

Oslo 9 april 1942.

Quisling.

Ministerpresident.

J. A. Lippestad.

R. J. Fuglesang.

Lov *) om syke- og ulykkestrygd for menige og lagførere m. v. i Arbeidstjenesten. 9 april.
Nr. 5.

Kap. I. Trygdens omfang.

§ 1.

1. Menige, lagførere og elever av skoler og kurser i Arbeidstjenesten skal være trygdet mot ulykker og sykdom som inntreffer under tjenesten eller under reise til og fra

*) Kunngj. 18 april i Lovtid. 1 nr. 22.

9 april. denne. Trygden gjelder også under vanlig permisjon. Ved Nr. 5. permisjon av lengre varighet gjelder trygden for menige og elever bare under reisen fram og tilbake. For lagførere gjelder trygden så lenge ansettelsen i Arbeidstjenesten varer.

Sykdom regnes inntruffet på den dag lege første gang søktes for den, hvis det ikke på annen måte godtgjøres at vedkommende har vært syk fra et tidligere tidspunkt. Hvis sykdommen ikke har vist symptomer i minst ett år, regnes et tilbakefall som ny sykdom.

Menig eller elev som blir syk eller kommer til skade utenfor det tidsrom som etter første ledd omfattes av trygden, kan tilstås ytelser etter denne lov, hvis det er overveiende sannsynlig at skaden eller sykdommen er påført eller er kommet til utbrudd på grunn av tjenesten.

2. Dør noen av de under nr. 1 nevnte personer som følge av skade eller sykdom som der er nevnt, ytes pensjon til avdødes etterlatte.

3. Personer som står i slikt forhold til menige, lagførere og elever (jfr. nr. 1) som nevnt i syketrygdlovens § 14, første ledd, har rett til slike ytelser som tilkommer bipersoner etter reglene i syketrygdloven.

§ 2. Trygdet person som ved forsett eller beruselse har pådratt seg sykdom eller skade, taper retten til stønad etter denne lov. Har han medvirket til skaden ved grov uaktsomhet, taper han retten til stønad etter kap. III og IV.

Når det finnes rimelig, kan det dog helt eller delvis ytes legehjelp, sykehusopphold, gravferdsbidrag samt, hvis han har forsørgelsesbyrde, inntil halvparten av fulle sykepenger.

Kap. II. Sykehjelp.

§ 3. Så lenge det trengs skal det under sykdom ytes sykebehandling bestående i nødvendig legehjelp, medisin, kur og pleie — i tilfelle på sykehus eller annen kuranstalt. Utgifter til reise til og fra lege, sykehus eller annen kuranstalt skal også godtgjøres.

§ 4. Den som blir sendt hjem fra Arbeidstjenesten sykmeldt, har rett til sykepenger med kr. 3,60 pr. dag så lenge han er helt uten arbeidsevne. Er arbeidsevnen nedsatt uten at den trygdete er helt arbeidsufør, skal det ytes forholdsmessig reduserte sykepenger.

Så lenge den trygdete får fri kur og pleie på sykehus eller annen kuranstalt, har han ikke rett til sykepenger. Når det finnes rimelig, kan dog trygdekassen tilstå inntil halvparten av fulle sykepenger.

§ 5. Har den syke barn, ytes følgende tillegg til sykepengene:

For ett barn	20 %	av sykepengene,	9 april.
for to barn	30 %	» »	Nr. 5.
for tre barn	40 %	» »	
for fire barn	50 %	» »	
for fem eller flere barn	55 %	» »	

Tillegget for to eller flere barn anses ytt med like stort beløp for hvert barn.

Barnetillegg utbetales fra den trygdete blir dimittert fra Arbeidstjenesten. Under hans opphold på sykehus eller annen kuranstalt utbetales fullt barnetillegg.

Som barn anses den trygdetes barn under 18 år som er født i ekteskap, eller som er født utenfor ekteskap når barnet er avlet før han ble påført skaden eller sykdommen og farskapet er fastslått etter lov nr. 3 av 10 april 1915, samt adoptivbarn og pleiebarn når den trygdete før skaden eller sykdommen inntraff hadde tatt på seg oppfostringen uten vederlag. For adoptivbarn og pleiebarn som nevnt ytes ikke barnetillegg til den virkelige far. Likestilt med barn født utenfor ekteskap er barn som den trygdete er bidragspliktig for etter lov nr. 3 av 10 april 1915. Er flere personer bidragspliktige for samme barn, avgjør dog Sosialdepartementet om det skal ytes tillegg for det og hvor stort tillegg skal være.

Kap. III. Ytelser under invaliditet.

§ 6. Har skaden eller sykdommen ført med seg mén som gjør at den trygdete, etter at sykebehandlingen er slutt, fullstendig eller delvis har tapt arbeidsevnen, har han rett til invalidpensjon.

Ved fullstendig tap av arbeidsevnen ytes hel pensjon og ved nedsatt arbeidsevne en tilsvarende avkortet pensjon. Den trygdete har dog ikke rett til invalidpensjon hvis arbeidsevnen er nedsatt med mindre enn $8\frac{1}{3}$ prosent.

Invaliditetsgraden fastsettes etter samme prinsipper som gjelder i de alminnelige offentlige ulykkestrygder.

Utenom invalidpensjonen ytes protesebidrag og nødvendig sykebehandling, familietillegg og hjelpeløshetsbidrag.

Familietillegg ytes i form av tillegg for invalidens barn og tillegg til hjelp i huset når vilkårene etter § 10 er til stede.

§ 7. Invalidpensjonen er ved fullstendig invaliditet kr. 1 200 pr. år inntil den trygdete fyller 28 år og kr. 1 500 pr. år etter at han har oppnådd denne alder.

§ 8. Til anskaffelse av kunstige lemmer eller andre hjelpemidler skal det tilstås invaliden passende bidrag (protesebidrag). Rikstrygdeverket kan også yte bidrag til vedlikehold og fornyelse av slike hjelpemidler.

9 april. Nødvendig sykebehandling etter at invaliditeten er fast-
 Nr. 5. slått ytes etter reglene i kap. II. Så lenge invaliden får fri
 kur og pleie i sykehus eller annen kuranstalt, har han ikke
 rett til invalidpensjon. Når det finnes rimelig, kan dog
 Rikstrygdeverket tilstå inntil halvparten av hel invalid-
 pensjon. Familietillegg ytes uavkortet. Barnetillegg bereg-
 nes som om invaliden fikk pensjon etter reglene i § 7, jfr. § 6.

§ 9. Barnetillegg ytes når invalidens arbeidsevne er ned-
 satt med 20 prosent eller mer. Tillegget utgjør:

For ett barn	20 %	av invalidpensjonen,
for to barn	30 %	»
for tre barn	40 %	»
for fire barn	50 %	»
for fem eller flere barn	55 %	»

Tillegg for to eller flere barn anses ytt med like stort beløp
 for hvert barn.

Paragraf 5, siste ledd, får tilsvarende anvendelse.

§ 10. Er invalidens hustru varig arbeidsudyktig eller er
 invaliden enkemann eller fraskilt og har omsorgen for barn
 under 18 år, kan det tilstås ham et tillegg til hjelp i huset
 beregnet etter 20 prosent av invalidpensjonen.

§ 11. Er invalidens tilstand slik at han på grunn av
 hjelpeløshet trenger særlig tilsyn og pleie, kan det tilstås ham
 et hjelpeløshetstillegg. Tillegget fastsettes skjønnsmessig og
 må ikke overstige 50 prosent av invalidpensjonen. Det kan
 reguleres eller inndras hvis invalidens tilstand endres.

§ 12. Blir invaliditetsgraden fastsatt til mindre enn 20
 prosent, skal invalidpensjonen utløses med et beløp en gang
 for alle, som svarer til pensjonen for tre år.

Ellers kan pensjonen i særlige tilfelle utløses med inntil
 halvparten av dens kapitalverdi, når det må antas at en
 slik kontanterstatning kan bidra til å skaffe invaliden et
 varig inntektsbringende erverv. Sosialdepartementet fast-
 setter det grunnlag som kapitalverdien skal beregnes etter.

Kap. IV. Ytelser ved dødsfall.

§ 13. Har skaden eller sykdommen medført døden, ytes
 hjelp til gravferd med kr. 200, dog slik at hvis gravferden
 bekostes av andre enn dødsboet, ytes bare halvparten av
 dette beløp.

§ 14. Til etterlevende enke ytes pensjon med kr. 720
 for året, hvis avdøde var under 28 år og kr. 900 for året hvis
 avdøde var over denne alder.

Var ektefelle separert eller skilt, kommer lov nr. 2 av

31 mai 1918 § 57, jfr. § 56, jfr. lov av 25 juni 1937, til an- 9 april.
vendelse. Nr. 5.

Rett til enkepensjon inntreer ikke hvis ekteskapet var inngått etter at skaden eller sykdommen inntraff. Sosialdepartementet kan dog, når særlige grunner taler for det, tilstå hel eller delvis pensjon i disse tilfelle.

Enkepensjon utbetales så lenge enken lever ugift. Gifter enken seg igjen, taper hun for alltid retten til pensjon, men hun får utbetalt et beløp som svarer til det tredobbelte av enkepensjonen for ett år.

Enkepensjonen løper fra mannens dødsdag.

§ 15. For avdødes barn, jfr. § 5, siste ledd, ytes årlige pensjoner som utgjør:

For ett barn	40 %	av enkepensjonen,
for to barn	60 %	» »
for tre barn	75 %	» »
for fire barn	90 %	» »
for fem eller flere barn	100 %	» »

Pensjonen for to eller flere barn anses ytt med like stort beløp for hvert barn.

Har barnet mistet eller mister det senere sin mor, skal barnepensjonen være det dobbelte av ovennevnte satser. Dog skal gjenlevende hustru regnes som mor i forhold til adoptivbarn, stebarn og pleiebarn som vedblir å være under hennes omsorg. Er noen av dem ikke under hennes omsorg og deres virkelige foreldre er døde, beregnes pensjonen for disse barn til det dobbelte av deres forholdsmessige del av pensjonen etter første ledd.

Enkel barnepensjon løper fra farens og dobbel pensjon fra morens dødsdag, eller fra farens dødsdag dersom moren er død før.

§ 16. Etterlater avdøde seg ikke pensjonsberettiget hustru eller barn, kan det tilstås pensjon til avdødes foreldre (herunder adoptivforeldre) og søsken under 18 år, hvis avdøde før han ble påført skaden eller sykdommen bidro vesentlig til deres underhold og de ikke kan underholde seg selv. Pensjonene kan settes til et beløp som svarer til det underhold avdøde har ytt dem tidligere, dog slik at de sammenlagt ikke skal overstige kr. 720 for året.

På samme måte og under samme vilkår kan det ytes pensjon til besteforeldre, såfremt avdøde ikke etterlater seg pensjonsberettiget hustru, barn under 18 år, foreldre eller søsken under 18 år.

Hvis det ikke utbetales enkepensjon, kan det dog når særlige grunner taler for det, ytes bidrag til foreldre eller

- 9 april. til søsken under 18 år og besteforeldre ved siden av barne-
Nr. 5. pensjonen. Disse bidrag må ikke overstige kr. 720, og de
må sammen med den øvrige pensjon til etterlatte ikke over-
stige kr. 1 440 for året.

Kap. V. Om fradrag i sykepenges og pensjoner.

§ 17. Så lenge det uten arbeidsvederlag utbetales lønn til den trygdete eller hans etterlatte av Arbeidstjenesten eller for den stilling vedkommende hadde i offentlig eller privat tjeneste da skaden eller sykdommen inntraff, skal det gjøres fradrag i sykepenges, pensjoner og tillegg for lønnen.

§ 18. I pensjoner etter denne lov skal det, med de begrensninger og etter de regler som er nevnt nedenfor, gjøres fradrag for pengebeløp som blir utbetalt fra annet hold på grunn av invaliditetstilfellet eller dødsfallet.

Ved beregning av inntekt som gir anledning til fradrag skal det ses bort fra arv, gaver og liknende ytelser — dog ikke i den utstrekning arven skyldes forsikringsbeløp som er utbetalt avdødes bo i anledning av dødsfallet. Beløp som kommer til utbetaling én gang eller et begrenset antall ganger, omregnes forsikringsteknisk til livrenter med samme løpetid som pensjonene etter denne lov. Hvor det gjelder forsikringer som hadde gjenkjøpsverdi, skal bare den del av forsikringssummen som overstiger gjenkjøpsverdien tas i betraktning.

Har invaliden eller den avdøde barn som er berettiget til barnetillegg eller barnepensjoner, skal de ytelser fra annet hold som kan betinge fradrag i pensjonen fordeles etter forsikringsteknisk beregning på vedkommende pensjonsberettigete under hensyn til prosentsatsene i §§ 9 og 15. Ved denne beregning anses ytelser til invalid, gjenlevende ektefelle eller noen av barna som utbetalt til de pensjonsberettigete i fellesskap.

Kommer den inntekt som leder til fradrag ikke vedkommende pensjonsberettigete til gode, kan Sosialdepartementet for hvert enkelt tilfelle bestemme at omregningen og fordelingen skal foretas på annen måte.

Invalid- og enkepensjoner etter denne lov reduseres med halvparten av den del av det på vedkommende fallende omregnede årlige inntektsbeløp som overstiger halvparten av pensjonen. Fradraget skal dog ikke overstige halvparten av pensjonen.

Barnetillegg og barnepensjon beregnes på grunnlag av den således reduserte invalid- og enkepensjon ved anvendelsen av prosentsatsene i §§ 9 og 15.

Sosialdepartementet fastsetter det forsikringstekniske grunnlag m. v. som skal nyttes ved disse beregninger.

Kap. VI. Forskjellige bestemmelser.

9 april.

Nr. 5.

§ 19.

1. Arbeidstjenesten sørger for sykebehandlingen i tjenestetiden for de personer som er nevnt i § 1 nr. 1.

2. Blir en trygdet dimittert fra Arbeidstjenesten før han er friskmeldt, skal Arbeidstjenesten ved skriftlig anmodning overlate den videre behandling til trygdekassen på vedkommendes hjemsted.

3. Sykehjelp til bipersoner ytes av samme trygdekasse som nevnt under nr. 2, dog bare hvis trygdekassen har fått melding fra Arbeidstjenesten om at forsørgeren er trygdet etter denne lov. Arbeidstjenesten plikter å sørge for at trygdekassene i betimelig tid får nødvendig melding om den tid de personer som er nevnt i § 1 nr. 1 er trygdet.

4. Pensjoneringen etter lovens kap. III og IV ledes av Rikstrygdeverket. Rikstrygdeverket kan nytte trygdekassene (tilsynsmennene) som lokale organer for denne pensjonering.

§ 20. Utgiftene ved syke- og ulykkestrygden etter denne lov, herunder også for sykehjelp til bipersoner etter § 1 nr. 3, bæres av Arbeidstjenesten. Likeså bærer Arbeidstjenesten utgiftene ved trygdens administrasjon og ved den i § 22 omhandlede ankenemnd.

Rikstrygdeverket fastsetter i samråd med Finansdepartementet trygdekassenes (tilsynsmennenes) godtgjørelse for deres arbeid med trygden.

§ 21. Blir noen trygdet som ved eller etter dimisjon fra Arbeidstjenesten mener seg å være syk eller skadet, nektet sykebehandling, kan han innen seks uker etter at han er blitt kjent hermed bringe Arbeidstjenestens vedtak herom inn for Rikstrygdeverket til prøving. Likeså kan trygdekassenes vedtak om stønad til bipersoner etter § 1 nr. 3 og om sykehjelp etter kap. II innen samme frist bringes inn for Rikstrygdeverket til prøving av den saken gjelder.

Rikstrygdeverkets avgjørelse etter denne paragraf er endelig.

§ 22. 1. De vedtak Rikstrygdeverket gjør etter kap. III og IV, jfr. § 1 nr. 1 og 2, og § 2 etter §§ 18, 27 og 31 nr. 2, kan innen seks uker etter at vedkommende har fått melding om vedtaket ankes inn til prøving for en ankenemnd med sete i Oslo. Vedtak etter § 12, annet ledd, kan dog ikke bringes inn for nemnda.

2. Nemnda skal ha tre medlemmer. To av disse — formannen og legen — har nemnda felles med de ankenemnder som er opprettet etter lovene om ulykkestrygd for industriarbeidere, sjømenn og fiskere. Det tredje medlem, som skal

9 april. være representant for Arbeidstjenesten, oppnevnes av Sosialdepartementet etter forslag fra Departementet for arbeidstjeneste og idrett for tre år om gangen, første gang med funksjonstid til 1 juli 1943.

3. Medlemmene av ankenemnda har rett til slik betaling for sine møter som Finansdepartementet bestemmer. De har krav på skyss- og kostgodtgjørelse under reiser etter vanlig regulativ.

§ 23. Rikstrygdeverkets vedtak kan ankenemnda endre både for og imot den som har anket.

Nemndas vedtak er endelige så langt de inneholder et skjønn. Derimot kan tvist i spørsmål hvor det ikke gjelder et skjønn bringes inn for domstolene, når tvisten først har vært prøvd av nemnda etter denne lov.

§ 24. Alle vedtak som Rikstrygdeverket gjør etter denne lov, og som ikke kan bringes inn for ankenemnda etter § 22, eller som ikke etter særskilt bestemmelse er endelige, kan innen seks uker etter at vedkommende har fått melding om dem, påankes til Sosialdepartementet. Før saken er prøvd på denne måten, kan den ikke bringes inn for domstolene.

§ 25. For pensjonstaker som tar bopel i utlandet faller retten til ytelser bort. Er han norsk statsborger, får han denne rett tilbake når han igjen bosetter seg i riket. Ytelsene regnes i så fall fra den tid han gjør kravet gjeldende for Rikstrygdeverket.

Når det finnes rimelig, kan Rikstrygdeverket med Sosialdepartementets samtykke gjøre unntak fra disse regler.

§ 26. Ytelsene etter denne lov kan inndras helt eller delvis når pensjonstakeren soner frihetsstraff eller er anbrakt i tvangsarbeidsanstalt eller liknende i mer enn 30 dager.

Gjelder det person som har rett til sykepenger eller invalidpensjon og som har uforsørget familie, skal halvparten av sykepengene eller invalidpensjonen utbetales ektefellen i den tiden den skadete ikke får noen ytelser. Familietillegg og pensjoner til andre enn dem første ledd omhandler, ytes uavkortet.

§ 27. Arbeidstjenesten, trygdekassene og Rikstrygdeverket kan avslå krav om ytelser etter denne lov eller helt eller delvis inndra eller holde tilbake slike ytelser, hvis vedkommende ikke gir riktige opplysninger, fortier vesentlige omstendigheter eller unnlater å etterkomme pålegg fra Rikstrygdeverket om noe som har betydning for saken.

§ 28. Rikstrygdeverket kan bestemme at barnepensjoner og barnetillegg skal utbetales til den som har omsorgen for barnet. Også ellers kan det, når særlige grunner foreligger,

bestemmes at sykepenger, pensjoner eller andre ytelser skal 9 april.
utbetales til andre enn de berettigete. Nr. 5

§ 29. Den som etter dimisjon fra Arbeidstjenesten mener seg påført sykdom eller skade under tjenesten eller på grunn av denne, må snarest mulig melde fra til trygdekassen (tilsynsmannen) eller Rikstrygdeverket.

Når to år er gått etter dimisjonen, kan det ikke kreves sykehjelp, pensjoner eller andre ytelser i anledning av sykdom eller skade som foran nevnt.

§ 30. Så snart Rikstrygdeverket har fått de nødvendige opplysninger, gjør det uten opphold vedtak om utbetaling av pensjoner og andre ytelser etter kap. III og IV.

Den som har reist krav på ytelser, skal straks få skriftlig melding om vedtaket og om de hensyn som ligger til grunn for det.

§ 31.

1. Invalidpensjonen fastsettes når legebehandlingen er slutt. Kan invalidpensjonen på grunn av omstendighetene ikke straks bestemmes endelig, fastsettes den foreløpig for bestemte tidsrom og blir når disse er ute revidert og endelig fastsatt.

2. Skjer det en vesentlig endring i de forhold som har vært avgjørende for fastsettelsen av den endelige invalidpensjon, kan denne prøves på nytt, endres etter forholdene og slik at den enten fastsettes foreløpig for bestemte tidsrom eller endelig.

Forhøyelse av pensjonen kan bare kreves for tiden etter at krav er gjort om det.

§ 32. Invalidpensjoner, familietillegg og pensjoner til etterlatte betales forskuddsvis for hver måned, eller for hvert kvartal når Rikstrygdeverket finner at dette høver best. Pensjonene løper til månedsdagen etter den pensjonsberettigetes død. Hvis pensjonen faller bort av annen grunn i løpet av måneden eller kvartalet, plikter den pensjonsberettigete ikke å betale tilbake det som er mottatt for meget.

Sykepenger og barnetillegg, invalidpensjon og familietillegg som er fastsatt foreløpig for bestemte tidsrom etter § 31, kan utbetales etterskuddsvis ukentlig eller hver fjortende dag. Gravferdshjelp betales snarest råd er etter dødsfallet.

§ 33.

1. Enhver offentlig og kommunal myndighet er pliktig til uten særskilt godtgjørelse og uten hinder av taushetsplikt å gi trygdens organer til bruk for saker etter denne lov de opplysninger som vedkommende i kraft av sin stilling sitter inne med.

- 9 april. 2. Rikstrygdeverket kan, når det finnes nødvendig for
 Nr. 5. avgjørelsen av en sak etter denne lov, la innhente forklaringer gjennom bevisopptakelse etter reglene i lov om rettergangsmåten for tvistemål eller ved politiet.

§ 34. Enhver som i medfør av denne lov har anledning til å bli kjent med noens private forhold, er pliktig til å hemmeligholde hva han har erfart herom.

§ 35. For reise som en lege som ikke tilhører Arbeidstjenesten gjør i anledning av sykebesøk hos en trygdet etter denne lov tilkommer han godtgjørelse etter de regler som til enhver tid gjelder for liknende reiser etter lov om ulykkestrygd for industriarbeidere.

§ 36. I saker som reises ved herreds- eller byrett mot Rikstrygdeverket eller en offentlig trygdekasse av en pensjonssøker etter denne lov, betales ikke gebyr til statskassen.

§ 37. Loven får, med unntak av reglene i kap. II, også virkning på skader og sykdom som er inntruffet før lovens ikrafttreden, men etter 1 mai 1941.

Oslo 9 april 1942.

Quisling.

Ministerpresident.

J. A. Lippestad.

R. J. Fuglesang.

- 9 april. Lov *) om spesielt maskinistsertifikat
 Nr. 6. for den som uten sertifikat har gjort tjeneste som maskinist under krigen.

§ 1. Enhver som i tiden fra 9 april 1940 inntil krigens slutt i minst 12 måneder har gjort tjeneste i stilling hvortil normalt kreves sertifikat som dampskipsmaskinist eller motormaskinist, kan få et spesielt sertifikat som henholdsvis dampskipsmaskinist eller motormaskinist av 3 klasse når han fyller de krav som denne lov fastsetter.

Sjøfartsdepartementet bestemmer når krigen er å anse som slutt i forhold til reglene i denne lov.

§ 2. Den som skal få sertifikat som dampskipsmaskinist etter § 1 må

1. ha fylt 21 år,
2. forut for den tjenestetid som er nevnt i § 1 ha minst 18 måneders fartstid som smører, fyrbøter, donkeymann, reparatør, mekaniker eller maskinassistent på sånt dampfartøy som er nevnt i § 1 i lov om maskinister på dampfartøyer av handelsmarinen av 14 desember 1917,
3. etter fylte 15 år ha arbeidet i mekanisk verksted i minst 18 måneder og

*) Kunngj. 18 april i Lovtid. 1 nr. 22.

4. ha bevitnelse fra fører og 1 maskinist på det fartøy eller de fartøyer han har tjenstgjort som nevnt i § 1 om at han anses skikket til å fungere som maskinist. For den som selv har gjort tjeneste som 1 maskinist er bevitnelse fra skipsføreren tilstrekkelig. 9 april. Nr. 6.

§ 3. Den som skal få sertifikat som motormaskinist etter § 1, må tilfredsstille kravene i § 2 nr. 1, 3 og 4. Dessuten må han forut for den tjenestetid som er nevnt i § 1 ha minst 18 måneders fartstid som smører, motormann, reparatør, mekaniker eller maskinassistent på sånt motorfartøy som er nevnt i § 1 i lov om maskinister på motorfartøyer av handelsmarinen av 9 februar 1923.

§ 4. Den som har spesielt sertifikat som dampskips- eller motormaskinist kan gjøre tjeneste på henholdsvis dampfartøy eller motorfartøy som

- a. 3 maskinist når fartøyets maskin er på 1 500 hk eller mindre,
- b. 2 maskinist når fartøyets maskin er på 500 hk eller mindre,
- c. enemaskinist når fartøyets maskin er på 150 hk eller mindre.

Sertifikatet gir ikke rett til å gjøre tjeneste på passasjerfartøy.

§ 5. Denne lov medfører ingen endring i de krav som stilles for å oppnå sertifikat som maskinist av høyere klasse etter lov om maskinister på dampfartøyer av handelsmarinen av 14 desember 1917 og lov om maskinister på motorfartøyer av handelsmarinen av 9 februar 1923.

Spesielt sertifikat som dampskipsmaskinist etter § 1 gir ikke adgang til å erverve sertifikat som motormaskinist av 3 klasse etter § 3 i lov om maskinister på motorfartøyer av handelsmarinen av 9 februar 1923. Spesielt sertifikat som motormaskinist etter § 1 gir ikke adgang til å erverve sertifikat som dampskipsmaskinist av 3 klasse etter § 2, II, i lov om maskinister på dampfartøyer av handelsmarinen av 14 desember 1917.

§ 6. Krav om sertifikat etter § 1 må settes fram innen 2 år etter krigens slutt.

§ 7. Sjøfartsdepartementet gir regler om utferdigelse av spesielle maskinistsertifikater etter denne lov.

Oslo 9 april 1942.

Quisling.

Ministerpresident.

Irgens.

R. J. Fuglesang.

9 april. Lov *) om utskrivning av trekkraft m. v. til
 Nr. 7. midlertidig bruk i jord- og skogbruk.

§ 1. Landbruksdepartementet eller den det bemyndiger kan kreve avstått hester, traktorer, biler, seletøy, kjøretøyer, redskaper, motorer eller maskiner til midlertidig bruk under arbeid i jord- eller skogbruk. Avståing kan også kreves til bruk under annet arbeid når det skjer for å erstatte hester eller gjenstander som er avgitt til arbeid i jord- eller skogbruk.

Avståing kan ikke kreves hvis hesten eller gjenstanden er i bruk i like viktig jord- eller skogbruksarbeid eller i annen virksomhet av like stor samfunnsmessig betydning. Den myndighet som krever avståing, avgjør med endelig virkning om dette er tilfelle.

Hester som er mønstret av den tyske vernemakt, kan bare kreves avstått til arbeid i jordbruket. Melding om sann avståing skal gis på forhånd til den tyske myndighet som har foretatt mønstringen.

§ 2. Samtidig med kravet om avståing skal tid og sted for så vel avlevering som tilbakelevering fastsettes. Bestemmelse om tid og sted for tilbakelevering kan dog senere endres, men beskjed om endring må være meddelt den som har avstått hesten eller tingen senest 48 timer før utløpet av den før fastsatte frist.

§ 3. Den som har fått pålegg om avståing, plikter å fremstille hesten eller gjenstanden for trekkraftnemnda og å møte fram ved levering og tilbakelevering til fastsatt tid og sted.

Ved levering skal hest ha forsvarlig beslag og seletøy. Gjenstander som er krevd avstått, skal leveres i fullt brukbar stand.

Utlevering av hest eller gjenstand som er krevd avstått, kan om nødvendig gjennomføres ved hjelp av politiet.

§ 4. Eier eller besitter av hest som er krevd avstått, kan kreve at han eller en av ham nevnt person skal følge hesten for å kjøre og stelle den. Tilsvarende rett har eier av traktor, bil, maskin, motor eller særlig verdifullt redskap som er krevd avstått. I tvilstilfelle avgjør trekkraftnemnda om et redskap er særlig verdifullt.

Den som tar på seg slik tjeneste, har krav på betaling etter regler som gjelder for folk som er utskrevet til arbeid etter forordning om arbeidshjelp til jord- og skogbruk av 27 mai 1941.

§ 5. Den som har fått avstått hest til bruk, plikter å sørge for forsvarlig føring og stell. Han svarer for skade som på-

*) Kunngj. 18 april i Lovtid. 1 nr. 22.

føres den fra mottakelsen til tilbakeleveringen. Bestemmel- 9 april.
sene får tilsvarende anvendelse for gjenstander som er avstått. Nr. 7.
§ 6. Det skal være en trekkraftnemnd på 3 medlemmer i
de herreder og byer hvor Landbruksdepartementet eller den
det bemyndiger bestemmer. Medlemmene med 3 varamenn opp-
nevnes for 1 år om gangen av herreds- eller bydommeren som
samtidig fastsetter hvem som skal være formann og varafor-
mann. Ett av medlemmene skal være kyndig i det som angår
biler, motorer og maskiner.

Når avståinga gjelder hest, skal distriktsdyrlegen på det
sted som hesten tas fra, gå inn som medlem av nemnda i stedet
for et av de oppnevnte medlemmer. I særlige tilfelle kan dog
herreds- eller bydommeren oppnevne en annen autorisert dyr-
lege. Ved oppnevningen av nemndas medlemmer bestemmes
det hvem som skal tre ut i disse tilfelle.

De som oppnevnes plikter å overta vervet. Godtgjørelse
til medlemmer av trekkraftnemnda utbetales etter regler som
fastsettes av Landbruksdepartementet. Godtgjørelsen utredes
av den til fordel for hvem avståelsen har funnet sted, hvis ikke
Landbruksdepartementet i det enkelte tilfelle annerledes be-
stemmer.

§ 7. Hest eller gjenstand som kreves avstått skal ved
leveringen og tilbakeleveringen besiktiges av trekkraftnemnda
i den kommune hvor hesten eller gjenstanden tas.

Ved leveringen fastsetter nemnda det vederlag som skal
betales for bruken av hesten eller gjenstanden, herunder også
medtatt godtgjørelse for frammøte ved avlevering og tilbake-
levering og transportgodtgjørelse. Godtgjørelsen skal betales
til den tid nemnda bestemmer, dog senest ved tilbakeleve-
ringen.

Ved levering skal nemnda også fastsette hestens eller
gjenstandens verdi. Er hesten eller gjenstanden etter leverin-
gen skadd, utover vanlig slitasje, fastsetter nemnda erstat-
ningen herfor ved tilbakeleveringen. Er hesten eller gjen-
standen gått tapt, betales som erstatning det beløp som ver-
dien ble fastsatt til ved leveringen.

Nemndas avgjørelser er endelige.

Gjelder saken hest eller særlig verdifullt redskap (jfr.
§ 4), kan nemndas avgjørelse bringes inn for Landbruksrådet
til prøvelse. Begjæring herom må være kommet inn til nemn-
das formann innen 14 dager etter at nemnda har truffet sin
avgjørelse.

Anken har ikke oppsettende virkning.

I nemndas møtebok skal føres inn dato for nemndas be-
siktigelse og avgjørelse, partenes navn og den avgjørelse
nemnda har truffet. Møteboka skal underskrives av de med-

- 9 april. lemmer som har deltatt i avgjørelsen. Partene kan forlange
 Nr. 7. utskrift av møteboka uten betaling.

§ 8. Den som mottar det avståtte til bruk, utreder den godtgjørelse som er nevnt i § 4 og erstatning fastsatt etter § 7, annet og tredje ledd. Staten er ansvarlig for betaling og kan straks kreves for beløpet dersom det ikke blir betalt ved forfall. Staten kan i så fall kreve sitt utlegg erstattet av den betalingspliktige. Refusjonsbeløpet kan inndrives ved panting.

Landbruksdepartementet eller den det bemyndiger kan stille som vilkår for å inøtekomme søknad om avståelse at det stilles betryggende sikkerhet for dekning av de utgifter som avståelsen vil føre med seg.

§ 9. De nærmere bestemmelser som er nødvendige ved gjennomføringen av denne lov, fastsettes av Landbruksdepartementet.

§ 10. Overtredelse av denne lov eller bestemmelser gitt i medhold av den straffes med bøter, hvis strengere straff etter straffelovens bestemmelser ikke kommer til anvendelse på forholdet.

Oslo 9 april 1942.

Q u i s l i n g.

Ministerpresident.

Th. J. O. Fretheim.

R. J. Fuglesang.

- 9 april. Lov *) om midlertidig tillegg til bestem-
 Nr. 8. melsene om fordeling av fylkeskatten på herredene.

§ 1. Under særlige tilhøve kan fylkestinget med samtykke av Finansdepartementet bestemme at tre tiendedeler av det fylkeskattebeløp som skal fordeles på herredene, skal fordeles etter fylkestingets skjønn. Den del av skattebeløpet som fordeles etter den skattskrevne formue — i Finnmark fylke den del som fordeles etter folkemengden ved statens siste folketelling — settes da ned til to tiendedeler.

§ 2. Denne lov skal gjelde for budsjettårene 1942—43 og 1943—44.

Oslo 9 april 1942.

Q u i s l i n g.

Ministerpresident.

Prytz.

R. J. Fuglesang.

*) Kunngj. 18 april i Lovtid. 1 nr. 22.

Ministerpresidentens beslutning.

9 april.

Ministeren for Sosialdepartementet blir med dette bemyndiget til å stadfeste husleievedekter i en kommune etter § 41 i lov om husleie av 16 juni 1939 og til etter søknad fra et herreds- eller byting å bestemme at lov nr. 2 av 25 mai 1917 skal gjennomføres i kommunen.

Denne bemyndigelse gjelder også stadfesting av husleievedtekter og vedtak etter loven av 1917 som allerede er gjort av Sosialministeren i tida etter 5 februar d. å. til i dag.

Oslo 9 april 1942.

Quisling.

Ministerpresident.

J. A. Lippestad.

R. J. Fuglesang.

Ministerpresidentens beslutning *) angående bemyndigelse for Handelsdepartementet til å treffe visse avgjørelser som ved lov om håndverksnæring av 25 juli 1913 er tillagt Kongen. 9 april.

Departementet for Handel, industri, håndverk og fiskeri bemyndiges til å treffe de avgjørelser som ved lov om håndverksnæring av 25 juli 1913 §§ 1, siste ledd, 2, tredje ledd, 30, siste ledd, og 39, siste ledd, er tillagt Kongen.

Oslo 9 april 1942.

Quisling.

Ministerpresident.

E. Blehr.

R. J. Fuglesang.

Stadfestelse — meddelt av Sosialdepartementet — på 9 april.
«H. Monrad-Krohn og hustru, Alette Monrad-Krohns legat» til fremme av vitenskapelig forskning på nervesykdommenes område og til fordel for Danckert Krohns stiftelse i Bergen, opprettet ved fru Alette Monrad-Krohns testament av 24 november 1939.

Skrivelse *) fra Innenriksdepartementet om at lov om brannvesenet av 15 august 1908 gjøres gjeldende innen grensene for Rakkestad bygningskommune, Østfold fylke. 9 april.

Skrivelse *) fra Sosialdepartementet hvorved det med hjemmel i lov om tvungen avståelse av bruksrett til husrom av 25 mai 1917 nr. 2 § 8, jfr. § 1 og § 2, jfr. lov av 12 juni 1920 nr. 1, fastsettes at Hetland herred, Rogaland fylke, skal

*) Kunngj. 18 april i Lovtid. 1 nr. 22.

9 april. kunne kreve avstått mot erstatning bruken av forenings- og forsamlingslokaler og av ledige leiligheter til beboelse eller annen bruk innen Hetland sokn.

9 april. **Skrivelse *)** fra Landbruksdepartementet om at hund skal holdes i band eller forsvarlig innestengt eller inngjerdet i den tid bufe beiter i Aurskog herred, Akershus fylke.

10 april. **Forordning. *)** (Forsyningsdepartementet.)

Om omsetning og bruk av White Spirit.

I medhold av midlertidig lov av 19 mars 1942 nr. 8 om sikring av landets forsyning med livsfornødenheter og andre varer bestemmes:

§ 1. Med White Spirit (mineralsk terpentin) menes i denne forordning også dilutin, varnolene, sangajol og krySTALLOLJE.

§ 2. Det er forbudt å overdra eller erverve White Spirit uten at erververen leverer kjøpetillatelse fra Kommunikasjonsdirektoratet.

Unntatt fra denne bestemmelse er omsetning av inntil 25 % av det kvantum White Spirit som selgeren leverte vedkommende kunde i 1939.

Kommunikasjonsdirektoratet kan foreta endring av den prosentdel som kan omsettes i henhold til denne paragrafs annet ledd.

§ 3. Det er forbudt å bruke White Spirit i annen virksomhet enn håndverk og industri. Ikke i noe tilfelle må White Spirit brukes til transportvirksomhet, motordrift eller koking.

§ 4. Det er forbudt uten særskilt brukstillatelse fra Kommunikasjonsdirektoratet å bruke White Spirit utover den tid eller til andre formål og på andre vilkår enn fastsatt i kjøpetillatsen, likeså å bruke av egne beholdninger uten brukstillatelse.

§ 5. Det er forbudt for forhandler av White Spirit (grossist og detaljist) uten tillatelse fra Kommunikasjonsdirektoratet å anvende til egen produksjon eller annet forbruk større del av det tilførte kvantum White Spirit enn det som svarer til forholdet mellom omsetning og eget forbruk i 1939.

§ 6. Søknad om kjøpe- eller brukstillatelse for White Spirit skrives på skjema nr. 9 a i to eksemplarer og sendes gjennom transportutvalget til Kommunikasjonsdirektoratet.

Søknad om White Spirit til bruk for norske personer og firmaer til arbeid i tysk tjeneste skrives på skjema nr. 26 i tre eksemplarer. Søknaden skal være påført erklæring fra

*) Kunngj. 18 april i Lovtid. 1 nr. 22.

den tyske oppdragsgiver (Wehrmachtsauftraggeber) samt 10 april. attest fra Reichskommissariat, og sendes Kommunikationsdirektoratet gjennom transportutvalget.

Kjøpe- og brukstillatelser kan ikke overdras.

§ 7. Mineraloljeselskapene skal innen 25 i hver måned sende inn til Kommunikationsdirektoratet oppgave over salget av White Spirit i den foregående måned, med opplysning om kjøperens navn og det kvantum som hver kjøper har fått utlevert. Anvisninger som White Spirit er utlevert mot, skal legges ved.

Forhandlere som anvender White Spirit til eget forbruk, skal innen 5 i hver måned sende inn til Kommunikationsdirektoratet oppgave over det kvantum White Spirit som er omsatt og det kvantum som er anvendt til eget forbruk i den foregående måned.

§ 8. Overtredelse eller medvirkning til overtredelse av bestemmelsene i denne forordning eller bestemmelser gitt i medhold av forordningen fører med seg straff og inndraging på den måte som er fastsatt i midlertidig lov av 19 mars 1942 nr. 8 om sikring av landets forsyning med livsfornödenheter og andre varer § 2, første ledd.

§ 9. Ved denne forordnings ikrafttreden oppheves forordning av 23 november 1940 om rasjonering av White Spirit.

Stadfestelse — meddelt av Sosialdepartementet — på 10 april. «Ludovikka og Jakobine Hansens legat» til verdige trengende eldre fattige kvinner i Bjugn sokn, opprettet ved Ludovikka og Jakobine Hansens testamenter av 27 april 1911.

Stadfestelse — meddelt av Sosialdepartementet — på 10 april. «Frøken Olufine Isachsens legat til fordel for verdige trengende i Åsgårdstrand», opprettet ved testament av 26 april 1929.

Stadfestelse — meddelt av Sosialdepartementet — på 10 april. «Apoteker Wolfgang Sisseners og hustrus legat til beste for almennyttigt øyemed i og for Elverum», opprettet ved testament av 28 oktober 1905 med tilleggsbestemmelse av 9 desember 1905.

Stadfestelse — meddelt av Sosialdepartementet — på 10 april. «Torbjørn Gulliksen Omnæs' legat til beste for Hjartdal herred» til utdanning av evnerik ubemidlet ungdom, opprettet ved Tone Torbjørnsdatter Hafsten, født Omnæs' testament av 13 desember 1934.

10 april. Rundskrivelse fra Innenriksdepartementet til fylkesmennene.

Om utbetaling av lønnstillegg m. v. til bylæger og fylkeslæger.

Ifølge § 8 i Finansdepartementets forordning av 20 desember 1941 om lønnsregulering for de offentlige tjenestemenn blir de offentlige læger (distriktslæger og bylæger) fra 1 juli 1941 å regne å utbetale et lønnstillegg av kr. 200 årlig, når unntas den nåværende innehaver av Oslo stadsfysikusembete hvis lønn ikke er under kr. 11 700. Bylæger er fellesbetegnelse for de tidligere som stadslæger og stadsfysici benevnte offentlige læger, jfr. lov 19 mars 1942 om tillegg til lov av 26 juli 1912 om utførelsen av de offentlige lægeforretninger.

Videre blir ifølge § 9 i samme forordning de offentlige læger fra 1 januar 1942 å regne å utbetale et tillegg av kr. 200 årlig for hvert uforsørget barn under 16 år som tjenestemannen har flere enn 2. Tillegget utbetales til utløpet av det 24 år, når barnet:

1. gjennomgår skoleutdannelse eller annen utdannelse for et livserverv og det
2. ikke har egen inntekt på mer enn kr. 50 pr. måned.

Finansdepartementet har uttalt, at for bylæger blir både lønnstillegget etter § 8 og barnetillegget etter § 9 å fordele mellom stat og kommune etter samme regler som gjelder for fordeling av utgiftene til reguleringstillegget.

For de tidligere som stadslæger benevnte læger blir derfor å regne ut hvor meget vedkommendes samlede lønn (grunnlønn + alderstillegg) forholdsmessig utres av staten og av kommunen, og derpå å fordele lønnstillegget og barnetillegget etter dette forholdstall.

For de tidligere som stadfysici benevnte læger utres halvdelen av staten og halvdelen av kommunen.

Fylkeslæge skal bare utbetales lønnstillegg og barnetillegg som distriktslæge og altså i sin helhet av staten.

Det samme gjelder for så vidt angår reguleringstillegget. Oppebærer fylkeslægen ikke reguleringstillegg som distriktslæge skal han dog ha det som fylkeslæge, og i dette tilfelle fordeles det med en halvpart på staten og en halvpart fylket.

En gjør til slutt oppmerksom på, at Finansdepartementet har uttalt, at alle distriktslæger skal ha lønnstillegget (og eventuelt barnetillegget), — altså også de som ikke oppebærer reguleringstillegg, fordi de lønnes etter eldre regulativ.

Noe fratrekk til Statens pensjonskasse skal ikke gjøres ved disse utbetalinger.

Skrivelse *) fra Sosialdepartementet om vedtekt om 10 april. gjennomføring av husleieloven i Sandefjord, jfr. lov av 16 juni 1939 § 41.

Skrivelse *) fra Sosialdepartementet om vedtekt om 11 april. gjennomføring av husleieloven i Sokndal herred, Rogaland fylke, jfr. lov av 16 juni 1939 § 41.

Skrivelse *) fra Handelsdepartementet om at oppsynet 11 april. under vårtorskefisket i Møre og Romsdal fylke heves mandag 13 april 1942.

Skrivelse *) fra Landbruksdepartementet om vedtekter 11 april. for bruk av § 55 i lov av 22 juni 1928 om ordning av visse jordspørsmål overfor innabygdsboende eiere av jordbruk i Åmli herred, Aust-Agder fylke.

Rundskrivelse fra Innenriksdepartementet til fylkesmennene. 12 april.

Framgangsmåten ved behandlingen av søknader om meddelelse av norsk statsborgerrett ved bevilling, jfr. lov nr. 3 av 8 august 1924 § 5.

Da Justisdepartementets rundskrivelse av 17 januar 1925 om behandlingen av søknader om norsk statsborgerrett nå er foreldet, har Innenriksdepartementet, i forbindelse med gjennomføringen av en del viktige forandringer, funnet det formålstjenlig ved nærværende rundskrivelse å gi en alminnelig veiledning om hvorledes statsborgersøknader for framtiden blir å forberede.

Søknad om norsk statsborgerrett stiles til Innenriksdepartementet og sendes til politimesteren i det distrikt hvor søkeren bor (i Oslo til auksjonsforvalteren). På landet kan søknaden sendes til politimesteren gjennom vedkommende lensmann. Vedkommende tjenestemann plikter å gi søkeren veiledning om de opplysninger som må meddeles og hvilke attester og erklæringer han selv må skaffe. Deretter sørger vedkommende tjenestemann for at de øvrige nødvendige erklæringer og opplysninger blir tilveiebrakt.

Når søknaden er ferdig forberedt, sendes den til fylkesmannen som avgir uttalelse om den og sender saken til Innenriksdepartementet.

Med hensyn til opplysninger, erklæringer og attester bemerkes:

*) Kunngj. 18 april i Lovtid. 1 nr. 22.

12 april. Søknaden må, i den utstrekning opplysninger kan skaffes til veie, inneholde:

1. Opplysning om søkerens fulle navn, stilling, alder og fødested, nuværende bopel og adresse, nuværende og tidligere statsborgerforhold og vernepliktsforhold. Aldersattest eller liknende attest må legges ved.
2. Opplysning om søkeren er gift. For så vidt gift mann søker, opplysning om hustruens navn, alder, fødested og nuværende og tidligere statsborgerforhold. Aldersattest og vigselattest legges ved.
3. Hustruens uttalelse om søknaden må vedlegges. Hun må heri erklære hvorvidt hun ønsker å bli norsk statsborger eller ikke.
4. Opplysning om søkerens ugifte ektebarn under 18 år, med angivelse av fullt navn, alder og fødested, og hvem som har omsorgen for barna. Aldersattester for barna legges ved. Det bør også opplyses om søkeren har ektebarn over 18 år eller gifte barn under 18 år, og hvordan disses statsborgerforhold er.

Er søkeren en kvinne og har hun barn utenfor ekteskap, må opplysning gis om barnets navn og alder og om hvorvidt hun eller barnets far har omsorgen for det.

Det må opplyses om søkeren ønsker at også hans ugifte barn under 18 år skal få norsk statsborgerrett. For ektebarn bør også hustruens uttalelse herom foreligge.

5. Opplysning om når søkeren kom til Norge, de steder han har bodd på her i riket, og hvor lenge på hvert sted, samt om han taler og skriver det norske språk.

Disse opplysninger må attesteres enten av offentlig tjenestemann eller av 2 troverdige norske statsborgere som nøyе kjenner søkerens forhold. Om attestutstedernes troverdighet bør uttalelse innhentes fra vedkommende offentlige myndighet.

Oppholdsbok bør vedlegges. Har søkeren pass, må dette vedlegges.

Omfatter søknaden også vedkommendes hustru, må det forholdes på tilsvarende måte for hennes vedkommende.

6. Erklæring fra søkeren om hvorvidt han i Norge eller i utlandet har vært tiltalt eller straffet for noe lovbrudd.

Det må legges ved attest fra 2 troverdige norske statsborgere som nøyе kjenner søkerens forhold om, hvorvidt han har ført en hederligandel. Attestutstedernes troverdighet må attesteres.

Fra politiet på de steder hvor søkeren har oppholdt seg, må det foreligge uttalelse om hvorvidt han vites å være tiltalt eller straffet. Hvis politiet for øvrig har nærmere

kjennskap til søkerens vandel, må opplysning herom meddeles. Fylkesmannen må innhente erklæring fra sikkerhetspolitiet om at det i politisk-politimessig henseende ikke er noe å innvende mot søknadens innvilgelse. 12 april.

Omfatter søknaden også vedkommendes hustru, må det forholdes på tilsvarende måte for hennes vedkommende.

7. Opplysning om hvorvidt søkeren er i stand til å forsørge seg selv og sin familie. (Sikkerhet for at søkeren ikke vil trenge offentlig fattighjelp er ikke etter loven noe nødvendig vilkår, men vil kunne kreves etter departementets bestemmelse.)

Søkeren må opplyse nærmere hvilket erverv han har, hvilke inntekter dette gir ham, om han har andre inntekter eller formue, hvilken inntekt og formue han har vært liknet etter ved siste års skattelikning, og om han har betalt forfalne skatter. Riktigheten av disse opplysninger bør så vidt mulig attesteres av troverdige personer som nøye kjenner søkerens forhold. Likningsattest vedlegges.

Politiet på søkerens bosted må så vidt mulig undersøke om søkeren har gitt riktige opplysninger. Politiet må opplyse hvilke undersøkelser er foretatt, hvilket nærmere kjennskap det har til søkeren, og om det antar at han er i stand til fremtidig å forsørge seg og sin familie. I alminnelighet bør uttalelse herom innhentes også fra fattigstyret på søkerens bosted.

Det må innhentes uttalelse fra fattigstyrene på de steder hvor søkeren her i landet har vært bosatt, om hvorvidt søkeren eller hans familie har nytt understøttelse av det offentlige.

8. Søkeren må utførlig begrunne sin søknad.
9. Han må vedlegge attest fra offentlig læge. Attesten må foruten å behandle den alminnelige helbredstilstand, gi uttrykk for at lægen etter en inngående undersøkelse har funnet at søkeren ikke lider av smittsom sykdom, sinnssykdom eller annen arvelig belastning. Omfatter søknaden hustru og/eller barn, må lægeattest vedlegges også for deres vedkommende.
10. Søkeren må meddele opplysninger om sin egen og i tilfelle også hustruens slekt så langt tilbake som til besteforeldrene. Det må herunder opplyses hvorvidt søkerens og i tilfelle også hustruens far, mor, farmor, farfar, mormor og morfar er av jødisk, neger-, orientalsk eller asiatisk blod. Deres nasjonalitet og statsborgerforhold må opplyses. Alders- og ekteskapsattester for disse må vedlegges, hvis de kan fremskaffes.

12 april. Når samtlige foran omhandlede opplysninger foreligger, gir politiet på søkerens bosted uttalelse om søknaden — om den kan anbefales innvilget, eller hvilke betenkeligheter det er ved å gjøre det.

Enhver opplysning som politiet sitter inne med, og som antas å kunne være av interesse når søknaden avgjøres, må meddeles.

For statsborgerbrev betales et gebyr av 100 kroner til statskassen, jfr. kongelig resolusjon av 6 januar 1933. Gebyret skal enten på forhånd betales til stempelpapirforvalteren, og kvittering herfor vedlegges søknaden, eller innbetales til vedkommende fylkesmann, som oppbevarer gebyret til søknaden er avgjort.

Finder en å kunne innvilge søknaden, får søkeren foreløpig av departementet en erklæring om at det vil bli tilstått ham norsk statsborgerrett gjennom utferdigelse av statsborgerbrev, hvis han innen et år for underdommeren i rettsmøte tilsier Norges konstitusjon troskap etter følgende formuler:

«Jeg forsikrer at jeg vil forholde meg tro til den gjeldende norske forfatning.»

Er søkeren gift og erklæringen omfatter hustruen, må også hun avlegge troskapsløfte. Av personer under 18 år kreves ikke troskapsløfte.

Underdommeren påtegner erklæringen bevitnelse om at troskapsløfte er avlagt og når dette er gjort. Det bør i alminnelighet avlegges for underretten på søkerens hjemsted.

Er det i departementets erklæring stilt som vilkår for utferdigelse av statsborgerbrev, at det må skaffes bevitnelse fra vedkommende hjemlands myndigheter om at det fra hjemlandets side ikke er noe til hinder for erverv av statsborgerrett i Norge, må sånn bevitnelse (løsning) sendes departementet innen den i erklæringen fastsatte frist av et år. Som regel bør troskapsløftet ikke avlegges før løsning er oppnådd.

Når troskapsløfte er avlagt (og løsning eventuelt er oppnådd), sendes erklæringen tilbake til Innenriksdepartementet. Statsborgerbrev blir så utstedt av departementet og tilstilt søkeren gjennom vedkommende fylkesmann.

Det bemerkes at de hittil ofte brukte blanketter for statsborgersøknader ikke lenger passer. De kan fremtidig ikke brukes. Departementet vil foranledige trykt nye blanketter. Herom vil meddelelse senere bli gitt.

Forordning. *) (Forsyningsdepartementet.)

13 april.

Fremstilling av tobakksvarer og om regulering av deres omsetning.

I medhold av lov av 26 februar 1942 nr. 15 om fremstilling av tobakksvarer og om regulering av deres omsetning bestemmes:

§ 1. *Omsetningsreguleringens innføring og omfang.* Fra 1 juni 1942 skal omsetningen av tobakksvarer (røyketobakk, sigarer, sigar-sigaretter (sigarillos), sigaretter, skråtobakk og snus) være undergitt regulering. Det er fra den tid forbudt å selge og kjøpe eller på annen måte å overdra og ta imot slike varer uten i samsvar med bestemmelsene i denne forordning.

§ 2. *Føring av kundeliste.* Alle detaljforhandlere av tobakk skal innen 1 juni 1942 skrive ut en fullstendig liste over sine kunder på et skjema som er fastsatt av Direktoratet for proviantering og rasjonering.

Kundelisten skal inneholde oppgave over hver enkelt kundes fulle navn, fødselsår og -dag og boligadresse. På grunnlag av legitimasjonspapirer som kan kreves fremlagt, må tobakksforhandleren kontrollere at de opplysninger kunden gir er riktige. For hver kunde skal det dessuten oppgis i pengesum den tobakksmengde som vedkommende tidligere regelmessig har kjøpt hos forhandleren og den vareart (sigarer, sigaretter, røyketobakk, skrå eller snus) som kunden fortrinnsvis har pleid å kjøpe.

§ 3. *Utdeling av kjøpekort.* I tiden til 1 juni 1942 deler forsyningsnemnda etter skriftlig søknad ut kjøpekort for tobakksvarer (tobakkskort) til menn født før 1 januar 1924 og kvinner født før 1 januar 1921, som tidligere regelmessig har brukt tobakksvarer. Søkeren må ved erklæring fra en tobakkshandler legitimere at han regelmessig har kjøpt tobakksvarer hos forhandleren i den senere tid.

Det tobakkskort som søkeren får utlevert hos forsyningsnemnda, skal innleveres til den tobakksforhandler som søkeren har fått kundeerklæring hos. Forhandleren klipper av kortets kundebevis og fører samtidig inn i kundelisten den dato da fraklippingen finner sted. De fraklippede kundebevis skal oppbevares som vedlegg til kundelisten. Tobakksforhandleren er pliktig til å skrive ut slike erklæringer som nevnt i 1 ledd til sine kunder. Nekter en tobakksforhandler å skrive ut kundeerklæring til noen som i den senere tid har kjøpt tobakksvarer hos ham, kan forsyningsnemnda på tobakksforhandlerens

*) Kunngj. 24 april i Lovtid. 1 nr. 23.

13 april. hjemsted etter klage fra søkeren med bindende virkning bestemme at søkeren skal anses som tobakksforhandlerens kunde. Nemnda fastsetter samtidig det grunnlag søkerens kvote skal beregnes etter.

§ 4. *Mannskap på skip i innenriks fart.* Mannskap ombord på skip i innenriks fart får delt ut tobakkskort av forsyningsnemnda der vedkommende mannskap er registerført, eller av forsyningsnemnda der skipet ligger, og i så fall mot forevisning og avskrivning på mannskapenes erklæring om utdeling av rasjoneringskort (skjema nr. 100). Istedenfor den i § 3 nevnte erklæring fra tobakksforhandleren skal skipets kaptein gi erklæring om at mannskapene tidligere regelmessig har kjøpt tobakk.

Ved utleveringen av tobakkskortene skal forsyningsnemnda klippe av kortenes kundebevis.

§ 5. *Tobakkskortene.* Tobakkskortene gjelder som legitimasjon ved kjøp av tobakksvarer hos den forhandler som har klipt kortinnehaverens kundebevis. Det blir delt ut særskilte tobakkskort for kvinner og for menn. Kortene skal ha nummererte merker og talong for kundebevis.

Merkene på tobakkskortene for kvinner gjelder bare som legitimasjon ved salg og kjøp av sigaretter.

Ved hver utdeling av en tobakksrasjon til forbruker skal forhandleren klippe fra merker på tobakkskortet. For hver måned skal det klippes 4 merker på hvert tobakkskort. Tobakksrasjonen skal bare utleveres til kortinnehaveren personlig eller til en han har gitt skriftlig fullmakt. En fullmakt gjelder ikke for lenger tidsrom enn 1 måned fra utstedelsen.

Forhandleren plikter å oppbevare merkene for kontroll i minst 3 måneder.

Det er forbudt å overdra eller erverve tobakkskort. For å være gyldig må kortet være stemplet av forsyningsnemnda og påført med blekk innehaverens navn, fødselsår og -dag og boligadresse.

§ 6. *Tildelingen til forbrukerne.* Tobakksforhandlerne plikter å fordele sine tobakksvarer på de kunder som er ført opp på vedkommendes kundeliste i forhold til kundens tidligere andel i forhandlerens omsetning. Tildelingen til hver enkelt kunde skal dog skje innenfor de maksimums- og minimumsgrenser som Direktoratet for proviantering og rasjonering til enhver tid fastsetter.

Den beregnede tobakskvote som faller på hver enkelt forbruker, skal forhandleren føre inn i kundelisten med oppgave over vareart, kvantum og salgsbeløp.

§ 7. *Anvisning til anstalthusholdninger.* Anstalthusholdninger (sykehus, gamlehjem, fengsler, asyler og liknende) får

hos forsyningsnemnda anvisning på tobakksvarer til de av anstaltens belegg som tidligere regelmessig har brukt slike varer, men som ikke har fått utdelt tobakkskort. Anvisning gis for en måned om gangen på grunnlag av den minimumskvote som fastsettes etter § 6. Anstalthusholdningens ansvarshavende plikter å påse at de anviste varer blir fordelt med en minimumskvote til hver av ovennevnte belegg.

Betjening og funksjonærer ved anstalthusholdning som ikke står i noe rasjoneringsregister, får delt ut tobakkskort av forsyningsnemnda i den kommune hvor anstalthusholdningen ligger, i samsvar med bestemmelsen i § 3.

§ 8. *Salg til skip i innenriks fart.* Til mannskap ombord på skip i innenriks fart kan kapteinen eller hans tillitsmann kjøpe tobakksvarer for en måned om gangen hos den detaljforhandler en tobakksfabrikk eller dens kommisjonær gir anvisning på, mot klipp av merker på de tobakkskort som er utstedt i samsvar med § 4.

§ 9. *Salg til skip i utenriks fart.* Ved salg av tobakksvarer til bruk for besetning ombord på skip i utenriks fart, må det foreligge utførselsangivelse fra tollvesenet.

Når varen er brakt ombord, gir tollvesenet leverandøren en gjenpart av utførselsangivelsen med attest herom.

Utførselsangivelsen kan bare brukes til kjøp av varer hos tobakksfabrikkene.

§ 10. *Detaljforhandlerens regnskapsplikt.* Alle detaljforhandlere av tobakk er pliktige til å føre regnskap over sin omsetning av disse varer på den måte som fastsettes av Direktoratet for proviantering og rasjonering.

Regnskap gjøres opp ved utgangen av hver kalendermåned og skal bl. a. inneholde oppgave over:

1. beholdning,
2. de mengder som er mottatt fra fabrikkene og
3. salg.

Et sammendrag av månedsregnskapet må forhandleren sende inn til forsyningsnemnda innen 3 dager etter månedens utløp.

§ 11. *Levering fra fabrikk og grossist.* Tobakksfabrikker og tobakksgrossister skal innen 1 juni 1942 ha levert sine nuværende kunder — med de unntak som går fram av denne paragrafs 2 ledd — 50 % av vedkommende kundes tobakkskvote for juni 1942. Varene kan ikke selges videre fra vedkommende forhandler før 1 juni 1942. Leverandørene må gjøre forhandlerne oppmerksom på dette ved forsendelsen.

Fra 1 mai 1942 er ethvert salg av tobakksvarer til herberger og bevertningssteder — herunder hoteller, pensjonater, gjestgiverier, restauranter, kaféer osv. — forbudt.

13 april. Uten at det foreligger samtykke fra Direktoratet for proviantering og rasjonering eller den det bemyndiger kan fabrikker og grossister bare levere tobakksvarer til tidligere kunder.

§ 12. *Tobakksfabrikkenes produksjon og regnskapsplikt.* Direktoratet for proviantering og rasjonering fastsetter de mengder råtabakk som hver fabrikk kan anvende i sin produksjon.

Tobakksfabrikker og tobakksimportører skal ved utgangen av hver måned sende inn til direktoratet oppgave over sine beholdninger av råtabakk og ferdig tobakksvare og over produksjon, innførsel og salg i måneden.

§ 13. *Tobakksfabrikkenes kontrollkontor.* Det skal opprettes et kontor til å føre kontroll med at bestemmelsene i denne forordning blir overholdt av tobakksforhandlerne, grossistene og tobakksfabrikkene. Kontoret skal ha et styre på 5 medlemmer med personlige varamenn hvorav 3 medlemmer med varamenn oppnevnes av Tobakksfabrikkenes landsforening av 1901. Direktoratet for proviantering og rasjonering oppnevner et styremedlem med varamann som representant for de fabrikker som ikke er tilsluttet ovennevnte forening og et styremedlem med varamann som representant for tobakksforhandlerne.

Kontoret skal behandle alle innkomne klager over detaljforhandleres, grossisters og fabrikkers fordeling av tobakksvarene.

Dersom noen på grunn av flytning vil ha vanskelig for å hente tobakken på det sted hvor han er fast kunde, kan kontrollkontoret anvise ham en annen forretning.

Når kontrollkontoret treffer avgjørelse etter annet og tredje ledd, skal det samtidig så langt det er nødvendig regulere vedkommende detaljhandlers kvote.

Klage eller melding til kontrollkontoret må ikke inneholde uriktige opplysninger.

Direktoratet for proviantering og rasjonering gir nærmere bestemmelser om kontorets virksomhet og om fordelingen på fabrikkene av omkostningene med kontoret.

§ 14. *Unntak.* Direktoratet for proviantering og rasjonering kan gjøre unntak fra bestemmelsene i denne forordning og kan overlate til det i § 13 nevnte kontor å gjennomføre unntakene.

§ 15. Overtredelse er straffbar og kan medføre inndraging, jfr. § 4 i lov av 26 februar 1942 om fremstilling av tobakksvarer og om regulering av deres omsetning.

Stadfestelse — meddelt av Sosialdepartementet — på 13 april
«Ole-Anne og Gudbrand Fodnes' fond for Nord-Aurdal gamleheim», opprettet ved Anne Olsdatter Fodnes' testament av 10 januar 1933.

Stadfestelse — meddelt av Sosialdepartementet — på 13 april.
«Ole-Anne og Gudbrand Fodnes' fond for trengende i Nord-Aurdal», opprettet ved Anne Olsdatter Fodnes' testament, datert 10 januar 1933.

Stadfestelse — meddelt av Sosialdepartementet — på 13 april.
«Lolo Preuthun Rabbes legat» til De norske officerers rideklubb, opprettet ved gavebrev, datert 16 juni 1938.

Stadfestelse — meddelt av Sosialdepartementet — på 14 april.
«Sokneprest Paul Rønns legat til Glemmen skolevesen».

Stadfestelse — meddelt av Sosialdepartementet — på 14 april.
«Sokneprest Paul Rønns legat til Kråkerøy skolevesen».

Midlertidig lov*) om avskjedigelse og for- 16 april.
flytning av offentlige tjenestemenn. Nr. 1.

I samsvar med § 3, annet ledd, i Ministerpresidentens kunngjøring av 5 februar 1942 fastsettes følgende som gjelder uten hensyn til Grunnlovens bestemmelser:

§ 1. Offentlige tjenestemenn kan fremdeles avskjediges, forflyttes eller settes på ventepenger i samsvar med de regler som er fastsatt i forordning om avskjedigelse og forflyttelse av offentlige tjenestemenn av 4 oktober 1940.

De regler som for øvrig gjelder om avskjedigelse og forflytning av offentlige tjenestemenn, berøres ikke av denne lov.

§ 2. Denne lov trer i kraft straks og gjelder til 15 oktober 1942.

Oslo 16 april 1942.

Quisling.

Ministerpresident.

Hagelin. Sverre Riisnæs.

R. J. Fuglesang.

Lov*) om tillegg til lov om utgivelse av 16 april.
en offentlig kunngjørelsestidende m. v. av Nr. 2.
19 juni 1882.

§ 1. Kunngjøringer som etter lov om utgivelse av en offentlig kunngjørelsestidende m. v. av 19 juni 1882 eller lov-

*) Kunngj. 24 april i Lovtid. 1 nr. 23.

- 16 april. givningen for øvrig skal rykkes inn i Norsk lysingsblad skal
 Nr. 2. i stedet rykkes inn i et særskilt tillegg til bladet Fritt Folk.
 I dette tillegg kan dessuten kreves innrykket kunngjøringer
 som etter lovgivningen kan rykkes inn i Norsk lysingsblad.

§ 2. Justisdepartementet gir nærmere forskrifter til utfylling og gjennomføring av denne lov, derunder om annonsepris, tilleggets innredning og utstyr og statens tilsyn med utgivelsen.

§ 3. Lov om utgivelse av en offentlig kunngjørelses-tidende m. v. av 19 juni 1882 §§ 2, 3 og 4 oppheves.

§ 4. Denne lov trer i kraft 1 september 1942.

Oslo 16 april 1942.

Quisling.

Ministerpresident.

Sverre Riisnæs.

R. J. Fuglesang.

- 16 april. **Lov** *) om midlertidig forandring i dis-
 Nr. 3. senterloven av 27 juni 1891.

Dissenterloven av 27 juni 1891 § 18 gis følgende midlertidige tilføyelse:

Utmeldingsattesten må for å være gyldig påtegnes av vedkommende biskop.

Oslo 16 april 1942.

Quisling.

Ministerpresident.

R. Skancke.

R. J. Fuglesang.

- 16 april. **Lov** *) om fritaking for inntektsbeskat-
 Nr. 4. ning av frivillige bidrag til partiet.

§ 1. Skattepliktig som i inntektsåret frivillig har gitt bidrag til partiet, dets underorganisasjoner eller tilknyttete særorganisasjoner, kan kreve det beløp som er ytt, fratrukket i inntekten ved utlikning av skatt til stat og kommune.

Partiets Fører eller den han bemyndiger avgjør i tvilstilfelle hvilke organisasjoner skal anses å gå inn under denne lov.

§ 2. Denne lov gjelder første gang ved likningen for 1942—43.

Oslo 16 april 1942.

Quisling.

Ministerpresident.

Prytz.

R. J. Fuglesang.

*) Kunngj. 29 april i Lovtid. 1 nr. 26.

Ministerpresidentens beslutning.

16 april.

Sjefen for Forsyningsdepartementet bemyndiges til i forståelse med sjefen for Finansdepartementet å slutte avtaler som forplikter staten økonomisk, når det anses nødvendig av forsyningsmessige grunner og de utgifter som avtalen antas å medføre, kan dekkes av gitt bevilgning på budsjettet.

Oslo 16 april 1942.

Quisling.

Ministerpresident.

E. Blehr.

R. J. Fuglesang.

Forordning. *) (Handelsdepartementet.)

16 april.

Endring av §§ 1 og 9 i svenneprøveplakat av 25 oktober 1918 med senere endringer.

I medhold av § 30, siste ledd, i lov om håndverksnæring av 25 juli 1913, jfr. Ministerpresidentens beslutning av 9 april 1942, bestemmes:

1. At de i § 1 A i svenneprøveplakat av 25 oktober 1918 med senere endringer fastsatte svenneprøver for bokbindere, glassmestre og tannteknikere endres overensstemmende med et fremlagt utkast.
2. At koppersmed- og blikkslagerfagene skal utgjøre ett fag, kopper- og blikkslagerfaget, og at det for dette fag fastsettes svenneprøve overensstemmende med et fremlagt utkast. De ved kongelig resolusjon av 25 oktober 1918 fastsatte svenneprøver for koppersmeder og blikkslagere oppheves. Kopper- og blikkslagere oppføres under svenneprøveplakatens § 1 C blant de fag for hvilke svenneprøven omfatter tegning, og koppersmeder og blikkslagere utgår.
3. At svenneprøveplakatens § 9, 2 ledd, skal lyde slik:
Når disse prøver er bedømt, innføres karakterene i protokollen. Karaktergivningen skal begrunnes. For hver av de i første ledd nevnte prøver innføres således i protokollen om og i tilfelle hvilke feil er begått.
4. Disse bestemmelser trer i kraft 1 juni 1942.

*) Kunngj. 29 april i Lovtid. 1 nr. 26.

16 april. Utkast*)¹⁾ til svenneprøver for bokbindere, glassmestre, tannteknikere og kopper- og blikkslagere.

For bokbindere:

A. For velskbindarbeidere og partiarbeidere.

Innbinding av 4 håndheftete bøker i stor oktav:

1. 1 bok i kartonering med foliotrykk på ryggen.
2. 1 bok i sjirtingsbind med sprengt snitt, oppsetting og trykking i forgyllerpressen, med gull på rygg og side. Hvis forgyllerpresse ikke has, kan forgylling utføres for hånd.
3. 1 bok i sjagreng velskbind med oppbøyd bind og farget, glittet snitt helt rundt, med håndforgylling.
4. 1 bok i helt skinnbind med gullsnitt helt rundt, tittel på ryggen, ramme eller ornament på forside, alt trykt med hånd, utført etter egen tegning.

B. For protokollarbeidere.

Innbinding av 3 håndheftete protokoller:

1. 1 protokoll på 4 bøker bicub i halv molskinn med papir eller sjirtingregister og rygg-tittel.
2. 1 protokoll på 6 bøker liten median i hel molskinn med utskårne skinnbeslag, skinnregister, pressetrykk, rygg og sidetittel.
3. 1 protokoll på 6 bøker liten median i helt skinnbind med skinnregister, rygg-tittel og sidene utstyrt med blindtrykk, utført etter egen tegning, alt trykt for hånd.

Tegningen omfatter under begge avsnitt det hele skinnbind.

For glassmestre:

1. Å innsette glass i 5 fag vinduer, og:
2. a. Enten å innsette forskjelligfarget glass i et av vedkommende departement godkjent 6-kantet vindu i hvis inndeling er innfelt 6 kløverblad, eller
- b. å lage et blyvindu som må ha samme skjæringsformer som ovennevnte 6-kantete vindu og å innramme i en profilert ca. 8 cm bred list i gull eller politur en ca. ½ kvadratmeter stor gravyr eller lignende og å omspenne denne på glasset.

*) Kunngj. 8 mai i Lovtid. 1 nr. 27.

¹⁾ Jfr. den på s. 253 inntatte forordning, punkt 1.

For tannteknikere: 16 april.

A utføre på fantom eller ved hjelp av tannlege for pasient følgende arbeider:

A. *Plateprotese.*

1. Helsett.
2. En metallbasis-protese støpt eller presset.
3. Tilpassing på underkjevemodell av lingvalbar og dobbeltsidige klammere.

B. *Krone-bru-protese.*

1. Indirekte dobbeltsidig gullinnlegg (M. O. D.).
2. En treledds bru med to pillarer (stiftkrone, gullkrone og mellomliggende ledd).

For kopper- og blikkslagere:

A. *For verkstedsarbeidere.*

Å lage enten en tekjel eller kaffekanne av kopper, eller en minst 1 liter stor kaffekanne av messing, eller en tresidet dampnette med sokkel og gesims til å anbringe over komfyr (hettens forkant skal være minst 1 meter lang), eller en skipslanterne av kopper. Skipslanteren må være laget overensstemmende med de til enhver tid gjeldende forskrifter for de offentlige kontrollkontorer for skipsinstrumenter.

B. *For bygningsarbeidere.*

Å utføre i tekning med dobbelt hake og stangfals to takpartier med mellomliggende gradrenne og pipe i denne, samt på det ene takparti en oppforet takluke. Takrennen skal gå helt opp i bakkant og falses sammen med tekningen. Nedløpsrøret skal anbringes i takrennens vinkel, og gesimsvinkelen skal være av drevne deler. Alle deler skal utføres av det samme materiale, enten av galvanisert plate nr. 24 eller av kopper. Hvis prøvenemnda finner det ønskelig, kan arbeidet utføres i forminsket målestokk.

Skrivelse *) fra Sosialdepartementet hvorved det med 16 april. hjemmel i lov om tvungen avståelse av bruksrett til husrom av 25 mai 1917 nr. 2 § 8, jfr. § 1 og § 2, jfr. lov av 12 juni 1930 nr. 1, fastsettes at Øre herred, Møre og Romsdal fylke, skal kunne kreve avstått mot erstatning bruken av forenings- og forsamlingslokaler og av ledige leiligheter til beboelse eller annen bruk innen kommunens grenser.

*) Kunngj. 24 april i Lovtid. 1 nr. 23.

16 april. **Skrivelse ***) fra Sosialdepartementet om vedtekt om gjennomføring av husleieloven i Bindal herred, Nordland fylke, jfr. lov av 16 juni 1939 § 41.

16 april. **Skrivelse ***) fra Sosialdepartementet om vedtekt om gjennomføring av husleieloven i Harstad, jfr. lov av 16 juni 1939 § 41.

17 april. **Forordning. **)** (Forsyningsdepartementet.)

Om skrapjern m. v.

I medhold av lov om sikring av landets forsyning med livsfornødenheter og andre varer av 19 mars 1942 bestemmes:

§ 1. Skrapjern etter denne forordning omfatter skrap av støpejern, smijern (valseprodukter og støpestål) og tynnplater i form av:

1. Avfall, vrak, klipp, kapp, spon o. l.
2. Materialer og gjenstander som på grunn av skade, feil, rust eller andre årsaker ikke lenger er egnet til å nyttiggjøres etter sitt formål, — f. eks. aksler, hjul, klinkete bærere, trukket tråd o. l.
3. Materialer og gjenstander som har ligget ubrukt i de siste 5 år før ikrafttreddelsen av denne forordning, selv om de er i slik stand at de kan nyttiggjøres etter sitt formål.

Forordningen omfatter ikke museumsgjenstander.

§ 2. Det er forbudt å selge, bytte bort eller på annen måte overdra skrapjern til andre enn yrkesmessige skraphandlere, eller forbrukere som bruker skrapjern som råmateriale til fremstilling av varer.

Kjøp eller annen ervervelse i strid med bestemmelsene i første ledd er forbudt.

Bestemmelsene i denne paragraf gjelder ikke leveringer som er undergitt bestemmelsene i Direktoratet for industriforsynings forskrifter av 10 januar 1942 om levering av jern og stål og produkter av jern og stål til utførelse av bestillinger for tysk forbruk og for norsk sivilt forbruk.

§ 3. Det er forbudt å selge, bytte bort eller på annen måte overdra materialer og gjenstander som går inn under varegruppene 41, 43, 44, 45 og 46 i Norges offisielle statistikk IX 198 (Norges handel 1939) og som, uten å være skrapjern, ikke er nye, til andre enn skraphandlere og forbrukere av den art som er nevnt i § 2, første ledd, med mindre erververen har fått skriftlig tillatelse til ervervelsen fra Direktoratet for

*) Kunngj. 24 april i Lovtid. 1 nr. 23.

**) Kunngj. 29 april i Lovtid. 1 nr. 26.

industriforsyning. Tillatelsen utferdiges i 2 eksemplarer, hvor- 17 april.
av det ene leveres overdrageren når overdragelsen finner sted.

Kjøp eller annen ervervelse i strid med forbudet i første ledd er forbudt.

Bestemmelsene i § 2, tredje ledd, får tilsvarende anvendelse.

§ 4. Den som er i besittelse av skrapjern som nevnt i § 1 i mengder som overstiger 1 000 kg av hver sort eller i en samlet mengde som overstiger 2 000 kg, skal uten hensyn til om beholdningen eies av ham selv eller noen annen, gi oppgave til Direktoratet for industriforsyning om beholdningen den 1ste dag i hver måned. Oppgaven skal gis på skjema som fastsettes av direktoratet og skal være innsendt innen den 10de dag i samme måned.

§ 5. Den som eier skrapjern skal tilby sin beholdning til nærmeste skraphandler eller forbruker av den art som er nevnt i § 2, første ledd, når beholdningen overstiger de grenser som er fastsatt i § 4. Beholdningen skal i tilfelle avstås til den pris som følger av de prisbestemmelser som gjelder ved avståingen.

Plikten til å gjøre tilbud etter bestemmelsene i første ledd gjelder uten hensyn til om eieren tidligere har fremsatt tilbud som ikke førte til levering. Tilbudet skal fremsettes skriftlig innen den 10de dag i måneden etterat beholdningen har nådd de fastsatte grenser og skal inneholde nøyaktige opplysninger om:

1. hvor skrapjernet er lagret,
2. spesifisert vekt av støpejernskrap, smijernskrap og tynnplateskrap,
3. den form, hvori skrapjernet foreligger (avfall, klipp, kapp, spon, presset, store godsstykker osv.),
4. transportmuligheter (jernbane, bil, eller båt).

Yrkesmessige skraphandlere er unntatt fra bestemmelsene i denne paragraf. Det samme gjelder forbrukere som bruker skrapjern som råmateriale til fremstilling av varer, for så vidt angår beholdninger som vil bli brukt på denne måte.

§ 6. Direktoratet for industriforsyning kan gjøre alminnelige og særlige unntak fra bestemmelsene i denne forordning.

§ 7. Den som overtrer bestemmelsene i § 4 straffes med bøter eller fengsel inntil 6 måneder eller med begge deler. Overtredelse eller medvirking til overtredelse av de øvrige bestemmelser straffes på samme måte som fastsatt i § 1 i forordning om straff for svarthandel og snikhandel av 28 januar 1942.

Bestemmelsene om inndraging i nevnte forordnings § 4 har tilsvarende anvendelse.

- 17 april. **Skrivelse ***) fra Innenriksdepartementet om regler for brannvernets ordning i og om feieregulativ for Oppegård herred, Akershus fylke.
- 17 april. **Skrivelse ***) fra Innenriksdepartementet om regulativ for heiskontroll i Tønsberg.
- 17 april. **Skrivelse ***) fra Handelsdepartementet om at håndverksloven skal gjelde i den del av Sauda herred, Rogaland fylke, hvor den hittil ikke har vært gjeldende m. v.
- 18 april. **Skrivelse ***) fra Sosialdepartementet om vedtekt om gjennomføring av husleieloven i Norderhov herred, Buskerud fylke, jfr. lov av 16 juni 1939 § 41.
- 18 april. **Skrivelse ***) fra Sosialdepartementet hvorved det med hjemmel i lov om tvungen avståelse av bruksrett til husrom av 25 mai 1917 nr. 2 § 8, jfr. § 1 og § 2, jfr. lov av 12 juni 1920 nr. 1, fastsettes at Norderhov herred, Buskerud fylke, skal kunne kreve avstått mot erstatning bruken av forenings- og forsamlingslokaler og av ledige leiligheter til beboelse eller annen bruk innen herredets grenser.
- 18 april. **Skrivelse ***) fra Handelsdepartementet om at Lofotopp-synet 1942 heves 18 april 1942.
- 20 april. **Forordning. **)** (Sosialdepartementet.)
Om blanketter til normalkontrakter i husleieforhold.

I.

I samhøve med § 5 i lov om husleie av 16 juni 1939 fastsetter departementet med dette blanketter til normalkontrakter for utleie av:

- I. Beboelsesleiligheter på vanlige leievilkår.
- II. Aksje- og andelsleiligheter.
- III. Obligasjonsleiligheter for mer enn 10 år og med vedlikeholdsplikt for leieren.
- IV. Obligasjonsleiligheter hvor utleieren har vanlig vedlikeholdsplikt.

For leieforhold som er nevnt under punkt I, III og IV forbys bruk av andre blanketter enn dem som er fastsatt nedenfor. Forbudet gjelder ikke blanketter for selskapsvedtekter og andelsbevis i leieboerobligasjoner.

II.

Denne forordning trer i kraft 15 juni 1942.

*) Kunngj. 24 april i Lovtid. 1 nr. 23.

**) Kunngj. 18 mai i Lovtid. 1 nr. 28.

Blankett I.

20 april.

For utleie av beboelsesleiligheter
på vanlige leievilkår.

En utleier som vil trykke denne blankett til bruk ved utleie av egne leiligheter kan under trykningen gjøre følgende endringer eller tilføyelser:

I innledningen: Eiendommens, utleieres og/eller bestyrerens navn kan tilføyes.

I §§ 1 og 2: Den åpne plass kan utfylles med nærmere regler til individualisering av leiligheten og leieretten. Likeså kan den del av teksten i § 1 som ikke passer, sløyfes.

I § 3: De alternativer som ikke passer kan sløyfes og de bestemmelser som er satt in blanko kan utfylles.

I § 4: Reglene om oppsiing og flyttedager kan utfylles. De alternativer som er overflødige, og noten kan sløyfes.

I § 5: Dersom leiligheten ikke har det tekniske utstyr som nevnt i første ledd, kan de overflødige ord og, i tilfelle, noten sløyfes. Annet led med note kan sløyfes.

I § 6: Dersom leiligheten ikke har det tekniske utstyr som nevnt, kan de overflødige ord sløyfes. Ordene «eventuelt mot vederlag eller arbeidsfordeling som avtalt i § 3» kan sløyfes.

I § 14: Den åpne plass for antall dager og klokkeslett i første og tredje ledd kan utfylles.

Leiekontrakt

for utleie av beboelsesleilighet på vanlige
leievilkår.

For eiendommen .....

Utleier: .....
ved .....

Leier: .....

§ 1.

Leieforholdet gjelder.

- A. Beboelsesrom: Leilighet nr. .... med .... rom,
kjøkken og .....
i ..... etasje, oppgang .....
- B. Ytre rom: .....

20 april. C. Bruk av følgende fellesrom: .....
 .....
 Leieren har ikke rett til bruk av .....

§ 2. (Husleielovens § 24.)

Bruken av leiligheten.

Leiligheten skal brukes til .....

§ 3. (Husleielovens §§ 11 og 12.)

Leiesummen.

Leiesummen er kr. ....
 skriver ..... kroner —
 om året som leieren betaler uten løpedager forskottsvis med
 kr. ....
 den ..... i hver måned/hvert kvartal —
 første gang den ..... med kr. ....
 for tida fra ..... til .....
 Leia betales til .....

¹⁾ Leia er også vederlag for oppvarming og varmt vann og for .....

¹⁾ For oppvarming og varmt vann betaler leieren et særskilt tillegg som blir fastsatt og betalt etter følgende regler: ....

Leieren kan kreve at utleieren legger fram regnskap over de utgifter som er gått med hvert år, seinest den .....

¹⁾ Den leiesum som er nevnt ovafor, er ikke vederlag for:
 Trappevask, som betales med kr. .... pr. ....
 Loftsvask, som betales med kr. .... pr. ....

Tillegget betales sammen med leia den .....
 og den .....

¹⁾ Trappevask og loftsvask .....
 utføres av leierne i gården etter fordeling.

§ 4. (Husleielovens §§ 7, 8 og 9, jfr. § 41 nr. 6 og 7 og § 37.)

Leieforholdets varighet.

Leiligheten overtas av leieren den .....

¹⁾ Stryk det som ikke passer.

I. Leieforholdet kan fra hver av partene sies opp¹⁾ 20 april.

A.²⁾ med ..... måneders/dagers varsel til fraflytning
den .....

B.²⁾ innen ..... til flytning april flyttedag,
og innen ..... til flytning oktober
flyttedag.

II. ²⁾ Leieforholdet opphører uten oppsiing den .....
.....
.....

¹⁾ Oppsiing fra utleierens side skal være skriftlig. Er husleielovens §§ 37—38 gjort gjeldende i kommunen, skal det stå i oppsiinga at søksmål etter § 38 må være reist innen 14 dager etter at oppsiinga er gjort kjent for leieren. Dessuten skal det stå hva som er grunnen til oppsiinga eller at leieren kan få grunnen opplyst.

²⁾ Fyll ut det som passer.

Blir ikke noen av disse punkter fylt ut, gjelder det varsel og de flyttedager som er fastsatt i husleielovens § 8 og 9 eller i kommunal vedtekt.

§ 5. (Husleielovens §§ 13 og 14.)

Overlevering av leilighet.

Utleieren plikter å stille leiligheten til rådighet for leieren til avtalt tid i ordentlig stand, reingjort, med hele ruter og brukelige låser med nøkler til alle utvendige dører. Likeså skal kloakk-, vann-, gass-, varme- og elektriske ledninger til lampepunkter og stikkontakter, samt komfyrer, omner og kaminer være i ordentlig stand når leieren flytter inn i leiligheten.¹⁾

Fra disse reglene gjelder følgende unnatak: ²⁾

.....
.....
.....

Klage over at leiligheten ikke er i lovbestemt eller kontraktsmessig stand må leieren i tilfelle sette fram innen 14 dager etter overtakelsen.³⁾ Han må dessuten innen den nevnte frist oppgi hva han krever rettet. Ellers reknes forholdet for godtatt.

¹⁾ Stryk det som ikke passer.

²⁾ Merk: I enkelte kommuner er det ved kommunal vedtekt forbudt å fravike disse reglene.

³⁾ I enkelte høve gjelder andre regler, jfr. husleielovens § 14, 2 og 3 ledd.

§ 6. (Husleielovens § 18.)

Utleierens plikter i leietida.

Utleieren plikter å sørge for at leiligheten står til rådighet for leieren i leietida og at bygningen er i ordentlig stand.

20 april. Utleieren skal holde vedlike leiligheten med de ledninger og innretninger som hører til for avløp og forsyning med vann, gass, varme og elektrisk strøm til lampekupper og stikk-kontakter.

Fornyng av tapet, maling og annen istandsetting eller oppussing som følge av forringelse ved slit og elde skal utleieren sørge for så ofte det sedvanemessig er påkrevd etter eiendommens, leilighetens eller rommets beskaffenhet. ....

Utleieren plikter også å sørge for at portrom, kjellere, trapper, ganger og loft er tilstrekkelig opplyst og for at port- og gårdsrom og felles loftsrom og kjellerrom blir holdt reine, eventuelt mot vederlag eller ved arbeidsfordeling som avtalt i § 3. Han plikter å se etter at ro og orden blir overholdt i eiendommen. ....

§ 7. (Husleielovens §§ 19, 20 og 22.)

Leierens plikter.

Dersom ikke annet er fastsatt i kommunal vedtekt¹⁾, plikter leieren på egen kostnad innafor leiligheten å holde vedlike låser, nøkler, ruter, gasskraner, vannkraner, servanter, vannklosettskåler, gass- og elektriske badeomner, elektriske kontakter og sikringer og å sørge for oppsteking av avløpsrør til eget vannlås. Likeså plikter leieren å holde ved like ledninger og innretninger som han sjøl har satt opp og å betale utgiftene til omnsfeing. Alt arbeid som leieren plikter å utføre skal han foreta uten ugrunnet opphold og på en måte som er håndverksmessig forsvarlig. ....

Leieren plikter å behandle leiligheten og eiendommen ellers med tilbørlig aktsomhet og rette seg etter de vanlige ordensregler som utleieren fastsetter til sikring av ro og orden og forsvarlig behandling av eiendommen. Han må erstatte all skade som skyldes ham sjøl, hans husstand, framleietakere eller andre som han har gitt adgang til leiligheten eller uten skjellig grunn til eiendommen for øvrig. Leieren svarer også for skader ved frysing som skyldes ham sjøl eller noen som han er ansvarlig for. ....

¹⁾ Er det fastsatt noe annet i kommunal vedtekt, men partene likevel blir enige om at leieren skal ha disse pliktene, må det tilføyes på den åpne plass i blanketten.

§ 8. (Husleielovens § 21.)

20 april.

Leierens meldeplikt.

Leieren plikter straks å melde til utleieren enhver skade som må utbedres uten opphold. Andre skader og mangler må han melde uten unødig forsinkelse. Lar han være å gi pliktig melding, taper han sitt mulige erstatningskrav og er ansvarlig for all skade som kommer av forsinkelsen.

§ 9. (Husleielovens §§ 13 og 20.)

Veggelus.

Kjenner utleieren til om det er veggelus i gården?

Svar: .....

(Må besvares)

Når utleieren krever det, skal leieren før han flytter inn legge fram erklæring om at det ikke er veggelus på møbler og gods som han fører med seg til leiligheten. Det samme gjelder når leieren seinere fører inn eller tillater at det blir ført inn møbler eller gods som etter sin art kan være befengt med veggelus.

Kommer det veggelus eller annet utøy i leiligheten, må leieren gi melding som nevnt i § 8.

§ 10. (Husleielovens § 24.)

Framleie.

Framleie er ikke tillatt uten samtykke fra utleieren. I tilfelle samtykke blir gitt, kan leieren kreve at samtykket og vilkåra blir gitt skriftlig. Som framleie reknes det ikke at leieren tar opp i sin husstand sine egne eller ektefellens slektninger i rett oppstigende linje, barn, svigerbarn, barnebarn eller søsken. Men også dette kan nektes av utleieren dersom helserådet finner at det vil føre til at leiligheten blir overbefolket. Nye familier — ektefeller med eller uten barn — må, bortsett fra slektninger i rett oppstigende linje, bare tas inn for midlertidig opphold.

For framleie gjelder for øvrig følgende bestemmelser

§ 11. (Husleielovens §§ 23—27.)

Forskjellige bestemmelser.

Leiligheten må ikke uten samtykke fra utleieren brukes på annen måte enn fastsatt eller forutsatt i avtalen. Når til-

20 april. høva krever det, må leieren finne seg i at utleieren eller noen på hans vegne skaffer seg adgang til leiligheten. Om forandringer og reparasjoner se §§ 26 og 27 i husleieloven.

Leieren må ikke uten samtykke av utleieren sette opp radioantenne på eiendommen eller forandre leiligheten så som å anbringe fast golvbelegg, fjerne, flytte eller bytte omner, komfyrer eller liknende.

Nekter utleieren uten rimelig grunn å gi samtykke til oppsetting av antenne eller tilkobling til fellesantenne eller til en påkrevd forandring av den art som er nevnt i forrige ledd, kan bygningsrådet i kommunen etter klage fra leieren tillate at forandringen blir satt i verk. Er det ikke bygningsråd i kommunen, går klagen til forliksrådet.

Bestemmelser om markiser, balkonger og liknende . . . . .

§ 12. (Husleielovens §§ 13, 18 og 31.)

Forandringer i leieforholdet. Leierens død.

Leieavtalen faller bort dersom utleid leilighet eller rom blir ødelagt av brann eller annen hendelig begivenhet, likegyldig om det skjer før eller etter at leieren har overtatt leiligheten.

Dør leieren, har både dødsboet og utleieren rett til å si opp avtalen med lovlig varsel til første alminnelige flyttetdag, selv om avtalen er inngått på lengre tid. Men gjenlevende ektefelle og barn som hørte til leierens husstand kan kreve å tre inn i leieforholdet. De må i tilfelle gi utleieren melding seinest en måned etter dødsfallet.

§ 13. (Husleielovens §§ 11 og 39.)

Leierens avtalebrott.

Blir leia eller avtalte tilleggsytelser, som brenselutgifter, ikke betalt innen 14 dager etter at skriftlig påkrav har funnet sted på eller etter forfallsdag, kan leieren kastes ut uten søksmål etter § 3, nr. 9, i tvangsfullbyrdelsesloven. I leieforhold om enkelt beboelsesrom gjelder 14 dagers fristen ikke med mindre § 39 i husleieloven er gjort gjeldende i kommunen. Leieren kan ikke sette fram motkrav på utleieren med mindre motkravet er erkjent av ham eller er rettskraftig avgjort ved dom eller forlik eller det er gitt depositum i samsvar med § 40 i husleieloven.

Flytter ikke leieren når leietiden er ute, kan han like ens kastes ut uten søksmål etter § 3, nr. 9, i tvangsfullbyrdelsesloven.

Gjør leieren ellers noe vesentlig brott på leieavtalen, kan

utleieren heve avtalen og leieren plikter da å flytte ut av 20 april. leiligheten.

En leier som flytter etter utkasting eller krav fra utleier på grunn av misligholdelse, plikter å betale leie for den tid som er igjen av leietiden med fradrag av det som utleieren får inn ved ny utleie. Leieren må også betale den kostnaden som utkasting, søksmål og ryddiggjøring i tilfelle fører med seg.

§ 14. (Husleielovens §§ 9, 25, 33 og 34.)

Fraflytning.

Når leieren skal flytte fra leiligheten er han pliktig til i oppsøkingstiden å gi leiesøkende høve til å se leiligheten ....
..... dager i veka fra kl. .... til kl. ....

Når leietiden er ute, skal leieren levere leiligheten med tilbehør tilbake til utleieren reingjort og i samme stand som da han overtok den, bortsett fra forringelse som følge av elde, alminnelig slit og mangler som utleieren skal rette.

På flyttedag skal leieren ha flyttet ut innen kl. ....

Faller kontraktens (lovens) flyttedag ikke sammen med betalingsterminene, reguleres husleia for de mellomliggende dager.

Hvis ikke annet er avtalt, må leieren ikke fjerne fast inventar, ledninger og liknende som han har satt opp med mindre han setter leiligheten i samme stand som da han overtok den. Utleieren har rett til slikt inventar uten vederlag. Likeså har han rett til låser som leieren har satt inn og latt være tilbake og alle nøklene til låsene.

Mangler som leieren ikke har utbedret kan utleieren utbedre på leierens kostnad.

§ 15.

Partene vedtar eiendommens verneting i alle tvister som gjelder leieforholdet.

§ 16.

Særlige bestemmelser.

.....
.....
.....
.....
.....

Underskrevne utleier og leier er kjent med og vedtar alle punkter i denne avtalen, som er utferdiget i 2 eksemplarer hvorav utleier og leier har hver sitt.

..... den .....

Som leier: .....

Som utleier: .....

20 april. Tillegg:

Utgiftene til stempel¹⁾ betales av .....

Leieren har rett til å tinglyse denne leiekontrakt. Leiekontrakten skal i tilfelle ha prioritet uten opptrinnnsrett etter kr. ....

den .....

- ¹⁾ Til leiekontrakter på ett år eller mer skal det brukes stempelt papir eller stempelmerker. Stemplinga må være i orden seinest en måned etter den dag leiekontrakten er kommet i stand. Ellers må det svares dobbelt stempelavgift. Både utleier og leier er ansvarlig overfor staten for betaling av stempelavgiften.

Blankett II.

Leiekontrakt

for aksje- og andelsleilighet.

Til bruk i leieforhold hvor:

1. Huseieren er et selskap med delt eller på annen måte begrenset ansvar, som helt eller hovedsakelig har til formål å skaffe aksjonærene (andelshaverne) bolig i selskapets hus.
2. Leieren er aksjonær eller andelshaver i selskapet.
3. Selskapet ikke kan si opp leieforholdet så lenge leieren er aksjonær.

For eiendommen: .....

Utleier: .....

ved .....

Leier: .....

§ 1.

Leieforholdet gjelder.

- A. Beboelsesrom: Leilighet nr. .... med ....
rom, kjøkken og ....
i .... etasje, oppgang .....

B. Ytre rom: .....

C. Bruk av følgende fellesrom: .....

Leieren har ikke rett til bruk av .....

§ 2. (Husleielovens § 24.)

20 april.

Bruken av leiligheten.

Leiligheten skal brukes til .....

§ 3. (Husleielovens §§ 11 og 12.)

Leiesummen.

Leiesummen er for tida kr. ....
 skriver ..... kroner
 om året, som leieren betaler uten løpedager forskottvis med
 kr. ....
 den ..... i hver måned/kvartal, første gang
 den ..... med kr. ....
 for tida fra ..... til .....

Selskapet kan endre størrelsen av leiesummen med .....
 måneders skriftlig varsel. Den leie som selskapet fastsetter
 skal til enhver tid stå i rimelig forhold til de andre leier i
 gården.

Leia betales til .....

¹⁾ Leia er også vederlag for oppvarming og varmt vann og for
 driften av elektrisk kjøleanlegg.

¹⁾ For oppvarming og varmt vann betaler leieren et særskilt
 tillegg som blir fastsatt og betalt etter følgende regler:
 .....

Leieren kan kreve at selskapet legger fram regnskap
 over de utgifter som er gått med hvert år, seinest den

¹⁾ Den leiesum som er nevnt ovafor er ikke vederlag for:
 trappevask, som betales med kr. .... pr. ....
 loftsvask, som betales med kr. .... pr. ....

Tillegget betales sammen med leia den .....
 og den .....

¹⁾ Trappevask og loftsvask .....
 utføres av leierne i gården etter fordeling.

§ 4.

Leieforholdets varighet.

Leiligheten overtas av leieren den .....

Selskapet kan ikke si opp leiekontrakten så lenge leieren

¹⁾ Stryk det som ikke passer.

20 april. svarer sine forpliktelser etter leiekontrakten og selskapets vedtekter.

Leieren kan si opp leieforholdet på de vilkår og etter de regler som er fastsatt i vedtektene. ....

§ 5.

Overdragelse av leieretten.

Leieren har rett til å overdra leieretten sammen med sitt aksjebrev/andelsbrev i selskapet på de vilkår og etter de regler som er fastsatt i selskapets vedtekter.

§ 6. (Husleielovens §§ 13 og 14.)

Overlevering av leilighet.

Ved første gangs utleie plikter selskapet å stille leiligheten til rådighet for leieren til avtalt tid i ordentlig stand, reingjort, med hele ruter og brukelige låser med nøkler til alle utvendige dører. Likeså skal kloakk-, vann-, gass-, varme- og elektriske ledninger til lampepunkter og stikk-kontakter, samt komfyrer, omner og kaminer være i ordentlig stand når leieren flytter inn i leiligheten.¹⁾

Når aksjonæren overdrar leieretten plikter han å overlevere leiligheten i den stand den skal være etter avtale:

Klage over at leiligheten ikke er i lovbestemt eller kontraktsmessig stand må i tilfelle settes fram mot selskapet, eventuelt mot selgeren — innen 14 dager etter overtakelsen.²⁾ Han må dessuten innen den nevnte frist oppgi hva han krever rettet. Ellers reknes forholdet for godtatt.

¹⁾ Stryk det som ikke passer.

²⁾ I enkelte høve gjelder andre regler, jfr. husleielovens § 14, annet og tredje ledd.

§ 7. (Husleielovens § 18.)

Selskapets plikter.

Selskapet plikter å sørge for at leiligheten står til rådighet for leieren i leietida og for at bygningen med felles ledninger og anlegg er i ordentlig stand. Videre plikter selskapet å holde ved like alle oppganger og felles rom. Utgiftene til

elektrisk strøm og elektriske lamper i oppganger og felles rom 20 april.
bæres av selskapet .....

Selskapet plikter også å sørge for at portrom, kjellere, trapper, ganger og loft er tilstrekkelig opplyst og for at port- og gårdsrom og felles loftsrom og kjellerrom blir holdt reine eventuelt mot vederlag eller ved arbeidsfordeling som avtalt i § 3. Videre plikter selskapet å se etter at ro og orden blir overholdt i eiendommen.

§ 8. (Husleielovens §§ 18, 19, 20 og 22.)

Leierens vedlikeholdsplikt.

Leieren sørger på egen kostnad for forsvarlig vedlikehold innafor leiligheten og i ytre rom som hører leiligheten til, når skaden ikke skyldes mangler ved bygningen eller felles ledninger og anlegg. Til indre vedlikehold reknes all fornying av tapet og maling innafor dører og vinduer i leiligheten; videre all istandsetting og oppussing av leiligheten med ildsteder, dører, ruter, vinduer, låser, nøkler, elektriske ledninger med tilbehør fra leilighetens apparattavle eller sikringsboks, gasskraner og vannkraner. Til indre vedlikehold reknes like ens alt vedlikehold av servanter, vannbeholdere, bad med tilbehør, klosetter med skåler og spylekasser, samt istandsetting og oppsteking av innvendige kloakkledninger til eget vannlås. Likeså plikter leieren å holde ved like ledninger og innretninger som han selv har satt opp, og å betale utgiftene til omnsfeing.

Leieren plikter å behandle leiligheten og eiendommen ellers med tilbørlig aktsomhet og rette seg etter de vanlige ordensregler som selskapet fastsetter til sikring av ro og orden og forsvarlig behandling av eiendommen. Han må erstatte all skade som skyldes ham selv, hans husstand, framleietakere eller andre som han har gitt adgang til leiligheten eller uten skjellig grunn til eiendommen for øvrig. Leieren svarer også for skader ved frysing som skyldes ham selv eller noen som han er ansvarlig for.

Alt arbeid som leieren plikter å utføre, skal han foreta uten ugrunnet opphold og på en måte som er håndverksmessig forsvarlig. Oppfyller ikke leieren sin vedlikeholdsplikt eller reparerer han ikke skader som han plikter å utbedre, kan

20 april. selskapet sette leiligheten i stand på hans kostnad. Selskapet har adgang til å foreta den inspeksjon som trengs til kontroll med at vedlikeholdsplikten blir oppfylt.

§ 9. (Husleielovens § 21.)

Leierens meldeplikt.

Leieren plikter straks å melde til selskapet enhver skade som må utbedres uten opphold. Andre skader og mangler må han melde uten unødige forsinkelse. Lar han være å gi pliktig melding, taper han sitt mulige erstatningskrav og er ansvarlig for all skade som kommer av forsinkelsen.

§ 10. (Husleielovens §§ 13 og 20.)

Veggelus.

Kjenner selskapet til om det er veggelus i gården?

Svar: .....

(Må besvares)

Når selskapet krever det, skal leieren før han flytter inn legge fram erklæring om at det ikke er veggelus på møbler og gods som han fører med seg til leiligheten. Det samme gjelder når leieren senere fører inn eller tillater ført inn møbler eller gods som etter sin art kan være befestet med veggelus.

Kommer det veggelus eller annet utøy i leiligheten, må leieren gi melding som nevnt i § 9.

.....
.....
.....

§ 11. (Husleielovens § 24.)

Framleie.

Framleie er ikke tillatt uten samtykke fra selskapet. I tilfelle samtykke blir gitt, kan leieren kreve at samtykket og vilkåra blir gitt skriftlig. Som framleie regnes det ikke at leieren tar opp i sin husstand sine egne eller ektefelles slektninger i rett oppstigende linje, barn, svigerbarn, barnebarn eller søsken; men også dette kan nektes av selskapet dersom helserådet finner at det vil føre til at leiligheten blir overbefolket. Nye familier — ektefeller med eller uten barn — må, bortsett fra slektninger i rett oppstigende linje, bare tas inn for midlertidig opphold.

For framleie gjelder for øvrig følgende bestemmelser:

.....
.....
.....

§ 12. (Husleielovens §§ 23—27.)

20 april.

Forskjellige bestemmelser.

Leiligheten må ikke uten samtykke fra selskapet brukes på annen måte enn fastsatt eller forutsatt i avtalen. Når tilhøva krever det, må leieren finne seg i at selskapet eller noen på dets vegne skaffer seg adgang til leiligheten.

Leieren må ikke uten samtykke av selskapet sette opp radioantenne på eiendommen eller forandre leiligheten så som å anbringe fast golvbelegg, fjerne, flytte eller bytte omner, komfyrer, dører eller liknende.

Nekter selskapet uten rimelig grunn å gi samtykke til oppsetting av antenne eller tilkobling til fellesantenne eller til en forandring av den art som er nevnt i forrige ledd, kan bygningsrådet i kommunen etter klage fra leieren tillate at forandringen blir satt i verk. Er det ikke bygningsråd i kommunen, går klagen til forliksrådet.

Bestemmelser om balkonger, markiser og liknende.

§ 13.

Leierens avtalebrott.

Blir leie eller avtalte tilleggsytelser, som brennelsutgifter, ikke betalt innen 14 dager etter at leieren har mottatt skriftlig påkrav, som er sendt på eller etter forfallsdag, eller flytter han ikke når leietida er ute, kan han kastes ut uten søksmål etter § 3 nr. 9 i tvangsfullbyrdsloven. Leieren kan ikke sette fram motkrav på selskapet med mindre motkravet er erkjent eller rettskraftig avgjort ved dom eller forlik eller det er gitt depositum i samsvar med § 40 i husleieloven.

Gjør leieren ellers noe vesentlig brott på leieavtalen kan selskapet heve avtalen, og leieren plikter å flytte ut av leiligheten.

En leier som flytter etter utkasting eller krav fra selskapet på grunn av misligholdelse, plikter å betale leie for den tid som er igjen av leietida med fradrag av det som utleieren får inn ved ny utleie. Leieren må også betale den kostnaden som utkasting, søksmål og ryddiggjøring i tilfelle fører med seg.

§ 14. (Husleielovens §§ 9, 25, 33 og 34.)

Tilbakelevering av leiligheten til selskapet.

Når leieren skal flytte fra leiligheten og levere leiligheten tilbake til selskapet, er han pliktig til i oppsisingstida å gi leiesøkende høve til å se leiligheten ..... dager i veka fra kl. .... til kl. ....

20 april. Når leietida er ute, skal leieren levere leiligheten med tilbehør tilbake til selskapet reingjort og i forsvarlig vedlikeholdt stand.

På flyttedag skal leieren ha flyttet innen kl. ....

Hvis ikke annet er avtalt, må leieren ikke fjerne fast inventar, ledninger og liknende som han har satt opp, med mindre han setter leiligheten i samme stand som da han overtok den. Selskapet har rett til slikt inventar uten vederlag. Likeså har det rett til låser som leieren har satt inn og latt være tilbake og alle nøkler til låsene.

Mangler som leieren ikke har utbedret, kan selskapet utbedre på leierens kostnad.

§ 15.

Vernetiing.

Partene vedtar eiendommens vernetiing i alle tvister som gjelder leieforholdet.

§ 16.

Særlige bestemmelser.

.....
 .....
 .....
 .....
 .....

Underskrevne utleier og leier er kjent med og vedtar alle punkter i denne avtalen, som er utferdiget i 2 eksemplarer hvorav utleier og leier har hver sitt.

..... den .....

Som leier: .....

Som utleier: .....

Tillegg.

Utgiftene til stempel¹⁾ betales av .....

.....

Leieren har rett til å tinglyse denne kontrakt. Leiekontrakten skal i tilfelle ha prioritet uten opptrinnsrett etter kr. ....

..... den .....

¹⁾ Til leiekontrakter på ett år eller mer skal det brukes stempellet papir eller stempelmerker. Stemplinga må være i orden seinest en måned etter den dag leiekontrakten er kommet i stand. Ellers må det svares dobbelt stempelavgift.

Vedlegg til Sosialdepartementets normalkontrakt
for husleie, blankett II (for
aksjeleiligheter).

20 april.

Vedtekter for

A/S

§ 1.

Selskapet og dets formål.

A/S

er et selskap med begrenset ansvar som har til formål å kjøpe
— feste — bygge og drive eiendommen .....

§ 2.

Forretningskontor.

Selskapet har forretningskontor i .....

§ 3.

Aksjekapitalen.

Aksjekapitalen er kr. ....
fordelt på ..... aksjer á kr. ....
som lyder på navn og er fullt innbetalt.

§ 4.

Aksjonærenes rett til leilighet.

Aksjonærene har rett til leie av leiligheter eller forret-
ningslokaler i eiendommen etter følgende regler: .....

Mellom selskapet og aksjonærene skal det opprettes leie-
kontrakter. Innholdet av kontraktene skal være vedtatt i
generalforsamling.

Selskapet kan ikke si opp leieforholdet så lenge leieren
har aksjer som fastsatt for vedkommende leilighet og for
øvrig svarer sine forpliktelser etter leieavtalen.

Aksjonæren kan si opp sin leierett med minst .....
måneders varsel til flytting den .....
Selskapet har i så fall rett til å selge aksjen etter regelen i § 6.

20 april.

§ 5.

Aksjonærers rett til salg av aksjer.

Aksjene kan bare overdras sammen med leieretten.

Overdragelse, herunder også tvangssalg, må for å bli gyldig være godkjent av styret, som kan nekte godkjenning før selskapets krav på selgeren er betalt. For øvrig kan ikke godkjenning nektes uten fullgod grunn.

§ 6.

Selskapets rett til salg av aksjer.

Aksjonær som sier opp leieavtale eller flytter fra leiligheten på grunn av brott på leieavtalen plikter straks å transportere aksjene til den selskapet oppgir. Selskapet kan selge aksjene for aksjonærens kostnad og holde tilbake av kjøpesummen til dekning av det krav som selskapet måtte ha på aksjonæren.

Melder det seg ikke noen kjøper, kan selskapet inntil videre leie ut leiligheten uten aksjeinnskott.

§ 7.

Selskapets styre.

Selskapet ledes av et styre på ..... medlemmer.

Formannen velges av .....

Selskapets firma tegnes av .....

.....

Forretningsfører blir tilsatt av .....

Hans lønn blir fastsatt av .....

Den husleie som til enhver tid skal betales blir fastsatt av .....

Pantsetting av fast eiendom avgjøres av generalforsamlingen.

§ 8.

Generalforsamlingen.

Ordinær generalforsamling blir holdt hvert år innen .....

.....

Generalforsamlingen behandler:

- a. Styrets årsmelding.
- b. Revidert regnskap.
- c. Styrets utgreiing om neste års driftsbudsjett.
- d. Valg av styre og revisor og eventuell fastsetting av vederlag til disse.
- e. Andre saker som er nevnt i innkallinga.

Saker som ønskes lagt fram for generalforsamlingen må 20 april.
være meldt til styret innen .....

Ekstraordinær generalforsamling blir holdt når styret finner det ønskelig og ellers når .....

§ 9.

Stemmerett.

På generalforsamlingen har hver .....

..... en stemme.

§ 10.

Kunngjøring og innkalling.

Kunngjøringer til aksjonærene skjer ikke i offentlige tidender.

Til generalforsamlingen blir det gitt innkalling til aksjonærer etter aksjeprotokollen med minst ..... dagers varsel. I innkallinga skal det opplyses hvilke saker skal opp til behandling.

Blankett III.

For utleie av obligasjonsleiligheter for mer enn 10 år og med vedlikeholdsplikt for leieren.

En utleier som vil trykke denne blankett til bruk ved utleie av egne leiligheter kan under trykningen gjøre følgende endringer eller tilføyelser:

I innledningen: Eiendommens, utleierens og/eller bestyrerens navn kan tilføyes.

I §§ 1 og 2: Den åpne plass kan utfylles med nærmere regler til individualisering av leiligheten og leieretten.

I § 3: Betalingsstedet kan utfylles, likeså den åpne plass for regler om vederlag for varme og varmt vann og om tidspunktet da regnskap kan kreves lagt fram.

Av de alternative regler om oppvarming og varmt vann kan ett eller begge alternativer sløyfes. Av de alternative regler om lofts-vask m. v. kan ett av alternativene sløyfes.

I § 4: Første, annet og fjerde ledd kan utfylles. De overflødige alternativer kan sløyfes.

- 20 april. I § 5: Reglene om oppsiing og flyttedager kan utfylles. De alternativer som er overflødige, samt noten kan sløyfes.
- I § 7: Dersom leiligheten ikke har det tekniske utstyr som er nevnt i første ledd, kan de overflødige ord og i tilfelle noten sløyfes. Annet ledd kan sløyfes.
- I § 8: Ordene «eventuelt mot vederlag eller arbeidsfordeling som avtalt i § 3» kan sløyfes.
- I § 9: Dersom leiligheten ikke har det tekniske utstyr som nevnt, kan de overflødige ord sløyfes.
- I § 16: Den åpne plass for antall dager og klokkeslett i første og tredje ledd kan utfylles.

Leiekontrakt

for obligasjonsleiligheter.

Til bruk i leieforhold hvor:

1. Leieren ved siden av leia yter et særskilt lån eller kapitalinnskott.
2. Utleieren ikke kan si opp leieforholdet i minst 10 år.
3. Leieren har plikt til å vedlikeholde leiligheten.

For eiendommen: .....

Utleier: .....

ved .....

Leier: .....

§ 1.

Leieforholdet gjelder:

- A. Beboelsesrom: ..... Leilighet nr. .... med .....
rom, kjøkken og .....
i ..... etasje, oppgang .....
- B. Ytre rom: .....
- C. Bruk av følgende fellesrom: .....

Leieren har ikke rett til bruk av .....

§ 2. (Husleielovens § 24.)

Bruken av leiligheten.

Leiligheten skal brukes til .....

§ 3. (Husleielovens §§ 11 og 12.)

20 april

Leiesummen.

Leiesummen er kr. .... kroner om året som leieren betaler uten løpedager forskottsvis med kr. .... den ..... i hver måned/hvert kvartal — første gang den ..... med kr. .... for tiden fra ..... til .....

Leia betales til .....

¹⁾ Leia er også vederlag for oppvarming og varmt vann og for .....

¹⁾ For oppvarming og varmt vann betaler leieren et særskilt tillegg som blir fastsatt og betalt etter følgende regler: .....

Leieren kan kreve at utleieren legger fram regnskap over de utgifter som er gått med hvert år, senest den .....

¹⁾ Den leiesum som er nevnt ovenfor er ikke vederlag for: Trappevask, som betales med kr. .... pr. .... Loftsvask, som betales med kr. .... pr. ....

Tillegget betales sammen med leia den ..... og den .....

¹⁾ Trappevask og loftsvask ..... utføres av leierne i gården etter fordeling. ....

¹⁾ Stryk det som ikke passer. ....

§ 4.

Innskott.

Som lån til utleieren innbetaler leieren et innskott stort kr. .... Innskottet tjener også til sikkerhet for leie og mulig ansvar etter leieavtalen.

Innskottet betales til .....

med kr. .... den .....

og kr. .... den .....

Blir innskottet ikke betalt ved forfall, svarer leieren ..... % p. a. og utleieren har rett til med .... dagers varsel å leie leiligheten bort til andre for leierens regning og risiko.

Til sikkerhet for alle leieboerinnskott utsteder utleieren en obligasjon stor kr. .... til .....

20 april, med pant i eiendommen .....

med bygninger og tilbehør og med prioritet og¹⁾uten¹⁾ opp-
trinnsrett etter kr. ....

1) Pantobligasjonen forrentes med ..... % som betales ....

1) Leieren får for sitt innskott et skriftlig bevis for sin andel i pantobligasjonen.

1) Fellesobligasjonen forvaltes av .....

1) Innskott forfaller til betaling .....

1) Utleieren kan ikke innfri innskottet før forfall .....

1) Utleieren kan med .... måneders varsel innfri innskottet.

¹⁾ Stryk det som ikke passer.

§ 5. (Husleielovens §§ 7, 8 og 9, jfr. § 41 nr. 6 og 7 og § 37.)

Leieforholdets variighet.

Leiligheten overtas av leieren den .....

Utleieren kan ikke si opp leieavtalen i de første 10 år så lenge leieren svarer sine forpliktelser etter leieavtalen. Innfrir utleieren innskottet, kan han¹⁾ si opp leieforholdet til utløpet av 10-årsfristen eller senere med de frister som er fastsatt nedenfor for oppsigg fra leierens side.

Leieren kan si opp leieforholdet:

A.²⁾ med .... måneders/dagers varsel til flytning den .....

B. 2) innen .....

til flytning april flyttedag og innen .....

..... til flytning oktober flyttedag .....

1) Oppsling fra utleierens side skal være skriftlig. Er husleie-lovens §§ 37—38 gjort gjeldende i kommunen, skal det stå i oppslinga at søksmål etter § 38 må være reist innen 14 dager etter at oppslinga er gjort kjent for leieren. Dessuten skal det stå hva som er grunnen til oppslinga eller at leieren kan få grunnen opplyst.

2) Fyll ut det som passer.

§ 6.

Overdragelse av leierett og innskott.

... Leieren har rett til å overdra innskott og leierett, men innskott og leierett kan ikke overdras hver for seg.

Overdragelse, herunder også tvangssalg, må for å bli gyldig, være godkjent av utleieren som kan nekte godkjenning for hans krav på selgeren er betalt. For øvrig kan ikke godkjenning nektes uten fullgod grunn. 20 april.

§ 7. (Husleielovens §§ 13 og 14.)

Overlevering av leilighet.

Utleieren plikter ved første gangs utleie å stille leiligheten til rådighet for leieren til avtalt tid i ordentlig stand, reingjort, med hele ruter og brukelige låser med nøkler til alle utvendige dører. Likeså skal kloakk-, vann-, gass-, varme- og elektriske ledninger til lampepunkter og stikk-kontakter, samt komfyrer, omner og kaminer være i ordentlig stand når leieren flytter inn i leiligheten.¹⁾

Når leieren overdrar leieretten plikter han å overlevere leiligheten i den stand den skal være etter avtale: .....

Klage over at leiligheten ikke er i lovbestemt eller kontraktsmessig stand må leieren i tilfelle sette fram innen 14 dager etter overtakelsen.²⁾ Han må dessuten innen den nevnte frist oppgi hva han krever rettet. Ellers reknes forholdet for godtatt.

¹⁾ Stryk det som ikke passer.

²⁾ I enkelte høve gjelder andre regler, jfr. husleielovens § 14, annet og tredje ledd.

§ 8. (Husleielovens § 18.)

Utleierens plikter.

Utleieren plikter å sørge for at leiligheten står til rådighet for leieren i leietiden og for at bygningen med felles ledninger og anlegg er i ordentlig stand. Videre plikter utleieren å holde ved like alle oppganger og felles rom. Utgiftene til elektrisk strøm og elektriske lamper i oppganger og felles rom bærer utleieren.

Utleieren plikter også å sørge for at portrom, kjellere, trapper, ganger og loft er tilstrekkelig opplyst og for at port- og gårdsrom og felles loftsrom og kjellerrom blir holdt reine, eventuelt mot vederlag eller ved arbeidsfordeling som avtalt i § 3. Videre plikter utleieren å se etter at ro og orden blir overholdt i eiendommen. ....

20 april.

§ 9. (Husleielovens §§ 18, 19, 20 og 22.)

Leierens vedlikeholdsplikt.

Leieren sørger på egen kostnad for forsvarlig vedlikehold innenfor leiligheten og i ytre rom som hører leiligheten til, når skaden ikke skyldes mangler ved bygningen eller felles ledninger og anlegg. Til indre vedlikehold reknes all fornying av tapet og maling innenfor dører og vinduer i leiligheten, videre all istandsetting og oppussing av leiligheten med ildsteder, dører, ruter og vinduer, låser, nøkler, elektriske ledninger med tilbehør fra leilighetens apparattavle eller sikringsboks, gasskraner og vannkraner. Til indre vedlikehold reknes like ens alt vedlikehold av servanter, vannbeholdere, bad med tilbehør, klosetter med skåler og spylekasser, samt istandsetting og oppsteking av innvendige kloakkledninger til eget vannlås. Likeså plikter leieren å holde ved like ledninger og innretninger som han sjøl har satt opp og betale utgiftene til omnsfeing. ....

Leieren plikter å behandle leiligheten og eiendommen med tilbørlig aktsomhet og rette seg etter de vanlige ordensregler som utleieren fastsetter til sikring av ro og orden og forsvarlig behandling av eiendommen. Han må erstatte all skade som skyldes han sjøl, hans husstand, framleietakere eller andre som han har gitt adgang til leiligheten eller uten skjellig grunn til eiendommen for øvrig. Leieren svarer også for skader ved frysing som skyldes ham sjøl eller noen som han er ansvarlig for.

Alt arbeid som leieren plikter å utføre skal han foreta uten ugrunnet opphold og på en måte som er håndverksmessig forsvarlig. Oppfyller ikke leieren sin vedlikeholdsplikt eller reparerer han ikke skader som han plikter å utbedre, kan utleieren sette leiligheten i stand på hans kostnad. Utleieren har adgang til å foreta den inspeksjon som trengs til kontroll med at vedlikeholdsplikten blir oppfylt.

§ 10. (Husleielovens § 21.)

Leierens meldeplikt.

Leieren plikter straks å melde til utleieren enhver skade som må utbedres uten opphold. Andre skader og mangler må han melde uten unødig forsinkelse. Lar han være å gi pliktig melding, taper han sitt mulige erstatningskrav og er ansvarlig for all skade som kommer av forsinkelsen.

§ 11. (Husleielovens §§ 13 og 20.)

20 april.

Veggelus.

Kjenner utleieren til om det er veggelus i gården?

Svar: .....

(Må besvares)

Når utleieren krever det, skal leieren før han flytter inn, legge fram erklæring om at det ikke er veggelus på møbler og gods som han fører med seg til leiligheten. Det samme gjelder når leieren senere fører inn eller tillater at det blir ført inn møbler eller gods som etter sin art kan være befengt med veggelus.

Kommer det veggelus eller annet utøy i leiligheten, må leieren gi melding som nevnt i § 10.

§ 12. (Husleielovens § 24.)

Framleie.

Framleie er ikke tillatt uten samtykke fra utleieren. I tilfelle samtykke blir gitt, kan leieren kreve at samtykket og vilkåra blir gitt skriftlig. Som framleie reknes det ikke at leieren tar opp i sin husstand sine egne eller ektefellens slektninger i rett oppstigende linje, barn, svigerbarn, barnebarn eller søsken; men også dette kan nektes av utleieren dersom helserådet finner at det vil føre til at leiligheten blir overbefolket. Nye familier — ektefeller med eller uten barn — må, bortsett fra slektninger i rett oppstigende linje, bare tas inn for midlertidig opphold.

For framleie gjelder for øvrig følgende bestemmelser:

§ 13. (Husleielovens §§ 23—27.)

Forskjellige bestemmelser.

Leiligheten må ikke uten samtykke fra utleieren brukes på annen måte enn fastsatt eller forutsatt i avtalen. Når tilhøva krever det, må leieren finne seg i at utleieren eller noen på hans vegne skaffer seg adgang til leiligheten. Om forandringer og reparasjoner se §§ 26 og 27 i husleieloven.

Leieren må ikke uten samtykke av utleieren sette opp

20 april. radioantenne på eiendommen eller forandre leiligheten så som   anbringe fast golvbelegg, fjerne, flytte eller bytte omner, komfyrer, dører eller liknende.

Nekter utleieren uten rimelig grunn   gi samtykke til oppsetting av antenne eller tilkobling til felles antenne eller til en påkrevd forandring av den art som er nevnt i forrige ledd, kan bygningsrådet i kommunen etter klage fra leieren tillate at forandringen blir satt i verk. Er det ikke bygningsråd i kommunen, går klagen til forliksrådet.

Bestemmelser om balkonger, markiser og liknende:

  14.

Leierens avtalebrott.

Blir leie eller avtalte tilleggsytelser som brenselutgifter ikke betalt innen 14 dager etter at leieren har mottatt skriftlig påkrav, som er sendt på eller etter forfallsdag, eller flytter leieren ikke når leietiden er ute, kan han kastes ut uten søksmål etter   3 nr. 9 i tvangsfullbyrdsloven. Leieren kan ikke sette fram motkrav på utleieren med mindre motkravet gjelder forfalne renter og/eller avdrag av obligasjonen, eller er erkjent av utleieren eller rettskraftig avgj rt ved dom eller forlik eller det er gitt depositum i samsvar med   40 i husleieloven.

Gjør leieren ellers noe vesentlig brott på leieavtalen, kan utleieren heve avtalen, og leieren plikter da   flytte ut av leiligheten.

En leier som flytter etter utkasting eller krav fra utleieren på grunn av misligholdelse, plikter   betale leie for den tid som er igjen av leietiden med fradrag av det som utleieren f r inn ved ny utleie. Leieren må også betale den kostnaden som utkasting, søksmål og ryddiggjøring i tilfelle fører med seg.

  15. (Husleielovens    9, 25, 33 og 34.)

Tilbakelevering av leiligheten til utleieren.

Når leieren skal flytte fra leiligheten og levere leiligheten tilbake til utleieren, er han pliktig til i oppsigstiden   gi leiesøkende høve til   se leiligheten ..... dager i veka fra kl. .... til kl. ....

Når leietiden er ute, skal leieren levere leiligheten med tilbehør tilbake til utleieren reingj rt og i forsvarlig vedlikeholdt stand.

På flyttedag skal leieren ha flyttet innen kl. ....

Hvis ikke annet er avtalt, må leieren ikke fjerne fast in-

ventar, ledninger og liknende som han har satt opp med mindre han setter leiligheten i samme stand som da han overtok den. Utleieren har rett til slikt inventar uten vederlag. Likeså har han rett til låser som leieren har satt inn og latt være tilbake og alle nøkler til låsene.

Mangler som leieren ikke har utbedret, kan utleieren utbedre på leierens kostnad.

§ 16.

Vernetting.

Partene vedtar eiendommens vernetting i alle tvister som gjelder leieforholdet.

§ 17.

Særlige bestemmelser.

Underskrevne utleier og leier er kjent med og vedtar alle punkter i denne avtalen, som er utferdiget i 2 eksemplarer hvorav utleier og leier har hver sitt.

..... den .....
Som leier: .....
Som utleier: .....

Tillegg:

Utgiftene til stempel¹⁾ betales av .....

Leieren har rett til å tinglyse denne leiekontrakten. Leiekontrakten skal i tilfelle ha prioritet uten opptrinnsrett etter kr. ....

..... den .....

¹⁾ Til leiekontrakter på ett år eller mer skal det brukes stempelt papir eller stempelmerker. Stemplinga må være i orden seinest en måned etter den dag leiekontrakten er kommet i stand, ellers må det svares dobbelt stempelavgift. Så vel utleier som leier er ansvarlig overfor staten for betaling av stempelavgiften.

Blankett IV.

For utleie av obligasjonsleiligheter hvor utleieren har vanlig vedlikeholdsplikt.

En utleier som vil trykke denne blankett til bruk ved utleie av egne leiligheter kan under trykningen gjøre følgende endringer eller tilføyelser:

20 april. I innledningen: Eiendommens, utleierens og/eller bestyrerens navn kan tilføyes.

I §§ 1 og 2: Den åpne plass kan utfylles med nærmere regler til individualisering av leiligheten og leieretten.

I § 3: Betalingsstedet kan utfylles, likeså den åpne plass for regler om vederlag for varme og varmt vann og om tidspunktet da regnskap kan kreves lagt fram.

Av de alternative regler om oppvarming og varmt vann kan ett eller begge alternativer sløyfes. Av de alternative regler om lofts- vask m. v. kan ett av alternativene sløyfes.

I § 4: Første, annet og fjerde ledd kan utfylles. De overflødige alternativer kan sløyfes.

I § 5: Reglene om oppsøing og flyttedager kan utfylles. De alternativer som er overflødige samt noten kan sløyfes.

I § 7: Dersom leiligheten ikke har det tekniske utstyr som nevnt i første ledd, kan de overflødige ord og i tilfelle noten sløyfes. Annet ledd med note kan sløyfes.

I § 8: Dersom leiligheten ikke har det tekniske utstyr som nevnt, kan de overflødige ord sløyfes. Ordene «eventuelt mot vederlag eller arbeidsfordeling som avtalt i § 3» kan sløyfes.

I § 15: Den åpne plass for antall dager og klokkeslett i første og tredje ledd kan utfylles.

Leiekontrakt for obligasjonsleiligheter.

Til bruk i leieforhold hvor:

- 1) Leieren ved siden av leien yter et særskilt lån eller kapitalinskott.
- 2) Utleieren har vanlig plikt til å vedlikeholde leiligheten.

For eiendommen: .....

Utleier: .....

ved: .....

Leier: .....

§ 1.

Leieforholdet gjelder:

- A. Beboelsesrom: Leilighet nr. .... med
rom, kjøkken og .....
i ..... etasje, oppgang .....

B. Ytre rom: ..... 20 april.

C. Bruk av følgende fellesrom: .....

Leieren har ikke rett til bruk av: .....

§ 2. (Husleielovens § 24.)

Bruken av leiligheten.

Leiligheten skal brukes til .....

§ 3. (Husleielovens §§ 11 og 12.)

Leiesummen.

Leiesummen er kr. .... skriver ..... kroner
om året som leieren betaler uten løpedager forskottsvis med
kr. .... den ..... i hver måned/hvert kvartal — første
gang den ..... med kr. .... for tiden
fra ..... til .....

Leia betales til .....

1) Leia er også vederlag for oppvarming og varmt vann og for .....

1) For oppvarming og varmt vann betaler leieren et særskilt tillegg som blir fastsatt og betalt etter følgende regler: ....

Leieren kan kreve at utleieren legger fram regnskap over de utgifter som er gått med hvert år, seinest den .....

1) Den leiesum som er nevnt ovenfor er ikke vederlag for trappevask, som betales med kr. .... pr. ....
loftsvask, som betales med kr. .... pr. ....

Tillegget betales sammen med leia den .....
og den .....

1) Trappevask og loftsvask utføres av leieboerne i gården etter fordeling.

---

1) Stryk det som ikke passer.

20 april.

§ 4.

Innskott.

Som lån til utleieren innbetaler leieren et innskott stort kr. .... Innskottet tjener også til sikkerhet for leie og mulig ansvar etter avtalen.

Innskottet betales til .....

med kr. .... den .....

og kr. .... den .....

Blir innskottet ikke betalt ved forfall, svarer leieren ..... % p. a. og utleieren har rett til med ..... dagers varsel å leie leiligheten bort til andre for leierens rekning og risiko.

Til sikkerhet for alle leieboerinnskott utsteder utleieren en obligasjon stor kr. ....

til .....

med pant i eiendommen .....

med bygninger og tilbehør og med prioritet og¹⁾/uten¹⁾ opptrinnsrett etter kr. ....

¹⁾ Pantobligasjonen forrentes med ..... % som betales ....

¹⁾ Leieren får for sitt innskott et skriftlig bevis for sin andel i pantobligasjonen.

¹⁾ Fellesobligasjonen forvaltes av .....

bank.

¹⁾ Innskottet forfaller til betaling .....

¹⁾ Innskottet betales tilbake avdragsvis .....

¹⁾ Utleieren kan ikke innfri innskottet før forfall .....

¹⁾ Utleieren kan med ..... måneders varsel innfri innskottet.

¹⁾ Stryk det som ikke passer. ....

§ 5. (Husleielovens §§ 7, 8 og 9, jfr. § 41 nr. 6 og 7 og § 37.)

Leieforholdets varighet.

Leiligheten overtas av leieren .....

Utleieren kan ikke si opp leieavtalen så lenge leieren har innskott i eiendommen og for øvrig svarer sine forpliktelser

etter avtalen. Innfrir utleieren innskottet, kan han ¹⁾ si opp 20 april. leieforholdet med de frister som er fastsatt nedenfor for oppsiing fra leierens side.

Leieren kan si opp leieforholdet

²⁾ A. med .... måneders/dagers varsel til flytning den ....

²⁾ B. innen .....

til flytning april flyttedag, og innen .....

..... til flytning oktober flyttedag.

.....

¹⁾ Oppsiing fra utleierens side skal være skriftlig. Er husleielovens §§ 37 og 38 gjort gjeldende i kommunen skal det stå i oppsiinga at søksmål etter § 38 må være reist innen 14 dager etter at oppsiinga er gjort kjent for leieren. Dessuten skal det stå hva som er grunnen til oppsiinga eller at leieren kan få grunnen opplyst.

²⁾ Fyll ut det som passer.

§ 6.

Overdragelse av leierett og innskott.

Leieren har rett til å overdra innskott og leierett, men innskott og leierett kan ikke overdras hver for seg.

Overdragelse, herunder også tvangssalg, må for å bli gyldig være godkjent av utleieren, som kan nekte godkjenning for hans krav på selgeren er betalt. For øvrig kan ikke godkjenning nektes uten fullgod grunn.

§ 7. (Husleielovens §§ 13 og 14.)

Overlevering av leiligheten.

Utleieren plikter å stille leiligheten til rådighet for leieren til avtalt tid i ordentlig stand, reingjort, med hele ruter, og brukelige låser med nøkler til alle utvendige dører. Likeså skal kloakk-, vann-, gass-, varme og elektriske ledninger til lampepunkter og stikk-kontakter, samt komfyrer, omner og kaminer være i ordentlig stand når leieren flytter inn i leiligheten.¹⁾

Fra disse regler gjelder følgende unntak:²⁾

.....

.....

.....

.....

¹⁾ Stryk det som ikke passer.

²⁾ Merk: I enkelte kommuner er det ved kommunal vedtekt forbudt å fravike disse reglene.

20 april.

Klage over at leiligheten ikke er i lovbestemt eller kontraktsmessig stand må leieren i tilfelle sette fram innen 14 dager etter overtakelsen.³⁾ Han må dessuten innen den nevnte frist oppgi hva han krever rettet. Ellers reknes forholdet for godtatt.

³⁾ I enkelte høve gjelder andre regler, jfr. husleielovens § 14, annet og tredje ledd.

§ 8. (Husleielovens § 18.)

Utleierens plikter i leietiden.

Utleieren plikter å sørge for at leiligheten står til rådighet for leieren i leietiden og at bygningen er i ordentlig stand. Utleieren skal holde ved like leiligheten med de ledninger og innretninger som hører til for avløp og forsyning med vann, gass, varme og elektrisk strøm til lampepunkter og stikk-kontakter.

Fornyng av tapet, maling og annen istandsetting eller oppussing som følge av forringelse ved slit og elde skal utleieren sørge for så ofte det sedvanemessig er påkrevd etter eiendommens, leilighetens eller rommets beskaffenhet.

Utleieren plikter også å sørge for at portrom, kjellere, trapper, ganger og loft er tilstrekkelig opplyst og for at port- og gårdsrom og felles lofts- og kjellerrom blir holdt reine, eventuelt mot vederlag eller ved arbeidsfordeling som avtalt i § 3. Han plikter å se etter at ro og orden blir overholdt i eien-
dommen.

§ 9. (Husleielovens §§ 19, 20 og 22.)

Leierens plikter.

Dersom ikke annet er fastsatt i kommunal vedtekt ¹⁾ plikter leieren på egen kostnad innenfor leiligheten å holde ved like låser, nøkler, ruter, gasskraner, vannkraner, servanter, vannklosettskåler, gass- og elektriske badeomner, elektriske kontakter og sikringer og å sørge for oppstaking av avløpsrør til eget vannlås. Likeså plikter leieren å holde ved like ledninger og innretninger som han sjøl har satt opp og å betale utgiftene til omnsfeing. Alt arbeid som leieren plikter

¹⁾ Er det fastsatt noe annet i kommunal vedtekt og partene likevel blir enige om at leieren skal ha disse pliktene, må det tilføyes på den åpne plass.

å utføre, skal han foreta uten ugrunnet opphold og på en måte 20 april.
som er håndverksmessig forsvarlig.

Leieren plikter å behandle leiligheten og eiendommen
ellers med tilbørlig aktsomhet og rette seg etter de vanlige
ordensregler som utleieren fastsetter til sikring av ro og orden
i eiendommen. Han må erstatte all skade som skyldes ham
sjøl, hans husstand, framleietakere eller andre som han har
gitt adgang til leiligheten eller uten skjellig grunn til eien-
dommen for øvrig. Leieren svarer også for skader ved frysing
som skyldes ham sjøl eller noen som han er ansvarlig for.

§ 10. (Husleielovens § 21.)

Leierens meldeplikt.

Leieren plikter straks å melde til utleieren enhver skade
som må utbedres uten opphold. Andre skader må han melde
uten unødig forsinkelse. Lar han være å gi pliktig melding,
taper han sitt mulige erstatningskrav og er ansvarlig for all
skade som kommer av forsinkelsen.

§ 11. (Husleielovens §§ 13 og 20.)

Veggelus.

Kjenner utleieren til om det er veggelus i gården? Svar:

(Må besvares)

Når utleieren krever det, skal leieren før han flytter inn,
legge fram attest for at det ikke er veggelus på møbler og gods
som han fører med seg til leiligheten. Det samme gjelder når
leieren seinere fører inn eller tillater at det blir ført inn møb-
ler eller gods som etter sin art kan være befestet med veggelus.

Kommer det veggelus eller annet utøy i leiligheten, må
leieren gi melding som nevnt i § 9.

§ 12. (Husleielovens § 24.)

Framleie.

Framleie er ikke tillatt uten samtykke fra utleieren. I
tilfelle samtykke blir gitt, kan leieren kreve at samtykke og
vilkårene blir gitt skriftlig. Som framleie regnes det ikke at
leieren tar opp i sin husstand sine egne eller ektefellens slekt-
ninger i rett oppstigende linje, barn, svigerbarn, barnebarn

20 april. eller søsken, men også dette kan nektes av utleieren, dersom helserådet finner at det vil føre til at leiligheten blir overbefolket. Nye familier — ektefeller med eller uten barn — må, bortsett fra slektninger i rett oppstigende linje, bare tas inn for midlertidig opphold.

For framleie gjelder for øvrig følgende bestemmelser:

§ 13. (Husleielovens §§ 23—27.)

Forskjellige bestemmelser.

Leiligheten må ikke uten samtykke fra utleieren brukes på annen måte enn fastsatt eller forutsatt i avtalen. Når tilhøva krever det, må leieren finne seg i at utleieren eller noen på hans vegne skaffer seg adgang til leiligheten. Om forandringer og reparasjoner se §§ 26 og 27 i husleieloven.

Leieren må ikke uten samtykke fra utleieren sette opp radioantenne på eiendommen eller forandre leiligheten så som å anbringe fast golvbelegg, fjerne, flytte eller bytte omner, komfyrer, dører eller liknende.

Nekter utleieren uten rimelig grunn å gi samtykke til oppsetting av antenne eller tilkobling til fellesantenne eller til en påkrevd forandring av den art som er nevnt i forrige ledd, kan bygningsrådet i kommunen etter klage fra leieren tillate at forandringen blir satt i verk. Er det ikke bygningsråd i kommunen, går klagen til forliksrådet.

Bestemmelser om balkonger, markiser og liknende:

§ 14.

Leierens avtalebrott.

Blir leie eller avtalte tilleggsytelser, som brennelsutgifter, ikke betalt innen 14 dager etter at leieren har mottatt skriftlig påkrav som er sendt på eller etter forfallsdag, eller flytter han ikke når leietiden er ute, kan han kastes ut uten søksmål etter § 3 nr. 9 i tvangsfullbyrdelsesloven. Leieren kan ikke sette fram motkrav på utleieren med mindre motkravet gjelder forfalne renter og/eller avdrag av obligasjon eller er erkjent av utleieren eller rettskraftig avgjort ved dom eller forlik eller det er gitt depositum i samsvar med § 40 i husleieloven.

Gjør leieren ellers noe vesentlig brott på leieavtalen, kan

utleieren heve avtalen, og leieren plikter da å flytte ut av 20 april. leiligheten.

En leier som flytter etter utkasting eller krav fra utleieren på grunn av misligholdelse, plikter å betale leie for den tid som er igjen av leietiden med fradrag av det som utleieren får inn ved ny utleie. Leieren må også betale den kostnaden som utkasting, søksmål og ryddiggjøring fører med seg.

§ 15. (Husleielovens §§ 9, 25, 33 og 34.)

Tilbakelevering av leiligheten til utleieren.

Når leieren skal flytte fra leiligheten og levere leiligheten tilbake til utleieren, er han pliktig til i oppsigingstiden å gi leiesøkende høve til å se leiligheten ..... dager i veka fra kl. .... til kl. ....

Når leietiden er ute, skal leieren levere leiligheten med tilbehør tilbake til utleieren reingjort og i samme stand som da han overtok den, bortsett fra forringelse som følge av elde, alminnelig slit og mangler som utleieren skal rette.

På flyttedag skal leieren ha flyttet ut innen kl. ....

Hvis ikke annet er avtalt, må leieren ikke fjerne fast inventar, ledninger og liknende som han har satt opp, med mindre han setter leiligheten i samme stand som da han overtok den. Utleieren har rett til slikt inventar uten vederlag. Likeså har han rett til låser som leieren har satt inn og latt være tilbake og alle nøkler til låsene.

Mangler som leieren ikke har utbedret kan selskapet utbedre på leierens kostnad.

§ 16.

Vernetting.

Partene vedtar eiendommens vernetting i alle tvister som gjelder leieforholdet.

§ 17.

Særlige bestemmelser.

Underskrevne utleier og leier er kjent med og vedtar alle punktene i denne avtalen som er utferdiget i 2 eksemplarer hvorav utleier og leier har hver sitt.

..... den .....
Som leier: .....
Som utleier: .....

20 april. Tillegg.

Utgiftene til stempel ¹⁾ betales av .....

Leieren har rett til å tinglyse denne leiekontrakten. Leiekontrakten skal i tilfelle ha prioritet uten opptrinnsrett etter kr. .... den .....

¹⁾ Til leiekontrakter på ett år eller mer skal det brukes stempel papir eller stempelmerker. Stemplinga skal være i orden seinest en måned etter den dag da leiekontrakten er kommet i stand, ellers må det svares dobbelt stempelavgift. Så vel utleier som leier er ansvarlig overfor staten for betaling av stempelavgiften.

Vedlegg til Sosialdepartementets normalkontrakt for husleie, blankett III og IV (for obligasjonsleiligheter).

Kr. .... Nr. ....

Andel

i

pantobligasjon kr. .... i ..... eiendommens navn

Til sikkerhet for leieboerinnskott har .....

eierens navn

utstedt pantobligasjon stor kr. .... i ..... eiendommens navn

Pantobligasjonen er datert ....., tinglyst ..... og har prioritet etter kr. .... med/uten opptrinnsrett.

Pantobligasjonen forrentes ikke/med ..... % som utbetales den ....., første gang den .....

Pantobligasjonen avdras ikke/med kr. .... pr. år som utbetales den ....., første gang den .....

Pantobligasjonen forfaller til betaling .....

På leieboernes vegne er pantobligasjonen utstedt til ....

og forvaltes av ..... bank.

For forvaltningen gjelder følgende bestemmelser: .....

Utgiftene til forvaltningen bæres av gårdens eier.

..... erkjenner herved
(utstederen)

at .....
(leieboeren)

har andel for kr. .... i pantobligasjonen.

Denne andel gir rett til leie av leilighet nr. .... 20 april.
 i ..... som består av .....
 (eiendommens navn)

etter reglene i leiekontrakten.

Denne andel i pantobligasjonen kan bare transporteres i samband med overdragelse av leierett til leiligheten. Se for øvrig leiekontraktens bestemmelser om overdragelse.

..... den .....
 (innehaver (forvalter) av pantobligasjonen)

Vedtas: .....
 (gårdens eier)

Avbetalinger:

Transporter:

Av dette andelsinnskott
 gjenstår kr. ....
 som transporteres til .....

Forordning *) (Handelsdepartementet) om utførelse i 20 april.
 Rjukan sokn av rørleggerarbeider som har forbindelse med innretninger tilhørende Tinn kommunes vann- og kloakkesystem.

Rundskrivelse fra Innenriksdepartementet til fylkes- 20 april.
 lægene.

Melding om smittsomme sykdommer til tyske myndigheter.

Departementet har bestemt at distriktslæger og bylæger (stadslæger og stadsfysici) skal sende nærmeste Truppenarzt melding om tilfelle av smittsom sykdom (herunder tuberkulose), som det er meldeplikt for; se om disse i § 1 nr. 1 og 2 i Forskrifter for læger utferdiget av medisinaldirektøren 10 desember 1939 med senere tillegg eller forandringer. Foruten de i nevnte forskrifter oppregnede sykdommer skal også lepra meldes. Kjønnssyke meldes til Truppenarzt bare i de tilfelle helserådets formann har fått navngitt melding — således som anført på skjemaet. Er helserådets formann selv behandlende læge sender han melding om tilfelle av kjønnssykdom (med navn og adresse) i de tilfelle han som formann i helserådet finner det nødvendig å treffe foranstaltninger for å hindre smitte.

*) Kunngj. 29 april i Lovtid. 1 nr. 26.

20 april. De fastsatte skjemaer for praktiserende lægers (sykehus') melding til helserådets formann brukes med fornøden tillem্পning.

Er det tvil om hvem som er nærmeste Truppenarzt bør henvendelse skje til fylket, som antagelig vil kunne gi rettledning.

Bestemmelsen i departementets rundskrivelse av 20 september 1941 om innsendelse til vedkommende divisjonslæge, og andre myndigheter ved den tyske Wehrmacht som gjør henvendelse om det, av gjenpart av de månedlige oppgaver over tilfelle av epidemiske, smittsomme og andre sykdommer skal fremdeles gjelde. Dessuten skal fylkeslægen for hver måned sende gjenpart av sin månedlige oppgave over nevnte sykdommer til vedkommende Kommandør der Sicherheitspolizei og SD (adr.: Oslo, Kristiansand, Stavanger, Bergen, Trondheim og Tromsø).

21 april. **Forordning.*)** (Handelsdepartementet.)

Lån i Den norske stats fiskeribank til eiere av fiskefartøyer som er rekvirert til militært bruk.

(Gitt i medhold av lov nr. 6 av 19 mars 1942.)

§ 1. Lån kan gis:

1. Til frigjøring av eierens egenkapital for å sette ham i stand til å komme i gang med ny virksomhet.
2. Til innløsning av forfalte renter på den ordinære pantegjeld som hviler på fartøyet.
3. Til innløsning av annen gjeld som har forbindelse med fartøyet's anskaffelse og drift, herunder også gjeld på motor, fiskeredskaper, utstyr o. l., også når sånn gjeld er sikret ved pant eller leiekontrakt.

I alle tilfelle skal lån bare gis når samfunnsmessige hensyn tilsier det.

§ 2. Lånebeløpet må ikke overstige 90 % av det rekvirerte fartøys verdi pr. 8 april 1940. I intet tilfelle må fartøyet's verdi settes høyere enn dets assurancesum i Krigsforsikringen for fiskeflåten 8 april 1940.

§ 3. Som sikkerhet for lånet skal eieren av fiskefartøyet gi Fiskeribanken transport på den godtgjørelse for rekvisisjonen som han tilkommer. Hvor det er lovlig adgang til det skal lånet dessuten sikres ved pant i det rekvirerte fartøy med prioritet innenfor 90 % av taksten.

§ 4. Lånet forrentes med 3½ % årlig. Renter som påløper mens fartøyet ikke er i eierens besittelse, blir som regel

*) Kunngj. 29 april i Lovtid. 1 nr. 26.

ikke å avkreve denne, men bare å avholde i den løpende godtgjørelse fra rekvirenten. 21 april.

Resten av den løpende godtgjørelse blir å fordele forholdsmessig til avdrag på lånet med inntil 4 % årlig av lånebeløpet og på de øvrige tinglige interesser i fartøyet, herunder også eierens egen kapitalinnsats.

§ 5. Når rekvisisjonen er opphørt, kan banken si opp lånet til innfrielse med 3 måneders varsel eller kreve en hurtigere avdragning. Det samme gjelder når det er gått 2 år fra lånets utbetaling.

Eieren av fiskefartøyet kan når som helst si opp lånet til innfrielse med 1 måneds varsel.

Skrivelse *) fra Innenriksdepartementet om regler for brannvernets ordning i Alleen i Lyngdal herred, Vest-Agder fylke. 21 april.

Skrivelse *) fra Innenriksdepartementet om at brannloven gjøres gjeldende for Høyanger bygningsdistrikt i Kyrkjebø herred, Sogn og Fjordane fylke. 21 april.

Videre stadfestes feieregulativ.

Skrivelse *) fra Innenriksdepartementet om opphevelse av Borgestad—Menstad og Bøle bygnings- og brannkommuner i Gjerpen herred, Telemark fylke. Bygningsloven og brannloven blir fremdeles gjeldende innen de tidligere bygnings- og brannkommuners grenser. Dette område benevnes Ytre Gjerpen bygnings- og branndistrikt. 22 april.

Videre gjøres brannloven gjeldende for Øvre Gjerpen bygningsdistrikt.

Skrivelse *) fra Innenriksdepartementet om at Administrasjonsrådets vedtak av 27 juni 1940 om midlertidig avhjelp av husmangel som skyldes krigsforholdene gjøres gjeldende for Vest-Agder fylke. 22 april.

Skriv *) fra Innenriksdepartementet om at bygningslova vert gjort gjeldende for Askvoll bygningsdistrikt i Askvoll herad, Sogn og Fjordane fylke, innad visse grensor. 22 april.

Skrivelse *) fra Innenriksdepartementet om regulering av og byggevedtekter for Hagelinveien m. v. i Kristiansund. 22 april.

Skrivelse *) fra Innenriksdepartementet om regulering av og byggevedtekter for en del av Hemnesberget i Hemnes herred, Nordland fylke. 22 april.

*) Kunngj. 29 april i Lovtid. 1 nr. 26.

23 april. **Lov *)** om arbeidets dag.

Nr. 1.

§ 1. Den 1 mai feires som arbeidets dag og er alminnelig fridag.

De bestemmelser som i lovgivningen er gitt for søndager skal også gjelde for 1 mai.

§ 2. Når 1 mai faller på en virkedag skal det betales full arbeidslønn for denne dag.

§ 3. Ministerpresidenten kan fatte beslutning om at arbeidets dag unntaksvis feires en annen dag enn 1 mai. Bestemmelsene om 1 mai etter denne lov gjelder da for denne annen dag.

§ 4. Sjefen for Sosialdepartementet gir nærmere forskrifter til utfylling og gjennomføring av denne lov.

§ 5. Denne lov trer i kraft straks.

Oslo 23 april 1942.

Quisling.

Ministerpresident.

J. A. Lippestad.

R. J. Fuglesang.

23 april. **Lov **)** om endring i og forlenget gyldighet av forordning av 27 mai 1941 om arbeidshjelp til jord- og skogbruk.

I forordning av 27 mai 1941 om arbeidshjelp til jord- og skogbruk skal følgende bestemmelser lyde:

§ 1. Når behovet for arbeidshjelp i jordbruk (herunder gartneri) eller skogbruk (herunder torvdrift) ikke kan bli dekket ved tilvising av arbeidsløse eller andre som frivillig søker slikt arbeid, kan det stedlige organ for arbeidsformidlingen pålegge arbeidsfør person midlertidig å ta arbeid i jordbruk eller skogbruk eller annet arbeid som stedfortreder for en som utfører jord- eller skogbruksarbeid etter pålegg.

Under samme vilkår kan heste- og motorvante folk bli pålagt å ta kjøring og annet arbeid med hester, traktorer, biler m. v. som blir utskrevet etter lov av 9 april 1942 om utskriving av trekkraft m. v. til midlertidig bruk i jord- og skogbruk.

Pålegg gis for bestemt tid. Det kan fornyes, men må ikke gis for mer enn i alt 6 måneder i løpet av et kalenderår når det gjelder arbeid av annen art enn det vedkommende til vanlig har.

§ 7. Arbeidet skal lønnes etter bestemmelsene i tariffavtale, om arbeidsgiveren er bundet av slik avtale.

*) Kunngj. 27 april i Lovtid. 1 nr. 24.

**) Kunngj. 29 april i Lovtid. 1 nr. 26.

Er arbeidsgiveren ikke tariffbundet, skal lønna når det 23 april.
gjelder jordbruksbedrifter (herunder gartneribedrifter) være Nr. 2.
i samsvar med hovedtariffavtalen mellom Jordbrukets arbeids-
giverforening på den ene sida og Arbeidernes faglige lands-
organisasjon, Norsk skog- og landarbeiderforbund og vedkom-
mende avdelinger av forbundet på den andre, for så vidt det i
distriktet ikke er andre jordbruksbedrifter med særskilt tariff-
avtale. I så fall skal denne følges. For faglærte gartnere blir
lønna for hvert enkelt tilfelle fastsatt av kretsmeklings-
mannen.

Ved skogbruksbedrifter som ikke er bundet av tariff-
avtale, skal lønna være i samsvar med landstariffen for skog-
bruket. For bedrifter i distrikter som er unntatt fra lands-
tariffen, kan kretsmeklingsmannen i tilfelle fastsette særlige
lønnstariffer som trer i stedet for landstariffen.

Twist om hva lønna i det enkelte tilfelle blir etter reglene
i de foregående ledd, kan bringes inn for lederen av arbeids-
formidlingen på stedet. Hans vedtak kan ankes inn for krets-
meklingsmannen som avgjør tvisten med endelig virkning.

For øvrig gjelder de arbeidsvilkår som etter lov eller sed-
vane gjelder for tilsvarende arbeid på stedet når arbeidsfor-
holdet bygger på avtale.

§ 8. Arbeidstaker må ikke på grunn av pålegg etter denne
forordning sies opp eller på annen måte fjernes fra sin stil-
ling i bedrift hvor han har vært tilsatt i minst en måned når
han mottar pålegget. Lov om forbud mot at arbeidere blir
berøvet sin stilling på grunn av innkalling til militærtjeneste
m. v. av 29 mars 1940 gjelder på tilsvarende måte.

§ 14. Denne lov gjelder inntil videre.

Oslo 23 april 1942.

Q u i s l i n g.

Ministerpresident.

J. A. Lippestad.

R. J. Fuglesang.

Lov *) om opphevelse av midlertidig lov av 23 april.
26 februar 1942 om forbud mot omsetning Nr. 3.
av agnaskjell til hermetikkfabrikker.

Midlertidig lov av 26 februar 1942 om forbud mot om-
setning av agnaskjell til hermetikkfabrikker oppheves.

Oslo 23 april 1942.

Q u i s l i n g.

Ministerpresident.

E. Blehr.

R. J. Fuglesang.

*) Kunngj. 29 april i Lovtid. 1 nr. 26.

- 23 april. **Midlertidig lov*)** om skattefrihet for norske sjøfolks krigsrisikotillegg.
- Nr. 4. § 1. Norske sjøfolks krigsrisikotillegg blir ikke å skattlegge som inntekt.
- § 2. Denne lov anvendes første gang ved likningen for 1942—43.

Oslo 23 april 1942.

Quisling.

Ministerpresident.

Prytz.

R. J. Fuglesang.

- 23 april. **Ministerpresidentens beslutning**)** om fredning av Roppestadholmen, gnr. 54 bnr. 1, i Nøtterøy herred, Vestfold fylke.

I.

Fuglelivet på gnr. 54 bnr. 1, øya Roppestadholmen med tiliggende småholmer i Nøtterøy herred, Vestfold fylke, skal være fredet mot ødelegging eller skade i enhver form.

På det fredete område er det forbudt:

1. å drepe, fange, skade eller forstyrre fugl,
2. å ødelegge eller røve reir eller sanke egg.

II.

Fredningsbeslutningen blir å kunngjøre ved oppslag og gjennom ett eller flere lokalblad.

Oslo 23 april 1942.

Quisling.

Ministerpresident.

Gulbrand Lunde.

R. J. Fuglesang.

- 23 april. **Ministerpresidentens beslutning**)** om fredning av Vasskalven i Tjøme herred, Vestfold fylke.

I.

Dyre- og plantelivet på gnr. 26 bnr. 2, 3, 4, 5, 6, 15, 16 og 18 på øya Vasskalven i Tjøme herred, Vestfold fylke, skal være fredet mot ødelegging eller skade i enhver form.

På det fredete område er det forbudt:

1. å drepe, fange, skade eller forstyrre dyr,
2. å ødelegge eller røve reir, hi eller egg,
3. å gjøre skade på trær, busker eller planter.

*) Kunngj. 8 mai i Lovtid. 1 nr. 27.

**) Kunngj. 22 mai i Lovtid. 1 nr. 30.

II.

23 april.

Fredningsbeslutningen blir å kunngjøre ved oppslag og i ett eller flere lokalblad.

Oslo 23 april 1942.

Quisling.

Ministerpresident.

Gulbrand Lunde.

R. J. Fuglesang.

Ministerpresidentens beslutning *) om fredning av 23 april.
dyrelivet i Bergen kommunes fjellstrekninger.

I.

Dyrelivet i et område av Bergen kommunes fjellstrekninger skal være fredet mot ødeleggelse eller skade av ethvert slag.

Området ligger innenfor følgende grenser: Fra den østre del av stemmen ved Svartediket østover langs fredningsgjerdet i Ulrikken til sørøstre hjørne av Langelivatn, langs dettes østre grense til fredningsgjerdet ved vatnets nordende, videre langs fredningsgjerdet mot nord til bygrensen ved Jordalsvatn, bygrensen (bygjerdet) nordover til Holmen i Langevatn, derfra langs Munkebotnsveg til stemmen ved Munkebotnsvatn, fra dettes søndre ende i rett linje sørover til Sandviksføløyen, videre i rett linje sørover til reguleringsbassenget i Skredderdalen, derfra videre i rett linje til Fløystangen, fra denne langs Kamvegen til dennes skjæringspunkt med vegen fra Skansemyren, derfra i østlig retning til søndre ende av Blåmannsvegen, med Kviturbekken nedover til dens utløp i Svartediket og herfra langs vegen til stemmen.

Innenfor dette område er det forbudt:

1. å drepe, fange, skade eller forstyrre dyr,
2. å ødelegge eller røve reir, hi eller egg,
3. å løse skudd, samt
4. å gå med skytevåpen. Unntatt herfra er jaktpolitiet, likeledes jaktberettigete i nabofelter på veg til eller fra disse felter, som har med seg legitimasjonskort utstedt av Bergen kommune. Innen området skal kortet vises fram når noen krever det.
5. Hunder skal føres i band innen området og på veger som danner grenser for dette fra 1 april til 15 august. For

*) Kunngj. 22 mai i Lovtid. 1 nr. 30.

23 april. harehund og hund av annen rase som jager hare, gjelder bandtvangen hele året.

Løse hunder (hunder som ikke følger sitt herskap) som jager eller forstyrrer dyrelivet, innbringes til politiet. De kan avlives på stedet av jaktpolitiet såfremt de ikke kan innfanges.

II.

De nærmere regler for fredningen og om felling av rovdyr som måtte vise seg nødvendige, fastsettes av Vestlandske kretsforening for naturfredning i Norge i samarbeid med Bergen kommune og godkjennes av Kultur- og folkeopplysningsdepartementet.

Fredningsvedtaket blir å kunngjøre ved oppslag på fredningsområdet og i ett eller flere lokalblad.

Oslo 23 april 1942.

Quisling.
Ministerpresident.

Gulbrand Lunde.

R. J. Fuglesang.

23 april. **Ministerpresidentens beslutning *)** om hvem som skal anses som ledende personer etter lov av 12 mars 1942 om vern mot visse angrep på staten og partiet m. v. § 2, første ledd.

I medhold av lov om vern mot visse angrep på staten og partiet m. v. av 12 mars 1942 § 2, tredje ledd, bestemmes at følgende personer skal anses som ledende personer innen staten eller partiet etter samme paragrafs første ledd:

A. Innen partiet:

1. Nasjonal Samlings Fører.
2. Tillitsmenn i partiets hovedorganisasjon og særorganisasjoner som er oppnevnt direkte av NS Fører.

B. Innen staten:

1. Ministerpresidenten.
2. Ministrene.
3. Fylkesmenn.
4. Ordførere for kommunestyre.

Oslo 23 april 1942.

Quisling.
Ministerpresident.

Sverre Riisnæs.

R. J. Fuglesang.

*) Kunngj. 29 april i Lovtid. 1 nr. 26.

Ministerpresidentens beslutning *) om at arbeidets 23 april.
dag skal være 2 mai 1942.

Med hjemmel i § 3 i lov om arbeidets dag fastsettes at
arbeidets dag 1942 skal feires 2 mai.

Oslo 23 april 1942.

Quisling.

Ministerpresident.

J. A. Lippestad.

R. J. Fuglesang.

Ministerpresidentens beslutning **) om bemyndigelse 23 april.
for Handelsdepartementet til å treffe de
avgjørelser som ved lover om det industri-
elle rettsvern av 2 juli 1910 nr. 4 § 45, nr. 5
§ 30 og nr. 6 § 32 er tillagt Kongen.

Handelsdepartementet bemyndiges til å treffe de avgjø-
relser som ved lover om det industrielle rettsvern av 2 juli
1910 nr. 4 § 45, nr. 5 § 30 og nr. 6 § 32 er tillagt Kongen.

Oslo 23 april 1942.

Quisling.

Ministerpresident.

E. Blehr.

R. J. Fuglesang.

Ministerpresidentens beslutning.

23 april.

Handelsdepartementet bemyndiges til å foreta ut-
delingen av stipendier av Opplæringsfondet for praktisk
arbeid.

Oslo 23 april 1942.

Quisling.

Ministerpresident.

E. Blehr.

R. J. Fuglesang.

Forordning. ***) (Landbruksdepartementet.)

23 april.

Om omsetningsavgift på flesk.

§ 1. Av alt svineslakt som går gjennom kommunal eller
annan offentlig kjøtkontroll, skal det til videre, men ikke ut
over 30 april 1943, betalast avgift til fremjing av omsetnaden
av flesk i samhøve med mellombels lov nr. 6 frå 10 juli 1936.
Avgift skal ikke betalast for slakt som vert heilt ut
vraka.

*) Kunngj. 27 april i Lovtid. 1 nr. 24.

**) Kunngj. 8 mai i Lovtid. 1 nr. 27.

***) Kunngj. 29 april i Lovtid. 1 nr. 26.

- 23 april. Avgifta vert sett til kr. 1,50 pr. heilt slakt over 15 kg og kr. 0,75 for mindre slakt, halve slakt og mindre luter av såvore slakt som går gjennom dei ovannemnde kontrollstadene. Avgifta vert å betala og krevja inn etter dei reglar departementet har gjeve i skriv frå 16 mars 1931.

§ 2. Brott mot denne forordninga vert straffa med bøter.

Forordning. *) (Forsyningsdepartementet.)

- 23 april. Importregulering for mineraloljer, vaseliner og smørefett.

I medhold av midlertidig lov av 19 mars 1942 om sikring av landets forsyning med livsfornödenheter og andre varer bestemmes:

§ 1. Det er forbudt å innføre:

- a. Bensin, solarolje, dieselpetroleum (SDK 35), diesololje, fyringsolje nr. 3, petroleum og White Spirit, som hører under tolltariffens post «Oljer 2 a»,
- b. transformatorolje og smøreoljer som hører under tolltariffens post «Oljer 3» og de mineralske smøreoljer som på grunn av tilsetning av fete oljer føres under tolltariffens post «Oljer 1 b»,
- c. vaseliner og smørefett som hører under tolltariffens poster «Oljer 3 og 4»,

dersom det ikke ved innførselen forelegges tollvesenet skriftlig innførselstillatelse for varen fra Forsyningsdepartementet eller fra den institusjon som Forsyningsdepartementet bemyndiger til å meddele slik innførselstillatelse. Det kan settes vilkår for tillatelsen.

§ 2. Den som forsettlig eller uaktsomt innfører eller søker å innføre varer i strid med denne forordning eller unnlater å oppfylle de vilkår som settes i medhold av forordningen, straffes med bøter eller fengsel i inntil 6 måneder. På samme måte straffes medvirking.

Varer som er innført eller søkt innført i strid med bestemmelsene i denne forordning eller som er disponert eller søkt disponert i strid med vilkår som er fastsatt i medhold av forordningen, kan inndras ved dom, selv om de ikke tilhører noen som er skyldig i den straffbare handling. Er det ikke anledning til å inndra varen, kan verdien helt eller delvis inndras hos den skyldige eller den på hvis vegne han har handlet.

§ 3. Forordningen trer i kraft 11 mai 1942.

*) Kunngj. 29 april i Lovtid. 1 nr. 26.

Rundskrivelse fra Justisdepartementet til fylkesmennene. 23 april.

Anmerkning i grunnboken om beslag etter ordre av det tyske sikkerhetspoliti.

Under henvisning til Reichskommissars forordning av 26 september 1941 om forbud mot å forlate norsk område uten tillatelse samt mot virksomhet for en fiendtlig stat, har der Befehlshaber der Sicherheitspolizei og des SD bl. a. bestemt at det skal gjøres anmerkning i grunnboken om beslag i fast eiendom. Politidepartementet har tilstilt politiet følgende meddelelse:

Når det norske politi begjærer anmerkning i grunnboken om foretatt beslag av fast eiendom etter ordre fra det tyske sikkerhetspoliti, må begjæringen fremsettes og undertegnes av vedkommende politiembetsmann. Det skal videre anføres i begjæringen at beslaget skjer etter ordre fra det tyske sikkerhetspoliti, og begjæringen må i alle tilfelle inneholde nøyaktige opplysninger om på hvilke eiendomsblad i grunnboken beslaget blir å anmerke.

Dette departement antar at anmerkningen i grunnboken bør skje ved vanlig tinglysing. Det blir ikke å beregne noe gebyr for denne.

Skrivelse *) fra Innenriksdepartementet om at bygningsloven gjøres gjeldende innen Konnerud sokn i Skoger herred, Vestfold fylke. 23 april.

Skrivelse *) fra Innenriksdepartementet om at brannloven med unntak av dens kap. IV gjøres gjeldende for Bruborg bygningsdistrikt i Frol herred, Nord-Trøndelag fylke. 23 april.

Forordning. *) (Forsyningsdepartementet.) 24 april.

Omsetning av innenlandsk brensel i Nord-Norge.

I medhold av lov av 12 mars 1942 om omsetning av innenlandsk brensel bestemmes:

§ 1. Bestemmelsene i denne forordning gjelder for Nordland, Troms og Finnmark fylker.

§ 2. Med brensel forstås i denne forordning:

- a. Ved av enhver art, herunder også bakhonved, rotved (stubber) og ved til fremstilling av generatorbrensel, og
- b. torv av enhver art til brenne, herunder også torvbriketter.

§ 3. Enhver produsent av brensel skal så snart som mulig og senest innen 1 juni 1942 innmelde til den kommunale forsyningsnemnd det brensel han tilvirker for salg og sin beholdning av innenlandsk brensel beregnet for salg.

*) Kunngj. 29 april i Lovtid. 1 nr. 26.

24 april. § 4. Forsyningsnemndene sender snarest mulig fylkesforsyningsnemnda spesifisert oppgave over det brensel som er innmeldt i samsvar med § 3. På grunnlag av de mottatte oppgaver fastsetter fylkesforsyningsnemnda for hver kommune om noe og i tilfelle hvor meget av det innmeldte kvantum skal føres ut av kommunen.

Fylkesforsyningsnemnda fordeler deretter den mengde brensel som blir å føre ut av visse kommuner, mellom de kommuner som etter innsendte oppgaver ikke tilvirker nok til å dekke sitt behov (underskuddskommuner).

Den mengde brensel som blir stående til rådighet for dekning av behovet i den enkelte kommune fordeler forsyningsnemnda mellom forbrukerne.

§ 5. Produsentene plikter å selge det brensel som skal føres ut av en kommune, til underskuddskommunene etter fylkesforsyningsnemndas bestemmelse, jfr. § 4, annet ledd. Salget formidles av forsyningsnemnda i produsentens kommune.

Innmeldt brensel som ikke skal føres ut, plikter produsenten å selge til den eller de avtagere i kommunen som forsyningsnemnda bestemmer. Kommunen er ansvarlig for riktig betaling av kjøpesummen.

Brenselet skal betales etter gjeldende maksimalpriser.

§ 6. Det er forbudt for produsenter å selge eller på annen måte å overdra brensel til andre avtagere enn slike som utpekes i samsvar med §§ 4 og 5.

Kjøp eller annen ervervelse i strid med bestemmelsen i første ledd er forbudt.

§ 7. Forsyningsdepartementet kan for visse distrikter oppnevne særskilte ved- og torvutvalg til å sørge for forsyningen med og forestå fordelingen av innenlandsk brensel. Utvalgets distrikt kan omfatte flere kommuner.

Ved- og torvutvalget avløser forsyningsnemnda for så vidt angår forsyningen med innenlandsk brensel og er bundet av de direktiver som Forsyningsdepartementet til enhver tid gir.

Utgiftene med administrasjonen av utvalget og omsetningen av brenselet bæres av kommunen. Omfatter utvalgets distrikt flere kommuner, skal utgiftene fordeles mellom kommunene i forhold til den mengde brensel som selges til forbrukerne i de forskjellige kommuner. Kommer kommunene ikke overens om fordelingen av utgiftene, treffer Forsyningsdepartementet den endelige avgjørelse.

§ 8. Avtaler om levering av brensel fra produsent inngått før ikrafttredelsen av denne forordning, kan oppfylles når brenselet er levert på forbruksstedet før 1 juni 1942. Ellers er det forbudt å oppfylle slike avtaler.

§ 9. Direktoratet for industriforsyning kan gjøre almin- 24 april.
nelige og særlige unntak fra bestemmelsene i denne forord-
ning.

§ 10. Overtredelse av bestemmelser som er gitt i eller i
medhold av denne forordning, kan medføre straff og inn-
draging, jfr. § 2 i lov av 12 mars 1942 om omsetning av innen-
landsk brensel.

§ 11. Følgende bestemmelser og forordninger oppheves:

1. Administrasjonsrådets forskrifter av 28 mai 1940 om kommunale forsyningsnemnders adgang til å nekte utførsel av ved fra kommunene og beslaglegge vedpartier som allerede er solgt, og bestemmelser gitt i medhold av disse forskrifter, jfr. forordning av 12 mars 1942 om omsetning av innenlandsk brensel i Syd-Norge § 12, pkt. 1.
2. Administrasjonsrådets bestemmelser av 19 juli 1940 om forbud mot utførsel av ved fra Nordland, Troms og Finnmark fylker.
3. Forordning av 26 mai 1941 om tillegg til forskrifter av 28 mai 1940 om kommunale forsyningsnemnders adgang til å nekte utførsel av ved fra kommunene og beslaglegge vedpartier som allerede er solgt, og bestemmelser som er gitt i medhold av denne forordning, jfr. forordning av 12 mars 1942 om omsetning av innenlandsk brensel i Syd-Norge § 12, pkt. 8.

Skrivelse fra Kirkedepartementet.

24 april

Til bruk for Frøya pinsemenighet er godkjent en vigselformular enslydende med den som ved kongelig resolusjon av 9 september 1927 ble godkjent for menigheten «Filla-delfia», Oslo.

Skrivelse *) fra Sosialdepartementet om vedtekt om 25 april.
gjennomføring av husleieloven i Nordfjordeid brann-
kommune i Eid herred, Sogn og Fjordane fylke, jfr. lov av
16 juni 1939 § 41.

Midlertidig lov **) om arbeidshjelp til jord- 27 april.
bruket 1942. Nr. 1.

§ 1. For å sikre at jordbruket i 1942 får tilstrekkelig arbeidskraft til landets livberging kan Direktoratet for arbeidsformidling og arbeidsløshetsstrygd eller den dette gir fullmakt pålegge enhver arbeidsgiver å gi inntil en tredjedel av bedriftens arbeidstakere (arbeidere og funksjonærer) fri

*) Kunngj. 29 april i Lovtid. 1 nr. 26.

**) Kunngj. 28 april i Lovtid. 1 nr. 25.

27 april. for å utføre jordbruksarbeid i minst 3 veker i tidsrommet Nr. 1. 1 mai—31 oktober 1942.

Hvis arbeidsgiveren finner det mer hensiktsmessig, har han høve til enten å gi et forholdsvis større antall arbeidstakere fri i kortere tid, dog minst 14 dager, eller til å frigi en mindre del av arbeidsstyrken i et tilsvarende lengre tidsrom. Dette kan dog ikke uten arbeidstakerens samtykke settes til mer enn 5 veker.

Når en bedrift arbeider på innskrenket arbeidstid eller med leilighetsvis driftsstans eller når andre særlige grunner foreligger, kan direktoratet bestemme at den på nærmere vilkår plikter å avgi en større arbeidsstyrke og for et lengre tidsrom enn fastsatt i første ledd. Direktoratet kan også fravike bestemmelsene i annet ledd når særlige grunner foreligger.

§ 2. Arbeidsgiver som har fått pålegg etter § 1 bestemmer hvem av arbeidstakerne skal frigis. Han skal så vidt mulig frigi dem som er best skikket til jordbruksarbeid. Frigis bør i første rekke arbeidstakere som samtykker i det og som er minst 18, men ikke over 45 år.

Arbeidsgiveren skal melde de arbeidstakere som vil bli frigitt, til arbeidsformidlingen i den kommune der bedriften ligger, på den måte og innen den frist som blir bestemt av vedkommende formidlingsmyndighet.

§ 3. Arbeidstaker som blir frigitt plikter å ta jordbruksarbeid på det sted og i det tidsrom som arbeidsformidlingen bestemmer i samsvar med § 1.

Han plikter å utføre det pålagte arbeid etter beste evne og har å rette seg etter den midlertidige arbeidsgivers (jordbrukerens) rettleiing og ordrer. Arbeidstida skal være som vanlig i distriktet, likevel ikke over 55 timer i veka.

§ 4. Under arbeidsperioden kan den vanlige arbeidsgiver betale arbeidstakeren inntil en tredjedel av full lønn.

Arbeidstakeren står i arbeidsperioden fortsatt sjuke- og arbeidsløshetsstrygdet for den vanlige arbeidsgivers rekning i samme trygdekasse og samme inntektsklasse som før. Arbeidsgiveren kan ikke trekke arbeidstakerens del av trygdepremien i hans lønn med mindre han betaler lønn i den utstrekning som er nevnt i første ledd.

Arbeidstakeren må ikke fjernes fra sin stilling på grunn av fraværet på jordbruksarbeid. Heller ikke må han av denne grunn mot eget ønske få avkorting i ferie.

§ 5. Den som utfører jordbruksarbeid etter § 3 får i arbeidsperioden et lønnstilskott av staten. For den som har ektefelle og/eller barn å forsørge utgjør lønnstilskottet det samme som dagpenger og i tilfelle barnetillegg etter § 4 i

forordning om trygd mot arbeidsløshet av 15 november 1940. 27 april. For andre er lønnstilskottet halvparten av dagpengene til ens- Nr. 1. lige. Lønnstilskottet blir for øvrig utbetalt etter de regler som er fastsatt for familiestønad etter forordning av 27 mai 1941 om arbeidshjelp til jord- og skogbruk § 9.

Vedkommende har videre krav på fri reise én gang fram og tilbake til det nye arbeidssted når avstanden fra bostedet er minst 5 km. Han har dessuten krav på kostvederlag med kr. 3 pr. reisedag såfremt reisa tar mer enn 4 timer en vei. For tilbakereisa gjelder dette bare når forpliktelsene etter § 3 er oppfylt. Disse utgifter dekkes av staten og betales ut av den offentlige arbeidsformidling etter samme regler som i nevnte forordning om arbeidshjelp til jord- og skogbruk § 3.

§ 6. Arbeidstaker som fyller sin plikt etter § 3 har foruten gratis kost og losji krav på lønn av jordbrukeren med kr. 3,50 pr. arbeidsdag. Pengelønna forhøyes til kr. 4,25 fra og med den 7de arbeidsdag og til kr. 5 fra den 13de arbeidsdag. For kvinner og for ungdom i alderen 18—21 år nedsettes disse satser med kr. 1 pr. dag. For ungdom under 18 år fastsettes pengelønna etter avtale. Sosialdepartementet kan endre lønssatsene for hele landet eller for enkelte distrikter.

§ 7. Den som overfor forsyningsnemnda i sin bostedskommune godtgjør at han har arbeidd i jordbruket i samsvar med denne lov i minst 2 arbeidsveker, skal i tilfelle av rasjonering av poteter og/eller grønnsaker få anvist disse varer for seg og dem han forsørger etter satser som bestemt for produsenter.

Den som har arbeidd i jordbruket slik som nevnt i første ledd, kan i stedet for pengelønn kreve av jordbrukeren matpoteter og/eller grønnsaker etter pris som ved levering fra produsent og levert på nærmeste transportstasjon. Han kan ikke kreve levert større mengder slike varer enn han i tilfelle av rasjonering kan få anvist av forsyningsnemnda, jfr. første ledd.

§ 8. Arbeidstakeren har for det tidsrom han utfører jordbruksarbeid krav på slike tilleggsrasjoner av brød og fett som er bestemt for gårdsarbeidere.

Rasjoneringskort og tilleggskort for matvarer skal stilles til rådighet for jordbrukeren til klipp av merker for det tidsrom arbeidstakeren har kosten hos ham.

§ 9. Arbeidsgiver som mener at det for hans bedrift foreligger avgjørende grunner som er til hinder for å avgi arbeidstakere etter denne lov, og arbeidstaker som mener at avgjørende grunner er til hinder for at han utfører det pålagte arbeid, kan søke distriktskontoret for arbeidsformidling (fyl-

27 april. ket, avd. arbeidstiltak) om unnatak fra eller lempninger i om-
Nr. 1. handlete plikt. Bestemmelsene om anke i § 11 i forordning
av 27 mai 1941 om arbeidshjelp til jord- og skogbruk gjelder
tilsvarende for søknaden.

Twister som måtte oppstå mellom arbeidsgiver og arbeids-
taker og mellom jordbruker og arbeidstaker etter denne lov,
avgjøres av den stedlige arbeidsformidling. Om anke gjelder
reglene i § 11 i den forordning som er nevnt i foregående ledd.

§ 10. Arbeidsgiver skal være fritatt for pålegg etter § 1
dersom han uten pålegg innen den eller de frister som Direk-
toratet for arbeidsformidling og arbeidsløshetsstrygd setter,
har meldt til den stedlige arbeidsformidling som villige til å
ta jordbruksarbeid i minst 2 veker i sammenheng så mange
av bedriftens arbeidstakere at det, omregnet etter antall og
tid, svarer til minst to tredjedeler av det arbeidsgiveren kan
bli pålagt etter § 1. Arbeidsperioden må legges i det tidsrom
som arbeidsformidlingen fastsetter.

For øvrig skal bestemmelsene i denne lov gjelde på til-
svarende måte, men slik at lønnstilskott av staten ikke blir
betalt for mer enn 5 veker.

§ 11. Bestemmelsene i denne lovs §§ 5, annet ledd, 6, 7 og
8 skal gjelde også for arbeidsføre personer i alder fra 18—45
år som frivillig og uavhengig av tiltak etter § 1 og § 10
melder seg til arbeidsformidlingen og i minst 2 veker i sam-
menheng utfører jordbruksarbeid på det sted arbeidsformid-
lingen tilviser og ellers i samsvar med krava i § 3, annet ledd.
Lønnstilskott av staten etter § 5, første ledd, blir betalt for
arbeid i opp til 5 veker.

Er den som melder seg til jordbruksarbeid arbeidstaker,
har han krav på permisjon av sin vanlige arbeidsgiver for den
tid jordbruksarbeidet og nødvendig reise til og fra dette varer,
med mindre arbeidsformidlingen bestemmer at han skal fort-
sette arbeidet hos den vanlige arbeidsgiver. Arbeidstakeren
skal ved innmeldinga godtgjøre at han har varslet sin arbeids-
giver om at han har meldt seg til jordbruksarbeid. Bestem-
melsene i §§ 4 og 9 gjelder på tilsvarende måte.

§ 12. Denne lov er ikke til hinder for at forordning av 27
mai 1941 om arbeidshjelp til jord- og skogbruk kan komme til
anvendelse på så vel arbeidsgiver som har avgitt arbeidskraft
som på arbeidstaker som utfører arbeid etter denne lov.
Arbeidstakeren kan dog i påleggsperioden gjøre fradrag for
den tid han har utført arbeid etter denne lov omregnet til det
dobbelte antall dager.

§ 13. Offentlige og kommunale myndigheter, bedrifter,
enkeltpersoner og institusjoner plikter å gi den offentlige

arbeidsformidling opplysninger og annen hjelp den trenger til 27 april.
å gjennomføre denne forordning. Nr. 1.

§ 14. Sosialdepartementet gir nærmere forskrifter til gjennomføring av denne lov og kan også under særlige forhold gjøre avvik fra lovens regler.

§ 15. Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer denne lov eller pålegg eller regler gitt med hjemmel i den, straffes med bøter eller fengsel inntil 3 måneder eller med begge deler hvis ikke forholdet rammes av et strengere straffebud. Det samme gjelder medvirkning til slik overtredelse.

§ 16. Denne lov trer i kraft straks.

Oslo 27 april 1942.

Quisling.
Ministerpresident.

J. A. Lippestad.

R. J. Fuglesang.

Lov *) om forlenget gyldighet av § 5 i for- 27 april.
ordning om arbeidsformidling av 8 oktober Nr. 2.
1940.

§ 5 i forordning om arbeidsformidling av 8 oktober 1940 slik denne lyder etter forordning av 26 mars 1941, skal gjelde inntil videre.

Oslo 27 april 1942.

Quisling.
Ministerpresident.

J. A. Lippestad.

R. J. Fuglesang.

Rundskrivelse fra Innenriksdepartementet til fylkes- 27 april.
mennene.

Endringer i lovene om helseråd og de offentlige lægeforretninger.

Departementet henleder oppmerksomheten på lov nr. 3 av 19 mars 1942 om endringer i lov om helseråd m. v. av 16 mai 1860, jfr. lov av 6 juni 1930 nr. 15. Loven er inntatt i nr. 19 av Lovtidends 1ste avd. for i år.

Som det vil ses gjør loven endringer i helserådets sammensetning og de kommunevalte medlemmers oppnevning (§§ 2—6), sakenes behandling og avgjørelse (§ 7), vedkommende omgjøring av helserådets vedtak (§ 8) og departementets adgang til å utferdige helseforskrifter (§ 10). Idet en for øvrig henviser til loven bemerkes:

§§ 2—6 avløser §§ 1, 2 og 8 i loven av 16 mai 1860.

*) Kunngj. 28 april i Lovtid. 1 nr. 25.

27 april. Mens det tidligere var forskjellige bestemmelser for sammensetningen av helseråd for herredskommune og bykommune, er ordningen nå ens, jfr. dog § 5. For de to medlemmer som i henhold til § 2 skal oppnevnes av ordføreren skal det oppnevnes varamenn, derimot er det ikke varamenn for helserådets øvrige medlemmer.

Da antallet av distriktsdyrlæger er lite i forhold til antallet av kommuner, og det er få kommuner som har ansatt egen veterinær, vil de fleste distriktsdyrlæger bli medlemmer av flere helseråd. Blir vanskelighetene for en distriktsdyrlæge ved å møte i alle heleråd for store, eller reiseutgiftene for staten uforholdsmessige, vil Innenriksdepartementet kunne treffe en annen ordning, jfr. § 4, siste ledd. En henleder også oppmerksomheten på adgangen etter samme paragrafs første ledd til med fylkesmannens godkjenning å oppnevne en annen veterinær, såfremt vedkommende distriktsdyrlæge bor utenfor kommunen.

§ 5. Adgangen til å oppnevne en annen tjenestemann til medlem av helserådet istedenfor den tidligere magistrat gjelder fremdeles, og likeså de oppnevninger som er foretatt, med mindre Innenriksdepartementet i det enkelte tilfelle bestemmer annerledes. Slike oppnevninger foretas av departementet. Oppnevninger — som regel av juridisk utdannete embets- og tjenestemenn — er foretatt i flere byer.

§ 7. I motsetning til tidligere, da alle helserådets medlemmer hadde stemmerett, skal formannen nå avgjøre sakene etter å ha hørt rådets medlemmer.

Bestemmelsen om at helserådets formann i visse tilfelle kan avgjøre en sak uten å sammenkalle helserådet, utelukker selvfølgelig ikke at han lar den behandle i helserådsmøte, hvis han finner det tryggest. Vedtak som helserådets formann gjør uten å sammenkalle helserådet skal han straks innføre i en særskilt protokoll som kommunen må anskaffe, med opplysning om hva det gikk ut på, hvilken dag det ble gjort, og grunnen til at helserådet ikke ble sammenkalt. I første helserådsmøte skal han gjøre vedtaket kjent for de øvrige medlemmer og føre det inn i helserådets forhandlingsprotokoll.

Etter den nye ordning vil det ikke være den samme grunn som før til at helserådet holder møter til samme tid og på samme sted som herredstinget; jfr. § 10 i lov om helseråd av 16 mai 1860.

§ 8 avløser § 7 i loven av 16 mai 1860. Av hensyn til mulig anke til fylkesmannen må helserådets formann straks underrette ordføreren og den som berøres av vedtak som er gjort — i eller utenfor helserådsmøte — og notere i vedkommende protokoller at underretning er sendt og til hvem. Når det gjelder

saker vedkommende syke, oppgis dog ikke til ordføreren navn 27 april.
med mindre han krever det.

§ 9. Særskilte regninger for disse reiser for hvert kvartal med vanlige attestasjoner sendes av distriktsdyrlægene eller andre veterinærer som er oppnevnt i deres sted til fylkesmannen, som etter en foreløpig gjennomgåelse anviser dem av bevilgningen under kap. 905, 3: Det offentlige lægevesen, Reiseutgifter. Med disse regninger blir også for øvrig å gå fram på samme måten som med distriktslægenes skyssregninger. De opptas (uten ny post) i regnskapet over skyss- og kostutgifter i medisinalvesenets anliggender («Regnskapet over lægevesenets reiseutgifter samt over utgifter til sinn-sykes transport og forpleining») og skal sendes sammen med distriktslægenes regninger til Riksrevisjonen. I henhold til skyss- og kostgodtgjørelsesloven må regningene sendes innen 2 måneder etter kvartalets utløp.

Kommuneingeniørene eller andre med teknisk kyndighet som er oppnevnt i deres sted sender regninger til kommunen for hver reise, senest 2 måneder etter at reisen er foretatt, med mindre kommunen ønsker at regninger skal sendes for hvert kvartal.

Det vil senere bli bestemt hvilken klasse kostgodtgjørelsen skal regnes etter.

§ 10 avløser § 4, tredje led, i lov av 16 mai 1860, jfr. lov 6 juni 1930 nr. 15; derimot gjelder paragrafen for øvrig. Departementet har under overveielse å utferdige felles helseforskrifter for landkommuner. Rundskrivelse herom vil i tilfelle bli sendt senere.

§ 11 bestemmer at helserådene skal være sammensatt i samhøve med reglene i denne lov fra 1 juni 1942. Inntil da gjelder de nåværende bestemmelser, ikke bare for så vidt angår helserådets sammensetning, men også de øvrige bestemmelser.

Har det ikke vært mulig å få nytt helseråd brakt i stand i en kommune innen 1 juni 1942 fortsetter medlemmene av kommunens nåværende helseråd å gjøre tjeneste, inntil det nye helseråd kan tre i virksomhet. De regler som nå gjelder for sakenes behandling og avgjørelse m. v. kommer i så fall til anvendelse.

Departementet henleder samtidig oppmerksomheten på lov nr. 4 av 19 mars 1942 om tillegg til lov av 26 juli 1912 (med senere forandringer) om utførelsen av de offentlige lægeforretninger, inntatt i samme nr. av Lovtidends 1ste avd. som foregående lov.

§ 1 bestemmer, at stadsfysici og stadslæger heretter skal benevnes bylæger. Reglene for øvrig med hensyn til utnev-

- 27 april. nelse, gjøremål og lønn m. v. for de nåværende stadslægestillinger og stadsfysikater blir uforandret. De av byene nå ansatte «bylæger» må inntil videre gis en annen betegnelse, f. eks. «kommunelæger».

Ordfører i helseråd skal heretter benevnes formann, som er den betegnelse som også er brukt i foran nevnte lov om helseråd.

§ 2 åpner adgang til å henlegge bare en del av en kommune til et lægedistrikt, da dette på sine steder kan være ønskelig for å oppnå den best mulige distriktsinndeling. Videre blir det nå adgang til å opprette lægedistrikt for en del av en kommune. Er det flere lægedistrikter i en kommune, skal det være et helseråd for hvert lægedistrikt, jfr. lov om endringer i lov om helseråd § 2. Det blir også adgang til å forene to eller flere byer til et lægedistrikt.

Ifølge § 3 kan Innenriksdepartementet pålegge distrikts- eller bylæge å holde assistentlæge. Det er distrikter hvor — bl. a. av hensyn til boligvanskeligheter — en ordning med assistentlæge er mest praktisk for å skaffe mer lægehjelp. Bestemmelsen vil gjelde også allerede ansatte distrikts- og bylæger.

De i paragrafen nevnte regler for lønn og vilkår ellers er under utarbeidelse.

- 27 april. **Skrivelse ***) fra Innenriksdepartementet om at Administrasjonsrådets vedtak av 27 juni 1940 om midlertidig avhjelp av husmangel som skyldes krigsforholdene gjøres gjeldende for **S o n**.
- 27 april. **Skrivelse ***) fra Innenriksdepartementet om at Administrasjonsrådets vedtak av 27 juni 1940 om midlertidig avhjelp av husmangel som skyldes krigsforholdene gjøres gjeldende for **K r a g e r ø**.
- 27 april. **Skrivelse ***) fra Innenriksdepartementet om at Administrasjonsrådets vedtak av 27 juni 1940 om midlertidig avhjelp av husmangel som skyldes krigsforholdene gjøres gjeldende for **G r y t t e n** herred, Møre og Romsdal fylke.
- 27 april. **Skrivelse **)** fra Sosialdepartementet hvorved det med hjemmel i lov om tvungen avståelse av bruksrett til husrom av 25 mai 1917, nr. 2 § 8, jfr. § 1 og § 2, jfr. lov av 12 juni 1920 nr. 1, fastsettes at **B o t n e** herred, Vestfold fylke, skal kunne kreve avstått mot erstatning bruken av forenings- og forsamlingslokaler og av ledige leiligheter til beboelse eller annen bruk innen kommunens grenser.

*) Kunngj. 22 mai i Lovtid. 1 nr. 30.

**) Kunngj. 8 mai i Lovtid. 1 nr. 27.

Skrivelse *) fra Sosialdepartementet om vedtekt om gjennomføring av husleieloven i Hamarøy herred, Nordland fylke, jfr. lov av 16 juni 1939 § 41. 27 april.

Skriv *) frå Landbruksdepartementet om vedtekter for bruk av § 55 i jordlova overfor innabygdsbuande eigarar av jordbruk i Vegårshei herad, Aust-Agder fylke. 27 april.

Forordning. *) (Sosialdepartementet.) 28 april.

Med hjemmel i lov om arbeidets dag av 23 april 1942 har sjefen for Sosialdepartementet fastsatt disse

Regler til utfylling og gjennomføring av lov om arbeidets dag — 1 mai.

§ 1. Dagen før 1 mai reknes i forhold til gjeldende lovgivning ikke som dag før søn- eller helgedag, men som alminnelig virkedag, forutsatt at dagen ikke faller på en lørdag. Det skal være arbeidshvile fra 30 april kl. 22 til 1 mai kl. 22.

§ 2. Betaling av lønn etter § 2 i loven skjer etter den timelønn som gjelder for vanlige virkedager og på grunnlag av ordinær arbeidstid. Eventuelle faste tillegg som enkelte arbeidere måtte ha til timelønna, som f. eks. for smussig arbeid, blir også å utbetale. Faller 1 mai på en lørdag skal det betales for den ordinære arbeidstid på lørdager. Arbeidstakere som helt eller delvis arbeider på akkord eller med stykkelønn, får betaling etter den gjennomsnittlige dagsfortjeneste i ordinær arbeidstid de siste to veker.

Den som arbeider på daglønn får sin vanlige daglønn (kohtantlønn). Skiftarbeidere som ikke har arbeidd 1 mai skal ha ordinær skiftbetaling uten noe tillegg. Men skiftarbeidere som etter skiftplan hadde friskift 1 mai, eller ikke skulde arbeide denne dagen, skal ikke ha betaling.

§ 3. Arbeidstakere som har måneds- eller vekelønn og som ikke får fradrag i sin vanlige lønn for helgedager har ikke krav på ekstrabetaling for 1 mai.

§ 4. I bedrifter som går med innskrenket drift skal betalinga for 1 mai i det minste utgjøre den samme brøkdel av full daglønn (jfr. § 2) som den begrensede arbeidstid utgjør av full ordinær arbeidstid. Ved bedrifter som arbeider 32 timer i veka blir betalinga eksempelvis $\frac{32}{48}$, altså $\frac{2}{3}$ av full daglønn, ved bedrifter som bare sysselsetter $\frac{1}{3}$ av arbeidsstyrken vekselvis hver 3 veker, skal det betales minst $\frac{1}{3}$ av full daglønn. Bestemmelsen i § 2, tredje punktum, gjelder på tilsvarende måte.

*) Kunngj. 8 mai i Lovtid. 1 nr. 27.

28 april. § 5. Arbeidstakere som ikke står i ordinært arbeidsforhold til noen bestemt arbeidsgiver, såleis som tilfellet eksempelvis som regel er med losse- og lastearbeidere, kan ikke kreve lønn for 1 mai dersom de ikke har vært i arbeid.

§ 6. Arbeidstakere som i tida omkring 1 mai er i rent midlertidig arbeid som ikke har vart eller er bereknet på å vare minst 1 veke, har ikke krav på betaling 1 mai dersom de ikke har vært i arbeid.

§ 7. Arbeidstaker som 1 mai er sjukmeldt, permittert eller fraværende på ferie skal ha lønn etter reglene i §§ 1—6 ovafor. Har arbeidstakeren krav på sjukepenger for 1 mai, kommer disse til fradrag i lønna.

§ 8. Arbeidstakere som må arbeide 1 mai får et tillegg på 100 % til sin vanlige virkedagslønn, unntatt i tilfelle skiftarbeidere som skal ha ordinær skiftbetaling med skifttillegg som for vanlige søndager. Bestemmelser i tariffavtale eller annen avtale som gir rett til mindre tillegg enn nevnt blir for så vidt satt ut av kraft.

§ 9. Vanlig feriegodtgjørelse blir å avsette også av lønna for 1 mai.

§ 10. Er det tvil om retten til betaling etter disse bestemmelser, avgjør Sosialdepartementet spørsmålet.

29 april. Stadfestelse — meddelt av Sosialdepartementet — på «Storebrands fond til fordel for Norsk brannvern forening», opprettet ved omdannelse av «Storebrand's speiderguttfond».

29 april. Skrivelse *) fra Innenriksdepartementet om at bygningsloven gjøres gjeldende for Eide i Granvin herred, Hordaland fylke.

29 april. Skrivelse *) fra Handelsdepartementet om et tillegg til vedtekt for omførselssalg fra offentlig sted og portrom m. v. (stadfestet 19 juli 1937) for Moss.

30 april. Lov *) om tuberkuloseundersøkelse ved
Nr. 1. skjermbilledfotografering.

§ 1. Enhver som har fylt 15 år plikter når det offentlige forlanger det å la seg tuberkuloseundersøke ved skjermbilledfotografering.

Fritatt for denne plikt er:

1. Personer som er blitt røntgenundersøkt ved skoler eller kursers forsorg i det kalenderår da de i henhold til denne lov skulde vært skjermbilledfotografert,

*) Kunngj. 8 mai i Lovtid. 1 nr. 27.

2. personer som er innført i et helseråds tuberkuloseproto- 30 april.
koll som lidende av lungetuberkulose når de er blitt rønt- Nr. 1.
genundersøkt for kortere tid tilbake enn ett år.

§ 2. For fotograferingen betales kr. 1. Dette gjelder dog ikke dem som ifølge attest fra vedkommende myndighet er arbeidsledige eller forsorgsunderstøttet.

§ 3. Ved undersøkelsen påføres legitimasjonsbeviset et stempel som godtgjør at innehaveren har oppfylt sin plikt etter § 1.

De som er fritatt for fotografering plikter å henvende seg til formannen i vedkommende helseråd for å få sitt legitimasjonsbevis stemplet.

§ 4. Kommunale og fylkeskommunale bygninger kan vederlagsfritt med lys og varme kreves stillet til rådighet for statens skjermbilledfotograferinger.

§ 5. I den utstrekning Innenriksdepartementet bestemmer, plikter helseråd og politi å yte bistand ved gjennomføringen av denne lov.

§ 6. Ingen annen enn staten må sette i verk rekkeundersøkelse av befolkningen ved skjermbilledfotografering.

§ 7. Sjefen for Innenriksdepartementet kan gi nærmere regler om gjennomføringen av denne lov.

§ 8. Når minst 2 år er gått siden forrige undersøkelse ved skjermbilledfotografering, plikter enhver å underkaste seg ny undersøkelse hvis Innenriksdepartementet bestemmer det.

Bestemmelsene i denne lov får i så fall tilsvarende anvendelse på den nye undersøkelse.

§ 9. Overtredelse av bestemmelsene i § 1, § 3, annet ledd, eller § 6 eller av forskrifter utferdiget med hjemmel i § 7 straffes med bøter.

Oslo 30 april 1942.

Quisling.

Ministerpresident.

Hagelin.

R. J. Fuglesang.

Lov *) om midlertidig tillegg til skatte- 30 april.
lovens bestemmelser om skatteplikt etter Nr. 2.
bosted m. v.

Personer, selskaper og skattepliktige innretninger som på grunn av de ekstraordinære forhold under krigssituasjonen i Norge har flyttet sitt bosted, kontor eller styrets sete fra Bærum, Sola, Bergen, Molde, Kristiansund, Grytten, Steinkjer, Namsos, Bodø eller Narvik skattedistrikt blir ved likningen for 1942—43 å regne som bosatt eller hjemmehørende i det

*) Kunngj. 8 mai i Lovtid. 1 nr. 27.

- 30 april. distrikt som de flyttet fra, forutsatt at de, ved anvendelse av Nr. 2. skattelovenes bestemmelser om skattestedet, vilde ha vært å regne som bosatt eller hjemmehørende der 8 april 1940.

Oslo 30 april 1942.

Quisling.
Ministerpresident.

Prytz. R. J. Fuglesang.

- 30 april. **Ministerpresidentens beslutning *)** om freding av ei fure i Stranda herad, Møre og Romsdal fylke.

I medhald av lov om naturfreding frå 25 juli 1910 nr. 3 § 1, jfr. lov frå 14 juli 1916 nr. 1, skal ei stor fure ved Lia-vegen i felles skog for gnr. 13 bnr. 1 og 2, i Stranda herad vera freda mot skade og øydeleggjing.

Oslo 30 april 1942.

Quisling.
Ministerpresident.

Gulbrand Lunde. R. J. Fuglesang.

- 30 april. **Ministerpresidentens beslutning **)** om omsetning av makrell.

I medhold av midlertidig lov av 18 juni 1938 om omsetning av råfisk bestemmes:

1. Det er forbudt å tilvirke, omsette og/eller utføre makrell, derunder pir som ilandbringes på kyststrekningen sven-skegrensen—Statt, med mindre makrellen er kjøpt gjen-nom fiskerorganisasjonen Norges Makrellag S/L, Kristian-sand S.
2. Fiskeridirektøren og/eller Norges Makrellag S/L kan dis-pensere fra forbudet.
3. Overtredelse av denne beslutning eller medvirking til eller forsøk på overtredelse straffes med bøter.
4. Denne beslutning trer i kraft straks og gjelder inntil vi-dere, dog ikke ut over 30 juni 1942.

Oslo 30 april 1942.

Quisling.
Ministerpresident.

E. Blehr. R. J. Fuglesang.

*) Kunngj. 22 mai i Lovtid. 1 nr. 30.

**) Kunngj. 8 mai i Lovtid. 1 nr. 27.

Ministerpresidentens beslutning *) om forbud mot 30 april.
ettersukring av skarpsaltet rogn.

I medhold av § 1 i lov av 16 juni 1933 om behandling, tilvirking og transport av fisk og fiskeprodukter bestemmes:

1. Det er forbudt å ettersukre skarpsaltet rogn.
2. Fiskeridirektøren kan dispensere fra forbudet i punkt 1.
3. Overtredelse eller forsøk på overtredelse av forbudet i punkt 1 straffes med bøter.

Oslo 30 april 1942.

Quisling.

Ministerpresident.

E. Blehr.

R. J. Fuglesang.

Skrivelse *) fra Sosialdepartementet om vedtekt om 30 april.
gjennomføring av husleieloven i Rygge herred, Østfold fylke, jfr. lov av 16 juni 1939 § 41.

Skrivelse *) fra Sosialdepartementet hvorved det med 30 april.
hjemmel i lov om tvungen avståelse av bruksrett til husrom av 25 mai 1917 nr. 2 § 8, jfr. § 1 og § 2, jfr. lov av 12 juni 1920 nr. 1, fastsettes at Sem herred, Vestfold fylke, skal kunne kreve avstått mot erstatning bruken av forenings- og forsam- og med 20 mai til og med 10 juni 1942 til nytting til men- bruk innen kommunens grenser.

Skrivelse *) fra Landbruksdepartementet hvorved det 30 april.
med hjemmel i kongelig resolusjon av 11 november 1933 pkt. I, 2 bestemmes, at villgås (gaul) kan felles i tiden fra og med 20 mai til og med 10 juni 1942 til nytting til men- neskeføde.

Forordning. *) (Arbeidsdepartementet.) 1 mai.

I henhold til § 2 i lov av 5 mars 1942 om postgiro har Arbeidsdepartementet fastsatt følgende

Forskrifter for girotjenesten i postverket.

Kap. I. Alminnelige bestemmelser.

§ 1. *Postgirotjenesten.* Postverket tar mot innbetalinger på postgirokonti, utfører overføringer av beløp fra en postgirokonto til en annen og utfører utbetalinger fra postgirokonti.

§ 2. *Postgirokonto.* 1. Postgirokonto kan åpnes for enkeltpersoner, offentlige og kommunale myndigheter og institusjoner, selskaper, foreninger, stiftelser m. v.

*) Kunngj. 8 mai i Lovtid. 1 nr. 27.

1. mai. 2. Postgirokontiene føres ved Postgirokontoret i Oslo.
3. Hver postgirokonto får et kontonummer med nærmere betegnelse av kontohaveren.

4. Postgirokontoret utgir en fortegnelse over kontohaverne.

§ 3. *Postgirotilgodehavende.* 1. På hver postgirokonto skal det holdes et fast grunninnskudd på 10 kroner.

2. Det er ingen begrensning i det beløp som kan innskudd på en postgirokonto.

3. Det betales ingen rente av tilgodehavender på en postgirokonto.

§ 4. *Kontoutdrag.* 1. Postgirokontoret underretter omgående ved kontoutdrag med bilag kontohaveren om alle endringer på hans konto.

2. På anmodning av kontohaveren og mot betaling av et gebyr leverer Postgirokontoret også supplerende opplysninger om kontoen.

§ 5. *Rett til å undertegne.* 1. Kontohaveren og andre som skal ha rett til å undertegne postgiroblanketter må levere en underskriftsprøve som oppbevares ved Postgirokontoret.

2. Enhver som har rett til å undertegne kan disponere over girotilgodehavender og kan bestille giro- og utbetalingsblanketter. Han kan ved kontohaverens død oppsi kontoen og få det innestående tilgodehavende utbetalt. For juridiske personer og for foretagender som ikke er juridiske personer gjelder tilsvarende bestemmelser.

3. Kontohaveren kan i underskriftsblanketten bestemme at flere tegningsberettigete bare kan undertegne sammen, liksom han kan begrense den enkelte tegningsberettigetes rettigheter som kan endres eller tilbakekalles ved skriftlig meddelelse til Postgirokontoret.

§ 6. *Endringer i kontohaverens rettsforhold.* 1. Endringer i kontohaverens rettsforhold, som har betydning for disposisjonen over hans konto, plikter kontohaveren eller hans representant straks å gi skriftlig melding om til Postgirokontoret. De nødvendige legitimasjoner må vedlegges.

2. Etter kontohaverens død kan kontoen føres videre i 6 måneder, når det er en tegningsberettiget med rettigheter etter § 5, punkt 2, eller den som inntre i kontohaverens rettigheter anmoder om det. Etter denne tid kan kontoen opprettholdes på anmodning av den tegningsberettigete eller av den som inntre i kontohaverens rettigheter. Kontoen gis derom nødvendig tilføyelse. Foreligger ikke de i 1ste og 2net punktum nevnte forutsetninger, blir kontoen gjort opp.

3. Førtes kontoen videre i henhold til punkt 2, blir beløp 1 mal. som etter kontohaverens død går inn til fordel for vedkommende girokonto godskrevet denne.

4. Punkt 2 og 3 gjelder tilsvarende for juridiske personer og for foretagender som ikke er juridiske personer.

§ 7. *Opphør av postgirokonto.* 1. Kontohaveren kan til enhver tid oppsi sin postgirokonto.

2. Postgirokontoen kan bestemme at en konto skal avsluttes. En kontohaver kan utelukkes fra postgirotjenesten hvis han misbruker denne.

3. Postgirokontoen kan sperres hvis kontohaveren ikke oppfyller sin plikt til å holde det i § 3, punkt 1, nevnte grunninnskudd.

4. En postgirokonto kan heves når det i løpet av 1 år ikke har vært omsetninger på kontoen.

§ 8. *Postgirofullmakt.* 1. Ved postgirofullmakt gis fullmaktens innehaver rett til å åpne postgirokonto for fullmaktsgiveren og til å ivareta en kontohavers rettigheter. Fullmaktsgiveren kan begrense fullmektigens rettigheter.

2. Postgirofullmakt skal meddeles skriftlig. Hvis fullmakt meddeles flere personer må det oppgis om disse har fullmakt hver for seg eller bare i forening. På forlangende av Postgirokontoen må fullmaktsgiverens underskrift attesteres.

3. Postgirofullmakten tilbakekalles av fullmaktsgiveren eller av den som trer inn i hans rettigheter ved skriftlig meddelelse til Postgirokontoen.

Kap. II. Krediteringer.

§ 9. *Fellesbestemmelser.* 1. Foruten grunninnskuddet blir en postgirokonto godskrevet:

- a. de beløp som innbetales til kontohaveren ved innbetalingskort og etter kontohaverens anmodning ved postanvisninger og utbetalingskort (§ 10—11),
- b. de beløp som innkreves for kontohaveren ved inkassasjonsinnbetalingskort og oppkravsinnbetalingskort (§ 12),
- c. de beløp som overføres til kontohaveren fra en annen postgirokonto (§ 14—16).

2. Kontohaveren kan ikke på forhånd utelukke beløp fra å bli godskrevet hans konto og heller ikke avvise beløp som allerede er godskrevet hans konto.

§ 10. *Innbetalingskort.* 1. Ved innbetalingskort kan det ved poststedene innbetales beløp på en postgirokonto. Post-

1 mai. direktøren fastsetter maksimumsbeløpet for innbetaling ved innbetalingskort.

2. For det innbetalte beløp gis kvittering.

3. Kan det innbetalte beløp ikke godskrives kontoen, betales beløpet tilbake til avsenderen.

4. Avsenderen kan tilbakekalle innbetalingskortet så lenge innbetalingskortets beløp ikke er godskrevet adressatens postgirokonto. Det gjelder her de samme regler som for tilbakekalling av andre postsendinger.

§ 11. *Kreditering av postanvisninger og utbetalingskort.* På kontohaverens anmodning kan beløpene for de til ham adresserte postanvisninger og utbetalingskort godskrives hans postgirokonto.

§ 12. *Kreditering av postinkassasjons- og postoppkravsbeløp.* De beløp som innkasseres ved postinkassasjoner og postoppkrav blir godskrevet kontohaveren, når denne har nyttet de hertil bestemte blanketter.

Kap. III. Debiteringer.

§ 13. *Fellesbestemmelser.* 1. Kontohaveren kan disponere over sitt tilgodehavende, så vidt dette overstiger grunninnskuddet, ved girokort (§ 14—16) eller ved utbetalingskort (navne- og kasseutbetalingskort, § 17—21).

2. Det er uten betydning for et girokorts eller et utbetalingskorts gyldighet om utstederen dør eller blir handlingsudyktig etter utstedelsen av girokortet eller utbetalingskortet.

3. Kontohaveren får bekreftet at beløpene er debittert hans konto.

4. For udekkete girokort og utbetalingskort må kontohaveren betale et gebyr.

§ 14. *Girokort.* 1. Ved girokort kan et beløp bli overført fra en konto til en annen. Det er intet maksimumsbeløp for girokort.

2. Girokortet må innen 20 dager etter utstedelsen være innkommet til Postgirokontoet. Kontoet kan avvise overføring hvis kortet ikke er innkommet innen nevnte frist.

3. Overføringen av beløpet foretas av Postgirokontoet etter at girokortet er kommet dertil. Enhver beskjed om overføring på et annet tidspunkt er ugyldig. Et girokort som sendes inn før den dag som på kortet er anført som utstedelsesdag, anses for å være utstedt på ankomstdagen til Postgirokontoet.

4. Blir girokortet sendt inn av betalingsmottakeren, anfører denne på kortet: «Innsendt av mottaker».

5. Stemmer beløpsangivelsene på de enkelte deler av girokortet ikke overens og kortet ikke blir tilbakesendt på grunn av denne feil, gjelder det på hoveddelen anførte beløp. 1 mai.

6. Utstederen kan tilbakekalle et girokort som av ham er oversendt Postgirokontoret, så lenge kortets beløp ikke er godskrevet mottakerens konto. Har utstederen levert girokortet til mottakeren, blir tilbakekallingen ikke effektiv før etter utløpet av den i punkt 2 nevnte frist og bare så lenge som debitering ikke har funnet sted.

§ 15. *Samlegirokort.* 1. Overføringer til flere mottakere kan samles i ett girokort — samlegirokort.

2. Kontohaveren må utstede et girokort for det samlede beløp. Her anføres i stedet for mottaker «etter bilag». Dessuten utstedes særskilte girokort for de enkelte mottakere. Bilaget skal inneholde fortegnelse over de enkelte girokort og deres beløp. Det underskrives på samme måte som girokortet. Endringer i bilaget anses som godkjent i og med kontohaverens underskrift.

§ 16. *Fortløpende girering.* 1. Ved fortløpende girering kan bestemte beløp på bestemte månedsdager overføres til samme mottaker på ubestemt tid.

2. For hver fortløpende girering utstedes et girokort med påtegning i samsvar med punkt 1.

3. Postgirokontoret utfører den fortløpende girering inn til den blir tilbakekalt skriftlig.

4. Fortløpende gireringer kan ikke tas med på samlegirokort.

§ 17. *Utbetalingskort.* 1. Ved utbetalingskort kan en kontohaver anvisa beløp til utbetaling. Postdirektøren fastsetter maksimumsbeløpet for utbetaling ved utbetalingskort.

2. Utbetalingskortet kan utstedes til en bestemt mottaker (navneutbetalingskort § 18—20) eller uten angivelse av mottaker (kasseutbetalingskort § 21).

3. Et utbetalingskort med endossement blir ikke innløst.

4. § 14, punktene 2 til 5, gjelder tilsvarende.

§ 18. *Navneutbetalingskort.* 1. Navneutbetalingskort som også kan utstedes til kontohaveren personlig, blir etter bokføringen sendt mottakeren gjennom postverket. For behandlingen av et navneutbetalingskort gjelder de samme bestemmelser som ved utbetaling av en postanvisning.

2. Utstederen kan tilbakekalle et navneutbetalingskort så lenge beløpet ikke er utbetalt til mottakeren. Dersom utbetalingskortet allerede er sendt til et poststed, må utstederen betale gebyr for underretning til poststedet. Har utstederen ut-

- 1 mai. levert navneutbetalingskortet til mottakeren, kan kortet først tilbakekalles etter utløpet av den i § 14, punkt 2, bestemte frist og bare så lenge som debitering ikke har funnet sted.

§ 19. *Samleutbetalingskort*. 1. Utbetalingskort for utbetaling til flere mottakere kan samles i ett utbetalingskort (samleutbetalingskort).

2. Kontohaveren må utstede et utbetalingskort for det samlede beløp og må dessuten for de enkelte mottakere og enkeltbeløpene fylle ut særskilte utbetalingskort. Bestemmelsene i § 15, punkt 2, gjelder tilsvarende.

§ 20. *Fortløpende utbetalinger*. 1. Ved fortløpende utbetalinger kan bestemte beløp på bestemte månedsdager bli anvist til utbetaling til samme mottaker på ubestemt tid.

2. § 16, punktene 2 til 4, gjelder tilsvarende.

§ 21. *Kasseutbetalingskort*. 1. Kasseutbetalingskort innløses av Postgirokontoret.

2. Tilbakekalling av et kasseutbetalingskort er først gyldig etter utløpet av den i § 14, punkt 2, fastsatte frist.

3. Kasseutbetalingskort blir ved angivelse av en mottaker i adresserubrikken til et navneutbetalingskort.

Kap. IV. Forskjellige bestemmelser.

§ 22. *Blanketter og deres utfylling*. 1. I postgirotjenesten må bare anvendes de av postverket utgitte blanketter.

2. Kontohavere er forpliktet til å oppbevare blanketter for girokort og utbetalingskort samt bilag til samlegirokort og samleutbetalingskort omhyggelig og betryggende. Ved bortkomst av disse blanketter må Postgirokontoret øyeblikkelig underrettes.

3. Innbetalingskort, girokort og utbetalingskort skal fylles ut med blekk, med skrivemaskin eller ved trykk. Beløpet angis med tall og for kronebeløpets vedkommende også med bokstaver. Tar ikke beløpsangivelsen opp hele den skraverte plass i blanketten, fylles resten ut med tydelige, horisontale streker eller lignende.

§ 23. *Ekspedisjon ved tilbudsending og telegrafisk*. Innbetalingskort, girokort og utbetalingskort kan ekspederes som tilbudsending og telegrafisk etter de til enhver tid gjeldende regler.

§ 24. *Porto*. 1. For postgirotjenesten gjelder de i portotaksten fastsatte portosatser.

2. I de tilfelle hvor portoen ikke allerede er betalt, blir den debiteret vedkommendes konto.

3. Det er adgang til å anføre meddelelser til mottakeren 1 mai. på de for denne bestemte deler av blankettene for innbetaling, girering og utbetaling. Det er ikke tillatt å misbruke denne adgang for derved å unngå betaling av vanlig porto.

4. For etterspørsler og undersøkelser etter sendinger i postgirotjenesten betales vanlig etterspørselsgebyr.

5. Til brev fra kontohavere til Postgirokontoret kan nyttes spesielle av postverket utgitte konvolutter. Brevet kan da sendes ufrankert. Nyttes annen konvolutt, må det betales vanlig brevporto.

§ 25. *Ansvar.* 1. Postverket har overfor kontohaverne ansvaret for en reglementsmessig utførelse av deres oppdrag.

2. Ansvarer gjelder fra oppdragets ankomst til Postgirokontoret og til oppdraget er utført i kontoret.

3. For beløp som er innbetalt ved innbetalingskort (§ 10, punkt 1) eller skal utbetales ved navneutbetalingskort (§ 18, punkt 1) er postverket ansvarlig etter de samme regler som gjelder for postanvisninger.

§ 26. *Ansvarsbegrensning.* 1. Postverket er ikke ansvarlig for skade som følge av feilsending eller forsinkelse.

2. Skade som oppstår ved bortkomst, misbruk eller uriktig utfylling av blanketter, og skade som oppstår ved at de gitte bestemmelser ikke er fulgt av kontohaveren eller hans representanter, må kontohaveren selv bære.

§ 27. *Foreldelse.* 1. Foreldelsesfristen for postverkets krav på betaling av porto og for kontohavernes krav på erstatning er 1 år.

2. Foreldelsesfristen for krav på porto begynner å løpe fra innleveringsdagen ved et poststed eller til Postgirokontoret. For kravet på erstatning løper foreldelsesfristen fra den dag oppdraget er kommet til Postgirokontoret.

§ 28. *Overdragelse og pantsetting.* Overdragelse av postgirokonto og pantsetting av postgirotilgodehavende er ikke tillatt.

§ 29. *Utlegg og utpantning.* 1. For utlegg og utpantning av postgirotilgodehavende eller del derav gjelder bestemmelsene om utlegg og utpantning for pengefordringer.

2. Ved utlegg og utpantning må Postgirokontoret underrettes.

§ 30. *Reglementsbestemmelser.* Postdirektøren fastsetter de reglementsbestemmelser som er nødvendige til utfylling av disse forskrifter.

1 mai. **Forordning. *)** (Forsyningsdepartementet.)

Om fett og olje til spisebruk.

(Gitt i medhold av midlertidig lov av 19 mars 1942 om sikring av landets forsyning med livsfornödenheter og andre varer.)

Kap. I. Forordningens omfang.

§ 1. Forordningen omfatter:

- a. Smør, margarin, kunstspisefett og spiseolje.
- b. Emulsjoner av de varer som er nevnt under a.

Kap. II. Overdragelse, bruk m. v.

§ 2. *Overdragelse.* Med de unntak som er nevnt særskilt i denne forordning, er det forbudt å selge og kjøpe eller på annen måte overdra og få overdratt varer som omfattes av forordningen, uten mot samtidig

- a. klipp av merker på rasjoneringskort eller restaurantkort, eller
- b. levering av anvisning, eller
- c. levering av attestert utførselsangivelse.

§ 3. *Servering m. v.* Ved servering (salg) av smørbrød m. v. og varm mat som er tilberedt med rasjonert fett eller olje skal bevertningstedet klippe merker for følgende kvanta smør eller margarin:

For ett stykke smørbrød eller tilsvarende annet bakverk som serveres med smør eller margarin — 5 gram smør eller margarin.

For ett måltid med smørbrød (frokost eller aftens) — 10 gram smør eller margarin.

For en rett varm mat som er tilberedt med fett eller olje — 10 gram smør eller margarin.

For personer som spiser måltidene i ett kostdøgn på samme sted, kan det ikke klippes flere merker enn det svarer til de fastsatte dagsrasjoner.

Salg av smørbrød og annet bakverk påsmurt smør eller margarin, kan bare skje mot klipp av merker etter bestemmelsene i denne paragraf.

Beverningstedet plikter å servere det kvantum smør, margarin, fett eller olje som det klippes merker for.

§ 4. *Rasjoneringskort.* Rasjoneringskort utdeles av forsyningsnemnda for det tidsrom Direktoratet for proviantering og rasjonering til enhver tid bestemmer.

Hvert merke på rasjoneringskortene gjelder for kjøp av enten 250 gram smør eller margarin eller 200 gram kunstspisefett eller spiseolje.

*) Kunngj. 8 mai i Lovtid. 1 nr. 27.

Hvert merke gjelder i den tid det lyder på eller i det tidsrom Direktoratet for proviantering og rasjonering til enhver tid bestemmer. Det kan kjøpes på etterskudd i den tid neste merke gjelder for. 1 mai.

Det kan ikke kjøpes på forskudd. Forsyningsnemnda kan dog i særlige tilfelle gi tillatelse til kjøp på forskudd for et bestemt tidsrom som nemnda fastsetter.

Rasjoneringsskort må for å være gyldig være forsynt med forsyningsnemndas stempel og innehaverens navn og adresse.

Det er forbudt å selge og kjøpe eller på annen måte overdra og få overdratt rasjoneringsskort.

Løse merker er ugyldige, jfr. dog § 18, annet ledd.

§ 5. *Restaurantkort.* Hvert restaurantkort inneholder 25 merker som hvert gjelder for 10 gram smør eller margarin. Det kan klippes halve merker som gjelder for 5 gram smør eller margarin.

Restaurantkort fås utlevert mot klipp av gyldig merke på de ordinære rasjoneringsskort, jfr. § 4, tredje og sjuende ledd. Ett restaurantkort svarer til ett merke på fettkortene.

Restaurantkort utleveres av forsyningsnemnda eller av bevertningsteder som til dette formål får seg overlatt restaurantkort av forsyningsnemnda. Bevertningstedene plikter hver måned å gi oppgave til forsyningsnemnda over beholdning og utlevering av restaurantkort, samt innlevere de fettkortmerker som er klippet fra ved utleveringen. Det er forbudt å nytte disse fettkortmerker til kjøp av rasjonerte varer.

Det er forbudt å overdra eller få overdratt restaurantkort på annen måte enn nevnt i annet og tredje ledd.

§ 6. *Restaurantkort for tyske militære.* Restaurantkort for tyske militære har samme antall merker som restaurantkort, men har tysk tekst.

Restaurantkort for tyske militære kan bare brukes av tyske militærpersoner, herunder $\frac{1}{2}$, politi og R. A. D. eller personer som hører til eller forpleies av disse myndigheter. Det er forbudt for andre å ta imot eller å bruke disse kort, og det er forbudt å servere mot klipp av disse kort til andre.

Restaurantkort for tyske militære er ugyldige for kjøp av rasjonerte varer, jfr. dog § 18, annet ledd.

§ 7. *Anvisninger.* Anvisninger utstedes av forsyningsnemnda eller av Direktoratet for proviantering og rasjonering, etter skriftlig søknad med beholdningsoppgave og nødvendige legitimasjoner for omsetning eller forbruk. Når ikke annet er sagt, utstedes anvisningene av forsyningsnemnda.

Anvisningen skal være påført:

- a. Kvantum, med tall og bokstaver,
- b. vareslag, den kan bare lyde på ett vareslag,

- 1 mai. c. navn og adresse til den som anvisningen utstedes til,
 d. tidsfrist for anvisningens gyldighet,
 e. utstederens stempel og underskrift og løpenummer for anvisningen.

Anvisningen er ugyldig:

- a. Når de foran nevnte formalia ikke er i orden,
 b. når det er foretatt rettelser og overstrykninger som ikke er attestert av utstederen,
 c. utenfor den tidsfrist som er påført anvisningen.

Det kvantum anvisningen lyder på må tas ut under ett.

Ubrukte og ugyldige anvisninger skal sendes tilbake til utstederen.

Anvisning gis i henhold til søknad for et bestemt formål. Det kan settes vilkår i det enkelte tilfelle for k pet og bruken av den anviste vare. Det er forbudt   nytte de anviste varer i strid med formålet eller vilkåret.

Det er forbudt   overdra eller få overdratt anvisninger uten i forbindelse med overdragelse av den vare anvisningen gjelder.

  8. *Utf rselsangivelse for levering til skip i utenriks fart.* Ved salg til restaurant eller besetning ombord på skip i utenriks fart må det foreligge utførselsangivelse som er godtatt av tollvesenet. Når varen er brakt ombord, gir tollvesenet leverandøren en gjenpart av utf rselsangivelsen med attestasjon herom.

Kap. III. Personlig forbruk.

A. Enkeltforbrukere.

  9. *Rasjonene.* Rasjonene er 30 gram smør eller margarin eller 24 gram kunstspisefett eller spiseolje pr. person pr. dag.

Bestemmelser om tilleggsrasjoner gis ved særskilte forskrifter i medhold av forordning av 20 november 1940 om tildeling av rasjonerte matvarer og andre særlige varesorter til syke, barn og folk med særlig krevende arbeid.

  10. *Forbrukere som ikke er melkeprodusenter.* Med det unntak som er nevnt i   12 skal alle som bor i privathusholdninger, alle enkeltpersoner med egen husholdning, mannskap ombord på skip i innenriks fart og alle som bor fast i hotell, pensjonat eller annet herberge ha rasjoneringskort for fett.

Reisende fra utlandet som ikke oppholder seg i landet mer enn 1 måned av gangen, skal dog ikke ha rasjoneringskort.

Følgende personer som ikke har rasjoneringskort kan av forsyningsnemnda og tollstedene få restaurantkort for fett

eller deler av slike kort i forhold til det antall dager det gis 1 mai. reisebrødkort for:

- a. Personer som kommer fra utlandet for å bli i landet minst 1 døgn. Hvis vedkommende har eller akter å ta fast bopel i landet eller akter å oppholde seg her i minst en måned, kan han dog bare gis restaurantkort for tiden inntil han kan få det i § 4 nevnte rasjoneringskort.
- b. Personer som midertidig er avskåret fra å få de i § 4 nevnte rasjoneringskort for tiden inntil de kan få slike kort.
- c. Mannskap på skip i utenriks fart som ligger i norsk havn til bruk under landlov eller annet opphold i land.

§ 11. *Melkeprodusenter som kjerne smør (smørprodusenter)*. Det er forbudt for andre enn meierier, ysterier og melkeprodusenter å kjerne smør. Melkeprodusenter kan dog bare kjerne smør i den utstrekning Direktoratet for proviantering og rasjonerings forskrifter om omsetning og bruk av melk av 2 desember 1941 med senere endringer gir adgang til det.

Melkeprodusent som etter første ledd har rett til å kjerne smør kan av egen produksjon ikke bruke mer i sin husholdning enn det som svarer til husstandens rasjon etter § 9.

Mekeprodusent som etter første ledd har rett til å kjerne smør kan levere smør til oppfylling av kår- og forpaktningskontrakter med inntil det kvantum som svarer til vedkommende husstands rasjon. Produsenten kan dog ikke levere smør til oppfylling av forpaktningskontrakt med mindre bortforpakteren bor på gården.

Melkeprodusent som etter første ledd har rett til å kjerne selge det smør som han etter bestemmelsene foran ikke selv kan disponere til meieri, meieriorganisasjon eller smørlag som er godkjent av Landbruksdepartementet. Disse omsetningsorganer er forpliktet til å ta imot smør også fra melkeprodusent som ikke er medlem. Når det er umulig eller forbundet med store vanskeligheter å levere smør på denne måte, kan dog fylkesforsyningsnemnda etter søknad gi en produsent tillatelse til å levere annetsteds innen samme kommune. Før tillatelse gis, skal søknaden være forelagt for distriktets statskonsulent i meieribruk. Tillatelsen kan bare gis for levering til en bestemt mottaker.

§ 12. *Utlevering av rasjoneringskort til melkeprodusenter*. Melkeprodusent som ikke har rett til å kjerne smør, skal ha rasjoneringskort for fett.

Melkeprodusent som har rett til å kjerne smør, får ikke

1 mai. rasjoneringskort. Dersom han ikke kan produsere nok smør til å dekke husstandens rasjoner etter § 9, kan han dog få rasjoneringskort i den utstrekning det er på det rene at han ikke kan dekke de fastsatte rasjoner for husstanden i kortperioden av egen produksjon. Likeledes kan han, dersom han ikke vil bruke noe av sin egen produksjon til dekning av de rasjoner som er fastsatt for husstanden, få utlevert rasjoneringskort mot skriftlig erklæring om at hele produksjonen vil bli levert til meieri, smørlag eller andre som han har fått særskilt tillatelse til å levere til og om at dette er nødvendig av økonomiske grunner.

Melkeprodusent som har rett til å kjerne smør skal ved hver måneds utgang gi melding til forsyningsnemnda på fastsatt skjema over produksjon, forbruk og salg av smør og andre opplysninger og erklæringer som kreves til kontroll med smørproduksjonen. Det skal ikke utleveres rasjoneringskort etter bestemmelsene i annet ledd før slik melding er levert.

§ 13. *Utlevering av restaurantkort til melkeprodusent.* Melkeprodusent (smørprodusent) som ikke har fått utlevert rasjoneringskort, kan når det er nødvendig få utlevert restaurantkort av forsyningsnemnda.

B. Anstalthusholdninger.

§ 14. *Forbrukere som bor i anstalthusholdninger.* Til personer som bor i sykehus, barnehjem, gamlehjem, fengsler, herunder fange- og interneringsleire, og andre anstalthusholdninger utstedes ikke rasjoneringskort.

Personer som kommer til anstalten skal avlevere sine kort, og anstalten klipper fra merker for den tid oppholdet varer. Disse merker leveres inn til forsyningsnemnda sammen med søknad om anvisning.

§ 15. *Anvisning til anstalthusholdninger.* Anstalthusholdninger får anvisninger svarende til grunnrasjonen etter § 9 for de personer som bor der med eventuelle tillegg til syke og kroppsarbeidere for dem som har krav på det etter særskilte forskrifter gitt i medhold av forordning av 20 november 1940 om tildeling av rasjonerte matvarer og andre særlige varearter til syke, barn og folk med særlig krevende arbeid.

§ 16. *Restaurantkort til bruk i anstalthusholdninger.* Forsyningsnemnda kan overlate til anstalthusholdninger restaurantkort til bruk for betjening og funksjonærer. Det gjøres da tilsvarende fradrag i de kvanta som anvises.

Personer som reiser fra en anstalthusholdning og som ikke er i besittelse av rasjoneringskort kan av anstalten få utlevert deler av restaurantkort for så lang tid som reisen til

hjemstedet tar. Til dette bruk f r anstalthusholdningen ut- 1 mai.
levert restaurantkort av forsyningsnemnda uten at det gjøres
fradrag som nevnt i foregående ledd. Anstalthusholdningen
skal hver måned gi rapport om utdelingen av disse kort.

Kap. IV. Bedrifter m. v.

  17. *Bakerier m. v.* Bakerier, konditorier og andre be-
drifter for fremstilling av bakverk, f r anvisning etter s r-
skilte forskrifter gitt i medhold av forordning om rasjonering
og omsetning av mel-, brød- og grynvarer m. v. av 28 februar
1941.

  18. *Bevertningssteder.* Bevertningssteder, herunder her-
berger som driver servering samt restauranter ombord på
skip i innenriks fart, kan få anvisninger som svarer til merker
som er klippet fra vertskapets, betjeningens og gjestenes kort.

Med unntakelse av de merker som fraklippes ordinære
rasjoneringskort ved utlevering av restaurantkort, kan be-
vertningsstedene nytte l se merker til innkjøp hos detaljfor-
handler. Dette gjelder også merker fra restaurantkort for
tyske militære, jfr.   6, siste ledd.

  19. *Bakeri i forbindelse med bevertningssted.* Bakeri og
konditori som drives i forbindelse med bevertningssted, f r an-
visning etter særskilte forskrifter gitt i medhold av forord-
ning om rasjonering og omsetning av mel-, brød- og grynvarer
m. v. av 28 februar 1941.

  20. *Andre mindre bedrifter i n ringsmiddelbransjen.*
Delikatessekj kkener, fiskematkj kkener, slaktere, p lsema-
kere og andre mindre industrielle virksomheter kan få anvist
inntil 20 % av normalt forbruk av smør, margarin og kunst-
spisefett til opplaging av mat. Tidligere forbruk av spiseolje
settes ut av betraktning. Anvisning gis en gang i måneden.

Smøring av smørbrød og lignende anses ikke som opp-
laging av mat, jfr.   3, sjette ledd.   18 gis tilsvarende anven-
delse for så vidt angår anvisninger og kjøp mot l se merker.

Slaktere, p lsemakere og lignende bedrifter kan ikke få
anvist smør, margarin eller kunstspisefett til erstatning for
husdyrfett som tidligere er brukt i bedriften.

  21. *Hermetikkfabrikker.* Hermetikkfabrikker f r an-
vist fett etter søknad til Direktoratet for proviantering og
rasjonering. Dersom tillaging av mat drives sammen med
hermetikkfabrikk, skal søknad om anvisning sendes direkto-
ratet når de to virksomheter ikke holdes helt atskilt.

  22. *Fett til husstellundervisningen.* Husmorskoler, hus-
stellkurs, skolekjøkken og lignende f r anvist et tillegg av
smør eller margarin etter følgende regler:

- 1 mai. a. Hvor hver elev har daglig undervisning i matstell, anvises 30 gram smør eller margarin pr. husstellelev pr. uke.
- b. Hvor undervisningen er fastsatt til et bestemt antall matstell-leksjoner pr. uke, anvises 10 gram smør eller margarin pr. husstellelev pr. matstell-leksjon pr. uke, dog ikke mer enn 30 gram smør eller margarin pr. husstellelev pr. uke.
- c. Statens husstell-lærerinner som holder demonstrasjoner i matstell, kan få anvist 250 gram smør eller margarin pr. demonstrasjon.
- Kunstspisefett og spiseolje kan anvises i stedet for smør eller margarin med en reduksjon av 20 %. Anvisning gis en gang i måneden.

§ 23. *Andre bedrifter.* Utenom de tilfelle som er nevnt foran, kan anvisning av de rasjonerte varer til bedrifter bare foregå ved Direktoratet for proviantering og rasjonering eller den dette bemyndiger.

Kap. V. Forhandlere.

§ 24. *Detaljforhandlere.* Forhandler som selger de rasjonerte varer i detalj, skal minst en gang i måneden sende til forsyningsnemnda alle merker og alle anvisninger han har mottatt ved salg, og legge ved beholdningsoppgave. Nye anvisninger for innkjøp utstedes av nemnda på grunnlag av de merker og anvisninger som er innlevert.

Det er forbudt for detaljforhandler å nytte løse merker eller anvisninger som er mottatt ved salg, til innkjøp av nye varer.

§ 25. *Engros-forhandlere.* Forhandler som selger de rasjonerte varer en gros, skal ved hver måneds utgang sende til Direktoratet for proviantering og rasjonering oppgave som viser beholdninger, kjøp og salg, og legge ved de anvisninger som det er solgt mot i månedens løp.

Anvisning på kjøp av nye varer skjer fra Direktoratet etter særskilt søknad.

Engros-forhandlere som samtidig driver detaljhandel, kan ikke overføre varer til detaljhandelen uten etter anvisning fra forsyningsnemnda.

Kap. VI. Særlige bestemmelser.

A. Smør.

§ 26. *Levering av smør fra smørproduset til meieri eller smørlag.* Levering av smør fra melkeprodusent (smørprodusent) til meieri, meieriorganisasjon eller smørlag, jfr. § 11, kan foregå uten anvisning.

§ 27. *Meieri og smørlag.* Når meierier og smørlag ved 1 mai. utgangen av hver måned sender oppgave over beholdninger m. v. til forsyningsnemnda i medhold av Direktoratet for proviantering og rasjonerings forskrifter av 10 juni 1941 om plikt til å gi opplysninger m. v., skal de merker og anvisninger det er solgt mot i månedens løp legges ved.

§ 24, annet ledd, får tilsvarende anvendelse for meieriers og smørlags detaljsalg.

Levering fra meieri eller smørlag til annet meieri eller smørlag kan bare foregå mot anvisning.

§ 28. *Andre mottakere av smør.* Når en melkeprodusent (smørprodusent) har fått tillatelse til levering av gårds- og fjellsmør til annen mottaker enn nevnt i § 26, jfr. § 11, fjerde ledd, kan levering fra produsenten til denne mottaker foregå uten anvisning.

Det er forbudt for turisthotell og annen bedrift som i medfør av tillatelse får levert smør fra melkeprodusent (smørprodusent) å kjøpe og bruke mer smør enn det svarer til hva bedriften ville få anvist. Turisthotell o. l. skal hver måned sende inn merkene som er klippet fra rasjoneringskort og restaurankort til forsyningsnemnda.

§ 29. *Levering til Norske Meieriers Eksportlag.* Levering av smør fra meieri eller smørlag til Norske Meieriers Eksportlag kan foregå uten anvisning.

Som legitimasjon for leveringen må meieriet eller smørlaget sende til forsyningsnemnda eksportlagets kvitteringer for mottakelsen av forsendelsene.

§ 30. *Levering av smør fra Norske Meieriers Eksportlag.* Levering av smør fra Norske Meieriers Eksportlag til engrosforhandler og til margarinfabrikk kan foregå uten anvisning.

Eksportlaget sender hver måned oppgave til Direktoratet for proviantering og rasjoning over beholdninger, mottak og salg i månedens løp.

B. Margarinråstoffer, margarin m. v., talg.

§ 31. *Margarinråstoffer.* Utlevering av margarinråstoffer fra herdningsfabrikker, oljemøller og raffinierier til margarinfabrikker, kunstmultfabrikker og fabrikker for andre margarinprodukter, kan foregå uten anvisning for hver enkelt levering.

Bestemmelsen i foregående ledd gjør ingen forandring i Direktoratet for proviantering og rasjonerings forskrifter av 13 desember 1940 om utlevering av margarinråstoffer til margarinfabrikker m. v. med tilleggs- og endringsforskrifter.

Herdningsfabrikker, oljemøller og raffinierier skal hver

- 1 mai. m n ed sende inn til Direktoratet for proviantering og rasjonering oppgave over beholdninger og leveranser av margarinråstoffer i månedens løp.

  32. *Margarinfabrikker m. v.* Det er forbudt for andre enn margarinfabrikker, kunstsmultfabrikker og fabrikker for andre margarinprodukter   fremstille margarin eller andre produkter til erstatning for smør eller margarin.

Det er forbudt for fabrikker for fremstilling av margarin, kunstsmult og andre margarinprodukter   bruke råstoffene på annen måte enn til produksjon av de nevnte varer.

Salg av margarinråstoffer kan bare foregå mot anvisning. Dog kan avfallsfett, herunder ferdige produkter som ikke er salgsvare, selges til s pefabrikk mot kvittering og erklæring om at fett et bare skal brukes til fremstilling av såpe.

Margarinfabrikker, kunstsmultfabrikker og fabrikker for andre margarinprodukter skal hver m n ed sende inn til Direktoratet for proviantering og rasjonering oppgaver på fastsatt skjema over produksjon og salg og sende inn de merker, anvisninger og utf rselsangivelser som det er solgt mot i månedens løp.

  33. *Vegetabiliske oljer og fett.* Oljer og fett av vegetabilisk opprinnelse kan bare selges mot anvisning utstedt av Direktoratet for proviantering og rasjonering.

  34. *Emulsjoner.* Det er forbudt   lage emulsjoner av smør, margarin eller margarinråstoffer til erstatning for fl te i konditorvarer o. l. og til iskrem.

For fremstilling, salg og bruk av emulsjoner til annen anvendelse gjelder Direktoratet for proviantering og rasjonerings forskrifter av 14 mars 1941 om bakeblandinger m. v. med senere endringer og av 29 januar 1942 om bruk av bakeemulsjoner i bakerier m. v.

  35. *Talg.* Bedrifter som smelter talg for salg til andre, kan levere talg som ikke anses egnet til spisebruk, eller som ikke kan raffineres til spisebruk, til s pefabrikker uten anvisning, men mot fabrikkens kvittering med erklæring om at talgen bare vil bli brukt til fremstilling av såpe.

Bedrifter som smelter talg for salg til andre, skal ved utgangen av hver m n ed sende forsyningsnemnda oppgaver over beholdning, produksjon og salg og legge ved merker, anvisninger og kvitteringer for salget i måneden.

Kap. VII. Alminnelige bestemmelser.

  36. *Unntak m. v.* Direktoratet for proviantering og rasjonering kan gjøre unntak fra bestemmelsene i denne forordning og foreta endringer i de fastsatte rasjoner og i de

kvanta smør eller margarin bevertningssteder skal klippe 1 mai. merker for ved servering av smørbrød m. v. og varm mat.

§ 37. *Straff og inndraging.* Den som overtrer bestemmelsene i denne forordning om plikt til å gi oppgaver og meldinger og om å sende inn merker og anvisninger straffes med bøter inntil kr. 100 000 eller med fengsel inntil 6 måneder eller med begge deler. Overtredelse eller medvirking til overtredelse av de øvrige bestemmelser straffes på samme måte som fastsatt i § 1 i forordning om straf for svarthandel og snikhandel av 28 januar 1942.

Bestemmelsene om inndraging i nevnte forordnings § 4 har tilsvarende anvendelse.

§ 38. *Opphevelse av eldre bestemmelser.* Ved forordningens ikrafttreden oppheves Administrasjonsrådets bestemmelser av 22 juni 1940 om rasjonering av smør m. v. med senere endringer og følgende forskrifter gitt av Direktoratet for proviantering og rasjonering i medhold av bestemmelsene:

1. Forskrifter av 24 juni 1940 om leveranser av råstoffer til margarinfabrikker m. v.
2. Forskrift av 5 august 1940 om overdragelse av rasjoneringskort.
3. Forskrift av 9 september 1940 om levering av talg til såpefabrikker.
4. Forskrift av 2 desember 1940 om oppgaveplikt for melkeprodusenter.
5. Forskrifter av 20 januar 1941 om restaurantkort for fett og anvisning av fett til herberger og bevertningssteder med senere endringsbestemmelser.
6. Forskrifter av 20 mars 1941 om anvisning av fett til mindre industrielle virksomheter m. v. med senere endringsbestemmelser.
7. Forskrift av 24 november 1941 om gyldigheten av merkene på rasjoneringskort for fett m. v.

De øvrige forskrifter som Direktoratet for proviantering og rasjonering har gitt i medhold av Administrasjonsrådets bestemmelser av 22 juni 1940 skal gjelde inntil videre.

Skrivelse *) fra Sosialdepartementet hvorved det med 5 mai. hjemmel i lov om tvungen avståelse av bruksrett til husrom av 25 mai 1917 nr. 2 § 8, jfr. § 1 og § 2, jfr. lov av 12 juni 1920 nr. 1, fastsettes at Skedsmo herred, Akershus fylke, skal kunne kreve avstått mot erstatning bruken av forenings- og forsamlingslokaler og av ledige leiligheter til beboelse eller annen bruk innen kommunens grenser.

*) Kunngj. 18 mai i Lovtid. 1 nr. 28.

5 mai. **Skrivelse *)** fra Sosialdepartementet om vedtekt om gjennomføring av husleieloven i Østre Toten herred, Oppland fylke, jfr. lov av 16 juni 1939 § 41.

5 mai. **Skrivelse *)** fra Sosialdepartementet om vedtekt om gjennomføring av husleieloven i Bardu herred, Troms fylke, jfr. lov av 16 juni 1939 § 41.

6 mai. **Skrivelse *)** fra Sosialdepartementet hvorved det med hjemmel i lov om tvungen avståelse av bruksrett til husrom av 25 mai 1917 nr. 2 § 8, jfr. § 1 og § 2, jfr. lov av 12 juni 1920 nr. 1, fastsettes at Holmestrand kommune skal kunne kreve avstått mot erstatning bruken av forenings- og forsamlingslokaler og av ledige leiligheter til beboelse eller annen bruk innen kommunens grenser.

Dette vedtaket trer i kraft straks.

7 mai. **Lov *)** om opptjent eksamensansiennitet
Nr. 1. for studenter og høyskoleelever som har tjenstgjort i Regiment Nordland, Den norske legion og tilsvarende tjeneste.

Studenter og høyskoleelever som har tjenstgjort tilfredsstillende fra 3 til 6 måneder i Regiment Nordland, Den norske legion eller i tilsvarende frivillig tjeneste gis et tillegg av 6 måneder til sin eksamensansiennitet ved konkurranse om ansettelse i offentlige stillinger etter avlagt universitets- eller høyskoleeksamen.

Har tjenesten vart mer enn 6 måneder, gis ytterligere tillegg av 6 måneder for hvert halvår eller del derav som tjenstgjøringen har vart.

For den som godtgjør å ha gjort fronttjeneste (tjeneste som det utbetales fronttillegg for) i 1 måned eller derover, beregnes ytterligere et tillegg av 3 måneder for hver måneds fronttjeneste.

Oslo 7 mai 1942.

Quisling.

Ministerpresident.

Hagelin.

R. J. Fuglesang.

7 mai. **Lov *)** om straff for understøttelse av
Nr. 2. folke- eller statsfiendtlig virksomhet.

Den som uten å være forpliktet til det, ved å gi pengebidrag eller på annen måte yter økonomisk hjelp til noen som han må forstå derved understøttes i folke- eller statsfiendtlige bestrebelser, straffes med fengsel i inntil 6 år.

På samme måte straffes den som yter sånn hjelp til of-

*) Kunngj. 18 mai i Lovtid. 1 nr. 28.

fentlig tjenestemann eller dennes pårørende, når tjenestemannen er avskjediget i henhold til forordning av 4 oktober 1940 — jfr. forordninger av 2 april og 29 september 1941, eller midlertidig lov om avskjedigelse og forflytning av offentlige tjenestemenn av 16 april 1942 — og han må forstå at hjelpen tjener til helt eller delvis å holde tjenestemannen skadesløs for inntektstap som følge av avskjedigelsen, eller som ved å stille en offentlig tjenestemann i utsikt at han på denne måte vil bli holdt skadesløs søker å tilskynde ham til eller understøtte ham i folke- eller statsfiendtlige bestrebelser i tjenesten, eller som medvirker hertil.

Som tilleggsstraff kan idømmes inndraging av den skyldiges formue eller visse formuesdeler. Dersom handlingen er begått av noen som styrer eller har del i styrelsen av en annens anliggender, og på dennes vegne, kan inndraging idømmes også den som det er handlet på vegne av.

Oslo 7 mai 1942.

Quisling.

Ministerpresident.

Sverre Riisnæs.

R. J. Fuglesang.

Lov *) om midlertidig endring i bestemmelse om melding og registrering av fødsler, dødsfall og vigslar. 7 mai. Nr. 3.

§ 1. Sjefen for Justisdepartementet kan i samråd med sjefen for Kirke- og undervisningsdepartementet bestemme at melding om fødsel, dødsfall og vigsel som etter gjeldende regler skal sendes geistlig embetsmann, i ett eller flere bestemte sokn midlertidig skal sendes annen embets- eller tjenestemann. Bestemmelsen treffes i samråd med sjefen for det departement som vedkommende embets- eller tjenestemann hører under.

Når sånn bestemmelse er truffet, skal det fødselsregister som er omhandlet i kongelig resolusjon av 25 november 1915, føres av vedkommende embets- eller tjenestemann. Han sørger likeledes for innføring i kirkeboken av melding om dødsfall og vigsel.

Sjefen for Justisdepartementet gir nærmere forskrifter til utfylling og gjennomføring av denne lov.

§ 2. Denne lov trer i kraft straks.

Oslo 7 mai 1942.

Quisling.

Ministerpresident.

Sverre Riisnæs.

R. J. Fuglesang.

*) Kunngj. 18 mai i Lovtid. 1 nr. 28.

7 mai. Lov*) om endring av lov av 22 juni 1928
Nr. 4. om ordning av visse jordspørsmål.

I § 61 i lov av 22 juni 1928 om ordning av visse jordspørsmål tilføyes som nytt tredje og fjerde ledd:

Landbruksdepartementet kan i særlige tilfelle fastsette at vedtak om bortleie av beite eller andre jordbruksherligheter skal tre i kraft, selv om utskifting eller ordning etter utskiftingsloven er krevd, eller den frist som er nevnt i første ledd, ikke er utløpet.

Vedtaket gjelder i så fall midlertidig til utskifting eller ordning er gjennomført, eller til vedtaket blir endret ved nytt vedtak etter reglene i denne lov.

Oslo 7 mai 1942.

Quisling.
Ministerpresident.

Th. J. O. Fretheim.

R. J. Fuglesang.

7 mai. Ministerpresidentens beslutning*) om salting av sild.

I medhold av lov av 14 mai 1917 nr. 5 om foranstaltninger til å sikre og ordne landets forsyning med livsfornødenheter og andre varer, dens § 1 e, bestemmes:

1. Fiskeridirektøren kan begrense adgangen til eller forby salting av sild og fastsette nærmere bestemmelser til gjennomføring av slike forbud.

2. Overtredelse av bestemmelser utferdiget av Fiskeridirektøren i medhold av punkt 1, er straffbar.

3. Denne bestemmelse trer i kraft straks. Fra samme tid oppheves forordning av 20 desember 1941 om salting av sild.

Oslo 7 mai 1942.

Quisling.
Ministerpresident.

E. Blehr.

R. J. Fuglesang.

7 mai. Ministerpresidentens beslutning*) om å gjøre kap. I, II, X og XIII i lov av 22 juni 1928 om ordning av visse jordspørsmål med senere endringer gjeldende for Arendal by.

I medhold av § 91 i lov av 22 juni 1928 om ordning av

*) Kunngj. 18 mai i Lovtid. 1 nr. 28.

visse jordspørsmål med senere endringer bestemmes at nevnte 7 mai.
lovs kap. I, II, X og XIII skal komme til anvendelse i Arendal by.

Oslo 7 mai 1942.

Quisling.
Ministerpresident.

Th. J. O. Fretheim.

R. J. Fuglesang.

Forordning. *) (Forsyningsdepartementet.)

8 mai.

Fastsettelse av hvilke bestemmelser som omfattes av § 3 b og c i forordning om straff for svarthandel og snikhandel av 28 januar 1942.

I medhold av Justisdepartementets forordning om straff for svarthandel og snikhandel av 28 januar 1942 § 3 b og c bestemmes:

§ 1. Forordning om straff for svarthandel og snikhandel av 28 januar 1942 § 3 b skal omfatte alle bestemmelser som angår fremstilling, anvendelse eller lagring av livsfornødenheter eller andre varer som er fastsatt i:

- a) bestemmelse av Forsyningsdepartementet i medhold av kongelig resolusjon eller av bestemmelse av Administrasjonsrådet,
- b) forordning av sjefen for Forsyningsdepartementet i medhold av Reichskommissars forordning om de konstituerte statsråder av 28 september 1940 § 3,
- c) forskrifter som er eller blir gitt av Direktoratet for proviantering og rasjonering, Direktoratet for industriforsyning, Kommunikasjonsdirektoratet, Norges tekstilstyre, Norges lærstyre eller Statens gassgeneratornemnd i medhold av bestemmelse som nevnt under a og b.

§ 2. Forordning om straff for svarthandel og snikhandel av 28 januar 1942 § 3 c skal omfatte alle bestemmelser som angår nedtegning, oppgaver eller meldinger om ervervsmessige forhold som er fastsatt i bestemmelse som nevnt i § 1 bokstav a—c.

Skrivelse *) fra Innenriksdepartementet om regulering 8 mai.
av og byggevedtekter for en del av Narvik.

Skrivelse *) fra Innenriksdepartementet om vedtekt til 8 mai.
bygningslovens § 48 for Narvik.

*) Kunngj. 18 mai i Lovtid. 1, nr. 28.

22 — Norsk lovtidend 2 for 1942.

8 mai. **Skrivelse ***) fra Sosialdepartementet om vedtekt om gjennomføring av husleieloven i Saltdal herred, Nordland fylke, jfr. lov av 16 juni 1939 § 41.

12 mai. **Skrivelse **)** fra Politidepartementet om endring av § 48 i politivedtekten for Gjøvik.

13 mai. **Forordning. **)** (Forsyningsdepartementet.)
Endring i forordning av 1 mai 1942 om fett og olje til spisebruk.

I medhold av midlertidig lov av 19 mars 1942 om sikring av landets forsyning med livsfornødenheter og andre varer bestemmes:

§ 37 i forordning av 1 mai 1942 om fett og olje til spisebruk skal lyde så:

Overtredelse eller medvirkning til overtredelse av bestemmelsene i denne forordning eller av bestemmelser gitt i medhold av forordningen straffes på samme måte som fastsatt i § 1 i forordning om straff for svarthandel og snikhandel av 28 januar 1942.

Bestemmelsene om inndraging i nevnte forordnings § 4 har tilsvarende anvendelse.

13 mai. **Forordning. **)** (Forsyningsdepartementet.)
Endring i forordning av 19 september 1941 om levering av elektrisk energi m. v.

I medhold av midlertidig lov av 19 mars 1942 om sikring av landets forsyning med livsfornødenheter og andre varer, og i forståelse med sjefen for Arbeidsdepartementet bestemmes:

De beføyelser som er tilagt Forsyningsdepartementet i forordning av 19 september 1941 om levering av elektrisk energi m. v. overføres til Arbeidsdepartementet fra 1 juli 1942.

13 mai. **Stadfestelse** — meddelt av Sosialdepartementet — på «Ingeniør F. H. Frølich's fond» til fremme av produksjonen av kvalitetsasp for industrielt behov med særlig sikte på fyrstikkfabrikasjonen, opprettet av Bryn, Halden og Nittedals Tændstikfabrik A/S på generalforsamling 27 februar 1942.

13 mai. **Stadfestelse** — meddelt av Sosialdepartementet — på «Apoteker P. Leth Øwres legat til stipendier for praktisk utdannelse» for ubemidlede kvinner og menn hjemmehørende i Ålesund.

*) Kunngj. 18 mai i Lovtid. 1 nr. 28.

**) Kunngj. 22 mai i Lovtid. 1 nr. 30.

Skrivelse *) fra Innenriksdepartementet om bygnings- 13 mai.
vedtekter for Flekkefjord.

Skrivelse *) fra Politidepartementet om endring av § 9 13 mai.
i politivedtekten for Lunner herred, Oppland fylke.

Forordning. *) (Forsyningsdepartementet.) 15 mai.

Kjøretillatelse m. v. for motorkjøretøyer.

(Gitt i medhold av midlertidig lov av 19 mars 1942 nr. 8 om sikring av landets forsyning men livsfornødenheter og andre varer.)

Kapitel I. Kjøretillatelse og utrykkingstillatelse.

§ 1. Det er forbudt å bruke motorkjøretøy med norsk kjennemerke uten gyldig kjøretillatelse eller utrykkingstillatelse fra Kommunikasjonsdirektoratet eller den det gir fullmakt. Likeledes er det forbudt å bruke motorkjøretøy som nevnt utover den tid eller utenfor det område eller i strid med det formål eller de øvrige vilkår som er fastsatt i tillatelsen. Kjøretillatelse eller utrykkingstillatelse er nødvendig også ved bruk av motorkjøretøyer som det benyttes urasjonert drivstoff til.

§ 2. Kjøretillatelse kan gis som en alminnelig tillatelse til å bruke motorkjøretøyet til visse formål innenfor et bestemt område, eller som særskilt tillatelse til for enkelte turer å bruke kjøretøyet til et annet formål og utenfor det område som er fastsatt i den alminnelige tillatelse. Utrykkingstillatelse gis som en alminnelig tillatelse til å bruke motorkjøretøyet innenfor et visst område under bestemte forhold.

Kjøretillatelse og utrykkingstillatelse er bare gyldig når den er skrevet på skjema som Kommunikasjonsdirektoratet fastsetter.

§ 3. Det er forbudt å bruke bil med norsk kjennemerke uten at den alminnelige kjøretillatelse eller utrykkingstillatelsen er anbrakt på frontruten. Dette gjelder også når bilen er hensatt (parkert) på offentlig eller privat sted. At en tur blir foretatt etter særskilt kjøretillatelse, fritar ikke for plikten til å ha den alminnelige kjøretillatelse anbrakt på frontruten. Den særskilte kjøretillatelse skal dessuten bringes med under kjøringen og forevises ved kontroll.

Ved bruk av andre motorkjøretøyer med norsk kjennemerke skal kjøretillatelsen eller utrykkingstillatelsen bringes med under kjøring og forevises ved kontroll.

§ 4. Kjøretillatelse og utrykkingstillatelse kan omgjøres av den myndighet som har gitt tillatelsen når den finner at grunnlaget for tillatelsen ikke lenger er til stede. Dette gjel-

*) Kunngj. 22 mai i Lovtid. 1 nr. 30.

15 mai. der således når de opplysninger tillatelsen bygger på, viser seg å ha vært uriktige, eller forutsetningene for tillatelsen har endret seg vesentlig.

I forbindelse med omgjøringen kan vedkommende myndighet bestemme at kjøretillatelsen eller utrykkingstillatelsen skal leveres tilbake.

Bestemmelse som nevnt i første og annet ledd kan ankes inn for Kommunikasjonsdirektoratet. Bestemmelsen gjelder til anken er avgjort. Direktoratet kan også av eget tiltak når som helst treffe bestemmelse om omgjøring og innlevering av kjøre- og utrykkingstillatelser.

Bestemmelse om innlevering av kjøretillatelse eller utrykkingstillatelse kan om nødvendig gjennomføres ved politiets hjelp.

Kapitel II. Kjørebok.

§ 5. Fører av motorkjøretøy med norsk kjennemerke som har kjøre- eller utrykkingstillatelse plikter å føre slik kjørebok som Kommunikasjonsdirektoratet fastsetter, med mindre det er gitt skriftlig dispensasjon fra direktoratets trafikk-kontor. Dispensasjonserklæringen skal bringes med under kjøringen.

Trafikkkontoret kan bemyndige transportutvalgene til å dispensere fra bestemmelsen i første ledd for så vidt angår kjøring med lastebiler, varebiler og motorsykler innenfor bestemt avgrensede områder, samt for rutebiler i godkjent rute.

Den som har utrykkingstillatelse, skal alltid føre kjørebok.

Kjøreboken skal føres med blekk eller kopiblyant. Datum for kjøreturen, kjøringens formål, kjøreruten og kilometer-tellerens stand skal føres inn i boken før turen begynner. Når det gjelder kjøring av prester, læger, jordmødre, dyrlæger eller personer som har utrykkingstillatelse, i tilfelle der det trengs øyeblikkelig hjelp, er det tilstrekkelig at disse opplysninger føres inn umiddelbart etter at turen er avsluttet. Det samme gjelder de øvrige opplysninger som kreves etter kjøreboken.

Føreren av motorkjøretøyet plikter å føre riktige og fullstendige opplysninger i kjøreboken. Eieren av kjøretøyet plikter å se til at dette blir gjort.

Kjøreboken skal bringes med under kjøringen og forevises ved kontroll.

§ 6. Person som tildeles mineralolje til motorkjøretøy som han leier for enkelte turer, skal føre slik kjørebok som Kommunikasjonsdirektoratet fastsetter. Kjørebok skal også føres når slike turer foretas med kjøretøy som det helt eller delvis nyttes urasjonert brensel til.

Kjøreboken gir med den begrensning som er fastsatt av 15 mai. den utstedende myndighet, rett til å nytte leid motorkjøretøy som har alminnelig kjøretillatelse, selv om kjøringen går ut over den avgrensning som er satt i kjøretillatelsen.

Bestemmelsene i § 5, fjerde ledd, får tilsvarende anvendelse ved føring av kjørebok for leid motorkjøretøy. Dog skal også motorkjøretøyet kjennemerke føres i boken før turen begynner.

Innehaveren av kjøreboken plikter å føre riktige og fullstendige opplysninger i samsvar med det som kreves etter kjøreboken, og skal påse at innføringen etter endt kjøretur blir attestert av kjøretøyet fører.

Kjøreboken skal bringes med under kjøringen og forevises ved kontroll.

Kapitel III. Forbud mot unødvendig kjøring og helligdagskjøring.

§ 7. Det er forbudt å bruke motorkjøretøy med norsk kjennemerke til fornøydelseskjøring, turkjøring, kjøring til eller fra teater, kino, restauranter, fester, selskapelige sammenkomster og stevner eller til annen liknende kjøring som ikke kan anses for å være strengt nødvendig, når kjøretøyet drives med rasjonert brensel.

Kommunikasjonsdirektoratet kan fastsette at bestemmelsen i foregående ledd for enkelte transportutvalgs distrikter skal gjelde også for kjøring med urasjonert drivstoff.

Politiet (lensmannen) kan etter skriftlig søknad, når særlige hensyn tilsier det, gjøre unntak fra forbudet i første ledd og fra bestemmelser som Kommunikasjonsdirektoratet treffer i medhold av bestemmelsen i annet ledd. Tillatelsen som bare kan gis for det enkelte høve, skal utferdiges skriftlig og bringes med under kjøringen.

§ 8. I tiden mellom kl. 16 dagen før søndag eller annen helligdag og kl. 6 den påfølgende hverdag er det forbudt å bruke personmotorkjøretøy med norsk kjennemerke, når kjøretøyet ikke har sitteplass for mer enn 8 personer medregnet fører.

Unntatt fra forbudet er:

1. Kjøring med drosje og leievogn drevet med generator, lysgass og liknende.
2. Kjøring av prester, læger, jordmødre og dyrlæger, i tilfelle der det trengs øyeblikkelig hjelp.
3. Kjøring som ikke kan utsettes og som det er uomgjengelig nødvendig å bruke motorkjøretøy til. I slike tilfelle skal føreren av motorkjøretøyet på forhånd melde fra til nærmeste politimyndighet.

- 15 mai. 4. Kjøring etter oppdrag fra de tyske militære myndigheter når det er innhentet skriftlig tillatelse fra den tyske oppdragsgiver. Tillatelsen skal bringes med under kjøringen og forevises ved kontroll.
- Kommunikasjonsdirektoratet kan bestemme at forbudet i første ledd også skal gjelde kjøring med drosje og leievogn drevet med generator, lysgass og liknende.

Kapitel IV. Alminnelige bestemmelser.

§ 9. Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelser som er gitt i eller i medhold av denne forordning, eller som medvirker til det, straffes med bøter eller med fengsel i inntil 6 måneder eller med begge deler.

På samme måte straffes den der som passasjer eller på annen måte lar seg kjøre i strid med bestemmelsene i §§ 7 og 8.

§ 10. Ved denne forordnings ikrafttreden oppheves:

1. Forordning av 10 desember 1940 om rasjonering av mineraloljer §§ 8 og 9.
2. Midlertidig forordning av 18 mars 1941 om forbud mot unødvendig kjøring med motorvogn.

- 15 mai. **Rundskrivelse fra Justisdepartementet til påtalemyndighetens tjenestemenn.**

Lov om løsgjengeri, betling og misbruk av berusingsmidler m.v. av 5 mars 1942.

Den ovennevnte lov som trådte i kraft 1 april 1942, har avløst loven om løsgjengeri, betleri og drukkenskap av 31 mai 1900 med de endringer som senere er kommet til. De grunner som har foranlediget lovrevisjonen, er i korthet resymert slik i den tilråding fra Justisdepartementet som ligger til grunn for den nye lov:

«Fra tid til annen har det fra forskjellige hold innen påtalemyndigheten, fengelskretser, legekretser m. v. vært reist kritikk mot mange av løsgjengerlovens bestemmelser. Dette har særlig gjeldt lovens regler for behandling av løsgjengere og drukkenskaps-overtredere. Således kan det nevnes at fengselsformkomitéens medlem direktør Segelcke Thrap med tilslutning av komitéens øvrige medlemmer i samband med komitéens innstilling til lov om forandringer i fengselsloven (trykt som bilag til ot.prp. nr. 59 for 1933), tok til orde for en total omlegging av behandlingen av drukkenskapsovertredere bl. a. ved avskaffelse av den subsidiære fengselstraff. Mange røster har også i årenes løp hevet seg for innføring av administrativ behandling av løsgjengere, i likhet med ordningen i våre naboland Sverige og Finnland. Hertil kommer at en rekke av

lovens bestemmelser etterhånden er blitt foreldet og dårlig 15 mai. samsvarer med enkelte bestemmelser i nyere lover, særlig i rusdrikkloven av 5 april 1927.»

Den nye lov regulerer i det vesentlige de samme forhold som er omhandlet i den eldre løsgjengerlov. I én henseende er imidlertid lovens ramme utvidet. Mens den gamle lovs kapitel II bare omhandlet drukkenskap, ansvar for andres beruselse m. v., inneholder den nye lov i tredje kapitel bestemmelser som rammer misbruk av alle slags berusings- og bedøvingsmidler, jfr. § 24, tredje ledd. På den annen side er bestemmelsene i den gamle lovs §§ 23—26 ikke tatt opp i den nye lov, men overført til lov om innførsel og omsetning av brennevin, fruktvin, mjød og øl av 5 april 1927 (rusdrikkloven), jfr. den nye lovs § 27 nr. 5.

Selv om den nye lovs ramme i det vesentlige faller sammen med den eldre løsgjengerlovs, er imidlertid bestemmelsenes innhold vesentlig endret som følge av at den nye lov innfører helt nye prinsipper i behandlingen av løsgjengere og personer som misbruker berusingsmidler. Den eldre lovs reaksjonsmidler overfor løsgjengere var advarsel, fengselstraff eller tvangsarbeid. For anvendelse av tvangsarbeid var det et vilkår at vedkommende ble dømt til straff etter lovens §§ 2 eller 4 og at retten i dommen bemyndiget påtalemyndigheten til å sette domfelte i arbeid for det offentlige eller hos private eller i tvangsarbeidshus. Lovens reaksjonsmidler mot misbruk av rusdrikk var straff i form av bøter eller fengsel og anbringelse i tvangsarbeidshus eller i kuranstalt eller redningshjem. Vilkårene for anbringelse i tvangsarbeidshus eller kuranstalt var at vedkommende ble dømt til fengselstraff etter lovens §§ 16, 17 eller 19, og at retten i dommen bemyndiget påtalemyndigheten til å anbringe vedkommende.

Den nye lovs bestemmelser om løsgjengeri åpner adgang for påtalemyndigheten til å beslutte administrative forføyninger overfor løsgjengere. Loven oppstiller, jfr. § 3, første ledd, en rekke reaksjonsmidler som kan anvendes overfor løsgjengere i stedet for straff. Hermed har en innført differensieringens prinsipp ved behandlingen av disse overtredere. Reaksjonsmidlene varierer fra lempeligere forholdsregler som advarsel, arbeidsanvisning, anvisning av oppholdsted m. v. til så skarpe forholdsregler som anbringelse i tvangsarbeid m. v. for en tid av inntil 3 år. Dermed er det skapt grunnlag for en individuell behandling av den enkelte overtreder. Tanken er at de mildere forføyninger skal være midler til å forebygge løsgjengeriet, mens de skarpere forholdsregler dels skal tjene til å forebygge, dels til å beskytte samfunnet mot løsgjengeriet. Ved at forføyninger kan besluttes administrativt, åpner loven

15 mai. mulighet for en effektiv inngripen på et tidlig stadium. Den besluttende myndighet er statsadvokatene når det er tale om de skarpe reaksjonsmidler. For øvrig skal beslutningene treffes av politiembetsmennene, jfr. § 4, første ledd. Fengselsstyret er ankeinstans i saker hvor det er gjort vedtak om forføyninger av alvorligere karakter, jfr. § 5. Slike forføyninger kan heller ikke i noe tilfelle settes i verk før saken på forhånd har vært lagt fram for Fengselsstyret, jfr. § 6.

Prinsippene for reaksjonen mot misbruk av berusingsmidler er også vesentlig endret gjennom den nye lov. Også på dette område er lovens tanke den at overtrederne i størst mulig utstrekning skal behandles individuelt. Samtidig tilskifter de nye regler å skape det nødvendige grunnlag for å skille de egentlig drikkfeldige ut fra de mer tilfeldige lovovertredere. Endelig søker de nye regler å forebygge de misbruk av den subsidiære fengselstraff for beruselsesforseelser som på grunnlag av den eldre lov til dels har forekommet i praksis.

15 mai. Lovens prinsipielle reaksjon mot dem som gjør seg skyldig i misbruk av berusingsmidler, er advarsel i samsvar med reglene i §§ 18 og 19. Denne reaksjon vil være tilstrekkelig i de fleste tilfelle hvor overtredelsen er av tilfeldig karakter. Det er da både uheldig og overflødig at samfunnet reagerer med straff overfor disse personer. Overfor de personer som er forfalte til misbruk av berusingsmidler, vil advarselen innebære et varsel om skarpere forholdsregler. Den praktiske erfaring har vist at straffer i form av bøter eller fengsel som regel ikke fører fram ved behandlingen av disse overtredere. Etter § 18 vil advarsel være den ordinære reaksjon både ved første gangs overtredelse og ved senere overtredelse. Dog er det også adgang til å reagere med straff, men reglene for anvendelse av bøtestraff og subsidiær fengselstraff er i § 18, annet ledd, vesentlig endret sett i forhold til de tidligere regler.

I de tilfelle hvor de ordinære reaksjonsmidler — advarsel og straff — ikke fører fram, åpner loven i § 20, jfr. § 3, adgang til å bringe i anvendelse administrative forføyninger overfor overtrederne. Forføyningene er her de samme som hvor det gjelder løsgjengere, og reglene om iverksettelsen av disse forholdsregler faller også sammen. Lovens bestemmelser om misbruk av berusingsmidler kan i prinsippet sammenfattes slik: I første omgang er reaksjonen betydelig lempeligere enn før, mens den i senere omganger er atskillig skjerpet. Samtidig gjør de nye regler det mulig å komme det egentlige misbruk til livs på et tidligere stadium enn den eldre lovs bestemmelser tillot.

Foruten den her nevnte prinsipielle nyordning på de hovedområder loven regulerer, inneholder den også for øvrig

en rekke nye bestemmelser, således f. eks. i kapitel IV hvor 15 mai. det er bestemmelser om varetektsfengsling etter administrativ beslutning m. v. På andre områder f. eks. i kapitel II om betling, avviker lovens regler både i form og innhold fra den eldre lovs bestemmelser selv om disse for en vesentlig del er tatt opp.

Da loven i det store og hele både i formell og reell henseende fremtrer som helt ny, og da den medfører at behandlingen av overtredene i praksis vil måtte omlegges etter helt andre linjer enn dem som hittil har vært lagt til grunn, vil departementet nedenfor gi en nærmere redegjørelse for de nye regler i tilknytning til lovens bestemmelser. Gjennomføringen i praksis av de nye regler vil ellers under de rådende forhold lett kunne skape vanskeligheter, da lovens forarbeider for tiden ikke er offentlig tilgjengelige.

Kapitel I. Løsgjengeri.

Lovens systematikk i dette kapitel avviker sterkt fra kapitel I i den eldre løsgjengerlov. Bestemmelsene om betling er således skilt ut og gitt plass som lovens kapitel II.

Løsgjengerikapitlet inneholder i §§ 1 og 2 straffebestemmelser mot løsgjengeri og annen lediggang, § 3 i loven omhandler de materielle bestemmelser om administrative forføyninger overfor løsgjengere. De formelle regler om fremgangsmåten ved beslutning om og iverksettelse av administrative forføyninger er inntatt i §§ 4 og 6, mens § 5 inneholder reglene om anke til Fengselstyret. I §§ 7 og 8 har loven bestemmelser om hjemsending av løsgjengere, om bopelsanvisninger m. v.

Ad § 1.

1. Denne bestemmelse inneholder straffebestemmelsen for det egentlige løsgjengeri, og svarer i realiteten til den tidligere løsgjengerlovs § 4. Beskrivelsen av løsgjengeribegrepet i paragrafens første ledd er noe mer kasuistisk utformet enn i den eldre bestemmelse, men fastslår bare den forståelse av begrepet som hadde fått hevd i praksis under den tidligere lovs herredømme.

2. Strafferammens maksimum er forhøyd fra 3 måneders fengsel til fengsel inntil 1 år. Etter § 24, første ledd, skal overtredelser av bestemmelsen behandles som forseelser.

3. Bestemmelsen må ses i sammenheng med reglene i § 3, første ledd. Straff etter § 1 er oppstilt som et alternativt reaksjonsmiddel ved siden av administrative forføyninger etter § 3. Påtalemyndigheten har således valget mellom å reise straffesak etter § 1 eller å sette i verk administrative

15 mai. forholdsregler etter § 3. Også etter at en person er domfelt etter § 1, vil påtalemyndigheten kunne sette i verk administrative forføyninger etter § 3. I så fall skal den idømte fengselsstraff ikke fullbyrdes, jfr. § 3, første ledds annet punktum. For øvrig viser en til bemerkningene til § 3.

Ad § 2.

1. Denne straffebestemmelse er ny. Den har en viss tilknytning til den eldre lovs straffebestemmelse i § 2, jfr. § 1. Lediggangen er gjort straffbar når vedkommende er arbeidsfør og hans lediggang medfører at han utsetter seg for å komme i eller kommer i økonomiske vanskeligheter eller forsommer sine underholdsplikter. Det straffbare forhold er således et helt annet enn det den gamle lovs § 2 omhandler.

2. De fleste uttrykk i bestemmelsen er hentet fra løsgjengerlovens §§ 1 og 2. Vendingen «forsømmer sin forsørgelsesplikt etter gjeldende lover» tilsvarende uttrykksmåten i lov om forandring i lov om edruehetsnemnder av 26 mai 1939 nr. 4 § 7, punkt 2, og omfatter alle tilfelle av forsørgelses- og underholdsplikt, jfr. innst. til lov om edruehetsnemnder og behandling av drikkfeldige s. 55 annen spalte (trykt som bilag til ot.prp. nr. 26 for 1931). Etter § 24, første ledd, behandles overtredelsene som forseelser.

3. Forholdet mellom lovens §§ 2 og 3 er det samme som forholdet mellom §§ 1 og 3, jfr. anmerkning 3 til § 1 og bemerkningene til § 3.

Ad § 3.

1. Bestemmelsene i § 3 gir hjemmelen for å anvende administrative forføyninger overfor løsgjengere. Etter § 20, annet ledd, vil disse forføyninger også i det store og hele være anvendelige overfor personer som er forfalte til misbruk av berusingsmidler.

2. Det første vilkår for anvendelse av de forholdsregler § 3 omhandler, er at vedkommende person har gjort seg skyldig til straff for overtredelse av bestemmelsene i §§ 1 eller 2. Dette vilkår er en nødvendig betingelse for at påtalemyndigheten skal kunne gripe inn også når det gjelder spørsmål om å anvende de aller lempeligste forføyninger som advarsel, arbeidsanvisning m. v. I enhver sak om overtredelse av lovens §§ 1 eller 2 vil det således måtte foretas en fullstendig etterforsking. Hvis det ikke gjennom etterforskingen blir godtgjort at de subjektive og objektive, positive og negative vilkår for straff etter lovens §§ 1 eller 2 er til stede, må forfølgningen innstilles som i enhver annen ordinær straffesak.

Når en etterforsking er avsluttet, og påtalemyndigheten

finner det godt gjort at en person er skyldig til straff etter 15 mal. §§ 1 eller 2, må det treffes et valg. Loven oppstiller en rekke forskjellige alternativer. Det første spørsmål som må avgjøres, er om det skal reises ordinær straffesak, besluttet administrative forføyninger, eller om saken skal sendes edrue-lighetsnemnda til behandling etter § 3, annet ledd. Hvis på-talemyndigheten ikke finner at fengselstraff er noen adekvat reaksjon i det foreliggende tilfelle, og saken heller ikke over-går til edrue-lighetsnemnda, blir det neste spørsmål hvilken eller hvilke administrative forføyninger det er som bør bringes i anvendelse. Valget står her mellom de forholdsregler som er regnet opp i paragrafens første ledd under litr. a—h.

3. Paragrafens første ledds annet punktum åpner adgang for påtalemyndigheten til å beslutte anvendt forføyninger etter litr. a—h også etter at en person er domfelt etter lovens §§ 1 eller 2. I så fall må det samtidig treffes beslutning om at den idømte straff ikke skal fullbyrdes. Denne bestem-melse gjør det mulig på forhånd å få fastslått ved dom om straffeskyld etter §§ 1 eller 2 foreligger, før administrative forføyninger besluttet. Ordningen er allikevel vesensforskjel-lig fra den tidligere ordning i den eldre løsgjengerlovs § 5, idet retten ingen innflytelse har i spørsmålet om hvorvidt administrative forføyninger skal anvendes. Retten skal bare ta standpunkt til om det foreligger overtredelse av §§ 1 eller 2. Den fremgangsmåte loven her gir anvisning på, innebærer selvsagt en mer betryggende behandling enn etter første ledds første punktum, idet skyldspørsmålet blir underkastet prø-velse i flere instanser. Særlig grunn til å gå denne vei vil det være i de tilfelle hvor det er tale om for første gang å sette i verk forføyninger etter litr. f—h overfor en overtreder. Når det er spørsmål om forføyninger etter litr. f—h, bør den vei første punktum gir anvisning på, fortrinnsvis nyttes overfor iteranter i helt utvilsomme tilfelle.

4. Det eneste direktiv loven i § 3, første ledd, gir påtale-myndigheten for valget mellom å reise straffesak eller be-slutte administrative forføyninger, er at den «finner det for-målstjenlig» å anvende slike forføyninger. Oppgaven blir å finne det reaksjonsmiddel som kan antas tjenlig til å fore-bygge at overtrederen på ny forgår seg, m. a. o. løsgjengeren skal i den utstrekning det er mulig søkes påvirket på en slik måte at han kommer over i ordnet levevis, eller når dette ikke lar seg gjennomføre, underkastes slike forholdsregler at sam-funnet blir beskyttet mot hans overtredelser. Det er ganske selvsagt at hensynet til beviset ikke bør spille noen rolle ved valget straffesak—administrative forføyninger. Det vil være misbruk å sette i verk administrative forføyninger hvor det

15 mai. antas at beviset ikke er tilstrekkelig til fellelse ved en domstol. Adgangen til å beslutte administrative forføyninger skal ikke være en utvei for påtalemyndigheten hvor beviset er for svakt.

5. I de reaksjonsmidler som er anvist i § 3, første ledd, litr. a—h er det en tydelig uttalt progresjon. De forholdsregler som er nevnt under litr. a og b innebærer en engangsinngripen av lempeligere art som er beregnet på forebyggende reaksjon på et tidlig stadium. De under litr. c—f nevnte forholdsregler fremtrer også i det vesentlige som forebyggende foranstaltninger, men her er inngrepet mer omfattende. Overtrederen underkastes forføyning over et lengere tidsrom hvis maksimum etter nest siste ledd i paragrafen er 2 år. Disse forføyninger vil være på plass i alle de tilfelle hvor det er utsikt til at overtrederen kan påvirkes til ordnet levesett ved oppstiving i den form forføyningen innebærer. Etter tredje ledd kan de forføyninger som er nevnt under litr. a—f brukes i forening. Det er klart at de her nevnte forføyninger ikke bør lates uforsøkt før en går til å anvende de skarpe reaksjonsmidler som det er gitt anvisning på under litr. g og h. Dette gjelder så meget mer som lovens § 6, annet ledd, åpner adgang til å bytte om de forføyninger som er nevnt i § 3, første ledd, litr. c—h med andre forføyninger. De under c—f nevnte forholdsregler vil således kunne byttes om med de under litr. g—h nevnte såfremt det viser seg at de iverksatte forføyninger ikke fører fram. De under litr. g—h nevnte forføyninger innebærer de alvorligste inngrep loven gir anvisning på, idet de medfører frihetsberøvelse for en tid som etter nest siste ledd kan gå opp i 3 år. En står her overfor reaksjonsmidlene beregnet på de erklærte løsgjengere. Forføyningene vil i noen tilfelle innebære det siste forsøk på å lede overtrederen inn på rett vei, i andre tilfelle vil de være sikringsforanstaltninger når enhver utsikt til forbedring er borte. Etter siste ledd kan disse forføyninger ikke bringes i anvendelse overfor personer under 18 år.

6. Angående de forføyninger som er regnet opp i § 3, første ledd, skal departementet i det enkelte bemerke:

a. *Advarsel.* Denne forføyning forutsettes benyttet i tilfelle av mindre grov karakter, særlig ved første gangs inngripen og i det hele når politiet finner at dette lempeligste tiltak kan få vedkommende til å endre levevis. Advarselen skal ha samme høytidelige form som fastsatt i § 19 og ellers gi uttrykk for at siktede ved å fortsette på samme måte kan risikere straff, andre forføyninger etter § 3, eventuelt også hjemsending etter § 7.

- b. *Tiltak for å få vedkommende i ordnet arbeid.* Som forut- 15 mai.
satt i loven vil det i første rekke bli tale om henvising til
den offentlige arbeidsformidling. Det er dog intet til
hinder for at politiet hvor det er hensiktsmessig, direkte
formidler forbindelsen med arbeidsgiveren. Arbeidsfor-
midlingen og arbeidsgiveren må i alle tilfelle meddeles de
nødvendige opplysninger om siktede og hans forhold slik
at det ikke i noe tilfelle kan anføres at han er ansatt
under uriktige forutsetninger. Mange av de personer det
her gjelder vil ofte være mindre skikket på det vanlige
arbeidsmarked. Det vil da være tilrådelig å søke bistand
hos vernelagene eller lignende institusjoner for å få dem
i arbeid.
- c. *Anvising av bestemt oppholdsted m. v.* Politiet kan i
medhold av denne bestemmelse på den ene side påby
opphold på et bestemt sted (herred, by). På den annen
side kan det forby opphold i en bestemt kommune,
eller i bestemte strøk av den, eller på bestemte veier, gater
og plasser, i det hele eller til visse nærmere fastsatte
tider.
- d. *Oppsikt.* Her vil foruten politiet eller en særskilt opp-
nevnt tilsynsmann, også vernelagene, kunne komme i be-
traktning.
- e. I forbindelse med forbud mot å bruke berusingsmidler vil
politiet kunne gi henstilling om å avlegge avholdsløfte,
eventuelt også innmelding i avholdslag hvor forholdet
måtte ligge til rette for det.
- Hver enkelt av de forføyninger som er nevnt under a—e
kan etter loven anvendes isolert. Men som regel vil det
svare mest tjenlig med en kombinasjon av forføyninger,
f. eks. advarsel (a), anvising av bestemt oppholdssted
(c) med oppsikt og meldeplikt (d), eventuelt med forbud
mot å bruke berusingsmidler (e).
- f. *Anbringelse i arbeid hos private.* Arbeidsføre personer
bør som regel settes i vanlig arbeid etter litr. b. Direkte
anbringelse i arbeid hos private vil være aktuelt overfor
mindre arbeidsdyktige personer og eldre. Anbringelsen
kan, hvor det er nødvendig, ordnes i samband med privat
forpleining. Forføyning av denne art kan først settes i
verk etter at saken har vært lagt fram for Fengselstyret
som avgjør hvor vedkommende skal anbringes. Før saken
blir forelagt for Fengselstyret bør politiet ha satt seg i
forbindelse med en skikket og villig arbeidsgiver eller for-
pleier, liksom forslag til forpleiningsvilkår i tilfelle må
være drøftet. Fengselstyret vil avgi utkast til kontrakt
mellom politimesteren og forpleieren.

15 mai.

Det vil som regel være hensiktsmessig at den anbrakte eller forpleide i medhold av litr. d blir stilt under oppsikt av politiet eller en særskilt oppnevnt tilsynsmann og at det blir nedlagt forbud mot bruk av berusingsmidler etter litr. e.

De nærmere regler om forpleiningen, således om arbeid, oppholdsrom, kosthold, vask, klær og sykebehandling vil bli inntatt i forpleiningskontrakten. Inntil videre vil anbringelsen i det vesentlige bli ordnet på samme måte som ved anbringelse i privat forpleining av sikringsdømte. Utgiftene til legebehandling og klær kan inntil videre dekkes på samme måte som for sikringsdømte, jfr. departementets 2 rundskrivelser av 25 mars 1939 til fylkesmennene.

Utgiftene ved privat forpleining i henhold til løsgjengerloven skal inntil videre dekkes av kap. 361. Det er forutsetningen at så vel forpleiningsgodtgjørelsen som utlegg til sykebehandling og klær blir anvist av fylkesmannen.

Departementet har f. t. ikke funnet det nødvendig å fastsette særskilte permisjon-, disiplinær- og utskrivingsregler for personer som er anbrakt i privat arbeid eller forpleining, jfr. § 26.

Innsetting i godkjent redningshjem eller liknende innretning. I henhold til den eldre lov og kongelig resolusjon av 13 september 1929 er tidligere godkjent Kvinnehjemmet på Grini i Bærum, adr. Sandvika. (Det samtidig godkjente Solli lærhjem, pr. Nesttun, er f. t. nedlagt som redningshjem.) Det er forutsetningen at denne godkjenning blir stående ved makt, likeså departementets forskrifter av 16 oktober 1933 om utskrivning på prøve og endelig utskrivning av personer som er anbrakt i redningshjem. — Endelig beslutning om innsetting i redningshjem treffes av Fængselstyret, jfr. lovens § 6, første ledd. En gjør merksam på at hjemmet er åpent slik at tvangsmessig behandling i strengere forstand er utelukket. Det er forutsetningen at det særlig er yngre kvinner som ikke er glidd for langt ut, som vil bli søkt anbrakt i hjemmet.

Andre redningshjem er ikke godkjent etter den eldre lov, men departementet har forutsatt at ordningen med redningshjem vil bli videre utbygd så snart forholdene tillater det.

En nevner i denne forbindelse at flere sosiale institusjoner, som f. eks. Frelsesarmeen, Indremisjonen og Norsk misjon blant hjemløse (Omstreifermisjonen) har red-

nings- eller arbeidshjem som vil kunne nyttes til anbringelse i spesielle tilfelle. Begrunnet forslag med henblikk på slik anbringelse forutsettes avgitt overfor Fengselstyret i hvert enkelt tilfelle. Den som blir satt inn i slike hjem eller innretninger, vil i enhver henseende ha å rette seg etter de regler som gjelder for hjemmet. Hvis noen rømmer, eller det anses nødvendig å bortvise noen på grunn av dårlig oppførsel, skal bestyreren straks underrette den politimyndighet som har forestått innsettningen. Det vil i så fall om det anses hensiktsmessig eller nødvendig, kunne treffes andre forføyninger etter § 6, annet ledd, eventuelt innsetting i tvangsarbeidshus.

g. *Anbringelse i offentlig eller av det offentlige godkjent arbeidskoloni m. v.* Det finnes f. t. ikke offentlige eller offentlig godkjente arbeidskolonier eller arbeidshjem som forutsatt i denne bestemmelse. Det er derfor foreløpig ikke aktuelt å benytte denne forføyning. En har gått ut fra at det f. t. heller ikke er aktuelt med direkte anbringelse i arbeid for det offentlige.

h. *Anbringelse i tvangsarbeidshus, pleieanstalt eller liknende godkjent anstalt.* Det vil her bli tale om innsetting i Opstad tvangsarbeidshus og Sem tvangsarbeidshus- og pleieanstalt. Disse anstalter aktes fortsatt nyttet etter de retningslinjer som er angitt i Fengselstyrets skrivelse av 16 november 1928. For personer som aktes anbrakt i Sem tvangsarbeidshus- og pleieanstalt, må i alle tilfelle medsendes erklæring fra vedkommende embetslege.

Begge disse anstalter er beregnet på menn. For kvinner er i disse dager midlertidig innrettet et landsfengsel og arbeidshus i det tidligere Sel hjelpefengsel i Gudbrandsdal, adr. Otta. Plassen her er imidlertid meget begrenset.

De hittil gjeldende forskrifter om tvangsarbeidshusene og tvangsarbeidernes behandling blir gjeldende inntil videre.

7. § 3, annet ledd, inneholder en av lovens mest sentrale bestemmelser. Den overfører behandlingen av drikkfeldige fra politiet til de kommunale edruelighetsnemnder, jfr. lov om endring i loven om edruelighetsnemnder og behandling av drikkfeldige av 26 mai 1939. Påtalemyndigheten vil således etter den nye lov ikke lenger ha adgang til å treffe beslutning om anbringelse i kuranstalt. Uttrykket «pleieanstalt eller liknende godkjent anstalt» i første ledd litr. h omfatter således ikke kuranstalt for drikkfeldige. Bestemmelsen i annet ledd vil få sin vesentligste praktiske anvendelse overfor per-

15 mai. soner som har forgått seg mot bestemmelsene i lovens kapitel III. Når den allikevel har fått plass i § 3, annet ledd, er det av hensyn til sammenhengen med de administrative forføyninger i første ledd og fordi det forekommer at løsgjengere bør behandles i samsvar med reglene i annet ledd uten at de er eller har vært under forfølgning etter reglene i kapitel III.

a. Den ordning loven har etablert ved § 3, annet ledd, har allerede i noen utstrekning innarbeidet seg i praksis under den eldre lovs herredømme, og en har høstet gode erfaringer av den. Den er begrunnet i ønsket om å skape ensartet behandling av de drikkfeldige gjennom edrue-lighetsnemnda — den instans som spesielt er utrustet med henblikk på dette arbeid. Samtidig medfører den at den strafferettslig betonte behandling blir avløst av en behandling gjennom sivile myndigheter, noe som samsvarer med den utbygging av alkoholistforsorgen loven om edrue-lighetsnemnder innebærer.

b. I ethvert tilfelle hvor påtalemyndigheten finner at en person har overtrådt §§ 1 eller 2, kan den reise straffesak. Det samme gjelder hvor det foreligger overtredelse av § 17. For personer som har forgått seg mot §§ 15—16 har påtalemyndigheten alltid adgang til å avgjøre saken ved advarsel eller straff, dette gjelder selv om vilkårene i § 20, første punktum, foreligger. Reises det ikke straffesak, står valget mellom de forføyninger som er nevnt i § 3, første ledd, jfr. § 20, og oversending til edrue-lighetsnemnda etter § 3, annet ledd, dog så at det ikke kan bli spørsmål om disse alternativer ved overtredelse av §§ 15 eller 16 såfremt ikke betingelsene i § 20, første punktum, er til stede.

Ved overtredelser av §§ 1 eller 2 kan påtalemyndigheten først reise straffesak, og hvis tiltalte domfelles, kan den beslutte administrative forføyninger eller oversending til edrue-lighetsnemnda. I så fall må den samtidig beslutte at den idømte straff ikke skal fullbyrdes, jfr. § 3, første ledds annet punktum. Den her nevnte fremgangsmåte kan også nyttes ved overtredelser av § 17, jfr. § 20, annet ledds annet punktum. Denne adgang har den ikke når det gjelder overtredelse av §§ 15—16 (under de vilkår som § 20, første punktum, angir).

Etter § 3, annet ledd, skal påtalemyndigheten når det på grunnlag av en etterforsking eller dom som her nevnt, viser seg at vedkommende bruker berusende drikk til åpenbar skade for seg selv eller sine omgivelser, sende saken til edrue-lighetsnemnda til behandling før den gjør vedtak om forføyninger som nevnt i § 3, første ledd litr. b—h, jfr. § 20, annet ledd. Litr. a er som det ses ikke nevnt. Dette skyldes at det ikke bør bli spørsmål om advarsel hvor en person be-

finner seg på et slikt stadium at vilkårene for oversendelse i 15 mai. § 3, annet ledd, foreligger. Oversendelse til edruelighetsnemnda kan i disse tilfelle bare unnlates hvor påtalemyndigheten finner nemndbehandling hensiktsløs.

Hvis nemndbehandling etter nemndas skjønn gir et tilfredsstillende resultat, får påtalemyndigheten ikke ytterligere med saken å gjøre. I motsatt fall skal nemnda snarest underrette påtalemyndigheten om dette. Saken sendes tilbake og påtalemyndigheten fortsetter behandlingen av den. På dette tidspunkt blir det da spørsmål om anvendelse av administrative forføyninger etter § 3, første ledd.

c. Det første vilkår for oversending til edruelighetsnemnda er at «vedkommende bruker berusende drikk til åpenbar skade for seg selv eller sine omgivelser». Dette uttrykk er temmelig omfattende. Det er således ikke nødvendig at vedkommende «jevnlige misbruker berusende drikk». Overtrederens personlighet, livsførsel og hans reaksjon overfor alkohol hører til de omstendigheter som må tas i betraktning ved bedømmelsen av det enkelte tilfelle. Det bør legges særlig vekt på om vedkommende viser sykkelig reaksjon overfor alkohol eller en usedvanlig drikkemåte. Bestemmelsen gjelder bare når det er tale om misbruk av berusende drikk. Misbruk av andre berusingsmidler kommer ikke i betraktning. Den vide uttrykksmåte viser at det har vært lovens mening at edruelighetsnemnda skal kunne få de drikkfeldige under behandling på det tidligst mulige stadium. De reaksjonsmidler nemnda rår over, går i samsvar hermed ut på forebyggelse, og det er av vesentlig betydning å få den forebyggende behandling satt i verk snarest mulig hvor det er behov for den. Hvor vedkommende har forgått seg mot lovens §§ 15 eller 16 vil det ikke kunne bli spørsmål om å oversende saken etter § 3, annet ledd, jfr. § 20, annet ledd, uten at vilkårene i § 20, første ledd, foreligger. Det kan tenkes at påtalemyndigheten kommer over tilfelle hvor f. eks. en person som for første gang forser seg mot §§ 15 eller 16 bør tas under edruelighetsnemndas behandling. Det vil da ikke være høve for politiet til å oversende saken etter § 3, annet ledd, men politiet vil kunne anmode edruelighetsnemnda om å gripe inn etter § 4 nr. 2, litr. c, i loven om edruelighetsnemnder.

d. Påtalemyndigheten skal ikke sende saken over til nemnda når den «finner nemndbehandling hensiktsløs». Avgjørelsen av om nemndbehandling vil være hensiktsløs eller ikke, vil selvsagt måtte bygges på skjønnsmessige momenter. Den omstendighet at vedkommende tidligere har vært under nemndas behandling eller at han f. eks. har vært lagt inn på kursted, bør i alminnelighet ikke medføre at en unnlater å

15 mai. sende saken til nemnda. Heller ikke vil det være avgjørende at vedkommende tidligere er straffedømt. Det har imidlertid ikke vært lovens mening at personer med sterkt fremtredende asosial innstilling og som misbruker rusdrikk, skal henvises til nemnda. En asosial livsførsel — som ved vanemessig løsgjengeri og betleri og enkelte arter av vanemessig kriminalitet — er ofte forbundet med misbruk av alkohol. Slik livsførsel skyldes i mange tilfelle at vedkommende har mangelfullt utviklete evner til å innpasse seg i samfunnet. Den kan også skyldes mangelfull sosial oppdragelse eller senere inntrådt svekkelse. Det antas ikke hensiktsmessig å overlate slike personer til nemndbehandling. Det vil lett påføre nemnda unødig arbeid og skade den i det alminnelige omdømme.

Er politiet i tvil om en sak skal overgå til nemndbehandling eller ikke, bør det som regel rådføre seg med politilegen eller annen lege før vedtak gjøres. I mange tilfelle kan det også være naturlig at politiet underhånden konfererer med edruelighetsnemnda om saken.

For kvinnelige alkoholister har en for tiden bare én liten anstalt som kun mottar frivillig innlagte. Tvangsinnlegging av kvinnelige alkoholister på kuranstalt kan således for tiden ikke finne sted. De vanskeligere tilfelle blant de kvinnelige alkoholister, såsom gatepiker og andre sterkt forkomne individer, har nemndene derfor ikke det nødvendige middel til å behandle, og saker som angår slike personer, bør av denne grunn for tiden ikke sendes over til nemndene.

Ad § 4.

1. Beslutning om forføyninger etter § 3, første ledd litr. a—e, treffes av politiet. Beslutningen kan treffes av enhver politiembetsmann som har påtalemyndighet. Forføyninger etter § 3, litr. f—h, besluttet av vedkommende statsadvokat, etter innstilling fra politiet. Denne innstilling bør ikke bare fylle de krav som er oppstilt i påtaleinstruksens § 21, den bør tillike inneholde en kort begrunnelse.

I forholdet mellom politiet og overordnet påtalemyndighet får straffeprosesslovens § 91 anvendelse også hvor det gjelder politiets beslutninger etter løsgjengerloven. Derimot må det antas at det samme ikke gjelder for statsadvokatens beslutning for så vidt den går ut på at det skal treffes forføyninger i medhold av § 3, første ledd litr. f—h, jfr. § 20, annet ledd, idet loven her har anordnet Fengselstyret som ankeinstans, jfr. § 5.

2. I annet ledd fastsetter loven den formelle fremgangsmåte ved meddelelse av beslutning om forføyning etter § 3, første ledd. Den som meddeler beslutningen bør i tilknytning

til denne nedtegne at meddelelse er gitt med angivelse av vitnets navn, tid og sted m. v. for å forhindre senere innsigelser herom. 15 mai.

3. «Påtalemyndigheten» i tredje ledd vil si statsadvokaten. Den 1 års frist som er oppstilt i dette ledd, regnes fra det tidspunkt da «endelig beslutning» om anbringelse er truffet, eller fra det tidspunkt vedkommende blir «løslatt fra tidligere idømt fengselstraff». Endelig beslutning vil si statsadvokatens beslutning om forføyning i henhold til § 3, første ledd litr. f—h, eller Fengselstyrets beslutning etter anke i samsvar med § 5, derimot ikke Fengselstyrets beslutning om hvor vedkommende skal anbringes i medhold av § 6. Er vedkommende på frifot når endelig beslutning treffes, vil dette tidspunkt alltid danne utgangspunktet for beregning av fristen. Bare hvor vedkommende på det tidspunkt den endelige beslutning treffes sitter fengslet, vil fristen bli å regne fra løslatelsen, dvs. den faktiske løslatelse.

4. I § 26, første ledd, er det bestemt at Justisdepartementet kan gi nærmere forskrifter bl. a. om adgangen til å stille personer som er besluttet anbrakt etter § 3, første ledd f—h, på prøve. Slike forskrifter er ennå ikke utferdiget.

Det er forutsetningen at adgangen til å stille vedkommende på prøve blir nyttet når det er grunn til å anta at vedkommende selv vil kunne rette seg opp om han får denne siste sjanse. Det vil være naturlig å forlange av vedkommende at han som vilkår for prøven frivillig underkaster seg visse forpliktelser, f. eks. avhold fra bruk av berusingsmidler, tilsyn, regelmessig arbeid eller liknende.

Ad § 5.

1. «Påtalemyndigheten» omfatter samtlige påtalemyndighetens tjenestemenn, også lensmennene, jfr. straffeprosesslovens § 72. Det er ikke tilstrekkelig at begjæringen innen fristens utløp blir satt fram for en fengselsvaktmester, smlgn. straffeprosesslovens § 383. Sitter vedkommende fengslet, bør fengslets vaktmester uoppholdelig sørge for å bringe en begjæring videre til nærmeste tjenestemann innen påtalemyndigheten.

2. Fengselstyrets beslutning er endelig og vil ikke kunne bringes inn til prøvelse for domstolene. Fengselstyrets beslutning vil kunne gå ut på stadfestelse av statsadvokatens beslutning om forføyning etter § 3, første ledd litr. f—h, jfr. § 20, annet ledd, videre vil Fengselstyret kunne treffe beslutning om andre av de forføyninger som er nevnt i § 3, første ledd, såfremt det er uenig i statsadvokatens avgjørelse. Derimot kan Fengselstyret ikke beslutte at det skal

15 mai. reises straffesak. Det må i tilfelle nøye seg med å henstille til påtalemyndigheten å ta dette skritt. Det samme gjelder i de tilfelle hvor Fengselstyret mener det er grunn til å gå fram etter § 3, annet ledd, og sende saken til edruehetsnemnda til behandling. Fengselstyret vil heller ikke kunne treffe beslutning om å stille vedkommende på prøve etter § 4, tredje ledd.

Ad § 6.

1. Det vil aldri kunne være tale om iverksettelse av beslutning om forføyning etter § 3, første ledd litr. f—h, før saken har vært lagt fram for Fengselstyret til avgjørelse av hvor vedkommende skal anbringes. Enhver sak av denne art vil således måtte passere Fengselstyret selv om den person som rammes av forføyningen ikke har benyttet sin ankerett etter § 5. Også hvor Fengselstyret har truffet avgjørelse i ankesak vil saken måtte forelegges på ny før iverksettelsen etter at påtalemyndigheten har gjort vedtak herom. Etter annet punktum vil Fengselstyret kunne bytte om en forføyning etter § 3, første ledd litr. f—h, med andre forføyninger som nevnt under f—h eller med en eller flere av de under litr. a—e nevnte forføyninger.

2. Annet ledd åpner adgang til ombytte også etter at forføyninger etter § 3, første ledd c—h, er satt i verk. Denne bestemmelse gjør det mulig å bytte mildere forføyninger om med skarpere forholdsregler og omvendt. Vilkåret for at ombytte skal kunne skje, er at det «viser seg formålstjenlig». Denne bestemmelse forutsetter at påtalemyndigheten i den utstrekning det er mulig følger med de personer som er undergitt forføyninger etter § 3, særlig gjelder dette hvor forføyningen ikke medfører opphold på anstalt av en eller annen art. Spørsmålet om ombytte av forføyninger bør tas opp hvor det viser seg at en person ikke respekterer en iverksatt mildere forføyning, hvor en iverksatt forføyning ikke er tilstrekkelig til å holde vedkommende på rett kjø, eller hvor det viser seg at den er unødig streng til oppnåelse av dette formål. Videre vil spørsmålet om bytte måtte forelegges Fengselstyret i de tilfelle hvor vedkommende selv begjærer det. Hvis noen av de under § 3, første ledd litr. c—f, nevnte forføyninger, hvis lengste varighet er 2 år, jfr. § 3, fjerde ledd, blir byttet om med noen forføyning etter litr. g—h hvor lengstetiden er 3 år, er det denne siste tidsfrist som blir bestemmende. Fradrag for den tid hvori vedkommende har vært undergitt mildere forføyning gjøres bare hvor vedkommende forføyning er besluttet med hjemmel i § 3, første ledd, litr. f. Denne regel er begrunnet deri at det ikke bør bli spørsmål om tvangsarbeid eller annen tvangsinternering for kortere tidsrom.

Ad § 7.

15 mai.

1. Denne bestemmelse svarer til den eldre løsgjengerlovs § 7, men er på mange punkter vesentlig endret. I første ledd er ordene «hengir seg til ørkesløshet eller driver omkring» byttet om med «antas å hengi seg til ørkesløshet eller driver om som nevnt i § 1». Herved er adgangen til hjemsending utvidet noe, idet det ikke stilles så sterke krav til beviset som før; en begrunnet formodning om løsgjengeri er tilstrekkelig.

2. Området for bopelsanvisning etter annet ledd er utvidet, idet det ikke lenger er nødvendig at en person er «omstreifer» for at han skal kunne anvises bopel etter disse bestemmelser. Saker som angår bopelsanvisning skal etter den nye lov høre under Politidepartementet. Inntil det nevnte departement har utferdiget forskrifter om bopelsanvisninger, vil de forskrifter som er utferdiget med hjemmel av den eldre løsgjengerlov vedbli å gjelde, jfr. § 27 nr. 3. De forskrifter det her gjelder er nevnt i Hartmanns kommentarutgave til den eldre løsgjengerlov.

3. Fjerde ledd er nytt. Det åpner adgang til å holde personer som skal hjemsendes eller anvises bopel, i fengslig forvaring etter politiets beslutning; dog skal fengslingspørsmålet legges fram for forhørsretten når det blir spørsmål om å opprettholde fengslingen utover 14 dager.

4. Etter den eldre lov tilkom det forhørsretten å avgjøre tvist om betingelser for hjemsending eller om plikt til å motta anvist bopel. Denne myndighet er nå etter siste ledd overført til Politidepartementet som treffer avgjørelsen med endelig virkning. Departementets avgjørelse kan ikke prøves av domstolene.

Ad § 8.

Bestemmelsen svarer i realiteten til § 8 i den gamle lov. De endringer som er foretatt er bare av redaksjonell art.

Kapitel II. Betling.

Bestemmelsene om betling har i den nye lov fått plass i et eget kapitel. Kapitel II avløser reglene i den eldre lovs §§ 11—15. Heller ikke i den nye lov er betling gjort straffbar i sin alminnelighet, men området for straffbar betling er betydelig utvidet, idet all betling ved husdør og på offentlig sted nå er straffbar. For å komme den uheldige praksis til livs hvoretter betlere straffes med bøter etter straffelovens § 350 eller eventuelt etter lovens § 16 (den eldre lovs § 17), åpner loven adgang til å anvende bøtestraff overfor betlere. Dette vil gjøre det mulig å avgjøre betlingssaker gjennom forelegg.

15 mai.

Ad § 9.

Denne paragraf er ny i loven og inneholder definisjonen av betling. Bestemmelsen medfører at en rekke virksomheter som i realiteten er et dekke for betling vil gå inn under dette begrep.

Ad § 10.

1. Denne bestemmelse inneholder straffebestemmelsene for betling og avløser de tidligere bestemmelser i den eldre lovs §§ 11—13. Etter denne bestemmelse vil all betling som foregår på offentlig sted eller ved husdør, være straffbar. Bestemmelsene tar sikte på betling som har karakteren av isolerte foreteelser. Hvor betlingen foregår som utslag av løsgjengeri bør overtrederen tas under behandling etter reglene i lovens første kapitel.

2. Bestemmelsen i siste ledd tar særlig sikte på vanføre, syke og gamle folk. I enkelte tilfelle, særlig når betlingen er knyttet til en eller annen virksomhet som musisering, salg av småting m. v. vil den kunne foregå uten å virke anstøtelig. I slike tilfelle kan politiet gi vedkommende tillatelse til å betle. Det bør vises forsiktighet med å utferdige tillatelser etter denne bestemmelse. I hvilken utstrekning det bør skje, vil avhenge av de stedlige forhold.

Ad § 11.

Bestemmelsen svarer til den eldre løsgjengerlovs § 14.

Ad § 12.

Bestemmelsen svarer i realiteten til den eldre løsgjengerlovs § 15. Setningen «hvis forholdet ikke rammes av et strengere straffebud» er imidlertid ny. Dette tillegg har til hensikt bl. a. å regulere forholdet mellom denne bestemmelse og straffelovens § 270, et forhold som under den eldre lovs herredømme har vært noe uklart, jfr. HRD i Rt. 1940 side 183 og side 321 i Rt. for samme år.

Kapitel III. Misbruk av berusings- og bedøvingsmidler.

Dette kapitel svarer delvis til den eldre lovs kapitel II, men er både i innhold og omfang vesentlig endret. De bestemmelser kapitlet inneholder, omfatter ikke bare misbruk av rusdrikk, men også misbruk av berusings- eller bedøvingsmidler som ikke brukes i form av drikk, men f. eks. ved innsprøyting eller innånding. Misbruk av morfin, opium, kokain m. v. vil således rammes av loven, jfr. definisjonen i § 24, siste ledd.

Bestemmelsene i §§ 14 og 18—20 er helt nye. På den 15 mai. annen side er en rekke av bestemmelsene i den eldre lovs annet kapitel utelatt. Dette gjelder således §§ 23—26 som er overført til rusdrikkloven, jfr. § 27 nr. 5.

Ad § 13.

Bestemmelsen svarer til den eldre lovs § 20 og inneholder hjemmelen for å sette folk i fyllearest. Uttrykksmåten er noe endret som følge av at bestemmelsen også omfatter beruselse som skyldes bruk av andre berusingsmidler enn rusdrikk.

Ad § 14.

1. Bestemmelsen er ny og inneholder regler om politiets behandling av saker hvor overtrederen er pågrepet etter § 13.

2. Den nyordning loven har etablert i behandlingen av personer som gjør seg skyldig i misbruk av berusingsmidler, forutsetter at disse saker blir underkastet en grundigere behandling av politiet enn tilfellet i stor utstrekning har vært under den gamle lovs regime. Særlig er en grundig behandling nødvendig hvor det gjelder personer som gjentatte ganger forgår seg. Det vil være nødvendig — om loven skal kunne fylle sin hensikt — å skaffe så fyldige opplysninger at en får et bilde ikke bare av overtredelsen, men også av overtrederen. Det er disse hensyn som har ført til reglene i § 14.

3. Etter første ledd vil det være nødvendig å oppta forklaring av enhver person som er blitt pågrepet for beruselse, uansett om vedkommende blir satt i drukkenskapsarest eller ei. Forklaringen må opptas før vedkommende igjen blir satt på frifot. Denne forklaring skal opptas etter reglene i påtaleinstruksens § 10. Den skal alltid inneholde nærmere opplysninger om årsaken til beruselsen.

Annet ledd påbyr at den som har foretatt en pågripelse, alltid skal avgi særskilt melding herom. Det er således ikke lenger tilstrekkelig med en dagboksansførsel om pågripelsen. Den melding det her gjelder, skal foruten ansførsel om tid og sted for pågripelsen inneholde opplysninger om årsaken til pågripelsen og de nærmere omstendigheter ved denne. Meldingen må være så vidt fyldig at en får med alle de omstendigheter som kan være av betydning til bedømmelse av overtrederen og hans handling.

Ved enkelte større politikamre vil det kanskje kunne fremstille seg som hensiktsmessig å utarbeide trykte skjemaer til bruk ved opptakelse av forklaring og avgivelse av meldinger etter den her omhandlede bestemmelse.

15 mai.

Ad § 15.

1. Bestemmelsen svarer til første punktum i den eldre lovs § 16 og inneholder straffebestemmelsen for åpenbar beruselse på offentlig sted. Denne bestemmelse må imidlertid ikke ses isolert, men den må sammenholdes med reglene om advarsel m. v. i §§ 18 og 19 og om administrative forføyninger i § 20. Disse bestemmelser har overflødiggjort de øvrige regler i den eldre løsgjengerlovs § 16.

2. I to henseender skiller paragrafen seg fra den tilsvarende regel i den eldre lov. Den er utvidet ved at den også rammer beruselse som er fremkalt ved andre berusingsmidler enn rusdrikk, videre er ordene «eller fra» kommet til som nye. Dette siste medfører også en utvidelse av bestemmelsen, idet overtredelse vil foreligge når en person i åpenbar beruset tilstand blir sett fra et alminnelig beferdet eller for alminnelig ferdsel bestemt sted. Endringen er begrunnet i ønsket om å avskjære tolkingstvil og om å ramme en del tilfelle av beruselse som virker like anstøtelig som hvor den berusete befinner seg på offentlig sted, f. eks. hvor vedkommende oppholder seg i lukket gårds plass eller portrom, åpent vindu, drosje eller liknende sted. Det sier seg imidlertid selv at bestemmelsen vil måtte håndheves med noen lempe. Det er uorden og anstøtelighet som ytrer seg offentlig en skal ramme. Bestemmelsen skal ikke misbrukes til inngrep i privatlivets fred.

Ad § 16.

Bestemmelsen svarer til den eldre lovs § 17 med den utvidelse som skyldes at den nå også rammer misbruk av andre berusingsmidler enn rusdrikk. Det gjelder om denne bestemmelse som ved § 15, at den må sammenholdes med reglene i §§ 18—20 og ikke ses isolert.

Ad § 17.

1. Bestemmelsen har opptatt vesentlige deler av den tidligere løsgjengerlovs § 19. Den må sammenholdes med § 20 som åpner adgang til å sette i verk administrative forføyninger overfor overtrederne.

2. Uttrykket «jevnlig misbruker rusdrikk eller andre berusingsmidler» er opptatt fra den eldre lov i samme betydning som tidligere. Under litr. a er ordet «betleri» ombyttet med «straffbare handlinger». Dette betegner en utvidelse sett i forhold til den tidligere regel. Etter den nye lovs § 10 vil betling være straffbar i de fleste praktisk forekommende former, og vil således omfattes av bestemmelsen. Den vil imidlertid også omfatte straffbare handlinger for øvrig, særlig vil illegal

mellommannsvirksomhet ved kjøp av rusdrikk m. v. kunne 15 mai tenkes å være praktisk.

3. Lit. b tar sikte på å ramme de fordrukne koneplagere og personer som ellers utsetter sine pårørende for mishandling. Uttryksmåten ligger nær opp til § 7, første ledd lit. 1, i loven om edruelighetsnemnder av 26 mai 1939. Uttryksmåten under lit. c faller sammen med lovens § 2, lit. b, jfr. bemerkningene til § 2.

Ad § 18.

1. Denne bestemmelse er ny. Den er en av de sentrale deler i den ordning loven etablerer. Etter hva det er bestemt i tredje ledd gjelder paragrafens regler også hvor det foreligger overtredelser av § 16, dog med en mindre reservasjon.

2. Bestemmelsen fastslår i første ledd som et prinsipp at advarsel skal være den ordinære reaksjon mot overtredelsene. Disse bestemmelser suppleres ved § 20 som inneholder reglene om administrative forføyninger overfor dem som advarsler eller straff ikke biter på.

Lovens bestemmelser bygger her på at de personer som overtrer bestemmelsene om misbruk av berusingsmidler i det store og hele faller i to grupper. En rekke overtredelser har karakteren av tilfeldige forgåelser og kan ikke føres tilbake til noen egentlig brist i overtrederens karakter. I andre tilfelle er den enkelte overtredelse nærmest å betrakte som vanlige utslag av et forfeilet levesett hos personer med svekket karakter. Den siste gruppe omfatter de egentlig drikkfeldige personer. I det praktiske liv forekommer selvfølgelig også alle mulige overgangsformer.

Selv om overtredelsen rent formelt sett er den samme når den begås av en drukkenbolt som når den begås av en annen, vil det allikevel være grunn til å reagere forskjellig, da de forholdsregler som er påkrevd til forebyggelse av senere overtredelser vil veksle med personene. For de fleste vil et opphold i fyllarrest og en etterfølgende advarsel være tilstrekkelig til å hindre gjentakelser. Overfor de egentlig drikkfeldige vil det være behov for andre og skarpere inngrep, idet hverken advarsler eller straff her er noe hensiktsmessig reaksjonsmiddel. Gjennom det advarselsystem loven fastsetter vil en oppnå å skille ut de personer som er forfalne til misbruk av berusingsmidler. En må regne med at disse overtreidere vil komme igjen og da er det plass for anvendelse av administrative forføyninger etter § 20. De tilfeldige overtreidere som gjennom advarselen har fått en tilstrekkelig lærepenge, vil en slippe å stemple som straffete personer. Som i løsgjengerkapitlet har loven også her åpnet adgang til en mer individuell behandling av overtrederne enn den tidligere lov gav høve til.

15 mai. Det er tilsvarende betraktninger som ligger bak reglene i paragrafens annet ledd. Etter lovens system vil det ikke innebære noen ulykke om en person ikke får straff for overtredelse av beruselsesbestemmelsene, det samme gjelder om en ilagt straff ikke blir fullbyrdet. Hovedsaken er å hindre at overtrederen på ny forgår seg.

De nye regler vil medføre at reaksjonen mot misbruk av berusingsmidler i første omgang blir mindre streng enn tidligere, i gjentakelsestilfelle er den betydelig skjerpet. De nye regler bryter på mange måter med tilvante forestillinger på dette område. Det er imidlertid klart at den lempeligere behandling av overtrederne i første omgang ikke bør medføre noen slappere håndhevelse av lovens bestemmelser fra den patruljerende konstabels side. Overtredelsene er nå som før straffbare handlinger.

3. Etter § 18, første punktum, vil den ordinære reaksjon mot åpenbar beruselse på offentlig sted og mot ordensforstyrrelser i beruset tilstand være advarsel. Hvor vedkommende i de siste to år før overtredelsen ikke har gjort seg skyldig i overtredelse av §§ 15 og 16, skal saken avgjøres ved advarsel. Etter siste ledd gjelder det en særregel hvis overtredelsen gjelder § 16. Hvor forgåelsen er av den art at fengselstraff er på plass, kan politiet her reise vanlig straffesak.

4. Annet ledd inneholder særregler om illeggelse og fullbyrdelse av bøter for beruselsesovertredelser. Bøtestraff kan bare anvendes i den utstrekning overtrederen etter sine formues- og inntektsforhold er i stand til å betale bot. Denne regel går lengre enn straffelovens § 27, første ledd. Bestemmelsen bygger på den tanke at bot kan være et passende reaksjonsmiddel, men forutsetningen for anvendelsen må være at overtrederen er i stand til å betale. Kan han ikke det, skal han slippe med advarsel, og om dette ikke fører fram, får en senere gripe til administrative forføyninger etter § 20. Det er den samme tanke som ligger bak regelen om at den subsidinære fengselstraff ikke må overstige 6 dager. Fengselstraffen skal være et tvangsmiddel til betaling av boten, ikke en alternativ straff. I denne forbindelse kan merkes bestemmelsen i § 24, annet ledd, hvoretter den som skal sone fengselstraff etter loven ikke kan underkastes fengsel på vann og brød. Regelen i § 18, annet ledds siste punktum, er begrunnet i de samme betraktninger som ovenfor er gjengitt.

Ad § 19.

1. Første ledd fastsetter de formelle regler for meddelelse av advarsel. Den advarsel det her er tale om, innebærer en selvstendig forføyning, et særskilt reaksjonsmiddel overfor overtrederen. Det er knyttet rettsvirkninger til ad-

varselen, jfr. § 20. Denne advarsel skiller seg således meget 15 mai.
skarpt ut fra de advarsler som i praksis nyttes i forseelsaker ved henleggelse uten hensyn til bevisets stilling i medhold av straffeprosesslovens § 85, annet ledd. Den advarsel det her gjelder, kan ikke meddeles i andre tilfelle enn hvor det er godtgjort at overtredelse av §§ 15 eller 16 foreligger. Det stilles altså samme krav til beviset som hvor det er tale om å anvende straff. Overtrederen vil også måtte bøye seg for en advarsel, han kan ikke som hvor det gjelder advarsler av den foran nevnte art, forlange utferdiget forelegg for å få saken innbrakt for retten.

2. Hvor advarsel gis vil politiets arbeid falle i to ledd. Det første består i utferdigelse av advarsel, det neste i meddelelse av den. Loven forutsetter som den normale ordning at disse to handlinger faller sammen, idet det er bestemt at advarselen regelmessig skal gis muntlig av en politiembetsmann, dvs. en politiembetsmann som har påtalemyndighet.

Hvor lovens bestemmelser som f. eks. i § 19, annet ledd, eller § 20, første ledd, tillegger det rettsvirkning at en person tidligere er advart, vil det avgjørende være om advarselen er meddelt ham. Det vil ikke være tilstrekkelig at politiet har utferdiget en advarsel som ennå ikke er brakt til overtrederens kunnskap på foreskreven vis.

3. I første ledd bemyndiges Justisdepartementet til å bestemme advarselens form. Departementet har bestemt at advarsel etter § 15 skal ha denne form:

«N. N., født ..... i .....

(Fullt navn)

(stilling)

bopel .....

meddeles herved advarsel for forseelse mot lov om løsgjengeri, betling og misbruk av berusingsmidler m. v. av 5 mars 1942 § 15 for den ..... 19.. ved bruk av rusdrikk eller andre berusingsmidler forsettlig eller uaktsomt å ha hensatt seg i en åpenbar beruset tilstand hvorunder han ble sett på eller fra et alminnelig beferdet eller for alminnelig ferdsl bestemt sted, nemlig .....

..... politikammer den ..... 19..

(underskrift)

Advarsel erkjennes mottatt.

Bekreftes.

...../.....19..

(advartes underskrift)

(vitnets underskrift)»

15 mai. Ved advarsel etter § 16 nyttes den tilsvarende form.

Som en ordensforskrift er det bestemt at advarte ved sin underskrift skal erkjenne å ha mottatt advarselen. Denne erkjennelse gjelder ikke det forhold vedkommende advares for. Den gjelder bare det forhold at advarsel er mottatt.

4. Når advarsel utferdiges i overvær av den person som advares, vil den praktiske fremgangsmåte være å føre advarselen direkte inn i den protokoll som er omhandlet i første ledd. Det er forutsetningen at de vanlige dagbøker som nyttes til forelegg, også blir nyttet til advarsler. Ved større politiskamre kan det imidlertid tenkes å være praktisk å anskaffe særskilte protokoller til dette bruk. I tilknytning til innføringen meddeler så vedkommende politiembetsmann advarselen. Advarsel skal som hovedregel gis muntlig av en politiembetsmann. Denne regel gjelder i alle tilfelle hvor overtrederen kan innkalles til personlig møte for vedkommende politiembetsmann uten å pådras vesentlige utgifter til reise. Etter forordning om utenrettslig etterforskning av 13 desember 1940 § 1 plikter vedkommende å møte etter innkalling. Kan overtrederen ikke møte for vedkommende politiembetsmann, må denne utferdige advarselen skriftlig og sende den til meddelelse gjennom politiet på det sted hvor overtrederen bor eller oppholder seg. I disse tilfelle må det følge med en gjenpart. Kan overtrederen uten særlig utgift møte for en politiembetsmann på det sted hvor han bor eller oppholder seg, skal advarselen meddeles ham muntlig av denne politiembetsmann. I motsatt fall kan den meddeles av en lensmann eller annen polititjenestemann.

5. I tilknytning til advarselen skal den som meddeler den, i verdige ordlag foreholde overtrederen det straffbare og forkastelige ved handlingen og i tilknytning hertil redegjøre for de følger som etter loven er forbundet med liknende overtredelser i fremtiden. Det vil være av vesentlig betydning at det legges vekt på denne advarsel og formaning slik at meddelelse av advarsel får et alvorlig og høytidelig preg.

Den som meddeler en advarsel som er utferdiget av en annen enn han selv, skal på originaleksemplaret innhente advartes erkjennelse for at advarsel er mottatt og i en påtegning gi opplysning om at foranstående former er iaktatt. Gjenparten leveres advarte. Når originaleksemplaret kommer tilbake til utstederen, må innføring straks skje i dagboken.

Merknad om at advarsel er gitt, skal i alle tilfelle gjøres i det register som er omhandlet i § 26, annet ledd.

6. Bestemmelsene i paragrafens annet ledd må ses i sammenheng med kongelig resolusjon av 22 november 1929 om forskrifter om kontroll med salg av brennevin § 3. Bestem-

melsen åpner adgang for politiet til å nekte overtrederen 15 mai. selv eller ved andre å kjøpe brennevin eller vin for et tidsrom av inntil 2 år. Når en person er meddelt kjøpeforbud etter den her nevnte bestemmelse, skal politiet ta fra ham hans kjøpekort for vin og brennevin. Opplysning om nektelsen og om det tidsrom for hvilket nektelsen skal gjelde, skal tilføres advarselen og melding sendes vedkommende avdeling av A/S Vinmonopolet til hvem også overtreders kjøpekort skal oversendes.

Ad § 20.

1. Denne bestemmelse inneholder reglene om iverksettelse av administrative forføyninger overfor personer som vedvarende gjør seg skyldig i misbruk av berusingsmidler.

Etter første ledd har politiet plikt til å sette i verk en mer omfattende etterforsking enn den som foranlediges ved overtredelsen isolert betraktet, når de der nevnte vilkår foreligger. Denne etterforsking har til formål å skaffe til veie nærmere opplysninger om overtreders personlige forhold og hans livsføring i sin alminnelighet, idet opplysningene skal danne grunnlag for avgjørelse av om og i tilfelle på hvilken måte det bør bli tale om anvendelse av administrative forføyninger overfor overtrederen. Vilklarene for at den her omtalte etterforsking skal settes i verk, er at den som har overtrådt §§ 15 eller 16, i løpet av de siste 12 måneder før overtredelsen 3 ganger har vært straffet eller advart for overtredelse av de nevnte paragrafer. I denne forbindelse bør merkes bestemmelsen i § 27 nr. 2, første punktum, hvorefter det har samme virkning om vedkommende tidligere har vært straffet etter den eldre lovs §§ 16 eller 17, som hvor han tidligere har vært straffet etter den nye lovs §§ 15 eller 16.

Den omfattende etterforsking som bestemmelsen gir anvisning på, skal iverksettes i ethvert tilfelle hvor det foreligger mistanke om overtredelse av lovens § 17.

2. Hvis påtalemyndigheten i disse tilfelle finner det godtgjort at siktede har overtrådt noen av §§ 15—17, kan den i disse tilfelle i stedet for å reise straffesak eller nytte advarsel etter § 18, beslutte anvendt administrative forføyninger. Den har her valget mellom de forføyninger som er nevnt i § 3, første ledd litr. b—h. Hvis overtredelsen gjelder § 17, vil påtalemyndigheten først kunne reise straffesak, og etter at felende dom foreligger, beslutte anvendt administrative forføyninger i samsvar med regelen i § 3, første ledds annet punktum. Den fremgangsmåte som det er gitt anvisning på i § 3, annet ledd, vil nettopp få sin største praktiske betydning ved overtredelse av §§ 15—17. Reglene i §§ 3—6 om administrative forføyninger overfor løsgjengere er for øvrig gitt tilsvarende

15 mai. anvendelse. En viser i det hele til bemerkningene til de nevnte paragrafer.

3. Hvor det gjelder anvendelse av de skarpere administrative forføyninger gjelder det imidlertid en del særregler for de overtredere som kommer inn under kapitel III. De under § 3, første ledd litr. f—h, nevnte forføyninger kan bare anvendes når påtalemyndigheten finner det godtgjort at vedkommende jevnlig misbruker rusdrikk eller andre berusingsmidler. Etter lovens uttrykksmåte «må antas jevnlig å misbruke» vil kravet til bevis for jevnlig misbruk ikke være fullt så sterkt som etter de tidligere regler i den eldre lovs §§ 18 og 19. Maksimumstiden for anbringelse av de her nevnte overtredere etter § 3, første ledd litr. g—h, er kortere enn for løsgjengere etter § 3, fjerde ledd, idet den er satt til 2 år hvor det er tale om første gangs anbringelse. I gjentakelses-tilfelle er maksimumsfristen 3 år. Denne frist gjelder også hvor overtrederen tidligere har vært anbrakt i kuranstalt etter loven om edruelighetsnemnder § 7. I denne forbindelse kan merkes bestemmelsen i § 27 nr. 2, annet punktum, hvorefter tidligere anbringelse etter den eldre lovs §§ 5, 18 og 19, annet ledd, også bevirker at 3-årsfristen får anvendelse.

Ad § 21.

1. Bestemmelsen gjengir den eldre lovs § 22 i en noe omarbeidet og modernisert form. Strafferammen er forhøyet til bøter eller fengsel inntil 3 måneder.

2. Flere av de handlinger som er nevnt i denne paragraf vil også rammes av bestemmelser i rusdrikkloven når de er forøvet under salg eller skjenking av vin eller brennevin, jfr. f. eks. rusdrikklovens §§ 8, 14 og 21.

Kapitel IV. Alminnelige bestemmelser, overgangsbestemmelser m. v.

Dette kapitel har i §§ 22—23 bestemmelser om varetekts-fengsling etter administrativ beslutning av personer som er under forfølgning for løsgjengeri eller som vedvarende hengir seg til misbruk av berusingsmidler.

§ 24 inneholder en del alminnelige bestemmelser, mens §§ 25—26 gir hjemmel for Justisdepartementet til å utferdige nærmere bestemmelser til gjennomføring av loven.

§ 27 inneholder overgangsbestemmelser og forskjellige bestemmelser om endringer i andre lover, særlig i rusdrikkloven.

Ad § 22.

1. Bestemmelsen er ny og inneholder regler om varetekts-fengsling etter beslutning av politiet. Beslutning om fengsling

er en forholdsregel politiet treffer i egenskap av påtalemyndighet. 15 mai.
Beslutningen må derfor treffes av en politiembetsmann. Den bør straks nedtegnas og meddeles mistenkte. Beslutningen bør begrunnes ganske kort og inneholde bestemmelse om en lengste frist for forvaringen. Den skal gis på tegning om det tidspunkt da den er meddelt mistenkte.

2. Vilkårene for fengsling er oppstilt i første ledd. Det er adgang til å beslutte varetektsfengsling i ethvert tilfelle hvor en person med skjellig grunn mistenkes for overtredelse av §§ 1—2 eller § 17. Gjelder det spørsmål om overtredelser av §§ 15 eller 16, kan fengsling etter administrativ beslutning ikke finne sted uten at mistenkte i løpet av de siste 12 måneder før overtredelsen 3 ganger har vært straffet eller advart for overtredelse av de nevnte paragrafer, jfr. § 27 nr. 2.

3. Etter annet ledd skal påtalemyndigheten regelmessig ha fattet beslutning i saken innen 3 uker etter at mistenkte er besluttet fengslet. Foruten beslutning om iverksettelse av administrative forføyninger eller om å reise straffesak, vil saken hvis den gjelder overtredelse av §§ 15 eller 16, kunne tenkes avgjort ved advarsel etter § 18.

Hvor grunnlaget for en fortsatt forføyning ikke er til stede, skal den fengslete straks løslates. Løslatelsen bør finne sted etter en formelig beslutning som på samme måte som beslutning om fengsling bør begrunnes ganske kort og meddeles mistenkte. Tidspunktet for denne meddelelse må nedtegnas.

Hvis det av hensyn til etterforskningen er påkrevd å oppretholde fengslingen utover 3 uker, skal påtalemyndigheten forelegge spørsmålet om fortsatt fengsling for forhørsretten. Denne foreleggelse skal påtalemyndigheten besørge av eget tiltak. Noen begjæring herom fra den mistenkte er ikke påkrevd.

4. § 22 må ses i sammenheng med bestemmelsen i § 23 som gir hjemmel for fengsling av den som er besluttet anbrakt etter § 3, første ledd, litr. f—h, jfr. § 20.

Ad § 23.

Bestemmelsen er ny. Den må ses i sammenheng med de regler som er oppstilt i § 22, som gir hjemmel for å beslutte anvendt varetektsfengsel mens etterforskning pågår. Etter første ledd vil den som er besluttet anbrakt etter § 3, første ledd, litr. f—h kunne holdes i forvaring mens en overprøving av saken i Fengselstyret pågår, og videre i den tid som måtte hengå inntil vedkommende vil kunne anbringes i arbeid eller i anstalt i samsvar med den beslutning som er truffet. Også hvor det gjelder fengsling med hjemmel i denne paragraf, vil

15. mai. påtalemyndigheten av eget tiltak måtte forelegge fengslings-spørsmålet for retten når fengslingen skal opprettholdes ut-
over 3 uker etter at endelig beslutning er fattet.

Ad § 24.

1. Første ledd får betydning for behandlingen av over-
treddelser av §§ 1—2 og § 17, da fengselstraffens maksimum
i disse paragrafer er 1 år. Regelen har bl. a. den betydning,
at det ikke skal oppnevnes forsvarer i disse saker hvor ikke
vilkårene etter straffeprosesslovens § 102 er til stede. Der-
imot har overtrederen alltid adgang til å la seg bistå av
en forsvarer. Dette gjelder også, hvor det blir spørsmål om
forføyninger etter § 3, jfr. § 20.

2. Regelen i annet ledd har sin grunn i at fengsel på
vann og brød har vist seg å være et forkastelig reaksjonsmid-
del overfor løsgjengere og drikkfeldige. Bestemmelsen om-
fatter både de tilfelle hvor fengselstraff er idømt og hvor det
er tale om å sone subsidiær fengselstraff.

3. Etter definisjonen i tredje ledd omfatter uttrykkene
berusingsmidler og berusende midler også bedøvingsmidler.
Berusingsmidler er først og fremst alle alkoholholdige varer,
både i fast og flytende form, dessuten omfatter uttrykket alle
andre berusende eller bedøvende midler, uansett hvordan de
brukes. Det kommer således ut på ett om midlet spises,
drikkes, innåndes eller innsprøytes. Misbruk av alle slags
narkotika som kokain, morfin, heroin m. v. rammes av loven.

Ad § 25.

Justisdepartementet har ennå ikke utferdiget de nærmere
forskrifter til gjennomføring av bestemmelsene i denne pa-
ragraf.

Ad § 26.

1. Første ledd inneholder hjemmelen for Justisdeparte-
mentet til å utferdige nærmere forskrifter om gjennomførin-
gen av de forføyninger som er nevnt i § 3, jfr. § 20. Bestem-
melsen må ses i sammenheng med § 27, nr. 3, som bestemmer
at utfyllende forskrifter som er utferdiget med hjemmel i den
eldre løsgjengerlov, blir i kraft så langt de passer, inntil nye
forskrifter er utferdiget i henhold til § 26.

2. Bestemmelsen om at det kan gis forskrifter om ad-
gangen til å stille de personer som er besluttet anbrakt etter
§ 3, første ledd f—h, på prøve, tar sikte på regelen i § 4,
tredje ledd, jfr. § 20, annet ledd, jfr. bemerkningene til § 4
(nr. 4).

3. Permisjons-, disiplinær- og utskrivningsreglementer 15 mai for tvangsanbrakte.

Departementet har foreløpig ikke funnet det nødvendig å fastsette alminnelige regler herom for personer som er anbrakt etter § 3, litr. f, jfr. § 20, jfr. bemerkningene til § 3 (nr. 6. f.).

Regler om utskrivning fra godkjente redningshjem er fastsatt av Justisdepartementet 16 oktober 1933, jfr. bemerkningene til § 3 (nr. 6. f.).

For tvangsarbeidshus og pleieanstalter (§ 3, litr. h) blir de gjeldende forskrifter og reglementer inntil videre gjeldende.

4. Loven bygger, forsåvidt angår løsgjenger- og drukenskapsaker, på et omfattende system av differensierte forholdsregler. Ved siden av straff kan anvendes en rekke administrative forføyninger — alt etter det enkelte tilfelles beskaffenhet. For en resultatrik håndhevelse er det nødvendig at straffer og administrative forføyninger blir registrert slik at politiet straks er klar over mistenktes tidligere forgåelser. I den anledning påbyr § 26, annet ledd, at advarsel i samsvar med §§ 18 og 19, straff etter §§ 1—2, 10, 12 og 17, hjemsending etter § 7 og forføyninger etter § 3, jfr. § 20, skal anmerkes i et register.

En er kjent med at det ved en rekke politikamre er opprettet særskilte bøtereregistre etter kartoteksystemet. Hvor dette er tilfelle, kan bøtere registret uten videre nyttes til de her omhandlede anmerkninger. En går ut fra at advarsel og andre forføyninger uten videre kan registreres på samme måte som idømt og vedtatt bøtestraff. Hvor det ikke er opprettet særskilte bøtere registre, medfører den nye lov at det må anlegges et særskilt register i henhold til § 26, annet ledd. En har tenkt dette ordnet som et enkelt kartotekregister. Kortene bør, foruten nødvendig plass for vedkommendes navn, fødselsdag og -sted samt stilling, ha rubrikker for den trufne avgjørelse og dens datum, eventuelt vedtakelse, straffens art og størrelse, når sonet (betalt) og for henvising til vedkommende bøte- eller forhandlingsprotokoll (eventuelt saknr.).

I de tilfelle hvor det blir anlagt et nytt register vil det antagelig være hensiktsmessig at det blir anlagt som fullstendige bøtere registre.

En går ut fra at de nye registre etter hvert blir ført à jour. Når en person får kort i registret, må tidligere forhold anmerkes på kortet.

For personer uten fast bopel har man under overveielse å få opprettet et særskilt register i Oslo, eventuelt i forbin-

15 mai. delse med bøteregistret der. Inntil videre blir straff og forføyninger også for slike personer å registrere ved det politikkammer hvor forfølgningen foretas.

For melding til Strafferegistret og Polititidende gjelder de regler som til enhver tid er fastsatt herfor.

Ad § 27.

1. Etter bestemmelsen i § 27, nr. 1, trådte den nye lov i kraft 1 april 1942, og fra samme dag er den gamle lov opphevet. Den her nevnte bestemmelse må imidlertid sammenholdes med bestemmelsene under nr. 2 og 3. Den siste bestemmelse går ut på at de utfyllende forskrifter som er utferdiget med hjemmel i den eldre lov, blir i kraft så langt de passer inntil de er avløst av nye bestemmelser utferdiget av Justisdepartementet med hjemmel i den nye lovs § 26. I denne forbindelse bør merkes, at anbringelse i kuranstalt faller helt utenfor den nye lovs bestemmelser, jfr. § 3, annet ledd. Under nr. 2 er det gitt regler hvoretter tidligere overtredelser av den eldre lov sidestilles med tidligere overtredelser av den nye lov hvor loven knytter rettsvirkning til slike overtredelser. Bestemmelsen i første punktum har betydning i forhold til lovens §§ 18, 19, annet ledd, 20 og 22. Regelen gjelder bare hvor loven tillegger det rettsvirkning at en person tidligere er straffet etter loven. Hvor det som i § 3, første ledd, og i § 20 er åpnet adgang til å beslutte administrative forføyninger når en person har gjort seg skyldig til straff for overtredelse av visse av lovens bestemmelser, er det klart at det ikke har samme virkning om vedkommende før loven trådte i kraft har gjort seg skyldig i overtredelser av tilsvarende bestemmelser i den eldre lov. I det hele gjelder ved anvendelse av lovens regler prinsippene i Grunnlovens § 97 og straffelovens § 3. Lovens grunnlovspreambel tar bare sikte på forholdet til Grunnlovens § 96, hvor det gjelder spørsmål om tvangsinternering etter administrativ beslutning. Videre gjelder det lovens regler for så vidt disse for øvrig tillegger administrative organer myndighet til å treffe endelige avgjørelser i rettsspørsmål uten adgang til domstolsprøvelse. Preambelet tar ikke sikte på bestemmelsen i Grunnlovens § 97.

2. § 27, nr. 5, inneholder regler om endringer i rusdrikkloven. Bestemmelsen i den eldre løsgjengerlovs § 26, første punktum, er innarbeidet i rusdrikklovens §§ 9 og 21, siste ledd. Den eldre lovs § 26, annet punktum, er opphevet.

Den nye § 64 a i rusdrikkloven avløser den eldre bestemmelse i løsgjengerlovens § 23, første ledd, dog er bestemmelsen i den eldre lovs § 23, litr. a, om forbud mot å skjenke berusende drikk til personer som åpenbart er under 18 år, inn-

arbeidet i rusdrikklovens § 21, siste ledd, jfr. § 14, siste ledd. 15 mai. Den eldre lovs § 23, annet ledd, er sløyet som overflødig ved siden av rusdrikklovens §§ 8, nr. 1, og 14, siste ledd. Noen bestemmelse tilsvarende den eldre lovs § 23, tredje ledd, er ikke tatt opp i rusdrikkloven, men strafferammen i § 64 a er satt til bøter eller fengsel inntil 3 måneder, hvorved bestemmelsen er overflødiggjort. Den gamle lovs § 23, siste ledd, er opphevet.

Løsgjengerlovens § 24 er i en modernisert form tatt opp som § 64 b i rusdrikkloven, mens regelen i lovens § 25 er overflødiggjort ved siden av rusdrikklovens § 45 som automatisk kommer til anvendelse på overtredelser av de bestemmelser som er overført til rusdrikkloven.

Bestemmelsene i den nye lov har på mange områder innført regler som bryter med de tidligere tilvante forestillinger. I større utstrekning enn tidligere er håndhevelsen av bestemmelsene i de emner loven omfatter, overført til påtalemyndigheten. Det er en meget vanskelig og ansvarsfull oppgave påtalemyndigheten her har fått, og det er en betingelse for at loven skal kunne virke etter sin hensikt at påtalemyndigheten makter å fylle denne oppgaven.

Mens den eldre lov hadde et utpreget strafferettslig betonet preg, springer det i øynene at tanken om forebyggelse, og forebyggelse på et tidspunkt da dette ennå er mulig, har spilt en vesentlig rolle ved utformingen av de nye bestemmelser. De differentieringsprinsipper som er knesatt i behandlingen av løsgjengere og drikkfeldige, vil nødvendiggjøre en meget omsorgsfull behandling av de saker som gjelder overtredelse av lovens bestemmelser. Man må komme vekk fra den skjematiske saksbehandling som har festet seg under den eldre lovs herredømme, og legge vekt på en utpreget individuell behandlingsmåte. Oppgaven er å finne det tjenlige middel for å forebygge at overtrederne på ny forgår seg, og til å beskytte samfunnet mot overtrederen ved tvangsinternering hvor nye forgåelser ikke på annen måte kan forebygges.

Rettslig overprøvelse av påtalemyndighetens beslutninger, er for en stor del falt bort etter de nye regler. Dette gjør at påtalemyndigheten må være særlig aktsom både hvor det gjelder å få saken tilstrekkelig opplyst og når avgjørelsen skal treffes. Særlig bør det merkes at kravet til bevis er det samme når administrative forføyninger skal besluttes som hvor det skal anvendes straff. I tvilsomme saker vil det ofte være hensiktsmessig for politiet å rådføre seg underhånden med den overordnede påtalemyndighet, statsadvokaten.

- 15 mai. **Skrivelse *)** fra Sosialdepartementet hvorved det med hjemmel i lov om tvungen avståelse av bruksrett til husrom av 25 mai 1917 nr. 2 § 8, jfr. § 1 og § 2, jfr. lov av 12 juni 1920 nr. 1, fastsettes at Skjeberg herred, Østfold fylke, skal kunne kreve avstått mot erstatning bruken av forenings- og forsamlingslokaler og av ledige leiligheter til beboelse eller annen bruk innen kommunens grenser.
- 15 mai. **Skrivelse *)** fra Sosialdepartementet om vedtekt om gjennomføring av husleieloven i Tiller herred, Sør-Trøndelag fylke, jfr. lov av 16 juni 1939 § 41.
- 15 mai. **Skrivelse **)** fra Landbruksdepartementet om vedtekter for bruk av § 55 i jordloven overfor innabygdsboende eiere av jordbruk i Rømskog herred, Østfold fylke.
- 15 mai. **Skrivelse **)** fra Landbruksdepartementet om vedtekter for bruk av § 55 i jordloven overfor innabygdsboende eiere av jordbruk i Øymark herred, Østfold fylke.
- 15 mai. **Skriv **)** frå Landbruksdepartementet om bruk av § 55 i jordlova overfor innabygdsbuande eigarar av jordbruk i Østre Moland herad, Aust-Agder fylke.
- 16 mai. **Ministerpresidentens beslutning ***)** om krigstilleggsavgift til statskassen på tobakkvarer.
- For tidsrommet 18 mai til 30 juni 1942 skal det betales krigstilleggsavgift til statskassen på sigarer, sigaretter, sigaretthylser, snus, røyketobakk og skråtobakk med 20 % av varens detaljsalgspris.
- Avgiften pliktes erlagt av den hvem forpliktelsen til å beriktige tobakkstempelavgiften påhviler, jfr. § 7 i lov nr. 3 av 29 april 1915.
- De nærmere regler om avgiften gis av Finans- og tolldepartementet.

Oslo 16 mai 1942.

Quisling.
Ministerpresident.

Prytz.

R. J. Fuglesang.

*) Kunngj. 22 mai i Lovtid. 1 nr. 30.

**) Kunngj. 29 mai i Lovtid. 1 nr. 31.

***) Kunngj. 20 mai i Lovtid. 1 nr. 29.

Ministerpresidentens beslutning *) om krigstil- 16 mai.
leggsavgift på øl.

For tidsrommet 18 mai til 30 juni 1942 skal det betales krigstilleggsavgift til statskassen på øl med 30 % av detalj-salgsprisen.

Avgiften pliktes erlagt av innenlandsk tilvirker eller ved innførsel fra utlandet.

De nærmere regler om avgiften gis av Finans- og toll-departementet.

Oslo 16 mai 1942.

Quisling.

Ministerpresident.

Prytz.

R. J. Fuglesang.

Ministerpresidentens beslutning *) om krigstil- 16 mai.
leggsavgift til statskassen på drikkebren-
nevin og vin.

For tidsrommet 18 mai til 30 juni 1942 skal det betales krigstilleggsavgift til statskassen av drikkebrennevin og vin (herunder fruktvin) som A/S Vinmonopolet selger til innenlandsk bruk med 30 % av detaljsalgsprisen.

De nærmere regler om avgiften gis av Finans- og toll-departementet.

Oslo 16 mai 1942.

Quisling.

Ministerpresident.

Prytz.

R. J. Fuglesang.

Ministerpresidentens beslutning *) om forhøyelse 16 mai.
av avgiften til statskassen på belysnings-
midler.

For tidsrommet 18 mai til 30 juni 1942 forhøyes den i for-
ordning av 12 august 1941 omhandlede avgift til statskassen
på belysningsmidler fra 15 til 25 % av den avgiftspliktige
verdi.

Oslo 16 mai 1942.

Quisling.

Ministerpresident.

Prytz.

R. J. Fuglesang.

*) Kunngj. 20 mai i Lovtid. 1 nr. 29.

16 mai. **Ministerpresidentens beslutning *)** om forhøyelse av avgiften til statskassen på fyrstikker. For tidsrommet 18 mai til 30 juni 1942 skal til statskassen betales følgende avgift av fyrstikker:

- a. for hver eske eller annen pakning som inneholder et normalantall av inntil 70 fyrstikker, 2 — to — øre,
- b. for hver eske eller annen pakning som inneholder over 70 og inntil 420 fyrstikker, 12 — tolv — øre,
- c. for hver eske eller annen pakning som inneholder over 420 fyrstikker, 12 — tolv — øre for hvert antall av 420 fyrstikker eller del derav.

Avgiften pliktes erlagt av innenlandsk tilvirker eller ved innførsel fra utlandet.

De nærmere regler om avgiftens betaling m. v. gis av Finans- og tolldepartementet.

Oslo 16 mai 1942.

Quisling.

Ministerpresident.

Prytz.

R. J. Fuglesang.

16 mai. **Ministerpresidentens beslutning *)** om forhøyelse av skatt av inngangspengene til kinematograffremvisninger.

For tidsrommet 18 mai til 30 juni 1942 forhøyes skatten av inngangspenger til kinematograffremvisninger fra 10 til 30 av hundre av inngangspengenes samlede beløp.

Oslo 16 mai 1942.

Quisling.

Ministerpresident.

Prytz.

R. J. Fuglesang.

18 mai. **Skrivelse **)** fra Sosialdepartementet om særlige åpnings- og lukningstider for bevertningsteder i Nord-Rana herred, Nordland fylke.

19 mai. **Rundskrivelse** fra Justisdepartementet til fylkesmennene.

Tvistemålslovens § 104.

Departementet er kjent med et tilfelle fra den senere tid hvor en domstol avsa uteblivelsesdom om betaling av et pengebeløp etter at stevningen var forkynt for saksøkte etter be-

*) Kunngj. 20 mai i Lovtid. 1 nr. 29.

**) Kunngj. 22 mai i Lovtid. 1 nr. 30.

stemmelsen i domstolovens § 181, i det saksøkte oppholdt seg i 19 mai. utlandet uten at hans oppholdsted var kjent.

I anledning av denne sak vil departementet henlede oppmerksomheten på bestemmelsen i tvistemålslovens § 104, 2net ledd:

«Blir en part avskåret fra forbindelse med domstolen, kan retten stanse saken ved kjennelse, selv om den utføres av en prosessfullmektig med alminnelig prosessfullmakt.»

Departementet antar at denne bestemmelse kan anvendes av domstolene på et hvert trinn av saken, også før stevningen blir forkynt for saksøkte. En antar således at bestemmelsen kan brukes både når parten under sakens gang blir avskåret fra forbindelse med domstolen og når parten allerede ved saksanlegget er avskåret fra slik forbindelse. Om saken bør stanses, vil bero på en konkret vurdering fra rettens side av sakens art og stilling.

Skrivelse *) fra Innenriksdepartementet om at Administrasjonsrådets vedtak av 27 juni 1940 om midlertidig avhjelp av husmangel som skyldes krigsforholdene gjøres gjeldende for Hamar. 19 mai.

Skrivelse **) fra Landbruksdepartementet om vedtekter for bruk av § 55 i jordloven overfor innabygdsboende eiere av jordbruk i Selje herred, Sogn og Fjordane fylke. 19 mai.

Skrivelse **) fra Landbruksdepartementet om vedtekter for bruk av § 55 i jordloven overfor innabygdsboende eiere av jordbruk i Rissa herred, Sør-Trøndelag fylke. 19 mai.

Skriv **) frå Landbruksdepartementet om bruk av § 55 i jordlova overfor innabygdsbuande eigarar av jordbruk i Foldereid herad, Nord-Trøndelag fylke. 19 mai.

Skrivelse **) fra Landbruksdepartementet om vedtekter for bruk av § 55 i jordloven overfor innabygdsboende eiere av jordbruk i Tysfjord herred, Nordland fylke. 19 mai.

Forordning (Innenriksdepartementet), hvorved etter § 1 i landkommuneloven den kommunale inndelingsgrensen mellom Luster herred, Sogn og Fjordane fylke, og Vang herred, Opland fylke, bestemmes å gå slik:

Grensen mellom Luster herred, Sogn og Fjordane fylke, og Vang herred, Opland fylke, begynner — beskrevet fra vest mot øst — i Årdals grense i Norges geografiske oppmålings

*) Kunngj. 22 mai i Lovtid. 1 nr. 30.

**) Kunngj. 29 mai i Lovtid. 1 nr. 31.

20 mai. varde i det trigonometriske punkt på Uranostind, 2 157 m o. h., og går i ben linje mot nordøst til høyda 1 990 m o. h. vest for øvre Mjølkedalsvatn. Her bøyer grensen mot sørøst og går i ben linje like sønnenom sørenden av øvre Mjølkedalsvatn til et punkt i Mjølkedalsbreens nordøstskråning. Punktet ligger 1,85 km fra nordenden av øvre Mjølkedalsvatn (1 416). Herfra går grensen i ben linje mot øst til toppen av fjellet Storegut, 1 968 m o. h., og videre med samme retning i ben linje sønnenom Mjølkedalstjernene til en liten topp på fjellryggen vest for nordvestre bukt av Sjugulsvatnet. Her bøyer grensen mot nordøst og går i ben linje til den nordvestre utløper på Sjuguls- (Sjoghols-)tinden, hvor grensen mot Lom herred støter til.

De her nevnte navn og tall står på kartene Vest-Jotunheimen, utgave 1939, og på rektangelkart Bygdin, utgave 1938. På sistnevnte kart er grensen tegnet inn.

21 mai. Lov *) om utvidelse av grensene for kjøp-
Nr. 1. staden Holmestrand.

§ 1. Fra 1 juli 1942 overgår til kjøpstaden Holmestrand fra Botne herred den såkalte Bedehussletta, Dunkebekk og Hagemannskogen, nemlig det område som begrenses av den nåværende bygrense fra bystein 6 til 1, sjøen og følgende linje:

Fra sjøen følges Melkefabrikkens nordre gjerde opp til Nykirkevegen. Grensen går rettlinjet videre mot vest-sør-vest idet man følger retningen av den vestre delen av Melkefabrikkens gjerde til denne linje skjærer vegen som går fra Ilestusvingen ned til Melkefabrikken, ca. 25 m sør for midtpunktet av Karusellsvingen. Herfra følger den samme vegg nordøstre og senere nordre kant fram til stikkrenna for Dunkebekken oppe ved Ilestusvingen. Fra dette punkt går grensen rettlinjet til det nåværende grensemerke nr. 6 ved Nyvegen.

§ 2. Den nye grenselinje etter § 1 skal på statskassens bekostning merkes med grensesteiner ved en åstedsbefaring som holdes av personer Innenriksdepartementet oppnevner. Åstedsforretningen stadfestes av departementet.

§ 3. De deler av Botne herred som ifølge § 1 legges til kjøpstaden Holmestrand, skal fra utskillelsen gå ut av landets matrikkel og i enhver henseende høre under kjøpstaden. Dette skal dog ikke ha noen virkning på den odel som 30 juni 1942 måtte hvile på jord som ved denne lov overføres fra landet til kjøpstaden.

§ 4. De personer som 1 juli 1942 er bosatt på de strekninger som etter § 1 henlegges til kjøpstaden Holmestrand, skal med hensyn til bestemmelsene i kommunelovgivningen

*) Kunngj. 29 mai i Lovtid. 1 nr. 31.

om ervervelse og bruk av stemmerett og rett og plikt til å ta 21 mai.
imot oppnevning til kommunale verv, anses som om de hadde Nr. 1.
vært bosatt i kjøpstaden i den tid de har bodd på disse strek-
ninger.

§ 5. De personer som 1 januar 1942 hadde bopel innen
de strekninger som ifølge § 1 overføres til kjøpstaden Holme-
strand, anses ved skatteligningen for budsjettåret 1 juli 1942
til 30 juni 1943 med hensyn til skatteplikt som bosatt i kjøp-
staden.

Utlikningen av kommuneskatt til den utvidete bykom-
mune og av statsskatt for budsjettåret 1 juli 1942 til 30 juni
1943 skal foretas av likningsmyndighetene i Holmestrand og
etter de regler som gjelder for Holmestrand i medhold av
skattelovgivningen for byene.

Finansdepartementet fastsetter for denne likning de end-
ringer som måtte finnes nødvendige i skattelovgivningens tids-
frister for utførelsen av likningen.

§ 6. De i Botne herred hjemstavnsberettigete personer
som 1 juli 1942 bor — eller om de da er flyttet fra herredet
— har hatt sin siste bopel i herredet innen de strekninger av
dette som henlegges til kjøpstaden, skal ha sin fattighjem-
stavn i kjøpstaden hvis de er flyttet til disse strekninger før
1 juli 1941.

§ 7. De personer som på den tid da de i denne lov om-
handlede strekninger går over til kjøpstaden Holmestrand,
driver kjøpmannshandel på disse strekninger i medhold av
gjeldende lovgivning, skal fremdeles ha rett til å fortsette den
næring de har drevet med de samme rettigheter og forpliktel-
ser som byens øvrige kjøpmenn.

De personer som i medhold av gjeldende lovgivning fra
1 juli 1941 har drevet håndverk på ovennevnte strekninger,
skal ha rett til på disse områder å fortsette den næring de
har drevet.

De næringsdrivende som omhandles i denne paragraf, må
melde seg for politimesteren i Horten innen 1 september 1942
for å kunne nyte de rettigheter som herved tillegges dem.

Handelsdepartementet gir de nærmere forskrifter som
finnes påkrevd etter denne paragraf.

§ 8. Kirke- og undervisningsdepartementet bemyndiges
til å treffe de forføyninger med omsyn til omberegning av
de geistlige tjenestemenns lønninger i Holmestrand og Botne
prestegjeld, som nærværende lov måtte nødvendiggjøre.

Oslo 21 mai 1942.

Quisling.
Ministerpresident.

Hagelin.

R. J. Fuglesang.

31 mai. **Lov *) om tillegg til lov om tannlægers
Nr. 2. rettigheter og plikter.**

I samsvar med § 3, annet ledd, i Ministerpresidentens kunngjøring av 5 februar 1942 fastsettes følgende som gjelder uten hensyn til Grunnlovens bestemmelser:

I.

I lov om tannlægers rettigheter og plikter av 29 april 1927 tilføyes som nytt sjette ledd i § 6:

Tannlæge kan ikke uten Innenriksdepartementets samtykke ansettes som assistent hos annen tannlæge. Departementet kan bestemme, at slikt samtykke skal være nødvendig også for ansettelse av tannlæge i annen stilling enn som assistent hos tannlæge.

II.

Denne lov får også anvendelse hvor ansettelsen har funnet sted før lovens ikrafttreden, dersom vedkommende ikke før lovens ikrafttreden var tiltrådt stillingen.

III.

Denne lov trer i kraft straks.

Oslo 21 mai 1942.

Quisling.

Ministerpresident.

Hagelin. Sverre Riisnæs.

R. J. Fuglesang.

21 mai. **Lov *) om styre for bygdealmenninger og
Nr. 3. statsalmenninger.**

I samsvar med § 3, annet ledd, i Ministerpresidentens kunngjøring av 5 februar 1942 fastsettes følgende som gjelder uten hensyn til Grunnlovens bestemmelser:

§ 1. Bygdealmenningers styre oppnevnes blant de i almenningen eiendomsberettigete og bruksberettigete. Styret skal bestå av en formann og 3 rådgivere, hvorav den ene skal være varaformann. For samtlige skal oppnevnes personlige varamenn. Tjenestetiden regnes fra 14 april og er 4 år.

Plikt til å motta oppnevning har alle eiendomsberettigete og bruksberettigete i almenningen. Rett til å unnslå seg har den

- som er over 60 år,
- som påberoper seg svakelighet eller annen hindring som Landbruksdepartementet godkjenner,
- eller som har gjort tjeneste de 4 nærmest foregående år.

§ 2. Almenningsstyret oppnevnes av Landbruksdepartementet.

*) Kunngj. 29 mai i Lovtid. 1 nr. 31.

Forslag til oppnevning fremsettes av ordføreren i den 21 mai. eller de kommuner hvor de i almenningen berettigete eiendommer ligger. Ordføreren treffer sitt vedtak i møte med formennene. Før oppnevning finner sted skal forslaget — eventuelt forslagene — forelegges for fylkeskogsrådet til uttalelse.

§ 3. Almenningsstyret holder møter når formannen bestemmer det. Gyldig vedtak kan bare gjøres når formannen og minst to rådgivere er til stede.

Formannen eller den han bestemmer legger fram de saker som skal behandles. Medlemmene plikter å uttale seg, men formannen gjør vedtaket etter eget omdømme. Er et medlem uenig i vedtaket, plikter han å si fra og kreve sin mening bokført. Gjør han ikke det, anses han som enig i vedtaket og medansvarlig med formannen. Stemmegivning finner ikke sted.

§ 4. Ved oppnevning av styre for statsalmenninger får foranstående regler tilsvarende anvendelse. Styret oppnevnes blant de i almenningen bruksberettigete.

§ 5. Landbruksdepartementet kan gi nærmere bestemmelser til gjennomføring av denne lov.

§ 6. Fra denne lovs ikrafttreden oppheves lov om valg av styre for bygdealmenninger og for statsalmenninger av 10 juli 1936.

Oslo 21 mai 1942.

Quisling.

Ministerpresident.

Th. J. O. Fretheim. Sverre Riisnæs.

R. J. Fuglesang.

Midlertidig lov *) om salg av rasjonerte varer 21 mai. fra forbruksforeninger og samvirkelag. Nr. 4.

Forbruksforeninger og samvirkelag som driver kjøpmannshandel fra flere faste utsalgsteder i næringskommunen, kan uten hinder av bestemmelsen i § 28 i lov om handelsnæring av 8 mars 1935 selge varer som er undergitt offentlig rasjonering, til andre enn sine egne medlemmer.

Forbruksforeninger og samvirkelag som driver kjøpmannshandel, plikter i samme utstrekning som andre forhandlere å selge varer som er undergitt offentlig rasjonering, til enhver som ønsker å kjøpe.

Oslo 21 mars 1942.

Quisling.

Ministerpresident.

E. Blehr.

R. J. Fuglesang.

*) Kunngj. 29 mai i Lovtid. 1 nr. 31.

21 mai. **Lov *)** om deling av Oslo bispedømme.

Nr. 5. Fra 1 juli 1942 skal Oslo bispedømme deles. Vestfold og Buskerud fylker overgår til et nytt, Tunsberg bispedømme, med Tønsberg som bispesete.

Østfold og Akershus fylker, med unntak av Aker og Follo domsokn, overgår til et nytt, Borg bispedømme, med Sarpsborg som bispesete.

Den gjenværende del utgjør Oslo bispedømme med Oslo som bispesete.

Fylkesmannen i Vestfold, Østfold og Oslo inntretr som medlem av vedkommende stiftsdireksjon.

De nærmere bestemmelser om delingen av Oslo bispedømme gis av Kirkedepartementet.

Oslo 21 mai 1942.

Quisling.

Ministerpresident.

R. Skancke.

R. J. Fuglesang.

21 mai. **Midlertidig lov *)** om tillegg til midlertidig
Nr. 6. lov av 6 mai 1938 om fredning av saltvannsfisk.

Når forsyningsmessige grunner tilsier det kan sjefen for Handelsdepartementet meddele dispensasjon fra bestemmelsene i §§ 2 og 4 i midlertidig lov av 6 mai 1938 om fredning av saltvannsfisk.

Dispensasjon kan meddeles for kortere eller lengre tidsrom og for nærmere bestemte områder.

Oslo 21 mai 1942.

Quisling.

Ministerpresident.

E. Blehr.

R. J. Fuglesang.

21 mai. **Ministerpresidentens beslutning **)** om fredning av fuglelivet ved Smukkevatnet og kringliggjande strender og marker i Time herad, Rogaland fylke.

I.

Fuglelivet ved Smukkevatnet og kringliggjande marker og strender i Time herad skal vera freda mot øydeleggjing eller skade av alle slag. Området ligg innanfor desse grensone:

*) Kunngj. 13 juni i Lovtid. 1 nr. 33.

**) Kunngj. 5 juni i Lovtid. 1 nr. 32.

I sør frå det gamle skulehuset på Hognestad og austover langs bygdevegen Hognestad—Bryne. Vidare nordover langs vegen til skiftet mellom gnr. 11 bnr. 7 og granneeigedomene i nord. So vestover langs skiftelina mellom desse eigedomane og nordover fram til husi på gnr. 4 bnr. 2. Herifrå langs gardsvegen på gnr. 4 bnr. 2 til jarnvegslina i vest. Herifrå sørover langs jarnvegslina til skiftet mellom gnr. 9 bnr. 23 og gnr. 4 bnr. 2. Herifrå austover langs skiftelina mellom desse to bruki og so sørover langs skiftelina mellom gnr. 9 bnr. 23 og gnr. 9 bnr. 1 til utgangspunktet i sør.

Innanfor dette område er det forbode:

1. å drepa, fanga, skada eller uroa fugl,
2. å røva eller øydeleggja reir eller egg,
3. å gå med skytevåpen.

II.

Grunneigarane har rett til å nytta strendene og markene rundt vatnet på same måte som hittil.

III.

Fredingsvedtaket skal kunngjerast ved oppslag på staden og i eit eller fleire lokalblad.

Oslo 21 mai 1942.

Quisling.

Ministerpresident.

Gulbrand Lunde. R. J. Fuglesang.

Ministerpresidentens beslutning*) om freding av ei eik i Kinsarvik herad, Hordaland fylke.

I medhald av lov om naturfreding av 25 juli 1910 nr. 3, § 1, jfr. lov av 14 juli 1916 nr. 1, skal «Storeiki» på garden Alvsåker, gnr. 113 bnr. 1, i Kinsarvik herad, Hordaland fylke, vera freda mot skade og øydeleggjing.

Oslo 21 mai 1942.

Quisling.

Ministerpresident.

Gulbrand Lunde. R. J. Fuglesang.

Skrivelse**) fra Sosialdepartementet hvorved det med hjemmel i lov om tvungen avståelse av bruksrett til husrom av 25 mai 1917 nr. 2 § 8, jfr. § 1 og § 2, jfr. lov av 12 juni 1920 nr. 1, fastsettes at Spydeberg herred, Østfold fylke, skal

*) Kunngj. 5 juni i Lovtid. 1 nr. 32.

**) Kunngj. 29 mai i Lovtid. 1 nr. 31.

22 mai. kunne kreve avstått mot erstatning bruken av forenings- og forsamlingslokaler og av ledige leiligheter til beboelse eller annen bruk innen herredets grenser.

22 mai. **Skrivelse *)** fra Sosialdepartementet hvorved det med hjemmel i lov om tvungen avståelse av bruksrett til husrom av 25 mai 1917 nr. 2 § 8, jfr. § 1 og § 2, jfr. lov av 12 juni 1920 nr. 1, fastsettes at Våle herred, Vestfold fylke, skal kunne kreve avstått mot erstatning bruken av forenings- og forsamlingslokaler og av ledige leiligheter til beboelse eller annen bruk innen herredets grenser.

22 mai. **Skrivelse *)** fra Sosialdepartementet om vedtekt om gjennomføring av husleieloven i Bamble herred, Telemark fylke, jfr. lov av 16 juni 1939 § 41.

22 mai. **Skrivelse *)** fra Sosialdepartementet om vedtekt om gjennomføring av husleieloven i Selje herred, Sogn og Fjordane fylke, jfr. lov av 16 juni 1939 § 41.

22 mai. **Skriv *)** fra Sosialdepartementet om vedtekt om gjennomføring av husleigelova i Vestnes bygningskommune, Møre og Romsdal fylke, jfr. lov av 16 juni 1939 § 41.

22 mai. **Skrivelse *)** fra Sosialdepartementet om vedtekt om gjennomføring av husleieloven i Klinga herred, Nord-Trøndelag fylke, jfr. lov av 16 juni 1939 § 41.

23 mai. **Skrivelse *)** fra Innenriksdepartementet om at Administrasjonsrådets bestemmelser av 27 juni 1940 om midlertidig avhjelp av husmagel som skyldes krigsforholdene skal gjelde for Aust-Agder fylke.

27 mai. **Stadfestelse** — meddelt av Sosialdepartementet — på «Kitty og Chr. Lehland-Egeliens legat til fordel for trengende sjøfolk og deres etterlatte av Drammen og omegn.»

27 mai. **Skrivelse **)** fra Sosialdepartementet hvorved det med hjemmel i lov om tvungen avståelse av bruksrett til husrom av 25 mai 1917 nr. 2 § 8, jfr. § 1 og § 2, jfr. lov av 12 juni 1920 nr. 1 fastsettes at Førde herred, Sogn og Fjordane fylke, skal kunne kreve avstått mot erstatning bruken av forenings- og forsamlingslokaler og av ledige leiligheter til beboelse eller annen bruk innen kommunens grenser.

*) Kunngj. 29 mai i Lovtid. 1 nr. 31.

**) Kunngj. 5 juni i Lovtid. 1 nr. 32.

Lov *) om oppheving av avgift til fattigvesenet av visse salg. 28 mai.
Nr. 1.

Fra 1 juli 1942 oppheves følgende bestemmelser for så vidt de ennå er gjeldende:

1. Reskript av 25 oktober 1793 angående en avgift fra kjøperne ved auksjoner til arbeidshuset i Stavanger og reskript av 14 oktober 1803 om samme avgift,
2. plan for fattigvesenet i Kristiansand av 14 september 1802,
3. kongelig resolusjon angående noen inntekter for fattigvesenet i Akershus stifts kjøpsteder av 1 mars 1805 (meddelt ved kansellipromemoria av 19 mars 1805) og regjeringskommisjonens skrivelse av 22 mars 1808,
4. plan for fattigvesenet på Kongsberg av 31 oktober 1806,
5. skrivelse av 11 oktober 1808 fra Kristiansand stift til fattigkommisjonene i Risør, Arendal og Stavanger i henhold til bemyndigelse i kansellipromemoria av 6 september 1808.

Oslo 28 mai 1942.

Quisling.

Ministerpresident.

Hagelin.

R. J. Fuglesang.

Lov *) om midlertidig endring i § 37 i lov om alderstrygd av 16 juli 1936. 28 mai.
Nr. 2.

For budsjetterterminen 1941—42 endres regelen i lov om alderstrygd av 16 juli 1936 § 37 om fordelingen av utgiftene på statskassen og aldersfondet, slik at $\frac{3}{8}$ av de i paragrafen nevnte utgifter skal utredes av statskassen og halvdelen av aldersfondet.

Oslo 28 mai 1942.

Quisling.

Ministerpresident.

J. A. Lippestad.

R. J. Fuglesang.

Lov *) om opphevelse av forordning av 8 januar 1941 om kvalitetskontroll med platinarevskinn. 28 mai.
Nr. 3.

Forordning av 8 januar 1941 om kvalitetskontroll med platinarevskinn oppheves.

Oslo 28 mai 1942.

Quisling.

Ministerpresident.

Th. J. O. Fretheim.

R. J. Fuglesang.

*) Kunngj. 5 juni i Lovtid. 1 nr. 32.

- 28 mai. **Lov*)** om tillegg til lov av 17 juli 1925 om
 Nr. 4. opprettelse av et pengelotteri fra og med
 året 1928 med senere tilleggslover.

Lov om lotterier m. v. av 12 mai 1939 skal ikke være til hinder for at Det norske pengelotteri fortsetter sin virksomhet også etter utgangen av året 1942 i samsvar med bestemmelsene i lov av 17 juli 1925 med tilleggslover.

Oslo 28 mai 1942.

Quisling.

Ministerpresident.

Prytz.

R. J. Fuglesang.

- 28 mai. **Lov**)** om endring i lov om kvalitetskon-
 Nr. 5. troll med landbruksvarer m. v. av 17 juni
 1932.

Lov av 17 juni 1932 om kvalitetskontroll med landbruksvarer m. v. § 1 skal heretter lyde slik:

§ 1. Denne lov omfatter følgende varer:

Poteter og produkter av poteter.

Egg.

Honning og erstatningsmidler for honning.

Melk og produkter av melk.

Friske frukter og bær, grønnsaker og rotvekster, saft og konserver av frukt, bær, grønnsaker og rotvekster, samt erstatningsmidler for disse.

Eddik.

Levende planter og plantedeler, høy, mose- og lavarter, frø til krydder.

Brenneved, trekull, tretjære.

Fjørfeslakt, kjøtt, fleck, slakteavfall, hermetikk, pølser og andre foredlete kjøttvarer av hest, storfe, sau, geit, svin og hval.

Huder og skinn i ubearbeidet tilstand.

Ull og lin.

Strikkete varer framstilt av ull i Selbumønstre eller liknende mønstre etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement.

Oslo 28 mai 1942.

Quisling.

Ministerpresident.

Th. J. O. Fretheim.

R. J. Fuglesang.

*) Kunngj. 5 juni i Lovtid. 1 nr. 32.

**) Kunngj. 7 juli i Lovtid. 1 nr. 38.

Ministerpresidentens beslutning. *)

28 mai.

Innenriksdepartementets sjef gis herved bemyndigelse til å treffe de bestemmelser om pris på lægemidler og gifter som er omhandlet i lov om drift av apotek av 4 august 1904 § 19, fjerde ledd.

Oslo 28 mai 1942.

Quisling.

Ministerpresident.

Hagelin.**R. J. Fuglesang.****Ministerpresidentens beslutning. *)**

28 mai.

Innenriksdepartementets sjef gis herved bemyndigelse til å gi alminnelige forskrifter om reklame for lægemidler i samsvar med lov om innførsel av apotekvarer og gifter samt om handel med gifter, farmasøytiske spesialpreparater og en del andre varer av 24 juni 1938 § 5.

Oslo 28 mai 1942.

Quisling.

Ministerpresident.

Hagelin.**R. J. Fuglesang.****Ministerpresidentens beslutning. *)**

28 mai.

Sjefen for Sosialdepartementet bemyndiges til i medhold av § 50 i lov om fattigvesenet av 19 mai 1900 å meddele samtykke til at flere fattigdistrikter i en kommune sluttet sammen til en fattigkommune.

Oslo 28 mai 1942.

Quisling.

Ministerpresident.

J. A. Lippestad.**R. J. Fuglesang.****Ministerpresidentens beslutning. *)**

28 mai.

Landbruksdepartementets sjef gis herved bemyndigelse til å treffe de avgjørelser som ved lov om kvalitetskontroll med landbruksvarer m. v. av 17 juni 1932 og senere endringer er tillagt Kongen for så vidt angår friske frukter og bær, grønnsaker og rotvekster, saft og konserver av frukt, bær, grønnsaker og rotvekster samt erstatningsmidler for disse produkter.

Oslo 28 mai 1942.

Quisling.

Ministerpresident.

Th. J. O. Fretheim.**R. J. Fuglesang.**

*) Kunngj. 25 juli i Lovtid. 1 nr. 41.

25 — Norsk lovtidend 2 for 1942.

28 mai.

Ministerpresidentens beslutning. *)

Sjefen for Landbruksdepartementet gis fullmakt til for året 1942 å sette ut av kraft bestemmelsene i kongelig resolusjon av 24 februar 1933 om utvidet årsfreding for sjørret i sjøen innen Nordland fylke.

Oslo 28 mai 1942.

Quisling.

Ministerpresident.

Th. J. O. Fretheim.

R. J. Fuglesang.

28 mai.

Ministerpresidentens beslutning**) om ekstraordinær skatt til staten av formue for budsjett-terminen 1942—43.

§ 1. For budsjett-terminen 1942—43 erlegges en ekstraordinær skatt til staten av formue etter følgende regler:

a. Personer (boer) som er skattepliktige etter lov om utskrivning av en ekstraordinær skatt til staten av formue av 28 juli 1921 § 3, bokstav a og c, samt personer som er skattepliktige etter samme paragrafs bokstav b, erlegger:

Av de første	kr.	125 000	intet
» » neste	»	75 000	0,4 pst.
» » »	»	100 000	0,5 »
» » »	»	100 000	0,6 »
» » »	»	200 000	0,7 »
» » »	»	200 000	0,8 »
» » »	»	200 000	0,9 »
» » »	»	250 000	1,0 »
» » »	»	250 000	1,1 »
» » »	»	500 000	1,2 »
» » »	»	1 000 000	1,3 »
» » »	»	2 000 000	1,4 »
» » »	»	2 000 000	1,5 »
» » »	»	3 000 000	1,75 »
» » »	»	5 000 000	2,0 »
» » »	»	5 000 000	2,25 »
» » »	»	5 000 000	2,5 »
» » »	»	5 000 000	2,75 »
» det overskytende beløp	»	3,0	»

b. Utenlandske selskaper og innretninger, som er skattepliktige etter lov om utskrivning av en ekstraordinær skatt til staten av formue av 28 juli 1921 § 3, bokstav b, erlegger 0,5 pst. av formuens samlede beløp.

*) Kunngj. 25 juli i Lovtid. 1 nr. 41.

**) Kunngj. 5 juni i Lovtid. 1 nr. 32.

Skatt iliknes bare for så vidt skattebeløpet for den enkelte skattepliktige utgjør minst kr. 4. Omberegning av skatt etter avgjørelse av Ankenemnden (lov av 28 juli 1921 § 19) finner bare sted, når avgjørelsen for den enkelte skattepliktige bevirker en forandring i skatten på minst kr. 10.

§ 2. For øvrig kommer til anvendelse bestemmelsene i skattelovene for landet og for byene av 18 august 1911 med tilleggslover samt i lov av 28 juli 1921 om utskrivning av en ekstraordinær skatt til staten av formue med tilleggslover.

§ 3. For så vidt for noen skattepliktig det samlede skattebeløp som er ilagt ham til stat og kommune etter likningen (i tilfelle klagebehandlingen) for 1942—43 ved utskrivningen av ekstraordinær formuesskatt etter foranstående bestemmelser bringes til å overstige 75 pst. av den antatte inntekt ved statskattlikningen, blir etter søknad den ekstraordinære formuesskatt å nedsette, i tilfelle å frafalle, i den utstrekning hvori den overstiger nevnte grense. Søknad som her nevnt inngis til og avgjøres av Ankenemnden.

Oslo 28 mai 1942.

Quisling.
Ministerpresident.

Prytz.

R. J. Fuglesang.

Ministerpresidentens beslutning *) om skatt av bankinnskudd for 1942—43.

For budsjett-terminen 1 juli 1942 til 30 juni 1943 erlegges skatt av bankinnskudd på grunnlag av bankenes regnskapsår 1942 med 25 prosent av renteavkastningen på den enkelte innskyters konto. Skatten forfaller til betaling 2 januar 1943.

Av skatt som ikke er betalt innen 1 mars 1943, svares renter med 4½ prosent p. a.

Oslo 28 mai 1942.

Quisling.
Ministerpresident.

Prytz.

R. J. Fuglesang.

Ministerpresidentens beslutning *) om avgift til Arbeiderfondet for budsjett-terminen 1942—43.

For budsjett-terminen fra 1 juli 1942 til 30 juni 1943 erlegges avgift til Arbeiderfondet av utbytte for eller overskudd

*) Kunngj. 5 juni i Lovtid. 1 nr. 32.

28 mai. i regnskapsåret 1941 eller i det regnskapsår som utløp i 1941 etter følgende regler:

A. Aksjeselskaper.

Aksjeselskaper skal svare avgift forsåvidt aksjonærene for regnskapsåret får utbytte over 6 pst. av summen av aksjekapitalen ved regnskapsårets begynnelse og fond, dog unntatt skattefond og fond som holdes atskilt fra selskapets midler. Avgiften skal motsvare to tiendedeler av det overskytende utbytte.

Like med utbytte regnes enhver utbetaling til aksjonærene — også ved selskapsoppløsning — bortsett fra tilbakebetaling av innbetalt aksjekapital.

B. Andre selskaper enn aksjeselskaper samt enkeltmannsbedrifter.

Andre selskaper enn aksjeselskaper samt enkeltmannsbedrifter skal svare avgift forsåvidt overskuddet i regnskapsåret utgjør over 10 pst. av nettoformuen ved regnskapsårets begynnelse. Avgiften skal utgjøre 5 pst. av den overskytende del av overskuddet. Overskuddet beregnes uten fradrag for inntekts- og formuesskatter til stat og kommune, men med fratrekk for rimelig godtgjørelse for selskapsmedlemmenes eller bedriftsinnehaverens arbeid. Fratrekket må godkjennes av departementet.

Oslo 28 mai 1942.

Quisling.

Ministerpresident.

Prytz.

R. J. Fuglesang.

28 mai. **Forordning. *)** (Innenriksdepartementet.)

Endring i forskriftene om innførsel og omsetning m. v. av apotekvarer og gifter av 30 juni 1941.

I disse forskrifter skal § 2 lyde så:

Reklame for lægemiddel må være nøktern og sann og må ikke skje i slik utstrekning at den virker til fordyrelse av lægemidlet. Uten tillatelse av Medisinaldirektøren må den ikke være ledsaget av anbefaling fra læge eller syke.

Nærmere bestemmelse om reklamen for lægemidler gis av Medisinaldirektøren.

*) Kunngj. 29 juni i Lovtid. 1 nr. 36.

Forordning. *) (Innenriksdepartementet.)

28 mai.

Endring i bestemmelsene om utsalgsprisen for brennevin og vin fra apotek.

I.

Det ved kongelig resolusjon av 19 januar og 15 desember 1923, 10 desember 1926 og 3 juni 1927 fastsatte tillegg til § 3 litra e i Medisinaltakstens alminnelige regler, endres således:

Tilleggets nest siste ledd skal lyde slik:

Utsalgsprisen for brennevin og vin som selges i uanbrutt stand i hele og halve flasker, må ikke være høyere enn den til enhver tid gjeldende katalogpris fra A/S Vinmonopolet for vedkommende sort med et tillegg av 20 %. Bestemmelsen får også anvendelse på brennevin og vin som selges til veterinærmedisinsk bruk.

Tilleggets siste ledd oppheves.

II.

Denne forordning trer i kraft fra og med 1 juli 1942.

Skrivelse**) fra Politidepartementet om et tillegg til § 17 i politivedtekten for Aker herred, Akershus fylke.

Skrivelse**) fra Politidepartementet om endring av § 5, a i politivedtekten for Nordre Land herred, Oppland fylke.

Skrivelse**) fra Politidepartementet om endring av § 17 i politivedtekten for Egersund.

Forordning (Innenriksdepartementet), hvorved etter § 1 i landkommuneoven den kommunale inndelingsgrensen mellom Ankens herred, Nordland fylke, og Gratangen herred, Troms fylke, bestemmes å gå slik, regnet fra vest mot øst:

Grensen begynner i Astafjord grense på Natmålstuva på Storfjellet, 1 040 m o. h., og går rettlinjet mot øst til Norges geografiske oppmålings varde i det trigonometriske punkt på toppen av Læigastind, 1 335 m o. h., bøyer her noe mot øst nordøst og går i ben linje i retning mot Rivtind, 1 458 m o. h. til fjellryggen vest for Græsvatnet, 397 m o. h. hvor grensen mot Lavangen herred støter til.

De her nevnte navn og tall står på gradteigskart Narvik, utgave 1941.

*) Kunngj. 29 juni i Lovtid. 1 nr. 36.

**) Kunngj. 5 juni i Lovtid. 1 nr. 32.

- 29 mai. **Skrivelse** *) fra Innenriksdepartementet om at Administrasjonsrådets vedtak av 27 juni 1940 om midlertidig avhjelp av husmangel som skyldes krigsforholdene gjøres gjeldende for Førde herred, Sogn og Fjordane fylke.
- 29 mai. **Skrivelse** *) fra Politidepartementet om endring av §§ 8 og 16 i politivedtekten for Gran herred, Opland fylke.
- 29 mai. **Skrivelse** *) fra Sosialdepartementet om lukningsvedtekt for utsalgsteder i Brekken krets av Brekken herred, Sør-Trøndelag fylke.
- 29 mai. **Skrivelse** *) fra Landbruksdepartementet om vedtekter for bruk av § 55 i jordloven overfor innabygdsboende eiere av jordbruk i Skoger herred, Vestfold fylke.
- 29 mai. **Skrivelse** *) fra Landbruksdepartementet om vedtekter for bruk av § 55 i jordloven overfor innabygdsboende eiere av jordbruk i Ramnes herred, Vestfold fylke.
- 29 mai. **Skrivelse** *) fra Landbruksdepartementet om vedtekter for bruk av § 55 i jordloven overfor innabygdsboende eiere av jordbruk i Dypvåg herred, Aust-Agder fylke.
- 30 mai. **Forordning** (Innenriksdepartementet), hvorved etter § 1 i landkommuneloven gnr. 4 bnr. 4, en parsell av gnr. 27 bnr. 327 og en parsell av gnr. 31 bnr. 3, i Ullern sokn, Aker herred, Akershus fylke, fra 1 juli 1942 bestemmes ført over til Vestre Aker sokn i samme herred.
- Fra samme tidspunkt skal den kommunale inndelingsgrensen mellom Ullern og Vestre Aker sokn i Aker herred gå slik:
- Grensen mellom soknene Ullern og Vestre Aker på stykket fra Oslo bys grense i sør til Strømsdammen i nord går slik:
- Den begynner i Oslo bygrense ved Frognerelva ca. 480 m nordøst for der hvor elva når Drammensveien. Grensen følger derpå mellom gårdene Store Frøen (gnr. 37) i Vestre Aker og Søndre Skøyen (gnr. 3) i Ullern til Monolittveien ved Vestre gravlund, dog slik at Frognerparkens villabebyggelse med tilstøtende regulerte veier og den avskårne del av parken kommer til å høre til Ullern sokn. Av denne grunn skal grensen etter å ha nådd Madserud allé følge dennes sørøstre reguleringslinje nordøstover til Frognerveiens forlengelse, videre denne veis østre reguleringslinje nordover til nordgrensen for Frognerparkens villabebyggelse. Soknegrensen følger derpå denne nordgrense sørvestover til grensesammenstøtet mellom

*) Kunngj. 5 juni i Lovtid. 1 nr. 32.

gårdene Søndre Skøyen og Store Frøen og følger deretter 30 mai. denne gårdsgrense nordover til Monolittveien.

Grensen følger videre nordre reguleringslinje for Monolittveien til Skøyenveien og videre Skøyenveiens østre reguleringslinje nordover til Sørkedalsveien.

Videre følger grensen delet mellom gårdene Nordre Skøyen, Smestad og Østre Holmen, alle i Ullern, og Tuengen og Grimelund, begge i Vestre Aker, til nevnte grenses skjæringspunkt med Dalsveiens østre reguleringslinje ved krysset av Bernhard Herres vei.

Under dette følger grensen Dalsveiens østre reguleringslinje på stykket fra Store ringvei nordover til sørgrensen for Dalsveien nr. 7 (gnr. 32 bnr. 251), følger denne eiendoms sørgrense over den bekk som går øst for Dalsveien og deretter eiendommens østgrense til denne igjen når bekken, som deretter danner grense opp til Dalsveiens østre reguleringslinje ved krysset med Bernhard Herres vei. Herfra følger så soknegrensen atter Dalsveiens østre reguleringslinje.

Skrivelse *) fra Innenriksdepartementet, hvorved bestemmes at § 6 i forskrifter om tilsyn med røntgenanlegg og radium m. v. av 29 juni 1940 (fastsatt av Sosialdepartementet i henhold til lov av 18 juni 1938 om bruk av røntgenstråler og radium m. v.) endres slik at bestemmelsen skal lyde så: 30 mai.

For tilsyn og godkjenning skal eier av anlegg og apparater m. v. betale en årlig avgift som for hvert enkelt anlegg er fastsatt i et av Innenriksdepartementet godkjent regulativ.

Drives anlegget for regning av en annen enn eieren, er også han ansvarlig for betalingen.

Avgiftene innkreves av kontroll-laboratoriet og forfaller 14 dager etter påkrav.

Blir avgiften ikke betalt ved forfall, svares deretter 4 % årlig rente.

Rundskrivelse fra Innenriksdepartementet til fylkesmennene. 1 juni.

Angående lovene av 26 mars og 21 mai 1942 om endringer i og tillegg til lov om tannlægers rettigheter og plikter av 29 april 1927, jfr. lov av 31 mai 1935 nr. 1.

Etter forandringen av § 1, siste ledd, opphører fra 1 januar 1943 adgangen for andre enn tannlæger (og læger) til å innsette og tilpasse kunstige tenner. Tilleggslov av 31 mai

*) Kunngj. 5 juni i Lovtid. 1 nr. 32.

1 juni. 1935 nr. 1 forbød andre enn tannlæger (og læger) å utføre tannbehandling, men gjorde for så vidt angår innsetting og tilpassing av kunstige tenner på plate som ikke støttes til eller festes på gjenstående tenner, inntil videre unntak for dem som det siste år før 1 januar 1935 hadde drevet slik virksomhet som selvstendig erverv.

Da det for tiden er behov for tannteknikere, går departementet ut fra at en del av disse tannteknikere — som har nødvendig kyndighet — fortsatt driver tannteknikerlaboratorier hvor de tar imot arbeid for tannlæger, eller at de får arbeid hos tannlæger som teknikere eller på tanntekniske laboratorier, alt for så vidt håndverksloven ikke er til hinder.

Vedkommende tillegget til § 6 i lov av 26 mars 1942, som er gitt for bedre å sikre tilgang av tannlæger til distrikter som trenger det, bemerkes:

I. *Tannlæger som tar tannlægeeksamen etter lovens ikrafttreden.* Herunder går også de som uten å ha tatt norsk tannlægeeksamen, etter lovens ikrafttreden får tillatelse til å praktisere:

Forbudet mot å begynne selvstendig praksis uten departementets godkjenning gjelder både kontorpraksis og mulige besøk til pasienten.

Blir godkjenningen begrenset til et bestemt praksisområde, kan tannlægen ikke reise i besøk til pasienter utenfor dette, med mindre han antar at tannlægehjelp trengs straks. Derimot vil han på kontoret kunne behandle alle som søker ham, uten hensyn til hvor de bor.

Tannlæge kan ikke uten departementets godkjenning begynne praksis på annet sted (og eventuelt i annet praksisområde) enn det som er godkjent, selv om det skjer innen samme lægedistrikt.

II. *Tannlæger som har tannlægeeksamen før lovens ikrafttreden.* Herunder går også de som uten å ha tatt norsk tannlægeeksamen, før lovens ikrafttreden har fått tillatelse til å praktisere.

Det avgjørende er om tannlægen har tannlægeeksamen før loven trådte i kraft, uten hensyn til om han først senere er autorisert som tannlæge.

Departementets samtykke kreves, hvis tannlæge som hittil ikke har opprettet kontor ønsker å gjøre det, eller tannlæge ønsker å flytte sitt kontor til annet lægedistrikt. Dog kan tannlægene flytte sitt kontor innenfor samme lægedistrikt. Det er ikke adgang til å begrense disse tannlægers praksisområde.

Med «lægedistrikt» siktes til distriktslægedistrikt og bylægedistrikt (tidligere stadslægedistrikt eller stadsfysikat).

III. *Fellesregler for tannlæger under I som har fått departementets godkjenning til å begynne selvstendig praksis, og for tannlæger under II:* 1 juni.

Med «kontor» menes fast eller midlertidig kontor (også ambulerende som alltid må være godkjent) og de steder hvor det holdes godkjente kontordager. Også den som har anskaffet kontor før loven trådte i kraft, men først etter dens ikrafttreden skal begynne å praktisere, må ha departementets samtykke. Det bør i søknaden opplyses når leiekontrakt er inngått og om hadde utgifter til anskaffelser, flytning m. v. før 2 april 1942.

Departementets samtykke kreves også for å kunne begynne å praktisere privat eller å opprette kontor ved siden av annen stilling (f. eks. som tannlæge på sykehus eller som skoletannlæge).

Tannlæge kan ikke uten departementets samtykke overdra sin praksis til annen tannlæge.

Opphører en tannlæge med sitt kontor, må han ha departementets samtykke for å kunne opprette kontoret igjen, derimot kan han under midlertidig fravær anta vikar.

Tannlæge som er fraværende fra sitt kontor (og praksisområde) i utdannelsesøyemed, anses ikke for å ha opphørt med kontor og praksis, med mindre departementet finner grunn til å treffe annen bestemmelse.

Ved tillegget til § 6 i lov av 21 mai 1942 er bestemt, at tannlæge ikke uten departementets samtykke kan ansettes som assistent hos annen tannlæge, og at dette også gjelder ansettelse som er foretatt før lovens ikrafttreden (21 mai 1942) dersom vedkommende ikke før lovens ikrafttreden var tiltrådt stillingen. Slikt samtykke vil gjelde bestemt tannlæge. Nytt samtykke kreves for å ansette en annen. 2 juni.

I henhold til samme lov bestemmer departementet herved, at departementets samtykke heretter kreves også til annen ansettelse, hvis vedkommende ved siden av sin stilling skal ha rett til å praktisere privat eller til å oppebære en del av inntektene ved sin praksis. 1. juni.

Søknad om godkjenning til å begynne selvstendig praksis, til å opprette eller å flytte kontor eller til å ansette tannlæge som assistent, må skrives på skjema som er utferdiget hertil og som fås av departementet. Det er bare ett skjema, som må utfylles i sin helhet uten hensyn til hva søknaden går ut på. De som søker assistent fyller dog ikke ut punkt 7 og 10. Ved andre søknader utfylles ikke punkt 8 og 9. Søknaden sendes Innenriksdepartementets Helseavdeling, Lægekontoret, Victoria terrasse 13, Oslo, etter at den har vært til uttalelse hos den offentlige læge, vedkommende trygdekasser og ordførere, fylkeslægen og fylkesmannen.

2 juni. **Forordning** (Innenriksdepartementet) om fastsetting av den kommunale inndelingsgrensen mellom Vardal og Biri herreder, Opland fylke, og om overføring av eiendommene Roli-Vear, under gnr. 90 bnr. 1, Amundrud øvre slått, under gnr. 92 bnr. 1, og Amundrud nedre slått, under gnr. 92 bnr. 3, fra Biri til Vardal herred.

I. Fra 1 juli 1942 overføres eiendommene Roli-Vear under gnr. 90 bnr. 1 i Biri, Amundrud øvre slått, under gnr. 92 bnr. 1 i Biri og Amundrud nedre slått, under gnr. 92, bnr. 3 i Biri, fra Biri til Vardal herred.

II. Fra samme tidspunkt skal den kommunale inndelingsgrensen mellom Biri og Vardal i Opland fylke gå slik:

Grensen mellom herredene Vardal og Biri går etter grensene mellom motstøtende matrikulerte eiendommer. Regnet fra øst mot vest går grensen slik: Den begynner i Ringsaker grense midt i Mjøsa nordøst for utløpet av Stokkelva, går mot sørvest til nevnte elevutløp og går etter djupålen i Stokkeelva inntil Nystugubekkens *) utløp i elva ca. 200 m østafør Roli mølle, hvor grensen forlater elva og går først mot vest-sørvest, senere mot nord-nordvest slik at den omslutter de i Biri liggende eiendommer Roli-Domen *) og Amundrud *) skog. Grensen når atter Stokkeelva ved Indalsbekkens *) utløp i elva, går atter etter djupålen i denne et lite stykke vestover og treffer ca. 1200 m sørvest for gården Ommundrud (i Biri) på grensen mot Snertingdal herred.

De her nevnte navn er, hvor intet annet uttrykkelig er sagt, å finne på rektangelkart Gjøvik, utgave 1932.

2 juni. **Forordning.**)** (Forsyningsdepartementet.)

Endringer i føresegner om kommunale forsyningsnemnder av 29 august 1939 og føresegner om fylkesforsyningsnemnder av 29 august 1939, jfr. endringsbestemmelser av 13 desember 1939.

I medhold av lov om forsyningsnemnder av 9 juni 1939 § 4 bestemmes:

§ 1. Føresegner om kommunale forsyningsnemnder av 29 august 1939 og føresegner om fylkesforsyningsnemnder av 29 august 1939, jfr. endringer av 13 desember 1939, vedblir å gjelde i den utstrekning de ikke endres ved bestemmelsene i denne forordning.

*) Navnet står ikke på kartet.

**) Kunngj. 5 juni i Lovtid. 1 nr. 32.

§ 2. De kommunale forsyningsnemnder og fylkesfor- 2 juni.
syningsnemndene ledes av formannen, med de øvrige medlemmer som rådgivere.

Formannen legger de saker som etter føresegnene avgjøres av nemnda fram i møte med de øvrige medlemmer. Disse plikter å uttale seg, men formannen avgjør sakene etter eget omdømme. Er et medlem uenig i det vedtak formannen gjør, plikter han å si fra og kreve sin mening bokført. Gjør han ikke det, anses han som enig med formannen og medansvarlig for vedtaket. Stemmegivning finner ikke sted.

Er det ikke tid til å legge en sak fram i møte i nemnda uten å utsette berettigete hensyn for å bli tilsidesatt, kan formannen avgjøre den alene uten å sammenkalle nemnda. Han skal gjøre de øvrige medlemmer kjent med vedtaket i første møte etter at avgjørelsen er truffet.

I nemndas møter må minst halvdelen av medlemmene være til stede. Kan et medlem ikke møte, må han uten opphold melde fra om dette og varamann innkalles.

§ 3. Særnemnder under de kommunale forsyningsnemnder og fylkesforsyningsnemndene skal ledes av formannen i særnemnda. Bestemmelsene i § 2 får tilsvarende anvendelse. Formannen i forsyningsnemnda skal føre tilsyn med særnemndene, jfr. føresegnene om kommunale forsyningsnemnder § 9, siste ledd, og føresegner om fylkesforsyningsnemnder § 10, siste ledd.

§ 4. Denne forordning trer i kraft 1 juli 1942.

Skrivelse *) fra Politidepartementet om endring av § 11 2 juni.
i politivedtekten for Vardal herred, Opland fylke.

Forordning.**) (Sosialdepartementet.)

3 juni.

Tillegg til forordning av 20 april 1942 om blanketter til normalkontrakter i husleieforhold.

De normalblanketter som er fastsatt ved forordning av 20 april 1942, kan etter søknad endres for enkelte kommuner, for så vidt særregler i kommunal vedtekt og/eller lokal sedvane gir grunn til det. I normalblanketter som er endret etter denne bestemmelse, skal det stå i den trykte teksten at blanketten er godkjent av Sosialdepartementet.

Denne forordning trer i kraft 1 september 1942. Ikrafttredelsen av forordningen av 20 april utstår til samme dag.

Søknad om samtykke til å få endret normalblanketter etter denne forordning kan straks sendes inn til Sosialdepartementet.

*) Kunngj. 13 juni i Lovtid. 1 nr. 33.

**) Kunngj. 5 juni i Lovtid. 1 nr. 32.

3 juni. **Forordning.*)** (Arbeidsdepartementet.)

Forskrifter i henhold til lov om motorvogn-
ner av 20 februar 1926.

Fra 1 juli 1942 gjelder følgende:

A. Til kapitel I i loven.

Motorvogners størrelse, innretning og utstyr.

§ 1. Motorvogn som er over 2 m bred, eller som med full last har et største akseltrykk på over 2 tonn, må en ikke uten særskilt tillatelse bruke på veg eller gate som er åpen for alminnelig ferdsel. Er slik tillatelse gitt for akseltrykket, må dette aldri være større enn fastsatt i tillatelsen. Står 2 aksler nærmere hverandre enn 2,5 m, regnes akseltrykket lik summen av trykket på begge disse aksler.

Særskilt tillatelse etter bestemmelsene foran gir:

- a. Ordføreren — eller den som ordføreren gir fullmakt til det — for vogn som bare skal brukes innen en by (eller ladested med eget kommunestyre),
- b. overingeniøren for vegvesenet — eller den som han gir fullmakt til det — for vogn som skal brukes innen enkelt fylke (byene i fylket medregnet),
- c. vegdirektøren — eller den som han gir fullmakt til det — for vogn som skal brukes innen 2 eller flere fylker.

I de tilfelle som er nevnt under b og c, kan politiet etter avtale med overingeniøren for vegvesenet gi foreløpig kjøretillatelse, jfr. § 20, nest siste ledd, men må da sørge for at dispensasjonsøknad straks blir sendt til vedkommende myndighet.

For by eller enkelt fylke eller for enkelte vegstrekninger kan de myndigheter som er nevnt under a og b, i særlige tilfelle og eventuelt på nærmere vilkår, gi alminnelig tillatelse til å bruke motorvogn med større bredde eller større akseltrykk enn fastsatt i disse forskrifter. Om dette skal vegdirektøren straks ha melding.

Den myndighet som har gitt tillatelsen etter denne paragraf, kan ta den tilbake.

Alle avgjørelser kan påankes til Arbeidsdepartementet. Den bestemmelse som er truffet, står ved makt til saken er avgjort.

§ 2. Alle motorvogner som er registrert eller som skal kunne brukes her i riket, må ha luftgummiringer.

Dog kan motorvogn som har vært registrert her i riket før og som har akseltrykk over 3 600 kg, ha halvpneumatiske

*) Kunngj. 19 juni i Lovtid. 1 nr. 34.

ringer (luftkjerneringer) av godkjent type eller ringer av 3 juni. annen type som måtte være godkjent.

Vegdirektøren gir nærmere bestemmelser om ringdimensjoner og godkjenner de ringtyper som er nevnt foran.

De myndigheter som er nevnt i § 1, kan gi dispensasjon fra bestemmelsene i denne paragraf. § 1, siste ledd, får tilsvarende anvendelse.

§ 3. Når snøkjetting brukes, jfr. trafikkreglenes § 5, må avstanden mellom tverrlinkene i kjettingen ikke være større enn at én lenke alltid ligger fast mot kjørebanen.

Under kjøring på snø- eller isdekket veg skal snøkjetting alltid medføres.

Vegdirektøren kan helt eller delvis forby snøkjetting som skader kjørebanen i utrengsmål.

§ 4. Motorvogn skal ha to bremses og av disse skal iallfall den ene virke direkte på hjulene. Bremsene på et hjulpar skal virke like sterkt på hvert hjul.

En av bremsene skal kunne stenges fra førerplassen.

For vogner som ikke har bremses på alle hjul, skal bremsene være helt atskilt, mens de for vogner med bremses på alle hjul kan være sammenbygd, men i så fall med betjeningsorganene atskilt.

For tohjulte motorsykler kreves bare én bremse.

Bremses som opprinnelig har hørt til motorkjøretøyet utstyr, må holdes i full stand og ikke frakobles — helt eller delvis — uten samtykke av den bilsakkyndige.

Hovedbremsen (fotbremsen) skal kunne stanse vognen med full last på vanlig sommerføre og horisontal veg og med 35 km fart i timen på en lengde av:

- a. høyst 19 m (retardasjon 2,5 m/sek.²) for vogner som ikke har bremses på alle hjul,
- b. høyst 14 m (retardasjon 3,5 m/sek.²) for vogner med bremses på alle hjul.

Parkeringsbremsen (håndbremsen) skal kunne stanse vognen med full last på vanlig sommerføre og horisontal veg og med 35 km fart i timen på en lengde av høyst 32 m (retardasjon 1,5 m/sek.²).

Om bremses for tilhenger se § 12.

§ 5. Motorvogn skal ha:

- a. To fjernlys. Lyktene for fjernlyset skal stå jevnhøyt, en på hver side, og kaste hvitt eller gullig lys på vegen, så denne er jevnt belyst minst 100 m framover. Lyktene skal stilles slik at hovedlysbunten for fjernlyset får noen helling nedad. Lyspære ikke over 35 watt. Uten tillatelse fra vegdirektøren må sentrum av lyktene ikke stå høyere enn 1,10 m over vegbanen.

3 juni.

På to- og trehjulte motorsykler kreves bare ett slikt fjernlys. Motorsykkel med sidevogn skal ytterst på sidevognen ha et markeringslys som ikke må blende. Trehjulte motorsykler som er bredere enn 1 m, skal på hver side ha et markeringslys som ikke må blende.

- b. To nærlys av utførelse som vegdirektøren har godkjent, og som kaster hvitt eller gullig lys på vegen, så denne er belyst minst 25 m framover. De må være slik avskjermet at de ikke blander den møtende trafikk.

På to- og trehjulte motorsykler kreves bare ett slikt nærlys.

De lys som er nevnt under a og b, skal ha tilstrekkelig sidespredning.

- c. Baklys som skal være rødt, og som uten å blende må være synlig minst 100 m borte.

Baklykten må ha rødt — ikke rødmalt — glass eller være utstyrt på annen måte som vegdirektøren særskilt har godkjent. Det tilrådes å anvende to forskriftsmessige — helt like — baklykter som begge anbringes like høyt over vegbanen og i like stor avstand til begge sider av vognens lengdeakse.

Motorkjøretøyer og tilhenger skal fra et tidspunkt som nærmere fastsettes av Arbeidsdepartementet, være utstyrt med et rødt refleksglass («kattøye») bak av utførelse som vegdirektøren har godkjent.

- d. Nummerskiltlys. Det bakre kjennemerke skal belyses jevnt med hvitt lys så det er lett å lese minst 20 m borte. Lykten skal ha hvitt glass eller være utstyrt på annen måte som vegdirektøren særskilt har godkjent.

De lys som er nevnt under c og d, må ikke kunne slokkes med mindre de lykter som belyser vegen framover, også de som er nevnt nedenfor under e, h og i, samtidig slokkes.

Om lys for «lett motorkjøretøy», tilhenger og traktor se også §§ 11, 12 og 13.

Motorvogn kan ha:

- e. Parkeringslys når det ikke blander.
- f. Stoppsignallys når fargen er rødgul og det ikke blander. Motorvogn med største kjørefart over 20 km i timen skal fra et tidspunkt som Arbeidsdepartementet fastsetter være utstyrt med stoppsignallys.
- g. Retningssignallys (retningsvisere) av utførelse som vegdirektøren har godkjent.

Motorvogn skal fra et tidspunkt som Arbeidsdepartementet fastsetter være utstyrt med retningssignallys (retningsvisere) av utførelse som vegdirektøren har godkjent.

h. Søkelys når det er koblet slik at det ikke kan tennes uten at baklyset og enten fjern- eller nærlyset samtidig brenner. 3 juni.

i. Grøftelys — tåkelys — når det står fast — lavere enn forlyktene —, har glass med sterk sidespredning, er rettet nedad og ikke blender. Grøftelys — tåkelys — må bare brukes sammen med fjernlys, nærlys eller parkeringslys. Anvendes to tåkelys anbrakt på hver sin side av vognen, behøver ikke annet lys foran å være tent under kjøring i tåke.

j. Ryggelys når det er hvitt eller gullig, er rettet godt nedad og bare kan innkobles når gearet står i revers.

k. Kulørte lys på rutebil (dog ikke grønne, røde eller blå) og transparente eller belyste skilter med rutenummer og rutens navn. De lys og skilter som er nevnt her, må være godkjent av den myndighet som har gitt rutetillatelsen. Svakt belyste skilter med firmanavn, reklame o. l. kan brukes når de vender ut til siden. De må være godkjent av den bilsakkyndige.

Reservelamper for fjernlys, nærlys, baklys, nummerskiltlys og for de påbudte markeringslys skal alltid være til stede i vognen. Likeledes nødvendige reservesikringer.

Alle lykter og utvendige lys skal være solide og mest mulig støvtett utført og holdes rene og i orden. Også den øvrige del av lysanlegget skal være forsvarlig utført og holdes i god stand til enhver tid.

For motorvogner som er registrert tidligere, kan den bilsakkyndige gi en rimelig frist til å bringe lysanlegget i samsvar med disse forskrifter.

De forskrifter om blanding m. v. av bilers lys, som gis av vedkommende myndigheter som luftvernet er underlagt, gjelder uansett det som er fastsatt i denne paragraf.

§ 6. Motorvogn skal ha:

Ett eller flere signalhorn som gir en tilstrekkelig, men ikke overdrevet kraftig — og heller ikke ubehagelig — lyd av jevn tonehøyde. Lydstyrken fastsettes av vegdirektøren.

Anvendes flere signalhorn, skal de lyde samtidig.

Politivogner og militær-, ambulanse- og sykevogner kan ha andre varselsapparater foruten det nevnte signalhorn.

§ 7. Alle lukkede personbiler (herunder biler med såkalt solskinnstak) med sitteplass for minst 10 passasjerer skal være utstyrt med hensiktsmessig anbrakt brannsløkkingsapparat av type som vegdirektøren har godkjent, og må ha nød-utgang etter nærmere bestemmelse av vegdirektøren.

§ 8. Motorvogn skal ha en innretning som sikrer mot at uvedkommende setter vognen i gang.

3 juni. Som tilfredsstillende i så måte regnes f. eks.: at dørene på en lukket vogn kan låses; at en kan låse skjaltarmen, tenningsbryteren når strømmen er brutt, påslippingskranen på dampdrevne vogner eller strømbryteren på elektrisk drevne vogner.

§ 9. Motorvogn skal være innrettet slik at det fra førerplassen er utsikt fram og til sidene. Videre skal den ha vinduspusser og speil så føreren alltid har tilstrekkelig utsikt bakover. Når frontruten er delt og går fram i en spiss, skal det være to vinduspussere.

Hvor det finnes påkrevd, kan politiet i samråd med den bilsakkyndige påby signalanordning av type som vegdirektøren har godkjent og som virker automatisk når vognen rygger eller ruller bakover.

For to- og trehjulte motorsykler kreves ikke speil.

På lastebiler må midten av lasteplanet regnet fra bakkant av føreriset, ikke ligge bak bakakselsentret uten tillatelse av de myndigheter som er nevnt i § 1. På varevogner med nyttelast inntil 1 000 kg må midten av varerommet (lasteplanet) ikke ligge mer enn $\frac{1}{20}$ av akselavstanden bak bakakselsentret uten tillatelse av de myndigheter som er nevnt i § 1.

§ 10. På en lastebil må selv for enkelt gang ikke befordres flere enn 8 personer uten at vognen i den anledning er forevist for politiet, som kan kreve den utstyrt på en måte som den bilsakkyndige særskilt har godkjent for det bruk. Politiet gir i tilfelle vognkortet fornøden påtegning.

Fører av lastevogn som — selv for enkelt gang — befordrer flere enn 8 personer, må ha førerkort for offentlig personbefordring.

§ 11. For motorsykler gjelder reglene i disse forskrifter så langt de kan anvendes og ikke annet er bestemt.

Vegdirektøren kan fastsette at merker og modeller av kjøretøyer med motor som ikke har større slagvolum enn 150 kubikkcentimeter, og med plass for bare én person, skal regnes for «lette motorkjøretøyer».

For slike motorkjøretøyer gjelder følgende særregler: Forlyset (se § 5) kan være konstant når det ikke virker blende, og må kunne kaste lys på vegen minst 30 meter fremover. Baklyset kan erstattes med et rødt refleksglass («kattøye»). Nummerskiltlys kreves ikke. Det kreves bare kjennermerke bak på vognen (se § 22). Garanti etter motorvognlovens § 11 er ikke nødvendig med mindre motorens slagvolum er over 70 cm³. For lette motorkjøretøyer som er særskilt innrettet for og som benyttes av invalider, er garanti dog ikke nødvendig.

Den som skal føre lett motorkjøretøy trenger ikke førerkort, men må ha fylt 16 år. Personer som politiet har tatt førerkortet fra, som har vært ilagt straff for beruselse eller som av annen grunn ikke kan få førerkort, kan dog ikke føre lett motorkjøretøy. 3 juni.

Lett motorkjøretøy kan bare registreres for 1 person og må ikke anvendes i forbindelse med tilhengervogn uten særskilt tillatelse av de myndigheter som er nevnt i § 1. På tohjulet lett motorkjøretøy må ikke settes varekasse.

§ 12. *Tilhenger til motorvogn.* Tilhenger til motorvogn kan brukes uten særskilt tillatelse når den med full last ikke veier mer enn 1 000 kg, ikke er bredere enn motorvognen og ikke mer enn 1,90 meter bred.

Annen tilhenger må ikke brukes på offentlig veg eller gate uten skriftlig tillatelse som gis av samme myndigheter og på samme måte som fastsatt i § 1 og innføres på vognkortet.

Tillatelse må bare gis når kjøringen ikke antas å volde særlig ulempe for den øvrige ferdsel.

Tillatelse til å kjøre med tilhenger uten bremse bør i alminnelighet begrenses til å gjelde for tilhenger som med full last ikke veier mer enn $1,25 \times$ motorvognens vekt uten last. Den dispenserende myndighet kan alltid kreve at tilhenger som veier mer enn 3 tonn med full last, skal ha godkjent bremseanordning.

Framlykter (se § 5) og signalhorn (se § 6) kreves ikke, men derimot baklykt og nummerskiltlys (se § 5). Politiet kan dog i særlige tilfelle (f. eks. under tømmerkjøring delvis på skogsveger) frita tilhenger for å ha baklykt og nummerskiltlys. Det skal da anbringes et rødt refleksglass («kattøye») bakerst på tilhengeren.

Garanti etter motorvognlovens § 11 (eller § 28 for vogner som hører hjemme i utlandet) skal også omfatte tilhenger.

For øvrig gjelder reglene i motorvognloven og disse forskrifter så langt de kan anvendes.

Det som er fastsatt om tilhenger i disse forskrifter, gjelder også for tilhengerslede og tilhenger til registrert traktor så langt det kan anvendes.

§ 13. *Traktor.* Traktor må under kjøring på offentlig veg ikke ha hjul eller lignende som skader vegbanen.

For traktor som skal brukes til transport på offentlig veg eller gate gjennom lengre tidsrom, gjelder følgende regler:

a. Tillatelse fra de myndigheter som er nevnt i § 1 er nødvendig.

3 juni. b. Dersom traktoren ikke kan kjøre med større fart enn 30 km pr. time, kan forlyset være konstant når det ikke blander. Det må kunne kaste lys på vegen så føreren kan se minst 15 meter framover.

c. Bremsene skal være godkjent av vegdirektøren.

d. For øvrig gjelder reglene i motorvognloven og disse forskrifter så langt de kan anvendes.

I tilfelle av tvist om forståelsen av uttrykket «lengre tidsrom» avgjør vegdirektøren spørsmålet.

B. Til kapitel II i loven.

Melding, undersøkelse og registrering av motorvogn.

Prøvenummer.

Melding av motorvogn.

§ 14. Den melding som er påbudt i lovens § 8, skal skrives på et av Arbeidsdepartementet fastsatt skjema som fåes hos politiet.

Forandringer i de opplysninger som er gitt om en registrert vogn, f. eks. når den er ombygd eller har skiftet gummidimensjon, skal straks meldes til registreringsmyndigheten som sender meldingen videre til vegdirektøren.

§ 15. I alminnelighet skal motorvogn registreres for den totalvekt som vegdirektøren fastsetter. Er totalvekt ikke fastsatt, bestemmes den av den bilsakkyndige etter skjønn. Vegdirektøren fastsetter lufttrykket og største tillatte belastning for luftgummiringer.

For at lastebil skal kunne registreres for 3 personer i føreriset, må dette være minst 1,56 m bredt — målt 20 cm foran ryggputen. Vanlige personbiler kan registreres for 3 personer i føreriset når dette er minst 1,36 m bredt og gearstang eller håndbremsstang ikke raker opp fra golvet i førerrommet.

Motorvogn må ikke kjøres eller av eieren (brukeren) tiltales kjørt med større last eller med flere passasjerer i vogn eller førerisete enn den er registrert for.

Undersøkelse av motorvogn.

§ 16. Undersøkelse for registrering skjer til tid og sted som den bilsakkyndige bestemmer.

Eier eller bruker av motorvogn plikter å rette seg etter de pålegg som politiet eller den bilsakkyndige gir om fremstilling av vognen til ny kontroll.

§ 17. Foreligger det ved meldingen tilfredsstillende attest fra bilsakkyndig i politiets eget eller i annet distrikt, kan vog-

nen registreres uten ny undersøkelse såfremt det ikke finnes særlig grunn til å forlange sånn. 3 juni.

Politiet skal straks melde slik registrering til den bilsakkyndige og til vegdirektøren.

§ 18. Ved undersøkelse etter lovens §§ 9 og 10 skal bedømmes om det er iaktatt som er fastsatt om vognkonstruksjon og utstyr i kapitel I i loven og i de forskrifter som er gitt med hjemmel der.

Den sakkyndige skal så vidt mulig overbevise seg om at de opplysninger som er gitt i meldingen, er riktige. Til denne kontroll brukes de oppgaver som foreligger fra fabrikken eller eventuelt i pålitelige håndbøker.

Vekt- og hjultrykkoppgaver kontrollerer den sakkyndige ved etterveiing hvis dette anses nødvendig. Veieseddel plikter vognieren i tilfelle å skaffe.

Deretter prøvekjøres vognen. Den skal om det forlanges, være fullt lastet.

§ 19. Finner den sakkyndige at vognen tilfredsstiller lovens bestemmelser og de gitte forskrifter, bevitnes dette i en attest som skrives på fastsatt skjema og sendes til politiet sammen med mulige andre opplysninger. Den bilsakkyndige underretter i tilfelle samtidig eieren om størrelsen av eventuelle avgifter og hvor de skal betales.

Vegdirektøren kan godkjenne visse merker og modeller av nye motorkjøretøyer (typegodkjenning). Når slik godkjenning er gitt, er det ikke nødvendig at politiet krever vognen fremvist for den bilsakkyndige når den blir registrert første gang.

§ 20. *Registrering av motorvogn.* Når garanti etter lovens § 11 er deponert, oppgir politiet til eieren hvilket kjennemerke motorvognen vil få. Deretter fremstilles vognen med skiltene påsatt for den bilsakkyndige, som foretar undersøkelse som nevnt i lovens § 9. Når det foreligger tilfredsstillende attest fra den bilsakkyndige samt bevis for at eventuelle avgifter etter lovens § 22, post 1, og § 34, første ledd, er betalt gir politiet kjøretillatelse (vognkort) og registrerer vognen.

Politiet kan i samråd med den bilsakkyndige fravike den foran fastsatte fremgangsmåte når særlige grunner gjør det ønskelig.

Registrering må ikke finne sted før eventuell tillatelse etter §§ 1, 2, 12 eller 13 er gitt. Tillatelsen skal påføres vognkortet. Politiet kan dog etter avtale med overingeniøren for vegvesenet registrere vognen foreløpig under det forbehold at tillatelse blir innhentet snarest mulig, jfr. § 1, 3 ledd.

Om lett motorkjøretøy se § 11.

3. juni. § 21. Kjennemerkene skal bestå av bokstav og nummer slik at fylkene betegnes med følgende bokstaver:

Oslo by	A
Østfold	B
Akershus	C
Hedmark	D
Opland	E
Buskerud	F
Vestfold	Z
Telemark	H
Aust-Agder	I
Vest-Agder	K
Rogaland	L
Bergen by	O
Hordaland	R
Sogn og Fjordane	S
Møre og Romsdal	T
Sør-Trøndelag	U
Nord-Trøndelag	V
Nordland	W
Troms	X
Finnmark	Y

Om kjenningsbokstaven Q, se § 53.

I fylker med flere politidistrikter bestemmer vegdirektøren hvilke nummerserier skal brukes i hvert distrikt.

På motorvogn som brukes til personbefordring i rute-trafikk, skal kjennemerkene foran og bak på vognen forsynes med betegnelsen: Rutevogn.

På motorvogn som med særskilt tillatelse i henhold til motorvognloven brukes til ervervsmessig personbefordring uten rute, skal bakre kjennemerke forsynes med ordet: Leievogn.

På motorvogn for personbefordring som er anvist offentlig holdeplass av politiet, skal bakre kjennemerke være forsynt med betegnelsen: Drosje.

Politiet i det distrikt hvor vognen er registrert, kan frita vogneieren for å ha de påskrifter på kjennemerkene som er nevnt ovenfor når særlige grunner taler for det.

Betegnelsen: Rutevogn, Leievogn eller Drosje anbringes på kjennemerket under bokstaven og tallet. Det skal anvendes vertikal «jernskrift» med 45 mm høye bokstaver, 10 mm strektykkelse og av samme utførelse som påskriften på kjennemerket for øvrig. Minste høyde av vedkommende skilt blir 180 mm. Det må ikke uten særskilt tillatelse fra politiet tref-

fes noen anordning ved skiltet, hvorved de betegnelser som 3 juni. 2 er nevnt foran leilighetsvis kan fjernes eller skjules.

Motorvogn kan også ha nasjonalitetsmerke.

Motorvogn som tilhører offisielt anmeldt medlem av Corps diplomatique her, kan dessuten være merket med bokstavene CD.

§ 22. Kjennermerke skal anbringes både foran og bak på vognen. Kjennermerkene skal være rektangulære, utført av rustfrie, tilstrekkelig stive metallplater og ha svarte typer i vertikal «jernskrift» på hvit bunn, ikke blank metallisk. Se figurene nedenfor:

B-18765

C-4032

Typene gis følgende størrelse i mm:

For automobiler:

høyde	90
minste bredde	45
(unntatt I og ett-tall)	
strekktykkelse	15
minste innbyrdes avstand	10
minste avstand til skiltets kant	15

For motorsykler:

(med eller uten sidevogn)	
høyde	60
minste bredde	30
(unntatt I og ett-tall)	
strekktykkelse	10
minste innbyrdes avstand	5
minste avstand til skiltets kant	10

3 juni. Dersom typene er opphøyet, må de ikke være høyere enn 1,5 mm.

På automobiler settes kjenningsbokstaven foran tallet med en strek 15 mm tykk og 20 mm lang mellom bokstaven og tallet i halv høyde. På motorsykler settes kjenningsbokstaven på bakskiltet over tallet. På forskiltet settes bokstaven foran tallet med strek 10 mm tykk og 15 mm lang mellom bokstaven og tallet.

Skiltenes minste høyde i mm er:

For automobiler 120

For motorsykler:

forskilt 80

bakskilt 150

Kjennemerkene kan også utføres i transparent.

På tilhenger for motorsykel anbringes samme kjennemerke bak som motorsykkelen har, dersom tilhengeren dekker kjennemerket på motorsykkelen.

Vegdirektøren kan godkjenne kjennemerker av annen størrelse og annet utseende enn foran nevnt.

Nasjonalitetsmerket må i tilfelle anbringes slik at det virker som et eget, ovalt skilt og må ikke komme innenfor kjennemerkets kanter, liksom det ikke må settes umiddelbart inntil sidene av dette.

Om lett motorkjøretøy se § 11.

§ 23. Skiltene skal anbringes på iøynefallende sted og så høyt som kjøretøyet konstruksjon med rimelighet tillater, slik at de minst mulig skvettes til av søle m. v.

De bilsakkyndige kan om nødvendig kreve at det skal anbringes beskyttelsesskjærmer som så vidt mulig hindrer skvett på skiltene og baklykten.

Kjennemerket foran på motorsykel skal anbringes i sykkelens lengderetning og ha kjenningsbokstav og nummer på begge sider.

Andre kjennemerker skal settes vinkelrett på vognen.

§ 24. Skiltene må ikke kunne klappes om og må aldri dekkes. De må ikke stå under bagasjebæreren eller slik at bagasjebærer, støtfanger eller lignende skjuler dem. Står bakskiltet ved siden av koffert eller lignende, så det ikke kan leses fra et punkt som ligger i forlengelseslinjen av bilens motsatte side og 5 meter bakenfor skiltets plan, må det være to bakskilt. På varevogn med lukket varerom skal bakskiltet stå over bakhjørnet eller på et tilsvarende sted. Dersom motorsveiven skjuler forskiltet, må den under fart henges opp i en stropp. Skilter og baklykt skal til enhver tid være i slik stand at kjennemerket lett kan leses.

§ 25. Dersom et kjennemerke må fornyes, meldes dette 3 juni. til vedkommende politimyndighet som lar det nye skilt besiktiget. Det kasserte innleveres samtidig.

Kjennemerker som inndras etter §§ 10, 21 og 23 i motorvognloven eller som innleveres fordi vognen ikke skal brukes en tid framover, skal politiet på forlangende oppbevare og levere tilbake når vognen på nytt tas i bruk. Ved utløpet av kalenderåret etter det hvori skiltene ble levert inn, kan politiet tilintetgjøre dem.

Skilter som innleveres til politiet fordi vognen skal slettes på vedkommende eier i registret, skal politiet på forlangende oppbevare og levere tilbake til eieren, når denne søker om å registrere motorvogn. Etter seks måneder kan politiet tilintetgjøre dem. Går motorvogn over til annen eier i samme politidistrikt, kan politiet fastsette at kjennemerkene skal følge vognen.

Politiet kan forlange nye skilter, hvis de gamle ikke lenger er i tilfredsstillende og forskriftsmessig stand eller ikke passer inn i nummersystemet.

Reglene i denne paragraf kan politiet fravike med departementets samtykke i særlige tilfelle.

Prøvenummer.

§ 26. Politiet kan tildele årsprøvenummer eller låne ut prøvenummer for kort tid til bruk under flytning, prøving, demonstrasjon eller registrering av motorvogn. Det er forbudt å kjøre med prøvenummer på motorvogn som ikke er i forskriftsmessig stand og i overensstemmelse med gjeldende regler bl. a. med hensyn til bredde, vekt og hjulringer.

Før prøvenummer for kort tid blir lånt ut, kan politiet forlange at det deponeres et passende beløp til sikkerhet for riktig betaling av avgiften og for eventuell selvassurans, og videre at vognen skal være godkjent av den sakkyndige og at bevitnelse for dette skal medbringes og vises fram.

Prøvenummer skal til enhver tid ha politiplombe.

§ 27. Før prøvenummer skal det deponeres garanti etter reglene i motorvognlovens § 11.

§ 28. Årsprøvenummer må bare benyttes i nærvær av innehaveren eller en av hans funksjonærer. Denne bestemmelse gjelder ikke for transport av solgt motorvogn til registreringsstedet.

§ 29. Prøvenummer skal ha hvite typer på rød bunn. For øvrig gjelder med hensyn til typer, størrelse og anbringelse reglene for alminnelig kjennemerke.

§ 30. Prøvenummer skal innen utgangen av august måned hvert år vises fram for politiet eller etter dettes bestemmelse

3 juni. for den sakkyndige eller lensmannen. Samtidig skal vises fram kvittering for at vegavgift (og kontrollavgift) for året er betalt.

§ 31. Politiet kan inndra prøvenummer etter utløpet av hvert år og for øvrig når som helst for kortere eller lengre tid i tilfelle av misbruk, f. eks. ved at det anvendes under kjøring med vogn som ikke er forskriftsmessig.

§ 32. Etter hvert som årsprøvenummer utdeles eller inndras, sendes meddelelse til vegdirektøren og den bilsakkyndige.

Når prøvenummer meldes tapt, tildeler politiet vedkommende nytt prøvenummer. Den avgift som måtte være betalt for det gamle prøvenummer, gjelder også for det nye. Det tapte nummer skal stå åpent i registret i et tidsrom av 6 år.

§ 33. Den som får tildelt eller lånt ut prøvenummer, bærer alle utgifter ved tildeling eller utlån, merking, kontroll m. m.

C. Til lovens kapitel III.

Fører kort og prøving av førere.

§ 34. Den som ønsker tillatelse til å føre motorvogn, må sende skriftlig søknad til den politimester som skal utstede fører kortet. Dette er i alminnelighet politimesteren på hjemstedet, men fører kort kan også utstedes av annen politimester når denne finner at det vil være forbundet med uforholdsmessig ulempe å søke fører kort på hjemstedet. Søknaden skal skrives på et av Arbeidsdepartementet fastsatt skjema og de attester m. v. som er nevnt i skjemaet skal følge med. Politiet kan forlange at søkeren skal møte personlig.

§ 35. Dersom de dokumenter som er nevnt i søknadsskjemaet og mulige andre opplysninger som er innhentet, er tilfredsstillende, sendes søknaden med lægeattesten og fotografiet til den bilsakkyndige som foretar den prøve som er foreskrevet i lovens § 15 til tid som den sakkyndige bestemmer.

§ 36. Prøve avlegges særskilt for de forskjellige klasser av motorvogner etter følgende inndeling:

1. Motorvogn drevet med forbrenningsmotor.
2. » » » elektromotor.
3. » » » dampmaskin.
4. » » » mulige andre driftsmotorer.
5. Motorsykkel med eller uten sidevogn.

Fører kort for motorvogn med forbrenningsmotor gjelder også for motorvogn med elektromotor.

§ 37. Prøve for fører kort for motorvogn med forbrenningsmotor avlegges på håndsjalettet vogn, hvor sjaltestangen stikker opp fra gearkassen gjennom førerrommets golv.

Ønskes førerkort for flere klasser, må det avlegges prøve 3 juni. i hver enkelt klasse.

§ 38. Prøven omfatter en teoretisk og en praktisk del.

Ved den teoretiske prøve eksamineres søkeren i:

- a. motorvognens maskineri og innretning,
- b. lover og forskrifter som angår motorvognførere samt i trafikkreglene,
- c. hvordan en skal forholde seg under visse vanskelige forhold (eksempelvis når hjulene glir, ved ildsfare, ulykkestilfelle m. v.).

Den praktiske del omfatter:

- d. undersøkelse av bremses og styreinnetninger m. v., skifting av lypærer, igangsetting av motoren, start, vendinger, rygging, stansing og igangsetting av vognen i motbakke,
- e. en prøvetur dels på fri veg og dels på sterkt beferdete steder.

§ 39. Den som søker tillatelse til å føre motorvogn for offentlig personbefordring, må bestå en ny særlig grundig både teoretisk og praktisk prøve. Resultatet skal meldes til politiet og tilføyes på førerkortet.

Før denne prøve må føreren legge fram bevis for at han har kjørt motorvogn minst 6 måneder i de siste 2 år. Politiet kan også kreve ny lægeattest og ny edruelighetsattest.

Føreren må videre gi skriftlig erklæring om at han kjenner de lovregler som gjelder om pliktmessig avhold fra alkoholnyttelse for personer i visse stillinger.

Bestemmelsene foran gjelder også for personer som skal føre sykevogn eller andre motorvogner som regelmessig benyttes i samme øyemed, eller som skal føre brannvogn.

§ 40. Ledsager under øvelseskjøring må ha kjørt motorvogn stadig i minst 3 år. Dette gjelder hvor særlige regler etter motorvognlovens § 15, 9 ledd, ikke er fastsatt.

Ved kjøring til førerkort skal den bilsakkyndige ta plass ved siden av føreren. Under sånn kjøring anses den som kjører vognen som fører.

Under øvelseskjøring og under kjøring til førerkort må ledsageren eller den bilsakkyndige ha anledning til å bruke en av vognens bremses uten vanskelighet og ha tilstrekkelig utsikt bakover.

For motorsykler ordnes prøven på beste måte etter sykkelens art.

§ 41. Har en søker ikke bestått prøven, kan han først avlegge ny prøve etter en tidsfrist som den bilsakkyndige fastsetter.

Den nye prøve må foretas av den samme sakkyndige som

3. juni. foretok den første prøve. Herfra kan unntakelse gjøres i særlige tilfelle, f. eks. når søkeren har flyttet til et nytt politidistrikt eller når det er flere sakkyndige i samme distrikt.

§ 42. Er prøven bestått, utsteder politiet førerkort som skal inneholde:

- a. Kortets nummer.
- b. Førerens navn, fødselsdag, fødested og bopel.
- c. Førerens fotografi som stemples av politiet og forsynes med kortets nummer.

Førerkort — også for offentlig personbefordring — utstedes bare for den klasse som prøven er avlagt for.

Førerkortet kan i særlige tilfelle begrenses til f. eks. bare å gjelde:

1. For kjøring med bestemt vogn hvis fabrikat og understellnummer angis.
2. For kjøring med vogn som har nærmere angitt særskilt utstyr.
3. Når føreren bruker briller av en bestemt styrke.
4. For et bestemt tidsrom kortere enn det som er vanlig for førerkort og med forbehold om ny lægeundersøkelse før det i tilfelle fornyes.

Om begrensningen gis førerkortet påtegning. Slike begrensede førerkort skal ha annen farge enn alminnelige førerkort.

§ 43. Den som ønsker sitt førerkort fornyet når det er utløpet (5 år), må sende skriftlig søknad til den politimester som skal fornye kortet. Dette er i alminnelighet politimesteren på hjemstedet, men førerkort kan også fornyes av annen politimester når denne finner at det vil være forbundet med uforholdsmessig ulempe å fornye kortet på hjemstedet. Dersom førerkort søkes fornyet utenfor hjemstedet, må det legges fram vitnesbyrd fra politiet på hjemstedet om at søkeren er pålitelig og edruelig og at politiet for sin del ikke finner ham uskikket til fører. Dersom politiet krever det, skal det også legges fram ny lægeattest for syn, hørsel og helse og nytt fotografi. Ny lægeattest skal alltid fremlegges når søkeren er over 50 år eller skal bruke briller under kjøring, jfr. § 42, punkt 3, foran. Den bilsakkyndige avgjør på grunnlag av de fremlagte vitnesbyrd om det skal avlegges ny prøve eller om førerkortet kan fornyes uten slik prøve.

Til fornyelse av den bilsakkyndiges eget førerkort kreves ikke ny prøve og heller ikke vitnesbyrd om at han har holdt sin kjøreferdighet ved like så lenge vedkommende innehar stillingen som bilsakkyndig.

§ 44. Førerkort må fornyes senest 1 år etter at det er utløpet. Blir det fornyet i de siste 6 uker av de 5 år det gjelder

for, skal den nye 5-års periode regnes fra utløpet av den 3 juni. gamle. Fornytes det tidligere, skal den nye 5-års periode regnes fra den dag fornyelsen fant sted. Det samme gjelder hvis førerkortet blir fornyet i respittåret.

Blir førerkort utvidet til offentlig personbefordring regnes det opprinnelige førerkort samtidig fornyet for vedkommende klasse.

Er førerkort utvidet til ny klasse, gjelder det i den nye klasse i 5 år fra utvidelsen og kan fornyes der i det derpå følgende år, selv om dets gyldighet er utløpet i den opprinnelige klasse.

D. Til kapitel IV i loven.

Kjøring med motorvogn.

§ 45. Tillatelse etter lovens § 19, siste ledd, til for enkelt gang å kjøre motorvogn på veger hvor slik kjøring ellers ikke er lovlig, må ikke gis dersom søkeren er nektet tillatelse av høyere myndighet. Som høyere myndighet i forhold til lensmann og tilsynsmann anses overingeniøren for vegvesenet og i forhold til dem alle, fylkesmannen.

Utgifter til tjenstlig melding som anses nødvendig ved tillatelse etter lovens § 19, siste ledd, bæres av den som får tillatelsen.

Om forbud mot å kjøre med større akseltrykk enn tillatt og mot å overbelaste vognen, se § 1, første ledd, og § 15, tredje ledd.

E. Til kapitel V i loven.

Avgifter av motorvogn som hører hjemme i riket.

(Herom henvises til de årlige avgiftsvedtak og de regler som Arbeidsdepartementet har gitt for innkreving m. v.)

F. Til kapitel VI i loven.

Motorvogn som hører hjemme i utlandet.

§ 46. Ved den melding til tolloppsynet som er påbudt i lovens § 27, skal foruten de i lovens § 27 b nevnte vitnesbyrd legges fram:

- a. Oppgave over vognens bredde og dens vekt i fullt lastet stand. Er vekten over 2,5 tonn, oppgis også største akseltrykk (herfra unntatt personbiler med inntil 8 sitteplasser). Er bredden eller akseltrykket større enn fastsatt i § 1, første og annet ledd, i disse forskrifter, må en skaffe særskilt tillatelse etter samme paragraf.
- b. Norsk, utenlandsk eller internasjonalt førerkort for den eller de personer som oppgis å skulle føre vognen.

3 juni.

§ 47. For erstatningsansvar skal det stilles garanti av samme innhold og omfang som fastsatt i lovens § 11. Er garantien ikke stilt på forhånd som nevnt nedenfor, kan den ordnes ved tegning av ansvarspolise i Norsk forbund for ansvarsforsikring av utenlandske motorvogner (Carte d'Assurance, serie B).

Er ansvarsforsikring tegnet i utenlandsk selskap, godtas den dersom det forevises forsikringskort (Carte d'Assurance, serie A) utferdiget av det utenlandske selskap på vegne av Norsk forbund for ansvarsforsikring av utenlandske motorvogner. For danske, finske og svenske motorvogner er det tilstrekkelig at det forevises vognkort eller annen fyllestgjørende legitimasjon for at vognen er registrert i Danmark, Finnland eller Sverige.

§ 48. For motorvogn som blir benyttet til personbefordring og for motorsykkel betales ikke særskilt avgift for bruk av vegene under opphold inntil 1 år. Dette gjelder også for tilhenger og sidevogn som blir benyttet i forbindelse med sånt kjøretøy.

For andre motorvogner skal betales 1 krone pr. dag.

Denne avgift bortfaller for motorvogn fra land hvor norsk motorvogn nyter samme begunstigelse. Avgiften betales til den myndighet som gir kjøretillatelsen. For vogn som kommer landevegen, skal avgiften være betalt før vognen får lov til å passere tollstasjonen. Innføres vognen med jernbane eller sjøverts, frigis den ikke før det foreligger kjøretillatelse.

Gummiavgift betales ikke for ringer som ved vognens ankomst til riket er montert på hjulene eller på reservehjul. Av ikke monterte ringer betales alminnelig avgift som tilbakebetales når ringene utføres igjen.

§ 49. Såfremt vognen ikke har tilfredsstillende kjennemerker, tildeles den kjennemerker i samsvar med lovens § 9 og disse forskrifters §§ 20—25. Har vognen ikke nasjonalitetsmerke og kan dens kjennemerker forveksles med våre, må den få norske kjennemerker.

Norske kjennemerker anbringes i tilfelle så vidt mulig utenpå vognens egne kjennemerker. Kjennemerkene betales av den som fører vognen inn.

§ 50. Uten særskilt gebyr skal det i tilfelle gis skriftlig kjøretillatelse eller legitimasjonskort. Tillatelsen eller kortet må alltid medføres under kjøringen, og skal på forlangende fremvises for de kontrollerende myndigheter.

§ 51. Når utenlandsk vogn passerer ut av riket, innleveres kjøretillatelsen eller legitimasjonskortet og eventuelt utleverte nummerskilter til tollvesenet (grensetollstasjoner,

sjøtollsteder) eller hvis vognen utføres på jernbane, til stationsmesteren på innleveringsstasjonen. Hvis ikke all avgift er betalt, henvises den som skal utføre vognen til politiet, og vognen blir ikke utekspedert før avgiften er betalt.

G. Utstedelse av internasjonalt vognkort og førerkort.

§ 52. Kongelig norsk automobilklub og Norges automobil-forbund har inntil videre rett til å utstede internasjonalt vognkort og førerkort for kjøring med motorvogn i de fremmede land som til enhver tid er tilsluttet den internasjonale overenskomst om ferdsel med motorvogn.

Vognkortet og førerkortet må for å være gyldige forsynes med behørig påtegning av norsk politimyndighet.

§ 53. Internasjonalt vognkort kan utstedes når motorvognen tilfredsstiller de krav som er oppstilt i den internasjonale overenskomst, og det legges fram gyldig vognkort (for utenlandske vogner se nedenfor) samt bevis for at eventuelle vegavgifter m. v. er betalt.

Hører vognen hjemme i utlandet, må den først få norsk nasjonalitetsmerke og norske kjennemerker. Slike kjennemerker med kjenningsbokstaven Q kan tildeles av politiet i Oslo, Larvik, Kristiansand S., Stavanger, Bergen og Trondheim. Vegdirektøren bestemmer hvilke nummerserier hvert av disse politikamre skal bruke.

Om utførelse og anbringelse av kjennemerkene gjelder de alminnelige regler i disse forskrifter.

Angående undersøkelse av vognen henvises til motorvognlovens § 27 b.

De som utsteder internasjonalt vognkort for motorvogn som hører hjemme i utlandet, må sørge for at kjennemerker og nasjonalitetsmerke leveres tilbake snarest etter utløpet av gyldighetsfristen for vognkortet.

Internasjonalt førerkort kan utstedes når føreren har gyldig førerkort overensstemmende med motorvognlovens § 15, jfr. forskriftenes § 34.

Likeledes kan internasjonalt førerkort utstedes til personer som etter motorvognlovens § 27 f, jfr. § 15, kan få tilatelse til å føre motorvogn som hører hjemme i utlandet. Hvis førerkort ikke kreves i vedkommende hjemland, må det i stedet legges fram bevitnelse for at søkeren er over 18 år og har rett til å føre motorvogn i hjemlandet. Er det tvil om søkeren har fornøden kjøreferdighet, kan prøve forlanges avlagt for den bilsakkyndige.

§ 54. Til å dekke omkostningene ved utstedelse av internasjonalt vognkort og førerkort kan beregnes en godtgjø-

3. juni. relse stor kr. 5 for hvert kort for norske og kr. 10 for andre motorvogner og førere.

Nasjonalitetsmerke og eventuelle kjennemerker bekoster vognens eier.

H. Til kapitel VIII i loven.

Forskjellige bestemmelser.

§ 55. Den i lovens § 34 nevnte årlige avgift for registrering og kontroll av motorvogner fastsettes inntil videre slik:

- a. For motorvogn som ikke bruker avgiftspliktig brensel og for alle årsprøvenummer for motorvogn kr. 15.
- b. For motorsykel som ikke bruker avgiftspliktig brensel og for alle årsprøvenummer for motorsykel kr. 10.
- c. For tilhenger til motorvogn kr. 5.

For sidevogn og tilhenger til motorsykel betales ikke kontrollavgift.

Disse avgifter oppkreves og betales sammen med vegavgiften.

For duplikat av vognkort blir betalt til politiet kr. 2 som går inn i kontrollavgiftene.

§ 56. For førerprøve og førerkort betales:

- a. Prøving til førerkort for motorvogn, til førerkort for motorvogn i ny klasse eller til offentlig personbefordring med motorvogn og prøving for utvidelse av førerkort for motorsykel til også å gjelde motorvogn kr. 15.
- b. Prøving til førerkort for motorsykel med eller uten sidevogn, til utvidelse av sånt førerkort til å gjelde offentlig personbefordring med motorsykel og prøving for utvidelse av førerkort for motorvogn til også å gjelde motorsykel kr. 10.

- c. Fornyelse av førerkort (etter 5 år) uansett om det avlegges prøve eller ikke kr. 5.

Bestås ikke prøven, betales samme avgift for ny prøve. De avgifter som er nevnt i denne paragraf, betales til politiet eller den som får fullmakt av politiet, før prøve foretas.

For duplikat av førerkort betales til politiet kr. 2, som går inn i kontrollavgiftene.

Foranstående forskrifter trer i kraft fra 1 juli 1942. Fra samme tidspunkt oppheves Arbeidsdepartementets forskrifter av 20 desember 1926.

Lov*) om forandring av midlertidig lov 4 juni.
av 26 februar 1942 om tillegg til lov om Nr. 1.
fangst av hval av 16 juni 1939 § 2, 3 ledd.

I ovennevnte lov skal § 2, 3 ledd, heretter lyde:

For tiden inntil 1 januar 1943 kan Handelsdepartementet også gi tillatelse til fangst av finnhval, seiwhal og spermhval på norsk sjøterritorium.

For fangsten av finnhval og seiwhal betales en avgift av 20 øre pr. kilo omsatt kjøtt.

For fangsten av spermhval betales en avgift av 10 øre pr. kilo hodesperm samt 5 øre pr. kilo spekk som hver hval utbringes til.

Avgiften skal innbetales til det i hvallovens § 14, 2 ledd, omhandlede fond til dekning av utgiftene til kontrollen med fangsten og til undersøkelser av interesse for hvalfangsten ved Norges kyst.

Oslo 4 juni 1942.

Quisling.

Ministerpresident.

E. Blehr.

R. J. Fuglesang.

Lov*) om jakt.

4 juni.

Nr. 2.

Første kapitel.

Innhaldet i jaktretten.

§ 1. Der nokon har rett til jakt, kan han jaga, fanga eller fella og eigna til seg ville pattedyr og fuglar og ungane deira, likeeins kan han eigna til seg reiri og egg til ville fuglar. Unnantak kan fylgja av denne lovi eller onnor rettsfyresegn.

Andre kapitel.

§ 2. So langt ikkje anna fylgjer av lov har grunneigaren enerett til jakt og fangst på eigedomen sin.

§ 3. Overlet grunneigaren eigedomen sin til nokon annan til bruk, skal brukaren ha jaktretten, so framt ikkje anna er avtala. Tek grunneigaren atterhald om jaktretten, kan jakt ikkje drivast på åkeren og engi til brukaren i tidi frå og med 1 april til og med 1 september.

Jaktretten kan ikkje ved rettshandel eller på annan måte skiljast frå eigedom retten til grunnen for lengere tid enn 10 år, utan når retten fylgjer bruksretten til eigedomen. Men når sameige vert utskift, kan det med samtykke frå Landbruksdepartementet når serlege grunnar talar for det, takast

*) Kunngj. 19 juni i Lovtid. 1 nr. 34.

4 juni. avgjerd om at retten til jakt skal halda ved å vera sams,
Nr. 2. heilt eller i nokon mon.

Jaktrett kan berre leigast bort i skriftleg avtale.

Jaktrett kan ikkje fremleigast utan samtykke frå grunn-eigaren.

Jaktrettshavar som overlet til andre enn den som brukar grunnen, å nytta jaktretten er ansvarleg for skade som jakti fører med seg for eigedomen til brukaren.

§ 4. Der det er sameige, her og den husbrukskog som er nemnt i lov frå 9 juni 1939, har alle med eigedoms- eller bruksrett til skog eller grunn i sameiga rett til jakt og fangst. Det same gjeld dei som har rett til hamnegang eller slått i sameiga, so framt det frå gamal tid (bruk i alders tid) har vore drive jakt og fangst i samanheng med hamningi eller slåtten.

Kvar den som etter fyrre leden har rett til jakt og fangst i sameiga, kan med kunngjering ein månad føreåt på den måten som er vanleg på staden, kalla saman dei andre jaktrettshavarane til eit møte til val på eit styre på 3 mann til å ha styring med jakti og fangsten.

Fyresegnene i fyrre leden gjeld på tilsvarende måte når 3 eller fleire eigedomar har jaktretten isaman.

Har ein luteigar med jakt- og fangstrett overlate eigedomen sin til ein annan til bruk, kjem brukaren i samhøve med § 3 i staden for luteigaren, so framt ikkje anna er avtala.

§ 5. I ein privatålmønning har eigaren retten til jakt og fangst. Har ålmønningen fleire eigarar gjeld reglane i § 4.

Innbyggjarar av det distrikt som har bruksrett i privat ålmønning skal likevel ha rett til å driva jakt utan hund etter alt vilt so nær som bjørn, elg, moskusdyr, hjort, villrein, dådyr, rådyr og bjor.

§ 6. I bygdeålmønning har kvar eigar av eigedom som har bruksrett i ålmønningen, rett til å driva jakt og fangst so nær som jakt etter bjørn, elg, moskusdyr, hjort, villrein, rådyr, dådyr og bjor; det same gjeld dei som høyrer fast til husfolket åt desse eigarane og husmenn. Den som vil driva jakt eller fangst, skal løysa jaktkort etter dei fyresegner som er gjevne for ålmønningen. Ålmenningsstyret står føre jaktretten, og fastsett med godkjenning frå Landbruksdepartementet eller den det gjev fullmakt kor langt det skal gjevast andre enn dei som etter reglane framanfor har jaktrett, høve til å driva jakt i bygdeålmønningen.

§ 7. I statsålmønning (skog- eller fjellålmønning) har norske borgarar rett til å driva jakt og fangst av småvilt og villrein i samhøve med gjeldande fyresegner, når dei det siste året har vore og framleis er fast busette i herad eller grend

der innbyggjarane frå gamalt har drive ålmenningsbruk i almenningen; dessuten må dei ha løyst jaktkort. 4 juni. Nr. 2.

Landbruksdepartementet eller den det gjev fullmakt kan gjeva reglar om rett for andre norske borgarar til jakt som nemnt i fyrste leden.

Skogtenestmennene til staten har rett til kvar i sitt distrikt å fella småvilt til eige bruk utan å løysa jaktkort. Det same gjeld dei tenestmenn som er tilsette ved viltstellet og jakti.

Avgifter og inntekter som kjem inn ved bortleige av jakt og for jaktkort går inn i fjellkassa.

Landbruksdepartementet eller den det gjev fullmakt avgjer korleis det skal vera med jakt etter bjørn, elg, moskusdyr, villrein, hjort, dådyr, rådyr og bjor i statsålmennning.

§ 8. I ikkje serskilt matrikulerte statsskogar og på fjellviddar som ikkje er i privat eige, herunder også statsjordi i Finnmark og som ikkje går inn under fyresegnene i førre paragrafen, skal jakt og fangst av småvilt vera fri for alle norske borgarar mot løysing av jaktkort.

Skogtenestmennene til staten har rett til kvar i sitt distrikt å fella småvilt til eige bruk utan å løysa jaktkort. Det same gjeld dei tenestmenn som er tilsette ved viltstellet og jakti.

Landbruksdepartementet eller den det gjev fullmakt fastsett korleis det skal vera med jakti på bjørn, elg, moskusdyr, hjort, villrein, dådyr, rådyr og bjor.

Avgiftene for jaktkort og inntekter for bortleiga av jaktkort går med halvparten inn i kommunekassa og halvparten i statskassa. I Finnmark går dei til Finnmark skogfond.

§ 9. I serskilt matrikulert stats- eller kommuneskog og på annan grunn som er privateigedomen til staten eller ein kommune har staten eller kommunen same retten som ein privat grunneigar til jakt og fangst.

§ 10. Flyttesamer som lovleg held til med rein i reinbeitedistrikt kan driva jakt og fangst av småvilt på statsjordi i Finnmark, utan å løysa jaktkort.

§ 11. På elv eller innsjø går jakt- og fangstretten til grunneigaren so langt som eigedomsretten hans. Mot hav eller fjord går retten hans til jakt og fangst so langt som landet ligg turt. Utanfor denne grensa og på grunnar og skjer som ved vanleg flod sjø er overfløynde og som ikkje er kobbeveide til ein eigedom, er jakt og fangst fri for alle norske borgarar.

Den som eig veg med tilhøyrsløse, har ikkje jaktrett på vegen utan han likeeins eig den grunn som ligg til. Den som

4 juni. eig grunnen på baa sidor av ein veg, har jaktrett på vegen, endå om han ikkje eig vegen. Når ein veg er grensa mellom grunnstykke som høyrer ulike eigarar til, utan at nokon av grunneigarane har eigedomsretten til vegen har kvar av dei jaktrett på vegen.

15 Fyresegni om jaktrett på vegar gjeld og for jarnvegar, røyrigator, gator for kraftleidingar og andre slike anlegg.

Tredje kapitel.

Om forfylgjingsretten.

§ 12. Det må ikkje veidast med drivande hund på eit jaktområde som er so lite eller elles so at det er mest truleg at losen for det meste kjem til å gå på område som ligg opp til eller nær ved jaktområdet og som jegeren ikkje har jaktrett på.

§ 13. Når nokon på lovleg grunn for hund reiser rovdyr eller for laushund elg eller sårar elg, moskusdyr, hjort, villrein, dådyr, rådyr eller hare, har han rett til å forfylgja, drepa og eigna til seg dyret på grunn der ein annan har jaktretten. Slik forfylgjingsrett fell burt når den dagen er ute då viltet kom inn på annan manns grunn.

Skal eit dyr vera lovleg reist, må hunden ha hatt los på det på lovleg grunn. Jegeren har provskyldnaden for lovleg forfylgjing.

Når nokon med heimel i forfylgjingsretten skyt bjørn, elg, moskusdyr, hjort, villrein, dådyr eller rådyr, skal han so snart råd er, gjeva melding til grunneigaren eller jaktrettshavaren.

20 Grunneigaren mister ikkje retten til å jaga eller fanga vilt, som nokon forfylgjer på hans grunn med heimel i denne paragrafen, utan at viltet er såra eller står for eller vert forfylgt av halsande hund. Grunneigaren vinn ikkje forfylgjingsrett til vilt som vert lovleg forfylgt på hans grunn, so lenge den forfylgjingsretten ein annan fyrst har vunne, ikkje har falle bort.

21 Når nokon driv jakt som omtala i denne paragrafen må han ikkje løysa skot på annan manns gardstun eller i annan manns hage.

Jegeren skal svare vederlag for skade som han valdar på annan manns eigedom med slik jakt som omtala i denne paragrafen. Vert det ikkje semje om kor stort vederlaget skal vera, vert vederlaget fastsett i skjøn. Lensmannen styrer skjønnet; det vert gjeve varsel til det som fastsett for varsel til forliksrådet.

Fjerde kapitel.

4 juni.

Nr. 2.

Om jaktrett for utlendingar.

§ 14. Ein utlending, som her i landet vil driva jakt eller fangst utanom sin eigen eigedom, skal leggja ei årleg avgift. Det kan for jakt eller fangst som berre varar nokre dagar fastsetjast ei lågare avgift enn årsavgifti.

Betalingi av slik avgift som omtala i denne paragrafen, gjev ikkje rett til å driva den jakt som er fri for norske borgarar.

Landbruksdepartementet eller den det gjev fullmakt kan gjeva utlendingar løyve til på nøgnare fastsette vilkår å driva slik jakt på eit visst område og for ei viss tid.

Femte kapitel.

Almenne fyresegner om jakt og fangst.

§ 15. Jegerar og fangstfolk skal taka omsyn til at viltstomnen skal haldast oppe, og må ikkje skattleggja han for hardt. Jakt og fangst må ikkje føra med seg fåre for folk eller husdyr og ikkje gjera viltet tarvlaust vondt.

Når nokon har såra vilt, skal han snarast råd er gjera det som trengst til å få det oppspora og avliva.

§ 16. Vilt må ikkje tarvlaust uroast på annan manns jaktområde og ikkje jagast eller lokkast bort derifrå. Utan omsyn til dette forbodet kan den som eig eller brukar grunnen, skræma eller jaga bort vilt når det er turvande til å hindra skade eller ulempe.

§ 17. Ingen må ferdast med skytevåpen eller fangstreidskapar på annan manns jaktområde utan hans løyve, so fram det ikkje fylgjer av omstendi at det er i lovleg ærend. Er hund med, skal han vera bunden.

§ 18. So langt det ikkje er gjort unnantak i denne lovi, skal det vera forbode å løysa skot på annan manns innmark utan løyve frå grunneigaren eller brukaren.

§ 19. Det er forbode å uroa fuglereir på annan manns grunn eller taka bort egg eller dun.

Grunneigarane må ikkje taka bort eller lata taka bort egg av fuglar som er freda. Men den som eig eller brukar eit fredlyst egg- og dunvær skal der etter nøgnare fyresegner som vert gjeve av Landbruksdepartementet eller den det gjev fullmakt, ha lov til å samla egg.

På høgfjellet, i ålmenningar, i ikkje serskilt matrikulerte statsskoger og på statsgrunn i Finnmark er det forbode å

- 4 juni. uroa fuglereir eller taka bort egg av noko slag fugl so nær
 Nr. 2. som dei, som ikkje er freda.

Ein medeigar i eit egg- og dunvær må ikkje taka bort egg eller dun derifrå utan samtykke frå medeigarane.

Sjette kapitel.

Om jaktrett til rovdyr og rovfugl.

§ 20. Landbruksdepartementet eller den det gjev fullmakt fastsett nøgnare fyresegner om rett til jakt på rovdyr, rovfuglar og andre villdyr og fuglar som vert rekna for serleg skadelege, for andre enn dei som har jaktrett til grunnen.

Sjuande kapitel.

Ymse fyresegner.

§ 21. Spring hund laus og utan fylgjesmann på ein stad der det finst vilt som går inn under fredingsfyresegner kan kven som helst taka opp hunden.

Ein hund, som på eigi hand utan fylgjesmann gong på gong jagar vilt, som går inn under fredingsfyresegner og som det ikkje er råd å fanga, kan grunneigaren eller den som har jaktretten eller den han på førehand gjev skriftleg fullmakt til det, skyta på fersk gjerning på eige jaktområde. Politiet eller jakttilsynet kan skyta han kvarsomhelst på same vilkår. Om skytingi skal det straks sendast melding til lensmannen — politiet.

Oppteken hund skal stellast forsvareg. Han skal snarast råd er leverast til lensmannen, politiet, som går fram etter reglane for funne eller innsett bufe. Hundeeigaren eller innehavaren reider ut dei utlegg som rådgjerdene fører med seg, og vederlag for arbeidet.

Landbruksdepartementet eller den det gjev fullmakt fastsett nøgnare fyresegner om jakthundprøve og jakthunddressur utanfor den lovlege jakttdi på stader der det finst vilt, som går inn under fredingsfyresegner.

§ 22. Katt som vert funnen minst 100 meter utanfor innmark kan skytast av den som eig eller brukar grunnen eller har jaktrett der.

Attande kapitel.

Straffefyresegner.

§ 23. Den som bryt fyresegnene i denne lovi eller fyresegner som er gjevne med heimel i denne lovi, vert straffa med fengsel opp til 6 månader eller, om det ligg fyre serleg skuldmink, med bot. Freistnad vart straffa likt med fullførd misferd.

Ting, hund medrekna, som har vore nytta eller tenkt til å verta nytta til ei gjerning som det er sett straff for i denne lovi, kan dragast inn utan omsyn til om dei høyrer til nokon som er skuldig i straffebrotet. Nr. 2.

Når hund spring laus og utan fylgjesmann på stader som er nemnde i § 21, kan eigaren eller den ansvarlege innehavaren — utan omsyn til om hunden vert oppteken eller ikkje — ileggjast bot. Boti fell bort, om eigaren til hunden let hunden drepa.

Niende kapitel.

Utfyllings- og iverksetjingsfyresegner.

§ 24. Sjefen for Landbruksdepartementet eller den han gjev fullmakt kan gjeve nøgnare fyresegner om jakt og jaktrett, soleis om freding av vilt og om avgifter.

Han gjev dei fyresegner som trengst til å setja iverk denne lovi og fastset når ho skal setjast iverk. Samstundes med at lovi tek til å gjelda, vert lov om jakt og fangst frå 20 mai 1899 med tilleggslover avteken.

Oslo 4 juni 1942.

Quisling.

Ministerpresident.

Th. J. O. Fretheim.

R. J. Fuglesang.

Lov*) om endring i Fjelloven av 12 mars 1920. 4 juni. Nr. 3.

Kapitel IX i lov av 12 mars 1920 oppheves samtidig med at lov om jakt av 4 juni 1942 trer i kraft.

Oslo 4 juni 1942.

Quisling.

Ministerpresident.

Th. J. O. Fretheim.

R. J. Fuglesang.

Ministerpresidentens beslutning*) om freding av fuglelivet ved Børaunen i Randaberg. 4 juni.

I.

Fuglelivet i eit område i Randaberg herad på Nordre Jæren skal vera freda mot øydeleggjing eller skade av alle slag.

Området ligg innanfor desse grensone:

Frå Sandebukta langs skiftet mellom gnr. 54 bnr. 5 og naboeigedomen til hovudvegen, vidare langs den vestetter til

*) Kunngj. 19 juni i Lovtid. 1 nr. 34.

4 juni. Ytre Bø og derifrå søretter langs vegen til han svingar mot aust. Herifrå etter merket mellom gnr. 55 bnr. 13 og gnr. 55 bnr. 7 til merket mot Vistvik. Vidare langs skiftet mellom gnr. 55 bnr. 13 og Vistvik i nordvest til sjøen i Einarvik. Fredinga gjeld og i ein fråstand på 500 — fem hundrad — meter frå land.

Innanfor dette område er det forbode:

- 1) å sankka egg,
- 2) å øydeleggja reir,
- 3) å skyta, drepa eller fanga fugl,
- 4) å gå med skytevåpen.

II.

Nøgnare reglar om fredinga og om naudsynleg avliving av rovfugl, vert fastsette av Rogaland kretsforening for naturfreding i Norge med godkjenning av Kultur- og folkeopplysningsdepartementet.

Oslo 4 juni 1942.

Quisling.
Ministerpresident.

Gulbrand Lunde.

R. J. Fuglesang.

4 juni. Ministerpresidentens beslutning *) om endring av punkt 1 i Administrasjonsrådets vedtak av 15 juni 1940 om salg til utlandet av klippfisk og saltfisk.

I medhold av provisorisk anordning av 26 august 1939 om et alminnelig utførselsforbud for varer (jfr. provisorisk anordning av 7 september 1939) og lov av 14 mai 1917 om foranstaltninger til å sikre og ordne landets forsyninger av livsfornødenheter og andre varer § 1 a bestemmes:

Punkt 1 i Administrasjonsrådets vedtak av 15 juni 1940 om salg til utlandet av klippfisk og saltfisk skal heretter lyde så:

Forhandlinger om og avslutning av salg til utlandet av klippfisk og saltfisk kan bare finne sted ved et utvalg oppnevnt av Handelsdepartementet og i samsvar med nærmere bestemmelser som fastsettes av Handelsdepartementet.

Oslo 4 juni 1942.

Quisling.
Ministerpresident.

E. Blehr.

R. J. Fuglesang.

*) Kunngj. 19 juni i Lovtid. 1 nr. 34.

Ministerpresidentens beslutning *) om endring av punkt 1 i Administrasjonsrådets vedtak av 1 juli 1940 om salg til utlandet av tørrfisk.

I medhold av provisorisk anordning av 26 august 1939 om et alminnelig utførselsforbud for varer (jfr. provisorisk anordning av 7 september 1939) og lov av 14 mai 1917 om foranstaltninger til å sikre og ordne landets forsyninger av livsfornödenheter og andre varer § 1 a bestemmes:

Punkt 1 i Administrasjonsrådets vedtak av 1 juli 1940 om salg til utlandet av tørrfisk skal heretter lyde så:

Forhandlinger om og avslutning av salg til utlandet av tørrfisk kan bare finne sted ved et utvalg oppnevnt av Handelsdepartementet og i samsvar med nærmere bestemmelser som fastsettes av Handelsdepartementet.

Oslo 4 juni 1942.

Quisling.
Ministerpresident.

E. Blehr.

R. J. Fuglesang.

Ministerpresidentens beslutning. **)

4 juni.

Lov om laks- og sjørrettfiskeriene m. v. av 27 februar 1930 skal i sin helhet være gjeldende for Ohmselva i Vats herred, Rogaland fylke.

Oslo 4 juni 1942.

Quisling.
Ministerpresident.

Th. J. O. Fretheim.

R. J. Fuglesang.

Forordning. ***) (Innenriksdepartementet.)

4 juni.

Om offentlig kjøttkontroll og om innførsel av kjøtt, fleisk m. v.

I medhold av §§ 12, 13, 14 og 21 i lov nr. 5 av 19 mars 1942 om offentlige slaktehus, offentlig kjøttkontroll m. v. bestemmes:

Kap. 1. Innledende bestemmelser.

§ 1. Ved ferskt kjøtt og fleisk og ferske organer forstås i disse bestemmelser slaktemessig behandlet vare som ikke er tilsatt konserveringsmiddel av noen art.

*) Kunngj. 19 juni i Lovtid. 1 nr. 34.

**) Kunngj. 3 juli i Lovtid. 1 nr. 37.

***) Kunngj. 13 juni i Lovtid. 1 nr. 33.

4 juni. § 2. Ved saltet kjøtt og flesk, saltete organer, talg og fett m. v. forstås slaktemessig behandlet vare som også i de innerste lag inneholder minst 4 gram salt pr. 100 gram av varen.

§ 3. Ved organer forstås hode, tunge, hjerte, lunge, lever, nyrer, nett, mage, tarmer, blære, kjønnsorganer, milt, jur og blod.

De bestemmelser som er fastsatt om kjøtt og flesk gjelder også for organer, hvis særbestemmelser ikke er fastsatt for disse.

Når uttrykket slakt er brukt, forstås derved kjøtt og flesk i hele skrotter eller oppdelt slik som i forskriftene bestemt.

§ 4. Ved slakteavfall forstås «avskjær» og de deler av dyret som ikke går inn under betegnelsen kjøtt, flesk eller organer.

Kap. 2. Kontroll av ferskt kjøtt og flesk m. v. av innenlandsk opprinnelse.

§ 5. Dyr som slaktes i et offentlig slaktehus hvor det er offentlig kjøttkontroll skal besiktiges av kontrollveterinæren umiddelbart før slaktingen. Under og umiddelbart etter slaktingen undersøker kontrollveterinæren slaktet av dyret og alle organer.

§ 6. Slaktene skal som regel leveres til den offentlige kjøttkontroll i hele skrotter, som alltid må være åpnet i brystet og bekkenets midtsøm. Ellers må slaktene, for å kunne bli kontrollert, legges fram i minst halve skrotter (delt etter lengden, samsidig for- og bakpart). Det halve slakt av hest og storfe (med unntak av kalv) kan dog være delt i to deler (fjerdinger). Nyrer skal alltid være i organisk sammenheng med skroten.

Organer som er skilt fra skroten kan i tilfelle bare motas til kontroll sammen med skroten og på det vilkår at de er merket så tydelig og på en slik måte at de kan identifiseres å høre til denne. Ellers blir løse organer å kassere, jfr. dog § 16, 3 ledd.

Slakt av elg, hjort, rådyr, dådyr eller bjørn kan være delt i mindre deler enn nevnt, liksom slakt av rein kan oppdeles på sedvanemessig måte. Bestemmelsene om organer etter 1 og 2 ledd gjelder ikke for slakt av disse dyr.

§ 7. Ordføreren kan med departementets godkjenning bestemme at større deler av slakt skal fremføres til kontroll eller at det med slaktet skal følge flere organer i organisk sammenheng enn foran bestemt.

§ 8. Med den begrensning som fremgår av foranstående 4 juni. bestemmelser skal slaktet fremføres til kontroll i hel og ubeskadiget stand. Hvis hinnebekledning, lymfekjertler eller sykkelig forandrete deler er fjernet eller hvis slaktet på annen måte lider av mangler som vanskeliggjør kontrollen kan det avvises og forlanges sendt tilbake til eieren, hvis det ikke foreligger grunn til å kassere slaktet. Kontrollveterinæren skal kreve tilfredsstillende bevitnelse for at varen er sendt tilbake til avsenderen.

§ 9. Slakt som stammer fra dyr som umiddelbart før slaktingen viste tegn på sykdom eller var skadd ved ulykke, kan bare mottas til kontroll når attest fra veterinær følger med og slaktet fremføres i sin helhet, om mulig også med tilhørende organer. Hvis det er særlig vanskelig i tide å få hentet veterinær, eller hvis veterinær ikke kan hentes, må det være med slaktet attest fra to upartiske vitner hvis troverdighet er bevitnet av politi eller ordfører. Det skal i dette tilfelle i attesten og uoppfordret meddeles opplysning om dyrets tilstand før slaktingen, om hvor lenge dyret har vært sykt og de opplysninger for øvrig som kontrollveterinæren finner nødvendige.

Det påligger for øvrig, i sin alminnelighet, den som fremstiller slakt til kontroll å meddele til kontrollveterinæren det han vet om slaktet, så som eierens navn, hvorfra slaktet er kommet, tid og sted for slaktingen, om dyret har vært sykt, om det har vært skadd ved ulykke og om det har fått medisin før slaktingen.

Hvis kontrollveterinæren finner at det mangler opplysning om forhold som er av betydning for slaktets bedømmelse, kan det avvises og forlanges sendt tilbake til avsenderen hvis det ikke foreligger grunn til å kassere slaktet. Kontrollveterinæren skal kreve tilfredsstillende bevitnelse for at slaktet er sendt tilbake.

§ 10. Når hesteslakt fremføres til kontroll skal det med slaktet følge attest enten fra veterinær som meddeler opplysning om hestens tilstand umiddelbart før slaktingen eller fra to upartiske vitner, som i henhold til en besiktigelse umiddelbart før slaktingen, bevitner at dyret var fritt for sykdomstegn. Attesten skal også inneholde opplysning om dyrets farge. På en i organisk sammenheng med slaktet vedhengende hov må anbringes et merke som godtgjør slaktets identitet i samsvar med attesten. Vitnenes troverdighet skal være bevitnet av politiet eller av kommunens ordfører.

§ 11. Når slaktet etter foranstående bestemmelser kan mottas til kontroll, skal kontrollveterinæren underkaste det

- 4 juni. en nøyaktig undersøkelse for å avgjøre om det er tjenlig til mat for folk. Undersøkelsen og bedømmelsen skal utføres i samsvar med gjeldende bestemmelser og den instruks herom som Veterinærdirektøren fastsetter.

Hvis kontrollveterinæren på grunn av særegne forhold ikke kan treffe avgjerd på stedet, kan han utsette i inntil 48 timer med å ta avgjerd eller i tilfelle i inntil en uke hvis det er høve til å oppbevare kjøttet i kjølehus. Når han finner grunn til det, kan han kreve skriftlig bevitnelse om dyrets sunnhetstilstand før slaktingen. Ved undersøkelsen har kontrollveterinæren rett til å gjøre de nødvendige innsnitt i kjøtt, flesk og organer og til å ta ut de nødvendige prøvestykker.

§ 12. Når et slakt etter foretatt undersøkelse finnes å kunne brukes til mat for folk, skal det i samsvar med nedenstående regler stemples med det stempel for den offentlige kjøttkontroll som Veterinærdirektøren godkjenner for hvert offentlig slaktehus eller for hver offentlig kjøttkontrollstasjon. Må det brukes forkortelser i stemplene, utover det som nedenfor er bestemt, fastsetter Veterinærdirektøren også dette.

Hvis slaktet i enhver henseende finnes sunt og tjenlig som mat for folk og kontrollen er utført i offentlig slaktehus på den i § 5 bestemte måte, skal det brukes stempelmerke i blå farge og oval form. Stemplet skal være 6 cm i tværdiameter og 3,5 cm i høydiameter og inneholde: I kl. (første klasse) og slaktehusets navn og med tilføyelse av offentlig slaktehus, se f. eks. nedenstående tegning for Oslo.

På slakt som i enhver henseende finnes sunt og kan brukes til mat for folk, men hvor kontrollen ikke er utført i offentlig slaktehus på den i § 5 bestemte måte, anbringes stempelmerke i blå farge og trekantet form. Stemplet skal ha grunnlinje av 6 cm og sidelinjer av 5 cm og skal inneholde: I kl., kontrollområdets navn og offentlige kjøttkontroll, se f. eks. nedenstående tegning fra Oslo.

4 juni.

§ 13. Når det ved undersøkelsen er brakt på det rene at kjøttet, flesket eller organene lider av mangler i sanitær henseende, men manglene er av slik art at de, etter omhyggelig tilberedning av varen, ikke antas å gjøre dens bruk som mat for folk betenkelig, skal det, hvis varen stammer fra dyr undersøkt i offentlig slaktehus på den i § 5 bestemte måte, anbringes stempelmerke i svart farge og rund form med diameter 6 cm. Stempelmerket skal inneholde: II kl. og slaktehusets navn med tilføyelse av offentlige slaktehus, se f. eks. nedenstående tegning for Oslo.

På kjøtt, fleisk eller organer som ikke har vært gjenstand for undersøkelse i offentlig slaktehus etter § 5, skal det, under samme vilkår som nevnt i første avsnitt av nærværende paragraf, anbringes stempelmerke i svart farge og kvadratisk form med sider av 5 cm. Stempelmerket skal inneholde: II. kl., kontrollområdets navn og offentlige kjøttkontroll, se f. eks. nedenstående tegning for Oslo.

4 juni.

Det er forbudt å føre inn i et annet område, som det er offentlig kjøttkontroll i, kjøtt, fleisk eller organer som er stemplet med II. klasse.

§ 14. Hvis det ved undersøkelse av kjøttet, fleisket eller organene finnes mangler av slik art at varen ikke antas å kunne brukes til mat for folk, skal den kasseres og inntil videre oppbevares på kontrollstasjonen i låste dunker (beholdere) og/eller på en slik måte at det ingen risiko er for tilsmussing eller bedervelse av andre fødevarer eller for spredning av sykdomstoff. Kontrollveterinæren er ansvarlig for at de kasserte varer, så snart som mulig, enten føres i tette, låste dunker (beholdere) eller i tilfelle på annen betryggende måte til destruksjonsanstalt, forbrenningsovn eller nedgravingsplass for slike varer eller på tilsvarende måte leveres til teknisk bruk. De i nærværende paragraf fastsatte bestemmelser gjelder også for blod og slakteavfall fra vedkommende slakt.

§ 15. De ordinære stempelmerker skal anbringes på følgende steder på hver halvdel av slaktet:

Hest og storfe (kalver unntatt):

1. på siden av halsen
2. på underarmen
3. på bogen
4. på brystet
5. på høyryggen
6. på nyrepartiet
7. på låret, utvendig og innvendig.

Svin:

1. på hodet
2. på brystet
3. på bogen

4. på buken
5. på ryggen
6. på låret, utvendig og innvendig.

Smågris:

1. på hodet
2. på ryggen.

Sau, geit, rein, elg, hjort, rådyr, dådyr, bjørn:

1. på brystet
2. på bogen
3. på ryggen
4. på låret.

Lam og killinger:

1. på bogen
2. på ryggen.

Kalv:

1. på bogen
2. på brystet
3. på låret.

Hode, lunger og lever skal stemples med 2 merker, andre organer med 1 merke.

Slakt som i henhold til bestemmelsen i § 6, siste ledd, fremstilles til kontroll i mindre deler, skal stemples med minst 1 merke på hvert stykke.

§ 16. Slakt som føres inn i et kontrollområde og som tidligere er kontrollert og stemplet med 1 kl. av offentlig kjøttkontroll, skal — hvis det ikke etter særskilt bestemmelse av departementet i medhold av § 12 i lov nr. 5 av 19 mars 1942 om offentlige slaktehus, offentlig kjøttkontroll m. v. er fritatt for det — etterbesiktes av kjøttkontrollen i det kontrollområde som det føres inn i. Når det ved etterbesiktigelsen er på det rene at varen ikke frembyr sanitære mangler, skal den forsynes med stempelmerke i blå farge og av rektangulær form med lengde 6 cm og høyde 2,5 cm. Stemplet skal inneholde ordet «Etterbesiktiget» og kjøttkontrollområdets navn, se f. eks. nedenstående tegning for Oslo.

ETTERBESIKTIGET
OSLO

Stempelmerket påtrykkes hver fjerding eller på hvert kjøttstykke såfremt det i medhold av § 6, siste ledd, frem-

4 juni. stilles i mindre deler. Ved etterbesiktigelse av organer påtrykkes et stempelmerke på hvert organ.

Ved etterbesiktigelse får bestemmelsene i § 6 tilsvarende anvendelse. Dog kan løse organer mottas til etterbesiktigelse når de er undersøkt og stemplet av kjøttkontrollen ved et offentlig slaktehus i samsvar med bestemmelsen i § 5.

Hvis resultatet av etterbesiktigelsen blir at varen enten stemples med II klasse eller kasseres, kommer bestemmelsene henholdsvis i paragrafene 13 og 14 til anvendelse.

Kap. 3. Om kontroll og innførsel fra utlandet av ferskt kjøtt og fleisk.

§ 17. Innførsel til riket av ferskt kjøtt og fleisk av svin, ferskt kjøtt av storfe, sau, geit, rein, elg, hjort, rådyr, dådyr eller bjørn og organer av disse dyr kan finne sted i den utstrekning som innførselsplakaten i henhold til loven om foranstaltninger mot smittsomme husdyrsykdommer til enhver tid bestemmer.

Innførsel kan dog bare finne sted til de byer som det er innført offentlig kjøttkontroll i.

Slaktene kan ikke utleveres importøren til fri disposisjon før de er blitt kontrollert ved den offentlige kjøttkontroll. De innførte varer skal undersøkes etter de bestemmelser som er fastsatt i disse forskrifter for ferskt kjøtt og fleisk av innenlandsk opprinnelse og de særbestemmelser som ellers er fastsatt i dette kapitel.

Ferskt kjøtt og fleisk som kan innføres fra Sverige fritas for kontroll ved offentlig kjøttkontroll når det innføres til bruk for importøren selv og hans husstand og denne er bosatt i grensdistrikt, jfr. for øvrig også § 18, 2 ledd.

§ 18. Slaktene må bare føres inn i hele skrotter som skal være kløvd i brystet og bekkenets midtsøm. Storfe (kalv unntatt) og hest kan dog være oppdelt i ens merkete halve eller fjerdedels skrotter. Bryst- og bukhule må være åpne for kontroll. Nyrene skal medfølge i organisk sammenheng. Andre organer som følger med skal være naturlig forent med slaktet, dog må de — særlig i frossen tilstand — ikke vanskeliggjøre kontrollen. Bryst- og bukhinne må være ubeskadiget og lymfekjertlene ikke borttatt. Løse organer er det forbudt å innføre.

Kjøtt og fleisk som grenseboerne på norsk side fører over riksgrensen fra Sverige, skal kunne innføres i mindre deler enn foran nevnt, men bare til bruk for importøren selv og hans husstand. For slikt kjøtt og fleisk finner heller ikke bestemmelsene i § 19 anvendelse.

Ved innførsel av kjøtt av elg, hjort, rådyr, dådyr, bjørn eller rein får bestemmelsene i § 6, siste ledd, tilsvarende an-

vendelse. Det er forbudt å innføre løse organer også av 4 juni. disse dyr.

§ 19. For innførselen gjelder for øvrig følgende regler:

- a. Slakt kan bare innføres når det stammer fra dyr slaktet i offentlig slaktehus, som av statsmyndighetene i vedkommende land er godkjent for slakting til eksport til utlandet, eller i slaktehus hvor slakting, kontroll og forsendelse m. v. foregår etter regler godkjent av vedkommende statsmyndighet i utførselslandet og hvor de kontrollerende veterinærer er godtatt eller ansatt av nevnte myndighet. Slaktet må innføres hit til landet direkte fra vedkommende utenlandske slaktehus.
- b. Slaktet skal være forsynt med stempelmerker som beviser at varen stammer fra dyr som av kontrollveterinær er besiktiget ved slaktehuset umiddelbart før slaktingen og at slaktet er funnet sunt og tjenlig til mat for folk. Dessuten skal slaktet være av prima kvalitet. Stempelmerkene som må være godtatt av Veterinærdirektøren, skal angi eksportlandets navn og slaktehusets nummer.
- c. Det skal ved metalltråd og blyplomber være påheftet varen merkelapp som angir utførselslandets navn, det eksporterende slaktehus' nummer og beliggenhet (by), varens art samt at den i henhold til gjeldende lov eller reglement er godkjent til utførsel. Merkelappen skal være datert og underskrevet av den dertil autoriserte kontrollveterinær.
- d. Veterinærdirektøren kan kreve at det med hvert parti kjøtt og flesk skal følge slik eksportattest som han bestemmer.
- e. Bestemmelsene i litra a, b og c skal ikke gjelde for kjøtt av rein, elg, hjort, rådyr, dådyr eller bjørn. Dog skal det med hvert parti reinkjøtt følge en attest som inneholder opplysning om tid og sted for slaktingen og hvori det bevitnes at kjøttet stammer fra dyr som umiddelbart før slaktingen ikke frambød tegn på å lide av sykdom eller å være skadd ved ulykkestilfelle. Denne attest skal være utferdiget av autorisert veterinær eller tjenestemann med politimyndighet.

§ 20. Til områder som det er innført offentlig kjøttkontroll i, kan det inntil videre, uten hinder av bestemmelsene i § 19, litra a, b og c, jfr. dog § 17, 1 ledd, innføres kjøtt og flesk fra svenske grensedistrikter når det følger varen en skriftlig erklæring fra vedkommende dyrs eier om varens opprinnelse, slaktingsted og slaktingstid samt at dyret, som kjøttet eller flesket stammer fra, ikke er slaktet på grunn av sykdom eller var sykt eller skadd i slaktingsøyeblikket.

4 juni. Denne erklæring skal være bekreftet av svensk veterinær, politimyndighet, grensestasjonsbestyrer eller ordfører i vedkommende kommune med tilføyelse om at det i distriktet for tiden ikke opptrer ondartet smittsom husdyrsykdom. Når det gjelder slakt av hest må det dessuten være med slik attest som bestemt i § 10.

§ 21. Kjøtt og fleisk som ikke innføres i transportrom som er bestemt til bruk for transport av slike varer, må være pakket inn i ny, rein emballasje. Rom for transport av kjøtt og fleisk skal være reint og smittefritt.

Kap. 4. Om innførsel av saltet kjøtt og fleisk og kontroll av dette m. v.

§ 22. Det er forbudt å innføre til riket saltete organer (herunder også blod) — herfra dog unntatt saltete tarmer og saltet talg og fett — slakteavfall og pøser. Det er forbudt å innføre saltet kjøtt og fleisk i stykker som er mindre enn 4 kg, dog kan saltet sauekjøtt inntil videre innføres i stykker på ikke under 2 kg.

De saltete varer som innføres, må ikke være tilsatt fargestoff eller andre konserveringsmidler enn koksalt, sukker eller salpeter.

§ 23. Saltet kjøtt og fleisk, tørrsaltet fleisk (spekk), saltete tarmer, saltet talg og fett av de i § 17 nevnte dyr tillates bare innført til de byer som departementet har tillatt opprettet eller senere tillater opprettet tønnekjøttkontroll i, for tiden: Alesund, Arendal, Bodø, Drammen, Fredrikstad, Hauge-sund, Horten, Kristiansand, Oslo, Porsgrunn, Skien, Stavanger, Trondheim og Tønsberg.

Veterinærdirektøren kan dog for enkelte tilfelle tillate innførsel til andre byer.

§ 24. For å kunne innføres må det med enhver sending av de i § 23 nevnte varer følge en, av stedets norske konsul, bekreftet attest som godtgjør hvorfra varen kommer, varens art og at den stammer fra dyr som er undersøkt av veterinær umiddelbart før slaktingen og av ham funnet frisk og at varen ved veterinærundersøkelsen etter slaktingen er funnet tjenlig til mat for folk. Emballasjen skal være slik merket og plombert at varens identitet etter attesten kan godtgjøres. Inntil videre skal det dog ikke kreves veterinærattest for det saltete sauekjøtt som innføres fra Island og heller ikke for de saltete tarmer og saltet talg og svinesmult som innføres fra utlandet.

Veterinærdirektøren bemyndiges til å fastsette formularer for de attester som skal følge de varer som etter dette kapittel kan innføres fra utlandet.

De nærmere regler om den offentlige kjøttkontrollen under- 4 juni.
søkelse av varen fastsettes av Veterinærdirektøren.

§ 25. Når kontrollveterinæren har brakt på det rene at varen stemmer med angivelsen i de attester som følger med og han ved sine undersøkelser har funnet at varen er tjenlig til mat for folk, skal det på vedkommende pakning anbringes et stempelmerke i rød farge.

Stemplet skal for hestekjøtt være rektangulært med 5 cm grunnlinje og 2,5 cm sidelinje. For alle andre varer skal stemplet være av regelmessig sekskantet form og sekskantens side skal være 2,5 cm. Stemplene skal inneholde ordet «Innført» og kontrollkommunens navn og for hest ordet «Hestekjøtt». Stemplene skal være slike som nedenfor angitt for Oslo.

INNFØRT OSLO

HESTEKJØTT

INNFØRT

OSLO

§ 26. Hvis varen tilbakevises fra kontrollen på grunn av manglende legitimasjon eller fordi det ikke er tillatt å innføre den til bruk som mat for folk eller den kasseres, skal pakningen stemples med en svart trekant av 5 cm's sider hvori det finnes ordene «Innført» og kontrollkommunens navn og henholdsvis ordet «Tilbakevist» eller «Kassert». Stemplene skal altså ha følgende form og innhold som f. eks. for Oslo:

INNFØRT

OSLO

TILBAKEVIST

INNFØRT

OSLO

KASSETT

4 juni. Den tilbakeviste vare må sendes ut av landet igjen, og kontrollveterinæren skal forlange tilfredsstillende bevitnelse for at dette er gjort.

Den kasserte vare blir å tilintetgjøre eller å levere til teknisk bruk slik som i § 14 bestemt.

§ 27. Foruten de i §§ 25 og 26 nevnte stempelmerker, skal det påheftes pakningen en merkelapp som på den ene halvpart inneholder henholdsvis «Godkjent innført» eller «Tilbakevist» eller «Kassert», undersøkelsens dato og kontrollveterinærens navn. På den annen halvpart skal henholdsvis de i §§ 25 og 26 nevnte stempelmerker enten være påtrykt eller avstemplet med vedkommende stempel. Trykket på merkelappene skal være i rød farge for godkjent vare og ellers i svart farge. De i §§ 25 og 26 nevnte stempelmerker skal anbringes på pakningen på minst 2 steder på iøynefallende måte.

Kap. 5. Forskjellige bestemmelser.

§ 28. Når en kontrollveterinærs avgjerd ønskes påanket, må eieren av varen eller den som framstiller den i tilfelle straks si fra om anken til kontrollveterinæren og kreve kjennelse. Kontrollveterinæren plikter da uoppholdelig å gi Veterinærdirektøren telegrafisk melding om anken. Veterinærdirektøren oppnevner som ankeinstans statskonsulenten i kjøttkontroll eller en annen veterinær som avgjør saken med endelig virkning. Den tapende part kan ilegges sakens omkostninger. Kontrollveterinæren skal være til stede ved sakens behandling og nærmere begrunne sin avgjerd. Varen blir, inntil kjennelse foreligger, å oppbevare på forsvarlig vis på kontrollstasjonen eller i et annet skikket lokale. Hvis kontrollveterinærens avgjerd om kassasjon ikke opprettholdes eller en avgjerd om godkjenning opprettholdes, blir den å stemple etter forskriftene i samsvar med den trufne avgjerd. Hvis varen kasseres eller avgjerd derom opprettholdes, kommer bestemmelsene i § 14, jfr. §§ 17 og 26 til anvendelse. Avgjerd om anken føres inn i protokollen. Ankeinstansen sender utskrift til den ankende part og Veterinærdirektøren.

§ 29. Kontrolltiden for ferskt kjøtt og flesk m. v. og for utenlandsk saltet kjøtt og flesk m. v. fastsettes med godkjenning av Veterinærdirektøren av vedkommende ordfører. Består kontrollområdet av flere kommuner eller deler derav, fastsettes tiden av Veterinærdirektøren etter at ordførernes uttalelse er innhentet.

§ 30.

a. Ved enhver offentlig kjøttkontrollstasjon og de offentlige slaktehusene, som det er offentlig kjøttkontroll ved, skal det føres en protokoll over alt ferskt kjøtt og flesk m. v.

som kontrolleres. I protokollen anføres rekvirentens eller eierens navn, varens vekt i kilogram, varens opprinnelse (fra innlandet eller utlandet), undersøkelsens dato, varens art og resultatet av bedømmelsen. Det skal tillike i protokollen føres regnskap over de kontrollavgifter som er betalt for undersøkelsen av det kontrollerte kjøtt og fleisk m. v.

Når varen stemples med II. klasse eller kasseres, skal grunnen hertil anføres i protokollen. Likeledes skal anføres vekten av det kjøtt som kasseres.

- b. Ved kontrollstasjoner hvor det er eller blir opprettet tønnekjøttkontroll og hvor det kontrolleres utenlandsk saltet kjøtt og fleisk m. v. skal det føres en særskilt protokoll over slike varer som kontrolleres for import. I protokollen skal innføres nøyaktige opplysninger om undersøkelsens dato, importørens navn, varens art, varens opprinnelse (avsendelsested og avsenderfirma), en kort angivelse av attestenes innhold (sunnhetsattest, fustasjens eller sendingens nummer eller lignende), varens nettovekt, nettovekt av tilbakevist eller kassert vare, grunnen til tilbakevisningen eller kasseringen. Det skal videre i protokollen føres regnskap over de kontrollavgifter som er betalt for kontrollen.
- c. Kontrollstasjonens bestyrer og bestyreren (direktøren) ved de offentlige slaktehus, som det er offentlig kjøttkontroll ved, skal innen den 5 i hver måned sende til Veterinærdirektøren oppgave over de varer som er kontrollert i den foregående måned og regnskap over hvor meget det i samme tid er betalt i kontrollavgift. Bestyrerne sender likeledes innen 1 februar hvert år til Veterinærdirektøren beretning og oppgave om kontrollens virksomhet i det foregående kalenderår. Gjenpart av årsberetningen sendes helserådet for videreforsendelse til rådmannen (eventuelt ordføreren). Veterinærdirektøren fastsetter skjema for oppgavene.

§ 31. Veterinærdirektøren bemyndiges til å gi utfyllende bestemmelser til denne forordning og til å dispensere fra forordningen.

§ 32. Forsettlig eller uaktsom overtredelse av forordningen eller forsøk derpå er straffbar, jfr. § 23 i den foran nevnte lov nr. 5 av 19 mars 1942.

§ 33. Denne forordning trer i kraft 1 juli 1942. Fra samme tid oppheves plakaten av 4 august 1911 med senere forandringer og tillegg om regler for innførsel og kontroll av ferskt kjøtt (slaktekjøtt) og om regler for innførsel og undersøkelse av oppdelt kjøtt.

4 juni. **Forordning ***) (Landbruksdepartementet) til utfylling og iverksetjing av lov om jakt frå 4 juni 1942.

Første kapitel.

Styringsorgan.

§ 1. Departementet skal ha ei eigi deild for viltstell og veiding, Viltstyret.

§ 2. I brodden for Viltstyret står ein fagstyrar, riks-jegermeisteren.

Riksjegermeisteren skifter landet i vilt- og jaktområde. I brodden for det einskilde området står ein distriktsjegermeister.

I kvart herad som riksjegermeisteren ikkje særskilt har teke fri for det, skal det vera ein heradsjegermeister. Der det høver kan ein lut av eit herad leggjast til eit anna herad.

Det som er fastsett for herad, gjeld òg for bykommuna når riksjegermeisteren gjer vedtak om det.

Ministerpresidenten nemner ut riksjegermeisteren. Etter tilråding frå riksjegermeisteren nemner han likeeins ut distriktsjegermeistrane.

Riksjegermeisteren nemner opp heradsjegermeistrane etter tilråding frå distriktsjegermeisteren.

I saker som kjem skogstellet ved, skal riksjegermeisteren få inn utsegn frå skogdirektøren og leggja henne fram for departementsjefen saman med tilrådingi.

Den som ikkje er over 50 år gamal, er skyldig å taka mot oppnemning til heradsjegermeister. Arbeidet er ulønt æresyrke. Etter teneste i 3 år kan han i like lang tid nekta taka mot oppnemning.

Stillingane som riksjegermeister og distriktsjegermeister vert innførde i Pensjonskassen til staten.

§ 3. Dei som i året har lagt viltrygdavgift i eit herad, er jegerlag for heradet. Heradsjegermeisteren er formann for laget, og lagsstyret er rådet hans. Alle jegerlag i landet vert samanknytte til Noregs jegersamband (Norges jegerforbund). Medlemer av Noregs jegersamband er alle dei som i året har lagt viltrygdavgift.

Sambandet har til oppgåve m. a. å gjeva ut eit tidskrift for jaktkultur og kjennskap til viltstell og syta for at viltslagi ikkje vert utrudde.

Lovene for sambandet treng godkjenning av riksjegermeisteren.

Andre lag eller samband med det same eller andre slike formål må ikkje finnast utan samtykke frå riksjegermeisteren.

*) Kunngj. 19 juni i Lovtid. 1 nr. 34.

§ 4. Riksjegermeisteren skal ha eit rådsorgan, vilt- og jaktrådet til staten.

Rådet vert samansett av:

1. 1 målsmann for bondenæringane. Sjefen for departementet nemner opp målsmannen etter tilråding frå riksjegermeisteren mellom 3 mann som Norges bondelag gjer framlegg om.
2. 1 målsmann for Noregs jegersamband. Riksjegermeisteren nemner opp målsmannen mellom 3 mann som Jegersambandet gjer framlegg om.
3. 1 målsmann for naturfreding. Riksjegermeisteren nemner opp målsmannen mellom 3 mann som Landsforeningen for naturfredning i Norge gjer framlegg om.
4. 1 veterinær som riksjegermeisteren nemner opp.
5. 1 zoolog som riksjegermeisteren nemner opp.
6. Skogdirektøren.
7. Landbruksdirektøren.
8. Andre som riksjegermeisteren held det for ynskjande å få råd frå i vilt- og jaktsaker.
9. Distriktsjegermeisteren.

Oppnemning til å vera med i rådet vert gjord for 3 år i gangen. Oppnemningi kan kallast tilbake kva tid som helst. Anke over tilbakekalling høyrer under sjefen for departementet.

Rådsmannsarbeidet er ulønt æresyrke.

§ 5. Riksjegermeisteren fastsett nøgnare regler for betaling av dei avgifter som skal leggjast og skjema for dei skriftstykkje som skal gjevast i kvittering.

Avgiftene går til eit viltfond, som riksjegermeisteren disponerer i samråd med dei målsmenn i vilt- og jaktrådet, som er nemnde i førre paragrafen, andre leden, post 1 og 2. Midelen til fondet skal nyttast til å fremja viltstellet. Dessuten kan det av fondet gjevast skadebot for viltskade.

Fondsmidelen vert nytta så at minst 25 % av den summen som er innkomen i villtrygdavgift for jakt eller fangst i eit herad, skal brukast der.

Der det er særleg mykje arbeid med å vera heradsjegermeister eller vera med i vilt- og jaktrådet, kan det gjevast eit rimeleg vederlag av viltfondet.

Kvart år vert det av viltfondet utreidt til Noregs jegersamband eit tilskott til å gjeva ut eit høveleg tidskrift til å fremja jaktkultur, kjennskap til vitug viltstell og anna slikt.

Sambandet skal kvart år før juni månad er ute gjera avtale med riksjegermeisteren om kor stort tilskotet skal vera neste år.

Tidskriftet skal òg vera meldingsblad for riks- og di-

4 juni. striktsjegermeistrane og sendast vederlagsfritt til alle som i året har lagt vilttrygdavgift.

Vert det nokor usemje mellom riksjegermeisteren og jegersambandet i samanheng med tidskriftet, er meiningi til riksjegermeisteren avgjerande.

Reknskapen for tidskriftet skal leggjast fram for riks- jegermeisteren til godkjenning.

Viltfondet reider ut premie som vert fastsett for å fanga eller fella rovdyr, rovfugl m. m.

§ 6. Heradsjegermeisteren skal setja seg nøye inn i til- høvi i heradet for å få på det reine kva voner det er til å få viltmengdi auka. Han skal gjeva råd og rettleiding når det skal setjast i verk tiltak til å auka viltmengdi og freista få folk i heradet til å leggja vinn på vitug viltstell. Han er skyl- dig å prøva på å få halda nede talet på rovdyr, rovfugl og kråkefugl og arbeide for tiltak til å få fredingsfyresegnene etterlevde.

Heradsjegermeisteren skal prøva få inn so nøgne opp- gåver som råd er over kor mykje vilt av dei ymse slag, som vert felt eller fanga i heradet, og over dei summar som kjem inn i utleige av jaktrettar. Oppgåvene kan berre nyttast til statistiske formål. Riksjegermeisteren tek nøgnare avgjerd om avgjeving, oppsetjing og innsending når det gjeld desse oppgåver.

§ 7. Heradsjegermeisteren skal arbeida for å vinna rett for innabygds folk i det heile til å driva jakt i nøgnare fast- sett mon og på nøgnare fastsette vilkår og på område som høver til det. So langt turvande er skal han soleis arbeida for at eigedomar vert samanslegne til sams, høveleg store jakt- område og hjelpa til med å få i stand fullgode reglar for kor- leis jakti skal drivast på området.

Der det trengst bør heradsjegermeisteren òg freista vinna rett for eit nøgnare oppgjeve tal utanbygdes folk til å driva jakt på visse område på nøgnare fastsette vilkår.

§ 8. Dei som har drive jakt eller fangst eller har teke mot avgifter for jaktkort eller jaktleige, skal gjeva herads- jegermeisteren dei oppgåver som trengst, etter dei fyresegner som gjeld til kvar tid.

§ 9. Avskrift av avtale om bortleige av jaktrett skal straks sendast til heradsjegermeisteren. Både leigar og ut- leigar er skyldige å senda slik avskrift.

§ 10. Der det er sameige, her òg den husbruksskog som er nemnd i lov frå 9 juni 1939, fastsett riksjegermeisteren reglar for jakti og fangsten. Styret som etter jaktlovi er valt for sameiga, sett opp framlegg til slike reglar i samarbeid med heradsjegermeisteren. Framlegget vert førelagt jakt-

rettshavarane i sameiga til utsagn før riksjegermeisteren gjev 4 juni. reglane.

Når talet på jaktrettshavarane og omfanget på sameiga gjer det turvande, og vedkomande heradsjegermeister har havt høve til å segja si meining, kan distriktsjegermeisteren forbjoda jakt og fangst i sameiga før det er gjeve jaktreglar som framanfor nemnt. Melding om slik forbod kunngjer han på den måten som er vanleg på staden. I kunngjeringi skal det segjast når forbodet tek til å gjelda. Avgjerdi til distriktsjegermeisteren kan innan 3 månader etter ho er kunngjord, havast inn for riksjegermeisteren til prøving.

Når det ikkje er gjeve jaktreglar i samhøve med denne paragrafen, kan berre ein person i gongen for kvar som har jaktrett, driva jakt i sameiga. I same fall kan retten til jakt og fangst avhendast berre til nokon som føreåt sjølv har sovoren rett.

§ 11. Der det er bygdeålmemming, står ålmenningstyret føre jaktretten etter reglar som riksjegermeisteren fastsett. Styret sett opp framlegg til slike reglar i samarbeid med heradsjegermeisteren. Framlegget vert utlagt til ettersyn for eigedoms- eller bruksrettshavarande i minst 4 vekor før riks- jegermeisteren gjev reglane. Kunngjering om utleggjing skal gjerast på den måten som er vanleg på staden. I reglane kan det fastsetjast at ålmenningstyret kan gjeva føresegnar om avgrensing i tidi, området og måten for jakti og fangsten i ålmenningen, når styret meiner dette trengst til å halda oppe viltmengdi. Ålmenningstyret fastsett med godkjenning frå riksjegermeisteren kor langt det kan gjevast andre enn dei som etter reglane framanfor har jaktrett, høve til å driva jakt i bygdeålmemmingen.

§ 12. I ein statsålmemming (skog- eller fjellålmemming) høyrer styret med jakti og fangsten under skogstyraren (skogforvalteren) til staten på den staden der ålmenningen ligg, eller den skogdirektøren sett til det. Han skriv ut jakt- korti. Søkjarane må visa fram jegerkort for året og får jakt- kortet

- a. utan betaling om dei er norske borgarar som nemnt i § 7 i jaktlovi, første leden, og
- b. mot ei avgift om dei er norske borgarar som nemnt i § 7 i jaktlovi, andre leden.

Departementet fastsett avgifti.

Jaktkort skal lyda på namn og nemna når og kvar jakti eller fangsten kan drivast; det skal likeeins innehalde opplysingar om dei band på jakti eller fangsten, som er fastsette på annan måte enn i lov.

Kortet skal havast med og i ålmenningen visast fram til

4 juni, kven som helst som krev det. Ingen må driva jakt eller fangst etter meir enn eit jaktkort av same slaget i same tid-bolken og same ålmenningen.

§ 13. I ikkje serskilt matrikulerte statsskoger og på fjellvidder som ikkje er i privat eige, her og statsjordi i Finnmark, og som ikkje går inn under føresegnene i førre paragrafen heller, høyrer styret med jakti og fangsten under skogstyraren (skogforvalteren) til staten eller den skogdirektøren set til det. Han skriv ut jaktkort mot at søkjaren viser fram jegerkort for året.

Utanbygds folk som ikkje er grunneigarar i det eller dei herad der statsskogen eller fjellviddi ligg, skal for å få jaktkort betala ei avgift, som vert fastsett av departementet.

§ 14. I serskilt matrikulert statsskog eller på annan grunn som er privateigedom til staten, høyrer styret med jakti og fangsten under skogstyraren (skogforvaltaren) til staten eller den skogdirektøren set til det.

Offentleg tilsette skogtenestmenn har rett til kvar i sitt distrikt utan å løysa jaktkort å fella småvilt til eige bruk. Det same gjeld dei tenestmenn som er tilsette ved vilt- og jaktstellet til staten.

I serskilt matrikulert kommuneskog eller på annan grunn som er privateigedom til ein kommune fastset ordføraren i heradet nøgnare regler om jakt og fangst, når heradsjegermeisteren har havt høve til å segja si meining. Reglane treng godkjenning frå riksjegermeisteren.

Andre kapitel.

Om vilkår for å driva jakt og fangst.

§ 15. Den som er over 16 år og vil driva jakt eller fangst skal leggja ei avgift til viltrygd etter desse satsane:

For jakt eller fangst i eit herad	kr. 10
» » » » » vilt- og jaktområde	» 25
» » » » » heile landet	» 50

Avgifti gjeld for jaktåret, som er frå og med 1 juli til og med 30 juni. Det vert utskrive jegerkort for henne.

At slik avgift er lagd er eit vilkår for å driva jakt eller fangst, men gjev ingen rett til det på noko område.

Til den som er under 16 år, kan det berre skrivast ut ungjegerkort og einast etter skriftleg søknad frå foreldri eller formyndaren. Ungjegerkort gjev berre rett til å driva jakt i fylgje med nokon over 21 år, som har jegerkort og skriftleg fullmakt frå foreldri eller formyndaren.

Fylgjesmannen er ansvarleg for jakti. Ungjegerkort vert betalt med halvparten av satsane ovanfor.

For å få jegerkort utskrive skal det betalast eit gebyr 4 juni. på kr. 2 til jegermeisteren.

Kvittering for at viltrygdavgift og dei avgifter som er nemnde i § 17 om speljakt og i § 18 er betala, skal havast med på jakt eller fangst og visast fram til den som krev det.

Heradsjegermeisteren kan taka fri for betaling av jegerkortet når det gjeld jakt på ulv, jerv eller gaupe eller fangst med gift eller redskap av desse og andre rovdyr og rovfuglar og dyr og fuglar, som vert rekna for serleg skadelege. Riksjegermeisteren fastsett nøgnare føresegner for det.

§ 16. Jegerkort kan nektast folk som etter krav ikkje gjev oppgåve eller rett oppgåve etter § 8 i denne forordning over felt eller fanga vilt i heradet, og folk som i dei siste 3 år har gjort seg skyldige i brotsvek eller har brote gjeldande føresegner.

Når heradsjegermeisteren nektar skriva ut jegerkort eller når han skriv ut jegerkort til folk som kan nektast, skal han utan drygjing og med grunngjeving gjeva melding om det til distriktsjegermeisteren, som straks skal godta eller gjera om avgjerdi.

Heradsjegermeisteren eller jakttilsynet skal dessutan krevja jegerkortet utlevert, i fall eigaren vert teken i brot på nokor av dei føresegnene som her er nemnde.

§ 17. Omframnt den avgiften som er nemnd framanfor, legg jaktrettshavaren på forskot for kvart dyr som det vert gjeve løyve til å fella:

Av elg	kr. 15
» hjort	» 8
» villrein	» 5
» bjørn og moskusdyr etter avgjerd frå riksjegermeisteren.	

Når noen får løyve til å fella meir enn 2 elgar om året på eit jaktområde, skal han betala kr. 30 for kvart dyr meir enn 2.

For jakt på tiur, orrhane og rugde i den tid speljakt er lovleg, skal det leggjast ei avgift på kr. 5 i tillegg til den avgift til viltrygd som er nemnd framanfor. Avgifti gjeld for jakt i heile landet.

§ 18. Når nokon er med i jakt på anna vilt enn ulv, jerv og gaupe med gevær som vert ladt med projektil over eit tvermål riksjegermeisteren fastsett, legg han for dette ei avgift på kr. 5. Avgifti gjeld for jaktåret frå og med 1 juli til og med 30 juni og for jakt i heile landet.

Heradsjegermeisteren kan taka fri for denne avgifti når jakti gjell rev i snaufjell i heradet hans.

4 juni. § 19. Fyresegnene i § 15 om viltrygdavgift, i § 17 om speljaktavgift og i § 18 om rifleavgift gjeld ikkje for jakt som norske og svenske flyttsamar har rett til å driva etter reindriftslovi.

§ 20. Ingen må gjeva ein utlending rett til å driva jakt eller fangst utan utlendingen kan visa fram kvittering for at han har lagt den avgift som er fastsett etter jaktlovi. Utlendingen skal ha denne kvitteringi og skriftleg vitnemål om jaktløyve med seg på jakti eller fangsten og visa dei fram til den som krev det.

Riksjegermeisteren gjev nøgnare regler om avgiftsbetalingsi. Han kan og gjeva løyve til å nøgnare fastsette vilkår for ein utlending til, på eit visst område og for ei viss tid, å driva den jakt som er fri for norske borgarar.

§ 21. Når nokon mot eller utan vederlag gjev ein mann rett til jakt eller fangst på eit visst område, skal han vissa seg om at den andre har betala viltrygdavgifti og — om so er — dei seravgiftene som er lagde på jakt med rifle og på speljakt.

Tredje kapitel.

Almenne fyresegner.

§ 22. Jaktmåtar som krev eildsljos eller anna kunstig ljøs er forbodne. Unnantak gjeld for jakt og fangst av rovdyr og dei fuglar som ikkje er freda. Det er forbode å leggja ut sjølvskot og å bruka limpinne.

§ 23. Skytevåpen for haglladning med magasin for meir enn 1 skot er det forbode å nytta på jakt.

§ 24. Det er forbode å skyta på eller over offentleg veg eller jernveg.

Det er likeeins forbode på jakt å løysa skot frå motor-drive køyrety eller å nytte slikt køyrety på ein sovoren måte at viltet ikkje gjev ans på jegeren. Denne føresegni gjeld ikkje for jakt etter ulv, jerv eller rev.

Innan eit fråstand på 2 km frå land — her medrekna holmar og skjer — er det forbode å driva jakt frå farty eller båt som har anna framdriftsmiddel enn segl eller årar, og frå farty eller båt som eit farty eller ein båt med anna framdriftsmiddel enn segl eller årar har på slep. Når vedkomande heradsjegermeister og distriktsjegermeister har havt høve til å segja si meining, kan riksjegermeisteren auka det fråstandet frå land der dette forbodet gjeld. Jakt etter kval eller sel går ikkje inn under forbodet. Luftfarty må ikkje nyttast til jakt, so nær som til jakt etter ulv eller jerv.

§ 25. Det skal vera forbode å nytta etternemnde fangstmåtar og den etternemnde fangstreidskapen:

Fangstgreier av alle slag for bjørn, elg, moskusdyr, hjort, villrein, dådyr og rådyr, dyregrav, tane, bunden reidskap, fotsaks og gift for alt vilt, alt slag fiskereidskap for fugl. 4 juni.

På grunn som høyrer staten til, og ellers når grunn-eigaren og jaktrettshavaren samtykkjer, kan distriktsjegermeisteren gjeva visse personar lov til på visse stader og til viss tid å nytta pelesaks og fotsaks til fangst av rovfugl, rev, gaupe, jerv og ulv. Pelesaksi må setjast minst 2 meter over marki. Distriktsjegermeisteren gjev nøgnare regulerande førese- gner om bruket av saksene.

Det skal straks sendast melding til vedkomande lensmann — i by politiet — om løyve av dette slaget. Liste over dei løyve som er gjevne, skal liggja til ettersyn hjå heradsjegermeisteren eller på ein annan høveleg stad i heradet.

§ 26. Utsett fotsaks og pelesaks skal sjåast etter minst ein gong for dagen.

Saks må ikkje nyttast i sams beitemark i den tid bufe beiter i marki. Unnantak gjeld for saks som er utsett til å fanga jerv, ulv eller gaupe, og for pelesaks som er utsett med heimel i førre paragrafen. Utsett saks som kan vera fårleg for folk, skal merkjast tydeleg av.

§ 27. Fosformos (fosforglyserin) kan nyttast til å rydja ut kråkefugl, so framt ikkje riksjegermeisteren fastset noko anna.

Etter utsegn frå heradsjegermeisteren kan riksjegermeisteren gjeva ålment løyve til i heradet å bruka gift til fangst av rovdyr, eventuelt på nøgnare fastsette vilkår. Gift må ikkje leggjast ut utan samtykke frå brukaren og den som har hamnerett, og ikkje nærmare granneeigedom enn 300 meter — for fosformos 100 meter — utan samtykke frå brukaren. Ikkje i noko høve må gift leggjast ut nærmare enn 300 meter — fosformos 100 meter — frå veg som er fri for ålmenn ferdsel.

§ 28. Den som vil leggjja ut gift må ha løyve til det frå lensmannen, i by politiet. Han skal vise fram jegerkort og i søknaden gjeva opp den staden der det er tanken å leggjja ut gifti, og leggjja ved — om so er — skriftleg vitnemål frå brukaren og den som har hamnerett at dei har gjeve løyve til å leggjja ut gift på den oppgjevne staden. Gift må ikkje leggjast ut før lensmannen — politiet — har kunngjort løyvet på den måten som er vanleg i heradet. Slik kunngjering vert oppatteken kvar månad so lenge som gifti ligg ute.

Løyve til å leggjja ut gift gjeld kvar gong berre for ei tid på opp til 6 månader. Distriktsjegermeisteren kan gjeva nøgnare regulerande førese gner om utleggjing av gifti, her òg

4 juni. om den lengste tid som kan gå mellom kvar gong utlagd gift-
åte vert ettersedd.

Det som er fastsett for gift gjeld òg for sovepulver til
fangst av rovdyr.

Fjerde kapitel.

Om jakt etter rovdyr og rovfugl.

§ 29. Den som får fullmakt til det frå heradsjegermeisteren, har — jamsides med den som har jaktrett til grunnen — rett til å driva jakt etter dei rovdyr, rovfuglar og andre ville dyr og fuglar som vert rekna for serleg skadelege og som riksjegermeisteren fastset. Det bør ikkje gjevast fleire fullmakter enn det er rimeleg trong til.

Fullmakti skal gjevast skriftleg. Ho skal havast med på jakti og visast fram til den som krev det. Den som har rett til slik rovdyrjakt, lyt finna seg i at grunneigar, jaktretts-havar eller jakttilsynsmann eller nokon på deira vegner rannsakar han på staden når ein grunneigar, jaktrettshavar eller jakttilsynsmann krev det. Fullmakti skal innehalde nøgnare oppgåve over kva slags dyr som skal fellast, og nemna dei område der jakti kan drivast, og tidi for jakti og måtar ho kan drivast på. Fullmakti gjeld opp til eit år i gongen.

Heradsjegermeisteren kan i eit eller fleire år nekta å skriva ut fullmakt til folk som har misbruka retten sin til å driva denne jakti eller brote andre føresegner i lov om jakt. Slik nekting kan havast inn for distriktsjegermeisteren til endeleg avgjerd.

Liste over dei som har fått slik fullmakt, skal liggja til ettersyn hjå heradsjegermeisteren eller på ein annan høveleg stad i heradet. Når ein grunneigar eller jaktrettshavar sjølv driv rovdyrjakt og fangst på ein måte som heradsjegermeisteren held fullgod, skal det ikkje gjevast fullmakt til slik jakt på eigedomens hans. Distriktsjegermeisteren avgjer tvist om dette.

Riksjegermeisteren kan fastsetja nøgnare skjema for desse fullmakter og ellers gjeva dei nøgnare føresegner som trengst.

Femte kapitel.

Om storvilt, her òg rådyr og dådyr.

§ 30. Riksjegermeisteren gjev nøgnare fyresegner om jakt etter bjørn, elg, moskusdyr, rein, hjort, dådyr og rådyr. Han fastset serskilt for kvar av desse dyreslag kvar det skal vera høve til å driva jakt, og kor mange dyr det skal kunne fellast på eit nøgnare nemnt areal. Arealområdet skal rette

seg etter dei levevilkår dyreslaget har på området, kor mange 4 juni. det er av slaget og til den skaden dyri gjer.

Før riksjegermeisteren tek noko avgjerd som framanfor nemnt skal det liggja føre utsegn frå vedkomande distriktsjegermeister og heradsjegermeister. Distriktsjegermeisteren og heradsjegermeisteren skal hjelpa til med å få jaktområde samanslegne, så det vert store nok areal til jakt etter dei dyr som her er nemnde.

Jakt etter bjørn, elg, moskusdyr, villrein, hjort, dådyr og eller rådyr må ikkje drivast utan etter serskilt løyve. Riks- jegermeisteren fastset nøgnare reglar om når og korleis søk- nad om dette skal sendast inn å avgjerast.

For område som av serlege grunnar ikkje kan slåast saman med andre område, so det kjem fram eit stort nok areal, kan riksjegermeisteren gjeva løyve til å fella eit dyr med eit eller fleire år imellom.

§ 31. Den som brukar fast eigedom, skal med samtykke frå distriktsjegermeisteren eller hans overordna ha rett til både i og utanfor jakttidi på si dyrka jord å fella elg, hjort, dådyr, eller rådyr so nær som kalvar, når desse dyri gjer nemnande skade på hagen, åkeren, engi, avlingi eller dei planta trei.

Bjørn som slår bufe, kan kven som helst forfylgja og fella på fersk gjerning. Den som feller dyret, har provskyld- naden.

Når nokon feller eit dyr etter denne paragrafen, betalar han ikkje avgift til vilttrygd, avgift for storvilt eller avgift for rifle.

Er eit slikt dyr felt, skal det innan eit døger sendast melding til lensmannen på staden — i by politiet — og til heradsjegermeisteren.

Dyr som er felt etter denne paragrafen, eller om so er, verdet til dyret, går til viltfondet, som etter skjøn frå herads- jegermeisteren gjev vederlag for den skaden som vert etter- vist, men ikkje ut over verdet til det felte dyr. Brukaren er skyldig å syta for at det felte dyret ikkje tek skade og etter samråd med heradsjegermeisteren avhenda det på beste måten. Det same gjeld den som feller bjørn med heimel i denne para- grafen.

§ 32. Bjørn, elg, moskusdyr, villrein, hjort, dådyr og rå- dyr må ikkje veidast, drepast eller skadast utanfor dei jakt- tider som riksjegermeisteren til kvar tid fastset.

I herad der bjørn, elg, moskusdyr, hjort, villrein, dådyr og rådyr årleg års gjer stor skade, kan riksjegermeisteren gjeva løyve til å driva jakt etter desse dyr i ei nøgnare opp- gjeven tid, i visse strok jamvel utanfor dei fastsette jakttider.

4 juni. Før riksjegermeisteren tek slik avgjerd, skal vedkomande heradsjegermeister og distriktssjegermeister ha havt høve til å segja si meining.

§ 33. Årskalv av elg, moskusdyr, hjort, villrein, dådyr og rådyr må ikkje fellast.

Årsunge av bjørn må ikkje fellast eller fangast.

Symjande usåra bjørn, elg, moskusdyr, hjort, villrein, dådyr og rådyr må det ikkje gjerast atak på og må ikkje fangast eller drepast. Jakt etter bjørn med heimel i § 31 er unntakten frå denne regel.

Laus hund som halsar på drivet, må ikkje nyttast på elg-jakt. Laus hund større enn 38 cm i akslehøgde må ikkje brukast på jakt etter dådyr eller rådyr.

§ 34. På område som riksjegermeisteren har godkjent til dyreark kan dådyr og rådyr fellast utan omsyn til fyresegnene i dette kapitel. Det same gjeld rein som med heimel i reindriftslovi er fritaken for merkjing og vert halden på eit fjellområde, der det ikkje finst villrein og som riksjegermeisteren har godkjent.

Sjette kapitel.

Om småvilt.

§ 35. Riksjegermeisteren fastset kva dyr og fuglar skal vera freda og fredingstidene for dei.

§ 36. På område der nokon driv fasangard som distriktssjegermeisteren har godkjent, kan eigaren av fasangarden eller den han gjev løyve til det, veida fasanar utan omsyn til den jakttid som er sett. Denne fyresegn gjeld på tilsvarande måte for avgrensa område, der nokon planfast slepp ut og el opp rapphøns eller harar.

§ 37. Riksjegermeisteren gjev nøgnare fyresegner om jakt etter bjør, her òg m. a. om dei område der det skal vera høve til å driva bjørjakt, og fastset kor mange dyr som skal kunna fellast på eit nøgnare nemnt areal. Før riksjegermeisteren tek slik avgjerd, skal vedkomande heradsjegermeister ha havt høve til å segja si meining.

Det er forbode å øydeleggja eller skipla bjørhus. Men i serlege tilfelle kan distriktssjegermeisteren gjera unntak frå denne fyresegni.

§ 38. Med samtykke frå heradsjegermeisteren er det til kvar tid lovleg å fella eller fanga hare som gjer skade i hagar eller på frukttre. Men utanfor jakttida må det ikkje nyttast hund til jakti.

§ 39. Det skal vere forbode å nytta fangstgreior for tiur, røy, orrhane, orrhøne, jerpe, rype og hare. Men etter ut-

greiding frå distriktsjegermeister kan riksjegermeisteren 4 juni. gjeva løyve til på heile viltområdet eller ein lut av det å bruka snaror i ei nøgnare fastsett tid til å fanga rype. Det same gjeld fangst av hare.

Alle snaror skal vera borttekne når fangsttiden er ute. Distriktsjegermeisteren kan fastsetja den lengste tid som kan gå mellom kvar gong utsette snaror vert ettersedde. Avgjerdi skal kunngjerast på den måten som er vanleg på staden; innan ein månad etter kunngjeringi kan ho havast inn for riksjegermeisteren til prøving.

§ 40. Den som eig eller brukar eit fredlyst egg- og dunvær, skal ha lov til der å samla egg etter nøgnare fyresegner som riksjegermeisteren fastset.

§ 41. Når utsegn ligg føre frå heradstyret og jegermeistrane, kan fylkesmannen gjeva løyve til at egg- og dunvær til so lenge vert fredlyste. Fredlysing må vera kunngjord på den måten som er vanleg på staden, minst 1 månad før ho tek til å gjelda. Fredlyste egg- og dunvær skal merkjast tydeleg ut på ein slik måte som riksjegermeisteren fastset. Når eit egg- og dunvær er fredlyst før denne forordning tek til å gjelda, er ny fredlysing i samhøve med denne forordning ikkje turvande. Men riksjegermeisteren kan gjeva ålmenne fyresegner om dei nøgnare vilkår for fredlysing og om at fredlysing skal takast opp att når ei viss tid har gått.

Sjuande kapitel.

Om premiar for å fella eller fanga rovdyr og rovfugl.

§ 42. Riksjegermeisteren kan fastsetja ålmenngjeldande premiar for å fella eller fanga dyr som vert rekna for serleg skadelege.

Heradsjegermeisteren kan med samtykke frå riksjegermeisteren fastsetja premiar for å fella eller fanga i heradet dyr og fuglar som vert rekna for serleg skadelege. Han kan soleis på dette vilkår setja opp eller ned eller taka bort dei ålmenngjeldande premiar som riksjegermeisteren har fastsett.

Riksjegermeisteren fastset dei ålmenne reglane om vilkåri for å betala ut premie og om framgangsmåten ved utbetalingi.

Ottande kapitel.

Om å setja ut og flyttja vilt.

§ 43. Å setja ut vilt av eit slag som før ikkje har funnest på den staden det er tale om, er forbode so framti ikkje riks- jegermeisteren har gjevi løyve til det.

4 juni. § 44. Ubunde av jakttidi kan riksjegermeisteren gjeva løyve til å fanga vilt som skal overførast levande til ein annan stad eller utlandet eller for opp-al i fangenskap.

Med same formålet kan rovvilt so nær som bjørn fangast inn utan løyve frå riksjegermeisteren.

Niande kapitel.

§ 45. På stader der det finst vilt som går inn under fredingsfyresegner i eller etter denne forordning, må det ikkje utanfor den lovlege jakttidi haldast jakthundprøve eller drivast jakthunddressur utan samtykke frå distriksjegermeisteren, grunneigaren, den som har jaktretten og dei som har hamnerett, og ikkje i noko høve i tidi frå 15 mars til 20 august. Slikt løyve kan ikkje gjevast til å drive støvarar på freda vilt.

§ 46. Ulovleg felt eller fanga vilt eller verdet av det går til viltfondet. Heradsjegermeisteren skal syta for at viltet vert forsvarleg stelt. Gjeld det elg, hjort, moskusdyr, villrein, dådyr, rådyr, bjørn eller bjor som er felt i den lovlege jakttidi, kan dyret eller verdet av det overlatast til den som har jaktretten, mot tilsvarende frådrag i det tal dyr som han får lov til å fella i området.

Fallvilt, sjøldaudt vilt eller vilt som vert avliva av humanitære grunnar eller verdet av det, går til viltfondet. Det same gjeld dyr som vert felte av di dei er skadedyr; men vederlag for skade kan gjevast med opp til den summen som går til viltfondet.

Tiande kapitel.

Om vilthandel.

§ 47. Frå og med den sjette dagen etter den fastsatte jakttidi for bjørn, moskusdyr, elg, hjort, villrein, dådyr og rådyr er ute, og til den dagen ny jakttid tek til, skal det vera forbode å avhenda, falbjoda, kjøpa eller taka mot kjøt av dei dyr som her er nemnde, so framt kjøtet ikkje er stempla soleis som riksjegermeisteren fastset.

§ 48. Alt vilt som det er fastsett fredingstider for etter denne forordning eller fyresegner med heimel i den, og som ikkje er nemnt i førre paragrafen, må berre seljast, avhendast eller takast mot frå den dagen jakt- eller fangsttidi for kvart viltslag tek til, og til to dagar etter ho er ute, so framt ikkje viltet er stempla soleis som riksjegermeisteren fastset. Forbode gjeld utan omsyn til om viltet er skote eller fanga her i landet eller er innført.

§ 49. Det er forbode å avhenda, falbjoda, kjøpa, taka mot eller frakta ikkje tilreiddt fuglevilt utan når hovud og føter — med den fjørfeklædnaden som høyrer til — sit fast ved kroppen.

Elleve te kapitell.

Fyresegner som riksjegermeisteren gjev.

§ 50. Riksjegermeisteren kan:

1. Gjeva fredingsfyresegner for alt vilt som ikkje er omtala i denne forordning.
2. Gjeva fyresegner om høve til for vitskapelig, offentleg eller ålmennyttig formål å samla inn egg og å fella eller fanga nokre stykke freda vilt i fredingstidi; likeeins om høve til for same formål å gjeva slikt løyve når det gjeld skogane, ålmenningsane og fjellviddene til staten og dei område som er omtala i § 9 i jaktlovi.
3. Gjeva fyresegner om dei skytevåpen og den ammunisjon som det skal vera forbode å nytta på jakt, her òg forbod mot å nytta visse jaktvåpen, jakt- eller fangstmåtar som i serleg mon kan minka viltmengdi eller er hjartelause mot viltet.
4. Fastsetja avgift på jaktammunisjon og på jaktvåpen.
5. For fyrste gongen jegerkort vert utskrive til nokon som vil nytta rifle på jakt etter § 18 i denne forordning, fastsetja ei prøve i å skyte og handsama skytevåpen.
6. Gjeva serskilde fyresegner om retten til å driva jakt etter firføtt vilt som vert halde i dyrehage eller inngjerd park, og på rein som går inn under § 34 i denne forordning.

§ 51. Lov om jakt frå 4 juni 1942 so nær som § 14 og denne forordning so nær som §§ 1—8 og § 20 tek til å gjelda 1 juli 1942. § 1—8 tek til å gjelda straks.

Skrivelse *) fra Innenriksdepartementet om reguleringsplan og byggevedtekter for området mellom Griffenfeldts gate—Kjerschows gate—bygrensene—Akerselva i Oslo. 4 juni.

Skrivelse *) fra Innenriksdepartementet om regulering av og byggevedtekter for området mellom Marcus Thranes gate—Christian Michelsens gate—Trondheimsvegen—bygge linjen på nordsiden av Helgesens gate—Sars' gate—Herslebs gate—en linje gjennom kvartalene på østsiden av Tofte gates østside—Sannergata—Akerselva i Oslo, dog fraregnet arealet mellom Sannergata—Thorvald Meyers gate—Biermanns gate—Akerselva, som er unntatt fra reguleringen.

*) Kunngj. 13 juni i Lovtid. 1 nr. 33.

- 4 juni. **Skrivelse** *) fra Innenriksdepartementet om reguleringsplan og byggevedtekter for området mellom Ullevålsvegen—Rosings gate—Dops gate—Fredensborgvegen—Møllervegen—Akerselva—Griffenfeldts gate—bygrensen i Oslo.
- 4 juni. **Skrivelse** *) fra Landbruksdepartementet om endring av departementets bestemmelse av 1 februar 1940 om forbud mot hamning i skogsmark i Sande herred, Vestfold fylke.
- 4 juni. **Riksjegermeisterens fyresegner** i tillegg til forordning frå 4 juni 1942 om utfylling og iverksetjing av lov om jakt frå s. d.

Til § 2:

Hedmark og Opland fylke er tilsaman Opland vilt- og jaktområde.

Østfold, Oslo og Akershus, Buskerud og Vestfold fylke er tilsaman Viken vilt- og jaktområde.

Telemark, Aust-Agder, Vest-Agder og Rogaland fylke er tilsaman Sørlandet vilt- og jaktområde.

Bergen, Hordaland og Sogn og Fjordane fylke er tilsaman Vestlandet vilt- og jaktområde.

Møre og Romsdal, Sør-Trøndelag og Nord-Trøndelag fylke er tilsaman Trøndelag vilt- og jaktområde.

Nordland fylke er Nordland vilt- og jaktområde.

Troms og Finnmark fylke med Svalbard, Bjørnøya og Jan Mayen er tilsaman Nord-Norge vilt- og jaktområde.

Til § 8:

Oppgave over felt vilt i jaktåret skal vera innsend til heradsjegermeisteren i det heradet der viltet er felt eller fanga, innan jaktåret er slutt 30 juni. For storvilt og rådyr skal oppgave gjevast serskilt for han- og hodyr; for rype og hare serskilt yver kor mange er skotne og kor mange fanga; for tiur, orrhane og rugde serskilt for haustjakt og vårjakt. Skjema for oppgave er å få hjå ein jegermeister.

Til § 15:

Jegerkort for eit herad kan løysast hjå heradsjegermeisteren i det heradet der jakti skal drivast, hjå distriktsjegermeisteren i det området der heradet ligg, og hjå riksjegermeisteren.

Jegerkort for eit vilt- og jaktområde kan løysast hjå distriktsjegermeisteren for området eller hjå riksjegermeisteren.

Jegerkort for heile landet kan løysast hjå ein distriktsjegermeister eller hjå riksjegermeisteren.

*) Kunngj. 13 juni i Lovtid. 1 nr. 33.

Heradsjegermeisteren kan taka fri for betaling av jeger- 4 juni.
kortet for heradet, når det gjeld fangst med gift- her òg
veronal- og fosformos — eller reidskap utan skytevåpen av
dei dyr og fuglar som er nemnde i fyresegni til § 29 og for
jakt etter ulv, jerv og gaupe der det kan ettersvast at slikt
dyr finst. Er tidi knapp kan og jegerkortet for jakt etter
ulv, jerv og gaupe løysast innan 5 dagar etter at jakt eller
forfylgjing av slikt dyr har teke til.

Til § 17:

Storviltavgift vert lagd til heradsjegermeisteren i det
heradet der jaktområdet ligg.

Speljaktavgift vert lagd til kven som helst av jeger-
meistrane.

Til § 18:

Minste avgiftsfri kaliber er 6 mm.

Rifleavgift vert lagd til kven som helst av jegermeistrane.

Til § 23:

Til jakt etter vilt som nemnt i § 32 i forordningi so nær
som rådyr må berre nyttast rifle og mantla projektil med
mjuk spiss på minst 8 mm tvermål.

Salonggevær er det forbode å nytta til jakt etter vilt som
det er set fredingsfyresegner for, so nære som ikorn og mår
og etter fuglar som er større enn kråke.

Til § 27:

Med omsyn til fritaking for betaling av jegerkortet ved
fangst med fosformos vert vist til fyresegni til § 15, siste
leden.

Til so lenge skal det vera forbode å nytta fosformos eller
annan gift til fangst av kråke.

Til § 28:

Med omsyn til fritaking for betaling av jegerkortet ved
fangst med gift eller reidskap vert vist til fyresegni til § 15,
siste leden.

Til § 29:

Heradsjegermeisteren kan gjeva fullmakt til jakt som
framanfor nemnt etter ulv, jerv, gaupe, rev, mår, mink, røys-
kat, grevling, oter, hubro, snøugle, rekarfalk (vandrefalk),
jaktfalk, hønehauk, sporvehauk, musvåk, fjellvåk, kongeørn,
havørn, lom, fiskeand, ramn, kråke og skjor.

Med omsyn til fjellrev og mår vert vist til fyresegni til
§ 35.

Med omsyn til fritaking for betaling av jegerkortet for
jakt etter ulv, jerv og gaupe sjå fyresegni til § 15, siste leden.

4 juni. Til § 30:

Elg kan fellast i Østfold, Akershus, Hedmark, Opland, Buskerud, Vestfold, Telemark, Aust-Agder, Vest-Agder, Sør-Trøndelag, Nord-Trøndelag og Nordland fylke.

Villrein kan fellast i Hedmark, Opland, Buskerud, Telemark, Aust-Agder, Vest-Agder, Rogaland, Hordaland, Sogn og Fjordane, Møre og Romsdal og Sør-Trøndelag fylke.

Hjort kan fellast i Hordaland, Sogn og Fjordane, Møre og Romsdal, Sør-Trøndelag og Nord-Trøndelag fylke.

Rådyr kan fellast i Østfold, Akershus, Hedmark, Opland, Buskerud, Vestfold og Telemark fylke.

Søknad om løyve til å fella noko av desse viltslag skal vera innsend til heradsjegermeisteren i det herad der jakti skal drivast, innan 1 månad før jakttidi tek til for det viltslaget det gjeld. Søknaden vert skriven på serskilt skjema, som er å få hjå ein jegermeister. Det skal skrivast ein søknad for kvart viltslag og for kvart jaktområde.

Søknad om elg, hjort og rådyr vert avgjord av heradsjegermeisteren etterat han har fått oppgjeve frå distriktsjegermeisteren kor mange dyr som kan fellast i heradet i jaktåret. Søknad om villrein vert avgjord av distriktsjegermeisteren etterat han har fått direktiv frå riksjegermeisteren for kvart einskild villreindistrikt.

Til § 32:

Bjørn, moskusdyr og dådyr skal vera freda for jakt og fangst heile året. Jakttidene er, første og siste dagen medrekna, for

Elgokse ..... 20 september—20 oktober.

Elgku ..... 1 oktober —20 oktober.

Elgku med fleir enn ein
årskalv ved foten må
ikkje fellast.

Hjort ..... 10 september—30 september.

Villrein ..... 1 september—30 september.

Råbukkk ..... 20 august —20 november.

Rågeit ..... 20 oktober —20 november.

Til § 35:

Røy, orrhøne, svane, trane, stork og alle ugler so nær som hubro og haukugle er freda for jakt og fangst heile året. Det same gjeld til so lenge fjellrev (kvitrev), fasanar, raphøns, ærfugl, spitsbergenærfulg (ærkong) medrekna.

Etternemnde dyr og fuglar skal vera freda for jakt og fangst utanfor desse jakttider, første og siste dagen medrekna: Hare, tiur, orrhane, jerpe, rype og rugde: 1 september—31 desember.

Til so lenge vert det kvart år fastsett om og når det kan vera vârkjakt etter tiur, orrhane og rugde. 4 juni.

Ikorn ..... 1 desember—31 januar.

Mår ..... 1 januar—31 januar.

Gaul (villgås) ..... 10 mai—10 juni og 1 september—31 desember.

Alle fuglar som ikkje her er nemnde, er freda for jakt og fangst i tidi 1 januar—31 august. Unnatekne er dagrovfuglane, snøugle, fiskhegre, ramn, kråke, skrikje, skor, dompap, krossnebb, varslar (tornskrikje), sågauk (vendehals), gråsporv, trast, tjuvjo, lom, svartbak (havmåse).

Det skal være lovleg til kvar tid å fella dei dyr og fuglar som er freda i denne fyresegni, når dei gjer skade på eller i hus, i hage, på åker, eng, frukttrær eller fiskehjell.

Det skal og vera lovleg å fella fiskeender i lakseelv, aureelv eller aurevatn eller i elvar ved ein fiskekultur.

Distriktsjegermeistrane kan ubundne av denne fyresegni etter søknad gjeva løyve til jakt eller fangst av sjøfugl til bruk til folkeføde på eit visst område der det har vore vanleg å nytta denne fuglen til dette.

Til § 37:

Bjor kan til so lenge fellast etter serskilt løyve frå distriktsjegermeisteren. Søknaden vert send til heradsjegermeisteren. Søknadskjema er å få hjå ein jegermeister.

Jakttidi for bjor er 1 oktober—31 oktober.

Til § 40:

Eigaren eller brukaren har lov til å samla egg av ærfugl, spitsbergenærfugl (ærkong) medrekna, alke, langve (lomvie) og lundefugl til eige bruk.

I Nordland, Troms og Finnmark fylke har grunneigarane eller brukarane lov til å samla inn egg av måse, teiste, skarv og terne til og med 14 juni, og i dei andre fylke er slik inn-samling lovleg til og med 5 juni.

Ein grunneigar som har sett ut holkar eller laga annan kunstig rugeplass for ender, kan taka bort egg frå dei.

Til § 41:

På fredlyste egg- og dunvær og 1,5 km ut på sjøen ifrå dei skal det i tidi frå og med 1 april til og med 31 august vera forbode å driva jakt eller fangst eller løysa skot og der setja ut rognkallgarn. Det kan og etter søknad frå den som eig eller bruker været setjast forbod mot å bruke annan bunden reidskap på desse område.

Til § 42:

Premiar for å fella eller fanga rovdyr og rovfuglar vert seinare fastsette.

- 5 juni. **Skrivelse** *) fra Innenriksdepartementet om vedtekter til bygningslovens § 48 for Ankenesstrand og Bjerkvik bygningsdistrikter i Ankenes herred, Nordland fylke.
- 5 juni. **Skrivelse** *) fra Sosialdepartementet om endring av § 1 i lukningsvedtekten for utsalgsteder i Setskog herred, Akershus fylke.
- 5 juni. **Skriv** *) frå Sosialdepartementet om vedtekt om gjennomføring av husleigelova i Nore herad, Buskerud fylke, jfr. lov frå 16 juni 1939 § 41.
- 5 juni. **Skrivelse** *) fra Sosialdepartementet om vedtekt om gjennomføring av husleieloven i Hisøy herred, Aust-Agder fylke, jfr. lov av 16 juni 1939 § 41.
- 6 juni. **Forordning** *) (Departementet for handel, industri, håndverk og fiskeri.)

Regulering av skjønnhetspleieyrket under håndverksloven.

I medhold av lov av 25 juli 1913 om håndverksnæring § 2, 3 ledd, og § 30, siste ledd, jfr. Ministerpresidentens beslutning av 9 april 1942, bestemmes:

§ 1. Skjønnhetspleie skal være undergitt lov av 25 juli 1913 om håndverksnæring og legges til frisørfagene.

§ 2. Fagarbeidet ved svenneprøvene for disse fag skal omfatte (svenneprøveplakaten av 25 oktober 1918 med senere endringer, § 1 A):

For damefrisører og skjønnhetspleiere:

- A. Hårpleie. Ondulasjon. Frisering av kort og langt hår og brudepynting. Fasongklipping. Hårfarging. Permanent krølling.
- B. Ansiktspleie og etter prøvenemndas valg håndpleie eller fotpleie.

For herrefrisører og skjønnhetspleiere:

- A. Klipping av forskjellige hårfasonger. Frisering uten tang (vannkrøll). Pressing. Rundkrøll. Ondulasjon. Knivoppsetting. Barbering. Strekking av en bart.
  - B. Ansiktspleie og etter den prøveavleggendes valg håndpleie eller fotpleie.
- Svenneprøven skal for begge fag omfatte tegning (svenneprøveplakatens § 1 C).

*) Kunngj. 13 juni i Lovtid. 1 nr. 33.

§ 3.

6 juni.

A. Den som når denne forordning trer i kraft driver selv-
dig virksomhet som frisør uten skjønnhetspleie, eller som
skjønnhetspleier uten frisørvirksomhet, får rett til å drive
hele det utvidete fag uten å avlegge full prøve etter § 2,
hvis vedkommende innen 5 år fra denne forordnings
ikrafttreden består tilleggsprøve, begrenset til kravene
i § 2 B for frisører, § 2 A og § 2, siste ledd, for skjønnhets-
pleiere. Har vedkommende tidligere håndverksbrev i et
av frisørfagene, kan tilleggsprøve også avlegges etter ut-
løpet av nevnte 5 år. Den som driver håndverksvirksom-
heten uten annen hjemmel enn håndverkslovens § 13, kan
ikke avlegge tilleggsprøve.

Har vedkommende håndverksbrev i et av frisørfagene,
meddeles utvidet håndverksrett etter foregående ledd av
den myndighet som utferdiger håndverksbrev, ved på-
tegning på håndverksbrevet om bestått tilleggsprøve.
Håndverksbrev med sånn påtegning gjelder som hånd-
verksbrev i hele faget.

Har vedkommende ikke tidligere håndverksbrev i et
frisørfag, meddeles utvidet håndverksrett ved erklæring
herom fra den myndighet som utferdiger håndverksbrev.
Sånn håndverksrett tilsvarer håndverksrett etter hånd-
verkslovens § 2, siste ledd.

B. Den som når denne forordning trer i kraft har bestått
svenneprøve i et av frisørfagene uten å ha løst håndverks-
brev, eller har avlagt autorisasjonsprøve i skjønnhets-
pleie, avholdt av Skjønnhetspleierådet, skal når de øvrige
vilkår for ervervelse av håndverksbrev foreligger, ha
adgang til innen 5 år fra forordningens ikrafttreden å løse
håndverksbrev i vedkommende fag, med påtegning om at
det bare gir rett til å drive den del av faget hvori prøve
er avlagt. Fullstendig håndverksbrev kan innen samme
frist meddeles når tilleggsprøve etter § 3 A er bestått.

C. Lærlinger som når denne forordning trer i kraft har be-
gynt sin utdanning i et av frisørfagene i henhold til
skriftlig lærekonrakt, skal etter avsluttet læretid ha
adgang til å avlegge svenneprøve uten skjønnhetspleie.
Det skal fremgå av svennebrevet at skjønnhetspleie-
prøve ikke er avlagt. Prøve i skjønnhetspleie må da av-
legges særskilt i form av tilleggsprøve som nevnt under
§ 3 A. Erklæring om bestått tilleggsprøve påføres svenne-
brevet. Uten sånn erklæring kan svennebrevet ikke tjene
som grunnlag for håndverksbrev. Tilleggsprøve må være
avlagt innen 5 år fra forordningens ikrafttreden.

6 juni. § 4. Denne forordning trer i kraft 1 juli 1942.

Bestemmelser om svenneprøve i damefrisørfaget, fastsatt ved kongelig resolusjon av 22 august 1930 og bestemmelser om svenneprøve i herrefrisørfaget, fastsatt ved kongelig resolusjon av 17 april 1931, jfr. kongelig resolusjon av 16 desember 1938, oppheves.

8 juni. **Forordning.*)** (Departementet for handel, industri, håndverk og fiskeri.)

Midlertidig innstilling av svenneprøver i konditorfaget.

Fra 1 juli 1942 skal det inntil videre ikke være adgang til å avlegge den i svenneprøveplakat av 25 oktober 1918 med senere endringer fastsatte svenneprøve for konditorer.

Handelsdepartementet vil i særlige tilfelle tillate svenneprøve avlagt uten hinder av denne bestemmelse.

8 juni. **Forordning.**)** (Forsyningsdepartementet.)

Omsetning av fiskehermetikk.

I medhold av midlertidig lov av 19 mars 1942 nr. 8 om sikring av landets forsyning med livsformødenheter og andre varer bestemmes:

§ 1. Med fiskehermetikk forstås i denne forordning:

- a. All slags middagshermetikk fremstilt av fisk eller sild (herunder også rogn).
- b. Annen hermetisk nedlagt sild, brisling eller makrell.

§ 2. Det er forbudt for fabrikk, grossist og detaljist å selge eller på annen måte overdra fiskehermetikk uten etter tillatelse fra Direktoratet for proviantering og rasjonering.

Det er likeledes forbudt å kjøpe eller på annen måte erverve fiskehermetikk som overdras i strid med bestemmelsen i første ledd.

§ 3. Direktoratet for proviantering og rasjonering gir nærmere forskrifter til gjennomføring av forordningen, herunder forskrifter om kontroll med omsetningen.

§ 4. Overtredelse eller medvirkning til overtredelse av forordningen eller av bestemmelser gitt i medhold av forordningen fører med seg straff og inndraging, jfr. midlertidig lov av 19 mars 1942 nr. 8 om sikring av landets forsyning med livsformødenheter og andre varer § 2.

§ 5. Denne forordning trer i kraft straks.

*) Kunngj. 13 juni i Lovtid. 1 nr. 33.

**) Kunngj. 19 juni i Lovtid. 1 nr. 34.

Skrivelse *) fra Politidepartementet om endring av § 9, 1ste ledd, i politivedtekten for Modum herred, Buskerud fylke. 8 juni.

Skrivelse *) fra Innenriksdepartementet om at byg- 9 juni.
ningsloven gjøres gjeldende for strøket ved Geilo jernbanestasjon i Hol herred, Buskerud fylke, innenfor nærmere angitte grenser.

Skrivelse **) fra Sosialdepartementet om lukningsved- 9 juni.
tekt for utsalgsteder i Skjervøy herred, Troms fylke.

Forordning. **) (Innenriksdepartementet.) 10 juni.

Oppkreving av kjøttkontrollavgift.

I medhold av § 17 i lov nr. 5 av 19 mars 1942 om offentlige slaktehus, offentlig kjøttkontroll m. v. bestemmes:

1. Den fastsatte avgift av 1 — en — øre pr. kg blir å oppkræve fra 1 juli 1942 av så vel norsk som utenlandsk kjøtt og flesk og andre varer som skal kontrolleres etter loven. Avgiften beregnes etter vekten av de undersøkte og kontrollerte slakteskrotter i hel eller oppdelt stand. Ved slaktehuskontroll beregnes avgiften etter slakteskrotenes «kaldvekt» eller hvis skroten ikke blir veidd avkjølet, av «varmvekten» med fradrag av 2 prosent. Hvis det ved beregningen fremkommer en brøkdel av en øre forhøyes beløpet til nærmeste øre oppad (f. eks. av vekt 133,2 kg blir avgiften kr. 1,34). For løse organer som følger slaktet, for kassert og tilbakevist vare og for etterbesiktiget vare (lovens § 12) oppkreves ikke avgift.
2. Bestyreren for kontrollen eller kontrollveterinæren krever opp avgiften av den som fremstiller varen til kontroll og er ansvarlig for den. Avgiften blir å kreve opp før varen stemples og frigis. Gis det unntaksvis henstand for avgiften og den ikke frivillig betales etter påkrav, kan den søkes inn ved utpanting (lovens § 17).
3. I de protokoller som etter § 30, punkt a og b, jfr. punkt c, i forordning av 4 juni 1942 om offentlig kjøttkontroll og om innførsel av kjøtt og flesk skal føres ved de offentlige kjøttkontrollstasjoner og de offentlige slaktehus, må også vekten av de avgiftspliktige varer og avgiften i kroner og øre føres inn. Inntil protokoller etter nytt skjema påbys, skal i de protokoller som nå brukes, rubrikken «Årsak til kassasjon» deles i 2 hoved-

*) Kunngj. 13 juni i Lovtid. 1 nr. 33.

**) Kunngj. 19 juni i Lovtid. 1 nr. 34.

10 juni. rubrikker: 1) «Arsak til kassasjon» og 2) «Kontrollavgift 1 øre pr. kg», sistnevnte med 3 underrubrikker, slik:

Arsak til kassasjon	Kontrollavgift 1 øre pr. kg.			
	Vekt i kg.	Kr.	Øre	Betalt

For hvert slakt (eller vare) eller for alle de slakt under ett som en og samme fremstiller til kontrol, føres under vektrubrikken opp vekten i kg og under krone- og ørerubrikken avgiftsbeløpet. Hvis avgiften betales kontant settes «Bt.» i ytterste underrubrikk uten angivelse av dato. Når det gjelder etterbesiktiget eller tilbakevist vare eller vare som i sin helhet er kassert, anføres i vektrubrikken henholdsvis etterbesiktiget, tilbakevist eller kassert. (For delvis kassert vare blir altså det avgiftspliktige kvantum å føre opp i vektrubrikken). For hver dag summeres til slutt begge rubrikker. I en egen kassabok som blir å føre, føres deretter inn den samlede vekt og den samlede avgift for dagen. Er det gitt henstand med betalingen av avgiften for en eller flere, må dette komme til uttrykk så vel i protokollen som i kassaboken. I protokollen blir det da i rubrikken «Betalt» ikke å anføre noe. I kassaboken føres først opp vekten og kronebeløpet for hver enkelt av dem som har fått henstand. Deretter føres opp resten av vekt kvantumet og tilsvarende avgiftsbeløp, som føres ut, mens beløpene for dem som har fått henstand først føres ut etter hvert som beløpene går inn og da med angivelse av dato for innbetalingen. Samtidig settes også «Bt.» og dato for innbetalingen ved vedkommende post eller poster i protokollen. Det vil også anbefale seg å ha en egen kontobok for de debitorer som har fått henstand med å betale avgiften. Det overlates for øvrig til kontrollveterinærene selv å finne fram til den mest praktiske og betryggende ordning. Ved hver måneds utgang foretas oppgjør i kassaboken for hele måneden. Hele avgiftsbeløpet blir da straks å sende til Norges bank eller vedkommende avdeling av Norges bank. Hvis kjøttkontrollstasjonen ikke ønsker å ligge med for store beløp i kassen, kan oppgjør også sendes oftere. For innbetalingen skal kreves 2 kvitteringer (prima- og sekundakvittering). Når kvitteringene fås tilbake sendes straks sekundakvitteringen og oppgave over vekt kvantumet, som er kontrollert i vedkommende måned, til Innenriksdepartementets Veterinæravdeling.

4. Det skal holdes egen kasse for avgiften. Pengene kan 10 juni. selvsagt også settes inn i bank på egen konto.
5. Denne forordning trer i kraft 1 juli 1942.

Stadfesting — gjevi av Sosialdepartementet — på 10 juni.
«Kari og Mikkell Olsen Hornelands legat» til Stord gamleheim, skipa av Ole M. Horneland.

Stadfestelse — meddelt av Sosialdepartementet — på 10 juni.
«Fru Anna Lindahls legat» til rekreasjonsopphold for fattige husmødre i Oslo etter sykehusopphold, opprettet ved testament av 4 april 1938.

Stadfesting — gjevi av Sosialdepartementet — på 10 juni.
«Gunhild, Aslak og Gunleik O. Gjervolds legat til fordel for trengende i Sandland skulekrins i Kviteseid herad», skipa ved ervebrev frå 28 juni 1941.

Stadfestelse — meddelt av Sosialdepartementet — på 10 juni.
«Randi Stabels og Olive Jackles legat» til verdige, trengende personer, særlig folk av skipper- eller styrmannsklassen og disses etterlatte, opprettet ved frøken Olive Serine Jackles testament av 28 juni 1888.

Stadfestelse — meddelt av Sosialdepartementet — på 10 juni.
«Frøken Paula Erichsens legat for kvinnelig utdanning», opprettet ved testament av 30 mai 1926.

Stadfestelse — meddelt av Sosialdepartementet — på 10 juni.
«Marie og Simen Kolstads legat for gamle eller syke i Ringebu».

Stadfestelse — meddelt av Sosialdepartementet — på 10 juni.
«Ingeniør Waldemar Ramm og hustru Marie Ramm, født Paasches legat for døve», opprettet ved testament av 13 april 1928 med tillegg.

Rundskrivelse fra Innenriksdepartementet til fylkesmen- 10 juni.
nene.

I rundskrivelse av 12 februar d. å. nedla departementet med hjemmel i lov om tilsyn med næringsmidler m. v. av 19 mai 1933 § 1 forbud mot omsetning og tilvirkning av pultost i omsetningsøyemed. Forbudet ble nedlagt fordi det i den senere tid var påvist flere sykdomsvekkende bakterier i pultost, og en hadde kunnet føre sykdomstilfelle av paratyfus og andre tarmsykdommer tilbake til nytelsen av slik pultost.

10 juni. Departementet nedsatte i sakens anledning et sakkyndig utvalg til å undersøke og komme fram med forslag til å få pultostproduksjonen inn i mer hygienisk betryggende forhold.

På grunnlag av forslag fra nevnte utvalg og etter innhentet uttalelse fra Næringsmiddellovutvalget oppheves her ved forannevnte forbud mot omsetning og tilvirkning av pultost i omsetningssøyemed fra og med i dag, idet departementet med hjemmel i § 1 i lov om tilsyn med næringsmidler m. v. av 19 mai 1933 herved gir følgende

Forskrifter om pultost.

§ 1. *Pultost* er uformet, gjæret ostemasse fremstilt av syrnet, skummet melk.

Kaseinpultost er uformet, gjæret ostemasse fremstilt av løpekasein. Pultost som er tilblandet kasein eller kaseinpultost anses som kaseinpultost.

§ 2. Fremstilling av pultost og kaseinpultost beregnet på salg er bare tillatt for produsenter som på forhånd blir godkjent av helserådet. Til godkjennelse forlanges at kravene i § 3 oppfylles.

§ 3.

- a) Osten skal være fremstilt av melk som er pasteurisert, enten høypasteurisert (oppvarming til 80° C) eller lavpasteurisert (70—72° C i 15 sek.) eller langtidspasteurisert (62—63° C i ½ time).
- b) Drikkevannet og bruksvannet skal være hygienisk tilfredsstillende. Helserådet kan kreve at drikkevannet blir undersøkt på forhånd.
- c) Rom hvor osten skal fremstilles må være tilstrekkelig store, lyse og luftige slik at orden og godt reinhold kan gjennomføres. Golvet skal være støpt eller flislagt og må være helt og tett uten åpne fuger og sprekker og må ha fall og avløp til sluk. Veggene skal være støpt og stålpusset eller flislagt i 1,50 m høyde fra golvet. Rommet må være slik at det kan holdes fritt for fluer, rotter og mus. Det må være rikelig med kaldt og varmt vann og helst også damp.

For eldre bedrifter kan helserådet gi dispensasjon fra bestemmelsene om stålpusning eller flislegging av veggene.

- d) Alle personer som har med ostefremstillingen å gjøre må være friske og fri for enhver smittsom sykdom. De må på forhånd ved bakteriologisk undersøkelse være funnet fri for smitte, og denne prøve må foretas 1 gang hvert år og oftere såfremt helserådet finner det påkrevd. Prøvene må uttas og innsendes til Statens institutt for folkehelse av stedets helseråd.

Personer som får smittsomme sykdommer som diaré, 10 juni. halsesykdom og liknende, væskende sår, verkefingrer og liknende må straks fjernes fra virksomheten, og de må ikke gjenoppta arbeidet før de av den offentlige lege er blitt erklært smittefri. Ved tilfelle av smittsom diaré må det gjøres ny bakteriologisk undersøkelse av den sykes urin og avføring før vedkommende erklæres smittefri.

Ved arbeidet må de personer som har med ostefremstillingen å gjøre bære reine arbeidsklær og hodedekke, og de må pålegges å iakta streng personlig reinslighet. De må ikke ta i osten med fingrer eller hender. Hvor det av tekniske grunner er nødvendig å ta i den, skal brukes gummihansker. Helserådet kan dispensere fra påbudet om bruk av gummihansker, såfremt disse ikke kan skaffes. De personer som skal arbeide med osten må ha vasket hender og underarmer grundig med varmt vann, såpe og børste like før de kommer i berøring med ostemassen — også når gummihansker brukes.

- c) Alle kar, maskiner, redskap og andre utensilier som brukes ved fremstilling av pultost og kaseinpultost, må være av en slik beskaffenhet at de kan reingjøres og betryggende steriliseres mellom hver gang de har vært brukt. Særskilt omhyggelig må en være med reingjøring av gjæringstrau. Disse bør helst være av metall som lett kan reingjøres og steriliseres ved kort tids koking eller damping. Brukes gjæringstrau av tre, må disse ikke være for store og ikke laget av tykkere bord enn 2 cm, de må være hele og tette, fri for synlige sprekker, fuger eller huller. Etter bruken må de vaskes grundig med vann og stiv børste, deretter må de steriliseres i strømmende vanndamp eller ved koking i minst 1 time. Til slutt må de kalkes og tørres. Også andre redskaper som brukes ved pultostfremstillingen må steriliseres ved damping i strømmende vanndamp eller ved koking. Det gjelder bl. a. skuffer, ostegrep, hårduksiler, trelukk til ostepresse og smørstøtere m. m.
- f) Pultost og kaseinpultost som henstår til modning må være tildekket slik at osten ikke kan forurennes. Tønner eller annet materiale som osten lagres i, må mellom hver gang det brukes, vaskes, steriliseres og kalkes som bestemt for tretrau.
- g) Forsendelsesemballasje for pultost og kaseinpultost skal være reine trebutter eller trekasser som skal være foret med pergamentpapir eller pergaloid. Retur og fornyet bruk av forsendelsesemballasje er forbudt. Emballasjen skal være merket med vedkommende produsents navn. Ompakking i ny emballasje er ikke tillatt for andre enn

- 10 juni. godkjente produsenter av pultost og kaseinpultost som da påfører sitt navn på emballasjen.
- § 4. Til ubestemt tid og minst 1 gang hvert år skal prøve av osten fra de forskjellige produsenter tas ut og innsendes til bakteriologisk undersøkelse. Prøvene tas ut av helserådet på stedet og innsendes til Statens institutt for folkehelse.

- 10 juni. **Skrivelse** *) fra Politidepartementet om endring av § 5 i politivedtekten for Brandbu herred, Opland fylke.

- 11 juni. **Lov** **) om omsetning av pelsdyrskinn.

Nr. 1. § 1. Landbruksdepartementet kan gi regler om omsetning av pelsdyrskinn, herunder om forbud mot å drive handel med slike skinn uten godkjenning av departementet, om plikt til å meddele opplysninger og om kontroll.

§ 2. Overtredelse av bestemmelser som er gitt i medhold av denne lov, straffes med bøter inntil kr. 50 000 eller med fengsel inntil 3 måneder eller med begge disse straffer. På samme måte straffes medvirkning og forsøk.

§ 3. Forordning om omsetningen av pelsdyrskinn av 21 november 1940 med tilleggsforordning av 28 februar 1941, forordning om tiltak til regulering av omsetningen av pelsdyrskinn av 15 november 1941, samt forskrifter som er gitt i medhold av disse forordninger, oppheves fra den tid Landbruksdepartementet bestemmer.

Oslo 11 juni 1942.

Qvisling.

Ministerpresident.

Th. J. O. Fretheim.

R. J. Fuglesang.

- 11 juni. **Midlertidig lov** *) om bevilling til skjenking
- Nr. 2. av brennevin, vin, fruktvin, mjød og øl til turisthoteller og høyfjellshoteller.

§ 1. Uten hinder av bestemmelsene i §§ 2, 3, 23, 24 og 37, første ledd, i rusdrikkloven av 5 april 1927 kan Innenriksdepartementet gi bevilling til å skjenke brennevin, vin, fruktvin, mjød og øl til hoteller som i medhold av § 3 i lov av 25 juni 1935 om hoteller, andre herberger og bevertninger har fått samtykke til å bruke betegnelsen turisthotell eller høyfjellshotell. Skjenkebevillingen kan begrenses til å gjelde en eller flere av disse drikkevarer.

*) Kunngj. 19 juni i Lovtid. 1 nr. 34.

**) Kunngj. 13 juni i Lovtid. 1 nr. 33.

Departementet kan når det finnes påkrevd gi bevilling 11 juni. til skjenking som nevnt i første ledd også på hoteller, restauranter og kafeer som er av vesentlig betydning for reiselivet Nr. 2. og turisttrafikken.

§ 2. Bevilling til skjenking av brennevin etter § 1 i denne lov gis til staten eller til selskap som nevnt i rusdrikklovens § 2, annet ledd. Bevilling til skjenking av vin, fruktvin, mjød og øl gis til innehaveren eller bestyreren av bedriften.

Departementet kan fastsette særlige vilkår for skjenkevirksomheten.

§ 3. Søknad om bevilling sendes gjennom fylkesmannen.

Før Innenriksdepartementet gir bevilling til skjenking i medhold av denne lov skal det foreligge uttalelse om rettighetssøkeren, bedriften og dens daglige leder fra fylkesmannen, politiet, Statens hotellinspeksjon, den faglige sammenslutning som departementet bestemmer og fra A/S Vinmonopolet i den utstrekning som departementet i hvert tilfelle finner nødvendig.

§ 4. Bevilling etter § 1 i denne lov gjelder inntil departementet bestemmer noe annet. Departementet kan innskrenke eller inndra en bevilling såfremt det blir opplyst omstendigheter som etter departementets skjønn gjør det utilrådelig at skjenkevirksomheten fortsetter som før. Før slik avgjørelse treffes skal det foreligge uttalelse fra fylkesmannen.

§ 5. For bevilling til skjenking etter denne lov skal det betales en avgift som i hvert enkelt tilfelle fastsettes av departementet. Avgiften må være betalt før rettigheten kan utøves og tilfaller de fond som er nevnt i rusdrikklovens § 1, med de der nevnte andeler. Rusdrikklovens § 1, siste ledd, får tilsvarende anvendelse.

Innvilgete bevillinger til skjenking for 1942, som det allerede er betalt avgifter for, kan fornyes av departementet uten at det blir ilagt nye avgifter.

I de tilfelle hvor skjenkeavgiftene er fastsatt for 1942, men ennå ikke betalt, skal den avgift som ordføreren har fastsatt for bevillinger være gjeldende.

§ 6. Skjenkebevillinger for brennevin, vin, fruktvin, mjød og øl, som ved denne lovs ikrafttreden er gjeldende, jfr. forordning om midlertidig tillegg til lov om innførsel og omsetning av brennevin, vin, fruktvin, mjød og øl av 5 april 1927 med senere tilleggslover av 29 januar 1941 og som er gitt til turisthoteller og høyfjellshoteller opphører å gjelde 2 måneder etter lovens ikrafttreden.

- 11 juni. § 7. Reglene i §§ 10 og 27 i rusdrikkloven gjelder ikke
 Nr. 2. for skjenking som finner sted i medhold av denne lov. For
 øvrig får reglene i rusdrikkloven anvendelse så langt de passer.

Oslo 11 juni 1942.

Quisling.

Ministerpresident.

Hagelin.

R. J. Fuglesang.

- 11 juni. Lov *) om endringer i lov om Norges land-
 Nr. 3. brukshøgskole av 18 juli 1919.

§ 1. Høgskolen står umiddelbart under Landbruks-
 departementet og dens virksomhet ledes av rektor.

Rektor oppnevnes og entlediges av departementet.

Professorutvalget, professorrådet og avdelingene er råd-
 givende organer.

§ 2. Rektor har, foruten de gjøremål høgskoleloven til-
 legger ham, myndighet til å avgjøre de saker som tidligere
 skulde avgjøres av professorutvalget, professorrådet eller av-
 delingene.

Rektor legger fram for professorutvalget henholdsvis
 professorrådet og avdelingene de saker som tidligere skulde
 avgjøres av dem, såfremt dette kan skje uten at berettigete
 hensyn blir tilsidesatt.

Har rektor avgjort en sak uten å legge den fram på for-
 hånd, skal han gjøre vedkommende rådgivende organ kjent
 med den i neste møte.

§ 3. Nestformann i professorutvalget oppnevnes av Land-
 bruksdepartementet etter forslag av rektor. Nestformannen
 tjenstgjør som rektor når denne har forfall, eller i tilfelle av
 ledighet i rektorstillingen inntil ny rektor er oppnevnt. Har
 også nestformannen forfall, oppnevner departementet en mid-
 lertidig rektor.

Formennene i avdelingene oppnevnes av departementet
 etter forslag av rektor. Oppnevningene gjelder for 4 år. Den
 fratrede avdelingsformann kan frasi seg ny oppnevning.

§ 4. Når særlige grunner foreligger, kan departementet
 unnlate å innhente innstilling eller forslag fra professorrådet
 eller høgskolens faste lærere i de tilfelle som er nevnt i høg-
 skolelovens §§ 18 og 22.

§ 5. Rektor oppnevner i samråd med landslederen for
 Norsk studentsamband, for hvert semester, formann for det
 studentutvalg som kan opprettes etter høgskolelovens § 27.

*) Kunngj. 19 juni i Lovtid. 1 nr. 34.

§ 6. Fra den tid denne lov trer i kraft, oppheves de be- 11 juni.
stemmelser i lov om Norges landbrukshøgskole av 18 juli 1919 Nr. 3.
som står i strid med denne lov.

Oslo 11 juni 1942.

Quisling.

Ministerpresident.

Th. J. O. Fretheim.

R. J. Fuglesang.

Lov *) om endring i lov av 9 april 1942 11 juni.
om utskrivning av trekkraft m. v. til mid- Nr. 4.
lertidig bruk i jord- og skogbruk.

Etternevnte bestemmelser i lov av 9 april 1942 om ut-
skrivning av trekkraft m. v. til midlertidig bruk i jord- og
skogbruk skal heretter lyde så:

§ 1, 1ste avsnitt:

Landbruksdepartementet eller den det bemyndiger kan
kreve avstått hester, ikke registreringspliktige traktorer, sele-
tøy, kjøretøyer, redskaper, motorer eller maskiner til mid-
lertidig bruk under arbeid i jord- eller skogbruk. Avstång
kan også kreves til bruk under annet arbeid når det skjer
for å erstatte hester eller gjenstander som er avgitt til arbeid
i jord- eller skogbruk.

§ 4, 1ste avsnitt:

Eier eller besitter av hest som er krevd avstått, kan
kreve at han eller en av ham nevnt person skal følge hesten
for å kjøre og stelle den. Tilsvarende rett har eier av ikke
registreringspliktig traktor, maskin, motor eller særlig verdi-
fullt redskap som er krevd avstått. I tvilstilfelle avgjør trekk-
kraftnemnda om et redskap er særlig verdifullt.

§ 6, 1ste avsnitt:

Det skal være en trekkraftnemnd på 3 medlemmer i de
herreder og byer hvor Landbruksdepartementet eller den det
bemyndiger bestemmer. Medlemmene med 3 varamenn opp-
nevnes for ett år om gangen av herreds- eller bydommeren
som samtidig fastsetter hvem som skal være formann og
varaformann. Ett av medlemmene skal være kyndig i det som
angår motorer og maskiner.

Oslo 11 juni 1942.

Quisling.

Ministerpresident.

Th. J. O. Fretheim.

R. J. Fuglesang.

*) Kunngj. 19 juni i Lovtid. 1 nr. 34.

11 juni. **Lov*)** om forandring i skattelover for
Nr. 5. landet og for byene av 18 august 1911.

I.

Skattelov for landet § 20, femte ledd, og skattelov for byene § 15, femte ledd, skal lyde slik:

Når aksjer (parter) i rederiselskap (herunder også utenlandsk) eies av et annet selskap, som har til formål å eie og forvalte eller for egen regning omsette sånne aksjer (parter), behandles aksjene (partene) som tilhørende de enkelte medlemmer av dette selskap med den på hver fallende andel. Hvis skatten av den andel av rederiselskapets formue og inntekt som etter dette ledds første punktum skal skattlegges i et distrikt, ikke vil utgjøre minst kr. 300, skal dog vedkommende andel av rederiselskapets formue og inntekt skattlegges i det aksjeeiende selskaps likningsdistrikt.

II.

Bestemmelsen under I gjelder første gang ved likningen for 1942—43.

Oslo 11 juni 1942.

Quisling.

Ministerpresident.

Prytz.

R. J. Fuglesang.

11 juni. **Lov*)** inneholdende visse særregler for
Nr. 6. beskatningen 1942—43 av rederier, fangstselskaper, sjøfolk, fangstfolk m. v.

§ 1. Ved likningen 1942—43 anvendes de særlige regler i denne lov ved siden av den øvrige skattelovgivning.

§ 2. Skip i utenriks fart, andre formuesgjenstander i utlandet og krav på skyldnere i utlandet tas med ved ansettelsen av formuen, selv om det på grunn av krigsforholdene ikke var anledning til å råde over midlene på det tidspunkt som legges til grunn ved formuesansettelsen. Verdien ansettes om nødvendig ved skjønn av likningsmyndighetene, idet hensyn tas til den verdi som formuesgjenstanden eller kravet er oppført med ved likningen for 1940—41, eventuelt til verdien ved senere ervervelse.

§ 3. For rederier og fangstselskaper som har hele eller den vesentligste del av sin flåte i utenriks fart og som i tiden etter 9 april 1940 ikke har hatt rådighet over skipene, settes inntekten av næringen i 1941 eller avvikende regnskapsår til 1½ ganger gjennomsnittet av denne inntekt i 1938 og 1939

*) Kunngj. 19 juni i Lovtid. 1 nr. 34.

eller avvikende regnskapsår. For rederier og fangstselskaper 11 juni. som har rådighet over den vesentligste del av sin flåte, men Nr. 6. av hvis skip ett eller flere er i utenriks fart og utenfor rederiets rådighet, settes inntekten i 1941 eller avvikende regnskapsår av skip som det ikke har rådighet over, til $1\frac{1}{2}$ ganger gjennomsnittet av den inntekt som skipene har gitt i 1938 og 1939 eller avvikende regnskapsår.

I den utstrekning reglene i første ledd ikke er direkte anvendelige, ansettes inntekten av skip i utenriks fart som den skattepliktige på grunn av krigsforholdene ikke har rådighet over, ved skjønn av likningsmyndighetene. Ansettelsen skal svare til $1\frac{1}{2}$ ganger gjennomsnittet av den inntekt som virksomhet av tilsvarende art og omfang antas å ha gitt i årene 1938 og 1939.

Påviser den skattepliktige at et skip er gått tapt omregnes inntekten i forhold til den del av året hvori skipet var i fart.

Ved utlikning av fondskatt legges til grunn inntekten i 1941, ansatt etter reglene i denne paragrafs første til tredje ledd. Har selskapet etter sitt regnskap for 1941 eller avvikende regnskapsår delt ut utbytte, foretatt avsetning til reservefond m. v. av inntekt som er ervervet i dette år, skal det gis fradrag for beløpene i samhøve med reglene i lov av 13 juli 1921 § 7.

Finans- og tolldepartementet kan på søknad samtykke i, at det ved likningen for 1942—43 ses helt bort fra inntekt av skip som rederiet på grunn av krigsforholdene for tiden ikke har rådighet over.

§ 4. Inntekt av andre formuesgjenstander i utlandet enn skip eller av krav på skyldnere i utlandet tas ikke med ved ansettelsen av inntekten, når det på grunn av krigsforholdene ikke har vært anledning til å råde over inntektsbeløpene og inntektens størrelse heller ikke er kjent.

§ 5. Ved ansettelsen av inntekten for sjøfolk og andre personer som 1 januar 1942 oppholdt seg utenfor landet under omstendigheter som gjør det sannsynlig at de ikke har forbindelse med Norge, medtas ikke arbeidsinntekt (hyre, part, lønn og liknende) som ikke har kunnet heves her i landet. De i Norge utbetalte bidrag er å regne som skattepliktig inntekt, også når det gjelder forskudd. Særlig er forskuddsbetalinger som har funnet sted i henhold til Administrasjonsrådets bestemmelser av 15 juli samt 6 og 23 september 1940 å regne som skattepliktig inntekt.

Forskriftene i denne paragraf gjelder ikke skattepliktige som er vendt hjem på det tidspunkt da likningen, eventuelt klagebehandlingen foretas. For disse skattepliktige skal inn-

11 juni. tekten ansettes etter reglene i de alminnelige skattelover.
 Nr. 6. Midlertidig lov av 23 april 1942 om skattefrihet for norske sjøfolks krigsrisikotillegg kommer ikke til anvendelse når tillegget er opptjent under fart med skip som ikke disponeres fra Norge.

§ 6. De avgjørelser som likningsmyndighetene treffer etter §§ 2—5 ovenfor anses som foreløpige. Det vil senere bli fastsatt

1. når endelig likning blir å foreta.
2. hvorledes det skal gås fram ved den endelige likning av formue og inntekt som omhandlet i denne lov og
3. om forfallstiden for de skatter som blir utliknet ved den endelige likning.

§ 7. I den utstrekning forholdene gjør det mulig skal den skattepliktige eller den som opptrer på hans vegne her i landet innsende selvangivelse, gjenpart av årsoppgjør og andre oppgaver til likningsmyndighetene i samhøve med forskriftene i skattelovene av 18 august 1911 med tilleggslover. Den skattepliktige eller den som opptrer på hans vegne her i landet skal på forlangende gi nøyaktigst mulige opplysninger om forhold som får betydning ved gjennomføringen av forskriftene i denne lov.

Bestemmelsene i landskattelovens § 118, byskattelovens § 110, får tilsvarende anvendelse.

§ 8. Det som er bestemt i denne lov gjelder også ved utlikning av avgift til Arbeiderfondet.

Oslo 11 juni 1942.

Quisling.

Ministerpresident.

Prytz.

R. J. Fuglesang.

11 juni. Lov *) om tjenestefrihet med lønn for of-
 Nr. 7. fentlige tjenestemenn som gjør tjeneste som krigsfrivillige.

I samsvar med § 3, annet ledd, i Ministerpresidentens kunngjøring av 5 februar 1942 fastsettes følgende som gjelder uten hensyn til Grunnlovens bestemmelser:

§ 1. Offentlig tjenestemann som tjenstgjør som frivillig i Den norske legion, Waffen SS eller den tyske forsvarsmakt for øvrig, skal under tjenstgjøringen ha tjenestefrihet fra sin stilling med bibehold av alle rettigheter med hensyn til opptjening av alderstillegg, pensjon m. v. Blir stillingen under tjenstgjøringen opphevet eller regulativmessig overført til

*) Kunngj. 27 juni i Lovtid. 1 nr. 35.

en lavere lønnsklasse uten at det er tatt gyldig forbehold om 11 juni. det, har tjenestemannen krav på ansettelse i annen offentlig Nr. 7. stilling på vilkår som er minst like gode som de tidligere. Inntil slik stilling kan skaffes ham, skal tjenestemannen oppebære sin tidligere lønn.

§ 2. Under tjenstgjøringen får tjenestemannen utbetalt av staten forskjellen mellom den lønn som han i sin stilling har hatt krav på og det beløp som han av de tyske myndigheter får utbetalt som lønn (Kriegsbesoldung) og til familieunderhold. Det gjøres ikke fradrag for krigstillegg (Wehrsold), fronttillegg (Frontzuschlag), uniformsgodtgjørelse, kostpenger, reisegodtgjørelse eller liknende.

Er tjenestemannens stilling innlemmet i offentlig pensjonskasse, fratrekkes også pliktig pensjonsinnskudd, som staten i stedet innbetaler direkte til vedkommende kasse. Fratrekket i lønnen skal ikke i noe tilfelle være større enn at pliktig pensjonsinnskudd kan betales.

§ 3. Bestemmelsene i denne lov gjelder også for tjenestemenn som har fratrådt sin stilling for å gjøre frivillig krigstjeneste som nevnt i § 1, før lovens ikrafttreden, med mindre tjenesteforholdet med hans samtykke er endelig opphørt.

§ 4. Med offentlig tjenestemann menes i denne lov enhver som er fast ansatt i hovedstilling i statens eller en kommunes (primær- eller fylkeskommunes) tjeneste eller i hel eller halvoffentlig institusjon som forvaltningsmessig hører under stat eller kommune. Loven får også anvendelse på militær tjenestemann som oppebærer frilønn etter gjeldende bestemmelser.

Innenriksdepartementet kan bestemme at tjenestemann som er ansatt midlertidig eller i bistilling, skal ha rettigheter etter denne lov.

Departementet avgjør i tvilstilfelle hvem som skal anses som offentlig tjenestemann i forhold til denne lov.

§ 5. Innenriksdepartementet gir nærmere forskrifter til utfylling og gjennomføring av denne lov.

Oslo 11 juni 1942.

Quisling.

Ministerpresident.

Hagelin. Sverre Riisnæs.

R. J. Fuglesang.

Lov *) om handelsrett for Nasjonal Sam- 11 juni. lings riksdepot. Nr. 8.

Nasjonal Samlings riksdepot i Oslo og underavdelinger av dette i andre kommuner skal ha rett til uten hinder av be-

*) Kunngj. 27 juni i Lovtid. 1 nr. 35.

- 11 juni. stemmelsene i lov om handelsnæring av 8 mars 1935 å selge
Nr. 8. uniformseffekter, medlemsmerker og andre bruks- og bekledningsgjenstander samt ubrukte bøker.

For handelsvirksomheten må det føres bøker overensstemmende med handelslovens §§ 33—38, og hovedavdelingen og hver enkelt underavdeling må ledes av en bestyrer som har handelsbrev i vedkommende kommune. Bestemmelsene i handelslovens § 26, 1 og 2 og siste punktum, får tilsvarende anvendelse.

Anmeldelser til handelsregisteret vedkommende Nasjonal Samlings riksdepot i Oslo eller underavdelinger av dette i andre kommuner undertegnes av Nasjonal Samlings riksekonomisjef.

Oslo 11 juni 1942.

Quisling.
Ministerpresident.

E. Blehr.

R. J. Fuglesang.

- 11 juni. **Ministerpresidentens beslutning om å slå sammen Grindheim lensmannstilling og Nord-Audnedal lensmannstilling til én stilling.**

Grindheim og Nord-Audnedal lensmannstillinger, begge i Vest-Agder fylke, slås sammen til én lensmannstilling fra 1 juli 1942.

Navnet på den sammenslåtte lensmannstilling blir Nord-Audnedal lensmannstilling.

Den nye lensmannstilling setes i lønnsklasse:

Lensmann III, i lønnsregulativet, grunnlønn kr. 2920 med 2 alderstillegg av kr. 275 etter 3 og 6 år.

Oslo 11 juni 1942.

Quisling.
Ministerpresident.

Hagelin.

R. J. Fuglesang.

- 11 juni. **Ministerpresidentens beslutning.*)**

Landbruksdepartementets sjef gis herved bemyndigelse til å utferdige de bestemmelser som etter lov om laks- og sjørøretfiskeriene m. v. av 27 februar 1930 kan fastsettes av Kongen.

Oslo 11 juni 1942.

Quisling.
Ministerpresident.

Th. J. O. Fretheim.

R. J. Fuglesang.

*) Kunngj. 25 juli i Lovtid. 1 nr. 41.

Ministerpresidentens beslutning*) om arveavgift 11 juni i budsjett-terminen fra 1 juli 1942—30 juni 1943.

§ 1. I budsjett-terminen 1 juli 1942—30 juni 1943 skal det til statskassen svares avgift av:

1. Arv som faller i dette tidsrom, enten den tilfaller arvingen etter loven, ved testament eller etter overenskomst, herunder arveforskudd, som det ikke alt er svart avgift av, og dødsgaver (jfr. lov av 16 mars 1934 §§ 2 og 3).
2. Arveforskudd som ytes i dette tidsrom, i tilfelle med tillegg av arveforskudd som vedkommende arving tidligere har mottatt og som det ikke alt er svart avgift av.

§ 2. Avgiften svares etter disse reglene:

- a. Av arv som tilfaller arvelaterens barn, adoptivbarn som er adoptert før de har fylt 18 år, pleiebarn og stebarn som en finner å kunne likestille med slike adoptivbarn, samt arvelaterens foreldre, svares:

Av de første kr. 2 000 av hver enkelt arvelodd intet,

» arveloddens neste kr.	5 000	.....	2 pst.
» » » »	8 000	.....	4 »
» » » »	10 000	.....	6 »
» » » »	15 000	.....	8 »
» » » »	20 000	.....	10 »
» » » »	30 000	.....	12 »
» » » »	40 000	.....	15 »
» » » »	50 000	.....	20 »
» » » »	70 000	.....	25 »
» » » »	100 000	.....	30 »
» dens overskytende beløp		.....	35 »

- b. Av arv som tilfaller slektninger i rett nedstigende linje av arvelaterens barn, adoptivbarn, som er adoptert før de har fylt 18 år, pleiebarn og stebarn, som en finner å kunne likestille med slike adoptivbarn, svares:

Av de første kr. 2 000 av hver enkelt arvelodd intet,

» arveloddens neste kr.	5 000	.....	4 pst.
» » » »	8 000	.....	6 »
» » » »	10 000	.....	8 »
» » » »	15 000	.....	10 »
» » » »	20 000	.....	12 »
» » » »	30 000	.....	15 »
» » » »	40 000	.....	20 »
» » » »	50 000	.....	25 »
» » » »	60 000	.....	30 »
» » » »	60 000	.....	35 »
» » » »	100 000	.....	40 »
» det overskytende beløp		.....	45 »

*) Kunngj. 27 juni i Lovtid. 1 nr. 35.

11 juni.

Når billighet finnes å tale for det, kan vedkommende regjeringsdepartement sette ned arveavgift som er beregnet etter satsene under bokstav b inntil det beløp som fremkommer ved avgiftens beregning etter satsene under bokstav a.

- c. Av arv som tilfaller arvelaterens søsken eller disses slektninger i rett nedstigende linje eller arvelaterens ektefelles slektninger i rett nedstigende linje, rett oppstigende linjes første ledd og første sidelinje eller ektefeller av slektningene til arvelateren i samme linjer og ledd, svares:

Av de første kr. 1 000 av hver enkelt arvelodd intet,

» arveloddens neste kr.	9 000	.....	6 pst.
» » » »	10 000	.....	8 »
» » » »	20 000	.....	10 »
» » » »	20 000	.....	12 »
» » » »	30 000	.....	15 »
» » » »	30 000	.....	20 »
» » » »	40 000	.....	25 »
» » » »	40 000	.....	30 »
» » » »	50 000	.....	35 »
» » » »	100 000	.....	40 »
» dens overskytende beløp		.....	50 »

- d. Av arv som tilfaller legater, stiftelser, selskaper og foreninger, for så vidt de bare har almenntillegelige formål, og styret har sitt sete her i landet, svares en avgift av 10 pst., med mindre det helt eller delvis er forbeholdt medlemmer av en bestemt familie fortrinsrett til å komme i betraktning ved legatutdelingen, i hvilket tilfelle det blir å svare avgift med 15 pst. Dog blir 10 pst. å svare, hvis fortrinsretten er begrenset til å gjelde arvelaterens eller hans ektefelles foreldre, barn, adoptivbarn eller søsken.

- e. Av all annen arv svares:

1. For så vidt arven tilfaller vedkommende etter testament:

Av de første kr. 1 000 av hver enkelt arvelodd intet,

» arveloddens neste kr.	9 000	.....	10 pst.
» » » »	10 000	.....	12 »
» » » »	20 000	.....	15 »
» » » »	20 000	.....	20 »
» » » »	40 000	.....	25 »
» » » »	50 000	.....	30 »
» » » »	50 000	.....	35 »
» » » »	100 000	.....	40 »
» dens overskytende beløp		.....	50 »

Arveavgift beregnet etter de satsene som står foran, 11 juni. skal også svares av arv til legater, stiftelser, selskaper og foreninger, som ikke går inn under bestemmelsene i bokstav d, dog slik at avgiften ikke i noe tilfelle skal utgjøre mindre enn 15 pst. av arvens fulle beløp.

2. For så vidt arven tilfaller vedkommende etter loven (ab intestato):

Av de første kr. 1 000 av hver enkelt arvelodd intet,	
» arveloddens neste kr. 9 000	20 pst.
» » » » 10 000	25 »
» » » » 20 000	30 »
» » » » 20 000	35 »
» » » » 40 000	40 »
» » » » 50 000	45 »
» » » » 50 000	50 »
» » » » 100 000	55 »
» dens overskytende beløp	60 »

- f. Det fremkomne avgiftsbeløp blir å runde av slik at beløp til og med 50 øre nedsettes, beløp over 50 øre forhøyes til nærmeste antall hele kroner.

§ 3. Fra avgiftsplikten unntas:

1. Arvemidler (arveforskudd, gaver) som tilfaller arvelaterens ektefelle.
2. Boer hvis hele beholdne arvefalne formue er under kr. 2 000.
3. Arvemidler som tilfaller noen som er arvelaterens tjenestefolk ved dennes død, for så vidt angår den del av arven som ikke overstiger et beløp av kr. 2 000.

Oslo 11 juni 1942.

Quisling.

Ministerpresident.

Prytz.

R. J. Fuglesang.

Ministerpresidentens beslutning *) om avgift til 11 juni. statskassen av skenking på bevertningsteder av brennevin, vin, fruktvin, mjød og øl med over $2\frac{1}{2}$ volumprosent alkohol i budsjett-terminen 1 juli 1942—30 juni 1943.

I budsjett-terminen 1 juli 1942—30 juni 1943 svares til statskassen avgift av skjenking m. v. på bevertningsteder av brennevin, vin, fruktvin, mjød og øl med over $2\frac{1}{2}$ volum-

*) Kunngj. 27 juni i Lovtid. 1 nr. 35.

- 11 juni. prosent alkohol i samsvar med lov nr. 22 av 24 juni 1931 med endringslov av 12 mai 1939 (nr. 13).

Avgiften svares med 20 pst. ($\frac{1}{5}$) av den samlede omsetnings beløp, avgiften iberegnet.

Oslo 11 juni 1942.

Quisling.

Ministerpresident.

Prytz.

R. J. Fuglesang.

- 11 juni. Skrivelse*) fra Sosialdepartementet om vedtekt om gjennomføring av husleieloven i Lillehammer, jfr. lov av 16 juni 1939 § 41.

- 12 juni. Skrivelse fra Finansdepartementet til et skattetrekk-kontor, hvori uttales at når feriepenger blir utbetalt etter hvert i årets løp anses det mest praktisk å ordne skattetrekket således at feriepengene blir regnet med i lønningsbeløpet for vedkommende termin og at det istedenfor blir gitt fritaking for trekk i 2 ferieuker om sommeren.

- 12 juni. Skrivelse*) fra Handelsdepartementet, hvorved det i medhold av midlertidig lov av 4 mai 1942 om tillegg til midlertidig lov av 6 mai 1938 om fredning av saltvannsfisk inntil videre gis dispensasjon fra bestemmelsen i § 2, annet ledd, i midlertidig lov av 6 mai 1938 om fredning av saltvannsfisk, således at det i tida fra og med 15 mars til og med 31 mars og fra og med 16 mai til og med 30 juni er tillatt å bruke trål, snurrevad, landdragningsnøter og lignende redskaper til fangst av gullflyndre.

Ved dispensasjonen gjøres ingen endring i de alminnelige bestemmelser om adgangen til å nytte de nevnte redskaper ved fiske.

- 12 juni. Forordning.*) (Politidepartementet.)

Forskrifter for luftvernsmessig opptreden.

Med hjemmel i § 1 i lov om sivilt luftvern av 10 juli 1936 nr. 3 fastsetter departementet følgende forskrifter for luftvernsmessig opptreden:

§ 1. Luftvernsmessig opptreden. Luftvernsmessig opptreden viser den som handler slik

- a. at han selv og andre personer og deres eiendom minst mulig utsettes for skade ved luftangrep,

*) Kunngj. 19 juni i Lovtid. 1 nr. 34.

- b. at det sivile luftverns og politiets arbeid med å råde bot 13 juni. på skade etter luftangrep, og transporten til og fra skadestedet, kan foregå mest mulig uhindret,
- c. at de bestemmelser som er gitt i anledning herav blir nøye etterkommet.

§ 2. *Hvilke personer forskriftene gjelder.* Enhver som oppholder seg i riket er forpliktet til å vise luftvernmessig opptreden, med mindre han i stillings medfør eller fordi han tilhører det sivile luftvern har videregående eller avvikende plikter å vareta som krever en annen opptreden.

Plikten til å vise luftvernmessig opptreden gjelder så lenge luftverntilstand er erklært, og dessuten under utdannelsesarbeidet ved det sivile luftvern, samt under luftverneøvelser som på forhånd er kunngjort av vedkommende myndighet.

§ 3. *Luftvernmessig opptreden når luftverntilstand er erklært.*

- 1. Luftverntilstand anses inntrådt 9 april 1940. Politidepartementet bestemmer når luftverntilstanden opphører.
- 2. Følgende tiltak skal iverksettes:

- a. Tilfluktsrom, som i fredstid brukes til annet formål, skal straks innres slik at de til enhver tid kan tas i bruk.

- b. På steder hvor det sivile luftvern har satt opp offentlig varslingsanlegg, må ikke lenger brukes fabrikkfløyter, skipsfløyter eller lignende signalinnretninger med lydsignal som høres utenfor bedriften og som kan forveksles med signalet for «Flyalarm» og «Faren over».

- c. Blending skal iverksettes og gjennomføres overensstemmende med gjeldende blendingsforskrifter.

- d. Utstyr og materiell for egenbeskyttelsen skal stilles til rådighet for husets ansvarshavende etter de retningslinjer som er gitt av departementet.

- e. Større samlinger av dyr i det fri skal så vidt mulig deles opp i mindre grupper. Sirkus og lignende omflyttende etablissementer skal flyttes til utkant av by.

Tiltak som allerede er iverksatt, forblir uforandret, såfremt de svarer til bestemmelsene i disse forskrifter.

§ 4. *Luftvernmessig opptreden ved «Flyalarm».* «Flyalarm» gis fra det offentlige varslingsanleggs signalapparater. Flyalarmtilstand anses videre inntrådt ved bombenedslag eller når luftvernartilleriet trer i virksomhet, selv om flyalarmsignal ikke er gitt.

Korte på hverandre følgende støt i tilsammen 1 minutt betyr «Flyalarm», en eller fler lange toner betyr «Faren over».

13 juni. På steder uten offentlig varslingsanlegg, gis signalene «Flyalarm» og «Faren over» med andre varslingsmidler etter nærmere kunngjøring fra politiet.

Ved «Flyalarm» skal følgende iakttas:

A. I hus.

1. Folk som befinner seg inne i hus, særlig de som er i beboelseshus, kontorer, store forretninger, teatre, kinoer, hoteller, restauranter, venterom, fornøyelsesteder osv., skal straks begi seg til tilfluktsrom. Om mulig skal gassmaske tas med. Plikten til å begi seg til tilfluktsrom omfatter ikke personer hvis førlighet ikke tillater det, samt slike personers pleiere.
2. Under «Flyalarm» skal ytterdører holdes ulåst, så luftvernmannskapene i tilfelle skade inntreffer, har uhindret adgang.
3. Butikker og utsalg skal stenges. Enhver salgsvirksomhet skal innstilles. Det samme gjelder servering på bevertningsteder.

B. I tilfluktsrom.

1. Det er forbudt å røyke tobakk eller nyte rusdrikk i tilfluktsrom.
2. Overflødige ting må ikke tas med i tilfluktsrommet. Det samme gjelder dyr, med unntak av lederhunder for blinde samt tjenestehunder. Disse hunder må føres i bånd og være forsynt med munnkurv.
3. Enhver plikter ellers å etterkomme de anvisninger som blir gitt av ansvarshavende, ordensvakten eller den som for øvrig har å føre tilsyn i tilfluktsrommet.

C. I friluft.

1. Ved «Flyalarm» skal folk straks forlate gate, plass eller veg og oppsøke nærmeste offentlige tilfluktsrom, eller utnytte andre dekningsmuligheter innendørs.
2. I ubebygde terreng må enhver dekningsmulighet utnyttes (grøfter og lignende). Finnes det ikke dekningsmuligheter, kan en søke beskyttelse ved å legge seg ned på marken.
3. På torg og i torghaller skal levnettsmidler, førstoffer og bruksgjenstander beskyttes mot flytende strids-gas ved tildekking. Levende dyr skal bindes eller på annen måte hindres i å løpe ut. De skal så vidt mulig dekkes til.
4. Kjøretøyer — herunder ikke medregnet sporvogn og strømbusser — skal stoppe og hensettes på den måte som er nevnt i § 4, avsnitt C, punkt 4—6 så fri passasje ikke hindres. De vanlige parkeringsforbud gjel-

der ikke under flyalarm. Det er dog forbudt å sette 13 juni.
kjøretøyer på følgende steder:

- a. i trange og uoversiktlige gater og i skarpe kurver,
- b. i mindre enn 10 meters avstand fra hydranter, brannkummer, brønner eller andre vanntak, bruer, inngang til sykehus og førstehjelpstasjoner, samt i mindre enn 4 meters avstand fra gatekryss, regnet fra det punkt hvor fortauskanten begynner å runde,
- c. foran porter eller innkjørsler, samt foran inngangen til offentlige tilfluktsrom,
- d. ved trafikk-øyer,
- e. på trikke- eller jernbanespor.

5. Motorvogner og motorsykler med sidevogn skal settes på åpne plasser eller, om dette ikke er mulig, på høyre side av kjørebanen (i gater med envegskjøring også på venstre side). Motorsykler uten sidevogn skal settes på fortauet nærmest kjørebanen.

6. Hestekjøretøyer og dyr under transport kjøres inn i sidegate, dersom de ikke kan anbringes på dertil innredet tilfluktsted for dyr. Kjøretøyene settes på høyre side av gaten. I gater med envegskjøring kan de også settes på venstre side av gaten. Trekkdyr skal fraspennes og — så vidt mulig — bindes i kort band i gårdsrom, til trær eller lignende, i nødsfall også til et vel avbremset kjøretøy, men ikke til vanntak (brønner, hydranter osv.). Dyr som befinner seg på kjøretøy tas ikke av, men bindes forsvarlig der de er. Fraspente dyr og dyr som befinner seg på kjøretøy skal så vidt mulig tildekkes.

Sykler skal stilles opp mot husvegg, tre eller lyktestolper og så vidt mulig låses fast.

Håndkjerrer skal settes på fortauet nærmest kjørebanen.

7. Sporvogner og strømbusser skal stoppe med minst 10 meters avstand mellom vognsettene. De må ikke settes i gatekryss.

8. Lys på motorkjøretøyer som parkeres ved flyalarm, skal tendes i samsvar med gjeldende blendingsforskrifter.

9. For sjåfører, hjelpemenn og passasjerer på kjøretøyer får § 4 avsnitt B, punkt 2 og 3, og avsnitt C, punkt 1 og 2, tilsvarende anvendelse.

§ 5. *Bruk av telefonen under og etter «Flyalarm».* Under «Flyalarm» og inntil ½ time etter at signalet «Faren over» er gitt, er det forbudt å bruke telefonen, uten til meldinger

13 juni. om inntruffet skade og til viktige tjenestesamtaler eller av andre særlig tvingende grunner.

§ 6. *Luftvernmessig opptreden etter «Faren over».* Når signalet «Faren over» er gitt, skal tilfluktsrommet forlates når ordensvakten, eller den som for øvrig har å føre tilsyn i tilfluktsrommet, bestemmer det.

Tillatelse til å forlate tilfluktsrommet må først gis når det er på det rene at det ikke lenger foreligger noen fare på grunn av brann, ras, ueksplodert bombe eller granat, eller stridsgass osv.

§ 7. *Myndighet til å gi anvisninger.* Enhver er pliktig til å rette seg etter de skriftlige eller muntlige anvisninger som innenfor hver enkelts myndighetsområde blir gitt av politi og hjelpepoliti, bedriftsledelse, luftvernleder, ansvarshavende, ordensvakt og tilsynshavende for offentlige tilfluktsrom, til gjennomføring av bestemmelsene i disse forskrifter.

§ 8. *Kunngjøring.* Kunngjøring om de tiltak som skal gjennomføres i henhold til disse forskrifter, skjer på hensiktsmessigste måte.

§ 9. *Unntakelser fra forskriftene.* Etter bemyndigelse fra Politidepartementet kan det for industriluftvernet og den utvidete egenbeskyttelse gjøres unntakelser fra disse forskrifter.

Politiet og andre tjenestemenn som har fått særlig bemyndigelse til det, samt mannskapene i det sivile luftvern, er ikke bundet av bestemmelsene i disse forskrifter under utførelsen av sin tjeneste.

§ 10. *Stengning av forsamlingslokaler, møteforbud m. v.* For å forebygge skade ved luftangrep kan politiet påby stengning av forsamlingslokaler, bevertningsteder, teatre og kinoer, som ikke har brukbare tilfluktsrom. I samme øyemed kan politiet forby avholdelse av offentlige eller private møter og tilstelninger i sånne eller andre lokaler og på offentlige plasser, eller bestemme at bare et begrenset antall personer skal gis adgang til møtestedene.

§ 11. *Fotografering og pressemeldinger.* Det er forbudt å fotograferere det sivile luftverns anlegg og innretninger uten politiets skriftlige tillatelse. Det samme gjelder fotografering av luftvernøvelser og skadested etter luftangrep.

Pressemeldinger eller kunngjøringer av hvilken som helst art om det sivile luftvern må ikke gis uten politiets tillatelse.

§ 12. *Straff.* Overtredelse av bestemmelsene i disse forskrifter eller av bestemmelser som er gitt med hjemmel i dem

straffes i henhold til § 3 i lov av 10 juli 1936 om sivilt luft- 13 juni.
vern, med bøter eller fengsel inntil 6 måneder.

Overtredelse anses som forseelse.

Mot personer, som oppholder seg i beboelseshus og ikke ved «Flyalarm» begir seg til tilfluktsrom, kommer straff først til anvendelse fra den tid Politidepartementet bestemmer det.

Stadfestelse — meddelt av Sosialdepartementet — på 13 juni.
«Inga Ludvig Abrahamsens legat» til verdige
trengende i Tromsø by, opprettet ved stiftelsesdokument av
26 mai 1941.

Stadfestelse — meddelt av Sosialdepartementet — på 13 juni.
legatet «Fru Karoline Kvils minne» til fordel for
Østlandske blindforbund, opprettet ved fru Karoline Kvils
testament av 2 april 1940.

Forordning.*) (Forsyningsdepartementet.)

15 juni.

Endring i forordning av 20 november 1940
om tildeling av rasjonerte matvarer og
andre særlige varesorter til syke, barn og
folk med særlig krevende arbeid.

I medhold av midlertidig lov av 19 mars 1942 om sikring
av landets forsyning med livsfornødenheter og andre varer be-
stemmes:

I.

I forordning av 20 november 1940 om tildeling av rasjo-
nerte matvarer og andre særlige varesorter til syke, barn og
folk med særlig krevende arbeid skal § 2 lyde så:

Etter innstilling fra Innenriksdepartementets Helseavde-
ling kan Direktoratet for proviantering og rasjonering be-
stemme at attester som en lege har skrevet ut til legitimasjon
for tildeling av varer som nevnt i § 1, ikke skal kunne brukes
som slik legitimasjon når vedkommende lege, tross advarsel
fra Helseavdelingen eller dennes kontrollege, antas å ha mis-
brukt sin adgang til å skrive ut slike attester. Før bestem-
melse treffes skal vedkommende lege få anledning til å ut-
tale seg.

II.

Denne forordning trer i kraft straks.

*) Kunngj. 27 juni i Lovtid. 1 nr. 35.

15 juni. **Rundskrivelse fra Innenriksdepartementet til fylkesmennene.**

Angående lov nr. 3 av 26 mars 1942 om endringer i og tillegg til lov om legers rettigheter og plikter av 29 april 1927, jfr. lov 19 juni 1936 nr. 10.

Vedkommende det ved lovendringen gitte tillegg til § 6, hvis øyemed er å sikre en bedre tilgang av leger til distrikter som trenger det, bemerkes:

I. *Leger som tar medisinsk embetseksamen etter lovens ikrafttreden.* Herunder også de som uten å ha tatt norsk medisinsk embetseksamen, etter lovens ikrafttreden får tillatelse til å praktisere:

Departementets godkjenning kreves for å kunne begynne selvstendig praksis. Derimot kreves ikke godkjenning i henhold til denne lov når det gjelder å motta stilling hos en annen, f. eks. på sykehus eller som assistentlege med mindre ordningen må betegnes som kompaniskap. (Se under III.)

Forbudet mot å begynne selvstendig praksis uten departementets godkjenning gjelder både kontorpraksis og sykebesøk, dog kan lege yte hjelp, som han antar trengs straks. Han kan også for øvrig yte legehjelp i enkelte leilighetsvis forekommende tilfelle.

Blir godkjenningen begrenset til et bestemt praksisområde kan legen ikke reise i sykebesøk utenfor dette, med mindre han antar at legehjelp trengs straks. Derimot vil han på kontoret kunne behandle alle som søker ham, uten hensyn til hvor de bor.

Legen kan ikke uten departementets godkjenning begynne praksis på annet sted (og eventuelt i annet praksisområde) enn det som er godkjent, selv om det skjer innen samme legedistrikt.

II. *Leger som har medisinsk embetseksamen før lovens ikrafttreden.* Herunder går også de som uten å ha tatt norsk medisinsk embetseksamen, før lovens ikrafttreden har fått tillatelse til å praktisere:

Det avgjørende er om legen har medisinsk embetseksamen før loven trådte i kraft, uten hensyn til om han først senere er autorisert som lege.

Departementets samtykke kreves, hvis lege som hittil ikke har opprettet kontor ønsker å gjøre det, eller lege ønsker å flytte sitt kontor til annet legedistrikt. Derimot kan disse leger uten departementets samtykke yte legehjelp som ikke er knyttet til kontor, og de kan også flytte sitt kontor innenfor

samme legedistrikt. Det er ikke adgang til å begrense disse 15 juni. legers praksisområde, jfr. dog III.

Med «legedistrikt» siktes til distriktslegedistrikt og bylegedistrikt (tidligere stadslegedistrikt eller stadsfysikat).

III. *Fellesregler* for leger under I som har fått departementets godkjenning til å begynne selvstendig praksis, og for leger under II:

Med «kontor» menes fast eller midlertidig kontor, og også steder hvor det holdes kontordager. Også den som har anskaffet kontor før loven trådte i kraft, men først etter dens ikrafttreden skal begynne å praktisere, må ha departementets samtykke. Det bør i søknaden opplyses, når leiekontrakt er inngått og om hadde utgifter til anskaffelser, flytting m. v. før 2 april 1942.

Lege på sykehus som har rett til privat praksis ved siden av, kan uten departementets godkjenning praktisere, med mindre hans arbeid som sykehuslege må anses som bierverv.

Lege kan uten departementets samtykke anta assistentlege, med mindre ordningen må betegnes som kompaniskap. Er assistentlegens vilkår vesentlig bedre enn etter Norges legeforbunds norm for assistentleger må ansettelsen godkjennes av departementet.

Lege kan ikke uten departementets samtykke overdra sin praksis til annen lege.

Opphører en lege med sitt kontor, må han ha departementets samtykke for å kunne opprette kontoret igjen, derimot kan han under midlertidig fravær anta vikar.

Lege som er fraværende fra sitt kontor (og praksisområde) i utdannelsesøyemed anses ikke for å ha opphørt med kontor og praksis, med mindre departementet finner grunn til å treffe annen bestemmelse.

Forbyr departementet i henhold til paragrafens siste punktum leger å åpne praksis i et legedistrikt, har bare de leger som praktiserer i distriktet på den tid forbudet blir gitt adgang til å reise i sykebesøk der. Dog kan andre leger reise i sykebesøk dit, når de antar, at legehjelp trengs straks. På kontoret vil lege kunne behandle alle som søker ham uten hensyn til hvor de bor.

Søknad om godkjenning til å begynne selvstendig praksis eller til å opprette eller å flytte kontor må skrives på skjema som er utferdiget hertil, og som fåes av departementet. Søknaden sendes Innenriksdepartementet, Helseavdelingen, Legekontoret, Victoria terrasse 13, Oslo, etter at den har sirkulert til uttalelse til den offentlige lege, vedkommende trygdekasser og ordførere, fylkeslegen og fylkesmannen.

- 15 juni. **Skrivelse *)** fra Innenriksdepartementet om vedtekt til bygningslovens § 93 for Trondheim.
- 15 juni. **Skrivelse **)** fra Innenriksdepartementet, hvorved Administrasjonsrådets vedtak av 27 juni 1940 om midlertidig avhjelp av husmangel som skyldes krigsforholdene, gjøres gjeldende for Ski herred, Akershus fylke.
- 16 juni. **Skrivelse **)** fra Politidepartementet om ny politivedtekt for Hurum herred med ladestedet Holmsbu, Buskerud fylke.
- 16 juni. **Skrivelse **)** fra Sosialdepartementet om vedtekt om gjennomføring av husleieloven i Mysen herred, Østfold fylke, jfr. lov av 16 juni 1939 § 41.
- 16 juni. **Skrivelse **)** fra Sosialdepartementet om vedtekt om gjennomføring av husleieloven i Ås herred, Akershus fylke, jfr. lov av 16 juni 1939 § 41.
- 16 juni. **Skrivelse **)** fra Sosialdepartementet om vedtekt om gjennomføring av husleieloven i Oddernes herred, Vest-Agder fylke, jfr. lov av 16 juni 1939 § 41.
- 16 juni. **Skrivelse **)** fra Sosialdepartementet om vedtekt om gjennomføring av husleieloven i Lyngdal herred, Vest-Agder fylke, jfr. lov av 16 juni 1939 § 41.
- 16 juni. **Skrivelse **)** fra Sosialdepartementet, hvorved det med hjemmel i lov om tvungen avståelse av bruksrett til husrom av 25 mai 1917 nr. 2 § 8, jfr. § 1 og § 2, jfr. lov av 12 juni 1920 nr. 1, fastsettes at Nittedal herred, Akershus fylke, skal kunne kreve avstått mot erstatning bruken av forenings- og forsamlingslokaler og av ledige leiligheter til beboelse eller annen bruk innen herredets grenser.
- 16 juni. **Skrivelse **)** fra Sosialdepartementet, hvorved det med hjemmel i lov om tvungen avståelse av bruksrett til husrom av 25 mai 1917 nr. 2 § 8, jfr. § 1 og § 2, jfr. lov av 12 juni 1920 nr. 1, fastsettes at Grue herred, Hedmark fylke, skal kunne kreve avstått mot erstatning bruken av forenings- og forsamlingslokaler og av ledige leiligheter til beboelse eller annen bruk innen herredets grenser.
- 16 juni. **Skrivelse** fra Finansdepartementet til et likningskontor, hvori uttales at det ved verdsettelsen av faste eiendommer etter byskattelovens første kapitel (om eiendomskatt) ikke direkte er salgs-

*) Kunngj. 19 juni i Lovtid. 1 nr. 34.

**) Kunngj. 27 juni i Lovtid. 1 nr. 35.

verdien ved det bestemte tidspunkt da taksten holdes, som 16 juni. det gjelder å fastslå. Etter lovens § 5 ansettes eiendommens takstverdi til det beløp som eiendommen etter sin beskaffenhet, anvendelighet og beliggenhet antas å kunne avhendes for under sedvanlige omsetningsforhold ved fritt salg. Hva som for tiden skal regnes som salgsverdi «under sedvanlige omsetningsforhold» kan vanskelig fastslås ved noen ubetinget gyldig regel. Imidlertid er det å merke at det etter gjeldende prisforskrifter ikke skulde være høve til å forlange høyere pris for en eiendom enn den som må antas å ha vært gjeldende i tiden 1 januar til 8 april 1940. Hvorvidt det i den kommende 10 års periode kan komme til å inntre forandringer i så måte, er det ikke godt mulig å ha noen sikker mening om nå. Mulige salg som måtte ha funnet sted til priser som antas å ha ligget over sedvanlig pris ved krigens utbrudd i Norge antar en dog ikke at det bør tas omsyn til ved takseringen i år. En finner derfor at det må komme lovens mening nærmest, om en ser bort fra den stigning i det alminnelige prisnivå som har funnet sted i tiden etter 8 april 1940 og tar som utgangspunkt den verdi eiendommene kan ha hatt i årene nærmest før krigen.

Forordning.*) (Landbruksdepartementet.)

17 juni.

Om omsetning av pelsdyrskinn.

I medhold av lov av 11 juni 1942 bestemmer ministeren for Landbruksdepartementet i samråd med ministeren for Handelsdepartementet:

§ 1. Det er forbudt for oppdrettere av rev, mink, ilder, mår og nutria å omsette rå, uberedte skinn av disse dyr gjennom andre enn norsk auksjonsfirma som er godkjent av Landbruksdepartementet eller gjennom utenlandsk auksjonsfirma direkte eller ved representant i Norge som er godkjent av Handelsdepartementet.

Oppdretter kan likevel overdra slike skinn direkte til personlig forbruker bosatt innen kommunen når overdragelsen foregår i pelsdyrgården eller i lokale i umiddelbar tilknytning til denne. Landbruksdepartementet kan i kontrolløyemed fastsette nærmere vilkår for overdragelsen. Det er forbudt for oppdretter å overdra til forbruker eller stille ut skinn på annet sted enn ovenfor nevnt.

§ 2. På auksjon er det forbudt å selge skinn som nevnt i § 1 til andre enn slike grossister og andre innen- eller utenlandske kjøpere som er godkjent av Handelsdepartementet.

§ 3. Det er forbudt for auksjonskjøpere å selge skinn som nevnt i § 1 til andre innenlandske kjøpere enn slike detalj-

*) Kunngj. 19 juni i Lovtid. 1 nr. 34.

17 juni. ister og foredlingsbedrifter som er godkjent av Handelsdepartementet.

Skinnene kan dog selges til grossist, som kjøper skinn i kompletteringsøyemed.

§ 4. Godkjenninger som er eller blir gitt etter §§ 1—3 kan gjøres avhengige av nærmere vilkår.

Godkjenninger som er gitt etter de hittil gjeldende bestemmelser, blir fortsatt gjeldende inntil de oppheves av vedkommende departement.

Detaljister og bedrifter som nå driver omsetning eller foredling av skinn og som søker godkjenning etter denne forordning, kan uten hinder av bestemmelsen i § 3 fortsette å kjøpe skinn inntil søknaden er avgjort. Søknad må være kommet inn til Handelsdepartementet senest 15 juli 1942.

§ 5. Den som vedkommende departement antar til å føre kontroll med skinnomsetningen, kan foreta ettersyn i alle lokaler og transportmidler som nyttes av oppdrettere, auksjonsfirmaer eller andre som omsetter pelsdyrskinn, gjennomgå deres bøker og forretningspapirer og foreta opptelling av skinn og pelsdyr. Han kan også kreve meddelt skriftlig eller muntlig alle opplysninger om virksomheten.

Kontrolløren plikter å bevare taushet om drifts- og forretningsforhold som han under sin virksomhet måtte bli kjent med i den utstrekning han ikke i tjenestens medfør må meddele opplysningene videre.

§ 6. Vedkommende departement kan gjøre unntak fra bestemmelsene i denne forordning.

§ 7. Overtredelse av denne forordning er straffbar etter lov av 11 juni 1942.

§ 8. Paragraf 1, annet ledd, trer for så vidt sølvrevskinn angår først i kraft 1 juli 1942.

Forordning om omsetningen av pelsdyrskinn av 21 november 1940 med tilleggsforordning av 28 februar 1941, forordning om tiltak til regulering av omsetningen av pelsdyrskinn av 15 november 1941 og Landbruksdirektoratets forskrifter av 22 januar 1942 oppheves. Landbruksdirektoratets forskrifter av 15 november 1941 oppheves fra 1 juli 1942.

17 juni. **Forordning.*)** (Landbruksdepartementet.)

Forskrifter for syltetøy, marmelade og liknende, samt erstatningsmidler for disse varer.

I medhold av lov om kvalitetskontroll med landbruksvarer m. v. av 17 juni 1932 samt Ministerpresidentens beslutning av 28 mai 1942 bestemmes:

*) Kunngj. 27 juni i Lovtid. 1 nr. 35.

Innledende bestemmelser. (§§ 1—3).

17 juni.

§ 1. *Forskriftenes omfang m. v.* Disse forskrifter omfatter følgende varer, når de er bestemt til salg eller frembys til salg, omsettes eller reklameres: Syltetøy, rørt frukt, frukt-gelé, marmelade, fruktpålegg m. v., tørket frukt, hermetisk frukt, kandiserte fruktvarer m. v., erstatningsmidler for disse varer samt pektinpreparater som tilvirkes eller omsettes for å brukes som tilsetning til næringsmidler.

Betegnelsen «frukt» omfatter i disse forskrifter det som etter alminnelig språkbruk forstås med frukt og bær, herunder gresskar, melon og nyper. Produkter av rabarbra omfattes også av disse forskrifter. Hvis ikke rabarbra er spesielt nevnt, omfattes det av betegnelsen «frukt».

Varer som omfattes av disse forskrifter og hvor frukt er brukt ved tilvirkingen, skal såfremt det ikke nedenfor spesielt er bestemt annerledes, være tilvirket av frisk frukt, hel, knust eller på annen måte oppdelt, eller av frukt som er gjort holdbar ved avkjøling, opphetning eller ved tilsetning av godkjent konserveringsmiddel, og hvorfra intet av saften er fjernet, eller av saft som tilfredsstiller fordringene i forskrifter om bær- og fruktsaft m. v. av 27 mars 1936.

Frukt som er råtnet, mugnet eller bedervet på annen måte må ikke brukes ved tilvirking av disse varer. Frukt skal vaskes grundig før tilvirkingen såfremt den ikke tar skade av vasking.

§ 2. *Tilsetninger.* Når det ved tilvirkingen av disse varer kan brukes sukker (sakkarose) kan det i stedet for sakkarose helt eller delvis brukes glykose på betingelse av at varen påføres tilleggsbetegnelsen «Tillaget med glykose» i overensstemmelse med bestemmelsene i § 17.

Det er såfremt det ikke nedenfor er gjort unntak herfra, forbudt å tilsette disse varer syntetiske eller naturlige fargestoffer.

Konserveringsmidler kan tilsettes som bestemt i § 16 for de enkelte vareslag.

Til de varer som omfattes av §§ 4—9 og 11—13 er det like vel tillatt å sette kunstig søtningsstoff når varen er bestemt til sykekost eller til dietetisk bruk på betingelse av at tilsetningen og øyemedet er angitt på varen eller innpakningen. (Se alminnelige forskrifter om tilvirking og omsetning av næringsmidler m. v. av 3 mai 1935 § 7.)

§ 3. *Tilvirking m. v.* Tilvirking, emballering, oppbevaring og transport av de varer som omfattes av denne forordning skal skje slik at de fremtrer som velbehandlede og gode handelsvarer.

Foruten å tilfredstille fordringene i disse forskrifter skal

17 juni. de nevnte varer tilfredsstille fordringene i alminnelige forskrifter om tilvirking og omsetning av næringsmidler m. v. av 3 mai 1935.

Varene må ikke inneholde giftige stoffer i helseskadelige mengder. Av arsen må de ikke inneholde større mengde enn 0,1 mg As (0,13 mg As_2O_3) av bly ikke større mengde enn 0,2 mg Pb og av kobber ikke større mengde enn 5 mg Cu, alt pr. 100 g av varen, enten de stammer fra sprøytemidler, fra emballasje eller er tilført varen på annen måte.

Varene skal merkes slik som det er angitt i § 17.

Særbestemmelser. (§§ 4—15).

Syltetøy, rørt (råsyltet) frukt (bær) og fruktgelé (bærgelé). (§§ 4—6).

§ 4. *Definisjoner, sukkerforbruk m. v.* Syltetøy er en vare som er tilvirket av hel, grovskåret eller grovknust, eventuelt for steiner befridd frukt, og sukker ved oppheting.

Syltetøy må ikke være tilvirket av mer enn to fruktarter. Rabarbra, melon og gresskar må ikke brukes ved tilvirking av syltetøy.

Ved tilvirking av syltetøy må brukes minst 50 g frukt til 50 g sukker.

Rørt (råsyltet) frukt er en vare som er tilvirket av hel, grovskåret eller grovknust, eventuelt for steiner befridd frukt og sukker uten oppheting.

Rørt frukt må ikke være tilvirket av mer enn to fruktarter.

Ved tilvirking av rørt frukt må brukes minst 50 g frukt til 50 g sukker.

Rørt frukt kan fratas inntil 20 g saft pr. 100 g ferdig vare, når dette er nødvendig for å forbedre varens konsistens.

Fruktgelé er en vare som er tilvirket av saft eller vannuttrekk av frukt samt sukker.

Fruktgelé må ikke være tilvirket av mer enn to fruktarter.

Ved tilvirking av fruktgelé er det også tillatt å bruke vannuttrekk av epleskall. Til uttrekk av frukt eller epleskall må ikke brukes mer enn 25 g vann til 100 g frukt eller skall.

Fruktgelé skal være klar. Det er tillatt å ha hele eller oppdelte frukter i geléen.

Ved tilvirking av fruktgelé må brukes minst 40 g saft og/eller uttrekk av frukt til 60 g sukker.

§ 5. *Varebetegnelser.* Syltetøy, rørt frukt og fruktgelé skal være betegnet med navnet/navnene på den/de fruktarter som er brukt ved tilvirkingen og med det navn som varen får etter definisjonene i § 4, f. eks. «Tyttebærsyltetøy», «Rørt (eller «Rørte») tyttebær», «Eplegelé». I stedet for betegnelsen

«syltetøy» kan brukes «Syltet» foran den/de brukte fruktarter 17 juni. navn f. eks. «Syltet bringebær».

Syltetøy, rørt frukt og fruktgelé, som betegnes med to fruktarters navn, skal være tilvirket av minst 30 g frukt av hver av de angitte fruktarter pr. 100 g i alt brukt frukt og/eller saft.

Den fruktart som utgjør en større del av varen skal være nevnt foran den fruktart som utgjør en mindre del.

Syltetøy, rørt frukt og fruktgelé kan dog være tilvirket med den ene av de to fruktarter i en mengde ned til 20 g pr. 100 g frukt og/eller saft hvis det i betegnelsen inngår ordet «med» foran navnet på den fruktart som det er brukt minst av f. eks. «Tyttebørsyltetøy med epler». Den fruktart som det er brukt minst av kan da være til stede i finknust tilstand.

§ 6. *Tilsetninger.* Farging. Syltetøy, rørt frukt og fruktgelé kan til farging av varen tilsettes inntil 5 g saft av en annen fruktart pr. 100 g i alt brukt frukt og saft.

Tilsetning av vann. Rørt frukt må ikke tilsettes vann. Syltetøy må ikke tilsettes vann uten for å erstatte den vannmengde som fordampes under tilvirkningen. Fruktgelé må ikke være tilsatt mer vann enn det som av tekniske grunner er nødvendig for utvinning av saften eller uttrekket. (Jfr. forskrifter om bær- og fruktsaft m. v. av 27 mars 1936.)

Tilsetning av syrer. Det kan ved tilvirkningen av disse varer tilsettes vinsyre, sitronsyre eller melkesyre i en mengde av inntil 0,2 g pr. 100 g ferdig vare for syltetøy og rørt frukt, og inntil 0,5 g pr. 100 g ferdig vare for fruktgelé.

Tilsetning av pektinpreparater. Ved tilvirkningen kan tilsettes pektinpreparater, såfremt de tilfredsstiller fordringene i disse forskrifter § 15. Det tilsatte pektinpreparat må ikke overstige 20 g pr. 100 g i alt brukt frukt og saft. Innholdet av pektin som skyldes det tilsatte pektinpreparat (se § 15), må ikke overstige 0,3 g pr. 100 g ferdig vare for syltetøy eller 0,5 g pr. 100 g ferdig vare for fruktgelé.

For varer som er bestemt til sykekost eller til dietetisk bruk, og som er tilvirket uten sukker eller med mindre mengde sukker enn vanlig vare, må innholdet av pektin som skyldes det tilsatte pektinpreparat ikke overstige 1 g pr. 100 g ferdig vare.

Det tilsatte pektinpreparat må heller ikke for slik vare overstige 20 g pr. 100 g i alt brukt frukt og saft.

Andre gelédannende stoffer enn pektin kan av Landbruksdepartementet tillates tilsatt på nærmere betingelser.

Tilsetning av eddik. Tilsetning av eddik er tillatt. Den brukte eddik kan være gjæringseddik eller fortynnet eddik-

17 juni. syre som tilfredsstiller fordringene i Den norske farmakopø. Eddiken må ikke gi varen dårlig lukt eller smak.

Tilsetning av krydderier. Tilsetning av krydderier er tillatt på betingelse av at krydderiets art angis i en tilleggsbetegnelse, f. eks. «Tyttebærsyltetøy med kanel». Tilleggsbetegnelsen skal være i overensstemmelse med § 17. Tilsatte krydderier skal tilfredsstille de fordringer som til enhver tid gjelder. (Se forskrifter om krydderier av 3 mai 1935.)

Marmelade, fruktpålegg, fruktdessert, fruktkakefyll m. v.

(§§ 7—9).

§ 7. *Alminnelige bestemmelser.* Varer som ikke tilfredsstiller kravene til syltetøy, rørt frukt eller fruktgelé, men som med eller uten sukkertilsetning er tilvirket som disse av frukt som tilfredsstiller kravene i § 1, og som det ikke er fjernet mer enn 50 g saft fra pr. 100 g frukt, eller av saft, (forskrifter om bær- og fruktsaft m. v. av 27 mars 1936) eller av tørket frukt som tilfredsstiller kravene i § 11, skal som hovedbetegnelse ha et av navnene «marmelade», «pålegg», «dessert», «kakefyll» (eventuelt «-fyll»), «grøt», «masse», «mos» eller et navn som er alminnelig brukt for vedkommende vare og som hentyder til varens opprinnelse, tilvirking, bruk, utseende eller konsistens. Tilvirkerens navn eller et kort fantasinavn kan inngå i hovedbetegnelsen for disse varer.

For tilsetning av vann, syre, pektinpreparater, eddik og krydderier under tilvirkingen av disse varer, gjelder bestemmelsene i § 6 (hvor det er særbestemmelser for gelé gjelder disse).

Varene kan tilsettes ikke giftige naturlige eller syntetiske farger på betingelse av at varen påføres tilleggsbetegnelsen «Kunstig farget» i overensstemmelse med bestemmelsene i § 17.

Ved tilvirking av disse varer av tørket frukt kan tilsettes så meget vann at varens vanninnhold blir det samme som når varen tilvirkes av vedkommende fruktart i frisk tilstand.

Varer som er tilvirket uten sukkertilsetning skal gis tilleggsbetegnelsen «Usukret».

§ 8. *Særbestemmelser for marmelade.* Ved tilvirking av marmelade av sitrusfrukter må brukes minst 30 g frukt til 70 g sukker. Det kan under tilvirkingen tilsettes vann, men mengden av vann i den ferdige vare må ikke være større enn $1\frac{1}{2}$ ganger den mengde sitrusfrukt som varen er tilvirket av. Den ferdige vare må ha gelékonsistens eller meget nær gelékonsistens.

Ved tilvirking av marmelade av frukt som ikke er sitrusfrukt må brukes minst 50 g frukt til 50 g sukker.

Marmelade som er tilvirket av mer enn to fruktarter skal 17 juni benevnes «Blandet marmelade», «Husholdningsmarmelade», «Fruktmarmelade» eller «Bærmarmelade». Men det er tillatt å angi inntil to fruktarter etter denne benevnelse f. eks. «Blandet marmelade med epler og nyper» på betingelse av at hver av de angitte fruktarter utgjør minst 30 g pr. 100 g i alt brukt frukt eller saft.

Hvis en marmelade er tilvirket av bare to fruktarter og den ene av disse er brukt i en mengde som ikke er mindre enn 20 g pr. 100 g i alt brukt frukt eller saft, kan den fruktart som det er minst av, inngå i betegnelsen når ordet «med» står foran denne fruktarts navn, f. eks. «Rabarbramarmelade med bringebær».

§ 9. *Særbestemmelser for fruktpålegg, fruktdessert m. v.* Er en vare som er nevnt i § 7 utelukkende tilvirket av en fruktart, skal den når den ikke betegnes som marmelade bare benevnes med den brukte fruktarts navn f. eks. «Eplemos», «Bringebærkakefyll». Er varen tilvirket av flere fruktarter skal ordene «Blandet», «Frukt» eller «Bær» forekomme i benevnelsen f. eks. «Fruktpålegg», «Bærmasse», «Blandet kakefyll».

§ 10. *Erstatningsmidler for syltetøy, fruktgelé, marmelade, fruktpålegg, fruktdessert m. v.* Varer som er bestemt til å brukes som de varer som omfattes av §§ 4—9, f. eks. til pålegg på smørbrød, til desserter og som i utseende, smak eller konsistens gir inntrykk av å være tilvirket av frukt eller saft, men som ikke tilfredsstiller de krav som er stilt til de forskjellige varer i §§ 4—9 må ikke utbys til salg, omsettes, innføres eller reklameres med bruk av navn eller betegnelse som ordene syltetøy, fruktgelé, marmelade, syltet eller liknende inngår i på norsk eller fremmed språk.

I betegnelsen for disse varer må heller ikke inngå ordene frukt eller bær, eller spesielle frukt- eller bærnavn på norsk eller fremmed språk. Bilder av frukt, bær, blomster, frukttrær eller bærplanter må ikke anbringes på varen eller pakningen.

Disse varer skal gis en betegnelse som er alminnelig brukt og som hentyder til varens fremstilling, anvendelse, utseende eller konsistens, f. eks. «pålegg», «kakefyll», «grøt», «masse», «mos» eller en annen betegnelse som er godkjent av Landbruksdepartementet. Tilvirkerens eller oppfinnerens navn eller et kort fantasinavn som må godkjennes av departementet, kan inngå i varens hovedbetegnelse, men navnet må ikke inneholde ordene syltetøy, fruktgelé, marmelade, natural, frukt, bær og liknende eller frukt- eller plantenavn eller tydelige avledninger av slike ord på norsk eller fremmed språk.

Varene må ikke gis tilleggsbetegnelser som antyder noen

17 juni. særlig god kvalitet, som f. eks. «Ekte», «Prima», «Naturlig» eller liknende.

Varene kan tilsettes kunstige smak- og luktestoffer, men de skal ha en tilleggsbetegnelse som angir dette. Det er adgang til å betegne hva det kunstige smak- eller luktestoff skal etterlikne. Eks.: Enten «Tilsatt kunstig smakstoff» eller «Tilsatt kunstig aroma» eller «Tilsatt kunstig bringebærsmak» eller «Tilsatt kunstig pærearoma». Tilleggsbetegnelsen skal være i overensstemmelse med bestemmelsene i § 17.

Disse varer kan tilsettes ikke giftige naturlige eller syntetiske farger på betingelse av at varen påføres tilleggsbetegnelsen «Kunstig farget» i overensstemmelse med bestemmelsene i § 17.

Tilsetning av pektinpreparater, eddik og krydderier er tillatt.

For tilsetning av syrer til disse varer gjelder bestemmelsene for gelé i § 6.

Varer som er tilvirket uten sukkertilsetning skal gis tilleggsbetegnelsen «Usukret».

§ 11. *Tørket frukt.* Tørket frukt skal være tørket så meget at den er holdbar og kan tilsettes små mengder sukker eller koksalt.

Tørket frukt kan under tilvirkningen blekes med svovelsyring på betingelse av at innholdet av svovelsyring i vare som utleveres til publikum ikke er større enn 100 mg pr. 100 g av varen.

Det er forbudt å behandle tørket frukt med vann eller vanddamp for å øke varens vekt, for å forbedre dens utseende eller i annen hensikt.

Det er forbudt å utby til salgs eller omsette tørket frukt som er brent under tørkingen eller som er mugnet eller bedervet på annen måte.

§ 12. *Hermetisk frukt.* Hermetisk frukt er hel eller i stykker oppdelt, eventuelt for steiner (kjerner) og skall (hud) befridd frukt, som er blitt sterilisert ved oppheting og som omsettes i lufttett pakning.

Hermetisk frukt skal tilfredsstillende kravene i forskrifter om hermetiske matvarer m. v. av 3 mai 1935.

Tilsetning av krydderier er tillatt på betingelser som er angitt i denne forordnings § 6. Tilsetning av syre er tillatt som bestemt i § 6 for syltetøy.

Hermetisk frukt som er tilvirket av en fruktart, skal benevnes med denne fruktarts navn.

Hermetisk frukt som er tilvirket av flere fruktarter skal benevnes enten med de brukte fruktarters navn slik at en fruktart som utgjør en større del av varen nevnes foran en fruktart som utgjør en mindre del, eller med et navn som er

alminnelig brukt for vedkommende vare, f. eks. «Fruktsalat». 17 juni. Fruktarts navn må da ikke brukes i varens betegnelse.

§ 13. *Kandiserte fruktvarer m. v.* Denne paragraf omfatter følgende varer: frukt som er gjort holdbar ved behandling med sukkerlake (kandisert frukt), frukt som er bestemt til å brukes til pynt (cocktailbær og liknende) og varer med fast konsistens og oppdelt i stykker, som er tilvirket av saft eller finknust frukt og sukker (fruktpasta og liknende).

De varer som er tilvirket av saft eller finknust frukt kan tilsettes pektinpreparater som tilfredsstiller kravene i § 15.

Frukt som er bestemt til å brukes til pynt, kan blekes med svovelsyring på betingelse av at den ferdige vare ikke inneholder over 10 mg svovelsyring pr. 100 g av varen, når de faste og flytende deler regnes over ett. Slik vare kan tilsettes væske med naturlige eller kunstige smak- og luktstoffer. Hvis disse varer benevnes med fruktarters navn, skal de være tilvirket av bare de fruktarter eller saft av de fruktarter som er nevnt i betegnelsen.

§ 14. *Erstatningsmidler for tørket frukt, hermetisk frukt, kandiserte fruktvarer m. v.* Varer som er bestemt til å brukes som de varer som omfattes av §§ 11—13, men som ikke tilfredsstiller fordringene i disse paragrafer, må ikke utbys til salg, omsettes, innføres eller reklameres med bruk av ordene frukt, bær eller spesielle frukt- eller bærnavn eller bilder av frukt, bær, blomster, frukttrær eller bærplanter.

Tilvirkerens eller oppfinnerens navn kan inngå i varens hovedbetegnelser, men navnet må ikke inneholde ordene syltetøy, fruktgelé, marmelade, natural, frukt, bær og liknende eller frukt- eller plantenavn eller tydelige avledninger av slike ord på norsk eller fremmed språk.

For tilsetning av fargestoff og smak- og luktstoff gjelder de samme bestemmelser som for de erstatningsmidler som er omhandlet i § 10. Konserveringsmidler kan tilsettes som bestemt i § 16.

Disse varer må ikke gis betegnelser som antyder noen særlig god kvalitet, som f. eks. «Ekte», «Prima», «Naturlig» eller liknende.

§ 15. *Pektinpreparater.* Pektinpreparater som er bestemt til å brukes som tilsetning til næringsmidler, må ikke inneholde synlige deler av de materialer som de er tilvirket av.

Pektinpreparater kan inneholde vinsyre, sitronsyre eller melkesyre. Disse syrer må med hensyn til reinhet tilfredsstille fordringene i Den norske farmakopø.

Pektinpreparater må ikke inneholde andre gelédannende stoffer enn pektin, således ikke gelatin, agar-agar eller tragant; heller ikke må de inneholde tilsatte naturlige eller kunstige farger.

17 juni. Pektinpreparater skal inneholde minst 2,5 g pektin pr. 100 g. Ved innhold av pektin forstås her den mengde kalsiumpektat som pektinpreparatet gir ved kjemisk analyse.

Ved salg skal det på varen eller pakningen opplyses om pektinpreparatets innhold av pektin og de foran nevnte syrer.

Pektinpreparat som er betegnet med fruktarts eller plantes navn, skal være tilvirket av bare den fruktart eller den plante som er angitt i betegnelsen.

Pektinpreparater må ikke utbys til salg, omsettes eller reklameres med bruk av bilder av frukt, bær, blomster, frukttrær eller bærplanter.

Alminnelige bestemmelser. (§§ 16—20).

§ 16. *Konserveringsmidler.* Til konservering av de varer som er omhandlet i disse forskrifter kan brukes enten benzoesyre eller natriumbenzoat eller paraoxybenzoesyreetyllester, paraoxybenzoesyrepropylester, blandinger av disse estre eller disses natriumforbindelser, — eller svovelsyring eller alkali-pyrosulfitt. Bare konserveringsmiddel som er angitt i nedenstående tabell tillates brukt for de enkelte vareslag og i en mengde som ikke overstiger den i tabellen angitte verdi.

Vare	Konserveringsmiddel.	Høyeste tillatte mengde pr. 100 g ferdig vare.
Syltetøy, rørt frukt, fruktgelé, marmelade, fruktpålegg m. v., kandiserte fruktvarer m. v., erstatningsmidler for disse varer.	benzoesyre eller	150 mg
	natriumbenzoat	en mengde som svarer til
	eller	150 mg benzoesyre
	ester	90 mg ester
Syltete pyntebær, erstatningsmidler for disse, pektinpreparater.	benzoesyre	150 mg.
	eller	
	natriumbenzoat	En mengde som svarer til
	eller	150 mg benzoesyre
	ester	90 mg ester
	eller	
	svovelsyring	50 mg
	eller	
	alkalipyrosulfitt	En mengde som svarer til 50 mg SO ₂

Varer som er tilsatt konserveringsmiddel, skal påføres til- 17 juni
leggsbetegnelsen «Tilsatt godkjent konserveringsmiddel» i
overensstemmelse med bestemmelsene i § 17.

Hvis en vare inneholder små mengder konserverings-
middel som stammer fra råmaterialer som er konservert med
et enkelt av de godkjente konserveringsmidler, kan tilleggs-
betegnelsen sløyfes hvis varen ikke inneholder over 35 mg
benzoesyre, 20 mg av de ovenfor nevnte estre eller 10 mg
svovelsyring pr. 100 g av varen.

Flytende pektinpreparater på fat som selges til bruk i
fabrikker og liknende, kan til konservering tilsettes inntil 150
mg svovelsyring pr. 100 g av varen; tilleggsbetegnelsen skal
da ha samme utstyr som hovedbetegnelsen, og mengden av til-
satt svovelsyring skal angis i tilleggsbestemmelsen i mg
svovelsyring pr. 100 g av varen.

Pektinpreparater som inneholder over 50 mg svovelsyring
pr. 100 g av varen, må ikke selges til publikum.

§ 17. *Merking.* Alle ord i merkingen av de varer som
kommer inn under disse forskrifter skal ha lett leselige bok-
staver, og de skal være påtrykt etiketten med farge som tyde-
lig avviker fra etikettens bunnfarge.

Varens navn (hovedbetegnelse) skal for disse varer være
den største og mest fremtredende betegnelse. For de varer
som det ikke er påbudt en bestemt hovedbetegnelse for (§§ 11
—13), skal det brukes navn som tydelig angir varens art. Det
må ikke brukes fantasinavn i hovedbetegnelsene for syltetøy,
rørt frukt, fruktgelé og marmelade. For andre varer som om-
fattes av disse forskrifter kan hovedbetegnelsen inneholde
korte fantasinavn (for erstatningsmidler gjelder den begrens-
ning i valget som følger av bestemmelsene i §§ 10 og 14).

Varens hovedbetegnelse og de tilleggsbetegnelser som er
påbudt for varen, skal være påført originalemballasjen eller
den etikett som hører til varen, og som festes på nærmeste
beholder — (glass, boks, papirpakning og liknende) før varen
blir utbudt til salgs.

Ord som inngår i hovedbetegnelsen (navnet) som f. eks.
«Jordbær-Syltetøy», «Eple-Gelé», «Fruktpålegg», «Olsens
Dessert» og liknende skal ha bokstaver av samme størrelse,
type, utstyr, farge og de må minst være 6 millimeter høye.
Ved bokstavhøyde forstås i disse forskrifter høyden av de
små bokstaver i betegnelsen.

Tilvirkerens navn og adresse skal finnes angitt på origi-
nalemballasjen eller etiketten for de varer som omfattes av
disse forskrifter. Bokstavene i tilvirkerens navn og adresse
må ikke være så høye som i varens hovedbetegnelse.

De påbudte tilleggsbetegnelser — «Tillaget med glykose»

17 juni. — «Tilsatt godkjent konserveringsmiddel» — «Kunstig farget» — «Tilsatt kunstig smakstoff (aroma)», «Usukret» (§§ 7 og 10) og for kryddertilsetning (§ 6) skal være påført slik at de ved salg av varen er lett synlige for kjøperen, og bokstavene skal være tydelige og minst 3 mm høye.

Ord som kan anses tillatt, men som ikke hører til den påbudte merking, må ikke ha bokstaver som er mer enn halvt så høye som hovedbetegnelsen. Men fruktsorts navn og kvalitetsbetegnelser som er innført ved standardisering, eller som godkjennes av Landbruksdepartementet kan påføres med bokstaver som er like høye som i varens hovedbetegnelse.

Innførte varer skal være påført de tilleggsetegnelser som er påbudt i disse forskrifter for vedkommende vare på norsk språk. Dessuten skal de være merket «Utenlandsk» med bokstaver av samme høyde som i hovedbetegnelsen. Når det av utenlandsk vareetikett uomtvistelig fremgår i hvilket land varen er tilvirket, kan merket «Utenlandsk» sløyfes.

Landbruksdepartementet kan gjøre unntak fra bestemmelsene om betegnelsens bokstavhøyde når pakningsstørrelsen gjør det nødvendig.

§ 18. *Kontroll m. v.* Landbruksdepartementet kan utferdige nærmere bestemmelser om gjennomføringen og kontrollen med overholdelsen av disse forskrifter, og kan i særskilte tilfelle dispensere fra dem.

Hvis det oppstår tvil om det i merking eller reklame for en vare kan brukes betegnelser med ordene «frukt» eller «bær» eller om en vare skal regnes som erstatningsmiddel etter §§ 10 og 14, avgjøres spørsmålet av Landbruksdepartementet.

§ 19. *Straffebestemmelser.* Overtredelse av disse forskrifter eller av bestemmelser som utferdiges i medhold av dem er belagt med straff.

§ 20. *Ikrafttredelse.* Disse forskrifter trer i kraft 1 august 1942.

17 juni. **Forordning ***) (Landbruksdepartementet) om endring for året 1942 av bestemmelsene om fisket i Berbyelva i Idd herred, Østfold fylke.

17 juni. **Forordning ***) (Landbruksdepartementet) om endring for året 1942 i fiskereglene for Langmorkje statsalmenning.

17 juni. **Forordning ***) (Landbruksdepartementet) om tillegg til fiskereglene for Eidfjord statsalmenning.

*) Kunngj. 27 juni i Lovtid. 1 nr. 35.

Forordning *) (Landbruksdepartementet) om dispensa- 17 juni.
sjon frå fiskereglane for Eidfjord statsålmenning.

Forordning. *) (Forsyningsdepartementet.) 17 juni.
Endring i forordning av 6 august 1941 om
omsetning av egg av norsk produksjon.

I medhold av midlertidig lov av 19 mars 1942 om sikring
av landets forsyning med livsfornødenheter og andre varer
bestemmes:

§ 6 i forordning av 6 august 1941 om omsetning av egg
av norsk produksjon skal ha som overskrift: «Forbud mot
annen omsetning» og lyde så:

Med de unntak som er fastsatt i denne forordning eller
i forskrifter gitt i medhold av § 7 er det forbudt å selge og
kjøpe eller på annen måte overdra og erverve egg.

Forordning. *) (Forsyningsdepartementet.) 17 juni.
Endring i forordning av 24 juni 1941 om
omsetning av hester, storfe, griser, sauer
og geiter og slakt av disse dyr, kvalitets-
klassifisering av storfe, gris, sau m. v.

I medhold av midlertidig lov av 19 mars 1942 om sikring
av landets forsyning med livsfornødenheter og andre varer
bestemmes:

§ 13 i forordning av 24 juni 1941 om omsetning av hester,
storfe, griser, sauer og geiter m. v. kap. II oppheves.

I kap. III «Alminnelige bestemmelser» tilføyes som ny
§ 13:

§ 13. *Alminnelig omsetningsforbud.* Med de unntak som
er fastsatt i denne forordning eller i forskrifter gitt i med-
hold av § 16 er det forbudt å selge og kjøpe eller på annen
måte overdra og erverve levende hest, storfe, gris, sau eller
geit, slakt av disse dyr eller produkter av slikt slakt.

Lov *) om tjeneste i det sivile luftvern. 18 juni.
Nr. 1.

§ 1. Politidepartementet kan gi luftvernshjelpen myndighet
til å skrive ut arbeidsføre innbyggere i luftvernskretsen mel-
lom 18 og 65 år for å forebu eller sette i verk tiltak av ikke
militær art som tar sikte på å forebygge skade på sivile per-
soners liv og eiendom ved luftoverfall, eller på å rå bot på
slik skade.

Den som utskrives må være norsk statsborger. Jøder ut-

*) Kunngj. 27 juni i Lovtid. 1 nr. 35.

18 juni. skrives ikke. Som jøde etter denne bestemmelse anses den Nr. 1. hvis legitimasjonskort, grenseboerbevis, passerseddel eller tjenestebevis av politiet er stemplet med «J».

§ 2. Utskrivningen skal foretas slik at den volder minst mulig ulempe. Frivillige som melder seg til tjeneste, skal utskrives når de finnes skikket og det anses hensiktsmessig å nytte dem. Under ellers like forhold skal den fritas for utskrivning som på grunn av sitt arbeid, forsørgelsesbyrde eller andre personlige eller økonomiske forhold ikke vil kunne gjøre tjeneste uten særlig ulempe.

Den utskrevne skal snarest mulig gis skriftlig melding om utskrivningen med nærmere opplysninger om tjenesten, tjenesteplikt og straffansvar.

§ 3. Fritatt for utskrivning er fylkesmenn, geistlige embetsmenn, prester eller forstandere for ordnete dissentermenigheter, losoldermenn, kystloser og fast ansatte losere, tjenestemenn ved Arbeidstjenesten, Norges statsbaner, Postverket, Telegrafverket og fengslene, samt ordførere.

§ 4. Når det er påkrevd for å få utført arbeid som haster, kan luftvernsjefen eller den han bemyndiger, uten å foreta utskrivning, på stedet ta ut personer som kan utføre arbeidet uten uforholdsmessig ulempe.

Utenfor luftvernkrets kan politimesteren eller den han bemyndiger, ta ut personer til å utføre arbeid for luftvernet når det kan utføres uten uforholdsmessig ulempe. I disse tilfelle får §§ 5—11 og 13 tilsvarende anvendelse.

§ 5. Kvinne som er svanger eller som har barn under 14 år hos seg, kan ikke kalles inn til tjenstgjøring.

§ 6. Offentlige og kommunale myndigheter, enkeltpersoner og institusjoner plikter, når det blir krevd, å gi opplysninger til bruk for utskrivningen.

§ 7. Luftvernsjefen treffer bestemmelse om instruksjon, øving og alt som ellers angår tjenesten eller utføring av denne. Instruksjon og øving skal søkes lagt til tid som faller utenfor vanlig arbeidstid.

§ 8. Den som tjenstgjør i det sivile luftvern, plikter å rette seg etter de ordrer og bestemmelser som blir gitt av luftvernsjefen eller den han bemyndiger. Han plikter å gjøre seg kjent med de forskrifter og instruksjoner som gjelder for tjenesten og å delta i kurser og øvinger som han blir kalt inn til. Han må ikke forlate tjenesten uten tillatelse.

Unnlater den som er kalt inn å møte fram, eller forlater han tjenesten uten tillatelse, kan han avhentes.

§ 9. For frammøte til instruksjon og øving utenfor tid da luftverntilstand er erklært, har den utskrevne ikke krav på lønn.

For frammøte og for tjeneste til tid da luftverntilstand 18 juni. er erklært, har den utskrevne rett til godtgjøring etter de Nr. 1. satser som til enhver tid er fastsatt av Politidepartementet med samtykke av Finansdepartementet.

§ 10. Arbeidsgiver plikter å gi den som blir kalt inn til tjeneste fri fra arbeidet dersom den innkalte ikke tilhører industriluftvernets eller den utvidete egenbeskyttelses aktivmannskaper.

§ 11. Når en utskrevet blir arbeidsufør eller av annen grunn blir avskåret fra å kunne gjøre tjeneste, plikter han hurtigst mulig å underrette luftvernssjefen herom. Denne avgjør om vedkommende skal fritas av den oppgitte grunn.

Også ellers kan luftvernssjefen frita for videre tjeneste når vedkommende ikke lenger anses skikket, eller tjenesten faller særlig byrdefull for ham.

§ 12. Ved flytting til nytt bosted plikter den utskrevne hurtigst mulig å underrette luftvernssjefen på det nye bosted om tidligere tjenstgjøring i det sivile luftvern.

§ 13. Den som mener seg uriktig skrevet ut eller kalt inn til tjenstgjøring, kan anke til Politidepartementet. Anken må fremsettes skriftlig eller muntlig til luftvernssjefen senest en uke etter at vedkommende har mottatt melding om utskrivning eller innkalling. Den har ikke oppsettende virkning uten når luftvernssjefen bestemmer det.

§ 14. Den som overtrer denne lov eller pålegg som er gitt med hjemmel i den, straffes med bøter eller fengsel inntil 1 år eller med begge deler, hvis forholdet ikke rammes av en strengere straffebestemmelse. Medvirkning er straffbar.

Overtreddelsene anses som forseelser.

§ 15. Provisorisk anordning om utskrivning m. v. til det sivile luftvern av 22 desember 1939 §§ 3—5 oppheves.

Oslo 18 juni 1942.

Quisling.

Ministerpresident.

Jonas Lie.

R. J. Fuglesang.

Lov *) om endring i midlertidig forord-18 juni. ning av 9 juli 1941 om arbeidshjelp til Nr. 2. særlig samfunnsviktige arbeidsoppgaver.

I midlertidig forordning av 9 juli 1941 om arbeidshjelp til særlig samfunnsviktige arbeidsoppgaver skal følgende bestemmelser lyde:

*) Kunngj. 27 juni i Lovtid. 1 nr. 35.

18 juni. § 1, annet ledd.

Nr. 2. Pålegg gis for bestemt tid og under omsyn til vedkommende persons alder og arbeidsevne. Gjelder det arbeid av annen art enn det vedkommende til vanlig har, kan pålegg ikke gis for mer enn 6 måneder, dog for arbeid i bergverk og metallindustrien i inntil et år.

§ 5, annet ledd (nytt).

Unnlater den som har fått pålegg etter denne forordning å møte fram til arbeid i samsvar med pålegget, kan den offentlige arbeidsformidling la ham bringe til arbeidsstedet ved politiets hjelp, dersom den finner at det ikke foreligger gyldig grunn til å unnlate å møte fram.

Oslo 18 juni 1942.

Quisling.

Ministerpresident.

J. A. Lippestad.

R. J. Fuglesang.

18 juni. Midlertidig lov *) om tillegg til lovgivningen om det industrielle rettsvern.

Nr. 3. Handelsdepartementet kan forlenge de frister som er fastsatt i lov om patenter av 2 juli 1910 §§ 14 og 15, i lov om varemerker av 2 juli 1910 §§ 12 og 30 og i lov om mønstre av 2 juli 1910 §§ 7 og 32, samt tilleggsfristene i lov av 15 mars 1940 om midlertidig tillegg til lov om patenter §§ 1, 4 og 5.

Oslo 18 juni 1942.

Quisling.

Ministerpresident.

E. Blehr.

R. J. Fuglesang.

Oversettelse.

18 juni. Lov *) om brigde i lov
Nr. 4. om motorvogner.

I lov om motorvogner frå 20 februar 1926, jfr. lover frå 6 juni 1930 og 22 juni 1934 vert gjort dette brigde:

§ 26 skal lyda:

Av avgiftene skal byane (kjøpstader og ladestader med eige kommunestyre) ha åtte

Lov *) om forandring
i motorvognloven.

I lov om motorvogner av 20 februar 1926, jfr. lover av 6 juni 1930 og 22 juni 1934 gjøres følgende forandring:

§ 26 skal lyde så:

Av avgiftene skal byene (kjøpsteder og ladesteder med eget kommunestyre) ha åtte

*) Kunngj. 27 juni i Lovtid. 1 nr. 35.

hundraddeler, som vert bytt mellom deim av vedkomande departement.

hundredeler, som fordeles mellom dem av vedkommende departement. 18 juni. Nr. 4.

Oslo 18 juni 1942.

Quisling.
Ministerpresident.

Hustad. R. J. Fuglesang.

Lov *) om endring i arveavgiftslovgivningen. 18 juni. Nr. 5.

I.

I lov av 16 mars 1934, inneholdende tillegg til lov om avgift av arv av 8 april 1905, med tilleggslover skal § 5, tredje ledd, lyde:

Såvel yteren som mottakeren er ansvarlig for avgiften. Når avgiften betales av yteren, anses avgiftsbeløpet som en del av forskuddet.

II.

I lov om avgift av arv av 8 april 1905 skal § 13, annet ledd, lyde:

I de i § 12 omhandlede tilfelle blir ved avgiftsberegningen de bortgitte midler å anse som arv etter førstavdøde. Betales arveavgiften i et slikt tilfelle av lengstlevende ektefelle, anses avgiftsbeløpet som en del av de bortgitte midler.

III.

Denne lov trer i kraft 1 juli 1942.

Loven får anvendelse i alle tilfelle hvor midlene bortgis etter at loven er trådt i kraft.

Oslo 18 juni 1942.

Quisling.
Ministerpresident.

Prytz.

R. J. Fuglesang.

Lov **) om brigde i lov frå 16 juli 1936 om folkeskulen på landet med seinare tilleggslov. 18 juni. Nr. 6.

I.

Fylgjande paragrafar skal heretter lyda slik:

§ 3. Krinsskipnad.

1. Når heradet vert delt i skulekrinsar, skal det sytast for å få so god klasseskipnad som det er råd. Der vanskane

*) Kunngj. 27 juni i Lovtid. 1 nr. 35.

**) Kunngj. 11 juli i Lovtid. 1 nr. 39.

18 juni. ikkje er for store, skal dei heimane leggjast til ein og same skulekrinsen som ligg so til at alle borna i storskulen kan møta på ein skulestad. Utan omsyn til dei vanlege krinsgrensone kan det og skipast serskilde småskulekrinsar.

2. Heimar som ligg avsides og har få born, so det ikkje er rimelegt å gjera dei til ein serskild skulekrins, skal leggjast til den krinsen i heradet som ligg mest lagleg til for skulegonga.

3. Ingen krins kan skipast eller stå ved lag med færre born i skulen enn 6. Men undantak kan gjerast i serhøve, med samtykke av departementet, etter at overtilsynet har sagt si meining.

4. Vert det ikkje god krinsskipnad utan å ta med i krinsen heimar som ligg so langt frå skulen at borna lyt bu på skulestaden i skuletida, har forsytaeren til kvart slikt barn krav på eit rimelegt tilskot av heradskassa. Tilskotet skal vera minst 40 øre for kvar natt barnet lyt vera burte frå heimen av omsyn til skulegonga. I staden for slikt tilskot kan heradet ordna med skyss eller gjeva skyssstilskot, so barnet kan få bu heime. Overtilsynet skal godkjenna denne ordninga før ho vert sett i verk. Kan barnet bu i kommunalt internat eller i statsinternat, har forsytaeren ikkje krav på tilskot.

5. Spørsmålet om brigde i krinsskipnaden tek skulestyret opp til drøfting anten sjølvmint eller når ordføraren eller ein krins eller overtilsynet krev det. Når så dei krinsane som saka gjeld, og overtilsynet har hatt høve til å seia si meining, skal saka leggjast fram for ordføraren i møte med formennene, jamvel om skulestyret ikkje tel til. Om vedtaket til ordføraren skal det sendast melding med turvande opplysningar til overtilsynet, som skal leggja saka fram for fylkesskulestyret. Overtilsynet og fylkesskulestyret har kvar for seg rett til å anka saka inn for vedkomande departement til endeleg avgjerd. Ankefristen er 6 veker frå den tid saka kom inn.

Skulestyret ka føra heimar mellombels over frå ein krins til ein annan, når overtilsynet har gjevi sitt samtykke, og grunnen er skort på skulerom eller andre serhøve som gjer det ynskjeleg. Det skal fastsetjast med det same kor lang tid vedtaket gjeld for.

6. Born i ei skulesokn kan gå på skule i ei onnor skulesokn når skulestyra er einige om det, og på vilkår dei vert samde om.

§ 14. *Utestengjing frå folkeskulen.* Skulestyret kan gjera vedtak om å stengja eit barn ut frå skulen med heimel i § 13. Gjeld det barn som er bortsett hjå privatfolk eller i ein barneheim etter vedtak i eit verjeråd, skal vedkomande verjeråd fyrst ha hatt høve til å seia si meining. Mellombels kan skule-

styret stengja eit slikt barn ute, til saka kan verta førehatt såleis som ovanfor sagt. 18 juni.

Departementet kan og gjera slikt vedtak som nemnt i fyrste leden. Nr. 6.

§ 41. Skulestyret.

1. I kvart herad skal det vera eit skulestyre som er samansett såleis:

- a. Skulestyreformannen og minst 2 faste rådgjevande medlemmer, oppnemnde i samsvar med punkt 4 i denne paragrafen. Mellom desse skal vera ei husmor som har barn på ein skule som skulestyret styrer. Talet på rådgjevande medlemmer som skal oppnemnast på denne måten, vert fastsett av overtilsynet.
- b. Ein prest i sjølvstendigt embete, som bispen vel. Valet gjeld for 3 år.
- c. Forutan dei faste rådgjevande medlemene som er nemnde under a og b, skal formannen tilkalla styraren ved den kommunale høgre ålmenskulen når saker er føre som vedkjem skulen hans.
- d. Ordføraren og rådmannen i dei kommunane der det finst rådmann har rett til å vera med i rådleggjingane i skulestyret.

2. Til skulestyreformann og rådgjevande medlem kan nemnast opp den som har statsborgarleg røysterett etter § 50 i grunnlova, jfr. § 53, utan at røysteretten er suspendert etter § 52 i grunnlova, og som det siste året har budt og framleies bur i heradet.

Lærar som er tilsett i heradet, kan nemnast opp til formann og rådgjevande medlem, endå om han ikkje fyller bustadvilkåret i fyrre leden. Utan omsyn til bustaden kan og prest nemnast opp, når heradet ligg innanfor embetskrinsen hans. Som unnatak kan skulestyreformannen nemnast opp endå om han ikkje fyller vilkåra framanfor om bustad, tilsetjing eller embetskrins.

Skuledirektøren, fylkesmannen og Nasjonal Samlings fylkesfører kan ikkje nemnast opp.

Den som vert oppnemnd til skulestyreformann eller fast rådgjevande medlem, kan ikkje avslå med mindre han:

- a. ved oppnemninga har fylt 65 år,
- b. har rett til å krevja seg fritaken etter fyresegner i serlover,
- c. har gjort teneste i ein funksjonsbolk; i så fall kan han seia frå seg oppnemning i den neste bolken.

3. Dersom skulestyreformannen eller ein rådgjevande medlem som er nemnd i 1 a, krev seg fritaken, må han setja

18 juni. fram kravet skriftleg for overtilsynet innan 8 dagar etter at Nr. 6. han er spurd, eller dersom han ikkje er spurd på førehand, innan 8 dagar etter at han har fått melding om oppnemninga. Gjer han ikkje det, har han mist retten til å krevja seg fritaken. Denne føreskrifta gjeld og for presten, (jfr. 1 b), med den skilnaden at han må setja fram kravet for bispen.

4. Departementet nemner opp skulestyreformannen etter tilråding frå overtilsynet.

Deretter oppnemner overtilsynet i samråd med skulestyreformannen dei faste rådgjevande medlemene som er nemnde i 1 a, og mellom dei faste rådgjevande medlemene (1 a og b) vert på same måten oppnemnd varaformann. For kvar rådgjevande medlem (1 a) vert oppnemnd varamann.

Oppnemninga gjeld til så lenge, likevel ikkje utover 2 år.

5. Sluttar skulestyreformannen å gjera teneste, mellombels eller for godt, før funksjonstida er ute, vert varaformannen formann. Dersom overtilsynet finn det turvande, skal det nemnast opp ny varaformann etter reglane i punkt 4. På same måten vert det å gå fram dersom ein rådgjevande medlem (1 a) sluttar å gjera teneste.

§ 42. *Fritaking*. I fall ein skulestyreformann eller ein rådgjevande medlem (§ 41, 1 a) ikkje kan gjera sin skyldnad for skuld vanhelse eller av andre grunnar, kan han søkja til overtilsynet om å verta fri for ombodet på viss tid eller for resten av funksjonstida.

Får nokon slik fritaking, vert det å gå fram etter reglane i § 41, 5. Presten (§ 41, 1 b) kan søkja til bispen om fritaking.

§ 44. *Møte*.

1. Skulestyret tek avgjerdene sine i møte og kjem saman etter innkalling av formannen. Møta vert haldne for ustengde dører. Men skulestyret kan gjera vedtak om at ei einskild sak skal førehavast for stengde dører. Når formannen finn grunn til det, kan han la dørene vera stengde medan skulestyret dryfter om ei sak skal førehavast for stengde dører eller ikkje.

2. Dei rådgjevande medlemene er pliktige til å seia meininga si, men formannen gjer vedtaket etter eige omdøme. Er ein rådgjevande medlem usamd i det vedtaket formannen gjer, plikter han å seia frå og krevja meininga si bokført. Gjer han ikkje det, er han å rekna for samd med formannen og medansvarleg i vedtaket. Det skal ikkje røystast.

3. Formannen eller varaformannen styrer møta.

4. Det som vert førehatt, skal førast inn i ei møtebok. Møtestyraren og dei rådgjevande medlemene skriv under møteboka for kvart møte.

Utskrift av møteboka skal sendast overtilsynet seinast 18 juni. 14 dagar etter kvart møte.

Nr. 6.

5. Skulestyrearhivet vert teke vare på etter fyresegnene om heradsarkivet.

§ 45. *Vedtak.* Skulestyreformannen kan ikkje gjera noko rettsgildt vedtak utan minst halvparten av dei faste rådgjevande medlemene er til stades.

§ 50. *Tilsynsnemnder.*

1. For kvar skulekrins skal skulestyret skipa ei tilsynsnemnd på 4 medlemmer. 3 av medlemene med like mange varamenn, vert valde av skulestyret for 2 år. Styraren for foreldremøtet i krinsen (jfr. § 51, 2) er den fjerde medlemen. Skulestyret nemner opp formann med varamann mellom medlemene for 1 år.

2. Denne nemnda skal ha tilsyn med skulen og ho skal møta fram når det vert halde årsprøver. Ho skal gjeva dei utsegner og opplysningar som skulestyret krev, eller som ho sjølv finn grunn til å gjeva skulestyret. Nemnda skal arbeida for god skulesøknig og orden i skulen, og hjelpa til med å få skulehaldet høveleg skipa.

Med samtykke frå heradstyret kan tilsynsnemnda dessutan få noko av den makta skulestyret har til å rå over skulekassemidelen.

3. Det som vert fyrehavt i tilsynsnemnda, skal først inn i ei møtebok, som formannen i skulestyret har godkjent.

4. Formannen i nemnda gjer vedtaket etter eige om-døme, men dei andre medlemene er pliktige til å seia meininga si. Er nokon av dei andre medlemene usamd i det vedtaket formannen gjer, pliktar han å seia frå og krevja meininga si bokført. Gjer han ikkje det, er han å rekna for samd med formannen og medansvarleg i vedtaket. Formannen kan ikkje gjera noko rettsgildt vedtak utan minst 2 av dei andre medlemene er med på møtet. Det skal ikkje røystast.

§ 51. *Krinsmøte (foreldremøte).*

1. Utsegn eller vedtak frå ein skulekrins i skulesaker skal vera gjort i krinsmøte; elles er dei ugilde.

2. Skulestyret nemner opp møtestyrar for 2 år mellom dei som har røysterett etter punkt 3 a. Det skal om mogeleg vera ei husmor. Møtestyraren kallar saman møte når han finn det tenleg eller når skulestyret eller målsmenn for minst 5 heimar i skulekrinsen krev det. Innkallinga vert kunngjort på den måten som er fastsett i skuleplanen; og dei saker som kjem føre, skal nemnast i kunngjeringa. Gjeld det røysting om krinsskipnad, skal møtet haldast på ei årstid som er lag-

18 juni, leg for krinsen og med eit varsel på minst 2 veker, og lysast Nr. 6. ut på den måten som er den vanlege på staden.

3. Røysterrett på krinsmøte har den som

- a. er far, mor eller forsyttar til eit barn i folkeskulen, eller
- b. er lærar i krinsen.

4. Skulestyret skal syta for at dei på møtet har liste over dei som har røysterrett i krinsen.

5. Sammøte for to eller fleire krinsar kan møtestyrarane kalla saman etter avtale seg imellom, når dei vil ha saker føre som er sams for krinsane. Møtestyraren i den krinsen der dei held sammøtet, styrer det.

6. Krinsmøtet gjer vedtaka sine med røystefleirtal, når ikkje anna er sagt i denne lova. Vedtaka vert inførde i møteboka til tilsynsneimnda. Står røystetalet likt, er det vedteki som møtestyraren røysta for.

7. Skulestyret, eller minst fjerdeparten av dei som har røysterrett i saka, kan innan 4 veker krevja eit krinsmøtevedtak lagt fram i nytt krinsmøte til endeleg førehaving.

Denne fyreseigna gjeld ikkje vedtak som er gjort med fleirtal av alle røysteføre i krinsen.

8. Dei som sit i skulestyret, har rett til å vera med i rådgjengjane i alle krinsmøta, men dei har ikkje røysterrett når dei ikkje går inn under fyresegnene i punkt 3 i denne paragrafen.

§ 59. *Plikter for styrar av privat skule.* Den som vil ta på seg å styra privat skule for ålmenopplæring for born i skulepliktig alder, skal senda melding om det til departementet. Meldinga vert å senda gjennom skulestyret i heradet og overtilsynet. Finn departementet det turvande, kan det forby at skulen vert sett i gang eller held fram.

Styraren skal gjeva alle dei opplysningane om skulen sin som skulestyret krev, innan den tid som vert sett.

Gjer han ikkje dette, kan han leggjast i bot.

Dei roma som vert nytta til slike skular, står under tilsyn av helserådet, og kan ikkje nyttast utan samtykke frå dette.

§ 62. *Tilsyn med andre skular.* Om så vert fastsett, skal overtilsynet ha tilsyn med skuleheimane, ungdomsskulane og skulane for døve, blinde og åndsveike. Om så vert fastsett, skal det og ha tilsyn med lærarskulane.

§ 63. *Fylkesskulestyre.*

1. For kvart fylke skal det vera eit fylkesskulestyre på 3 medlemmer, som fylkesmannen vel på fylkestinget. Valet gjeld for 3 år, såleis at ein går ut kvart år, dei tvo fyrste gongene etter lutkasting.

For kvar medlem vel fylkesmannen på same måten ein varamann. 18 juni.
Nr. 6.

2. Ingen er skyldig til å ta imot nytt val før det har gått like lang tid som den han har gjort teneste.

3. Fylkesmannen vel på fylkestinget formann og varaformann, for eit år om gongen.

4. Medlemene av fylkesskulestyret skal ha same skyss- og kostpengar som medlemmer av fylkestinget.

5. Formannen i fylkesskulestyret gjer vedtak etter eige omdøme. Er ein av medlemene usamd i det vedtaket formannen gjer, pliktar han å seia frå og krevja meininga si bokført. Gjer han ikkje det, er han å rekna for samd med formannen og medansvarleg i vedtaket. Formannen kan ikkje gjera noko rettsgildt vedtak utan at båe medlemene er med på møtet. Det skal ikkje røystast.

§ 66. *Målet i skulen.* I opplæringa skal norsk mål nyttast i samhøve med desse reglane:

1. I den munnlege opplæringa brukar skuleborna det heimlege talemålet sitt, og læraren skal lempa det talemålet som er naturlegt for han, etter talemålet til borna, so langt råd er.

2. Skuleborna skal læra lesa både nynorsk og bokmål. Difor skal lesebøkene ha nok tilfang i båe målformene.

3. Den målform og dei abc- og lesebøkene som skulestyret har innført når denne lova vert sett i verk, skal nyttast til noko anna vert fastsett av departementet.

Av lærebøker kan borna bruka utgåver anten på nynorsk eller bokmål etter som foreldra eller forsytarane vel.

4. Er det sideklassar i ein krins, kan foreldre krevja at borna deira vert opplærde i det målet som ikkje er hovudmålet. I skulen, når det er so mange born dette kravet gjeld, at dei kan fylla ein heil klasse, og det elles kan gjerast utan nemnande meirutgift for heradet. Born som foreldra soleis har valt mål for, kan ikkje gå over til klassar med eit anna mål utan samtykke frå skulestyret.

5. På dei stadene i Hålogaland bispedømme der det er meir enn eit mål, kan vedkomande departement fastsetja at borna skal læra lesa berre ei av dei målformene som er nemnde ovanfor, når skulestyret gjer framlegg om det, og overtilsynet har havt høve til å segja si meining. På same måten kan departementet fastsetja at dei der, for heile skulesokna eller for einskilde krinsar, kan nytta samisk til hjelpemål i skulen og bruka lese- og lærebøker med samisk tekst jamsides med den norske.

§ 67. *Avhending av eigedom.* Spørsmålet om å skilja frå folkeskulen jordveg eller hus som er lagde til skulen, vert

18 juni. førehavde etter § 60 i lov om kommunestyre på landet frå Nr. 6. 10 juni 1938, jfr. og forordning 21 desember 1940 om endringar i kommunelovene frå 10 juni 1938.

§ 72. *Når det er fleire skulesokner i eit herad eller fleire herad i ei skulesokn.*

1. Eit herad kan delast i to eller fleire skulekommunar (skulesokner) når departementet samtykkjer. Med slikt samtykke kan og to eller fleire herad vera ein skulekommune. Den skyldnaden og dei utgiftene til folkeskulen som elles fell på heradet, skal skulesokna bera i båd dei høve som er nemnde i fyrste leden.

2. Der det er meir enn ein skulekommune i eit herad, eller meir enn eitt herad i ein skulekommune, skal denne skipnaden stå ved lag til Ministerpresidenten fastsett noko anna. Kvart einskilt soknestyre og kvart heradstyre har rett til å ta opp spørsmålet om å avskipa hopehavet. Før saka vert avgjort, skal dei andre soknestyra eller dei andre heradstyra få høve til å segja si meining.

3. Der det er meir enn eitt prestegjeld i same skulekommune, kan Ministerpresidenten gjeva slike serfyresegner som han finn tenlege, om korleis kyrkje-embetsmennene skal vera med i dei gjeremåla som kjem skulestellet ved.

4. Etter søknad frå eigaren av verk eller bruk som kostar serskild skule, eller etter søknad frå heradstyret, kan Ministerpresidenten fastsetja, når han har fått utsegn frå den andre parten, at vedkomande skule skal leggjast under folkeskulen i heradet (jfr. § 38).

§ 74. *Iverksetjing av lova.* Denne lova vert sett i verk frå 1 juli 1937. Frå same tid fell lova om folkeskulen på landet frå 26 juni 1889 med seinare tilleggslover burt.

Dei nye fyresegnene om lengre lesetid (§ 5, punkt 1—3) og om nye påbodne læreemne (§ 6, punkt 1) skal vera iverksette seinast 1 juli 1942. Skuledirektøren kan likevel etter søknad samtykkja i utesetjing for eitt år om gongen.

Skuledirektøren kan og gje utsetjing for eitt år om gongen med gjennomføring av fyresegna i § 38 i denne lova om at verks- og bruksskular seinast 1 juli 1942 skal vera opptekne i folkeskulen i heradet.

So framt ny lov om framhaldsskulen ikkje er vedteken når denne lova vert sett i verk, skal reglane om framhaldsskulen i lova om folkeskulen på landet frå 26 juni 1889 framleies gjelda, soleis at staten skal svara det tilskotet som framhaldsskulane no får av fylkesskulekassa.

Arbeidsskular som vert godkjende av departementet skal ha same tilskot av staten som framhaldsskulane.

II.

18 juni.

Meldeplikt etter § 59 gjeld og skular som er sette i gong Nr. 6.
når denne lova vert sett i verk.

Oslo 18 juni 1942.

Quisling.

Ministerpresident.

R. Skancke.

R. J. Fuglesang.

18 juni.
Nr. 7.
Lov *) om forandring i lov av 16 juli 1936
om folkeskolen i kjøpstedene med senere
tilleggslov.

I.

Følgende paragrafer skal heretter lyde slik:

§ 15. *Utelukkelse fra folkeskolen.* Når skolestyrets beslutning om å vise bort et barn fra folkeskolen gjelder barn som er bortsatt hos private eller i barneheim etter vedtak av verjeråd, skal vedkommende verjeråd først ha hatt anledning til å uttale seg, før endelig utelukkelse besluttet.

Skolestyret kan beslutte midlertidig utelukkelse av et slikt barn fra skolen til saken kan bli behandlet som nevnt ovenfor.

Departementet kan også fatte slik beslutning som nevnt i § 14 og i 1 og 2 ledd i denne paragraf.

§ 38. *Skolestyret.*

1. I hver kjøpstad skal det være et skolestyre som er sammensatt således:

- a. Skolestyreformann og minst 2 faste rådgivende medlemmer, oppnevnt i samsvar med punkt 4 i denne paragrafen. Blant disse skal det være en husmor som har barn på en skole som skolestyret styrer. Tallet på rådgivende medlemmer som skal oppnevnes på denne måten, fastsettes av overtilsynet.
- b. Soknepresten eller en annen prest i selvstendig embete. Det i tilfelle fornødne valg foretas av biskopen, hver gang for 3 år.
- c. Foruten de faste rådgivende medlemmene som er nevnt under a og b, skal formannen tilkalle styreren ved den kommunale høgre almenskole når det behandles saker som vedkommer hans skole.
- d. Ordføreren og rådmannen i de kommunene der det finnes rådmann, har rett til å være med i skolestyrets forhandlinger.

*) Kunngj. 11 juli i Lovtid. 1 nr. 39.

18 juni. 2. Til skolestyreformann og rådgivende medlem kan oppnevnes den som har statsborgerlig stemmerett etter grunnlovens § 50, jfr. § 53, uten at stemmeretten er suspendert etter grunnlovens § 52, og som det siste året har bodd og fremdeles bor i kjøpstaden.

Lærer som er ansatt i kjøpstaden, kan oppnevnes til formann og rådgivende medlem, selv om han ikke fyller bostedsvilkåret i forrige ledd. Uten hensyn til bostedet kan også prest oppnevnes, når kjøpstaden ligger innenfor hans embetsdistrikt. Som unntak kan skolestyreformannen oppnevnes enda om han ikke fyller vilkårene foran om bosted, tilsetting eller embetsdistrikt.

Skoledirektøren, fylkesmannen og Nasjonal Samlings fylkesfører kan ikke oppnevnes.

Den som blir oppnevnt til skolestyreformann eller fast rådgivende medlem, kan ikke avslå, med mindre han:

- a. ved oppnevningen har fylt 65 år,
- b. har rett til å kreve seg fritatt etter bestemmelser i særlover,
- c. har gjort tjeneste i en periode; i så fall kan han si fra seg oppnevning i den neste periode.

3. Dersom skolestyreformannen eller et rådgivende medlem som er nevnt i 1 a krever seg fritatt, må han sette fram kravet skriftlig for overtilsynet innen 8 dager etter at han er spurt, eller dersom han ikke er spurt på forhånd, innen 8 dager etter at han har fått melding om oppnevningen. Gjør han ikke det, har han tapt retten til å kreve seg fritatt. Denne forskriften gjelder også for presten, (jfr. 1 b) med den forskjell at han må sette fram kravet for biskopen.

4. Departementet oppnevner skolestyreformannen etter tilråding fra overtilsynet.

Deretter oppnevner overtilsynet i samråd med skolestyreformannen de faste rådgivende medlemmene som er nevnt i 1 a, og blant de faste rådgivende medlemmene (1 a og b) oppnevnes på samme måte varaformann. For hvert rådgivende medlem (1 a) oppnevnes varamann.

Oppnevningen gjelder inntil videre, dog ikke ut over 2 år.

5. Slutter skolestyreformannen å gjøre tjeneste, midlertidig eller for godt, før funksjonstiden er ute, blir varaformannen formann. Hvis overtilsynet anser det nødvendig, oppnevnes ny varaformann etter reglene i punkt 4. På samme måte går det fram, hvis et rådgivende medlem (1 a) slutter å gjøre tjeneste.

§ 39. *Fritakelse.* Hvis en skolestyreformann eller et rådgivende medlem (§ 41, 1 a) ikke kan skjøtte sine plikter på grunn av svakelighet eller annen hindring som kan god-

kjennes, kan han søke til overtilsynet om å fritas for vervet 18 juni. for en bestemt tid eller for resten av funksjonstiden. Nr. 7.

Blir et medlem fritatt, går det fram etter bestemmelsen i § 38, 5. Presten (§ 41, 1 b) kan søke til biskopen om fritakelse.

§ 41. Møter m. m.

1. Skolestyret treffer sine avgjørelser i møter som formannen sammenkaller.

Møtene holdes for åpne dører. Dog kan skolestyret gjøre vedtak om at en enkelt sak skal behandles for lukte dører. Forhandlinger om dette kan etter formannens avgjørelse foregå for lukte dører.

2. De rådgivende medlemmer er pliktige til å uttale seg, men formannen gjør vedtaket etter eget omdømme. Er et rådgivende medlem uenig i det vedtak som formannen gjør, plikter han å si fra og kreve sin mening bokført. Gjør han ikke det, anses han som enig med formannen og medansvarlig for vedtaket. Stemmegivning finner ikke sted.

3. Møtene ledes av formannen eller varaformannen.

4. Forhandlingene innføres i en forhandlingsbok. Møtets leder og de rådgivende medlemmer undertegner forhandlingsboken for hvert møte.

Utskrift av forhandlingsboken skal sendes overtilsynet senest 14 dager etter hvert møte.

5. Skolestyrets arkiv oppbevares etter de bestemmelser som gjelder for kommunens øvrige arkiver.

§ 42. Vedtak. Skolestyreformannen kan ikke gjøre noe gyldig vedtak uten minst halvparten av de faste rådgivende medlemmer er til stede.

§ 48. Tilsynsutvalg. For hver folkeskole ordner skolestyret et tilsynsutvalg som skal bestå av:

- a. En prest oppnevnt av biskopen for 3 år.
- b. 3 medlemmer med like mange varamenn som velges av skolestyret for 2 år.
- c. Styreren for foreldremøtet ved skolen. Møtestyreren oppnevnes av skolestyret for 2 år blant de skolesøkende barns foreldre eller forsørgere, og det skal om mulig være en husmor.

Skolestyret oppnevner formann og varaformann mellom medlemmene for 1 år.

§ 49. Tilsynsutvalgenes gjøremål. Tilsynsutvalget skal i samarbeid med skolen virke for god skolesøkning og fremme av et godt forhold mellom skolen og heimene.

Det har å avgi de uttalelser og opplysninger som skolestyret måtte forlange eller som utvalget selv måtte finne anledning til.

18 juni. Med kommunestyrets samtykke kan tilsynsutvalget få
 Nr. 7. seg overdratt en del av den myndighet som tilligger skolestyret med hensyn til de bevilgete midler.

Tilsynsutvalgets forhandlinger innføres i en forhandlingsbok som er godkjent av skolestyrets formann. Formannen i tilsynsutvalget gjør vedtak etter eget omdømme, men de andre medlemmene er pliktige til å si sin mening. Er noen av de andre medlemmene uenig i det vedtaket formannen gjør, plikter han å si fra og forlange meningen sin bokført. Gjør han ikke det, er han å regne for enig med formannen og medansvarlig i vedtaket. Formannen kan ikke gjøre noe rettsgyldig vedtak uten at minst 2 av de andre medlemmene er med i møtet. Stemmegivning finner ikke sted.

§ 56. *Plikter for styrer av privat skole.*

1. Enhver som vil overta bestyrelsen av privat skole for almindannelse for barn i skolepliktig alder, skal sende melding om dette gjennom skolestyret og overtilsynet til departementet. Finner departementet det påkrevd, kan det nedlegge forbud mot at skolen settes i gang eller fortsetter.

De lokaler som nyttes til slike skoler, står under helserådets tilsyn og kan ikke nyttes uten dettes samtykke.

2. Enhver bestyrer av privat skole for almindannelse for barn i skolepliktig alder er forpliktet til innen oppgitt tidsfrist å meddele de oppgaver om sin skole som skolestyret måtte forlange.

Etterkommer han ikke disse påbud, kan han ilegges bøter.

§ 60. *Målet i skolen.* Undervisningen skal foregå i det norske språk etter følgende regler:

1. Ved den muntlige undervisning bruker elevene sitt heimlige talemål, og læreren skal så vidt mulig tillempe det talespråk som er naturlig for ham, etter dette.
2. Elevene skal lære å lese både nynorsk og bokmål; lesebøkene må derfor inneholde tilstrekkelig lesestoff i begge målformer.
3. Den målform i de skriftlige arbeider og de abc- og lesebøker som skolestyret har innført når denne lov trer i kraft, skal nyttes til noe annet fastsettes av departementet.

Av lærebøker kan barna etter foreldres eller foresattes valg bruke utgaver enten på nynorsk eller på bokmål.

4. Brukes samme målform ved alle kommunens skoler, kan foreldre eller forsørgere kreve den annen målform anvendt for sine barn, dersom de har så mange barn av samme årskull at de ved å henvises til samme skole hensiktsmessig kan danne en eller flere klasser.

Er målformen forskjellig ved kommunens skoler, kan 18 juni. barn uten hensyn til bopel kreves innskrevet som elev Nr. 7. av den skole hvis målform barnets foreldre eller forsørgere foretrekker.

Barn for hvem det således er valt målform, kan ikke uten skolestyrets samtykke gå over til klasser med annen målform.

§ 68. *Lovens ikraftttredelse.* Denne lov trer i kraft 1 juli 1937. Fra samme tid oppheves Lov om folkeskolen i kjøpstædene av 26 juni 1889 med senere tilleggslover.

Overtilsynet kan etter søknad samtykke i utsetting for ett år om gangen med gjennomføring av undervisning i husstell (§ 4, 13 ledd), bestemmelsene om elevtallet i klassen (§ 5, 1) og tannrøkt (§ 11, 3).

Er ny lov om fortsettelsesskolen ikke vedtatt når denne lov trer i kraft, skal de nuværende regler om fortsettelsesskolen fremdeles være gjeldende (jfr. lov av 26 juni 1889, § 1, 3 ledd og § 15, 4 ledd).

II.

Meldeplikt etter § 56, 1 gjelder også skoler som er satt i gang når denne lov settes i verk.

Oslo 18 juni 1942.

Quisling.
Ministerpresident.

R. Skancke.

R. J. Fuglesang.

Lov *) om endringer i lov om Norges tann- 18 juni.
lægehøgskole av 18 juni 1938. Nr. 8.

§ 1. Høgskolen står umiddelbart under Kirke- og undervisningsdepartementet og dens virksomhet ledes av rektor.

Rektor oppnevnes og entlediges av departementet. Professorrådet er rektors rådgivende organ med rektor som formann.

§ 2. Rektor har foruten de gjøremål som loven tillegger ham, myndighet til å avgjøre de saker som tidligere skulde avgjøres av professorrådet.

Rektor legger fram for professorrådet de saker som tidligere skulde avgjøres av dette såfremt det kan skje uten at berettigete hensyn blir tilsidesatt.

Har rektor avgjort en sak uten å legge den fram på forhånd, skal han gjøre professorrådet kjent med den i neste møte.

*) Kunngj. 18 juli i Lovtid. 1 nr. 40.

18 juni. § 3. Nestformann i professorrådet oppnevnes av departementet etter forslag av rektor. Nestformann gjør tjeneste som rektor når denne har forfall.

§ 4. Når særlige grunner foreligger kan departementet unnlate å innhente betenkning (innstilling) fra professorrådet i de tilfelle som er nevnt i lovens § 20, annet, fjerde og femte ledd, jfr. § 21.

§ 5. Rektor oppnevner i samråd med Landslederen for Norsk studentsamband, for hvert semester, representanter for studentene ved de enkelte årskurs. Disse representanter skal tjene som mellomledd mellom høgskolens myndigheter og de studerende i anliggender vedkommende disses interesser.

§ 6. De bestemmelser i lov om Norges tannlægehøgskole av 18 juni 1938 som står i strid med denne lov oppheves.

§ 7. Denne lov trer i kraft straks.

Oslo 18 juni 1942.

Quisling.

Ministerpresident.

R. Skancke.

R. J. Fuglesang.

18 juni. **Ministerpresidentens beslutning *)** om avgift av kull som utføres fra Svalbard for budsjett-terminen 1 juli 1942—30 juni 1943.

For budsjett-terminen 1 juli 1942—30 juni 1943 skal det erlegges avgift til statskassen av kull som utføres fra Svalbard etter en sats av 1 % av verdien for de første 100 000 tonn og deretter etter satser fallende med 0,1 % av verdien for hvert ytterligere 100 000 tonn.

Oslo 18 juni 1942.

Quisling.

Ministerpresident.

E. Blehr.

R. J. Fuglesang.

18 juni. **Ministerpresidentens beslutning *)** om formue- og inntektskatt til Svalbard for budsjett-terminen 1 juli 1942—30 juni 1943.

§ 1. For budsjett-terminen 1 juli 1942—30 juni 1943 svares skatt til Svalbard etter følgende regler:

I. Av personer og selskaper som skal svare skatt til Svalbard etter likning (lov om skatt til Svalbard på formue og inntekt av 15 juli 1925 kap. 1):

*) Kunngj. 27 juni i Lovtid. 1 nr. 35.

a. Formueskatt med 2 av hvert kr. 1 000.

18 juni.

b. Inntektskatt med 10 %.

II. Av enhver som skal svare skatt til Svalbard av en prosentvis ansatt del av arbeidsinntekten (lov om skatt til Svalbard på formue og inntekt av 15 juli 1925 kap. 2): Inntektskatt med 4 % av den skattbare del av arbeidsinntekten, jfr. § 5.

§ 2. Tvist om en skattyter skal skattskrives i Norge eller Svalbard avgjøres av Finansdepartementet.

§ 3. Formuer under kr. 5 000 er skattefrie. Formuen avrundes nedad til det nærmeste med 1 000 delelige antall kroner.

§ 4. Inntekter under kr. 2 000, for så vidt angår de i § 1, avsnitt I, omhandlede skattytere er skattefrie. For disse skattytere avrundes inntekten nedad til det nærmeste med 100 delelige antall kroner.

§ 5. Ved ansettelsen til skatt av de i nærværende beslutnings § 1, I og II, omhandlede skattepliktige personer, følges reglene for klasseinndeling i skattelovene av 18 august 1911 for landet § 75, for byene § 68, med tilleggslover, idet Handelsdepartementet fastsetter bestemmelser om hvilke personer som ved klasseansettelsen skal henregnes til forsørgete. Av inntekten er skattefritt:

I 1ste klasse	.....	kr. 2 000
» 2nen	»	» 2 500
» 3dje	»	» 3 000
» 4de	»	» 3 400
» 5te	»	» 3 800
» 6te	»	» 4 200
» 7de	»	» 4 600
» 8de	»	» 5 000

For personer som ilegges skatt etter § 1, II, beregnes det skattefrie beløp i forhold til den tid av året hvori arbeidsforholdet varer.

§ 6. Adgangen til å få skattefritt fradrag etter § 5 er betinget av at vedkommende skattyter legitimerer sin forsørgelsesbyrde.

§ 7. I øvrig blir skatten å utlikne etter lov av 15 juli 1925.

Oslo 18 juni 1942.

Quisling.
Ministerpresident.

E. Blehr.

R. J. Fuglesang.

18 juni. **Ministerpresidentens beslutning*)** om vegavgifter for motorvogn for budsjettåret 1942—1943.

I samhøve med lov om motorvogn frå 20 februar 1926 § 22, jfr. lover frå 6 juni 1930 og 2 juni 1933, vert det for budsjettåret 1942—1943 fastsett desse avgifter:

1. For kvart påbyrja 100 kg av det vogna veg i driftsferdig stand med vanleg utstyr og det tyngste overstell som blir bruka til vogn:
  - a. Av elektrisk motorvogn med drift frå akkumulator-batteri:
med luftgummiringar: 1,50 kr. året,
med andre gummiringar: 2 kr. året.
  - b. Av motorvogn med drift frå gassgeneratoranlegg og dampdriven vogn (vegen med fullt brenselrom):
med luftgummiringar: 7 kr. året,
med andre gummiringar: 9 kr. året.
  - c. Av tråd-buss (trolleybuss):
med luftgummiringar: 9 kr. året,
med andre gummiringar: 15 kr. året.
  - d. Av motorvogn som til framdrift heilt eller i hovudsaka nyttar anna brennto som ikkje er avgiftspliktig (vegen med fullt brenselrom):
med luftgummiringar: 36 kr. året for personbil (buss)
med over 25 sitjeplassar og elles 24 kr. året,
med andre gummiringar: 48 kr. året for personbil
(buss) med over 25 sitjeplassar og elles 36 kr. året.
  - e. Av kvar tilhengjar til motorvogn, utan omsyn til kva slag trekkvogn:
6 kr. året.
  - f. Av ikkje bensindriven traktor, som for en del blir nytta i landbruket:
6 kr. året.

Departementet kan setja ned avgifta i serlege høve.

2. Av prøvenummer som blir gitt for heile året 36 kr. året, og av prøvenummer til bruk berre for motorsykkel 12 kr. året. Av prøvenummer gitt for stutt tid 2,50 kr. dagen.
3. Minste avgift av motorkøyrety, tilhengjar og årsprøvenummer er 6 kr. utan omsyn til når i året køyretyet er registrert.
4. Av hjulringar for motorvogn og tilhengjarer (ytterdekk, luftkjørnering og kompakteringar) som blir innførde til riket eller tilverka her og som det er nytta gummi til, og

*) Kunngj. 27 juni i Lovtid. 1 nr. 35.

av luftslangar og felgband — 3 kr. av kvart kg. Hjul- 18 juni.
ringar (dekk og slangar m. m.) for vanlege sykklar med
påhengsmotor er fritekne for gummiavgift.

Arbeidsdepartementet kan på søknad heilt eller for ein
del gjeva tilbake avgift av gummiringar m. v. som vert
nytta til motorvogn åt framand makts diplomatiske
tenestmann som er tilsett her og offisielt meld, og åt
utsend generalkonsul, konsul og visekonsul, såframt
same slag norske tenestmenn nyt tilsvarende føremuner
i vedkomande framande land.

5. Av bensin som blir innførd til riket eller tilverka her,
18 øre av kvar liter.

Denna avgifta skal også svarast av petroleum og anna
flytande brennto som blir blanda i bensin, såframt blan-
dinga kan nyttast til drift av motorvogn. Departementet
kan likevel setja ned avgifta av bensol som gassverk har
tilverka til å blanda i bensin, og avgifta av sprit til drift
av motorvogn når den er laga innanlands, med opptil
6 øre for kvar liter.

Friteken for avgift er bensin som blir nytta til skeine-
gangsvogn åt stats- og privatjarnvegar, statens motor-
båtar, luftfarty, også private. Etter søknad til Arbeids-
departementet kan bensin til industriell verksemd i større
mengder enn 1 000 liter om året til anna enn drift av
motorvogn bli friteken for avgift.

Vidare er bensin som blir nytta til motorbåtar som
trygdepliktige fiskarar brukar til fiske, friteken for avgift.
Arbeidsdepartementet kan fastsetja at dette berre skal
gjelda for fiskarar som har fjerdeparten av inntekta si
av fisket.

Etter søknad til Arbeidsdepartementet kan bensin som
blir bruka til kommunal og privat ferje i større mengd
enn 2 000 liter om året, fritakast for avgift.

Likeeins er inntil 200 liter bensin som motorvogn eller
motorbåt har med frå utlandet til eige bruk, friteken for
avgift.

Den føreseгна som er teki inn ovanfor under 4, siste
leden, om høve for Arbeidsdepartementet til å gjeva til-
bake avgift av gummi til motorvogn åt framand makts
diplomatiske og konsulære tenestmenn, gjeld også med
omsyn til refusjon til desse tenestmenn av bensinavgifta.

I tilfelle misbruk kan Arbeidsdepartementet nekte av-
giftsfritaking (eller refusjon) for ei kortare eller lengere
tid. Etter søknad kan Arbeidsdepartementet fastsetja at
avgift av bensin som blir førd ut att or riket i mengder
på minst 400 liter, kan gjevast tilbake.

- 18 juni. Til vederlag for den avgifta som blir betalt av motorfarty som ikkje er fritaken for avgift, får Handelsdepartementet til rådvelde 2 pst. av bensinavgifta.

Oslo 18 juni 1942.

Quisling.
Ministerpresident.

Hustad.

R. J. Fuglesang.

- 18 juni. **Ministerpresidentens beslutning** *) om opphevelse av §§ 40 og 41 i trafikkreglene av 17 desember 1926, jfr. endring av 3 oktober 1930. I medhold av den ved lov av 20 februar 1926 endrete § 68 i vegloven av 21 juni 1912 bestemmes:

§§ 40 og 41 i trafikkregler fastsatt i henhold til Kronprinsregentens resolusjon av 17 desember 1926 endret ved kongelig resolusjon av 3 oktober 1930, oppheves fra 1 juli 1942.

Oslo 18 juni 1942.

Quisling.
Ministerpresident.

Hustad.

R. J. Fuglesang.

- 18 juni. **Skrivelse** *) fra Politidepartementet om politivedtekt for Budal herred, Sør-Trøndelag fylke.

- 18 juni. **Skrivelse** *) fra Sosialdepartementet om vedtekt om gjennomføring av husleieloven i Nes herred, Hedmark fylke, jfr. lov av 16 juni 1939 § 41.

- 19 juni. **Forordning** *) (Handelsdepartementet.)

Midlertidige endringer i og tillegg til lov om patenter av 2 juli 1910 med tilleggslover og midlertidig tilleggslov av 15 mars 1940.

I medhold av midlertidig lov av 18 juni 1942 om tillegg til lovgivningen om det industrielle rettsvern bestemmes:

§ 1. Den tilleggsfrist til den vanlige prioritetsfrist for patenter som er fastsatt i § 1 i lov av 15 mars 1940, skal i intet tilfelle anses utløpet før 1 januar 1943.

Blir patentkrav inngitt etter utløpet av den ordinære prioritetsfrist, skal årsavgiftene og patentets lengste varighet beregnes som om patentkravet var kommet inn på den siste dag av fristen, dog tidligst 31 desember 1940.

*) Kunngj. 27 juni i Lovtid. 1 nr. 35.

§ 2. De i patentlovens § 14 fastsatte frister for betaling av årsavgifter for patenter, forlenges for så vidt de utløper i tiden fra og med 9 april 1940 til og med 30 desember 1942 til 31 desember 1942, hvis Styret for det industrielle rettsvern etter det i hvert tilfelle opplyste finner at forhold som står i forbindelse med krigen, må anses å ha vært til hinder for tidligere innbetaling av avgiftene.

§ 3. Den i patentlovens § 15 (tilleggslov av 8 august 1924) fastsatte lengste frist innen hvilken søknad om gjenopprettelse må gis inn til Styret for det industrielle rettsvern, forlenges for så vidt den utløper i tiden fra og med 1 september 1940 til og med 30 desember 1942 til 31 desember 1942.

§ 4. De i §§ 4 og 5 i lov av 15 mars 1940 fastsatte frister av 6 måneder forlenges slik at de ikke i noe tilfelle anses utløpet før 1 januar 1943.

§ 5. Forordning av 16 desember 1941 oppheves.

Forordning.*) (Handelsdepartementet.)

19 juni.

Midlertidige endringer i og tillegg til lovene om varemerker og mønstre av 2 juli 1910 med tilleggslover.

I medhold av midlertidig lov av 18 juni 1942 om tillegg til lovgivningen om det industrielle rettsvern bestemmes:

§ 1. Den prioritetsfrist for varemerke- og mønsterkrav som er fastsatt i overenskomster etter varemerkelovens § 30 og mønsterlovens § 32 og som utløper i tiden fra og med 9 april 1940 til og med 30 desember 1942, forlenges til 31 desember 1942.

§ 2 i lov av 15 mars 1940 om midlertidige tillegg til patentloven får tilsvarende anvendelse.

§ 2. De i varemerkelovens § 12 og mønsterlovens § 7 fastsatte frister for betaling av fornyelsesavgifter for varemerkeregistreringer og avgifter for forlengelser av mønstervern, forlenges for så vidt de utløper i tiden fra og med 9 april 1940 til og med 30 desember 1942 til 31 desember 1942, hvis Styret for det industrielle rettsvern etter det i hvert tilfelle opplyste finner at forhold som står i forbindelse med krigen, må anses å ha vært til hinder for tidligere innbetaling av avgiftene.

§ 3. Forordning av 16 desember 1941 oppheves.

Skrivelse*) fra Politidepartementet om endring av § 4, 19 juni. 2 ledd, i politivedtekten for Oslo.

*) Kunngj. 27 juni i Lovtid. 1 nr. 35.

20 juni. **Forordning.*)** (Forsyningsdepartementet.)

Omsetning og bruk av sement.

I medhold av midlertidig lov av 19 mars 1942 om sikring av landets forsyning med livsfornødenheter og andre varer bestemmes:

§ 1. Det er forbudt å bruke sement uten etter tillatelse fra Direktoratet for industriforsyning eller den direktoratet bemyndiger.

§ 2. Det er forbudt å selge eller på annen måte overdra sement til forhandler uten etter tillatelse fra Direktoratet for industriforsyning eller den direktoratet bemyndiger.

Det er forbudt å selge eller på annen måte overdra sement til forbruker eller til noen som opptrer på vegne av forbruker, uten etter tillatelse fra Direktoratet for industriforsyning eller den direktoratet bemyndiger.

Likeledes er det forbudt å kjøpe eller på annen måte erverve sement som overdras i strid med bestemmelsene i denne paragraf.

Omsetningsforbudet gjelder også levering til oppfylning av salgs- eller leveringsavtale som er inngått før denne forordning trådte i kraft.

Overdragelse av kjøpetillatelse er forbudt.

§ 3. Unntatt fra forbudet i §§ 2 og 3 er bruk og omsetning av sement til arbeider som utføres av eller for de tyske myndigheter.

Salg av sement til de tyske myndigheter kan bare finne sted mot anvisning utstedt av vedkommende tyske myndighet.

§ 4. Direktoratet for industriforsyning kan gjøre unntak fra bestemmelsene i denne forordning og gi utfyllende bestemmelser.

§ 5. Forordning om forbud mot omsetning og bruk av visse bygningsmaterialer og bygningsartikler av 7 februar 1941, jfr. forordning av 31 mars 1942, og forskrifter gitt i medhold av forordningen gjelder ikke for sement.

§ 6. Overtredelse eller medvirkning til overtredelse av bestemmelsene i denne forordning eller bestemmelser gitt i medhold av forordningen er straffbar og kan medføre inndraging; jfr. midlertidig lov av 19 mars 1942 om sikring av landets forsyning med livsfornødenheter og andre varer § 2.

§ 7. Denne forordning trer i kraft 1 juli 1942.

*) Kunngj. 27 juni i Lovtid. 1 nr. 35.

Rundskrivelse fra Innenriksdepartementet til fylkesmen- 20 juni.
nene.

Angående lov om sivil tjeneste for læger
og tannlæger av 26 mars 1942.

Lovens § 1 omfatter alle læge-(tannlæge)stillinger, offentlige og private, hovedstillinger og bistillinger, assistentlæge-(tannlæge)stillinger m. v.

Forat loven skal kunne anvendes må læge-(tannlæge)hjelp være påtrengende nødvendig. Det er derfor ikke nok, at en stilling er ledig, men det må også gjøres rede for, at det er påtrengende nødvendig å skaffe læge-(tannlæge)hjelp. Blir således en lægestilling ledig på sykehus må opplyses, hvilke andre læger som er på sykehuset, hvor mange pasienter, samt gis andre opplysninger av interesse for spørsmålet, bl. a. om det er nødvendig med spesialutdannet læge.

Det er dessuten et vilkår, at læge-(tannlæge)hjelp ikke kan skaffes på vanlig måte. Det må derfor opplyses hva som er foretatt for å skaffe læge-(tannlæge) på vanlig måte, således om avertering. Gjelder det stilling som går inn under Innenriksdepartementets forordning av 25 august 1941 med forskrifter av 4 oktober s. å. om ansettelse i offentlig tjeneste (stat, fylker og primærkommuner med underordnede institusjoner) må det være gått fram som der foreskrevet.

Har søker(e) meldt seg bør søknaden(e) legges ved, og nærmere gjøres rede for, hvorfor vedkommende ikke anses skikket. Ved ansettelse i offentlig tjeneste må slik opplysning gis også hvis grunnen er, at han (de) ikke er godkjent ved den politiske bedømmelse (§ 5 i ovennevnte forordning, og III i de tilhørende forskrifter).

Også hvis læge-(tannlæge)hjelp trengs straks, f. eks. på grunn av sykdom, bør en så vidt mulig søke å skaffe den på vanlig måte.

Det må alltid sies fra om fra hvilken tid og hvor lenge læge-(tannlæge)hjelpen trengs.

I lovens § 2 bestemmes, at Innenriksdepartementet fastsetter godtgjørelsen og vilkårene for øvrig. Lønnen for stillingen og dens andre inntekter må derfor oppgis, med opplysning om lægen-(tannlægen) har rett til privatpraksis. Vedkommende bør som regel ha stillingens grunnlønn og øvrige inntekter, dog således at det kan bli spørsmål om å trekke fra 10 % i tilfelle slikt fradrag er vanlig; dette må i så fall opplyses.

Departementet vil som regel stille som vilkår, at vedkommende læge(tannlæge) av den han skal gjøre tjeneste hos,

20 juni. får lovbestemt skyss- og kostgodtgjørelse for reise fram og tilbake, eventuelt dekket også andre utgifter ved reisen.

Dette må gis opplysninger om boligforholdene, husleie m. v.

Videre må opplyses om nødvendig lægeutstyr has på stedet, eller om lægen må ha med dette selv.

Den som gis pålegg i henhold til § 1 blir ikke å innmelde i Pensjonskassen, selv om stillingen er innlemmet. Han opp-tjener ikke alderstillegg. Da han ifølge lovens § 5 har rett til å få igjen sin tidligere stilling, med mindre departementet bestemmer noe annet, må hans tidligere stilling bare besettes midlertidig.

Lovens § 4, annet ledd, avløser Innenriksdepartementets bestemmelse av 20 desember 1941. Læger og tannlæger som ved lovens ikrafttreden 19 april i år utførte læge-(tannlæge) tjeneste for det offentlige, kan ikke uten Innenriksdepartementets samtykke fratre før ett år etter nevnte tidspunkt. Læge (tannlæge) som ønsker å fratre ved dette tidspunkt må gi vanlig oppsigelse.

Bestemmelsen inneholder plikt, men ingen rett for lægene og tannlægene til å fortsette tjenesten.

Den vanlige «turnustjeneste» (skifte i visse stillinger av tidligere ansatte innenfor et sykehus) går etter departementets uttalelse inntil videre ikke inn under bestemmelsen.

Under uttrykket: «det offentlige» går ifølge loven ikke bare statens institusjoner og institusjoner tilhørende kommunene (primærkommuner og fylkeskommuner), men også institusjoner som har bidrag fra stat eller kommune.

Bestemmelsen gjelder ikke sykepermisjon så lenge vedkommende er ufør til tjeneste, kortere permisjoner og heller ikke vanlig ferie.

Læge eller tannlæge som på den tid loven trådte i kraft gjorde tjeneste som vikar for en annen, kan fratre, når innehaveren av stillingen overtar og gjør tjeneste til 19 april 1943.

I alminnelighet krever departementet for å samtykke i at en læge (tannlæge) fratrer, at det skaffes annen skikket læge (tannlæge) godkjent av Nasjonal samling personalkontor, Offentlig tjeneste (N. S. P. O. T.), som kan overta. Kan slik læge (tannlæge) skaffes, kan for øvrig ansettelsesmyndigheten — uten å innhente departementets samtykke — til-late, at læge (tannlæge) fratrer, på betingelse av at den nye læge forplikter seg til uten departementets samtykke ikke å fratre før 19 april 1943.

Departementet har hittil som oftest samtykket i permisjoner inntil 3 måneder selv om vikaren ikke er godkjent av

N. S. P. O. T., men slike søknader kan for fremtiden ikke ventes innvilget. 20 juni.

Ved søknader om å fratre i henhold til § 4 må vedlegges uttalelse fra vedkommende anstalt.

I lovens § 6, første punktum, bestemmes, at tvist om plikt til å gjøre tjeneste etter denne lov med endelig virkning avgjøres av Innenriksdepartementet. Dette gjelder tjeneste både etter § 1 og § 4.

Derimot gjelder paragrafens annet punktum bare tjeneste etter § 1.

Søknader i henhold til loven sendes med opplysninger som foran nevnt til Innenriksdepartementets Helseavdeling, Lægekantoret, Victoria Terrasse 13, Oslo.

Skrivelse*) fra Innenriksdepartementet om regulering av og byggevedtekter for en del av Bjerkvik bygningsdistrikt, Ankenes herred, Nordland fylke. 20 juni.

Skrivelse**) fra Landbruksdepartementet om vedtekter for bruk av § 55 i jordloven overfor innabygdsboende eiere av jordbruk i Hof herred, Vestfold fylke. 20 juni.

Skrivelse**) fra Landbruksdepartementet om vedtekter for bruk av § 55 i jordloven overfor innabygdsboende eiere av jordbruk i Kvinnherad herred, Hordaland fylke. 20 juni.

Forordning**) (Landbruksdepartementet) om fiskeregler for Ringsaker herred, Hedmark fylke. 22 juni.

Forordning.*) (Landbruksdepartementet.) 23 juni.

Omsetningsavgift på sauslakt for tida
1 juli 1942—30 juni 1943.

§ 1. Av alt sauslakt som går gjennom kommunal eller annen offentlig kjøttkontroll til granskning skal det i tida 1 juli 1942—30 juni 1943 svarast avgift til fremjing av omsetninga av saukjøtt i samhøve med lov nr. 6 av 10 juli 1936. Avgift skal ikkje betalast av slakt som vert heilt ut vraka eller som vert innført frå utlandet.

Avgifta vert sett til kr. 0,50 for kvart slakt eller del av eit slakt.

Same avgifta skal også svarast av alle som i nemnde tidsrom leverar saukjøtt til nedsalting eller som driv ned-

*) Kunngj. 27 juni i Lovtid. 1 nr. 35.

**) Kunngj. 3 juli i Lovtid. 1 nr. 37.

23 juni. salting av saukjøl. Unnataki er saukjøl som vert salta til eige bruk.

Avgifta skal krevjast opp etter dei reglar som er fastsette i skriv frå Landbruksdepartementet dagsett 13 juli 1934.

§ 2. Det er sett straff for brot mot denne forordninga.

23 juni. **Forordning.*)** (Forsyningsdepartementet.)

Om lagring, bruk, omsetning og rasjonering
m. v. av poteter.

I medhold av midlertidig lov av 19 mars 1942 om sikring av landets forsyning med livsfornødenheter og andre varer bestemmes:

Kapitel I. Utsortering av settepoteter, lagring m. v.

§ 1. Enhver produsent av poteter plikter å holde tilbake og lagre av sin avling i 1942 et tilstrekkelig kvantum settepoteter til dekning av sitt behov for settepoteter i 1943.

Produsenter som for 1942 er pålagt av jordstyret å dyrke poteter på et bestemt minimumsareal skal regne sitt behov for settepoteter for 1943 etter samme areal + 10 %, og etter et forbruk av 300 kg settepoteter (inkl. svinn) pr. dekar.

Produsentene plikter så vidt mulig å sortere ut av sin potetavling og oppbevare alle poteter med vekt ca. 30—50 gram til bruk eller salg som settepoteter.

§ 2. Direktoratet for proviantering og rasjonering kan pålegge produsenter og handlende å lagre poteter for senere levering.

§ 3. Enhver som lagrer poteter plikter å sørge for forsvarlig oppbevaring.

Enhver som eier eller er i besittelse av potetbeholdning som han må regne med ikke å kunne oppbevare forsvarlig vinteren over, skal melde fra til forsyningsnemnda. Han plikter å disponere over beholdningen eller stille den til disposisjon i samsvar med nemndas bestemmelse.

Forsyningsnemnda skal etter bestemmelse av Direktoratet for proviantering og rasjonering eller fylkesforsyningsnemnda iverksette inspeksjon av kjellere og andre oppbevaringsteder som benyttes eller aktes benyttet til lagring av poteter i sesongen 1942—43. Forsyningsnemnda kan også av eget tiltak foreta slik undersøkelse i den utstrekning dette anses påkrevd. Den som eier eller har rådigheten over lagerplassen plikter å meddele forsyningsnemnda og nemndas inspektør de opplysninger som forlanges for å bedømme om lagerplassen

*) Kunngj. 7 juli i Lovtid. 1 nr. 38.

er tilfredsstillende. Inspektørene skal på stedet gi anvisning 23 juni. på hvordan lagerplassen bør være og hvilke feil som bør rettes.

Forsyningsnemnda kan forby lagring av poteter på steder som ikke anses skikket til lagerplass, og kan på grunnlag av foretatt inspeksjon gi den som eier eller har rådigheten over potetbeholdning eller lagerplass skriftlig pålegg om å foreta bestemte utbedringer av lagerplassen. Er lagerplassen uskikket til oppbevaring av poteter, eller etterkommes ikke de pålegg som er gitt om utbedring, kan forsyningsnemnda kreve potetbeholdningen avstått for overføring til kommunens kriselager, eller forlange den solgt til den nemnda bestemmer.

Direktoratet for proviantering og rasjonering eller den det gir fullmakt, kan bestemme at det ikke skal anvises poteter til erstatning for det kvantum som blir ødelagt under lagring, dersom eier eller besitter av potetbeholdning har unnlatt å sende melding som nevnt i annet ledd, eller ikke har etterkommet forsyningsnemndas bestemmelser om disponering av beholdningen eller utbedring av lagerplassen, eller for øvrig ikke har sørget for betryggende lagring.

Kapitel II. Bruk.

§ 4. Det er forbudt uten skriftlig tillatelse fra forsyningsnemnda å føre opp eller ensilere poteter som kan anvendes til matbruk eller settepoteter.

Tillatelse til å anvende poteter til oppføring eller ensilering kan bare gis for et bestemt kvantum. Tillatelse kan ikke gis for poteter som en produsent plikter å selge, jfr. § 18.

§ 5. Det er forbudt uten tillatelse fra Direktoratet for proviantering og rasjonering å anvende poteter til teknisk bruk. Med teknisk bruk menes enhver anvendelse av poteter utenfor husholdning som råstoff for framstilling av nærings- og nytelsesmidler, halvfabrikata og ferdige produkter av enhver art.

§ 6. Det er forbudt å servere råskrelte poteter på hoteller, restauranter, kafeer og andre bevertningsteder.

§ 7. Det er forbudt uten tillatelse fra forsyningsnemnda å bruke poteter som er anvist til settepoteter til annet formål.

Kapitel III. Omsetning og rasjonering m. v.

§ 8. Uten tillatelse fra Direktoratet for proviantering og rasjonering er det forbudt for andre enn produsenter, forsyningsnemnder, jordstyrer, detaljister og godkjente grossister å selge eller på annen måte overdra poteter.

Engrosforhandlere av poteter godkjennes av fylkesforsyningsnemnda. Godkjenning kan som regel bare gis til gros-

23 juni. suster som tidligere er godkjent som potetgrossist i medfør av Prisdirektoratets kunngjøring nr. 176 av 4 oktober 1941 og kunngjøring nr. 246 av 19 februar 1942. Godkjenningen gjelder bare for salg av poteter innenfor vedkommende fylke og kan når som helst kalles tilbake.

§ 9. Det er forbudt å selge eller på annen måte overdra poteter til før uten etter skriftlig tillatelse fra forsyningsnemnda i selgerens kommune.

Det er likeledes forbudt å overdra poteter til teknisk bruk uten etter tillatelse fra Direktoratet for proviantering og rasjonering, jfr. dog unntaksbestemmelsen i § 10, siste ledd.

§ 10. Det er forbudt for produsent av poteter fra og med 1 september 1942 å selge eller på annen måte overdra poteter uten mot anvisning fra en forsyningsnemnd, en fylkesforsyningsnemnd eller fra Direktoratet for proviantering og rasjonering, eller mot innkjøpserklæring på fastsatt skjema fra detaljist og godkjent grossist, eller mot utførselstillatelse fra tollvesenet. Dette gjelder også for levering av poteter til oppfylling av salgs- og leveringsavtaler som er inngått før denne forordnings ikrafttreden.

Salg av poteter fra produsent til forbruker fra torg kan dog foregå mot klipp av merker på potetkort.

Direktoratet for proviantering og rasjonering kan bestemme at produsenter i en eller flere kommuner eller fylker bare kan overdra poteter mot anvisning fra forsyningsnemnd og fylkesforsyningsnemnd i visse kommuner og fylker, og mot innkjøpserklæring utstedt på grunnlag av slik anvisning.

Unntatt fra bestemmelsene i første og tredje ledd er levering av poteter til oppfylling av kårkontrakter og av forpaktingsavtaler når bortforpakteren bor på gården, og levering til produsentens faste arbeidere med husstand. Dog er det forbudt å levere større kvantum poteter enn det som svarer til mottakerens rasjoner.

Unntatt fra forbudet i første ledd er likeledes overdragelse av poteter til potetmelfabrikk og potettørkeri.

§ 11. Det er forbudt for grossist fra og med 1 september 1942 å selge eller på annen måte overdra poteter uten mot anvisning fra en forsyningsnemnd innen det distrikt som han er godkjent som potetgrossist for, eller mot innkjøpserklæring fra detaljist utstedt på grunnlag av slik anvisning, eller mot innkjøpserklæring fra grossist eller mot utførselstillatelse fra tollvesenet.

Fylkesforsyningsnemnda gir de godkjente grossister anvisning på innkjøp av poteter til et passende startlager. Grossistene plikter å levere inn til fylkesforsyningsnemnda de innkjøpserklæringer, anvisninger og utførselstillatelser som de

har overdratt poteter mot, og kan bare få anvisning på et 23 juni.
nytt kvantum poteter som svarer til de innleverte salgslegitimasjoner med tillegg av 3 %.

§ 12. Det er forbudt for detaljist fra og med 1 september 1942 å selge eller på annen måte overdra poteter uten mot klipp av merker på potetkort eller mot anvisning fra forsyningsnemnda i detaljistens kommune og i de kommuner som fylkesforsyningsnemnda bestemmer, eller mot utførselstillatelse fra tollvesenet. Salg til detaljist kan dog skje mot innkjøpserklæring.

Forsyningsnemnda gir de detaljister i kommunen som tidligere har omsatt poteter anvisning på innkjøp av poteter fra produsent eller grossist til et passende startlager. Detaljistene plikter å levere inn til forsyningsnemnda de merker, anvisninger, innkjøpserklæringer og utførselstillatelser som de har overdratt poteter mot, og kan bare få anvisning på et nytt kvantum poteter som svarer til innleverte salgslegitimasjoner med tillegg av 7 %.

§ 13. Detaljist og grossist kan ved innkjøp av poteter utstede innkjøpserklæringer på fastsatt skjema for tilsammen et så stort kvantum poteter som de har fått kjøpeanvisning på fra forsyningsnemnd og fylkesforsyningsnemnd.

Gjenpartene av innkjøpserklæringene skal sendes inn til forsyningsnemnda av detaljist og til fylkesforsyningsnemnda av grossist når det er utstedt erklæringer for det kvantum poteter som nemnda har anvist.

§ 14. Forsyningsnemnda deler på søknad ut potetkort til alle forbrukere som ikke har dyrket poteter på et areal på minst 200 m² pr. husstandsmedlem. Forbrukere som har dyrket poteter på et mindre areal skal tildeles potetkort når potetene av egen produksjon beregnes oppbrukt, idet avlingen på 100 m² skal dekke rasjonen for en person i 6 måneder, etter at settepoteter er lagt til side. (Jfr. § 1.)

Forsyningsnemnda kan i stedet for å tildele potetkort, eller mot å klippe tilsvarende merker fra potetkortet, gi anvisning til forbruker på innkjøp av poteter. For forbrukere som har skikket lagerplass, kan hele årsrasjonen anvises under ett. Forsyningsnemnda skal formidle innkjøp av poteter til forbrukere som ønsker å dekke sin årsrasjon av poteter om høsten, og som melder fra at de ikke kan få kjøpt det kvantum poteter som de har fått anvist.

Anstalthusholdninger får anvist poteter av forsyningsnemnda for de personer som er medlemmer av husholdningen. Medlemmer som har fått utlevert potetkort, skal avgi merker for den tid de har kosten i husholdningen. Anstalthusholdningens bestyrer plikter å sørge for at dette blir gjort og å

23 juni. levere merkene til forsyningsnemnda. Størrelsen av det kvantum poteter som anvises til anstalthusholdningen kan fastsettes under hensyn til det antall merker som blir levert inn.

Forsyningsnemnda kan an vise poteter til hoteller, restauranter og andre bevertningsteder, samt bedrifter som bespiser sine arbeidere, beregnet etter det gjennomsnittlige antall personer som spiser middag på stedet.

Forsyningsnemnda anviser poteter til mannskap på skip i innenriks fart. Skip i utenriks fart kan kjøpe poteter mot utførselstillatelse fra tollvesenet.

§ 15. Direktoratet for proviantering og rasjonering bestemmer til enhver tid hvor stort kvantum poteter rasjoneringskortene gjelder for, eller som kan anvises av forsyningsnemnda etter § 14.

§ 16. Det er forbudt å kjøpe eller på annen måte erverve poteter i strid med bestemmelsene i denne forordning.

§ 17. Det er forbudt for potetmelfabrikk og potettørkeri å kjøpe poteter fra produsent uten tillatelse fra Direktoratet for proviantering og rasjonering.

§ 18. Direktoratet for proviantering og rasjonering kan forby handlende innen et fylke eller en kommune å kjøpe poteter av andre enn stat, fylke eller kommune, når dette er nødvendig for å få avsatt poteter som disse eier eller har økonomisk ansvar for.

§ 19. Produsent som dyrker poteter på et større samlet areal enn 1 dekar plikter for den del av arealet som overstiger 200 m² pr. husstandsmedlem i produsentens egen husstand og i husstanden til kårtakere, bortforpaktere og de av produsentens faste jordbruksarbeidere som han skal levere poteter til, innen 1 juni 1943 å selge et så stort minstekvantum pr. dekar som Direktoratet for proviantering og rasjonering fastsetter. Leveringskvantumet pr. dekar fastsettes og kunn gjøres innen 1 september 1942. Det kvantum poteter av 1942 års avling som produsenten godtgjør å ha solgt og levert før nevnte dato, kommer til fradrag i det fastsatte leveringskvantum.

Produsent som mener at han ikke kan oppfylle leveringsplikten skal innen 15 oktober 1942 sende begrunnet melding til forsyningsnemnda.

§ 20. Direktoratet for proviantering og rasjonering eller den det bemyndiger kan kreve at produsent skal avstå poteter til den direktoratet eller den det bemyndiger bestemmer.

Erstatningen for poteter som kreves avstått i medhold av denne forordning fastsettes ikke ved skjønn, men skal beregnes i samsvar med de prisreguleringsbestemmelser som gjelder ved leveringen.

Avståing kan om nødvendig gjennomføres ved hjelp av 23 juni. politiet.

§ 21. Potetprodusent plikter ved hver utdeling av rasjoneringskort for matvarer å sende inn til forsyningsnemnda oppgave over alle overdragelser av poteter som han har foretatt siden forrige kortutdeling. Oppgavene skal være bilagt med de merker, anvisninger, innkjøpserklæringer og utførselstillatelser som potetene er overdratt mot.

Kapitel IV. Forsendelse.

§ 22. Når det er nødvendig for å sikre potetforsyningen eller tilførslene av poteter til potetmelfabrikk og potettørkeri, kan Direktoratet for proviantering og rasjonering forby utførsel av poteter fra et fylke eller en kommune.

§ 23. Det er forbudt fra og med 1 september 1942 å sende, ta imot for transport, transportere og føre med seg som reisegods poteter med mindre

1. potetene er adressert til staten, forsyningsnemnd, jordstyre, potetmelfabrikk eller potettørkeri,
2. transporten er ledsaget av gjenpart av kjøpeanvisning, innkjøpserklæring eller utførselstillatelse for potetene (jfr. §§ 10—12),
3. transporten er ledsaget av særskilt transporttillatelse fra forsyningsnemnda.

Ved forsendelse med jernbane, skip eller annet transportmiddel hvor det utstedes fraktbrev for godset skal transportlegitimasjonen heftes ved fraktbrevet, og makuleres av den som leverer ut partiet. Ved forsendelse med annet transportmiddel skal legitimasjonen oppbevares av den som forestår transporten og makuleres av denne ved utlevering av potetene. Blir potetene transportert med egne transportmidler, skal transportlegitimasjonene sendes inn til forsyningsnemnda straks etter avbenyttelsen eller når tidsfristen for transporttillatelsen er utløpet.

§ 24. Unntatt fra bestemmelsene i § 23 er:

1. Henting av poteter av eller for adressaten fra jernbanestasjon, dampskipsbrygge, bilholdeplass og liknende.
2. Ombringelse av poteter til forbrukere som har kjøpt potetene mot merker av potetkortet.
3. Medbringelse av poteter som proviant på reiser, turer og liknende.
4. Transport av poteter i forbindelse med at en forbruker skifter bopel med mindre potetene forsendes med jernbane eller ruteskip.

23 juni.

Kapitel V. Alminnelige bestemmelser.

§ 25. Direktoratet for proviantering og rasjonering kan gjøre unntak fra bestemmelsene i denne forordning og gi utfyllende bestemmelser.

§ 26. Overtredelse eller medvirkning til overtredelse av bestemmelser i denne forordning eller bestemmelser og pålegg gitt i medhold av forordningen fører med seg straff og inndraging, jfr. midlertidig lov av 19 mars 1942 nr. 8 om sikring av landets forsyning med livsfornödenheter og andre varer § 2, første ledd.

§ 27. Ved denne forordnings ikrafttreden oppheves forordning av 6 oktober 1941 om tiltak til sikring av matpotetforsyningen m. v. og forskrifter gitt i medhold av forordningen.

Bestemmelser av 4 februar 1942 om regulering av omsetningen av matpoteter oppheves dog først fra 1 september 1942.

24 juni.

Forordning.*) (Forsyningsdepartementet.)

Om avgift ved fremstilling av tekstilvarer.

I medhold av lov nr. 9 av 19 mars 1942 om avgift ved innførsel og fremtilling av tekstilvarer bestemmes:

§ 1. Følgende bedrifter skal for budsjett-terminen 1942—43 svare avgift til staten på det grunnlag og etter de satser som er fastsatt nedenfor:

1. Bomulls- og ullspinneri av hvert kilo garn som bedriften leverer til handlende eller til bedrifter, hvis produksjon ikke er regulert ved produksjonskvoter fastsatt av Norges tekstilstyre, når garnet helt eller delvis er fremstilt av:
  - a. ull, bomull eller cellul, eller av
  - b. avfall av slike materialer eller andre tekstilfibre ..... kr. 0,02
2. Ull- og bomullsveveri, gardin- og båndfabrikk, trikotasjefabrikk, og enhver annen industriell bedrift hvis produksjon er regulert ved produksjonskvoter fastsatt av Norges tekstilstyre, unntatt fiskegarnsfabrikker, av hvert kilo garn som bearbeides og som helt eller delvis er fremstilt av:
  - a. ull, bomull eller cellul, eller av
  - b. avfall av slike materialer eller andre tekstilfibre ..... » 0,02
3. Vatt- og stoppullfabrikk av hvert kilo varer som fremstilles ..... » 0,01

*) Kunngj. 29 juni i Lovtid. 1 nr. 36.

4. Linveveri av hvert kilo garn av lin eller avfall av slikt materiale som bearbeides ..... kr. 0,01
 5. Kunstsilkefabrikk av hvert kilo kunstsilkegarn som fremstilles ..... » 0,04

§ 2. Avgiften gjøres opp for hvert halvår og skal innbetales til statens alminnelige oppebørselsbetjent i distriktet innen to måneder etter halvårets utløp.

Beløpet kan drives inn ved utpanting.

§ 3. Avgiftspliktige bedrifter skal gi slike oppgaver og opplysninger som til enhver tid foreskrives av Norges tekstilstyre til gjennomføring av denne forordning.

§ 4. Norges tekstilstyre eller personer som styret gir myndighet til det, skal når som helst ha adgang til hos avgiftspliktige bedrifter å foreta slikt ettersyn som finnes nødvendig til kontroll av at bedriften oppfyller sine plikter etter denne forordning eller bestemmelser som er gitt i medhold av § 3.

Den som foretar ettersyn som omhandlet i første ledd, skal ha taushetsplikt om drifts- og forretningsforhold som han får kunnskap om ved utførelsen av forretningen.

§ 5. Forsyningsdepartementet kan pålegge en bedrift å betale de omkostninger som ettersynet har medført, når det ved dette viser seg at bedriften har overtrådt denne forordning eller forordning om opprettelse av Norges tekstilstyre av 1 februar 1941, jfr. forordning av 1 mai 1941, eller forskrifter gitt med hjemmel i disse. Størrelsen av disse omkostninger fastsettes med endelig virkning av departementet.

Det beløp bedriften i henhold til foregående ledd er pålagt å betale, skal innen en uke fra mottakelsen av kravet betales til statens alminnelige oppebørselsbetjent i distriktet. Beløpet kan drives inn ved utpanting.

§ 6. Overtredelse er straffbar, jfr. § 3 i lov av 19 mars 1942 om avgift ved innførsel og fremstilling av tekstilvarer.

Forordning.*) (Forsyningsdepartementet.)

24 juni.

Om avgift ved innførsel av visse varer fremstilt av tekstilspinnestoffer.

I medhold av lov nr. 9 av 19 mars 1942 om avgift ved innførsel og fremstilling av tekstilvarer bestemmes:

§ 1. Ved innførsel av varer som helt eller delvis er fremstilt av tekstilspinnestoffer og som inngår under tolltariffens nedennevnte poster (tariffen 1940—41), skal det for budsjett-

*) Kunngj. 29 juni i Lovtid. 1 nr. 36.

24 juni. terminen 1942—43 oppkreves en avgift stor $\frac{1}{2}\%$ av den innførte vares statistiske verdi:

- L.nr. 22—25. Bast samt kokos og andre plantetrevler i arbeid.
- » 43—70. Bomullsvarer.
- » 86—87. Bukseseler etc. og glidelåser.
- » 95—99. Bånd og belter derav.
- Uten l.nr. Cellul m. v., post 2—14.

Hansker og vanter:

- L.nr. 285—286. av helsilke og halvsilke.
- » 288. av bomull, lin, ull eller cellul og liknende.
- » 289. Hattformer av tekstilstoff.
- » 290—297. Hatter og huer.
- » 305—308. Hår i arbeid.
- » 367—376. Klær etc. I, II A og II B.

Uten l.nr. Klær etc. II C og II D.

- L.nr. 438—482. Arbeider av lin, hamp, jute etc. samt papirgarn.
- Paraplyer og parasoller:

- » 671—672. 4. paraply- og parasollbetrekk etc.
- » 681—685. Possementmakerarbeid.
- » 724—725. Sekker. Dog blir avgift ikke å kreve opp av sekker som føres inn som emballasje om varer.
- » 731—742. Silkevarer.

Uten l.nr. Arbeider av kunstige spinnestoffer er avgiftspliktige såfremt de poster som arbeidene blir å henføre under, er nevnt i denne oppregning.

Tøyer:

- L.nr. 886—890. I b, c, d og e.
- » 892—912. Ullvarer.

Av de under ovennevnte tariffposter hørende varer er dog følgende fritatt for avgift:

- a. Garn til fiskeribruk som i henhold til anmerkning 2 under tolltariffens post «Bomull etc. 3» og anmerkningen under tolltariffens post «Lin etc. 31» går inn tollfritt.
- b. Garn av hamp, manila, jute og kokos.

§ 2. Avgiften oppkreves av tollvesenet.

Avgiftsbeløp under kr. 0,50 blir ikke å oppkreve.

De nærmere bestemmelser om avgiftens opkreving fastsettes av Direktoratet for industriforsyning.

§ 3. Direktoratet for industriforsyning kan frita enkelte av de varegrupper som er nevnt i § 1 for avgiftsplikt og gjøre avgiftsplikten gjeldende også for andre varer enn de som der er nevnt, for så vidt det dreier seg om tekstilråstoffer eller varer fremstilt av slike stoffer, jfr. §§ 1 og 3 i forordning av 1 februar 1941 om opprettelse av Norges tekstilstyre, jfr. forordning av 1 mai 1941.

§ 4. Denne forordning trer i kraft 1 juli 1942.

24 juni. Skrivelse *) fra Innenriksdepartementet om brannvern og feieregulativ for V å g å m o, Vågå herred, Oppland fylke.

*) Kunngj. 3 juli i Lovtid. 1 nr. 37.

Skrivelse *) fra Innenriksdepartementet om feieregu- 24 juni.
lativ for Norderhov herred, Buskerud fylke.

Skrivelse *) fra Sosialdepartementet om vedtekt om 24 juni.
gjennomføring av husleieloven i Onsøy herred, Østfold
fylke, jfr. lov av 16 juni 1939 § 41.

Lov *) om endringer i forordning av 23 25 juni.
juni 1941 om endringer i sakførerlovgiv- Nr. 1.
ningen.

I forordning om endringer i sakførerlovgivningen av 23
juni 1941 skal følgende bestemmelser lyde:

§ 3. For å få tillatelse til å være sakfører ved lagmanns-
rettene må søkeren godtgjøre at han har utført minst
6 sivile saker ved herreds- eller byrett. Videre må han ha
vært i virksomhet som sakfører i minst 2 år, såfremt han har
beste karakter ved juridisk embetseksamen, og minst 4 år,
såfremt han har nestbeste karakter; dog skal for inntil halv-
delen av disse tidsrom regnes med den tid som søkeren
ut over ett år måtte ha vært i slik virksomhet som nevnt i
§ 2, første ledd.

Den som har fått tillatelse til å være sakfører ved lag-
mannsrettene kalles advokat.

Bestemmelsene i denne paragraf gjelder også for sak-
førertillatelse ved Arbeidsretten, Domstolen for boikottsaker,
Folkedomstolen og Tjenestemannsretten.

§ 6, annet ledd (nytt). Departementet kan inntil 1 januar
1943 i særlige tilfelle gi en sakfører tillatelse til å være sak-
fører ved lagmannsrettene selv om han ikke fyller vilkårene
etter § 3, første ledd, såfremt søkeren godtgjør at han
fyller de tidligere vilkår for å opptre som sakfører ved lag-
mannsrettene etter domstolovens § 219, annet ledd.

Oslo 25 juni 1942.

Quisling.

Ministerpresident.

Sverre Riisnæs.

Finn Thrana.

Lov *) om lettelse i beskatningen til sta- 25 juni.
ten av gevinst ved salg av skip til innen- Nr. 2.
landsk kjøper.

§ 1. Når skip blir solgt til innenlandsk kjøper og salg-
summen overstiger den verdi som skipet var nedskrevet til
ved siste likning, skal — når vilkårene etter denne lov fore-

*) Kunngj. 3 juli i Lovtid. 1 nr. 37.

25 juni. ligger — den statskatt som skyldes gevinsten nedsettes til Nr. 2. en tredjedel av skattebeløpet, dog minst så meget at skatten ikke overstiger 10 pst. av gevinsten. Videre skal særskilt skatt til staten på inntektstigning som følge av gevinsten bortfalle. Har selgeren ved tidligere likning fått fradrag i inntekten for overprisavskrivning på skipet, skal nedsettelse av inntektskatten og fritakelse for skatt av inntektstigning ikke innrømmes for den del av gevinsten som skyldes overprisavskrivningen.

Som vilkår for nedsettelsen gjelder:

1. Selgeren må være bosatt — for selskaps vedkommende hjemmehørende — i Norge 1 januar i det år likningen foretas.
2. Selgeren må da salget fant sted ha eid skipet uavbrutt i minst 5 år.
3. Selgeren må overfor Finans- og tolldepartementet avgi erklæring om at salgsummen er eller vil bli anvendt til nybygging eller til innkjøp av ferdig skip. Er det ferdige skip som innkjøpes et skip som før har vært i drift, oppstilles som ytterligere vilkår enten at det siden dette skip ble tatt i bruk bare er gått halvparten så lang tid som siden det solgte skip ble tatt i bruk, eller at det kjøpte skip har en dobbelt så stor bruttodrektighet som det solgte skip. Erklæringen må være avgitt overfor departementet innen 1 mars i det år likningen foretas. Når det gjelder likningen for 1942—1943, er det dog tidsnok å avgi erklæringen innen 1 september 1942.
4. Skal det solgte skip erstattes ved nybygging, må kontrakten herom være avsluttet innen 5 år etter at salget fant sted, og skal det erstattes ved innkjøp av annet skip, må kjøpet være fullbyrdet innen samme tid.
5. Salgsummen — i tilfelle med fradrag av den del som er avgjort ved kjøperens overtagelse av pantegjeld som hvilte på skipet — må inntil nyanskaffelse har funnet sted, anbringes i norske statsobligasjoner, statsgaranterte obligasjoner eller statsveksler. Disse blir å deponere på den måte som Finans- og tolldepartementet bestemmer. De deponerte verdier tjener også som sikkerhet for skattebeløp som måtte bli ilagt etter § 4. Hvis departementet krever det, må selgeren stille ytterligere sikkerhet for skattene.

§ 2. Skattenedsettelse etter § 1 blir ikke å innrømme i tilfelle hvor det i virkeligheten er foregått et bytte av skip mellom to innenlandske rederier.

§ 3. Salgsummen anses å være brukt til nybygging eller til innkjøp av annet skip ikke bare når kontrakten om dette

er sluttet etter at skipet ble solgt, men også når kontrakten 25 juni.
er sluttet før dette tidspunkt, hvis det nye skip enno ikke var Nr. 2.
levert da skipet ble solgt.

Salgsummen anses under samme vilkår å være brukt på
den nevnte måten også når den er brukt til å overta kon-
trakt om nybygging av skip.

§ 4. Hvis selgeren ikke overholder vilkårene om gjen-
anskaffelse av annet skip, jfr. § 1, punkt 3 og 4, foretar
likningskontoret (forretningsføreren for likningsvesenet) i
vedkommende distrikt omberegning (forhøyelse) av stat-
skatten og mulig etterberegning av skatt på inntektstigning
og sender melding til skattyteren og til skattefogden om de
skattebeløp som pliktes. Ved utregningen av skattene tillegges
5 prosent renter pr. år av de nytilkomne skattebeløp, regnet
fra siste forfallstermin for den ordinært iliknete skatt for
vedkommende år. Skattebeløpene forfaller til betaling 4 uker
etter at melding om den nye utregning ble sendt ut.

§ 5. Finans- og tolldepartementet utferdiger de nærmere
regler som måtte finnes nødvendige til gjennomføring av
denne lov.

§ 6. Denne lov får anvendelse første gang ved likningen
for 1942—1943.

Oslo 25 juni 1942.

Quisling.

Ministerpresident.

Prytz.

Finn Thrana.

Lov *) om utvidelse av grensene for kjøp- 25 juni.
staden Larvik. Nr. 3.

§ 1. Fra 1 juli 1942 overgår til kjøpstaden Larvik de
deler av Hedrum herred som ligger mellom kjøpstadens nu-
værende grenser og følgende nye grenselinjer:

Med utgangspunkt fra bystein nr. 24 går grensen i sør-
aust langs den gamle grense ca. 25 m. Derfra går grensen
parallelt med Tjøllingvegen på sørsia av denne i rett linje
ca. 240 m, videre langs samme veg i rett linje ca. 250 m,
videre langs samme veg i rett linje ca. 320 m til Lågen på
sørsia av Gloppe bru, videre i samme retning ca. 120 m lengde
til midt i elva, dypløpet. Derfra følger grensen Lågen sørover
i ca. 550 m lengde til den skjærer den nuværende grense nord
for øya St. Helena.

§ 2. Den nye grenselinje etter § 1 skal på statskassens
bekostning merkes ved grensesteiner ved en åstedsbefaring

*) Kunngj. 7 juli i Lovtid. 1 nr. 38.

25 juni. som holdes av personer Innenriksdepartementet oppnevner.
Nr. 3. Åstedsforretningen stadfestes av departementet.

§ 3. De deler av Hedrum herred som ifølge § 1 legges til kjøpstaden Larvik, skal fra utskillelsen gå ut av landets matrikkel og i enhver henseende høre under kjøpstaden. Dette skal dog ikke ha noen virkning på den odel som 30 juni 1942 måtte hvile på jord som ved denne lov overføres fra landet til kjøpstaden.

§ 4. De personer som 1 juli 1942 er bosatt på de strekninger som etter § 1 henlegges til kjøpstaden Larvik skal med hensyn til bestemmelsene i kommunelovgivningen om ervervelse og bruk av stemmerett og rett og plikt til å ta imot oppnevning til kommunale verv anses som om de hadde vært bosatt i kjøpstaden i den tid de har bodd på disse strekninger.

§ 5. De personer som 1 januar 1942 hadde bopel innen de strekninger som ifølge § 1 overføres til kjøpstaden Larvik, anses ved skattelikningen for budsjettåret 1 juli 1942 til 30 juni 1943 med hensyn til skatteplikt som bosatt i kjøpstaden.

Utlikningen av kommuneskatt til den utvidete bykommune og av statskatt for budsjettåret 1 juli 1942 til 30 juni 1943 skal foretas av likningsmyndighetene i Larvik og etter de regler som gjelder for Larvik i medhold av skattelovgivningen for byene.

Finansdepartementet fastsetter for denne likning de endringer som måtte finnes nødvendige i skattelovgivningens tidsfrister for utførelsen av likningen.

§ 6. De i Hedrum herred hjemstavnsberettigete personer som ved utskillelsen bor — eller om de da er flyttet fra herredet — har hatt sin siste bolig i herredet innen det område som overgår til kjøpstaden, skal ha sin fattighjemstavn i kjøpstaden hvis de er flyttet til dette område før 1 juli 1941.

§ 7. De som 1 juli 1942 i medhold av gjeldende lovgivning driver kjøpmannshandel på de strekninger som etter § 1 går over til kjøpstaden Larvik, skal ha rett til å fortsette den næring de har drevet med de samme rettigheter og forpliktelser som byens øvrige kjøpmenn.

De som 1 juli 1942 i medhold av gjeldende lovgivning driver håndverksnæring på nevnte strekninger, skal ha rett til på disse å fortsette den næring de har drevet.

De næringsdrivende som er nevnt i denne paragraf, må melde seg for politimesteren i Larvik innen 1 september 1942 for å kunne nyte de rettigheter som herved blir tillagt dem.

Handelsdepartementet gir de nærmere forskrifter som finnes påkrevd etter denne paragraf.

§ 8. Larvik kommune overtar Hedrum kommunes garantier for boligbygg i de utskilte områder. 25 juni. Nr. 3.

§ 9. Kirke- og undervisningsdepartementet bemyndiges til å treffe de forføyninger med hensyn til omberegning av de geistlige tjenestemenns lønninger i Hedrum prestegjeld som nærværende lov måtte nødvendiggjøre.

§ 10. Det økonomiske oppgjør i anledning av byutvidingen fastsettes ved skjønn, avgitt av 3 personer som bor utenfor de to kommuner og hvorav fylkesmannen i Vestfold oppnevner to og Innenriksdepartementet én. Den som departementet oppnevner blir formann.

Skjønnets avgjørelse treffes ved begrunnet kjennelse, hvori også tidspunktet for betaling av eventuelt skjønnsbeløp fastsettes.

Innenriksdepartementet gir de nærmere regler for avholdelse av skjønnet.

For så vidt noen av partene innen 3 — tre — måneder etter avgivelsen av skjønnet forlanger overskjønn, blir dette å avgi av fem utenfor de interesserte kommuner bosatte personer, hvorav hver av de i overskjønnet interesserte parter oppnevner én, fylkesmannen i Vestfold to og Innenriksdepartementet én. Den som departementet oppnevner blir skjønnets formann.

For overskjønnet gjelder for øvrig hva foran er bestemt om underskjønnet.

Omkostningene som fastsettes av Innenriksdepartementet, bæres av Larvik kommune. Dog skal Hedrum kommune bære omkostningene ved overskjønn hvis det er denne kommune som har forlangt overskjønn, og utfallet går den imot. Skjønnsretten avgjør i dette tilfelle om overskjønnet går kommunen imot.

Oslo 25 juni 1942.

Quisling.

Ministerpresident.

Hagelin.

Finn Thrana.

Lov *) om endringer i lov om aldersgrenser for offentlige tjenestemenn av 14 mai 1917. 25 juni. Nr. 4.

I.

§ 2 bokstav c, første og annet ledd, bokstav d, første ledd, og bokstav e i lov om aldersgrenser for offentlige tjenestemenn av 14 mai 1917 skal lyde:

*) Kunngj. 7 juli i Lovtid. 1 nr. 38.

25 juni. § 2 c. 65 år for hjelpestevnevitner i Oslo, inspektører, Nr. 4. vaktmestres, verksmestres, verksassistenter, gårdsbestyrere, maskinmestres, betjenter (herunder dog ikke kontorbetjenter) arbeidsformenn og mannlige nattvakter ved fengsler- og tvangsarbeidshus; oversykepleier (overdiakon) ved sinnsykeanstalt (men ikke ved Psykiatrisk klinikk) og ved pleiehjem for sinnsyke, overpleier ved fengslene, overpleier ved Kriminalasylet og andre institusjoner med pleiepersonale, sykepleier, sykeoppasser, massør, sykegymnast og diakon ved sånn institusjon (herunder Psykiatrisk klinikk, men ikke sinnsykeanstalter), kolonibestyrer ved sinnsykeanstalt, bademester og badeassistent ved Rikshospitalet, snekker ved Pleiestiftelsen for spedalske, sjåfør ved medisinal anstalt; inspektører og assistenter ved fabrikktilsynet, inspektørene for ildsfarlige gjenstander, for den offentlige arbeidsformidling og for arbeidsledighetsforsikringen; skipskontrollens tekniske besiktigelsesmenn.

§ 2, d. 60 år for inspektriser, verksmesterinner, oppsynskvinner og kvinnelige nattevakter ved fengsler og tvangsarbeidshus; oversykepleiersker ved andre medisinal anstalter enn Rikshospitalet, kvinneklinikkene, tuberkuloseanstalter, Psykiatrisk klinikk, Statens pleiehjem for epileptikere og Klinikken for vanføre, samt videre for overpleierske ved fengslene, oversykepleierske ved pleiehjem for sinnsyke, kolonibestyrerinne, sykepleier og diakon ved sinnsykeanstalt, sykepleierske, massøse, kvinnelig sykegymnast, assistent (ved sykestue) ved medisinal anstalter og andre institusjoner med pleiepersonale (herunder Psykiatrisk klinikk men ikke sinnsykeanstalter), pleier ved Kriminalasylet og følgende stillinger ved telefonekspedisjonen: Vaktsef ved Rikstelefonen i Oslo, telefonvaktsejer I og II, telefonbestyrer I og II, telefonbestyrerinner II, telefonekspeditører og telefonassistenter I, II og III.

§ 2, e. 55 år for sykepleierske ved sinnsykeanstalter og pleiehjem for sinnsyke (men ikke ved Psykiatrisk klinikk), telefonistinner ved befestningene.

II.

Denne lov trer i kraft 1 juli 1942.

Fra samme dag oppheves bestemmelser om aldersgrense for pleiepersonalet ved forskjellige institusjoner som i medhold av aldersgrenselovens § 3 er truffet i samband med innlemming av de omhandlede stillinger i Statens pensjonskasse. Personer som er innlemmet i Statens pensjonskasse før 1 juli 1942 og som det er fastsatt ny aldersgrense for under I,

kan innen en frist som pensjonskassen fastsetter, velge om de vil komme inn under de nye bestemmelser om aldersgrense for stillingen. Nr. 4.

Oslo 25 juni 1942.

Quisling.

Ministerpresident.

J. A. Lippestad.

Finn Thrana.

Loov *) om endring i lov om syketrygd av 25 juni. 6 juni 1930. Nr. 5.

I lov om syketrygd av 6 juni 1930 skal § 16, 2 lyde slik:
Ved nedkomst gjelder reglene i punkt 1 på tilsvarende måte for jordmor- og lægehjelp og for skyss av barselkvinne til og fra fødeheim.

Oslo 25 juni 1942.

Quisling.

Ministerpresident.

J. A. Lippestad.

Finn Thrana.

Loov *) om endring i lovgivningen om ulykkestrygd for sjømenn. 25 juni. Nr. 6.

Bestemmelsen i lov om ulykkestrygd for sjømenn av 24 juni 1931 § 11 nr. 1 kommer ikke til anvendelse på sjømenn som rammes av krigsulykke under fart for Amerikas forente stater og alle andre stater på det amerikanske fastland som står i forbund med Storbritannia eller Amerikas forente stater.

Oslo 25 juni 1942.

Quisling.

Ministerpresident.

J. A. Lippestad.

Finn Thrana.

Midlertidig loov *) om tillegg til lov av 25 juli 1913 om lukningstid for utsalgsteder. 25 juni. Nr. 7.

I lov av 25 juli 1913 om lukningstid for utsalgsteder gjøres følgende endringer:

I § 2 tilføyes som nytt tredje ledd.

Vedtekten kan også fastsette at utsalgstedene skal holdes åpne alle eller enkelte dager i den forretningsstid som følger av vedtekten, eller mellom visse klokkeslett i nevnte forretningsstid. En slik regel kan omfatte utsalgsteder i enkelte forretningsgrener eller i alle forretningsgrener som går inn

*) Kunngj. 7 juli i Lovtid. 1 nr. 38.

25 juni. under vedtekten og som ikke blir særskilt unntatt. Det kan
 Nr. 7. på tilsvarende måte fastsettes at også utvalgsteder i forretningssgrener som ikke går inn under lukningsvedtekten, skal holdes åpne mellom visse klokkeslett.

Som ny § 2, a tilføyes:

Sosialdepartementet kan påby at utvalgsteder i særlige tilfelle eller for visse tidsrom skal holdes åpne til tider som samtidig blir fastsatt. Påbudet kan gjøres gjeldende for enkelte kommuner eller distrikter eller for hele landet. Det kan omfatte utvalgsteder i enkelte forretningssgrener eller i alle forretningssgrener som ikke blir særskilt unntatt. Påbud fra departementet går foran forskriftene i kommunal lukningsvedtekt.

I § 3 tilføyes som nytt annet ledd og tredje ledd: Dispensasjon kan også gis til enkelt utvalgsted, når det gjelder plikten til å holde utvalgsteder åpne.

Dispensasjon fra påbud etter § 2, a kan gis av Sosialdepartementet eller den som departementet gir fullmakt.

Oslo 25 juni 1942.

Quisling.

Ministerpresident.

J. A. Lippestad.

Finn Thrana.

25 juni. Lov *) om endring av § 3 i midlertidig lov
 Nr. 8. av 3 februar 1939 om omsetning av agn.

§ 3 i midlertidig lov av 3 februar 1939 om omsetning av agn skal heretter lyde:

Denne lov trer i kraft straks og gjelder inntil videre.

Oslo 25 juni 1942.

Quisling.

Ministerpresident.

E. Blehr.

Finn Thrana.

25 juni. Lov *) om midlertidig forhøyelse av los-
 Nr. 9. betalingen.

Fra 1 juli 1942 til 30 juni 1943 skal lospengene som berignes av så vel lospliktige som ikke lospliktige fartøyer etter taksttabellene i lov om losvesenet av 14 februar 1930, betales med et tillegg av 35 %.

Herav tilfaller for de lospliktige fartøyers vedkommende de 30 % vedkommende sportellønte los med de unntak som Sjøfartsdepartementet bestemmer.

*) Kunngj. 7 juli i Lovtid. 1 nr. 38.

Den del av tillegget som ikke tilfaller vedkommende los, legges til et fond — Fondet for bidrag til loser — hvorav det etter Sjøfartsdepartementets bestemmelse betales inntektstilskudd m. v. til sportellønte loser. 25 juni. Nr. 9.

For ikke lospliktige fartøyer tilfaller tillegget i sin helhet losen.

Oslo 25 juni 1942.

Q u i s l i n g.

Ministerpresident.

Irgens.

Finn Thrana.

Lov *) om navnet på fagskoler i landbruk. 25 juni. Nr. 10.

Fagskoler i landbruk som kaller seg «landbrukskole», «jordbrukskole», «småbrukskole» eller liknende, skal etter denne lovs ikrafttreden bare bruke betegnelsen «landbrukskole» i sitt navn.

Til denne betegnelse kan føyes «hagebrukskole», «fruktdyrkingskole», «arbeidskole» eller andre tillegg som Landbruksdepartementet godkjenner, når skolen ved denne lovs ikrafttreden har en slik tilføyelse i navnet sitt.

Oslo 25 juni 1942.

Q u i s l i n g.

Ministerpresident.

Th. J. O. Fretheim.

Finn Thrana.

Lov *) om endring i lov om skogvern av 12 februar 1932. 25 juni. Nr. 11.

I lov om skogvern av 12 februar 1932 gjøres følgende endringer:

§ 34, 4 og 5 ledd, skal lyde:

Skogrådet fører regnskap over kulturavgiftene som blir å bruke til kulturarbeider på vedkommende eiendom eller med skogrådets samtykke på andre eiendommer som eieren har i samme herred. Etter nærmere bestemmelser av skogstyret kan avgiften for en del også brukes til dekking av utgifter til blinking på vedkommende eiendom eller eiendommer når blinkingen utføres av offentlig godkjent blinker. I avgiften kan ikke tas utlegg, avsetning eller arrest, liksom den ikke kan inndras i vedkommendes konkursbo, så lenge det ikke er utført kulturarbeider, godkjent av skogoppsynet, for minst liksom stort beløp, eller oppsynet har frigitt beløpet.

*) Kunngj. 7 juli i Lovtid. 1 nr. 38.

25 juni. Av kulturavgiftsbeløpet anviser skogoppsynet til skog-
 Nr. 11. eieren de beløp han godtgjør å ha utlagt til kulturarbeider som
 er godkjent av skogoppsynet, til fremme av gjenveksten av
 skogen, herunder i tilfelle de i §§ 17 og 18 nevnte arbeider.
 Utgifter til blinking godtgjøres etter regler som fastsettes av
 skogstyret.

§ 41 skal lyde:

Skogeier og annen åvirkeberettiget plikter å betale opp-
 synet for utført blinking, utvising eller annet liknende arbeid
 for ham i skogen.

De nærmere regler utferdiges av skogoppsynet.

Oslo 25 juni 1942.

Quisling.

Ministerpresident.

Th. J. O. Fretheim.

Finn Thrana.

25 juni. **Ministerpresidentens beslutning om regulering av
 grensen mellom Haugesund og Rogaland
 politidistrikter.**

I medhold av lov om politiet av 13 mars 1936 § 3 over-
 føres lensmannsdistriktene Nedstrand, Vikedal, Sand, Sauda
 og Suldal fra Rogaland politidistrikt til Haugesund politi-
 distrikt fra 1 juli 1942.

Oslo 25 juni 1942.

Quisling.

Ministerpresident.

Jonas Lie.

Finn Thrana.

25 juni. **Ministerpresidentens beslutning *) om avgift til
 Aldersfondet og Krigspensjoneringsfon-
 det for budsjettåret 1 juli 1942—30 juni
 1943.**

For budsjettåret 1 juli 1942—30 juni 1943 svares avgift
 til Aldersfondet og Krigspensjoneringsfondet på grunnlag av
 inntektsåret 1941 i samhøve med forskriftene herom i alders-
 trygdloven av 16 juli 1936, kap. 6, jfr. lov nr. 9 av 24 juni
 1938, og forordning om krigspensjonering av 9 desember 1941.

Oslo 25 juni 1942.

Quisling.

Ministerpresident.

J. A. Lippestad.

Finn Thrana.

*) Kunngj. 7 juli i Lovtid. 1 nr. 38.

Ministerpresidentens beslutning*) om utjamningsavgift på konsummjølk i tida 1 juli 1942—30 juni 1943. 25 juni.

Østlandets melkesentral, Telemark mjølkesentral, Aust-Agder melkesentral, Vest-Agder melkesentral, Vestlandske mjølkesentral, Møre mjølkesentral, Trøndelag melkesentral og Nord-Norges melkesentral vert gjevi rett til å krevja opp utjamningsavgift på mjølk hjå ikkje-medlemmer av sentralane i tida 1 juli 1942—30 juni 1943 i samsvar med lov frå 10 juli 1936 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror.

Avgifta skal krevjast opp i samsvar med Landbruksdepartementet sine fyresegner frå 23 desember 1936 og skriv frå 11 januar 1935 med seinare brigde.

Det vert teki atterhald om rett til å brigde fyresegnene og avgiftsatsane og til når som helst å taka attende løyvet til å krevja opp avgift.

Oslo 25 juni 1942.

Quisling.

Ministerpresident.

Th. J. O. Fretheim.

Finn Thrana.

Ministerpresidentens beslutning**) om avgift til 25 juni. statskassen på fyrstikker fra 1 juli 1942.

Fra 1 juli 1942 skal til statskassen betales følgende avgift på fyrstikker:

- for hver eske eller annen pakning som inneholder et normalantall av inntil 50 fyrstikker, 2 øre,
- for hver eske eller annen pakning som inneholder over 50 og inntil 500 fyrstikker, 20 øre,
- for hver eske eller annen pakning som inneholder over 500 fyrstikker, 20 øre for hvert antall av 500 fyrstikker eller del derav.

Avgiften pliktes erlagt av innenlandsk tilvirker eller ved innførsel fra utlandet.

De nærmere regler om avgiftens betaling m. v. gis av Finans- og tolldepartementet.

Oslo 25 juni 1942.

Quisling.

Ministerpresident.

Prytz.

Finn Thrana.

*) Kunngj. 7 juli i Lovtid. 1 nr. 38.

**) Kunngj. 3 juli i Lovtid. 1 nr. 37.

25 juni. **Ministerpresidentens beslutning*)** om omsetningsavgift til statskassen på kullsyreholdige alkoholfrie drikkevarer, innenlands tilvirket fruktvin og kullsyre fra 1 juli 1942.

I.

Omsetningsavgift til statskassen på kullsyreholdige alkoholfrie drikkevarer fra 1 juli 1942.

Fra 1 juli 1942 skal i samsvar med de lovbestemmelser som gjelder omsetningsavgiften på kullsyreholdige alkoholfrie drikkevarer betales avgift til statskassen av omsetningen av de nevnte varer med 25 øre pr. liter.

II.

Omsetningsavgift til statskassen på innenlands tilvirket fruktvin fra 1 juli 1942.

Den som handler med innenlands tilvirket fruktvin som han har kjøpt hos tilvirkeren, skal fra 1 juli 1942 betale avgift til statskassen med 65 øre for hver liter ikke musserende fruktvin og kr. 1,25 for hver liter musserende fruktvin som han selger til bruk her i landet.

Avgiften blir å beregne og betale for hvert halvår, slik at avgiften for halvåret blir å betale innen utgangen av den 15 dag i den nest følgende måned.

De nærmere bestemmelser som måtte være nødvendige for avgiftens beregning og betaling, gis av Finans- og tolldepartementet.

Finans- og tolldepartementet får fullmakt til å endre avgiftsatsene for ikke musserende fruktvin og musserende fruktvin med de beløp som den effektive toll henholdsvis for vin på fat og for ikke musserende vin på flasker måtte bli forhøyd eller redusert med ved endring av det gjeldende ekstraordinære tolltillegg på 20 pst.

III.

Omsetningsavgift til statskassen på kullsyre fra 1 juli 1942.

Fra 1 juli 1942 skal det av kullsyre som selges eller innføres til tilvirking av kullsyreholdige alkoholfrie drikkevarer som ikke er bestemt til salg, betales omsetningsavgift til statskassen med kr. 10,50 pr. kg kullsyre.

De nærmere bestemmelser om betaling av avgiften og kontrollen med den gis av Finans- og tolldepartementet.

Oslo 25 juni 1942.

Quisling.

Ministerpresident.

Prytz.

Finn Thrana.

*) Kunngj. 3 juli i Lovtid. 1 nr. 37.

Ministerpresidentens beslutning *) om stempelavgift til statskassen på tobakkvarer fra 1 juli 1942.

Fra 1 juli 1942 skal det betales stempelavgift til statskassen av sigarer, sigaretter, sigarethylser, snus, røyketobakk og skråtobakk etter følgende satser:

A. Av sigarer:

Kr.	2,00	pr. 100 stk. av verdi til og med	kr.	8,20
»	2,40	—»— —»— —»—	»	10,40
»	2,80	—»— —»— —»—	»	12,60
»	3,40	—»— —»— —»—	»	14,80
»	4,00	—»— —»— —»—	»	17,00
»	4,60	—»— —»— —»—	»	19,20
»	5,20	—»— —»— —»—	»	21,40
»	6,00	—»— —»— —»—	»	23,80
»	6,60	—»— —»— —»—	»	27,20
»	7,60	—»— —»— —»—	»	31,60
»	8,80	—»— —»— —»—	»	36,20
»	10,00	—»— —»— —»—	»	40,60
»	11,40	—»— —»— —»—	»	45,20
»	12,60	—»— —»— —»—	»	49,60
»	14,00	—»— —»— —»—	»	54,40
»	15,20	—»— —»— —»—	»	58,80
»	16,40	—»— —»— —»—	»	63,20
»	17,80	—»— —»— —»—	»	67,80
»	19,00	—»— —»— —»—	»	76,80
»	21,40	—»— —»— —»—	»	85,60
»	24,00	—»— —»— —»—	»	94,80
»	26,40	—»— —»— —»—	»	103,60
»	29,00	—»— —»— over	»	103,60

B. Av sigaretter:

Kr.	2,40	pr. 100 stk. av verdi til og med	kr.	6,40
»	3,60	—»— —»— —»—	»	9,00
»	5,20	—»— —»— —»—	»	11,60
»	7,00	—»— —»— —»—	»	15,20
»	9,20	—»— —»— —»—	»	19,80
»	11,40	—»— —»— —»—	»	24,60
»	13,60	—»— —»— —»—	»	29,20
»	17,60	—»— —»— over	»	29,20

C. Av sigarethylser:

Kr. 0,25 pr. 50 stk. av pakningens innhold eller del av denne.

D. Av snus:

Kr. 0,25 pr. 50 gram av pakningens innhold eller del av denne.

*) Kunngj. 3 juli i Lovtid. 1 nr. 37.

25 juni. E. Av røyketobakk, herunder karvet skrå-
tobakk:

Kr. 0,28 pr. netto 100 gram av verdi til og med kr. 1,80	
» 0,40 ————— ————— ————— ————— » 2,40	
» 0,52 ————— ————— ————— ————— » 3,00	
» 0,68 ————— ————— ————— ————— » 3,60	
» 0,80 ————— ————— ————— ————— » 4,00	
» 0,92 ————— ————— ————— ————— » 4,60	
» 1,20 ————— ————— ————— ————— » 5,80	
» 1,48 ————— ————— ————— ————— » 7,00	
» 2,20 ————— ————— ————— over » 7,00	

F. Av skråtobakk:

Kr. 0,08 pr. 50 gram av pakningens innhold.

Oslo 25 juni 1942.

Quisling.

Ministerpresident.

Prytz.

Finn Thrana.

25 juni. Ministerpresidentens beslutning*) om omsetnings-
avgift til statskassen på sjokolade- og suk-
kervarer fra 1 juli 1942.

Fra 1 juli 1942 skal det betales omsetningsavgift til stats-
kassen av sjokolade- og sukkervarer etter følgende satser:

Før kakaopulver 20 av hundre av varens avgiftspliktige
verdi.

Før kokesjokolade hvormed forstås sjokolade med høyst
26 % fettinnhold og i pakninger på minst 125 gram, 30 av
hundre av varens avgiftspliktige verdi.

Før de øvrige varer som i henhold til loven kan ilegges
avgift, 60 av hundre av varenes avgiftspliktige verdi.

Oslo 25 juni 1942.

Quisling.

Ministerpresident.

Prytz.

Finn Thrana.

25 juni. Ministerpresidentens beslutning*) om avgift til
statskassen av brennevintilvirkingen og
av mais, durra eller rug som brukes til til-
virking av brennevin, av etylletertilvirk-
ingen og av øltilvirkingen fra 1 juli 1942.

Fra 1 juli 1942 skal til statskassen betales:

A. Avgift av brennevintilvirkingen ved de alminnelige brenne-
rier etter følgende regler:

*) Kunngj. 3 juli i Lovtid. 1 nr. 37.

1. Avgiften betales med kr. 2,62 for hver liter beregnet 25 juni. til 100 pst. alkoholstyrke.
2. Når norsk brennevin hvorav foranstående avgift er betalt, i partier på 1 hektoliter og derover og med iakttagelse av de nærmere forskrifter med omsyn til kontrollen som Finans- og tolldepartementet bestemmer, utføres til utlandet, blir avgiften å betale tilbake for råsprit med kr. 2,62, for rensset sprit med kr. 2,64 samt for til drikk tillagete destillater hvortil har vært brukt fullstendig rensset sprit, med kr. 2,67 pr. liter av 100 pst. alkoholstyrke, når søknad derom kommer fram innen 2 år etter utførelsen. For at brennevin skal anses som rensset, må det på en slik måte som av Finans- og tolldepartementet nærmere bestemmes, godtgjøres at det etter skattleggingen har undergått en fullstendig rensingsprosess ved omdestillasjon.
3. Når brennevin gjøres utjenlig til drikk (denatureres) eller det på annen fyldestgjørende måte finnes garantert mot å bli brukt til drikk, kan Finans- og tolldepartementet tillate at det fritas for tilvirkingsavgiften på samme måte som ferdige destillater som utføres til utlandet.

De foran under 1, 2 og 3 nevnte avgifts- og refusjons-satser blir inntil videre å gi et tillegg svarende i prosent til de til enhver tid gjeldende tillegg til brennevintollen.

Finans- og tolldepartementet fastsetter de nærmere regler for beregningen av dette tillegg.

- B. Avgift av mais, durra eller rug, hel eller formalt, som brukes til brennevin til virking ved alminnelige brennerier, etter følgende regler:

1. Av mais betales en avgift av 5 øre pr. kg.

Når et til den forbrukte mais svarende kvantum brennevin, beregnet etter et utbytte av 0,375 liter brennevin av 100 pst. alkoholstyrke av 1 kg mais, utføres til utlandet innen 30 april i den annen tilvirkings-termin etter den i hvilken maisen er brukt, blir etter Finans- og tolldepartementets nærmere bestemmelse den betalte avgift å godtgjøre med 13,4 øre pr. liter.

2. Av durra og rug betales på samme måte, beregnet etter et utbytte av 0,30 liter brennevin av 100 pst. alkoholstyrke av 1 kg, en avgift av 4 øre pr. kg, og ved utførsel godtgjøres 13,4 øre pr. liter.
3. Når brennevin ved hvis tilvirking det er brukt beskattet mais, durra eller rug, gjøres utjenlig til drikk (denatureres) eller på annen fyldestgjørende måte fin-

25 juni. nes garantert mot å bli brukt til drikk, kan Finans- og tolldepartementet tillate godtgjort avgiften av den til brennevinet svarende mais, durra eller rug, beregnet etter et utbytte av 0,375 og 0,30 liter brennevin av 100 pst. alkoholstyrke av henholdsvis 1 kg mais og 1 kg durra eller rug, slik at godtgjørelsen skjer med 13,4 øre pr. liter brennevin av nevnte styrke.

C. Avgift av etylleter til virkingen med kr. 3,50 pr. kg etylleter som tilvirkes. Når etylleter av innenlandsk tilvirking denatureres, eller den på annen fyldestgjørende måte finnes å være garantert mot å bli brukt til annet enn teknisk bruk, kan Finans- og tolldepartementet tillate at den fritas for tilvirkingsavgift; etylleterens eier har å erstatte omkostningene med denatureringen og kontrollen dermed.

D. Avgift av øl til virkingen med følgende beløp for hver liter øl:

1. av øl inneholdende inntil 2,50 volumprosent alkohol 35 øre;
2. av øl inneholdende over 2,50 inntil 4,75 volumprosent alkohol 50 øre;
3. av øl inneholdende over 4,75 inntil 7 volumprosent alkohol 70 øre.

Oslo 25 juni 1942.

Quisling.

Ministerpresident.

Prytz.

Finn Thrana.

25 juni. **Ministerpresidentens beslutning*)** om omsetningsavgift til statskassen på brennevin fra 1 juli 1942.

Fra 1 juli 1942 skal det betales omsetningsavgift til statskassen av det brennevin som A/S Vinmonopolet selger til bruk her i landet, svarende til 25 pst. av bruttosalgsbeløpet, avgiften iberegnet.

Unntatt fra denne avgift er sprit som etter spesiell bevilling er tillatt utlevert til teknisk, vitenskapelig, kirurgisk og liknende annet bruk uten betaling av alminnelig tilvirkingsavgift eller toll.

Finans- og tolldepartementet får fullmakt til å fritas for omsetningsavgift sprit av minst 94 pst. alkoholstyrke som brukes ved tilvirking til salg av såper, parfymers, toalett vann, hårvann, munnvann, essenser og liknende, når spriten inngår

*) Kunngj. 3 juli i Lovtid. 1 nr. 37.

som en vesentlig faktor ved framstillingen og forholdet for 25 juni.
 øvrig gjør en avgiftsfritagelse påkrevd eller beføyd.

Også i andre rent spesielle tilfelle kan departementet på de vilkår det måtte fastsette, frita for omsetningsavgift.

De nærmere bestemmelser for øvrig om avgiftens beregning og betaling gis av Finans- og tolldepartementet.

Oslo 25 juni 1942.

Quisling.

Ministerpresident.

Prytz.

Finn Thrana.

Ministerpresidentens beslutning *) om avgift til 25 juni.
 statskassen av jord som brukes til dyrking
 av tobakk i budsjett-terminen 1 juli 1942
 —30 juni 1943.

Av jord som brukes til dyrking av tobakk i budsjett-terminen 1 juli 1942—30 juni 1943 betales en avgift til statskassen av 10 øre pr. m², dog således at det av det av en dyrker på en eiendom beplantete areal svares en avgift av minst kr. 20. Avgift pliktes dog ikke når arealet ikke overstiger 5 m².

Avgiften påhviler den som for egen regning dyrker eller ved andre lar dyrke tobakk.

Ved utførsel til utlandet kan avgiften betales tilbake; de nærmere regler gis av Finans- og tolldepartementet.

Oslo 25 juni 1942.

Quisling.

Ministerpresident.

Prytz.

Finn Thrana.

Ministerpresidentens beslutning *) om avgift til 25 juni.
 statskassen 1) av sirup som brukes til tilvirking av drops og 2) av mais og innenlands tilvirket maisstivelse som brukes til tilvirking av stivelsesukker eller stivelsesirup fra 1 juli 1942.

I.

Fra 1 juli 1942 skal det betales avgift til statskassen av sirup som brukes til tilvirking av drops med 16 øre pr. kg.

II.

Fra 1 juli 1942 skal det betales avgift til statskassen av mais og innenlands tilvirket maisstivelse som brukes til til-

*) Kunngj. 3 juli i Lovtid. 1 nr. 37.

25 juni. virking av stivelsesirup eller stivelsesukker med følgende beløp:

1. Av mais 5 øre pr. kg.
2. Av innenlands tilvirket maisstivelse 10 øre pr. kg.

Oslo 25 juni 1942.

Quisling.

Ministerpresident.

Prytz.

Finn Thrana.

25 juni. **Ministerpresidentens beslutning*)** om avgift til statskassen på belysningsmidler fra 1 juli 1942.

I.

Fra 1 juli 1942 skal det betales avgift til statskassen med 25 pst. av den avgiftspliktige verdi av følgende varer:

1. Elektriske glødelamper og brennere til nernstlamper.
2. Kvikksølv-damp- og natriumdamp-lamper og liknende lamper.
3. Brennstifter til elektriske buelamper.
4. Glødelegemer som tjener til å øke flammens lysstyrke.

Avgiften pliktes erlagt av innenlandsk tilvirker eller ved innførsel fra utlandet.

II.

Fritatt for avgift er:

- a. Belysningsmidler hvis lysstyrke ikke overstiger 1 lumen.
- b. Elektriske metalltrådlamper for spenning inntil 20 volt når deres ytelsesopptagelse ikke overstiger 15 watt.
- c. Kulltrådlamper.
- d. Brennstifter til elektriske buelamper som bare tjener til kurbestråling.

Oslo 25 juni 1942.

Quisling.

Ministerpresident.

Prytz.

Finn Thrana.

25 juni. **Ministerpresidentens beslutning*)** om omsetningsavgift til statskassen på visse varer fra 1 juli 1942.

§ 1. Fra 1 juli 1942 skal betales omsetningsavgift til statskassen av følgende varer beregnet av verdien etter vedføyd proSENTSATS:

*) Kunngj. 3 juli i Lovtid. 1 nr. 37.

1. Platina-, gull- og sølvvarer ..... 20 % 25. juni.
2. Smykkevarer (av annet materiale enn edle metaller) 20 %
3. Hansker og vanter av skinn (så vel sydde som bare tilskårne) eller silke (herunder kunstsilke) ..... 10 %
4. Skotøy av silketøy eller tøy hvori finnes silke, av tøy innvirket med metalltråd, av lakkert, sjagrinert, bronsert, alunert, hvitgarvet (glacé) og semsket skinn, av sjevrå-, reptil-, fisk- og øgleskinn eller etterlikninger herav ..... 15 %
5. Silkevarer, herunder kunstsilkevarer — dog unntatt spinnestoff og garn ..... 6 %
6. Parfymen, luktende vann og andre vann til toalettbruk, kosmetiske midler, så som sminke, pudder og liknende varer til toalettbruk, dog unntatt munnvann, tannpulver, tannpasta og tannkrem ..... 30 %
7. Glassvarer, andre, slipte, etsete etc. (tolltariffens glassvarer 11. a.) ..... 5 %

§ 2. Til grunn for avgiftens beregning legges vedkommende vares engrospris ved salg til detaljforhandler i samsvarende med nærmere regler som gis av Finans- og tolldepartementet.

§ 3. For varer av den i § 1 under 5 nevnte art som er tilvirket av vevd stoff eller trikotstoff (metervare), beregnes avgiften bare av stoffets verdi.

Oslo 25 juni 1942.

Quisling.

Ministerpresident.

Prytz. Finn Thrana.

Ministerpresidentens beslutning *) om avgift til statskassen på kunstige søtstoffer fra 1 juli 1942.

Fra 1 juli 1942 skal det betales avgift til statskassen av kunstige søtstoffer (som sakkarin, dulcin, glucin og liknende) med kr. 7 pr. kg reint søtstoff.

Avgiftspliktig er ethvert på kunstig vis fremstilt stoff som kan tjene som søtemiddel, og som har en høyere søteevne enn raffinert rør- eller roesukker, men ikke tilsvarende næringsverdi.

Avgiften pliktes erlagt av innenlandsk tilvirker eller ved innførsel fra utlandet.

*) Kunngj. 3 juli i Lovtid. 1 nr. 37.

25 juni. De nærmere regler om avgiften gis av Finans- og tolldepartementet.

Oslo 25 juni 1942.

Quisling.

Ministerpresident.

Prytz.

Finn Thrana.

25 juni. **Ministerpresidentens beslutning*)** om omsetningsavgift til statskassen fra 1 juli 1942.

§ 1. Fra 1 juli 1942 betales til statskassen omsetningsavgift med 10 % av de omsetninger som er avgiftspliktige etter reglene i denne beslutning.

Avgiften kan ikke kreves opp som særskilt tillegg til vederlaget. Dette gjelder ikke salg av varer på auksjon.

§ 2. Gjenstand for avgiftsplikt er hvis ikke annet går fram av det etterfølgende:

1. Ethvert salg av en vare med mindre det skjer til ervervsdrivende som i ervervsvirksomhet enten omsetter vare av samme slag eller bruker vare av samme slag på annen måte enn som varig driftsmiddel under arbeid på vare, bygning, veg-, jernbane-, vassdrags- eller annet fast anlegg eller bygge- eller anleggsgrunn eller under arbeid i andre håndverk etter nærmere bestemmelse av Finans- og tolldepartementet.

2. Utførelse av arbeid i selvstendig ervervsvirksomhet på vare, bygning, veg-, jernbane-, vassdrags- eller annet fast anlegg eller bygge- eller anleggsgrunn mot vederlag, med mindre utførelsen skjer for ervervsdrivende som i ervervsvirksomhet omsetter arbeidsresultatet.

3. Utførelse av arbeid i andre håndverk etter nærmere bestemmelse av Finans- og tolldepartementet med mindre utførelsen skjer for ervervsdrivende som nevnt under 2.

(Avgiftspliktig er ytelse som representerer siste ledd i omsetningen.)

Likestilt med salg av en vare er levering av varer produsert etter oppdrag, levering av varer i forbindelse med utførelse av arbeid selv om varens anvendelse går inn som ledd i arbeidets utførelse når den ytes av den som utfører arbeidet; levering av varer som godtgjørelse for mottatte tjenester eller ytelser og bytte.

Avgiftspliktig er også uttak av varer til eget bruk, privat eller i ervervsvirksomhet og utførelse av arbeid som nevnt under 2 og 3 for egen regning av selvstendig ervervsdrivende.

*) Kunngj. 3 juli i Lovtid. 1 nr. 37.

§ 3. Unntatt fra avgiftsplikt er: 25 juni.

- a. Salg av varer til utlandet, Svalbard, Jan Mayen og til bruk for skip i utenriks fart.
- b. Levering av varer og utførelse av arbeid i forbindelse med bygging, reparasjon og vedlikehold av skip.
- c. Salg av varer til bruk på annen måte enn som varig driftsmiddel under ervervsmessig drevet fiske, gårdsbruk med binæringer, husdyrhold eller hagebruk.
- d. Salg av aviser, tidsskrifter, julehefter, vann, lysgass, elektrisitet, insulin og levende dyr, dog ikke av dyr til slakt.
- e. Salg ved annen omførsel enn torgsalg av fisk, kval, springer og skalldyr av egen fangst, med mindre Finans- og tolldepartementet treffer særlig bestemmelse i det enkelte tilfelle.
- f. Salg av løsøregjenstander fra den som har eid gjenstanden til eget bruk, privat eller som varig driftsmiddel i ervervsvirksomhet.
- g. Kunstmaleres og billedhoggeres salg av egne kunstverker.
- h. Uttak av produkter fra eget gårdsbruk med binæringer, husdyrhold og hagebruk og av uforedlete produkter fra eget skogbruk til bruk privat eller til formål innen rammen av disse erverv.

Opptrer en selvstendig ervervsdrivende som mellommann for selger eller kjøper, gjelder ikke unntakene etter e, f og g.

Finans- og tolldepartementet kan under hensyn til foreliggende særlige forhold unnta fra avgiftsplikten.

§ 4. Grunnlaget for avgiftens beregning er vederlaget. Ved ytelse av varer eller arbeid som vederlag for varer eller arbeid, uttak av varer til eget bruk og utførelse av arbeid for egen regning beregnes avgiften av den alminnelige omsetningsverdi for en tilsvarende ytelse som representerer siste ledd i omsetningen. Direktøren for skattevesenet avgjør med bindende virkning hvilken verdi skal anses som den alminnelige omsetningsverdi.

Ved beregning av avgiftsgrunnlaget kommer avgiften ikke til fradrag, heller ikke beregnede omkostninger ved avtalens oppfyllelse, herunder omkostninger ved omsetning gjennom mellommann eller på auksjon selv om omkostningene etter avtalen skal dekkes særskilt. Det samme gjelder beregnede vederlag for alle varer og ethvert arbeid som den avgiftspliktige yter eller besørger ytt i forbindelse med oppfyllelsen, herunder varer og arbeid som etter sitt slag er unntatt fra avgiftsplikt etter reglene i §§ 2 og 3.

Selges en vare ufortollet, beregnes avgiften av vederlaget tillagt alle omkostninger ved forsendelsen til tollstedet og toll,

25 juni. selv om forsendelsen og fortollingen etter avtalen skal besørjes og bekostes av mottakeren.

§ 5. Av varer fra utlandet, Svalbard og Jan Mayen betales avgift ved innførselen etter reglene i denne beslutning.

Er en vare ved innførselen enno ikke omsatt av den utenlandske leverandør, betales avgift ved innførselen med mindre varen føres inn av selvstendig ervervsdrivende som har fast forretningsted her i riket, og som omsetter vare av samme slag. I så fall betaler den ervervsdrivende avgift ved omsetning av varen eller ved uttak til eget bruk.

Ved innførsel fastsettes grunnlaget for avgiftens beregning i samsvar med reglene for fastsettelse av varers tollverdi ved verdifortolling. Ved gjeninnførsel av varer etter foredling, bearbeidelse eller reparasjon i utlandet beregnes avgiften av de påløpne omkostninger, herunder omkostninger ved forsendelsen fram og tilbake. Toll og andre innførselsavgifter legges til etter nærmere bestemmelse av Finans- og tolldepartementet.

§ 6. Finans- og tolldepartementet bestemmer med bindende virkning hvilket omsetningsledd skal anses som siste ledd i omsetningen og forståelsen av uttrykkene «vare av samme slag», «varig driftsmiddel», «arbeid på vare, bygning, veg-, jernbane-, vassdrags- eller annet fast anlegg eller bygge- eller anleggsgrunn», «selvstendig ervervsvirksomhet» og «mel-lommann».

Oslo 25 juni 1942.

Quisling.

Ministerpresident.

Prytz.

Finn Thrana.

25 juni. **Ministerpresidentens beslutning *)** om avgift til statskassen på skinn til tilvirking av pelsvarer fra 1 juli 1942.

Fra 1 juli 1942 skal betales avgift til statskassen med 25 pst. av den avgiftspliktige verdi av:

a. Innenlands falne skinn av

1. Alle slags pelsdyr, alet i pelsdyrgård, så som rev, mink, ilder, mår, nutria m. m.

2. Kalv og føll.

3. Følgende ville dyr: Bjørn, jerv, ulv, gaupe, rev, bever, oter, røyskatt, mår, ekorn og alle slags sel.

b. Fra utlandet innførte skinn som hører inn under tolltariffens «Skinn etc. C.».

*) Kunngj. 3 juli i Lovtid. 1 nr. 37.

Avgiften pliktes erlagt av salg fra grossist eller gjen- 25 juni.
nom salgsorgan for skinnprodusenter (herunder salg ved auk-
sjon), av salg fra skinnprodusent direkte til detaljist eller for-
bruker eller ved innførsel fra utlandet.

Såfremt avgiften ikke er erlagt av salget, blir også kjøpe-
ren eller den som leverer skinnen til garving, beredning eller
liknende bearbeidelse, ansvarlig for avgiften.

Som avgiftspliktig verdi regnes for innenlandsk vare pri-
sen for skinnen i uberedt stand og for innført vare innførsels-
verdien med tillegg av toll og trafikkavgift og med et ytterli-
gere prosentvis tillegg som fastsettes av Finans- og toll-
departementet. Foreligger varen ved innførselen i beredt eller
montert stand som buntmakerarbeid, besetning, utstyr og
liknende regnes avgiften av den innførte vares avgiftspliktige
verdi etter en prosentsats som fastsettes av Finans- og toll-
departementet.

Fritatt for avgift er pelsskinn som av grossist eller salgs-
organ for skinnprodusenter utføres til utlandet eller legges
inn på tollopplag til utførsel under iakttagelse av de regler
som er fastsatt av Finans- og tolldepartementet.

Utførsel av uberedt pelsskinn fra annen enn grossist eller
salgsorgan for skinnprodusenter er forbudt, med mindre det
legitimeres overfor tollvesenet at avgiften er betalt.

Oslo 25 juni 1942.

Quisling.

Ministerpresident.

Prytz.

Finn Thrana.

Ministerpresidentens beslutning*) om krigstil- 25 juni.
leggsavgift til statskassen på drikkebren-
nevin og vin fra 1 juli 1942.

Fra 1 juli 1942 skal det betales krigstilleggsavgift til
statskassen av drikkebrennevin og vin (herunder fruktvin)
som A/S Vinmonopolet selger til innenlandsk bruk med 30%
av detaljsalgsprisen.

De nærmere regler om avgiften gis av Finans- og toll-
departementet.

Oslo 25 juni 1942.

Quisling.

Ministerpresident.

Prytz.

Finn Thrana.

*) Kunngj. 3 juli i Lovtid. 1 nr. 37.

- 25 juni. **Ministerpresidentens beslutning *)** om krigstilleggsavgift til statskassen på øl fra 1 juli 1942.

Fra 1 juli 1942 skal det betales krigstilleggsavgift til statskassen på øl med 30 % av detaljsalgsprisen.

Avgiften pliktes erlagt av innenlandsk tilvirker eller ved innførsel fra utlandet.

De nærmere regler om avgiften gis av Finans- og toll-departementet.

Oslo 25 juni 1942.

Quisling.

Ministerpresident.

Prytz.

Finn Thrana.

- 25 juni. **Ministerpresidentens beslutning *)** om krigstilleggsavgift til statskassen på tobakkvarer fra 1 juli 1942.

Fra 1 juli 1942 skal det betales krigstilleggsavgift til statskassen på sigarer, sigaretter, sigarethylser, snus, røyketobakk og skråtobakk med 20 % av varenes detaljsalgspris.

Avgiften pliktes erlagt av den hvem forpliktelsen til å beriktige tobakkstempelavgiften påhviler, jfr. § 7 i lov nr. 3 av 29 april 1915.

De nærmere regler om avgiften gis av Finans- og toll-departementet.

Oslo 25 juni 1942.

Quisling.

Ministerpresident.

Prytz.

Finn Thrana.

- 25 juni. **Ministerpresidentens beslutning *)** om skatt til statskassen av motorvogner og av inngangspenger til forestillinger og framvisninger m. v. for budsjett-terminen 1 juli 1942 til 30 juni 1943.

For budsjett-terminen 1 juli 1942 til 30 juni 1943 svares skatt til statskassen av motorvogner og av inngangspenger til forestillinger og framvisninger m. v. etter disse regler:

A. For motorvogner svares:

2 av hundre av de første kr. 4 000 eller deler derav —
av vognens verdi.

*) Kunngj. 3 juli i Lovtid. 1 nr. 37.

4 av hundre av de neste kr. 3 000 av verdien — eller 25 juni.

6 av hundre av de neste kr. 3 000 av verdien — eller

delers derav.

10 av hundre av de neste kr. 3 000 av verdien — eller

delers derav.

15 av hundre av overskytende beløp.

Det framkomne skattebeløp blir å avrunde således at beløp til og med 50 øre nedsettes, beløp over 50 øre forhøyes til det nærmeste antall hele kroner.

B. Av inngangspenger til forestillinger og framvisninger m. v. svares:

I. For kinematografframvisninger:

30 av hundre av inngangspengenes samlede beløp.

II. For konserter hvorved utenlandsk kunstner medvirker:

8 av hundre av inngangspengenes samlede beløp.

III. For andre forestillinger og framvisninger m. v.:

12 av hundre av inngangspengenes samlede beløp.

C. For inngangspenger til framvisning av norsk film som er opptatt av norsk selskap, kan vedkommende departement nedsette skatten til 25 av hundre.

Oslo 25 juni 1942.

Quisling.
Ministerpresident.

Prytz. Finn Thrana.

Ministerpresidentens beslutning*) om avgift til 25 juni. statskassen av stempelpliktige dokumenter samt stempelavgift av spillekort i budsjett-terminen 1 juli 1942 til 30 juni 1943.

Post 1.

I budsjett-terminen 1 juli 1942—30 juni 1943 svares stempelavgift til statskassen av de dokumenter som er nevnt i lov om stemplet papir av 9 august 1839 § 2 og i tilleggslover av 11 april 1885 § 8, jfr. lover av 24 juni 1915 nr. 3, 30 juni 1936 nr. 2, 17 mars 1902 § 1, 8 juni 1907 § 4, 26 juni 1914, 24 juni 1915 nr. 4 § 1, 9 juni 1916 nr. 4 § 1 og 18 juli 1917 nr. 2 § 1, samt av dokumenter, nevnt i andre lover, som plikter avgift i samsvar med noe nummer i tariffen for stempelpapir, etter disse satser:

*) Kunngj. 3 juli i Lovtid. 1 nr. 37.

2. Av obligasjoner: 25 juni.

Kr. 0,10	når sluttseddelens pålydende er inntil kr.	100
» 0,15	» » over kr.	100 » » 200
» 0,25	» » » »	200 » » 300
» 0,30	» » » »	300 » » 400
» 0,40	» » » »	400 » » 500
» 0,75	» » » »	500 » » 1 000
» 1,10	» » » »	1 000 » » 1 500
» 1,50	» » » »	1 500 » » 2 000
» 1,90	» » » »	2 000 » » 2 500
» 2,25	» » » »	2 500 » » 3 000

og når pålydendet er større, kr. 0,75 ytterligere for hvert 1 000 kroner eller del derav.

f. Av dokumenter om overdragelse av bruksrett over fast eiendom eller stående ytelse av fast eiendom samt av dokumenter som plikter den for visse nummere i stempel-tariffen oppførte avgift, etter følgende

Tariff for stempelpapir:

Nr. 1	til kr. —	0,50 for dokument med pålydende av	inntil kr.	50
» 2	» » —	1 over kr.	50 — » »	100
» 3	» » —	1,50 — » —	100 — » »	150
» 4	» » —	2,50 — » —	150 — » »	250
» 5	» » —	5 — » —	250 — » »	500
» 6	» » —	10 — » —	500 — » »	1 000
» 7	» » —	15 — » —	1 000 — » »	1 500
» 8	» » —	20 — » —	1 500 — » »	2 000
» 9	» » —	25 — » —	2 000 — » »	2 500
» 10	» » —	30 — » —	2 500 — » »	3 000
» 11	» » —	35 — » —	3 000 — » »	3 500
» 12	» » —	40 — » —	3 500 — » »	4 000
» 13	» » —	45 — » —	4 000 — » »	4 500
» 14	» » —	50 — » —	4 500 — » »	5 000
» 15	» » —	55 — » —	5 000 — » »	5 500
» 16	» » —	60 — » —	5 500 — » »	6 000
» 17	» » —	65 — » —	6 000 — » »	6 500
» 18	» » —	70 — » —	6 500 — » »	7 000
» 19	» » —	75 — » —	7 000 — » »	7 500
» 20	» » —	80 — » —	7 500 — » »	8 000
» 21	» » —	85 — » —	8 000 — » »	8 500
» 22	» » —	90 — » —	8 500 — » »	9 000
» 23	» » —	95 — » —	9 000 — » »	9 500
» 24	» » —	100 — » —	9 500 — » »	10 000

25 juni. Nr. 25 til kr. 110 for dokument med pålydende av

			over	kr.	10 000	inntil	kr.	
								11 000
»	26	»	»	120	—	»	11 000	— » 12 000
»	27	»	»	130	—	»	12 000	— » 13 000
»	28	»	»	140	—	»	13 000	— » 14 000
»	29	»	»	150	—	»	14 000	— » 15 000
»	30	»	»	160	—	»	15 000	— » 16 000
»	31	»	»	170	—	»	16 000	— » 17 000
»	32	»	»	180	—	»	17 000	— » 18 000
»	33	»	»	190	—	»	18 000	— » 19 000
»	34	»	»	200	—	»	19 000	— » 20 000
»	35	»	»	215	—	»	20 000	— » 21 500
»	36	»	»	230	—	»	21 500	— » 23 000
»	37	»	»	245	—	»	23 000	— » 24 500
»	38	»	»	260	—	»	24 500	— » 26 000
»	39	»	»	275	—	»	26 000	— » 27 500
»	40	»	»	290	—	»	27 500	— » 29 000
»	41	»	»	305	—	»	29 000	— » 30 500
»	42	»	»	320	—	»	30 500	— » 32 000
»	43	»	»	340	—	»	32 000	— » 34 000
»	44	»	»	360	—	»	34 000	— » 36 000
»	45	»	»	380	—	»	36 000	— » 38 000
»	46	»	»	400	—	»	38 000	— » 40 000
»	47	»	»	420	—	»	40 000	— » 42 000
»	48	»	»	440	—	»	42 000	— » 44 000
»	49	»	»	465	—	»	44 000	— » 46 500
»	50	»	»	490	—	»	46 500	— » 49 000
»	51	»	»	515	—	»	49 000	— » 51 500
»	52	»	»	540	—	»	51 500	— » 54 000
»	53	»	»	570	—	»	54 000	— » 57 000
»	54	»	»	600	—	»	57 000	— » 60 000
»	55	»	»	630	—	»	60 000	— » 63 000
»	56	»	»	660	—	»	63 000	— » 66 000
»	57	»	»	695	—	»	66 000	— » 69 500
»	58	»	»	730	—	»	69 500	— » 73 000
»	59	»	»	765	—	»	73 000	— » 76 500
»	60	»	»	800	—	»	76 500	— » 80 000
»	61	»	»	840	—	»	80 000	— » 84 000
»	62	»	»	880	—	»	84 000	— » 88 000
»	63	»	»	920	—	»	88 000	— » 92 000
»	64	»	»	960	—	»	92 000	— » 96 000
»	65	»	»	1 000	—	»	96 000	— » 100 000
»	66	»	»	1 060	—	»	100 000	— » 106 000
»	67	»	»	1 120	—	»	106 000	— » 112 000
»	68	»	»	1 180	—	»	112 000	— » 118 000

200 kroner eller del derav.

Nr. 69 til kr. 1 240 for dokument med		pålydende av		25 juni.	
		over kr. 118 000 inntil kr. 124 000			
» 70 » »	1 300	—	» 124 000	—	» 130 000
» 71 » »	1 360	—	» 130 000	—	» 136 000
» 72 » »	1 420	—	» 136 000	—	» 142 000
» 73 » »	1 480	—	» 142 000	—	» 148 000
» 74 » »	1 540	—	» 148 000	—	» 154 000
» 75 » »	1 600	—	» 154 000	—	» 160 000
» 76 » »	1 680	—	» 160 000	—	» 168 000
» 77 » »	1 760	—	» 168 000	—	» 176 000
» 78 » »	1 840	—	» 176 000	—	» 184 000
» 79 » »	1 920	—	» 184 000	—	» 192 000
» 80 » »	2 000	—	» 192 000	—	» 200 000
» 81 » »	2 100	—	» 200 000	—	» 210 000
» 82 » »	2 200	—	» 210 000	—	» 220 000
» 83 » »	2 300	—	» 220 000	—	» 230 000
» 84 » »	2 400	—	» 230 000	—	» 240 000
» 85 » »	2 500	—	» 240 000	—	» 250 000
» 86 » »	2 600	—	» 250 000	—	» 260 000
» 87 » »	2 700	—	» 260 000	—	» 270 000
» 88 » »	2 800	—	» 270 000	—	» 280 000
» 89 » »	2 900	—	» 280 000	—	» 290 000
» 90 » »	3 000	—	» 290 000	—	» 300 000
» 91 » »	3 100	—	» 300 000	—	» 310 000
» 92 » »	3 250	—	» 310 000	—	» 325 000
» 93 » »	3 400	—	» 325 000	—	» 340 000
» 94 » »	3 550	—	» 340 000	—	» 355 000
» 95 » »	3 700	—	» 355 000	—	» 370 000
» 96 » »	3 850	—	» 370 000	—	» 385 000
» 97 » »	4 000	—	» 385 000	—	» 400 000
» 98 » »	4 200	—	» 400 000	—	» 420 000
» 99 » »	4 400	—	» 420 000	—	» 440 000
» 100 » »	4 650	—	» 440 000	—	» 465 000
» 101 » »	4 900	—	» 465 000	—	» 490 000
» 102 » »	5 150	—	» 490 000	—	» 515 000
» 103 » »	5 400	—	» 515 000	—	» 540 000
» 104 » »	5 700	—	» 540 000	—	» 570 000
» 105 » »	6 000	—	» 570 000	—	» 600 000
» 106 » »	6 300	—	» 600 000	—	» 630 000
» 107 » »	6 600	—	» 630 000	—	» 660 000
» 108 » »	6 950	—	» 660 000	—	» 695 000
» 109 » »	7 300	—	» 695 000	—	» 730 000
» 110 » »	7 650	—	» 730 000	—	» 765 000
» 111 » »	8 000	—	» 765 000	—	» 800 000
» 112 » »	8 400	—	» 800 000	—	» 840 000

25 juni. Nr. 113 til kr. 8 800 for dokument med pålydende av

		over kr. 840 000 inntil kr. 880 000
» 114 » » »	9 200	— » — 880 000 — » » 920 000
» 115 » » »	9 600	— » — 920 000 — » » 960 000
» 116 » » »	10 000	— » — 960 000 — » » 1 000 000
» 117 » » »	10 500	— » — 1 000 000 — » » 1 050 000
» 118 » » »	11 000	— » — 1 050 000 — » » 1 100 000

og så fremdeles ytterligere kr. 500 for hvert 50 000 kroner eller del derav som summen er høyere enn kr. 1 100 000.

g. Av dokumenter angående overdragelse av fast eiendom og av brukskontrakter som etter stempelavgiftslovgivningens bestemmelser ved stempelavgiftsberegningen skal anses som avhendelsesdokumenter, etter de takster i tariffen for stempelpapir under bokstav f, som vil svare til det 5-dobbelte av dokumentenes pålydende.

Finans- og tolldepartementet kan bestemme at dokumenter om visse arter av overdragelse skal svares etter den nevnte tariff uten forhøyelse.

Post 2.

I samme budsjett-termin erlegges stempelavgift til statskassen av spillekort med kr. 1,25 for hvert spill.

Spillekort som utføres til utlandet eller leveres til bruk på Svalbard eller Jan Mayen under slik kontroll som Finans- og tolldepartementet bestemmer, er fritatt for stempelavgift.

Oslo 25 juni 1942.

Quisling.

Ministerpresident.

Prytz.

Finn Thrana.

25 juni. Ministerpresidentens beslutning *) om tollavgifter fra 1 juli 1942.

De bestemmelser om tollavgifter og midlertidige tolltillegg som gjelder 30 juni 1942 skal fremdeles være gjeldende fra 1 juli 1942 med følgende forandringer:

A. Innledende bestemmelser.

§ 6. Når en vare er sammensatt av deler, som svarer forskjellig toll, og den ikke kan henføres under noen av de i tariffen for innførselstollen nevnte varer, står det fortolleren fritt for å skille delene ad og fortolle dem særskilt. Kan en sann adskillelse ikke finne sted, eller ønsker fortolleren den

*) Kunngj. 3 juli i Lovtid. 1 nr. 37.

ikke, kan fortolling på nysnevnte måte allikevel foregå, der- 25 juni.
som tolloppsynet antar med en etter omstendighetene tilfreds-
stillende nøyaktighet å kunne anslå de forskjellige delers
vekt, for så vidt disses fortolling etter vekt er bestemt. Er
ingen av disse betingelser for delenes særskilte fortolling for-
hånden, henregnes varen i sin helhet til den av delene, hvorav
den hovedsakelig består, og kan dette heller ikke avgjøres
av tolloppsynet, fortolles varen med 15 pst. av verdien.

Gjenstander som bare tjener til å befestes eller forbinde
de enkelte bestanddeler av et hele, såsom spiker, hengsler, be-
slag, låser osv., tas ikke i betraktning, men varene henføres
til den tariffpost, hvorunder de uten disse biting vilde være
å henføre. Den samme regel befølges med uvesentlige for-
siringer.

De her gitte regler gjelder ikke de under Bomull, Cellull,
Lin, Silke og Ull oppførte varer.

B. Tariff for innførselstollen og for tara.

Bomull og bomullsvarer:

16. andre bomullsvarer: som no.

Anm. 1: som no.

Anm. 2: Varer av bomull i forbindelse med lin eller med de
spinnestoffer, som behandles som lin, fortolles som
bomullsvarer; av bomull i forbindelse med ull som
ullvarer; av bomull i forbindelse med cellull eller
med de spinnestoffer, som behandles som cellull, som
cellullvarer; av bomull i forbindelse med silke, som
silkevarer.

Anm. 3 og 4: som no.

Cellull og andre liknende kunstig fremstilte tekstilfibrer i
mindre lengder samt arbeider derav:

1. uspunne fibrere samt kunstsilkeavfall.... 1 kg kr. 0,10

2. vatt ..... 1 » » 0,20

Anm. Pappkartonger, esker og liknende
hvor vatt er innpakket, fortolles
som materialet i arbeid.

2. garn:

a. ufarget ..... 1 » » 0,25

b. farget, trykt eller melert ..... 1 » » 0,40

Tara for a. og b.: På ruller eller snel-
ler av tre, tremasse, papir, papp eller
metall 40 pst. For innlegg av papir be-
regnes ikke toll.

- 25 juni. 4. a. filt og presseduk til teknisk bruk; klær
til papirmaskiner ..... frie
b. annen filt ..... 1 kg kr. 1
5. gulvtepper og gulvteppetøy, fortolles som
tilsvarende varer av ull.
6. tøy med iverd gummielastikum, gutta-
perka eller liknende ..... 1 » » 1,80
7. dreiel og damask; dessuten tørklær for så
vidt de ikke kan henføres til noen høyere
beskattet klasse, med nærmeste innpakning:
a. tørklær med silkefrynser ..... 1 » » 3,50
b. ellers ..... 1 » » 0,80
8. fløyelsvevde stoffer, hvorunder plysj .... 1 » » 1,60
9. hansker og vanter, se Hansker m. v.
10. trikotasje, strikket, heklet, filert eller vevd,
farget og ufarget, også ferdige klednings-
stykker av trikotasje, om de enn er forsynt
med knapper, linning, kantning, stropper og
liknende av et høyere beskattet materiale
enn kledningsstykket:
a. utstyrt med broderi, silke, blonder, knip-
linger og liknende eller med fôr av silke 1 » » 3,25
b. ellers ..... 1 » » 1,50
11. possementmakerarbeid, se bokstav P.
12. blonder, kniplinger, broderte lengder, også
uoppklippte, mellomverk og liknende ..... 1 » » 8
13. a. bobinett og tyll — stivtyll unntatt. Enn
videre curtain nets (filetgardiner) med
mere enn 11 renningstråder på 2,5 cm;
faller ved tellingen begge ytterpunkter
på en renningstråd, regnes bare den ene
av disse med ..... 1 » » 5
b. stivtyll, andre curtain nets enn de under
litr. a nevnte samt andre klare eller
åpne varer, når de enten er brodert eller
av mønstret, figurert, stripet eller rutet
vevning (herunder ikke brodert på
stramei) ..... 1 » » 2,50
- Anm. Varer anses som klare eller åpne, når
der mellom de enkelte tråder utenfor
broderiet eller de ivervde tettere figu-
rer, striper og liknende kan skjernes
mellomrom av minst 1 tråds tykkelse,
eller hvis dette ikke kan avgjøres,
når en halv meter i kvadrat bare veier
20 gram eller derunder.

14. andre varer: 25 juni.

- a. trykte eller fargete ..... 1 kg kr. 1,20
 b. ellers ..... 1 » » 0,55

Anm. Varer av cellul og andre liknende kunstig framstilte tekstilfibrer i mindre lengder i forbindelse med bomull, lin eller de spinnestoffer som behandles som lin, fortolles som cellulvarer; av cellul og liknende i forbindelse med ull som ullvarer; av cellul og liknende i forbindelse med silke som silkevarer.

Anm. 2. Sydde, broderte eller med annet utstyr forsynte tøyer av cellul og andre liknende kunstig framstilte tekstilfibrer i mindre lengder fortolles som Klær. Herfra unntas trikotasjevarer, broderte lengder samt broderte klare eller åpne varer som inngår under nr. 13 b, og som ikke er av mønstret, figurert, stripet eller rutet vevning.

Hansker samt vanter:

5. av bomull, lin, ull eller cellul og liknende:
 a. av grov ulltrikotasje, som sånn
 b. ellers ..... 1 » » 3,35
 Nr. 1, 2 og 5 b med nærmeste innpakning.

Klær og av vevde varer forarbeidde artikler, som ikke annesteds i tariffen er oppført:

- I. gjennomtrukket av eller overstrøket med olje, ferniss, gummi eller desslike eller forferdiget av sånt tøy, likeledes med overdrag av celluloid:
 a. som no.
 b. som no.
 c. når stoffet er ganske eller tildels av cellul og liknende ..... 1 kg kr. 2
 d. som det nuværende c.
 e. som det nuværende d.

Anm. For så vidt vekten av ytterstoffet av de under littera d. henhørende varer ikke med tilstrekkelig nøyaktighet kan anslås, henføres varen under littera d. 2.

25 juni. II. andre samt sydde deler dertil, om de enn ikke er fullferdige til bruk:

- A. Snipper, mansjetter og forstykker (serviteurs) av bomull, lin eller cellull og liknende, stivet eller ustivet, samt annet stivetøy av de nevnte spinnestoffer, for så vidt de innføres i helt eller delvis stivet stand, med nærmeste innpakning 1 kg kr. 2
- B. som no.
- C. ellers som yttertøyets hovedstoff med følgende tillegg:
  - a. som no.
  - b. når dette består av cellull og liknende stoffer med et tillegg av pr. kg ..... » 2,60
  - c. som det nuværende b.
  - d. som det nuværende c.
- D. Er stoffet forsynt med broderi (også maskinbroderi) eller utstyrt med applikasjon, blonder, broderte lengder eller kniplinger eller pynt av possement, perler, silkesløyfer, silketøy, skinnbesetning og desslike, eller dersom noen del av ytterstoffet (hertil ikke henregnet alminnelige kraver, sedvanlig knappestyr, knapphull samt alminnelig kantning med bånd eller snorer) er ansatt til høyere toll enn hovedstoffet, eller dersom klædningsstykkene er forsynt med fôr av slike (hertil dog ikke henregnet innvendig linning og beleg), blir tillegget å beregne:
  - a. som no.
  - b. når hovedstoffet består av cellull og liknende stoffer med et tillegg av pr. kg ..... » 4,75
  - c. som det nuværende b.
  - d. som det nuværende c.

For kledningsstykker utstyrt med skinnbesetning og desslike av de under henholdsvis «Skinn C. 1.», «Skinn C. 2.» og «Skinn C. 3.» nevnte slags blir de anførte tillegg å forhøye med henholdsvis kr. 12, kr. 6 og kr. 1 pr. kg.

Er kledningsstykkene forferdiget av et tøy, som svarer forskjellig toll etter vekten av en halv meter i kvadrat og

denne vekt ikke kan undersøkes med tilstrekkelig nøyaktighet, anses artiklene forferdiget av det tøy, som svarer høyest toll.

25 juni.

Forhøyelsen blir ikke å beregne, når det ikke er annen søm enn fall eller kantning.

Krydderier:

a. umalte:

2. allehånde (piment), anis, stjerneanis og fenikkel samt pepper, andre slags enn kajennepepper ..... 1 kg kr. 0,25

Lin, hamp, manillahamp, aloëhamp, jute og desslike spinnestoffer, papirgarn samt arbeider derav:

16. andre varer av ovennevnte spinnestoffer eller papirgarn: som no:

Anm. 1: som no.

Anm. 2: Varer av de her nevnte spinnestoffer eller papirgarn i forbindelse med bomull fortolles som bomullsvarer; i forbindelse med ull som ullvarer; i forbindelse med cellull eller med de spinnestoffer som behandles som cellull, som cellullvarer; i forbindelse med silke som silkevarer. Varer av jute eller papirgarn i forbindelse med lin, hamp og desslike spinnestoffer som lin.

Anm. 3 og 4: som no.

Maskiner, motorer og apparater til industriell eller annen teknisk bruk, skipsbruk eller jordbruk, ikke annensteds i tariffen nevnt, samt uferdige og ferdige deler derav, likeledes ikke annensteds nevnt:

a. som no.

b. som no.

c. andre, herunder maskiner og apparater for materialprøving av vekt 20 kg og derover ..... a.v. 10 pst.

Anm.: som no.

25 juni. Metaller:

II. i arbeid:

G. av kopper, messing, bronse, nysølv
og andre kopperblandete metaller
samt aluminium og nikkel:

9. bjeller, dør- og vindusbeslag, dør-
vridere, kraner og ventiler, injek-
torer, hengsler, låser, kniver,
skjeer, gafler, mortere, ruller til
møbler, strykejern, fingerbøl, sy-
ringer, spenner, knapper til skuf-
fer og desslike, ringer og kroker
med eller uten skruegang, urnøk-
ler, i eller uten forbindelse med
andre materialer:

a. av vekt 1 hektogram og der- under	1 kg kr. 1
b. av større vekt	1 » » 0,50

Reisekuffert, reiseposer, vadsekker, hatte-
futteraler, væsker og liknende artikler til
reisebruk, som ikke henhører under etuier
etc.:

a. som no.	
b. av voksduk, ull, bomull, hamp, lin, cellul og liknende, vulkanisert papp eller fiber og desslike, i eller uten forbindelse med skinn eller andre materialer	1 » » 1

Silke, herunder kunstig silke og arbeider derav
og av andre spinnestoff eller metalltråd i
forbindelse med silke, ikke nevnt annen-
steds:

1. kunstsilkeavfall, se Cellul og liknende 1.

Oslo 25 juni 1942.

Quisling.
Ministerpresident.

Prytz.

Finn Thrana.

Skrivelse *) fra Innenriksdepartementet om at Admini- 25 juni.
strasjonsrådets vedtak av 27 juni 1940 om midlertidig av-
hjelp av husmangel som skyldes krigsforholdene, skal gjelde
for Telemark fylke.

Skrivelse *) fra Innenriksdepartementet om utvidelse 25 juni.
av Holmsbu bygningsdistrikt, Hurum herred, Buskerud
fylke, og om nye vedtekter til bygningsloven for distriktet.

Skrivelse *) fra Sosialdepartementet, hvorved det med 25 juni.
hjemmel i lov om tvungen avståelse av bruksrett til husrom
av 25 mai 1917 nr. 2 § 8, jfr. § 1 og § 2, jfr. lov av 12 juni
1920 nr. 1, fastsettes at Rygge herred, Østfold fylke,
skal kunne kreve avstått mot erstatning bruken av forenings-
og forsamlingslokaler og av ledige leiligheter til beboelse eller
annen bruk innen herredets grenser.

Skrivelse *) fra Sosialdepartementet om vedtekt til 25 juni.
gjennomføring av husleieloven i Nes herred, Akershus fylke,
jfr. lov av 16 juni 1939 § 41.

Forordning *) (Landbruksdepartementet) om fiskereg- 25 juni.
lar for innlandsfisket i Herdla og Meland herader,
Hordaland fylke.

Skrivelse *) fra Landbruksdepartementet om at enhver 25 juni.
eier eller besitter av hund i Meldal herred, Sør-Trøndelag
fylke, skal holde hunden i band eller forsvarlig innestengt
eller inngjerdet i den tid hufe beiter.

Forordning.**) (Landbruksdepartementet.) 26 juni.
Omsetningsavgift på storfeslakt for tiden
1 juli 1942—30 juni 1943.

§ 1. Av alt storfeslakt som går gjennom kommunal eller
annen offentlig kjøttkontroll skal det i tiden 1 juli 1942—
30 juni 1943 betales avgift til fremme av omsetningen av
storfeslakt.

Som storfe regnes okse, ku, rempling og gjøkalv.

Det skal ikke betales avgift av slakt som innføres fra
utlandet eller som blir helt ut vraket.

§ 2. Avgiften er kr. 4 for storfe med slaktevekt over
180 kg, kr. 2 for storfe med slaktevekt 180 kg eller mindre
og kr. 1 for rempling og gjøkalv.

For halve slakt eller mindre deler av slakt betales halv
avgift.

*) Kunngj. 3 juli i Lovtid. 1 nr. 37.

**) Kunngj. 11 juli i Lovtid. 1 nr. 39.

26 juni. § 3. Avgiften kreves opp av vedkommende kjøttkontrollstasjon, og kontrolløren eller styren av kontrollstasjonen er ansvarlig for den. Avgiften betales inn til Omsetningsrådet som fastsetter hvor ofte regnskap skal avlegges og hvilke opplysninger som skal gis.

§ 4. Overtredelse av denne forordning er straffbar.

26 juni. Skrivelse *) fra Innenriksdepartementet om at Administrasjonsrådets vedtak av 27 juni 1940 om midlertidig avhjelpe av husmangel som skyldes krigsforholdene gjøres gjeldende for Furnes herred, Hedmark fylke.

26 juni. Skrivelse *) fra Politidepartementet om endring av § 9 i politivedtekten for Torpa herred, Opland fylke.

27 juni. Ministerpresidentens beslutning**) om avgift til statskassen på brennevin (sprit) og reseptblanketter.

For budsjett-terminen 1 juli 1942—30 juni 1943 skal av brennevin med mer enn 60 volumprosent alkoholstyrke (sprit) som A/S Vinmonopolet selger til apotek og medisindispenserende læger og dyrlæger, og av autoriserte reseptblanketter som blir utlevert til læger og dyrlæger, svares følgende avgifter til statskassen:

På brennevin	kr. 0,10 pr. liter,
på reseptblanketter	» 0,10 » blankett.

Oslo 27 juni 1942.

Quisling.

Ministerpresident.

Hagelin.

Finn Thrana.

27 juni. Skrivelse *) fra Innenriksdepartementet om bygningsvedtekter for Dale bygningkommune, Bruvik herred, Hordaland fylke.

27 juni. Skrivelse ***) fra Landbruksdepartementet om at eier eller besitter av hund i Nes herred, Akershus fylke, skal holde hunden i band eller forsvarlig innestengt eller inngjerdet i den tid bufe beiter.

*) Kunngj. 3 juli i Lovtid. 1 nr. 37.

**) Kunngj. 18 juli i Lovtid. 1 nr. 40.

***) Kunngj. 11 juli i Lovtid. 1 nr. 39.

Skrivelse *) fra Finans- og tolldepartementet om at 27 juni. avgiftsatsen og refusjonsatsene for brennevin fra 1 juli 1942 som no blir å gi følgende tillegg:

Avgiftsatsen, kr. 2,62 pr. liter (100 %), tillegges kr. 2,10.

Refusjonsatsene, kr. 2,62, kr. 2,64 og kr. 2,67 henholdsvis for råsprit, rensset sprit og destillater og brennevin som er denaturert eller på annen måte finnes garantert mot å bli brukt til drikk, tillegges respektive kr. 2,10, kr. 2,11 og kr. 2,13 pr. liter (100 %).

Den samlede avgiftsats vil således inntil videre utgjøre kr. 4,72 pr. liter (100 %) og de samlede refusjonsatser henholdsvis kr. 4,72, kr. 4,75 og kr. 4,80 pr. liter (100 %).

Skrivelse **) fra Innenriksdepartementet om utvidelse 29 juni. av grensene for Alvdal branddistrikt, Hedmark fylke.

Skrivelse fra Kirkedepartementet.

29 juni.

Til bruk i Nes pinsemenighet, Årnes, er godkjent en vigselformular enslydende med den som ved kongelig resolusjon 9 september 1927 ble godkjent for menigheten «Filadelfia» i Oslo.

Skrivelse**) fra Sosialdepartementet, hvorved det med 29 juni. hjemmel i lov om tvungen avståelse av bruksrett til husrom av 25 mai 1917, nr. 2 § 8, jfr. § 1 og § 2, jfr. lov 12 juni 1920 nr. 1, fastsettes at Vang herred, Hedmark fylke, skal kunne kreve avstått mot erstatning bruken av forenings- og forsamlingslokaler og av ledige leiligheter til beboelse eller annen bruk innen kommunens grenser.

Skrivelse**) fra Innenriksdepartementet om at Admini- 30 juni. strasjonsrådets vedtak av 27 juni 1940 om midlertidig avhjel্প av husmangel som skyldes krigsforholdene gjøres gjeldende for Hedmark fylke.

*) Kunngj. 7 juli i Lovtid. 1 nr. 38.

**) Kunngj. 11 juli i Lovtid. 1 nr. 39.

Herredstyre
Søgne

Alto

Norsk Iovtidend 1942. 2nen avdeling. 2net hefte.